

2. Uluslararası Mersin Sempozyumu
2. International Mersin Symposium

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI
THE BOOK OF ABSTRACTS

EDİTÖR

Prof. Dr. Durmuş Ali ARSLAN

Editör Yardımcıları

Gülten ARSLAN

Halil ÇAKIR

2. Uluslararası Mersin Sempozyumu
2. International Mersin Symposium

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI
THE BOOK OF ABSTRACTS

Editör:

Prof. Dr. D. Ali ARSLAN

Editör Yardımcısı:

Gülten ARSLAN Halil ÇAKIR

Kapak Tasarımı: Prof. Dr. D. Ali ARSLAN

Mizanpaj-Ofset Hazırlık: Prof. Dr. D. Ali ARSLAN

© D. Ali ARSLAN - Mer Ak Yayınları
2019 – Mersin

ISBN: 978-605-81003-7-4

D. Ali ARSLAN

Mer Ak Mersin Akademi Danışmanlık Yayınları

Adres: Çiftlikköy Mahallesi, 34. Cadde, Nisa 1 Evleri, No: 35, 6/12,
Yenişehir/MERSİN

Tel: 0532 270 81 45 / 0553 666 06 06

Basım: Mersin Üniversitesi, Çiftlikköy Kampusu, Mersin.

Not: Bölümlerin her türlü idari, akademik ve hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.

ÖNSÖZ

Çok Değerli Bilim İnsanları, Kıymetli Araştırmacılar ve Değerli Dostlarımız,

Her yıl periyodik olarak düzenlenmesi planlanan Uluslararası Mersin Sempozyumu'nun ilki, 1-3 Kasım 2018 tarihleri arasında Mersin'de, Mersin Üniversitesi ve Mer-Ak Mersin Akademi Danışmanlık iş birliğinde, çok geniş bir akademisyen grubunun katkı ve katılımları ile gerçekleştirilmiştir. Gerçek anlamda uluslararası sempozyum ikliminde gerçekleştirilen iki sempozyumumuzdan toplam 14. Ciltlik devasa bir külliyat ortaya çıktı. Kitaplarımız sempozyum web sayfalarımızda, ilgilenen herkesin istifadesine sunuldu. Bildiri ve katılımları ile sempozyumlarımıza katkı veren herkese gönülden teşekkür ederiz.

Sempozyumumuzun ikincisini (2. Uluslararası Akdeniz Sempozyumu-2. *International Mediterranean Symposium*) de, yine sizlerin etkin katkı ve katılımlarıyla, 23-25 Mayıs 2019, Mersin'de akademik bir şölen havasında gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Sizleri, yılın en güzel dönemlerinin birinde - Mayıs ayının sonunda, ülkemizin ve dünyanın en güzel şehirlerinden biri, Akdeniz'in incisi Mersin'de ağırlamaktan onur ve mutluluk duyacağız.

Bir öncekinde olduğu gibi multidisipliner bir bakış açısı ile gerçekleştireceğimiz bilgi şölenimizde, çevreden ekonomiye, sağlıktan nükleer enerjiye, tarımdan sanayiye ve ticarete, güzel sanatlardan tarih ve arkeolojiye, sosyolojik yapıdan spor ve sanata, doğa bilimlerinden mühendisliğe her türlü toplumsal, kültürel, ekonomik ve çevresel konuların bilimsel bir ortamda tartışılıp, kayıt altına alınması hedeflenmektedir.

Genelde “Sağlık ve Tıbbi Bilimler, Sanayi, Sosyal, Beşerî ve İdarî Bilimler, Sosyoloji, Ekonomi ve Ticaret, Eğitim Bilimleri, Fen ve Matematik Bilimleri, Güzel Sanatlar, Hukuk, İlahiyat/Din Bilimleri, Lojistik, Mimarlık Planlama ve Tasarım, Mühendislik, Ormancılık, Spor Bilimleri, Su Ürünleri, Turizm, Tarım, Gıda ve Hayvancılık, Tarih ve Sanat Tarihi, Veterinerlik, Yerbilimleri ve Madencilik” alanlarında her konuda bilimsel araştırma-derleme çalışması ile sempozyuma katılmak mümkündür. Özelden ise Akdeniz Bölgesi illeri (Adana, Antalya, Burdur, Hatay, Isparta, Kahramanmaraş, Mersin, Osmaniye dâhil) ile bu illerimizin ilçeleri ve her türlü yerleşim birimlerini ele alan her türlü bilimsel araştırma ve akademik çalışmaya sempozyum kapsamında yer verilecektir.

Ulaşılabilecek bilgi birikiminin ISBN No'lu Bildiri Tam Metinleri Kitabında, Tematik kitaplarda, Akademik dergilerde yayınlanması planlanmaktadır. Katkı ve katılımlarınızı bekleriz.

Prof. Dr. D. Ali ARSLAN

(Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı)

INTERNATIONAL SCIENTIFIC COMMITTEE

	COUNTRY
BEKEZHAN A. AKHAN	KAZAKİSTAN
Prof. Dr. Galib Sayılov	Azerbaijan
Prof. Dr. Ebulfez Amaonoğlu GULİYEV	Azerbaijan
Prof. Dr. Seyfeddin Rzasoy	Azerbaijan
Prof. Dr. Ramazan Qafarov	Azerbaijan
Prof. Dr. Azamat Akhtyamov	Bashkortostan
Prof. Dr. Xin LUO	China
Assoc. Prof. Dr. Erkin Arız	China
Prof. Dr. Hacıyev Eldar Nabiyeviç	Dagestan
Prof. Dr. İbrahim Sirkeci	England
Prof. Dr. Emzar Makaradze	Georgia
Ali Topçuk	Germany
Assoc. Prof. Hossein Khoshbaten	İran
Prof. Dr. Takashi Osawa	Japan
Assist. Prof. Dr. Ercan ÖMİRBAVEV	Kazakhstan
Prof. Dr. Eshiev Asylbek	Kirghizstan
Prof. Dr. Kadırali KONKOBAYEV	Kirghizstan
Assist. Prof. Dr. Nurdin USEYEV	Kirghizstan
Assoc. Prof. Dr. Ergin JABLE	Kosovo
Assoc. Prof. Dr. Selim BEZERAJ	Kosovo
Prof. Dr. Numan ARUÇ	Macedonia
Prof. Dr. Luvsandorj BOLD	Mongolia
Prof. Dr. Samila Kurdamiyeva	Russia
Assoc. Prof. Anzorova Svetlana Petrovna	Russia
Prof. Dr. Redzeb Skrijelj	Serbia
Prof. Dr. Mingazova Leyla İhsan Kızı	Tatarstan
Assoc. Prof. Dr. Janibekov Kakajan	Turkmenistan

Prof. Dr. Yampol'skii Alexander Leonidovich	Ukraine
Prof. Dr. Glenn Muschert	United States of America

BİLİM KURULU - SCIENTIFIC COMMITTEE

	COUNTRY
Prof. Dr. Ahmet ÇAMSARI	Türkiye
Bekezhan A. AKHAN	Kazakistan
Prof. Dr. Galib SAYILOV	Azerbaycan
Prof. Dr. Ebulfez Amaonoğlu GULİYEV	Azerbaycan
Prof. Dr. Seyfeddin RZASOY	Azerbaycan
Prof. Dr. Ramazan QAFAROV	Azerbaycan
Assoc. Prof. Dr. Zümürd MANSİMOVA	Azerbaycan
Assoc. Prof. Dr. Könül HACIYEVA	Azerbaycan
Assoc. Prof. Dr. Sevil Vakıf kızı ADIGÜZELOVA	Azerbaycan
Assoc. Prof. Dr. Gülafe AMİROVA	Azerbaycan
Prof. Dr. Azamat AKHTYAMOV	Bashkortostan
Aynur KHUZHAKHMETOV	Bashkortostan
Assoc. Prof. Dr. Rif AXMADİEV	Bashkortostan
Prof. Dr. Xin LUO	China
Assoc. Prof. Dr. Erkin ARIZ	China
Prof. Dr. Hacıyev Eldar NABİYEVIÇ	Dagestan
Prof. Dr. İbrahim SİRKECİ	England
Prof. Dr. Emzar MAKARADZE	Georgia
Dr. Ali TOPÇUK	Germany
Sarbast MOSLEM	Hungary
Dr. Muhammed KERKÜKLÜ	Iraq
Nejat KEVSEROĞLU	Iraq
Assoc. Prof. Hossein KHOSHBATEN	İran
Prof. Dr. Takashi OSAWA	Japan
Assist. Prof. Dr. Ercan ÖMİRBAVEV	Kazakhstan

Prof. Dr. Eshiev ASYLBEK	Kirghizstan
Prof. Dr. Kadıralı KONKOBAYEV	Kirghizstan
Assist. Prof. Dr. Nurdin USEYEV	Kirghizstan
Assoc. Prof. Dr. Ergin JABLE	Kosovo
Assoc. Prof. Dr. Selim BEZERAJ	Kosovo
Prof. Dr. Numan ARUÇ	Macedonia
Prof. Dr. Luvsandorj BOLD	Mongolia
Prof. Dr. Samila KURDAMIYEVA	Russia
Assoc. Prof. Anzorova Svetlana PETROVNA	Russia
Prof. Dr. Radik GALIULLIN	Russia
Prof. Dr. Redzeb SKRİJELJ	Serbia
İbrahim ALBAYRAK	Switzerland
Prof. Dr. Mingazova Leyla İhsan KIZI	Tatarstan
Assoc. Prof. Dr. Guzaliya KHAZİYEVA	Tatarstan
Assoc. Prof. Dr. Kakajan JANİBEKOV	Turkmenistan
Prof. Dr. Yampol'skii Alexander LEONİDOVİCH	Ukraine
Prof. Dr. Glenn MUSCHERT	United States of America
Prof. Dr. Asım ASLAN	Türkiye
Prof. Dr. D. Ali ARSLAN	Türkiye
Prof. Dr. Hasan BAHAR	Türkiye
Prof. Dr. Salim CÖHÇE	Türkiye
Prof. Dr. Ali ÇAĞLAR	Türkiye
Prof. Dr. Ahmet DAĞTEKİN	Türkiye
Prof. Dr. Mustafa Musa DİRLİK	Türkiye
Prof. Dr. Gülfem ERGÜN	Türkiye
Prof. Dr. Murat GİZİR	Türkiye
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN	Türkiye
Prof. Dr. Gülten Eren GÜMÜŞTEKİN	Türkiye
Doç. Dr. Esmâ Dumanlı KADIZADE	Türkiye
Prof. Dr. Ali KAYA	Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi İnci KESİLMİŞ	Türkiye

Prof. Dr. Faruk KOCACIK	Türkiye
Prof. Dr. Suat KOLUKIRIK	Türkiye
Prof. Dr. Ahmet Hakan ÖZTÜRK	Türkiye
Prof. Dr. Günşah ŞAHİN	Türkiye
Doç. Dr. Mehmet KARATAŞ	Türkiye
Prof. Dr. Hayati TÜFEKÇİOĞLU	Türkiye
Doç. Dr. Mehmet Özgür TÜRKMEÑOĞLU	Türkiye
Prof. Dr. M. İsmail YAĞCI	Türkiye
Prof. Dr. Murat YAKAR	Türkiye
Prof. Dr. Erol YAŞAR	Türkiye
Prof. Dr. Yunus YILDIRIM	Türkiye

DANIŞMA VE HAKEM KURULU – ADVISORY BOARD

Soy isim	İsim
AÇIKALIN	Doç. Dr. Neriman
AKÖZ	Prof. Dr. Alaattin
AKKOL	Dr. Öğr. Üyesi Mümtaz Levent
ALBAYRAK	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa
ALBUZ	Prof. Dr. Aytekin
ALGÜL	Prof. Dr. Öztekin
ALP	Prof. Dr. Mehmet Tahir
ALTAN	Prof. Dr. Cemal
ASLAN	Prof. Dr. Asım
ARSLAN	Gülten
ARSLAN	Prof. Dr. D. Ali
ATEŞ	Prof. İsmail
ATILGAN	Doç. Dr. Kalender Özcan
ATTAR	Dr. Öğr. Üyesi Günnur Ertong
AVCI	Doç. Dr. Müjdat
AYDIN	Prof. Dr. Mustafa
AZMAN	Prof. Dr. Ayşe
BABAHAN	Dr. Öğr. Üyesi Ali
BAHADIR	Doç. Dr. Ziynet
BAHAR	Prof. Dr. Hasan
BAL	Prof. Dr. Hüseyin
BİRKÖK	Doç. Dr. Cüneyt
BOZYER	Dr. Öğretim Üyesi Ünal
BULDUM	Dr. Öğretim Üyesi Berat Barış
CİRHİNLİOĞLU	Prof. Dr. Zafer
COŞKUN	Doç. Dr. İbrahim
CÖHÇE	Prof. Dr. Salim
ÇAMSARI	Prof. Dr. Ahmet
ÇAĞLAR	Prof. Dr. Ali
ÇELİK	Prof. Dr. Emine Babaoğlan
ÇELİK	Dr. Öğr. Üyesi Ejder
DAĞTEKİN	Prof. Dr. Ahmet
DAĞADUR	Prof. Dr. İlhan

DEĞİRMEN	Prof. Dr. Süleyman
DEMİR	Doç. Dr. Alpaslan
DEMİR	Dr. Öğr. Üyesi Bünyamin
DİRLİK	Prof. Dr. Mustafa Musa
DOKAK	Prof. Hüsnü
DÖNMEZ	Prof. Dr. Süleyman
DUMAN BAY	Doç. Dr. Betül
ERDEM	Prof. Dr. Cumhuri
ERDEM	Dr. Öğr. Üyesi Meziyet Sema
ERDOĞAN	Prof. Dr. Türkan
ERGENE	Prof. Dr. Serap
ERGÜN	Prof. Dr. Gülfem
ERJEM	Prof. Dr. Yaşar
ERKUL	Prof. Dr. Hüseyin
ERTAN	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin
GENÇ	Prof. Dr. Salih Zeki
GİZİR	Prof. Dr. Murat
GÖKÇE	Doç. Dr. Mustafa
GÖKDAYI	Prof. Dr. Hürriyet
GÖKER	Fahri
GÖKHAN	Prof. Dr. İlyas
GÜLBELAZ	Doç. Kürşad
GÜLSEVİN	Prof. Dr. Gürer
GÜMÜŞTEKİN	Prof. Dr. Gülten Eren
GÜZEL	Prof. Dr. Abdurrahman
KAÇMAZOĞLU	Prof. Dr. Hacı Bayram
KADIZADE	Doç. Dr. Esmâ Dumanlı
KARA	Prof. Dr. İlker Fatih
KARATAŞ	Doç. Dr. Mehmet
KAYA	Prof. Dr. Ali
KESİLMİŞ	Dr. Öğr. Üyesi İnci
KESİLMİŞ	Melih
KIRIK	Özkan
KİBRİT	Kutluhan
KOLUKIRIK	Prof. Dr. Suat

KOCA	Prof. Dr. Emine
KOCACIK	Prof. Dr. Faruk
KÖSE	Prof. Dr. Osman
KÖZLEME	Doç. Dr. Arif Olgun
KUMBUR	Prof. Dr. Halil
MAZLUM	Dr. Öğr. Üyesi Ahmet
MEŞE	Doç. Dr. İlknur
MEŞE	Ertuğrul
MUMYAKMAZ	Doç. Dr. Alper
PINAR	Öğr. Gör. Kasım
POLAT	Doç. Dr. Ferihan
REŞİDOĞLU	Prof. Dr. Hanlar
ODABAŞ	Dr. Öğretim Üyesi Sevim
ÖMÜRGÖNÜLŞEN	Prof. Dr. Uğur
ÖTGÜN	Prof. Cebrail
ÖZBOLAT	Doç. Dr. Abdullah
ÖZDEMİR	Prof. Dr. Soner Mehmet
ÖZEN	Prof. Dr. Recep
ÖZTÜRK	Prof. Dr. Ahmet Hakan
ÖZYURT	Prof. Dr. Mustafa
SAGIR	Doç. Dr. Adem
SALMAN	Dr. Öğr. Üyesi Meral
SAYAR	Prof. Dr. Sedat
SAYINCI	Doç. Dr. Bahadır
ŞAHİN	Prof. Dr. Günşah
ŞİŞMAN	Prof. Dr. Bekir
TAŞ	Prof. Dr. Kenan Ziya
TOPAKKAYA	Prof. Arslan
TOPSES	Doç. Dr. Devrim
TUNCER	Prof. Dr. Barbaros
TÜFEKÇİOĞLU	Prof. Dr. Hayati
TÜRKMENOĞLU	Doç. Dr. Mehmet Özgür
UÇAR	Doç. Dr. Meltem
ULUOCAK	Prof. Dr. Şeref
USLU	Doç. Dr. Fatih

UYGUN	Doç. Dr. Kalender
UYSAL	Doç. Dr. Arzu
UYSAL	Doç. Dr. Yücel
ÜNAL	Dr. Öğr. Üyesi Recep
ÜREDİ	Doç. Dr. Lütfi
ÜZEL	Asiye
VURAL	Prof. Dr. Feyzan Göher
WAKAMATSU	Doç. Dr. Hirokhi
YAĞCI	Prof. Dr. M. İsmail
YAKAR	Prof. Dr. Murat
YAPALAK	Dr. Öğr. Üyesi Suat
YAPICI	Prof. Dr. Asım
YAŞAR	Prof. Dr. Erol
YAVAŞOĞLU	Dr. Öğr. Üyesi Ahu Sumbas
YETGİN	Doç. Dr. Zeki
YILDIRIM	Prof. Dr. Yunus
YILDIRIM	Doç. Dr. Murat
YILDIZ	Prof. Dr. Mete
YILDIZ	Dr. Öğretim Üyesi Ali
YILMAZ	Doç. Dr. Mualla
YOLDAŞ	Prof. Dr. Yunus
YOLDAŞ	Doç. Dr. Özlem BECERİK
YORULMAZ	Prof. Dr. Şerife
YÖRÜK	Prof. Dr. Doğan
ZİLE	Dr. Öğretim Üyesi Mehmet

2. ULUSLARARASI MERSİN SEMPOZYUMU

2. International Mersin Symposium

(23-25 Mayıs 2019 - 23-25 May 2019)

SEMPOZYUM PROGRAMI / SYMPOSIUM PROGRAM

23 Mayıs 2019

8:30	KAYIT	AÇILIŞ OTURUMU:	
9:00	AÇILIŞ – PROTOKOL KONUŞMALARI	Redžep (Recep) ŠKRIJELJ	Hüseyin Kerim BEGOĞLU
10:00	AÇILIŞ KONFERANSI: BEKEZHAN A. AKHAN	Ali TOPÇUK	Svetlana ANZOROVA
10:30	AÇILIŞ OTURUMU	Necat KEVSEROĞLU	
12:00 – 13:00	ÖĞLE YEMEĞİ	Mehmet Ali KİRMAN	
		Galib SAYILOV	

GENEL PROGRAM

23 Mayıs 2019	24 Mayıs 2019	25 Mayıs 2019
1. Oturum 23 Mayıs 2019 / 13:00- 14:30	5. Oturum 24 Mayıs 2019 / 8:30-10:00	11. Oturum 25 Mayıs 2019 / 8:30-10:00
2. Oturum 23 Mayıs 2019 / 14:45- 16:15	6. Oturum 24 Mayıs 2019 / 10:15- 11:45	12. Oturum 25 Mayıs 2019 / 10:15- 11:45
3. Oturum 23 Mayıs 2019 / 16:30- 18:00	ÖĞLE ARASI: 12:00 – 13:00	ÖĞLE ARASI: 12:00 – 13:00
4. Oturum 23 Mayıs 2019 / 18:00- 19:30	7. Oturum 24 Mayıs 2019 / 13:00- 14:30	13. Oturum 25 Mayıs 2019 / 13:00- 14:30
	8. Oturum 24 Mayıs 2019 / 14:45- 16:15	14. Oturum 25 Mayıs 2019 / 14:45- 16:15
	9. Oturum 24 Mayıs 2019 / 16:30- 18:00	15. Oturum 25 Mayıs 2019 / 16:30- 18:00
	10. Oturum 24 Mayıs 2019 / 18:00- 19:30	16. Oturum 25 Mayıs 2019 / 18:00- 19:30

SALONLAR:

MERSİN – ADANA – HATAY – ANTALYA - ISPARTA

Sempozyum Sekreteryası:

Arş. Gör. Halil ÇAKIR – 0555 144 80 88

Uzm. Sosyolog Gülten ARSLAN

E-posta: mersinsempozyumu@gmail.com

Sempozyum Mekânı: Olbios Marina Resort Hotel, Mersin.

Sempozyum Web Adresi: <https://www.mersinakademi.com.tr/>

<https://mersinsempozyumu.mersin.edu.tr>

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖNSÖZ	
İÇİNDEKİLER	
Ortadoğu Terimi Ve Ortadoğu Diye Bir Yer Var Mıdır?	
Mehmet Ali ÖNCER	
Seçim Kampanyalarında Kısa Mesaj (Sms) Kullanımı Ve Seçmen Davranışı: Mersin Özelinde Bir Araştırma	
Ceren YEGEN	
31 Mart 2019 Yerel Seçimleri ve Mersin İli Belediye Başkan Adaylarının Seçim Görselleri Üzerine Bir İnceleme	
Ceren YEGEN	
Transformatör merkezlerinde topraklama ağlarının geliştirilen karınca/ateş böceği hibrit algoritması kullanılarak analizi	
Mehmet ZİLE	
Mersin İli Erdemli İlçesindeki Transformatör Merkezlerinde oluşan arızaların araştırılması ve alınması gereken önlemler	
Mehmet ZİLE	
Geliştirilen Hibrit Guguk Kuşu (CS) ve Çiçek Tozlaşma (FPA) Algoritmasıyla Güç Transformatör Verim Optimizasyonu	
Mehmet ZİLE	
Mersin’de Sivil Toplum Örgütlerinin Yapısı ve Yerel Medyada Görünürlüğü	
Aslıhan ARDIÇ ÇOBANER	
Mersin’deki Kamu ve Özel Hastane Web Sitelerinin Sağlık İle İlgili Enformasyonu Sunma Açısından İncelenmesi	
Aslıhan ARDIÇ ÇOBANER	
Doğu Akdeniz Havzası’nın Kalbi Mersin’in Nüfusunun Sosyolojik Tahlili	
D. Ali ARSLAN - Gülten ARSLAN – İbrahim ALBAYRAK	
Örgütsel Davranış Yöneticilerin Liderlik Tipleri Kamu Ve Özel Eğitim Kurumlarında Karşılaştırmalı Bir Araştırma	
Ö. Galip GÖL	
Seyyahların Bakış Açısıyla Mersin Ekonomisinin Tarihsel Gelişimi	
Oğuzhan SAKARYA - Bilge Özgü BOZKURT – Sıla BAYRAM	
Mustafa Kemal Atatürk’ün Ergenlik Dönemlerinde Yaşadığı Travmalar ve “Kimlik” Oluşumundaki Etkileri	
Oğuzhan SAKARYA - Selin AYDOĞAN	
Çağdaş Mobilya Tasarımı Form Arayışında Philippe Starck Örneği	
Gülçin GÜNDÜZ	
Yörük-Türkmenlerde Kadın, Evlilik Ve Aile	
D. Ali ARSLAN - Gülten ARSLAN	
Araç Bataryaları İle Marş Motorları Arasındaki Elektriksel Güç İlişkisinin Analizi	
Ercan KÖSE	
Lise Öğrencilerinin Sosyo-demografik Durumları ile Empati Düzeylerinin Analizi	
Hasan KILIÇ - İrem Nur ÖZKAN - Mahsuni Deniz SEVİNÇ	

19. yy Mersin Kentsel Gelişimi ve Gayrimüslim Azınlığın Katkıları	
Oğuzhan SAKARYA - Seher YUMUGAN - Buse Nur UÇAR	
20 Günlük Mütareke ve Fransız Kamuoyu	
Oğuzhan SAKARYA - Ayşe Nazlı KAYI	
Celil Antmen: “ Toroslardan Kumtepe’ye Uzanan Barış Büyükelçiliği”	
Oğuzhan SAKARYA - Zeynep AKBULUT	
Esperanto Dili	
Berrin YILMAZ – Lara SEZER – Aslıhan ÖZMEN	
Bursa’da Ermenilere Yönelik Misyonerlik Faaliyetleri	
Sami BAŞAK	
Minik Tema Eğitim Programı Uygulanan ve Uygulanmayan Okul Öncesi Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutumları	
Mutlu Nisa ÜNALDI CORAL - Öznur EMSAL AYDIN	
Tarih Biliminde Çağ Yanılsamaları	
Ö. Galip GÖL - İrem Sıla AY	
Lise Öğrencilerinin Aile Yapısı Ve Sosyo-Ekonomik Özelliklerine Göre Okula Yabancılaşma Düzeyleri	
Hasan KILIÇ	
Azerbaycanlı Göçmen Yazar Abay Dağlı’nın Yaratıcılığında Atatürk Obrazı ve Kurtuluş Savaşı Konusu	
Tahir ORUCOV - Vaqif ORUCOV	
Azerbaycan’ın Büyük Dostu Atatürk	
Nizami MURADOĞLU	
Sosyo-demografik Değişkenlere Göre Pansiyonlu Lise Öğrencilerinin Arkadaş İlişkileri Düzeyinin Analizi	
Hasan KILIÇ – Nurdeniz ARTIRIK	
Sosyo-demografik Değişkenlere Göre Mersin’deki Pansiyonlu Lise Öğrencilerinin Yalnızlık Düzeylerinin Analizi	
Hasan KILIÇ – Sena ÜSTÜN	
Milli-Manevi Değerlerin Korunması Küreselleşme Ortamında Önemli Bir Konu Gibi	
Nigar Ramız kızı ALİYEVA	
Üçüncü Bin Yılda Türkiye’de İktidarda Kadının Temsili: Üçüncü Bin Yılda İktidar Partisi Kadın Milletvekillerinin Sosyolojik Analizi	
Gülten ARSLAN	
MHP Milletvekillerinin Sosyolojik Tahlili	
D. Ali ARSLAN - Mustafa KARADAĞ	
Lise Öğrencilerinin Dürüstlük ve Doğruluk Değerlerine İlişkin Tutumları (Mersin Yenişehir Örneği)	
Hasan KILIÇ – Pınar BAY – Sevim YILDIZ	
Tarih Konulu Karikatürlerin 10. Sınıf Tarih Dersi Akademik Başarısına Etkisi	
Ayşe AKCA BİÇER – Duygu KARTAL	
Çoklu Yazma Etkinliklerinin Ortaokul Öğrencilerinin Akademik Başarısına ve Fen Bilimleri Dersine Yönelik Tutumlarına Etkisi	
Mutlu Nisa ÜNALDI CORAL – Ahmet AYDIN	
İnsani Bir Değer Olarak Sabır ve Lise Öğrencilerinin Sabır Düzeylerinin Analizi	
Hasan KILIÇ – Tolga KUNDAK – Nejla BÜYÜKKARADÖL	
Anamur Yöresinde Jeoturizm Olanakları	

Nurdan İNAN - Selim İNAN	
Alanya-Çatalhöyük-Kapadokya “Keykubat Doğa ve Kültür Yolu”	
Hasan BAHAR	
Osmanlı Devleti’nde Korular ve Yönetimi	
Doğan YÖRÜK - Neşe YAVUZ	
Çukurova Sanayi İşletmeleri’nin Endüstri Mirası Olarak Değerlendirilmesi	
Yemliha GÜNGÖR - Meltem Uçar	
Kerkük'te Yıkılan Türkmen Eserleri	
Necat KEVSEROĞLU	
Genişletilmiş Spektrumlu Beta-Laktamaz Üreten <i>Escherichia coli</i> 'ye Bağlı Komplike Olmayan Üriner Sistem Enfeksiyonlarının Tedavisinde Oral Antibiyotikler Kullanılabilir mi?	
Çiğdem ARABACI	
Enfeksiyon Etkeni ve Kolonize Olan <i>Streptococcus Agalactiae</i> suşlarının C5a Peptidaz, CAMP Faktör ve Hemolizin Üretimi Açısından Karşılaştırılması	
Çiğdem ARABACI - Funda BABACAN	
Mersin İlinde Arazinin Yanlış Kullanımına Bağlı Ortaya Çıkan Sorunlar	
Ahmet ATASOY	
Mersin İli Arazi Basamaklarının Turizm Potansiyeline Bağlı Planlama Modeli	
Ahmet ATASOY	
Elektroform Yöntemiyle Üretilen Takıların Mücevher Tasarımına Katkıları	
Hakan AKTUĞ - Elanur GÜNER	
3D Üretiminde Kullanılan Lazer Sinterleme Tekniğinin Tasarıma Katkıları	
Elanur GÜNER - Hakan AKTUĞ	
Muz Meyvesinde Toplam Fenol ve Toplam Antioksidan Kapasitelerinin Tespitinde Çeşitli Çözücü Ekstratlarının Etkinliği	
Nermin KALAY SARI - İpek DEĞİRMENÇİ ÜRÜN - Ebru KAFKAS	
Katyonik Bir Boyanın Tarımsal bir Atıkla Adsorpsiyonu: Fıstık Kabuğu	
Serpil SAVCI - Hüdaverdi ARSLAN	
Lefkoşa Sur İçinde Bağlamsal Zıtlığın Sorgulanması	
Meltem AKYÜREK	
Çeşitli klinik örneklerden elde edilen <i>Stenotrophomonas maltophilia</i> suşlarının antibiyotik duyarlılıkları	
Demet HACİSEYİTOĞLU	
Kandidemi Etkeni <i>Candida glabrata</i> İzolatlarının Klonal Yakınlık ve Antifungal Duyarlılıkları	
Demet HACİSEYİTOĞLU	
Nükleer Enerjinin Avantajları ve Dezavantajları	
Mustafa ÖZYURT – Buğra AKTAŞ - Mustafa KIRSEVEN	
Kalkınmaya Klasik Bir Bakış: Dengeli Ve Dengesiz Kalkınma Teorileri	
D. Ali ARSLAN - Ahmet ÇAĞRICI	
Farklı Ortamlarda Bekletilen Hibrit Kompozitlerin Kritik Yanal Burkulma Yüklerinin Yapay Sinir Ağları İle Tahmini	
Ayla TEKİN - Ayşe ÖNDÜRÜCÜ - Hüseyin Fırat KAYIRAN	
Sıcaklık Etkisindeki Bimateryal Disklerde Isıl Gerilme Analizi	
Ayşe ÖNDÜRÜCÜ - Hüseyin Fırat KAYIRAN	
Mersin Kültüründe Halk İnanışları, Yakarışlar, Alkışlar (Hayır Dualar), Kargışlar (Beddualar): Mut Yöresi Örneği	
D. Ali ARSLAN - Fatma DOĞAN	

XV-XVI Yüzyılda Türkmen Edebiyatı	
Rahimmammet KÜRENOV	
Adillik Düşüncesinin Gazzali'nin Eserlerindeki Tasviri	
Gurbangüzel KÖMEKOVA	
Farklı SPME Uçları Kullanılarak Kayısı Meyvelerinde Aroma Bileşiklerinin GC/MS Tekniği ile Belirlenmesi	
Şule Hilal ATTAR - Ebru KAFKAS - İpek DEĞİRMENCİ ÜRÜN - Gözde NOĞAY - Zafer DOĞU - Salih KAFKAS	
Detection of walnut phenolics using various extraction solvents by HPLC technique	
Elife ÇAM - Şule Hilal ATTAR - Ebru KAFKAS	
Giyim Kuşam Ve Süslenme Unsurlarının Geleneksel Türk Kültür Mirasına Etkisi: Bursa Örneği	
Gizem Anşin GÜRTEKİN	
Comparison Of Volatile Compounds Of Dried Orange (Midnight Valencia) Fruit Using Various Spme Fibers By Gc/Ms Techniques	
Gözde NOĞAY - Şule Hilal ATTAR - Ebru KAFKAS - İpek DEĞİRMENCİ ÜRÜN	
“W.Murcott” ve “Valencia Midnight” Turunçgil Çeşitlerinin Kuru Ve Taze Meyvelerinin Toplam Fenol Ve Antioksidant Kapasitesinin Karşılaştırılması	
Gözde NOĞAY - İpek DEĞİRMENCİ ÜRÜN - Ebru KAFKAS - Şule Hilal ATTAR	
Bazı Turunçgil Çeşitlerinin Meyve Kabuğu ve Meyve Suyunda Toplam Fenol ve Antioksidan Kapasitelerinin Karşılaştırılması	
İpek DEĞİRMENCİ ÜRÜN - Gözde NOĞAY - Ebru KAFKAS - Şule Hilal ATTAR	
Azman Muz Çeşidinin Meyvelerinde Aroma Bileşiklerinin Farklı Spme Fiber Uçları Ve Gc/Ms Teknikleri Kullanılarak Tespit Edilmesi	
İpek DEĞİRMENCİ ÜRÜN - Nermin KALAY SARI - Ebru KAFKAS - Şule Hilal ATTAR	
Determination of some fruit quality characteristics of barberry fruits	
Şule Hilal ATTAR - Mozghan ZARIFIKHOSROSHAHI - Ebru KAFKAS - Zafer DOĞU	
Kültürlerarası Entegrasyon:Folklor Turizmi	
Ateş AHMEDLİ	
Örgütsel Öğrenme ile Temel Yeterliliklerin Geliştirilmesi: Un Üreticileri Örneği	
Duygu HIDIROĞLU	
Mersin İlinde Muz Yetiştiriciliği	
Nermin KALAY SARI - Adem ÖZARSLANDAN - Ebru KAFKAS	
Heptalitler Bağlamında Arkeolojik Malzemeler	
Aydogdy KURBANOV	
Ülkemizde Hukuk Fakültelerinin Yükseköğretim Giriş Puanları Üzerine Karşılaştırmalı İnceleme, Üstünlük Ve Zayıflık Analizleri	
Tolga Bahadır ŞİMŞEK	
Mersin Anamur İlçesi Örneğinde Peyzaj Mirasının Sürdürülebilirliği	
Tülay ERBESLER AYAŞLIGİL	
Mersin'de Yağışlı Gün Sayısı Değişiyor Mu?	
Muhammet TOPUZ - Murat KARABULUT	

Mersin'de Meydana Gelen Seller: Sorunun Arkasındaki Karmaşık Beşeri Ve Doğal Faktörler	
Muhammet TOPUZ - Murat KARABULUT	
Kızılağaç ve Kavaktan Üretilen Lamine Kaplama Kerestelerin Mekanik Özellikleri Üzerine Tabaka Kombinasyonunun Etkisi	
İlkay ATAR - Fatih MENGELOĞLU - Mustafa Kadir YALMAN	
Using MCDM Methodology For Making Rational Decisions Related to Urban Transport: Evidence From Turkey	
Sarbast MOSLEM - Ahmad AL KHARABSHEH	
Yeni İpek Yolu Turizmi Ve Mersin Kenti	
Uysal YENİPİNAR	
Mitolojiden İnsana Dört Unsur Üzerine Bir İnceleme	
Birsel ABİHA ÇAĞLAR	
Dede Korkut Kitabı'nın Kompozisyon Özellikleri Ve Şiir Sanatına Dair	
Rövşen / Rovshan ALİZADE / ALIZADE	
Osmanlı'da Modernleşme Ve Sekülerleşme	
Zafer ÇAYLI	
Ferit Kam'ın "Vahdet-İ Vücûd" Anlayışı	
Zafer ÇAYLI	
Sekülerleşme Perspektifinden Kutsal ve Profan Diyalektiği	
M. Ali KIRMAN	
Sekülerleşme Perspektifinden Kutsal Ve Profan Diyalektiği	
M. Ali KIRMAN	
Büyük Gezgin ve Coğrafya Bilim Adamı Hacı Zeynalabdin Şirvani	
Maharram Kızı Zülfiyye KERİMOVA	
Eğitim Kurumları Eğitim Enstitüsü İç Sorumluluk Yönetim Sistemi Sonuçları	
Halide HAMİDOVA	
Sözcüksel Yaklaşım Kapsamında Soru Örnekleri	
Yunus Emre ÇEKİCİ	
Uluslararası Öğrencilerin Yazılı Metinlerinde Eşdizimsel Hatalar	
Yunus Emre ÇEKİCİ - Büşra ÇEVİK	
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Bağlamında Mersin Sözlüğü	
Selçuk MOĞUL - Yunus Emre ÇEKİCİ	
Edebiyat Kuramı-Dilbilim İlişkisi Bağlamında Celal Soyca'nın "Zamanın Şiiri Şiirin Zamanı" Adlı Poetik Kitabındaki Dilbilimsel Terimler	
Yunus Emre ÇEKİCİ	
Ozonlama İşleminin Denim Kumaş Mukavemet Özelliklerine Etkisinin İrdelenmesi	
Belkis ZERVENT ÜNAL - Ayşe Deniz KÜÇÜK	
Osmanlı Döneminde Antakya Ve Çevresinde İpekçilik	
Doğan GÜN	
Oğuz Devletçilik Geleneğinde Ecdat Kültü	
Seyfeddin RZASOY	
Oğuz Devletçilik Geleneğinde Ecdat Kültü	
Seyfeddin RZASOY	
Kentsel Ekosistemlerde Biyoçeşitliliğin Sürdürülebilirliğinde İndikatör Türlerin Önemi	
Tülay ERBESLER AYAŞLIGİL - Ömer Taha SÖZGEN	

Konya İli Merkez Hastanelerinde Çalışan Sağlık Çalışanlarında Gör Hastalığı Prevalansı Çalışması	
Hilal AKAY ÇİZMECİOĞLU	
CuAlMn Şekil Hafızalı Alaşımına Fe Elementi Eklenmesi	
Mehmet Ali KURGUN - İskender ÖZKUL - Canan Aksu CANBAY	
Cu Bazlı Şekil Hafızalı Alaşımların Temelleri	
Mehmet Ali KURGUN - İskender ÖZKUL - Canan Aksu CANBAY	
Felsefe Yapmanın İmkânı Bağlamında Türk Düşüncesine Bakış	
Hüseyin Adem TULÜCE	
Massacres By Serbian Forces In Kosovo (1998-1999)	
Selim BEZERAJ	
Sekülerleşerek Özneleşen Başörtülü Kadınlar: Yalnız Yürümeyeceksin Platformu Örneği	
M. Ertuğrul EVYAPAR - Abdullah ÖZBOLAT	
Spinal Cerrahi Uygulanan Hastaların Ağrı Kontrolünde Multimodal Analjezinin Etkisi	
Serpil YÜKSEL - Gülay ALTUN UĞRAŞ	
Tıbbi Araca Bağlı Basınç Yaralanmasında Hemşirelik Bakımı	
Gülay ALTUN UĞRAŞ	
Nöroşirürji Hastalarında Hipoterminin Önlenmesi: Güncel Rehberler	
Gülay ALTUN UĞRAŞ	
Grizu Patlaması için Olasılığa Dayalı Risk Değerlendirmesi	
Bülent TÜTMEZ	
Hava Kalitesinin Çok Değişkenli İstatistiksel Kontrolü	
Bülent TÜTMEZ	
Malign Melanom Prekürsörü Olarak Displastik Nevüs	
Gülçin HARMAN KAMALI	
Mersinde Termal Turizmin Talassoterapi Entegrasyonu	
Orhan ERDEN	
Yüksek Katma Değerli Jeotermal Enerji Sistem Tasarımı	
Orhan ERDEN	
Naive Bayes Sınıflandırıcısını Kullanarak Hızlı Fourier Dönüştürülmüş Eeg Sinyallerine Sahip Videolarda 25. Kare Etkisinin Tespiti	
Gözde ÖZKAN - Ahmet GÖKÇEN	
Çok Kanallı Akciğer Seslerinin Empirical Wavelet Transform Analizi ve Sınıflandırılması	
Emre DEMİR - Ahmet GÖKÇEN	
Synthesis of Iron-Based Metal Organic Frameworks And Investigation Of Their Water Stability	
Utku Bulut ŞİMŞEK - Meral TURABİK	
CO ₂ adsorption of MIL-101(Fe) Metal Organic Frameworks calcined at different temperatures	
Utku Bulut ŞİMŞEK - Meral TURABİK	
Özdemir İnce Şiirinde Din Kavramı	
Ahmet KARAKUŞ	
Üniversite Araştırma Hastanelerinin Yangın Güvenliği Açısından Değerlendirilmesi	
Gülendam ÇELİK - Zehra YILDIZ	
Kuyumculukta Tasarım Ve 3D Modelleme	

Remzi ÖZTEKİN	
Ejder Meyvesinde Toplam Fenol Ve Antioksidan Kapasite İçeriklerinin Belirlenmesi	
Zafer DOĞU - Ebru KAFKAS - Şule Hilal ATTAR	
Mürver (<i>Sambucus nigra</i>) Meyvelerinde Bazı Biyoaktif Bileşiklerin Belirlenmesi	
Zafer DOĞU - Ebru KAFKAS - İpek DEĞİRMENCİ ÜRÜN	
Mersin’de Yaşayan Emeklilerin Kent Algısı	
Durmuş Ali ARSLAN - Halil ÇAKIR	
Türkiye’de Yapılan İlk Kaçış Rampalarının Genel Özellikleri Ve Performanslarının Araştırılması	
Hatice Merve ÇETİN - Mehmet ÇAKIROĞLU	
Bitümün Nanokillerle Modifikasyonu Sonucu Bitümün Kalıcı Deformasyona Karşı Direncine Olan Etkisi Üzerine Bir Literatür Araştırması	
Hatice Merve ÇETİN - Volkan Emre UZ	
Ezme İşleminin Karbon Çeliği Delik Kalitesine Etkilerinin Araştırılması	
Tuncay ŞİMŞEK - Adnan AKKURT	
AL 2024-T3 Alüminyum Alaşımı Malzemenin Ezme İşlemi Sonrası Mekanik Özelliklerinin Araştırılması	
Adnan AKKURT - Tuncay ŞİMŞEK	
Endometrial Adenokarsinoma HEC1-A Hücre Hattında Potasyum Kanallarının Rolünün Araştırılması	
Emel ERDEM - İsmail ÜN - R. Nalan TİFTİK	
Sağlık Turizminde Hemşire Nerde?	
Melek YEŞİL BAYÜLGEN - Nurgül ÇELİK - Fatma Hikmet YEŞİL	
Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığında Palyatif Bakım	
Melek YEŞİL BAYÜLGEN - Meral GÜN	
Farklı Dolgu Maddelerinin Epoksi Kompozitlerinin Mekanik Özelliklerine Etkisi	
Mustafa Kadir YALMAN - İlkay ATAR - Fatih MENGELOĞLU	
TOBB ve Gıda Bakanlığı’nın Hazır Yemek İmalatı Hijyen Kriterlerinin Değerlendirilmesi	
Öznur ÖZGEL - Zehra YILDIZ	
Adsorption of a Cationic Dye by an Agricultural Waste: Peanut Husk	
Serpil SAVCI - Hüdaverdi Arslan	
Laksatiflerin Kötüye Kullanımı	
Oya ÖGENLER – Selda OKUYAZ - Efsun ANTMENT	
Preliminary Study on Broccoli Microspore Culture	
Zeynep ERGUN - Mozhgan ZARIFIKHOSROSHAHI	
Mikorizaların Bitkilerde Stres Mekanizması Üzerine Etkileri	
Yusuf ÇELİK - Garip YARŞI – Adem ÖZARSLANDAN	
Yararlı Bakterilerin (Pgpr) Bitkisel Üretimde Verim Ve Dayanıklılık Mekanizması Üzerine Etkileri	
Yusuf ÇELİK - Garip YARŞI – Adem ÖZARSLANDAN	
Bitkisel Atık Yağların Toplanması Ve Karşılaşılan Sorunlar	
Hüdaverdi ARSLAN - Melis GÜN - M. Serkan DEDE	
Muz Alanlarında Kök Ur Nematodları (<i>Meloidogyne spp.</i>)’nın Teşhisi	
Adem ÖZARSLANDAN - Dilek DİNÇER - Mustafa ÜNLÜ	

Muz Alanlarında Toprak Patojenlerine Karşı Arbusküler Mikorhizal Mantar (AMF) Uygulamaları	
Adem ÖZARSLANDAN - Mümine ÖZARSLANDAN - Yusuf ÇELİK	
Ortaokul Fen Bilimleri Ders Kitaplarının Bilimin Doğası Açısından İncelenmesi	
Behice Nur Topak - Yüksel Keleş	
Yaşlıların Sağlık Hizmeti Alma Sürecinde Yaşadıkları Etik Sorunlar	
Meryem Türkan IŞIK - Rana CAN	
Erdemli-Sorgun Köyü Su Değirmenleri	
Lokman TAY	
İlkokul Öğretmenlerinin Örgütsel Yabancılaşmalarının Sosyo-Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi	
Menderes KOVANCI - Hüseyin ERGEN	
Okulöncesi Öğretmenlerinin Çalıştığı Kurumlarda Yaşadığı Yönetimle İlgili Sorunlar İle İlgili Görüşleri	
Hüseyin ERGEN - Tuğba GÜNAY	
Kronik Hepatit C Tedavisinde Kullanılan Yeni Nesil Direkt Etkili Antiviral İlaçlarla Tedavinin Değerlendirilmesi	
İsmail TÜRKÖZ - Çiğdem ARABACI - Funda ŞİMŞEK	
Preeklampitik Hastalarda Fetal Umbilikal Arter, Duktus Venosus, Middle Serebral Arter Doppler Bulgularının İncelenmesi	
Halime Göktepe - Ali Acar	
Cinsiyet Kültürü Bağlamında Aile Kurumunda Atasözlerin Ve Deyimlerin Sosyolojik Analizi	
Bediha KARAPINAR	
Bitkilerde Cinsiyet Belirlenmesinde Küçük Rna'ların Rolü	
Hayat TOPÇU - Harun KARCI - Salih KAFKAS	
Bitkilerde Cinsiyetin Belirlenmesi Mekanizmaları	
Hayat TOPÇU - Murat GÜNEY - Salih KAFKAS	
SSR Markers In Cultivated Pistachio	
Murat GÜNEY - Salih KAFKAS - Harun KARCI	
Main Issues In Pistachio Production	
Murat GÜNEY - Salih KAFKAS - Harun KARCI	
History of Next Generation Sequencing	
Murat GÜNEY - Salih KAFKAS - Harun KARCI	
MR Defakografi; Pelvik Tabana Yeni Bir Yaklaşım	
Cengiz KADIYORAN	
Hemşirelik Hizmetlerinde Malpraktis	
Rana CAN -Meryem Türkan IŞIK	
Bitkilerde Qtl-Seq Yöntemi İle Hizli Qtl Haritalama	
Harun KARCI- Murat GÜNEY - Salih KAFKAS	
Yeni Nesil Dizileme Teknolojisinin Bitki İslahında Kullanımı	
Harun KARCI- Murat GÜNEY - Salih KAFKAS	
Bitkilerde İlişkili Haritalama (Am) Ve Markör Geliştirme	
Harun KARCI - Murat GÜNEY- Salih KAFKAS	
Tarsus Pamukluk Barajı Enjeksiyon Çalışmalarının İncelenmesi	
Aydın ALPTEKİN – Murat YAKAR	
Kaya Düşmesinden Etkilenen Bölgenin 3b Modellenmesi İçin Ön Değerlendirme Çalışması	

Aydın ALPTEKİN - Mehmet Özgür ÇELİK - Yusuf DOĞAN Murat YAKAR	
Kanlıdivane Ören Yerindeki Anıt Mezarın Yersel Lazer Tarayıcı İle Modellenmesi	
Mehmet Özgür ÇELİK - Aydın ALPTEKİN - Murat YAKAR	
Bitkilerde Mads-Box Transkripsiyon Faktör Ailesinin Rolü	
Leyla GÜNDÜZ - Murat GÜNEY - Harun KARCI	
WRKY-Bitkilerde En Geniş Transkripsiyon Faktör Ailesi	
Leyla GÜNDÜZ - Salih KAFKAS - Murat GÜNEY	
Primer Omurga Tüberküloz Hastalarımız Teşhis Ve Tedavisi	
Aykut AKPINAR	
Araç Bataryaları İçin Sıcaklık-Güç İlişkisinin Değerlendirilmesi	
Ercan KÖSE	
İlkokul Öğretmenlerinin Örgütsel Yabancılaşmalarının Sosyo-Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi	
Menderes KOVANCI - Hüseyin ERGEN	
Yeni Kamu İşletmeciliği ve Kamu Görevlisi Kimliği: Güçlendirme Kavramı Üzerinden Eleştirel Bir İnceleme	
Murat YILDIRIM	
Bitkilerde Rna Sekanslaması İle Cinsiyet Belirleme	
Hayat TOPÇU - Murat GÜNEY - Salih KAFKAS	
Yabani <i>Pistacia</i> Türlerinde Basit Dizi Tekrar Markörleri	
Hayat TOPÇU - Harun KARCI - Murat GÜNEY	
Çukurova Bölgesinde Organik Tarım Potansiyeli	
Şebnem KURT - Garip YARŞI - Bünyamin ÖZKAN	
Bilişim Öğrencilerinin Web 3.0 Farkındalık Düzeyleri	
Ertan ZEREYAK – Mehmet TEMELATAN	
İşe İlişkin Yeteneklerin Geliştirilmesinde Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Yöneticilerden Beklentileri	
Sercan BENLİ - Ozan GÜLER - Gürkan AKDAĞ	
Seçilmiş Üstün Özellikli Melez Çilek Genotipleri ile Ebeveynlerinin Verim ve Pazarlanabilir Meyve Miktarlarının Belirlenmesi	
Şule Hilal ATTAR – Sevgi PAYDAŞ KARGI	
Bilgisayar Kontrollü Elektro-Pnömatik Ağızlık Açma Mekanizmalı Bir Dokuma Tezgâhında Çözgü Gerilimlerinin Ön Ağızlık Uzunluğuna Bağlı Değişimlerinin İncelenmesi	
Zehra KAYNAR TAŞCI - Deniz Mutlu ALA - Nihat ÇELİK	
Ortaokul Öğrencilerinin Derslerde Teknoloji Kullanılmasına Yönelik Farkındalık Düzeyinin İncelenmesi	
Behice Nur TOPAK - Menevşe DUMAN - Nezaket Bilge UZUN	
Farklı Molekül Ağırlığına Sahip Polietilen Kullanılarak Kızılçam Odun Unu Dolgulu Polimer Kompozitlerin Üretilmesi Ve Özelliklerinin Belirlenmesi	
Tuççe TUNCER - İlkay ATAR - Fatih MENGELOĞLU	
Mersin İli Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi Göstergeleri	
Nurcan Temiz – Rabia Dal	
Türkiye'de Almancanın Öğretiminde 1917 Tarihli Konuşma Kitabı Üzerine Bir İnceleme	
Namık Kemal ŞAHBAZ	
Yenidoğanda Tiroid Fonksiyon Testlerinin Taramasının Önemi	

Şenay BALCI FİDANCI - Hatice YILDIRIM YAROĞLU - Lülüfer TAMER	
Pirina Külü Üzerine Malaşit Yeşilinin Sulu Çözeltilen Adsorpsiyonu	
Hüdaverdi ARSLAN - Yusuf ÖZTÜRK	
Zeytin Endüstrisi ve Çevresel Problemler	
Mutlu YALVAÇ – Mohammed SALEH – Buse DERE - Emine Sultan SANRI	
Filistin Tulkarm Şehrinde Kayıp Kaçak Su Araştırılması	
Mohammed SALEH – Mutlu YALVAÇ	
Çiftlikköy Mahallesi Yağmur Suyu Şebekesi Tasarımı	
Mutlu YALVAÇ - Mohammed SALEH – Mehmet AYKAL - Gamze KESTEL	
Mermer İşletmelerinden Kaynaklanan Atıkların Yeniden Kullanımı ve Geri Dönüşümü	
Mutlu YALVAÇ - Mohammed SALEH – Doğan KAPLAN - Yusuf TURHAN	
Eğriçam Mahallesinde Yağmursuyu Şebekesi Tasarımı Ve Taşkın Modellemesi	
Mohammed SALEH - Mutlu YALVAÇ - Abdoul-Abas COMPAORE - Murat ÖZBAY	
İŞ KULÜPLERİ PROJESİ: MERSİN İLİ ÖRNEĞİ	
Nurcan TEMİZ - Ahmet TURNA	
Mersin İlinde Muz Yetiştiriciliği, Sorunları Ve Çözüm Önerileri	
Cengiz TÜRKAY - Hakan DOĞAN	
Farklı Çezbecicilerin <i>Drosophila Suzukii</i> (Matsumura) (Diptera: Drosophilidae) Erginleri Üzerine Etkisi	
Pınar ARIDICI KARA - M. Rifat ULUSOY	
İnovatif Yara Bakım Ürünlerinin Hemşirelik Bakımında Kullanımı	
Meryem Türkan IŞIK - Canan KANAT	
Borsa İstanbul'a İşlem Gören Bazı Otel Ve Lokanta İşletmelerinin 2014-2018 Yılları Arasında Gerçekleşen Bilanço Verilerine Göre Likidite Ve Karlılıkların Analizi	
Kerem KARDAŞ - Abdullah AKMAZ	
Serviks Kanseri Aşılarda Güncel Durum	
Özde SAKARYA – Hüseyin DURUKAN - Faik Gürkan YAZICI	
Düz Topolojiye Sahip Kablosuz Algılayıcı Ağlarda Saldırı Tespit Sistemleri Üzerine Bir Araştırma	
Ali Arslan – Cansu Canbolat – İpek ABASIKELEŞ TURGUT	
Kablosuz Algılayıcı Ağlarda Güven Temelli Küme Başı Seçimi	
Cansu Canbolat – İpek ABASIKELEŞ TURGUT	
Review Of Road Traffic Accident Prediction Models	
Afewerk ANTENEH - Tibor SIPOS	
Geçmişten Günümüze Sağdıçlık Geleneği Ve İşlevleri: Erzurum İli İspir Ve Pazaryolu İlçeleri Örneği	
Pervin ERGUN - Semra AKBIYIK	
Su Taşkınının Üç Farklı Domates Genotipine Etkisi	
Sultan DERE - H. Yıldız DASGAN	
Zeytin Çekirdeği Üzerine Malaşit Yeşilinin Sulu Çözeltilen Adsorpsiyonu	
Hüdaverdi ARSLAN- Zilan ŞİRP	

Kamu Hizmetleri Bağlamında Mersin’de Yaşam Kalitesi	
D. Ali ARSLAN - Ceylan ÖZBAY	
Serviks Kanseri Taramasında Yenilikler	
Yunus İBİK – Hüseyin DURUKAN - Faik Gürkan YAZICI	
Elektrikli Araç Şarj İstasyonlarının Gelişimi	
Alican YAKIN - İlker SUGÖZÜ	
Elektrikli Ve Hibrit Araç Teknolojisinde Gelişmeler	
Furkan YERTÜM- İlker SUGÖZÜ	
Kaynak İşlerinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği	
Murat ÇETİN - İlker SUGÖZÜ	
Elektrikli Araçların Mevcut Durumu ve Gelişimi	
Nedime Nurcan ALKAN- İlker SUGÖZÜ	
Mersin İli Kadın Esnaf Ve Sanatkârlarının Sosyal – Ekonomik Profillerinin Ve Sorunlarının Sosyolojik Analizi	
Durmuş Ali ARSLAN - Ahmet YAMAN	
Kaolin Uygulamasının Bazı Yerli Ve Yabancı Ceviz Çeşitlerinin Meyvelerinde Toplam Fenol Ve Meyve Renkleri Üzerine Etkisinin Belirlenmesi	
Mesut ADA - Ayşegül BURĞUT - Şule Hilal ATTAR - Elife ÇAM - Nurgül TÜREMİŞ - Ebru KAFKAS	
Palyatif Bakım Alan Hastalarda Müzik Terapinin Ağrı Üzerine Etkisi	
Abdullah AVCI Meral GÜN	
Bazı Fenolik Bileşiklerin Eldesi, Kimyasal İçeriğinin Aydınlatılması Ve Antimikrobiyal Aktivitesinin Belirlenmesi	
Mehmet Ulaş CİVANER - Pelin EROĞLU	
Girişimcilik Kültürünün Gelişmesinde Ve Başarılı İşletmelerin Kurulmasında Kuluçka Merkezlerinin Önemi: Tarsus İşgem Uygulaması	
Oğuzhan ER	
Uv-C Uygulamasının Taze Kesilmiş Turp Kalitesine Etkisinin Belirlenmesi	
Ayşe Tülin ÖZ – Büşra ERYOL	
Taze Kesilmiş’ Bayır’ Turp Kalitesine Uv Işınlama Uygulamasının Etkisinin Belirlenmesi	
Ayşe Tülin ÖZ	
Onkolojide Güncel Yaklaşımlar	
Birgül VURAL DOĞRU- Esra ÇAVUŞOĞLU	
Hemodiyaliz Hastalarında Huzursuz Bacak Sendromunun Yönetiminde Tamamlayıcı Ve Bütünleşik Yaklaşımlar	
Birgül VURAL DOĞRU- Esra ÇAVUŞOĞLU	
Koroner Yoğun Bakım Ünitesinde Uyku Bozukluklarında Aromaterapi Ve Masaj Uygulamaları	
Birgül VURAL DOĞRU- Esra ÇAVUŞOĞLU	
Çarpıcı Depremlerden Dersler	
Riyad ŞİHAB	
Bilişsel Tanı Modellerinde Model Veri Uyumunun Çeşitli Faktörlere Göre İncelenmesi	
Seçil Ömür SÜNBÜL - Semih AŞİRET	
Karaciğer Fonksiyon Testleri Ve Koagülasyon Testlerinin İnmeli Hastalarda Mortalite Üzerine Etkisi	
Osman Serhat TOKGÖZ - Mustafa Altaş	
<i>P. eurycarpa</i> ’nın Dağılımı ve Morfolojisi	

Ömer Faruk BİLGİN -Harun KARCI - Salih KAFKAS	
<i>P. Lentiscus</i> 'un Kullanım Alanları ve Dağılımı	
Ömer Faruk BİLGİN -Harun KARCI - Salih KAFKAS	
Silisyumun Soğan Yetiştiriciliğinde Tuz Stresini Hafifletici Etkileri	
Boran İKİZ - H.Yıldız DAŞGAN - Oğuzhan YILMAZ	
Polimer Matrisli Sürtünme Kompozitlerinde Fıstık Kabuğu Tozu Kullanımının Araştırılması	
Banu SUGÖZÜ	
Kompozit Demiryolu Sabolarının Sıcak Presleme Şartlarının Frenleme Performansına Etkisi	
Y. Burak KÖSE - Banu SUGÖZÜ	
İş Stresi ve Duygu Düzenleme Stratejileri İlişkisi : Ortak Sağlık Güvenlik Biriminde çalışan İş Güvenliği Uzmanları Örneği	
Serap GİRGİN - Banu SUGÖZÜ	
Gemi Bakım Ve Onarım Çalışanlarında Duygu Düzenleme Stratejileri, Stres Ve Etkileri Üzerine Bir Araştırma	
Tuncay ÖZİŞİK - Banu SUGÖZÜ	
Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi Oluşturulmasına Yönelik Bölgesel Rekabetçiliğin Analizi: Mersin Örneği	
Ali Erhan ZALLUHOĞLU - Elif TUNALI ÇALIŞKAN	
Aşçılık Alanında Eğitim Alan Öğrencilerin Kariyer Beklentilerinin İncelenmesi	
Mehmet CAN – Sercan BENLİ	
Kardiyovasküler Hastalık Risk Değerlendirme Modeli'ne (Score) İlişkin Web Tabanlı Hesaplama Modülü Geliştirilmesi	
Yücel UYSAL - Gülsen KARAKOÇ - Murat Fazıl SOYAL - Oğuzhan ÖZCAN - Ertan MERT	
Manevi Bakımın Çeşitleri	
Ali TOPÇUK	
Dünyada Akıllı Kent Uygulamaları Ve Mersin İli Akıllı Kent Yönetim Sistemi Analizi	
Halil KUMBUR - Volkan YAMAÇLI - Ceyhun AKARSU	
Okul Öncesi Öğretmenlerine Göre Çocuk Kitaplarında Bulunması Gereken Kriterler	
Esin DÖNMEZLER- Serdarhan Musa TAŞKAYA	
Türkiye'de Yayımlanan "Çocuk Edebiyatı" Kitaplarında Yer Alan Çocuk Kitaplarında Bulunması Gereken Kriterlerin İncelenmesi	
Esin DÖNMEZLER - Serdarhan Musa TAŞKAYA	
Turistik Bir Destinasyon Olarak Mersin Algısı: İzmir'de Bir Araştırma	
Burcu Öksüz - Ali Erhan Zalluhoğlu	
Düzeltilmiş Bacak Boyu Değerlerinin Ve Cinsiyetin Y Denge Testi Üzerine Etkisi	
İnci KESİLMİŞ - Manolya AKIN	
<i>Drosophila suzukii</i> 'nin Biyoteknik Mücadelesinde Kullanılan Cezbediciler	
Pınar ARIDICI KARA - M. Rifat ULUSOY	
Eğriçam Mahallesinde Yağmursuyu Şebekesi Tasarımı Ve Taşkın Modellemesi	
Mohammed SALEH Mutlu YALVAÇ Abdoul-Abas COMPAORE Murat ÖZBAY	
Raylı Sistem Taşıtlarında Kullanılan Fren Balataları Ve Fren Pabuçları Üzerine Bir İnceleme	

Funda KAHRAMAN	
Gebelikte Tiroid Hastalıkları Rutin Taranmalı Mıdır?	
Mürşide ÇEVİKOĞLU KİLLİ	
Türkiye’de Akdeniz Meyve Sineği, <i>Ceratitiscapitata</i> (Wiedemann) (Diptera: Tephritidae) Mücadelesinin Mevcut Durumu Ve Gelecek Beklentileri	
Naime Zülal ELEKCİOĞLU	
Adana İlinde Kekik Türlerinde (Lamiaceae) Saptanan Zararlı Böcek ve Akar Türleri	
Naime Zülal ELEKCİOĞLU	
İnşaat Sektörü Çalışanlarında Ergonomik Risk Faktörlerinin Değerlendirilmesi	
Abdullah Oğuzhan BAŞTÜRK İrem ERSÖZ KAYA	
Kuzeydoğu Akdeniz Kıyı Sularında Tespit Edilen Prasinofit <i>Nephroselmis Pyriformis</i> Ve Diyatom <i>Trieres Mobiliensis</i> Türlerinin Fe Sem Ve Dna Barkodlama İle Doğrulanması	
Merve KONUCU - Dilek TEKDAL - Elif EKER DEVELİ	
Beden Eğitimi Bölümü Öğrencilerinde Sınav Kaygısı	
Murat ERDOĞAN - Leyla SARAÇ	
Beden eğitimi öğretmen adaylarının çokkültürlü eğitime yönelik tutumları	
Leyla SARAÇ – Ramazan TATLI	
Su Ürünleri Yetiştiriciliğinde Büyüme Destekleyici Olarak Tıbbi Aromatik Bitkilerin Kullanımı	
Funda TURAN - Ayşegül Ergenler	
Triploit ve Diploit Karabalıklarda (<i>Clarias gariepinus</i> (Burchell, 1822)) Büyüme Performansı Üzerine <i>Pelargonium sidoides</i> Ekstraktının Etkisi	
Funda TURAN - Ayşegül Ergenler	
Türkiye’nin Kuzeydoğu Akdeniz, İskenderun Körfezi Kıyılarından <i>Pempheris rhomboidea</i> (Kossmann & Räuber, 1877) Türüne Ait Kayıt	
Ayşegül Ergenler - Funda TURAN – Cemal TURAN	
Beden Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Cinsiyet Ve Sınıf Değişkenleri Açısından Karşılaştırılması	
Fatmanur UĞUR - Leyla SARAÇ	
İlkokul Öğrencilerinin Ödev Kavramına İlişkin Metaforik Algıları	
Soner Mehmet ÖZDEMİR - Yasemin ÇAKICI	
İlkokul Öğretmenlerinin Mesleki Gelişim Etkinliklerine Katılma Durumlarının İncelenmesi	
Soner Mehmet ÖZDEMİR - Firdevs GÜNDOĞAN ÖNDERÖZ	
Sosyal Uyum Tartışmaları Bağlamında Yükseköğretimde Mülteci Öğrenciler	
Günnur Ertong Attar	
<i>Alyssum Floribundum</i> Bioss. & <i>Balansa</i> (Brassicaceae) Bitkisinden Elde Edilen Fenolik Yapıdaki Bileşiklerin Tayini ve Du-145 Hücre Hattı Üzerine Sitotoksik Etkisinin Araştırılması	
Mariam ALZAIM – Pelin EROĞLU - Derya YETKİN	
Ateizmin Nedenleri	
Mustafa ÜNVERDİ	
Kur’an’da İslam Kavramının Anlamı	
Mustafa ÜNVERDİ	
Gebelikte Beslenme, Değişen Trendler Ve Güncel Durum	
Ezgi OKTAY - Hüseyin DURUKAN	
The "Edige Batyr" Epos - common heritage of Turkic people	

Bekezhan Akhan - Zhumanazar Assan	
Over Kanseri Taramasında Yeni Ufuklar	
Ezgi OKTAY - Hüseyin DURUKAN	
İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Mobil Öğrenmeye Yönelik Tutumları	
M. Ali KİRMAN - Sinan SCHREGLMANN	
Romanov Kuzularına Ait Bireysel Büyüme Eğrilerinin Modellenmesi	
Yalçın TAHTALI - Mustafa ŞAHİN - Lütfi BAYYURT	
Ejder Meyvesi Olarak Bilinen Pitaya (Hylocereus Spp.) Bitkisinin Botanik Özellikleri ve Kullanım Alanı	
Mehmet YILDIZ - Semih Metin SEZEN - Servet TEKİN	
Eshab-I Kehf Ve Taşkuyu Mağaraları (Tarsus-Mersin) Oluşum, Gelişimi Ve Turizm Potansiyeli	
Ergin CANPOLAT - Derya KUDUZ	
Amanos Dağları Çevresi Sıcak ve Soğuk Su Kaynaklarının Dağılışı ve Kullanımlarının Değerlendirilmesi	
Ergin CANPOLAT - Furkan AKSOY	
Su Kalitesinin Kontrolünü Sağlayan Gömülü Otomasyon Sistemlerinin İncelenmesi Ve Mersin İli'ne Uygulanabilirliğinin Araştırılması	
Halil KUMBUR - Volkan YAMAÇLI - Ceyhan AKARSU	
Türkiye'de İngilizcenin Öğretiminde 1859 Tarihli Konuşma Kitabı Üzerine Bir İnceleme	
Namık Kemal ŞAHBAZ	
Yoğun Bakım Hastalarında Pnömoni Klinik Aktivite İndeksleri İle Kan Enfeksiyon Parametrelerinin Karşılaştırılması	
Mevlüt Hakan GÖKTEPE	
154/31,5 kV' luk Mersin Trafo Merkezinde Kısa Devre Akımlarının Analizi Ve Simülasyonu	
Mehmet ZİLE	
2. ULUSLARARASI MERSİN SEMPOZYUMU-KATILIMCI İSİM VE KURUM LİSTESİ	356

ORTADOĞU TERİMİ VE ORTADOĞU DİYE BİR YER VAR MIDIR?

Mehmet Ali ÖNCER

ÖZET

"Ortadoğu" (Middle East) kavramı, 20 asrın başlarında İngilizler tarafından kullanılmaya başlanır. Ancak bu terimi ilk olarak, "Yakın Doğu" (Near East) tabiri ile kullanmaya başlayan kişi, Amerikalı deniz stratejisi uzmanı Alfred Thayer Mahan'dır (o bu tabiri, Arabistan ve Hint yarımadaları arasında kalan bölge için kullanır.). İngilizler, Osmanlı topraklarını ifade eden "Yakın Doğu" tabirini yetersiz bulup, onu "Ortadoğu" tabiri ile geliştirmeye ve kapsamını sadece stratejik önem verdikleri belli daha dar bir alanı ifade etmeye çalışırlar.

Bölgenin sınırlarının ve yerinin neresi olduğuna dair sürekli karmaşa ve fikir ayrılıklarının olmasının en temel sebebi, bu sınırlandırmanın dünyadaki diğer bölge tanımlamalarında olduğu gibi coğrafi özelliklerinin ön planda tutulması ile değil de daha çok siyasi sebeplerle tayin edilmesine çalışılmış olmasıdır demek mümkündür. Bu yüzden bu kavram, çok esnek olup, her yöne çekilmeye müsait olmuştur. Dar anlamda Ortadoğu; Mısır, İran ve Türkiye arasında kalan ülkeleri kapsayan bölgedir. En geniş kapsamda Ortadoğu tanımını yapmak istersek; Kuzey Afrika, Sudan, Somali'den Afganistan'a kadar uzanan bir coğrafyanın adıdır şeklinde bir tanım mümkündür. En dar ve en kapsamlı tanımları yukarıda yapmakla birlikte, çoğu bilim adamı tarafından genel kabul gören Ortadoğu tanımı; Arap devletlerine, Türkiye, İran ve İsrail devletlerinin de eklenmesiyle ortaya çıkan coğrafyadır. Yani "Ortadoğu tanımı ve Ortadoğu'nun neresi" olduğu üzerinde, mevcut tam bir fikir birliği hala sağlanamamıştır ve ileriki zamanlarda da sağlanabileceğini zannetmiyoruz. Çünkü daha önce de ifade ettiğimiz gibi, bu tanımlama coğrafi olmaktan ziyade, siyasi bir tanımlamadır.

"Ortadoğu" ya da "Yakındoğu" tabirleri, Avrupa'yı dünyanın merkezinde gören anlayışın bir sonucudur. Onlara göre dünya "Uzakdoğu , Yakındoğu ve Ortadoğu" gibi ifadelerle onlara göre, yani Avrupa'ya göre ne kadar uzakta oldukları ile adlandırılabilir bir durumdur. Eski Avrupa'da aynı şekilde, dünyayı kendi konumlarına göre adlandırma durumu mevcuttur. Eski Yunanlılar "medenî güney" ve "barbar kuzey" ifadeleri ile dünyayı kendilerine göre şekillendirir. 15. asırda, Avrupalıların dünyayı keşfe başladıkları zamanda, Çin, Japonya ve Malezya onlara göre uzak doğudur. Uzak doğuya ulaşma çabaları içerisindeki Avrupa için Uzakdoğu ile Akdeniz arasındaki bölge ise Yakındoğu olarak adlandırılır. 1453'ten itibaren "Yakındoğu" Osmanlı hakimiyetindeki bölgeler için kullanılırdı. Bir Batılı kendi konumuna göre, bu coğrafya halkını "doğunun ortası" olarak adlandırabilir, ancak bu coğrafyada yaşayan

topluluklar, kendi konumlarını Batı'ya göre adlandırmamalıdır. İşte bu bildirimimizde, kendi yaşadığımız coğrafya olan Ortadoğu tabiri yerine, nasıl bir tabir getirmeliyiz, onu tartışacağız.

Anahtar Kelimeler: Ortadoğu, Kadim Topraklar.

THE MIDDLE EAST TERMS AND IS ANY REIGON WHICH IS NAMED THE MIDDLE EAST AVAILABLE?

ABSTRACT

The term "Middle East" is used by the British in the early 20th century. But the term is first used by the American naval strategy expert Alfred Thayer Mahan (who uses it for the region between Arabia and the Indian subcontinents). The British find the term of Near East, which is an expression of the Ottoman lands, and try to develop it to the term of Middle East and to express a narrower area in which it places only strategic importance.

It is possible to say that this limitation has been tried to be determined mostly for political reasons rather than in the foreground of geographic features as in the other region definitions of the world. Therefore, this concept is very flexible and has been available in all directions. Middle East in the narrow sense; Egypt, Iran and Turkey are among the countries in the region covering the rest. If we want to make the definition of Middle East in the widest scope; it is a name of a geography that extends from North Africa, Sudan, Somalia to Afghanistan. Although the narrowest and most comprehensive definitions are described above, the definition of the Middle East is generally accepted by most scientists; The Arab states, Turkey, geography is emerging with the addition of Iran and Israel. That is to say, The definition of the Middle East and the location of the Middle East il still does not provide a complete consensus and we do not think that it will be available in the future. Because, as we have already said, this definition is a political definition rather than a geographical definition.

The terms of Middle East or Near East is the result of an understanding that sees Europe in the center of the world. According to them, the world "Far East, Near East and the Middle East," such as by them, that is to say, how far they are compared to Europe. In ancient Europe, there is also the case of naming the world according to their position. The ancient Greeks form the world according to themselves with the expressions "civilized south" and "barbaric north". In the 15th century, when Europeans began to explore the world, China, Japan, and Malaysia were, according to them, far east. The region between the Far East and the Mediterranean is called the Near East for Europe in the far east. From 1453 "Near East" was used for Ottoman-dominated regions. According to its position, a Westerner can call the people of this geography as the middle of the east ”, but the communities living in this geography should not name their positions according to the West. In this statement, instead of the Middle East, which we live in our own geography, we will discuss how we should bring a phrase.

Key Words: Middle East, Ancient Lands.

SEÇİM KAMPANYALARINDA KISA MESAJ (SMS) KULLANIMI VE SEÇMEN DAVRANIŞI: MERSİN ÖZELİNDE BİR ARAŞTIRMA

Ceren YEGEN

ÖZET

Seçimler, seçmen olan yurttaşların yönetimi tayin etmesi bağlamında önemli ve demokratik bir süreçtir. Yurttaşların sahip olduğu oy hakkı ise, temsili demokrasinin bir gereğidir. İster genel ister yerel seçimler olsun, tüm seçim dönemlerinde yurttaşların oylarına talip olan siyasi parti ve aktörler, etkili seçim kampanyaları yürütürler. Seçim kampanyaları geleneksel biçimlerde gerçekleştirilirken, bugün yeni medya ve iletişim teknolojileri ilgili kampanyalara doğrudan etki etmektedir. Öyle ki bugün sosyal ağlar üzerinde kitlelilik temelinde seçim kampanyaları yürütülürken, seçmenlere/yurttaşlara siyasi parti ya da siyasi aktör tarafından gönderilen toplu kısa mesajlar (SMS) aracılığı ile de kitlesel kampanyalar yürütmektedir. Yurttaşların bilgisi dâhilinde olabilen bu mesajlar, yer yer yurttaşların bilgi ve taleplerinden bağımsız olarak gönderilmekte ve çoğunlukla aday/parti vaatleri ya da mitinglerini bildirmektedir. Bu bağlamda seçim kampanyaları dâhilindeki kısa mesajların seçmen davranışına ne yönde etki ettiği önemlidir. Bu yüzden bu çalışmada 31 Mart 2019'da Türkiye'de gerçekleştirilecek olan yerel seçimler bağlamında siyasi parti ve siyasi aktörler tarafından seçmenlere gönderilen kısa mesajlar üzerine bir araştırma yürütülecek, araştırma kapsamında Mersin Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin Gazetecilik ve Radyo, Sinema ve Televizyon Bölümleri'nde eğitim gören 18 yaş üzeri 10 seçmen ile derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Seçim Kampanyası, Teknoloji, Kısa Mesaj (SMS), Seçmen, Mersin

Short Message Service (SMS) Usage in Election Campaigns and Voting Behavior: A Research on Mersin

ABSTRACT

Elections are an important and democratic process for the electorate to appoint regime. The right to vote by citizens is a requirement of representative democracy. Whether in general or local elections political parties and actors who aspire to the votes of citizens, carry out effective election campaigns in all election periods. While the election campaigns were carried out in traditional ways, new media and communication technologies have a direct impact on the relevant campaigns. Today, while the election campaigns are carried out on the basis of mass on social networks, mass campaigns are also carried out by the collective text messages (SMS) sent to voters/citizens by political parties or political actors. These messages, which may be within the knowledge of the citizens, are sometimes sent independent from the information and demands of the citizens and mostly informs the voters about candidates'/parties' promises or rallies. In this context, it is important how the short messages within the election campaigns affect the voter behavior. Thus in this study, a research on text messages sent to voters by political parties and political actors will be conducted in the context of 31 March 2019 local elections which will be held in Turkey. In the research, in-depth interviews with 10 voters over the age of 18 who educate in Mersin University Faculty of Communication Journalism and Radio, Film and Television departments will be held.

Key Words: Election Campaign, Technology, Short Message Service (SMS), Voter, Mersin.

31 MART 2019 YEREL SEÇİMLERİ VE MERSİN İLİ BELEDİYE BAŞKAN ADAYLARININ SEÇİM GÖRSELLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Ceren YEGEN

ÖZET

Seçim kampanyalarının en önemli araçlarından biri olan seçim görselleri, adayın seçmene vaatleri ya da mesajları gibi siyasi partilerin ölçüt ve değerlerinden nitelikler taşıması bağlamında da önemlidir. Seçim görselleri, seçmen davranışına etki etmek amaçlı olarak hazırlanan propaganda faaliyetleri kapsamında ele alınabilecek olan seçim kampanyalarının etkin unsurudur. Çünkü seçim görselleri doğrudan sokaktaki seçmene seslenir, görsel bir iletişim biçimidir. Seçim görselleri kurumsal olarak hazırlandığı gibi bugün özellikle sosyal ağlarda bazı destekçi oluşum, kullanıcı ya da şahsen aday tarafından da hazırlanmakta ve paylaşılmaktadır. İlgili görsellerin taşıdığı anlamlar ve verdiği mesajlar oldukça önemlidir. Yerel seçimler söz konusu olduğunda ise seçim görsellerinde bölgesellik baskın tema olarak gözlenir. Bu yüzden bu çalışmada 31 Mart 2019 Yerel Seçimleri için Mersin ili merkez belediye başkan adayları ile ilin en büyük ilçesi olan Tarsus'un belediye başkan adaylarının (Millet ve Cumhuriyet, Demokratik Sol Parti (DSP), Demokrat Parti (DP), Saadet Partisi (SP) resmi adayları) seçim görselleri incelenecektir. Çalışmada kullanılacak olan yöntem göstergebilimdir.

Anahtar Kelimeler: Seçim Kampanyası, Yerel Seçimler, Siyasi Partiler, Aday, Mersin.

March 31, 2019 Municipal Elections and A Study on the Electoral Images of the Mayor Candidates of Mersin Province

ABSTRACT

Electoral images, one of the most important tools of the election campaign, are important in terms of the qualities and values of political parties, such as the candidates' promises or messages to the voters. The electoral images are the most effective element of the election campaign, which can be considered within the scope of propaganda activities intended to influence voter behavior. Because electoral images directly call out the voters on the street, it is also a form of image communication. As the electoral images are prepared institutionally, especially in social networks some supporter formations, users or people also began to prepare and share electoral images. The meanings and messages of the related images are very important. When it comes to municipal elections, regionalism is seen as the dominant theme in electoral images. For this reason, in this study, Mersin and Tarsus (Mersin's largest district) Mayor candidates' electoral images (Nation and President Alliance, Demokratik Sol Party (DSP), Demokrat Party (DP), Saadet Party's (SP) official candidates) will be examined. The method to be used in the study is semiotics.

Key Words: Election Campaign, Municipal Elections, Political Parties, Candidate, Mersin.

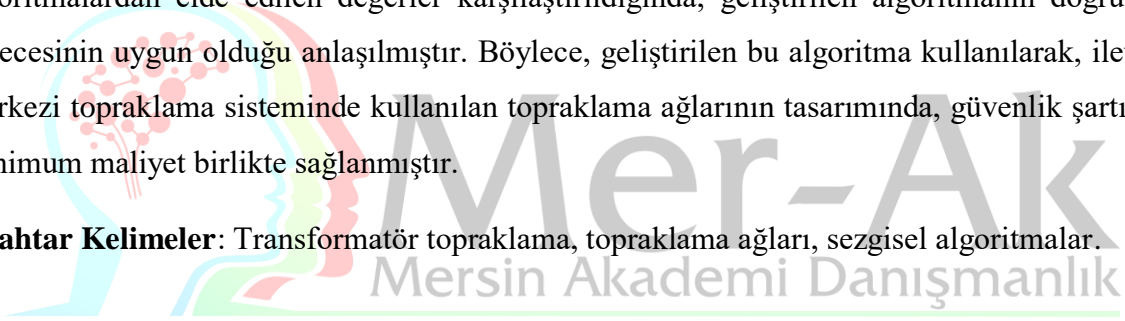
TRANSFORMATÖR MERKEZLERİNDE TOPRAKLAMA AĞLARININ GELİŞTİRİLEN KARINCA/ATEŞ BÖCEĞİ HİBRİT ALGORİTMASI KULLANILARAK ANALİZİ

Mehmet ZİLE

ÖZET

Bu çalışmada, sezgisel algoritmalarından Karınca (ACO) ve Ateş Böceği (FA) Algoritması hibrit yapılarak yeni bir optimizasyon algoritması geliştirilmiştir. Bu geliştirilen algoritma kullanılarak, iletim merkezi topraklama sisteminin analizi ve tasarımı yapılmıştır. Bu çalışmada transformatör merkezlerinde topraklama modelleri incelenerek, topraklama sisteminin Mersin ilinde mevsimsel analizi de yapılmıştır. Bu amaçla oluşturulan modellerin her birine, Karınca (ACO), Ateş Böceği (FA) ve geliştirilen Karınca/Ateş Böceği Hibrit Optimizasyonu uygulanmıştır. Mersin ili Erdemli ilçesi Transformatör Merkezlerinde yapılan ölçümlerle, algoritmalarından elde edilen değerler karşılaştırıldığında, geliştirilen algoritmanın doğruluk derecesinin uygun olduğu anlaşılmıştır. Böylece, geliştirilen bu algoritma kullanılarak, iletim merkezi topraklama sisteminde kullanılan topraklama ağlarının tasarımında, güvenlik şartı ve minimum maliyet birlikte sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Transformatör topraklama, topraklama ağları, sezgisel algoritmalar.

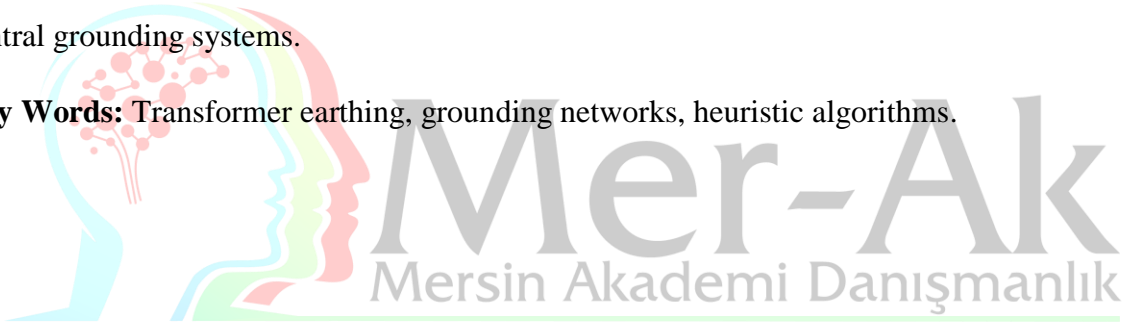

Analysis of Grounding Networks in Transformer Centers by Using the Ant/Firefly Hybrid Algorithm

ABSTRACT

In this study, a new optimization algorithm has been developed by making ants (ACO) and Firefly (FA) Algorithms by using heuristic algorithms. Using this developed algorithm, the analysis and design of the transmission center grounding system has been done. In this study, grounding models of transformer centers have been examined and seasonal analysis of the grounding system has been carried out in Erdemli district of Mersin Province. For each of these models, Ant (ACO), Firefly (FA) and the Ant/Firefly Hybrid Optimization have been applied. When the values obtained from the algorithms have been compared with the measurements made in Erdemli Transformer Centers. It has been found that the accuracy of the developed Hybrid algorithm is appropriate. Thus, using this algorithm, the safety condition and the minimum cost are provided in the design of the grounding networks used in the transmission central grounding systems.

Key Words: Transformer earthing, grounding networks, heuristic algorithms.

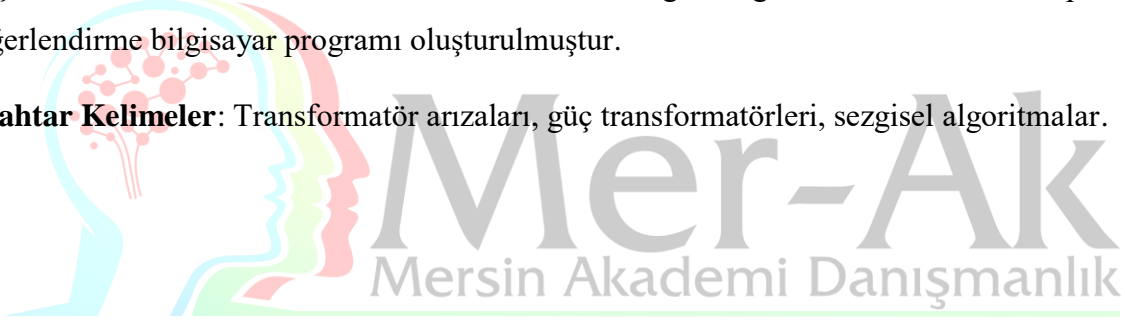
MERSİN İLİ ERDEMLİ İLÇESİNDEKİ TRANSFORMATÖR MERKEZLERİNDE OLUŞAN ARIZALARIN ARAŞTIRILMASI VE ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

Mehmet ZİLE

ÖZET

Bu çalışmada, Mersin İli Erdemli İlçesindeki Transformatör Merkezlerinde oluşan arızaların araştırılmıştır. Oluşan arızaların sebepleri üzerinde durulmuştur. Güç transformatör arızaları ile işletme de kullanılan transformatör olası arızaların sebepleri konusunda bir yöntem oluşturulması amaçlanmıştır. Erdemli trafo merkezlerinde oluşan arızalar üzerinde incelemeler yaparak veriler toplanmıştır. Oluşan bu arızalar adlandırılarak arıza istatistiği oluşturulmuştur. Güç transformatörlerinin arızalarının incelemesinde sezgisel algoritmalar kullanılarak optimum değerlendirme bilgisayar programı oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Transformatör arızaları, güç transformatörleri, sezgisel algoritmalar.

Investigation of failures in Transformer Centers in Erdemli District of Mersin Province and Precautions to Take

ABSTRACT

In this study, the failures in Transformer Centers in Mersin Province Erdemli District have been investigated. The causes of the failures have been discussed. It is aimed to create a method for the reasons of possible failures of power transformer. The data have been collected by investigating the faults occurring at the Erdemli Substations. Fault statistics are created by defining these faults. Optimal evaluation computer program has been formed by using heuristic algorithms in the examination of faults of power transformers.

Key Words: Transformer failures, power transformers, heuristic algorithms.

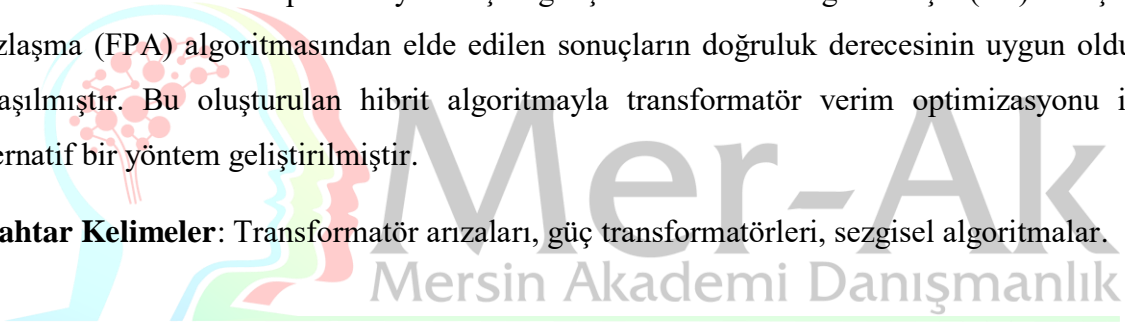
GELİŞTİRİLEN HİBRİT GUGUK KUŞU (CS) VE ÇİÇEK TOZLAŞMA (FPA) ALGORİTMASIYLA GÜÇ TRANSFORMATÖR VERİM OPTİMİZASYONU

Mehmet ZİLE

ÖZET

Bu çalışmada; Güç transformatörlerin farklı yüklenme durumlarına göre transformatör veriminin en iyi olduğu durumda çalışma noktasının bulunması için Hibrit Guguk Kuşu (CS) ve Çiçek Tozlaşma (FPA) algoritması geliştirilmiştir. Mersin İli Erdemli ilçesindeki Trafo Merkezlerinde farklı güç ve yapılarıdaki transformatörlerde yapılan deneylerden elde edilen sonuçlar ile geliştirilen algoritmalarından elde edilen sonuçlar karşılaştırılmıştır. Güç transformatörün verim optimizasyonu için geliştirilen Hibrit Guguk Kuşu (CS) ve Çiçek Tozlaşma (FPA) algoritmasından elde edilen sonuçların doğruluk derecesinin uygun olduğu anlaşılmıştır. Bu oluşturulan hibrit algoritmayla transformatör verim optimizasyonu için alternatif bir yöntem geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Transformatör arızaları, güç transformatörleri, sezgisel algoritmalar.

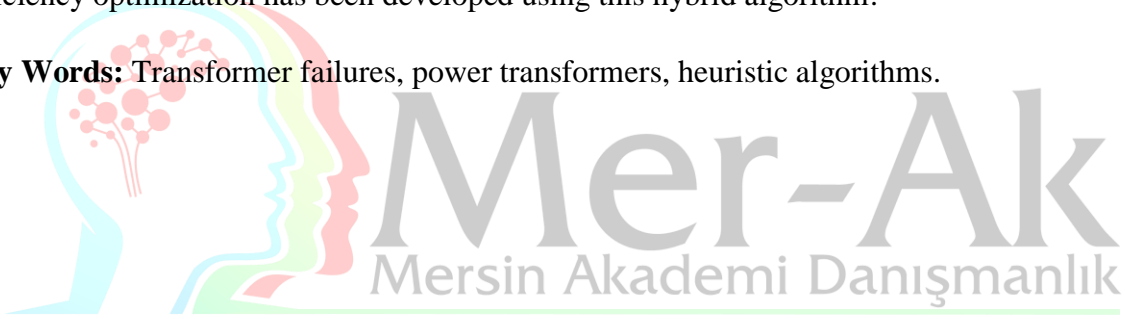

Power Transformer Efficiency Optimization Using Developed Hybrid Cuckoo (CS) and Flower Pollination (FPA) Algorithm

ABSTRACT

In this study; Hybrid Cuckoo (CS) and Flower Pollination (FPA) algorithm have been developed in order to find the working point in case the transformer efficiency is the best according to different loading conditions of power transformers. The results obtained from the experiments on the transformers in different power and structure in the Transformer Substations in the Erdemli district of Mersin province and the results obtained from the developed algorithms have been compared. The accuracy of the results obtained from the Hybrid Cuckoo (CS) and Flower Pollination (FPA) algorithm developed for efficiency optimization of the power transformer has been found to be appropriate. An alternative method for transformer efficiency optimization has been developed using this hybrid algorithm.

Key Words: Transformer failures, power transformers, heuristic algorithms.

MERSİN'DE SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİNİN YAPISI VE YEREL MEDYADA GÖRÜNÜRLÜĞÜ

Aslıhan ARDIÇ ÇOBANER

ÖZET

Sivil toplum örgütleri (NGO) ya tamamen kendi üyelerinin çıkarlarına yönelik ya da üyelerinin belirlediği amaçlara yönelik faaliyetler yapan örgütler olarak tanımlanabilir. Sivil toplum örgütleri sivil toplumun bir parçasıdır. Söz konusu örgütlerin bir kısmının ilgi alanları ve etkinlikleri eğitim, kültür, sanat, din, sosyal hizmet, ekonomik ve mesleki dayanışma, sosyal dayanışma (hayırseverlik), yurttaşlık ve haklar (insan-kadın-çocuk-hayvan ve engelli hakları vb.), hemşehricilik, kent yönetimi, sağlık, spor, hobi, bilim-araştırma gibi amaçlara yöneliktir. Bu çalışma öncelikle Mersin'de faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının mevcut durumunu (sayıları, çalışma/faaliyet alanları, üye sayıları vb.) hakkında bir genel görüntü sunmayı amaçlamaktadır. Bu aşamada İçişleri Bakanlığının "www.dernekler.gov.tr" adresinde yer alan bilgilerden yararlanılacaktır. İkinci aşamada ise Mersin yerel medyasında sivil toplum örgütlerinin görünürlüğü incelenecektir. Araştırmada 25-31 Mart tarihleri arasında Mersin'de yayın yapan 8 yerel gazetenin (Akdeniz, Çukurova, Güney, Hakimiyet, Haberci, Mersin, Mersin İmece, Yeni Güney Gazeteleri) haberleri çevrimiçi içerik analizi ile analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Mersin, Sivil Toplum Örgütleri, Yerel Medya, Medyada Görünürlük, İçerik Analizi.

Power Transformer Efficiency Optimization Using Developed Hybrid Cuckoo (CS) and Flower Pollination (FPA) Algorithm

ABSTRACT

Non-governmental organizations (NGOs) can either be defined as the organizations that directly aim for the interests of their own members or for the purposes of their members. Civil society organizations are part of civil society. Some of these organizations' interests and activities include education, culture, art, religion, social service, economic and professional solidarity, social solidarity (charity), citizenship and rights (human-woman-child-animal and disabled rights, etc.), fellow-townsmanship, city management, health, sports, hobby, science-research. The aim of this study is to provide a general view on the current situation of civil society organizations in Mersin (numbers, activity areas, number of members etc.). At this stage, the information contained in the "www.dernekler.gov.tr" address of the Ministry of Interior will be used. In the second stage, the visibility of non-governmental organizations in the Mersin local media will be examined. In the research, the news of 8 local newspapers (Akdeniz, Çukurova, Güney, Hakimiyet, Haberci, Mersin, Mersin İmece, Yeni Güney Newspapers) will be analyzed by online analysis.

Key Words: Mersin, Civil Society Organizations, Local Media, Visibility in Media, Content Analysis.

MERSİN'DEKİ KAMU VE ÖZEL HASTANE WEB SİTELERİNİN SAĞLIK İLE İLGİLİ ENFORMASYONU SUNMA AÇISINDAN İNCELENMESİ

Aslıhan ARDIÇ ÇOBANER

ÖZET

İletişim teknolojilerinin kaydettiği gelişime bağlı olarak ortaya çıkan internet, gündelik hayatın önemli araçlarından birisi konumuna gelmiştir. Pek çok insan internetten farklı amaçlarla yararlanmaktadır. Bireylerin yanı sıra kamu kuruluşlarının, yerel yönetimlerin, ticari kuruluşların, siyasi örgütlerin, sivil toplum kuruluşlarının ve kar amacı gütmeyen kuruluşların da internetten yararlandığı söylenebilir. İnternet kullanımı, sağlık hizmetleri endüstrisinin değişimini de etkilemiştir. Doktorlar, hastaneler, sigorta şirketleri ve diğer sağlık kuruluşları sağlık hizmetlerinin sunumunu geliştirmek için interneti kullanmaktadırlar. Bu çalışmanın amacı Mersin'de kamu ve özel sektöre ait hastanelerin web sitelerini incelemek ve oluşturulan kriterler çerçevesinde değerlendirmektir. Bu hastanelerin web sayfaları İnternet arama motoru Google (www.google.com.tr) aracılığıyla 11-17 Mart 2019 tarihleri içerisinde taranmıştır. İncelenen hastanelerin sağlıkla ilgili enformasyonu sunma düzeyi aşağıdaki kriterler göz önünde bulundurularak ve içerik analizi yöntemi kullanılarak incelenmiştir:

1. Güncel sağlık bilgisine yer verme
2. Kurum ve tedavi seçenekleri ile ilgili bilgi verme
3. Sağlık politikaları ve değişiklikleri ile ilgili bilgi verme
4. Kişisel sağlık verilerine yer verme
5. Hasta –doktor iletişimini güçlendirecek içerik ve uygulamalara yer verme.

Anahtar Kelimeler: Mersin, Hastane Web Siteleri, İnternet, Web Site İçeriği, Sağlık Enformasyonu.

Evaluation of Public and Private Hospital Web Sites in Mersin in Terms of Presenting Health Related Information

ABSTRACT

The internet, which has emerged due to the development of communication technologies, has become one of the important tools of daily life. Many people benefit from the Internet for different purposes. In addition to individuals, it can be said that public institutions, local authorities, commercial organizations, non-governmental organizations and non-profit organizations also benefit from the internet. Internet use has also affected the change of the health care industry. Doctors, hospitals, insurance companies and other health institutions use the Internet to improve the delivery of health services. The purpose of this study is to examine the web sites of public and private hospitals in Mersin and to evaluate them within the framework of established criteria. The web pages of these hospitals were scanned through Internet search engine Google (www.google.com) on March 11-17, 2019. The level of presentation of health-related information to the hospitals examined was examined by using the following criteria and using the content analysis method:

1. To include current health information
2. To give information about institution and treatment options
3. To give information about health policies and changes
4. To include personal health data
5. To include the content and applications that will strengthen the patient-doctor communication.

Key Words: Mersin, Hospital Web Sites, Internet, Web Site Content, Health Information.

DOĞU AKDENİZ HAVZASI'NIN KALBI MERSİN'İN NÜFUSUNUN SOSYOLOJİK TAHLİLİ

D. Ali ARSLAN

Gülten ARSLAN

İbrahim ALBAYRAK

ÖZET

Toplumun en temel unsurlarından biri nüfustur. Daha net bir anlatımla demografik yapı, toplumsal yapının varlık koşullarından birini oluşturur. Nüfus olgusu toplumun oluşumunda olduğu kadar değişim sürecinde de önemli rol oynar. Toplumsal yapıyı daha iyi anlayabilmek ve toplumun geleceğine dair isabetli kararlar alabilmek için, toplumun demografik yapısını iyi bilmek gerekir. Bu saptamalar temelin bu çalışmada, Mersin ilinin demografik yapısının sosyolojik açıdan incelenmesi hedeflenmiştir.

Sosyolojik bir bakış açısı ile gerçekleştirilecek araştırmanın temel veri kaynağını TÜİK verileri teşkil eder. Arşiv taraması ve ikincil veri analizi tekniğinin kullanıldığı çalışmada, TÜİK'in yanı sıra, öteki kurum ve kuruluşların arşiv, kayıt, belge ve veri setlerinden de faydalanıldı. Bu veriler, ikincil veri analizi tekniği kullanılarak Mersin ilinin demografik özellikleri ile demografik yapının tarihsel süreç içindeki değişimi sosyolojik açıdan tahlil edildi. Ayrıca, Mersin'e dair ortaya konan bulguların, Türk toplumu geneli içinde ifade ettiği anlam da incelendi.

Mersin, Türkiye'nin toplumsal ve ekonomik hayatında müstesna bir yer teşkil eder. Doğu Akdeniz Havzası'nın en önemli illerinden biri olan Mersin'de, 2019 yılı TÜİK ADNKS verilerine göre, 2018 yılı itibarıyla 1.814.468 kişi yaşamaktadır. İl nüfusunun 908.948'ini kadınlar, 905.520'sini de erkekler oluşturmaktadır. İlin nüfus piramidi içinde en büyük nüfus dilimini 143.812 kişi ile 10-14 yaş grubundan bireyler oluşturmaktadır. Mersin, Türkiye'nin dört bir yanından göç alan bir ilimizdir.

Anahtar Kelimeler: Mersin, Mersin'in Demografik Yapısı, Mersin'in Demografik Yapısının Sosyolojik Analizi, Göç, Akdeniz Bölgesi, Demografik Yapı.

SOCIOLOGICAL ANALYSIS OF THE DEMOGRAPHIC STRUCTURE OF MERSİN WHICH IS THE HEART OF THE EASTERN MEDITERRANEAN BASIN

ABSTRACT

Population is one of the main components of society. Population as social variables play a very important role not only in the formation of the social structure but also in the process of social change. It has crucial importance to know the demographic structure of society in order to better understanding the social structure of the society and to take better decisions in the future. In light of this determination, it was aimed to analyse demographic structure of Mersin in this paper. A sociological perspective was used to realise the aim. Official data of TSI were used as the main data source.

About 1.814.468 people were living in the 2018 in the province of Mersin. The largest age group of the demographic structure is 10-14 age group with the people of 143.812. The size of the female population is 908.948 people. The remaining 905.520 are male. Mersin is one of the most important city of the Mediterranean Region of Turkey and takes migration from the most part of the country.

Key Words: Mersin, Demographic Structure of Mersin, Sociological analysis of the demographic structure of Mersin, Demographic Structure, Migration, Mediterranean Region.

ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ YÖNETİCİLERİN LİDERLİK TİPLERİ KAMU VE ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA KARŞILAŞTIRMALI BİR ARAŞTIRMA

Ö. Galip GÖL

ÖZET

Bu çalışmanın amacı yöneticilerin liderlik özelliklerinin kamu ve özel eğitim kurumlarında karşılaştırmalı olarak incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda öncelik, liderlik ile ilgili literatürün araştırılmasına verilmiştir. Araştırmanın uygulama kısmında ise kamu ve özel okullarda yöneticilerin liderlik davranışlarını anlamaya ilişkin bir araştırma yapılmıştır.

Gerekli verilere, kolaylık nedeni ile anket formu aracılığı ile ulaşılmıştır. Araştırmanın evrenini Mersin ilinde bulunan 1141 kamu eğitim kurumu ve 93 özel eğitim kurumu oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 375 kamu eğitim kurumu ve 74 özel eğitim kurumu oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde zaman ve araştırma bütçesi yetersizliği nedeni ile kolaydalık yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmada veri analizi SPSS 16 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerden ayrıca grup farklılıklarını ölçmek için Anova ve T testinden yararlanılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre kamu ve özel eğitim kurumlarında çalışan yöneticilerin liderlik türleri istatistiksel olarak 0.05 önem düzeyinde anlamlı derecede farklılaşmamaktadır. Ayrıca hem kamu ve hem özel okullarda çalışan yöneticilerin hümanist liderlik algı ortalamalarının anlamlı şekilde diğer liderlik türlerinden yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Otokratik Liderlik, Bürokratik Liderlik, Karizmatik Liderlik, Hümanist Liderlik, Kamu, Özel, Yönetici.

Organizational Behavior Leadership Types Of Administrators Comparative Research In Public And Private Education Institutions

ABSTRACT

The purpose of this study is to comparison of the education institutions managers' leadership characteristics in public and private sector. Priority is given to leadership literature. To examine the research questions, leadership behavior of managers in public and private schools will be under focus. Required data will gathered by the survey method because of convenience and time-budget limitation. The research population is 1141 public and 93 private education institutions in Mersin Turkey. Sample of the research consists of 375 managers those working for public and 74 managers from private education institutions in Mersin. To analyze gathered data, descriptive and group mean difference comparison (Anova and t test) of SPSS 16 software were utilized. According to research result, there is no statistically significant difference between private and public school managers' leadership style. In addition, it is obviously seen that both public and private school managers have humanistic leadership style.

Key Words: Leadership, Organic Leadership, Humanist Leadership, Public school, Privateschool, Education Institution Manager.

SEYYAHLARIN BAKIŞ AÇISIYLA MERSİN EKONOMİSİNİN

TARİHSEL GELİŞİMİ

Oğuzhan SAKARYA

Bilge Özgü BOZKURT

Sıla BAYRAM

ÖZET

Mersin coğrafyasında geçmişten günümüze kurulan kentlerin farklılığı, farklı çağlardaki seyyahların ve kentte bulunan kişilerin hatıratlarında yer alan gözlemlerinde izlenebilmektedir. Bu bağlamda amacımız, kentin tarihsel gelişimini, üç farklı çağda (ilkçağ, yeniçağ ve yakınçağ) üç farklı kişinin gözlemleriyle inceleyerek, Mersin'in sosyo-ekonomik dinamiklerini ortaya çıkartabilmek, günümüz kent dokusunun geliştirilebilmesi için çıkarımlar sağlayabilmektir.

Araştırmamızın literatür taraması aşamasında, Mersin tarihiyle ilgili birçok araştırmanın yapıldığı görülmüştür. Mersin'in tarihsel sürecini bir bütün olarak inceleyen bağımsız çalışmalara rastlanılmamıştır. Yapılan çalışmalarda bir bütün olarak kent dokusunu oluşturan sosyo-ekonomik sebepler incelenmemiş, antik çağdaki sosyo-ekonomik yükselmenin yeniçağda nasıl ortadan kaybolduğu, yakınçağda modern Mersin'in hangi dinamiklerle kurulduğu vurgulanmamıştır.

Araştırmamızın tarama aşamasında, Mersin Halk Kütüphanesi ve internet taraması sonrasında konuyla ilgili ikinci el kaynaklara ulaşılmıştır. Birinci el kaynak olarak, antik dönemde Mersin bölgesi hakkında kent oluşumu hakkında ve ekonomik yapıyla ilgili gözlemlerini aktaran, Strabon, Evliya Çelebi ve Vital Cuinet'in eserleri kullanılmıştır. Çalışmamızda Mersin ilinin tarihsel gelişimi bir bütün olarak, dönemlerinin tanıklarının bakış açısıyla anlatılmaya çalışılmış, tanıkların söylemleri resmi belgeler ve ikinci el kaynaklarla desteklenmiştir.

Bu noktadan hareketle; tarihsel arka planın yol göstermesiyle geleceğe dair çıkarımlar elde edilmiştir. Antik dönemde iklimin ve coğrafi özelliklerin izin verdiği ekonomik yapı ile kalkınan Mersin bölgesi, Türk-İslam egemenliğine geçtikten sonra yarı göçebe hayatın etkisiyle, coğrafi yapıyla uyumlu ekonomik model terk edilerek unutulmaya yüz tutmuştur. 19.yy'da bölgenin liman ve ticaret potansiyeli hatırlanarak kent modern görüntüsüne kavuşmaya başlamıştır. Antik çağdaki coğrafi yapıyla uyumlu ekonomik faaliyetlerin hatırlanması, modern Mersin'in gelişimine büyük katkı sağlayacaktır. Araştırmamız yerel tarih

çalışması olup birinci el kaynaklara doküman analizi yapılarak nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Seyahatname, Mersin, Liman, Kentsel Gelişim.

Historical Development of Mersin Economy from the Perspective of Travelers

ABSTRACT

Mersin founded from the past to the present in the geographical diversity, the different ages of people in the city of traveler and memories can be traced in the observations contained in the. In this context, our goal is the historical development of the city, three different times (early, early modern era and contemporary) with three different person examining the observation, I take out the socio-economic dynamic of Mersin, in order to improve the fabric of today's town inferences. Aspect of our literature review phase, the many research about the history of Mersin. Mersin's historical process as a whole has not found an independent studies.

Studies comprise the texture of the city as a whole socio-economic reasons focused on the socio-economic uplift in ancient times yeniçağda how disappeared, with which dynamic is established in the city of Mersin slaver modern is not highlighted. These killings took place, public library and internet screening screening stage then reached second hand resources on the subject. As a first-hand source, about the formation of the city of Mersin region in antiquity as observations related to the economic structure, and Strabo, Evliya Çelebi and Vital Cuinet's works.

In this study the historical development of Mersin province as a whole, to be explained from the perspective of the witnesses of the period studied, the rhetoric of official documents of the witnesses and sources. From this point move; with historical background for guidance about the future has been getting inferences. In ancient times the climate and geographical features are allowed by the economic structures with aspiring Mersin region, after passing under the sovereignty of the Turkish-Islamic influence of nomadic life, the geographical structure half-compatible economic model having been left forgotten. In the 19th century the region's ports and trade started to re-enter the city remember the potential modern image. Consistent with the geographic structure in ancient times, modern remember economic activities will contribute to the development of Mersin. Our research work of first-hand resources local history documents analysis qualitative research method used.

Key Words: Travelogue, Mersin, Ports, Urban Development.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN ERGENLİK DÖNEMLERİNDE YAŞADIĞI TRAVMALAR VE “KİMLİK” OLUŞUMUNDAKİ ETKİLERİ

Oğuzhan SAKARYA

Selin AYDOĞAN

ÖZET

Mustafa Kemal Atatürk, 12 yaşında babasını kaybetmiş, 3 çocuğu ile Osmanlı toplumunda dul bir kadın olarak yaşamanın zorluğu Zübeyde Hanım'ı Ragıp Efendi ile evlilik yapmaya itmiş, Mustafa Kemal üvey baba olgusu ile yüzleşmek zorunda kalmıştır. Bu çalışmada, Mustafa Kemal Atatürk'ün ergenlik dönemlerinde yaşamış olduğu baba kaybı ve üvey baba travmalarının psikolojik analizini yaparak, etkilerinin kişiliğinin oluşmasına yansımalarını ortaya çıkartabilmek, Atatürk'ün geçirdiği psikolojik süreçlerin Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasına etkilerini saptayabilmek amaçlanmıştır.

Baba kaybının çocuklar üzerindeki etkileri ve üvey baba faktörünün ergenlik dönemindeki yansımalarını konu alan araştırmalar ile birlikte Mustafa Kemal Atatürk biyografileri hakkında kütüphane ve internet ortamında kaynak taraması ve literatür çalışması yapılmıştır. Özellikle çocukluk ve ergenlik dönemine şahitlik eden kişilerin anılarından faydalanılmıştır. Ancak yapılan araştırmalarda, Mustafa Kemal Atatürk'ün kişiliğinin oluşumunda yaşadığı şehir, eğitim hayatı ve arkadaşları üzerinde durulmuş olup psikolojik açıdan ele alınmamıştır. Ergenlik dönemine kadar olan travmaların ortaya çıkartılması, sonuçlarının saptanması açısından incelenen psikolojik kuramlar Mustafa Kemal Atatürk'ün yaşantısıyla karşılaştırılarak etkileri tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmamızda nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Kişilik bireyin doğuştan getirdiği ve sonradan kazandığı, onu başkalarından ayıran yetenek, güdü, tutum, görüş, inanç, duygusal tepki, biliş biçimleri ve karakter gibi özelliklerinin bütünüdür. Yapılan araştırma sonucunda Mustafa Kemal Atatürk, baba kaybı ve üvey baba olgusu sebebiyle psikolojik travmalar geçirdiği, travmaların Mustafa Kemal Atatürk'ün karakterinin gelişmesinde büyük bir pay sahip olduğu, ilerleyen dönemde kendi iç dünyasının yıkıntıları arasından bir devlet ortaya çıkarttığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mustafa Kemal Atatürk, Baba Kaybı, Üvey Baba, Travma.

Mustafa Kemal Atatürk's Traumas in Adolescence and its Effects on Identity Formation

ABSTRACT

Mustafa Kemal Atatürk, a 12-year-old lost his father, three children as a widow in the Ottoman society with the opportunity to experience the difficulty of Orthopedics and Traumatology, Ragıp pushed to make marriage with his master, Mustafa Kemal's adoptive father has had to confront the phenomenon of. In this study, Mustafa Kemal Atatürk, the father lived in loss during adolescence, and his step-father by doing psychological analysis of trauma, the formation of the personality effects of finding out their reflections, Atatürk has undergone psychological the establishment of the Republic of Turkey of the processes is intended to identify the effects.

The effects on children and the loss of a Father's adoptive father factor their adolescent image research, along with biographies of Mustafa Kemal Atatürk as library and internet sourcing and literature study. Especially in childhood and adolescence has been part of people who witnessed the memories. However, studies in the formation of the personality of Mustafa Kemal Atatürk, the city where he lives, he's mellowed on the educational life and his friends are not discussed whether psychologically. To removing the trauma of adolescence, may be inspected in terms of psychological theories in the science of detection results of Mustafa Kemal Atatürk, tried to be detected by comparing the effects of life.

In our research qualitative research method used. Brought to the individual's innate personality and subsequently earned him significant talent, motivation, attitudes, opinions, beliefs, emotional responses, such as features of the formats and character of cognition. As a result of the research, Mustafa Kemal Atatürk, father and step-father loss due to the phenomenon of psychological traumas, traumas of Mustafa Kemal Atatürk, has a large share in the development of the characters, their inner world in the future remove a State raised from among the ruins have been identified.

Key Words: Mustafa Kemal Atatürk, Father Loss, Stepdad, Trauma.

ÇAĞDAŞ MOBİLYA TASARIMI FORM ARAYIŞINDA PHİLİPPE STARCK ÖRNEĞİ

Gülçin GÜNDÜZ

ÖZET

Günümüz mobilya tasarımları, yaşamsal ihtiyaçlar doğrultusunda değişim göstermiş ve farklı formlar almıştır. Mobilya tasarımlarının gösterdiği biçimsel farklılıklar, estetik ölçütler, sembolik ölçütler ya da işlevsel ölçütler kapsamında şekillenebilir. Teknolojinin gelişmesi ile günlük ihtiyaçlarımız değişime uğramaktadır. Bu değişim iç mekan donatılarının tasarımlarını da etkilemektedir. Teknolojinin yarattığı ihtiyaçlarla beraber mobilya tasarımları form arayışları, malzeme seçimleriyle farklı tasarımları ortaya çıkarmaktadır. Günümüz mobilya tasarımlarında işlevsel ihtiyaçların yanında biçimsel özellikler ve estetik arayışlar tasarımların ana kriterleri olarak belirlenmektedir.

Çağdaş mobilya tasarımlarına baktığımızda Philippe Starck'ın ürün ve mobilya tasarımları biçimsel özellikleri ile dikkat çekmektedir. Philippe Starck, günlük ihtiyaçlarımızı karşılayan farklı işlevlere sahip pek çok ürünü, yeni form arayışları ile tasarlayarak tasarım literatüründe güçlü bir etki bırakmaktadır. Birçok tasarıma farklı görünüm kazandıran Philippe Starck'ın tasarım anlayışı çalışmanın araştırma konusu olarak ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çağdaş tasarım, Mobilya, Phillippe Starck, Form, Biçim.

YÖRÜK-TÜRKMENLERDE KADIN, EVLİLİK VE AİLE

D. Ali ARSLAN

Gülten ARSLAN

ÖZET

Bu çalışmada, Yörük-Türkmen topluluklarında kadın, evlilik ve aile olguları sosyolojik açıdan incelendi. Aile, toplumun en temel kurumlarından biridir. Türk toplumu açısından ise ailenin birey, toplum ve millet hayatı açısından ayrı bir yeri ve önemi vardır. Aile dün olduğu gibi bugün de Türk toplumunun en temel yapıtaşını oluşturur. Sosyologlar açısından da aile, toplumun kilit kurumu ya da “tampon kurumu” olarak kabul edilir.

Yapısalcı bakış açısıyla ele alındığında aile, bireyler arası karşılıklı etkileşimden doğan ve birbirlerinin varlık sebebi olan, belli bir işleve yönelik, birbirleriyle ilişkili davranış örüntülerinden oluşan rollerin meydana getirdiği, düzenli ve sistematik bir yapı şeklinde tanımlanır. Toplumda belli başı temel kurumlar vardır. Aile kurumu bu temel kurumların başında gelir. Aile kurumu da Öteki kurumlar gibi, toplumun devamı ve sağlıklı işleyişi için son derece mühim işlev ve vazifeler icra eder.

Türk toplumunun genelinde olduğu gibi, Yörük-Türkmen topluluklarından da aile ayrıcalıklı bir yer ve önem teşkil eder. Bu topluluklarda ailenin temeli evlilik ile atılır. Evlilik, bir yetişkin erkek ile bir yetişkin kadın arasında, toplumsal olarak kabul edilmiş yol ve yöntemlerle gerçekleşen, genellikle de yasal olarak tanınıp onaylanmış birliktelik ya da bir arada yaşam ilişkisidir. Yörük-Türkmen topluluklarında aile hayatı içinde kadının ayrı bir yeri ve önemi vardır.

Yörük-Türkmen topluluklarında aile, evlilik ve kadın olgularını ele alan bu çalışma, metodolojik açıdan ağırlıklı olarak tasviri (betimleyici) sosyolojik araştırma türünde gerçekleştirildi. Çalışmada büyük ölçüde yapısalcı, zaman zaman da yapısal-işlevselci yaklaşımdan faydalanılacak.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Evlilik, Aile, Türk Toplumunu, Yörük, Türkmen, Mersin.

THE WOMEN, MARRIAGE AND FAMILY IN YÖRÜK TÜRKMEN COMMUNITIES

ABSTRACT

It was aimed to analyse the women, marriage and family phenomenon in Yoruk-Türkmen communities from a sociological point of view in this study. The family is one of the most basic institutions of society. In terms of Turkish society, the family has a special place in terms of individual, society and national life. Today, as the family is yesterday, it constitutes the most basic structure of Turkish society. In terms of sociologists, the family is considered a key institution of society or a "tampon institution".

From a constructivist point of view, the family is defined as a systematic structure that results from the mutual interaction between the individual and brings about the roles of each other, the behavioral patterns of each other, related to each other. There are certain basic institutions in society. The family institution is one of these basic institutions. Family institutions, like other institutions, perform extremely important functions for the continuity and healthy functioning of the society.

The family has a privileged place and importance in the Yörük-Turkmen communities As well as being in the Turkish society in general. In these communities, the family is based on the marriage. Marriage is an association or cohabitation relationship between an adult male and an adult woman that takes place in socially accepted ways and methods, usually legally recognized and approved. In Yörük-Türkmen communities there is a special place of women in family life.

This study, which deals with family, marriage and female phenomenon in Yörük-Turkmen societies, was carried out mainly in descriptive sociological research type. Structural and occasionally structural-functionalist approaches will be utilized in the study.

Key Words: Women, Marriage, Family, Turkish Society, Yörük, Türkmen, Mersin.

Not: Bu çalışma, Prof. Dr. D. Ali ARSLAN'ın yürütücülüğünde, gerçekleştirilen ve Mersin Üniversitesi BAP komisyonunca da desteklenen, 2018-3-AP2-3095 No'lu ve "YÖRÜKLERİN AİLE YAPISI VE SORUNLARI: MERSİN ÖRNEĞİ" konulu projeden faydalanılarak hazırlanmıştır. Desteklerinden dolayı Mersin Üniversitesi BAP komisyonuna teşekkür ederiz.

ARAÇ BATARYALARI İLE MARŞ MOTORLARI ARASINDAKİ ELEKTRİKSEL GÜÇ İLİŞKİSİNİN ANALİZİ

Ercan KÖSE

ÖZET

İçten yanmalı motora sahip araçların, ilk çalışması sırasında marş motorları kullanılmaktadır. Marş anahtarının çevrilmesiyle bataryadaki elektriksel güç kullanılarak, marş motorunda üretilen tork döndürme gücü vasıtasıyla içten yanmalı motorun ilk hareketi için güç sağlanmış olur. Marş motorları farklı araçlar için farklı güçlerde olabilir. Genellikle bu güç aralığı yaklaşık 400 Watt- 2000 Watt güç aralığında olabilmektedir. Marş motoru üzerindeki bir selenoid valf kullanılarak marş motorunun pinyon dişlisiyle, volan dişlisinin birleşmesi sağlanır. Bu işlem gerçekleştiği anda, marş motoru bataryadan yüksek bir akım çeker. Marş motoru yüksek bir orandaki hızla dönerek, volanın yaklaşık 500 dev/dk hızla dönmesini sağlar. Bu dönüş devrini hesaplamak için pinyon dişli oranıyla volan dişli oranının bilinmesi gerekir. Örneğin bu oran 1/15 ise 500 dev/dk hızla volanın dönmesini sağlamak için, marş motorunun $15 \cdot 500 = 7500$ dev/dk devirle dönmesi gerekir. Marş motorunun söz konusu bu dönüş hızını ve istenen yüksek orandaki torku sağlaması için yüksek bir akım çeker.

Çekilen bu akım çok kısa bir sürede istendiği için, batarya bu akımı sağlamaktadır. Özellikle kış aylarında içten yanmalı motorun ilk çalışması için bataryadan daha fazla enerji talep edilir. Batarya zaman içerisinde verimliliği azaldığı için, söz konusu bu talebi karşılamakta zorlanır. Genellikle kış aylarında bataryaların araçları çalıştıramadığı görülür. Bu çalışmada, marş motoru- araç bataryası arasındaki elektriksel güç analizi ilişkisi ortaya konulmuştur. Marş motorunun çok kısa bir sürede olsa, çok yüksek akım çektiği görülmüştür. Elde edilen teorik ve deneysel sonuçlar karşılaştırmalı olarak verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Marş Motoru, Batarya, İçten Yanmalı Motor (İYM), Elektriksel Güç.

Analysis of Electrical Power Relationship Between Vehicle Batteries and Starter Motors

ABSTRACT

The starter motors are used for the first operation of vehicles with internal combustion engine. By using the electrical power in the battery by turning the starter switch, power is supplied to the internal combustion engine by means of the torque rotating force generated in the starter motor. Starter motors can have different powers for different vehicles. Usually this power range can be in the range of about 400 Watt - 2000 Watt. By using a solenoid valve on the starter motor, it is ensured that the pinion gear of the starter motor with the flywheel engages. As soon as this occurs, the starter motor pulls a high current through the battery. The starter motor rotates at a high rate, allowing the flywheel to rotate at approximately 500 rpm. To calculate this rotation speed, the volan gear should be known ratio with the pinion gear. For example, if this ratio is 1/15, the starter motor must rotate at a speed of $15 * 500 = 7500$ rpm to ensure that the flywheel is rotated at a speed of 500 rpm. It draws a high current so that the starter motor supplies this rotational speed and the desired high torque. As this current is desired in a very short time, the battery have to provides this current. Especially during the winter months, more energy is demanded from the battery for the first operation of the internal combustion engine. Since the battery reduces its efficiency over time, it is difficult to meet this demand. In this study, the relationship between electrical power analysis and starter motor-vehicle battery is presented. The starter motor, in a very short time, has been shown to draw very high current. The obtained theoretical and experimental results are given comparatively.

Key Words: Starter Motor, Battery, Internal Combustion Engine (ICE), Electrical Power.

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYO-DEMOGRAFİK DURUMLARI İLE EMPATİ DÜZEYLERİNİN ANALİZİ

Hasan KILIÇ

İrem Nur ÖZKAN

Mahsuni Deniz SEVİNÇ

ÖZET

İhtiyaç duyulan toplumsal değerlerden biri olarak “empati”nin bir araç değer olduğu söylenebilir. Bir kişinin kendisini karşısındaki şahsın yerine koyarak olaylara onun bakış açısıyla bakması, o kişinin duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlaması, hissetmesi ve bu durumu ona iletmesi sürecine “empati” adı verilir.

Bu araştırmada lise öğrencilerinin sosyo demografik durumlarına gösteren değişkenlere göre empati düzeylerinin farklılaşp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Ortaya çıkardığı olumlu sonuçlar bakımından toplumsal birliği, hoşgörüyü arttıran önemli bir duygu olan empatinin ergenlerde araştırılması, empatiyi belirleyen ve etkileyen değişkenlerin belirlenmesi ve bu doğrultuda önlemlerin alınması geleceğin toplumunu olumlu yönde inşa etmek açısından önemlidir.

Konuyla ilgili literatür taraması yapılmış, anket formu hazırlanmış ve amaca uygun okullar belirlenmiştir. Araştırmamız tarama modelinde olup, araştırma evrenini 2018-2019 öğretim yılı Mersin Yenişehir’deki lise öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini tesadüfi örnekleme tekniği yoluyla belirlenen toplam 320 lise öğrencisi oluşturmaktadır.

Araştırma sonucunda katılımcıların sosyo-demografik özellikleri ile empati düzeylerine ilişkin görüşler bilgisayarda SPSS programından yararlanılarak .05 manidarlık düzeyinde iki kategorili değişkenlerde t testi, çoklu kategorilerde Anova analiziyle değerlendirilerek yorumlanmıştır.

Sonuç olarak, öğrencilerin, cinsiyet, anne-babalarının medeni durumu, ailelerinin gelir düzeyi, babalarının eğitim durumu, evcil hayvan besleme durumları ve kendilerine yapılmasını istemedikleri bir davranışı başkalarına yapma durumlarına göre empati düzeylerine yönelik görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı; Suriyeli olmayan yabancı uyruklu öğrencilerin Türk öğrencilere göre; annelerinin eğitim durumuna göre hayvansevgisi olan grubun diğer

gruba göre empati düzeylerine yönelik görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyo-demografik Durum, Empati, Empati Düzeyi, Lise Öğrencileri.

Analysis Of Empathy Levels Of High-Schoolers And Their Socio-Demographic State

ABSTRACT

As one of the much-needed social value "empathy" could be said to be a vehicle of value. Everyone has a person instead of putting himself across his point of view to look at the events, thoughts and feelings of that person does not have to understand correctly, to feel, and this situation is called "empathy" him to the to the process.

In this study, social and demographic conditions of high school students according to the variable that indicates the levels of empathy is intended to examine that differentiating differentiation. In terms of the social Union revealed positive results, an important feeling of empathy that increase tolerance in adolescents, empathy and determination of variables that affect the measures in this direction and future society is important to build in a positive direction. Research will be carried out on the literature on the subject, the questionnaire has been prepared and fit-for-purpose schools.

Our research is research in the model universe of scan 2018-2019 school year high-school students in Madras. The sample of the research is determined via random sampling technique, total 320 high school students. As a result of the research participants' levels of empathy with socio-demographic characteristics of computer vision for SPSS program by utilizing a significant level two category variable .05 in t test, Anova analysis of multiple categories evaluated and interpreted.

As a result, students, sex, marital status of mother and father, father of the family income level, education, pet feeding situations and they don't want to do a behavior according to their empathy to others level is not a meaningful differences among peoples for; Non-Syrian Foreign students according to Turkish students; According to the State of their mother's education, according to the Group's other group levels of empathy paint for have been found to be a meaningful difference among peoples.

Key Words: Socio-Demographic Status, Empathy Levels, Empathy, High-School Students.

19. YY MERSİN KENTSEL GELİŞİMİ VE GAYRİMÜSLİM AZINLIĞIN KATKILARI

Oğuzhan SAKARYA

Seher YUMUGAN

Buse Nur UÇAR

ÖZET

Kentler, yaşadıkları tarihsel sürecin eşliğinde zamanla kimliklerini de oluştururlar. İnsanların yaşadıkları şehre yükledikleri anlam ve değerlerin bütünü o şehrin kimliğini belirler. Bu göstergelerden biri de hiç şüphesiz dindir. Araştırmamızda, 19.yy da Mersinde faaliyet gösteren Mersin Latin İtalyan Katolik Kilisesi ve Ortodoks Tomris Nadir Mitri Kilisesi kuruluşundan, faaliyetlerinden yola çıkarak Mersin ilinin kentsel gelişimini etkileyen faktörleri tespit etmek amaçlanmıştır.

Konu ilgili kütüphane taraması yanında, ulusal ve uluslararası alanda internet taraması yapılarak ikinci el kaynaklara ulaşılarak literatür çalışması yapılmıştır. Mersin kazasının ekonomik, sosyal ve idari istatistiklerini içeren salnameler, seyahatnameler taranmıştır. Günümüzde faal durumda olan Latin İtalyan Katolik Kilisesi rahibi Henry Leylek ve Ortodoks Tomris Nadir Mitri Kilisesi pederi İspir Teymur ile röportaj yapılarak 19. yy da gayrimüslim tebaanın katkıları araştırılmıştır. Ayrıca kilise arşivinden faydalanılmıştır. Araştırmamız, nitel araştırma yöntemi kullanılarak, birinci el kaynaklarla desteklenmiş mikro tarih çalışmasıdır.

Mersin ilkçağda, doğa ve çevreye uyumlu ekonomik model sayesinde Akdeniz bölgesinin ticari merkezi haline gelmiş bir şehir olarak karşımıza çıkmaktadır. 19.yy başlarında Karaman daha sonraları ise Adana sancağına bağlı bir kaza olan Mersin, özellikle Çukurova bölgesinde yapılan pamuk üretimi sonrası ilkçağlarda yakalamış olduğu ticaret ve liman kenti özelliğini kazanmaya başlamıştır. 19.yy ikinci yarısından itibaren bayındır hale gelen Mersin ilinin yükselmesinde gayrimüslim azınlık etkili rol oynamış ve şehirleşme anlamında büyük katkılar sunmuştur. Mersin Latin Katolik Kilisesi ve Ortodoks Tomris Nadir Mitri Kilisesi, Mersin ile birlikte doğan, onunla gelişen, şehirle özdeşleşen kurumlardandır. Mersin şehri yüzyıl sonuna kadar hızla gelişerek modern bir kent havası yakalamıştır. Şehirde Avrupalı devletlerin temsilciliklerinin açılması ve etnik, dini yapının çeşitliliği gelişimde önemli yer tutmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mersin, Gayrimüslim Azınlık, Liman, Ticaret.

19th Century Mersin Urban Development and Contributions of Non-Muslim Minority

ABSTRACT

Cities, in the course of their historical process, form their identities in time. The whole of the meaning and values that people place in the city they live in determines the identity of that city. One of these indicators is undoubtedly religion. In our study, it is aimed to determine the factors affecting the urban development of Mersin province from the establishment of Mersin Latin Italian Catholic Church and Orthodox Tomris Nadir Mitri Church operating in Mersin in the 19th century.

In addition to the relevant library survey, national and international internet scans have been used and literature studies have been made by reaching second hand sources. The salvation and travelogues of the economic, social and administrative statistics of the Mersin accident were scanned. In the 19th century, the contribution of non-Muslim subjects to the 19th century was interviewed by Henry Leylek, the priest of the Latin Italian Catholic Church, and Ispir Teymur, Orthodox Tomris Rare Mitri Church. The church archives were also used. Our research is a micro-history study supported by first-hand sources using a qualitative research method. Mersin is a city that has become the commercial center of the Mediterranean region thanks to the economic model compatible with nature and environment.

In the beginning of the 19th century, Karaman and the Adana sanjak, which was an accident, started to acquire the characteristics of the trade and port city, which had been caught in the antiquity after the cotton production in the Çukurova region. Since the second half of the 19th century, the non-Muslim minority played an influential role in the rise of the city of Mersin and made great contributions to urbanization. Mersin Latin Catholic Church and Orthodox Tomris Rare Mitri Church, Mersin, born with it, developing with him, identified with the city institutions. The city of Mersin has developed rapidly until the end of the century and has captured a modern city atmosphere. The opening of the representations of European states in the city and the diversity of ethnic, religious structure play an important role in development.

Key Words: Mersin, non-Muslim minority, Port, Trade.

20 GÜNLÜK MÜTAREKE VE FRANSIZ KAMUOYU

Oğuzhan SAKARYA

Ayşe Nazlı KAYI

ÖZET

Millî Mücadele döneminde, TBMM'nin ilk askeri-siyasi zaferleri Güney Cephesinde yaşanmıştır. Araştırmamızda, Milli Mücadelemizde askeri başarının ilk kez siyasi zafere dönüştüğü 20 Günlük Mütarekenin, tarih bilimi araştırma yöntemleri kullanılarak, ulusal ve uluslararası sonuçlarını ortaya çıkartmak amaçlanmıştır.

20 Günlük Mütarekenin Kurtuluş Mücadelemize etkilerini tespit edilebilmek için internet ortamında, TBMM Gizli Oturum Tutanakları, Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı yayınları, Nutuk, Tamim ve Telgraflar, Fransız bakış açısını inceleyebilmek için Fransa'nın Kilikya emellerini konu alan olayın çağdaşı Fransızca eserler incelenmiştir. Fransız Kilikya işgal gücüne katılan Fransız askerlerin hatıraları için www.eliecilie.net sitesi, Fransa Meclis tutanakları, Fransız Hükümet raporları için Fransız Senatosu resmi sitesi www.senat.fr, Fransız ulusal gazete arşivi için Fransız Milli Kütüphanesi'nin dijital arşivi <http://gallica.bnf.fr> sitesi taranmıştır. İtilaf devletleri arasındaki ilişkilere etkisini görebilmek adına Bilal Şimşir'in "İngiliz Belgelerinde Atatürk" isimli eseri incelenmiştir. Araştırmamız, nitel araştırma yöntemi kullanılarak, birinci el kaynaklarla desteklenmiş mikro tarih çalışmasıdır.

Fransız Parlamento Tutanakları ve Fransız kamuoyu incelendiğinde Karboğazı Baskını, Fransa ile ateşkes imzalanmasını hızlandıran, mecbur bırakan en önemli olay olarak karşımıza çıkmaktadır. Pozantı'da kuşatma altında bulunan Binbaşı Mesnil'in komuta ettiği Fransız taburunu kurtarmak için imzalanan yirmi günlük mütareke, Ankara Hükümeti'nin askeri başarısını siyasi alanda da devam ettirerek, uluslararası alanda varlığının defacto da olsa ilk defa tanınmasını sağlamıştır. Bu mütareke, Anadolu hâkimiyeti konusunda muhatabın Ankara olduğunu göstermektedir. Karboğazı Baskını ve güney cephesinde edilen başarılar ile birlikte TBMM Hükümeti, askeri gücünü bir itilaf devletine kabul ettirmiştir. Güney cephesinin askeri başarılarını taçlandıran Karboğazı Baskını, askeri üstünlüğün bir itilaf devletine ilk defa kabul ettirildiği, bu gelişmeler sonucunda ilk siyasal zaferin elde edildiği olay olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mersin, Fransa, 20 Günlük Mütareke, DeFacto Tanınma.

20-Day Armistice and French Public Opinion

ABSTRACT

During the National Struggle, the first military-political victories of the TBMM were experienced in the Southern Front. In our study, it is aimed to reveal the national and international results of the 20-day Armistice, in which the military success has been transformed into a political victory for the first time, by using historical science research methods.

In order to be able to determine the effects of the 20-day Armistice on our Liberation Struggle, on the internet, TBMM Secret Session Minutes, Publication of the Ottoman Archives, Speech, Tamim and Telegrams, and the French works of contemporary French were examined in order to examine the French point of view. Www.eliecilie.net site for the memoirs of French soldiers who participated in the French Cilicia occupation force, French Parliamentary minutes for the reports of the French Parliament, the French Senate official website www.senat.fr, the digital archive of the French National Library for the French national newspaper archive <http://gallica.bnf.fr> 'site has been scanned. Bilal Şimşir's work adına Atatürk in British Documents leri was examined in order to see the effects of the relations between the Entente States. Our research is a micro-history study supported by first-hand sources using a qualitative research method.

When the French Parliamentary Memorandum and the French public opinion are examined, the Snowflake Raid emerges as the most important event that accelerates the signing of the truce with France. The twenty-day armistice signed to save the French battalion commanded by Major Mesnil under the siege of Pozanti, continued the military success of the Ankara Government in the political sphere and made it known for the first time, even if it was defacto in the international arena. This truce shows that Ankara is the addressee of the Anatolian rule. The government of the Turkish Grand National Assembly, along with the success of the snowfalls and the successes on the southern front, imposed its military power on a conquering state. The Karboğazı Raid, which crowned the military successes of the southern front, was the first time that military superiority was adopted by an allied state, and as a result of these developments, the first political victory was achieved.

Key Words: Mersin, France, 20-Day Armistice, DeFacto.

CELİL ANTMEN: “TOROSLARDAN KUMTEPE’YE UZANAN BARIŞ BÜYÜKELÇİLİĞİ”

Oğuzhan SAKARYA

Zeynep AKBULUT

ÖZET

Kore Savaşı, soğuk savaş döneminde yaşanan ilk silahlı çatışma özelliğinin yanında, Türkiye Cumhuriyeti’nin yurt dışına ilk defa muharip birlik gönderdiği olay olma özelliğini de taşımaktadır. Konu ile ilgili yapılan araştırmalar, genellikle savaşı devlet adamları ve komutanların bakış açısıyla aktarmaktadır.

Bu çalışmanın amacı Mersin nüfusuna kayıtlı gazilerimizin envanterini çıkararak, Mersin doğumlu gazilerimizden birisi olan Celil Antmen’in anlatımıyla Kore Savaşı’na ilimizin katkısını ortaya koymak ve mikro tarihçiliğin küçük yapılardan yola çıkarak büyük yapıları açıklama potansiyelini, Kore Savaşı açısından Celil Antmen özelinde vurgulamaktır. Projemiz, sözlü tarih bağlamında ele alınmış olsa da, konunun kapsamı itibarıyla ele aldığımız zaman, makro tarihin mikro tarih çerçevesinde değerlendirilmesi denemesidir. Araştırmamızın literatür taraması aşamasında, Kore Savaşı’yla ilgili birçok araştırmanın yapıldığı görülmüştür. Ancak değişik illerin envanter çalışması mevcut iken Mersin ili nüfusuna kayıtlı gazilerimiz ile ilgili hiçbir envanter çalışmasının ve bölgedeki gazilerimizin savaşa bakış açılarının incelendiği mikro tarih çalışmalarının yapılmadığı tespit edilmiştir. Mersin Halk Kütüphanesi ve internet taraması sonrasında ikinci el kaynaklara ulaşılmıştır. Birinci el kaynak olarak, dönemin TBMM Tutanakları <http://www.tbmm.gov.tr/> adresinden taranmış, Türk Silahlı Kuvvetleri’nin internet sitesinden savaşı ile ilgili bilgiler derlenmiş, dönemin gazeteleri ulusal ve yerel basın incelenerek yazılı basının Kore Savaşı’na bakış açısı ortaya çıkartılmaya çalışılmıştır. Mersin Muharip Gaziler Derneği arşiv taraması yapılarak Mersin ilinden savaşa katılan gazilerimizin envanteri çıkartılmış, askerlik kayıtlarına ulaşılmıştır. Celil Antmen ile röportaj yapılmış, anlatımları ve resmi kayıtlar karşılaştırılmıştır.

Elde edilen bulgular sentezlenerek, Toroslarda terzilik yaparak geçimini sağlayan Celil Antmen’e, Kore Savaşı’nın kazandırdıkları ve kaybettirdikleri irdelenmiş, savaşı onun bakış açısıyla anlatılmaya çalışılmıştır. Araştırmamız ağırlıklı olarak birinci el kaynaklarla desteklenen mikro tarih çalışmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Mikro Tarih, Celil Antmen, Kore Savaşı, Mersin.

Celil Antmen: “Embassy of Peace extending from Taurus to Kumtepe”

ABSTRACT

Korean War, the Cold War period, when the first armed clashes took place near the property, abroad the Republic of Turkey also carries the distinction of being the first time the event has sent combat troops. Research on the subject generally conveys the war from the point of view of statesmen and commanders.

The aim of this study is to reveal the contribution of our province to the Korean War by the expression of Celil Antmen, one of our veterans in Mersin, and to emphasize the potential of micro historiography to explain the big structures based on small structures and to emphasize Celil Antmen in terms of Korean War. Although our project has been discussed in the context of oral history, it is an attempt to evaluate the macro history in the context of micro history when we consider it within the scope of the subject. In the literature search of our research, it was seen that many studies about the Korean War were conducted. However, it is determined that there is no inventory study of the veterans registered in the population of Mersin province and micro history studies that examined the viewpoints of our veterans in the region to war. Second hand sources were reached after the Mersin Public Library and internet browsing. As a first-hand source, the TBMM Minutes of the period were scanned at <http://www.tbmm.gov.tr/> and information about the war was compiled from the website of the Turkish Armed Forces. The angle is tried to be revealed. Archives of Mersin Veterans Association archives were searched and the inventory of our veterans from the province of Mersin was removed and their military records were reached. Celil Antmen was interviewed and his narratives and official records were compared. The findings were synthesized, and Celil Antmen, who made his living as a tailor in the Taurus Mountains, tried to explain what the Korean War gained and lost. Our study is mainly micro history study supported by first hand resources.

Key Words: Micro History, Celil Antmen, Korean War, Mersin.

ESPERANTO DİLİ

Berrin YILMAZ

Lara SEZER

Aslıhan ÖZMEN

ÖZET

Dil bilimi birçok kola ayrılabilir. Bu dil ve dil ailelerinin birçok benzerliği bulunmaktadır. Fakat içlerinde en farklısı diyebileceğimiz bir dil bulunmaktadır. Bu dil Esperanto dilidir. Esperanto, dünyanın çeşitli halkları arasındaki iletişimi kolaylaştırmak amacıyla yaratılmış bir dildir. Pratikte yüz yıldan fazla kullanılmış olması Esperanto'yu, insan düşüncelerinin nüanslarına kadar net bir şekilde ifade edebilmek yeteneği ile yaşayan bir dil haline getirmiştir. Esperanto milletler arası ve tarafsız bir dildir. Çünkü o dünyadaki tüm halklara aittir ve dünyanın tüm halklarının birbiriyle iletişimine olanak sağlar. Herhangi bir kültüre, politik, dinsel veya ekonomik egemenliğe kesinlikle eğilimli değildir. Esperanto'nun ortaya çıkmasından sonra, onu öğrenmiş olanlar; bu dili pratik olarak kullanmak, başkalarının öğrenmesine yardımcı olmak ve dile karşı ilgi uyandırmak için gruplar kurma gereğini duymaya başlamışlardır. Bu arada yeni gruplar oluşmaya devam etmiş, böylece bugün tüm dünyada aktif kuruluşlar oluşmuştur, Esperantistlerle birlikte bu gruplar Esperanto dünyasını oluşturur ve yaptıkları çalışmalarına Esperanto Hareketi denmektedir.

Hiçbir ulusa ait olmadığı ve ilk başta kulağa İspanyolca, İtalyanca ve Fransızca gibi gelmektedir. Bu dilin şu an Comor Adaları, Rusya, Çin, Küba da kullanılmaktadır. Ayrıca 104 yıldır kesintisiz olarak her yıl Büyük Dünya Kongreleri yapmasından hala yaşayan ve kullanan kişi sayısının oldukça fazla olduğuna ulaşılmıştır.

Bu dil oldukça kullanışlı olmasına rağmen dünya çapında İngilizce kadar ilgi görmediğini sonucu karşımıza çıkmaktadır. Dilimizle harfleri benzemesi ve yazıldığı gibi okunması nedeniyle bizlerin de bu dili İngilizce'den daha rahat öğrenebileceğimiz anlaşılmaktadır. Esperanto, kolay ve evrensel bir dildir. Eğer bu dile dünya çapında ilgi artar ise toplumların daha rahat edeceğini ve ülkeler arasındaki dil baskısının azalacağını düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Esperanto, Dil Bilimi, Evrensel, İletişim.

Esperanto Language

ABSTRACT

Linguistics can be divided many Coke. Many of these languages and language families are unique. But there is a thirst for the different languages. This language is Esperanto. Esperanto, the world was created with the aim to facilitate the communication between the peoples. In practice for over 100 years to be used to the nuances of human thought Esperanto, clearly is a living language with the ability to be able to express.

Esperanto is a neutral language and between Nations. Because it belongs to all people in the world and all peoples of the world to communicate with each other. Any political, religious or economic sovereignty culture, definitely not. After the emergence of Esperanto, who learned her; Use this language as practical, to help the learning of others and the need for setting up groups to arouse interest began to hear. In the meantime, new groups have continued to occur, so that today all over the world is composed of active organizations, Esperantistlerle creates the world of Esperanto together these groups and their work is called the Esperanto Movement. No does not belong to the nation, and at first it sounds like Spanish, Italian and French. This language at the moment Comor Islands, Russia, China, Cuba.

In addition, 104 years, the World Congress every year without interruption from a large number of people using a lot of the still living and that has been reached. Although this language is quite handy as much attention as the result of English around the world had not seen. Similar letters and Dilimizle due to be read as written and that we are more comfortable than the English language to learn. Esperanto is a language easy and universal. If this language increases worldwide interest will more comfortable whereas societies and between countries, we believe that the language edition of decreases.

Key Words: Esperanto, Linguistics, Universal, Contact.

BURSA'DA ERMENİLERE YÖNELİK MİSYONERLİK FAALİYETLERİ

Sami BAŞAK

ÖZET

Misyonerlik faaliyetleri Osmanlı Devleti'nin özellikle stratejik önemi olan, farklı etnik grupların bir arada yaşadığı kentlerinde önem kazanmıştır. Her ne kadar ilk dönemlerde bu durum fazla önemsenmese de misyonerlik faaliyetleri Osmanlı Devleti'nin önemli sorunlarından biri haline gelmiştir. Misyonerler özellikle Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde yabancı okullar açma faaliyetinde bulunmuştur. Misyonerlik faaliyetleri kimi zaman devlet güvenliği açısından tehdit oluşturmuştur. Misyonerlerin en önemli amaçları inandıkları dini inançları Osmanlı himayesinde yaşayanlara benimsetmek olmuştur.

Osmanlı Devleti'nin stratejik öneme sahip kentlerinden biri olan Bursa'da da misyonerlik faaliyetleri yürütülmüş ve birçok bağlamda başarılı olmuşlardır. Bursa'daki misyonerler Müslüman halk üzerinde amaçladıkları hedeflere ulaşamayınca, kentte yaşayan gayrimüslim halk üzerinde çalışmalar yürütmüşlerdir. Bursa'da yaşayan Gayrimüslim nüfusun büyük bir kısmını oluşturan Ermeniler misyonerlerin ilk hedefleri olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Misyoner, Ermeni, Bursa, Osmanlı Devleti.

Esperanto Language

ABSTRACT

Missionary activities have gained importance in the cities where the Ottoman Empire lived together with different ethnic groups, especially of strategic importance. Although this situation was not taken into consideration in the early periods, the missionary activities became one of the important problems of the Ottoman Empire. Missionaries, especially in the last period of the Ottoman Empire to open foreign schools. Missionary activities sometimes posed a threat to state security. The most important goals of the missionaries were to adopt the religious beliefs they believed in the Ottoman patronage.

In Bursa, which is one of the strategically important cities of the Ottoman Empire, missionary activities were carried out and they were successful in many contexts. When the missionaries in Bursa failed to reach their targets on the Muslim people, they worked on non-Muslim people living in the city. The Armenians, who constitute a large part of the non-Muslim population living in Bursa, have been the first targets of the missionaries.

Key Words: Missionary, Armenian, Bursa, Ottoman Empire.

MİNİK TEMA EĞİTİM PROGRAMI UYGULANAN VE UYGULANMAYAN OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVREYE YÖNELİK TUTUMLARI

Mutlu Nisa ÜNALCI CORAL

Öznur EMSAL AYDIN

ÖZET

Bu araştırmada okul öncesi 60-72 ay dönemdeki çocukların çevreye karşı tutumlarının araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çocuklara yönelik olan “Çocuklar İçin Çevresel Tutum Ölçeği (ÇİÇTÖ) (Children’s Environmental Attitudes Scale)” okul öncesi eğitime devam eden 60-72 aylık çocuklara uygulanıp Minik TEMA programının çevreye yönelik tutumlarına etkisini belirlemede kullanılmıştır. Araştırma nicel bir çalışma olup, bu araştırmada ön test son test eşitlememiş kontrol grubu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Minik Tema eğitim programı amaç ve kazanımları hazır halde bulunan bir programdır. Elde edilen veriler SPSS 23 paket programında istatistiksel analizi yapılmış. Minik Tema eğitim programı uygulanmayan grubun (kontrol grubu) ÇİÇTÖ ön test puanları ile ÇİÇTÖ son test puanları arasında anlamlı bir fark vardır. Deney grubundaki çocukların öncesi ve sonrası, ÇİÇTÖ’den aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Deney grubunun ÇİÇTÖ ön test puanları kontrol grubunun ÇİÇTÖ ön test puanları arasında anlamlı bir fark yoktur. Deney ve Kontrol grubunun son testlerde aldıkları puanlar arasında anlamlı fark bulunmaktadır. Deney grubu kız ve erkek çocuklarının ÇİÇTÖ ön test puanları arasında anlamlı bir fark yoktur. Deney grubu kız ve erkek çocuklarının ÇİÇTÖ son test puanları arasında anlamlı bir fark yoktur. Kontrol grubu kız ve erkek çocuklarının ÇİÇTÖ ön test puanları arasında anlamlı bir fark yoktur. Kontrol grubu kız ve erkek çocuklarının ÇİÇTÖ son test puanları arasında anlamlı bir fark yoktur. Okul öncesi eğitime yönelik çevre eğitimi programını içinde barındıran MİNİK TEMA programı okul öncesi dönem çocuklarının çevreye yönelik farkındalıklarını arttırmakta etkili olmuştur.

Anahtar Kelimeler: TEMA, Okul Öncesi, Çevre, Çevresel Tutum.

Minik Tema Education Program Applied and Not Applicable Preschool Students Environmental Releases

ABSTRACT

In this study, it was aimed to investigate the attitudes of the children between the ages of 60-72 months before the preschool. For this purpose, "Children's Environmental Attitudes Scale" was applied to 60-72 month old children who are in pre-school education and used to determine the effect of the Minik TEMA program on the environment. The research is a quantitative study and a quasi-experimental design with a control group was used in this study. Minik TEMA training program is a program that is ready and aims. The data were analyzed statistically by using SPSS 23 package program. There is a significant difference between the pre-test scores of the group who did not apply the Minik TEMA education program (control group) and the final test scores of the CEAS. It was observed that there was a significant difference between the scores obtained before and after the children in the experimental group. There was no significant difference between the pre-test scores of the experimental group and the pre-test scores of the control group. There was a significant difference between the scores of the experimental and control groups in the final tests. There was no significant difference between the pre-test scores of the boys and girls of the experimental group. There was no significant difference between the final test scores of the experimental group girls and boys. There was no significant difference between the pre-test scores of control group girls and boys. There was no significant difference between the control group and the final test scores. The MİNİK TEMA program, which includes the environmental education program for pre-school education, has been effective in raising the awareness of the children about the environment.

Key Words: TEMA, Preschool Education, Environment, Environmental Attitude.

TARİH BİLİMİNDE ÇAĞ YANILSAMALARI

Ö. Galip GÖL

İrem Sıla AY

ÖZET

Tarih bilimi çok geniş bir çalışma alanına sahiptir. Bu yüzden araştırma ve öğrenmenin kolaylaşmasını amaçlayan tasnif yöntemine başvurulmuştur. Ancak günümüzde yaygın olarak kullanılan zaman tasnif yöntemi (ilkçağ, ortaçağ, yeniçağ, yakınçağ) Avrupa merkezli tarihsel gelişmelere odaklanarak çizgisel tarih anlayışına göre tasarlanmıştır. Bu durum Avrupa dışında kalan kültürlerin, uygarlık tarihine katkılarının önemsiz olduğu algısını doğurmakta, ötekileştirmektedir. Projemizin konusu kullandığımız zaman tasnif modelinin Türk Tarih Eğitimi yansımalarını Bozyazı özelinde tespit ederek, Türk Tarihi için yeni bir zaman sınıflandırması ortaya koymaktır.

Araştırmamız esnasında mevcut çağ sisteminin olumsuzlukları hakkında araştırmalar olduğu tespit edilmiş ancak mevcut sistemin tarih eğitimi açısından ortaya çıkarttığı olumsuzluklar ve alternatif çağ sistemi önerisi ile karşılaşılmamıştır.

Kaynak taraması ve diğer süreçlerden elde ettiğimiz veriler ışığında, mevcut çağ tasnifleri ve tasnif yöntemleri (çizgisel-döngüsel tarih anlayışları) incelenmiş olup kullanılan çağ tasniflerinin Türk tarihini bir bütünlük içinde açıklama potansiyeli olmadığı tespit edilmiştir.

Yapılan röportajlar ve anket uygulaması sonucunda da üçlü çağ sistemi uygulamasının Türk tarih öğretiminde konu bütünlüğünü sağlayamadığı, Türk tarihini dünya tarihinden soyut bir hale getirdiği, iki farklı tarih olgusu yarattığı, Türk tarihini önemsizleştirdiği, Türk tarihini öğrenmenin önünde engel olduğu tespit edilmiştir.

Bu tespitlerden yola çıkarak sarmal tarihsel gelişme modeli, Türk Tarihi için zaman sınıflandırması yapmamız için uygun bir yöntem olarak görülmektedir. Bize göre Türk Tarihi, tarihsel süreçte yaşanan siyasi, ekonomik ve toplumsal değişimler göz önünde bulundurularak, Bozkır Çağı, İskan Çağı, İslahat Çağı ve Modern Çağ olmak üzere tasnif edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Çağ Tasnifi, Tarih Eğitimi, Türk Tarihi.

Age Illusions in History Science

ABSTRACT

History has a very large working area. Therefore, the classification method which aims to facilitate research and learning has been applied. However, the current time classification method (ancient, medieval, new age, near-term), which is widely used today, is designed in line with the linear history understanding by focusing on European historical developments. This leads to the perception that the cultures outside Europe are not insignificant in the history of civilization, and they are marginalized. When the subject of our project is used, it is to determine the reflections of the classification model in Turkish History Education in Bozyazi in order to reveal a new time classification for Turkish History.

During our research, it has been determined that there are researches about the negativity of the current age system;

In the light of the data we have obtained from the literature review and other processes, the current age classifications and classification methods (linear-cyclic historical perceptions) have been examined and it has been determined that the age classifications used do not have the potential to explain Turkish history in a totality.

As a result of the interviews and questionnaire application, it was determined that the application of the tripartite system did not ensure the integrity of the subject in Turkish history teaching, abstracted the Turkish history from the world history, created two different history cases, trivialized the Turkish history and prevented the learning of Turkish history.

Based on these findings, the historical development model of spiral is seen as a suitable method for time history of Turkish history. In our opinion, Turkish history can be classified as Bozkır Age, Settlement Age, Islahat Age and Modern Age considering the political, economic and social changes in the historical process.

Key Words: Age Classification, History Education, Turkish History.

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN AİLE YAPISI VE SOSYO-EKONOMİK ÖZELLİKLERİNE GÖRE OKULA YABANCILAŞMA DÜZEYLERİ

Hasan KILIÇ

ÖZET

Tarih bilimi çok geniş bir çalışma alanına sahiptir. Bu yüzden araştırma ve öğrenmenin kolaylaşmasını amaçlayan tasnif yöntemine başvurulmuştur. Ancak günümüzde yaygın olarak kullanılan zaman tasnif yöntemi (ilkçağ, ortaçağ, yeniçağ, yakınçağ) Avrupa merkezli tarihsel Yetişkinler, yetenek ve isteklerini dikkate almadıkları öğrencilerin, okuldan uzaklaşmalarına neden olmaktadır. Bu nedenle bazı öğrenciler, okulu hiçbir işe yaramayacak bir yer olarak algılamaktadırlar. Öğrenciler okuldan sosyal ve ailevi nedenlerle uzaklaşırken, dışlanmışlık hissi ve akademik başarısızlıkla sonuçlanan süreçle birlikte okula yabancılaşmaktadırlar.

Öğrencilerin aile yapısı ve sosyo-ekonomik özelliklerinin yabancılaşma boyutlarında ortaya çıkardığı sonuç biliniirse, iyi bir eğitim için gerekli tedbirler alınabilir. Okula yabancılaşmayla ilgili literatürde problemin sadece kurum veya sistemden kaynaklanmadığı; aile yapısı ve sosyo-ekonomik özelliklerin de öğrencilerin kişisel, sosyal ve akademik gelişimi için önemi olduğu görülür. Araştırmada, lise öğrencilerinin aile yapısı ve sosyo-ekonomik özellikleriyle ilgili değişkenlere göre okula yabancılaşma düzeylerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

Konuyla ilgili literatür taraması yapılmış, anket formu hazırlanmış ve amaca uygun okullar belirlenmiştir. Araştırma tarama modelinde olup, araştırma evreni Mersin Yenişehir ilçesindeki lise öğrencileridir. Bu evrenden oranlı tabakalı örnekleme tekniği yoluyla 640 öğrenci örneklem olarak belirlenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen verilerin frekans tabloları oluşturulmuş ve katılımcıların aile yapısı ile sosyo-ekonomik özelliklerine göre okula yabancılaşma düzeylerine ilişkin görüşler iki kategorili değişkenlerde t testi, çoklu kategorilerde Anova tekniğiyle değerlendirilerek yorumlanmıştır. Sonuç olarak; öğrencilerin yaşları büyüdükçe okula yabancılaşma algılarının arttığı, cinsiyetlerine ve barındıkları yere göre yabancılaşma düzeylerinin farklılaşmadığı görülmüştür. Analiz sonuçlarına göre anne babanın beraber olmasının, yabancılaşmayı azaltmadığı, ilgisiz anne babaların yabancılaşmayı arttırdığı, ailesiyle birlikte yaşamak istemeyen öğrencilerin, eğitim ve gelir düzeyi yüksek ailelerin öğrencilerinin daha yüksek düzeyde okula yabancılaşma algısının olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okula Yabancılaşma, Lise Öğrencileri, Aile Yapısı, Sosyo-ekonomik Özellikler.

High School Students' Family Structure And Socio-Economic Alienation To School Levels According To The Properties

ABSTRACT

Adults cause students to leave the school if they do not consider their talents and wishes. For this reason, some students perceive the school as a place that will not work. While students move away from school for social and family reasons, they are alienated from school with the sense of exclusion and the process that results in academic failure.

If it is known that the family structure and socio-economic characteristics of the students in the dimensions of alienation are known, necessary measures can be taken for a good education. In the literature on alienation to school, the problem is not only caused by the institution or system; family structure and socio-economic characteristics are also important for students' personal, social and academic development. In this study, it was aimed to reveal school alienation levels according to variables related to family structure and socio-economic characteristics of high school students.

A literature review was done on the subject, a questionnaire form was prepared and the schools suitable for the purpose were determined. The research is in the screening model and the research universe is the high school students in the Yenişehir district of Mersin. From this universe, 640 students were determined as a sample by the stratified sampling technique. The frequency tables of the data obtained as a result of the research were formed and the opinions about the alienation levels of the school according to the family structure and socio-economic characteristics of the participants were evaluated by using the t-test in two categories of variables and the Anova technique in multiple categories.

As a result; As the students' ages increased, the perception of alienation in school increased and the levels of alienation were not different according to their gender and place of residence. According to the results of the analysis, it was found that the parents were not alienated, the alienation of the unrelated parents increased the alienation, the students who did not want to live with their family, the students of the families with high education and income level had a higher perception of school alienation.

Key Words: School Alienation, High School Students, Family Structure, Socio-economic Characteristics.

AZERBAJCANLI GÖÇMEN YAZAR ABAY DAĞLI'NIN YARATICILIĞINDA ATATÜRK OBRAZI VE KURTULUŞ SAVAŞI KONUSU

Tahir ORUCOV

Vaqif ORUCOV

ÖZET

Gecen yüzyılın 20-ci yıllarından başlayaraq Azerbaycan'da Atatürk ve Atatürkçülük, Kemalizm konusu diğer konulara nisbetde daha çekici geldi. Çünkü o yıllarda Mustafa Kemal Atatürk'e insanların sevgisi çok güçlüydü. Bu nedenle onun hayatı, mücadelesi, zaferi gerçek hayatta, aynı zamanda sanatsal düzeyde yansıtıldı, literatüre getirildi ve bu konulara daima dikkat edildi. Türkiye Cumhuriyeti'nin 1923'te kurulmasından sonra, yalnızca Türkiye'de değil, aynı zamanda Azerbaycan'da Türkiyeye Atatürk'ün şahsiyetine adanmış farklı türlerde pek çok makaleler, şiirler ve diğer eserler yayınlanmaya başlandı.

Bütün bu ilişkiler 1930'ların başına kadar devam etti. Azerbaycan şairleri: Bakhtiyar Vahabzade, Halil Rza Uluturk, Gabil, Zalimxan Yakub, Abbas Abdulla, Refik Zeka Xendan ve diğerleri, Atatürk'e, Türkiyeye adanmış şiirler yazdılar. Ünlü bir göçmen drama (piyes) yazarı olan ve aslen Azeri kökenli olan Abay Dağlı, Mustafa Kemal Atatürk'ün şahsiyetini, Kurtuluş Savaşı'ndaki, aynı zamanda Sakaryadaki zaferini defalarca eserlerinde anlattı. Abay Dağlı bu konuda birçok drama çalışması yazdı.

Makalede, Abay Dağlı'nın eserlerinde, özellikle dramlarında Atatürk obrazından, bağımsızlık konusundan, İstiqlal mücadelesinden, aynı zamanda Sakarya Savaşından geniş bahs ediliyor ve bu konular detaylı olarak inceleniyor.

Anahtar Kelimeler: Abay Dağlı, M.K.Atatürk, göçmen yazar, Atatürk obrazı, Azerbaycan, Türkiye Cumhuriyeti, Kurtuluş Savaşı, Sakarya zaferi.

The Theme of Independence in Azerbaijani Migrant Writer Abay Dağlı's Activity and the Image of Atatürk

ABSTRACT

From the 20th years of the last century the theme of Ataturk and Ataturkism in Azerbaijan has become more appealing than the other subjects. Because in those years the love to Mustafa Kamal Ataturk by the people was very strong. After the establishment of the Republic of Turkey in 1923, many articles about Ataturk, Turkey, Turkism were published in different genres not only in Turkey, but also in Azerbaijan media. All these relations continued until the beginning of the 1930s. One can meet the poems dedicated to Ataturk in the activity of Azerbaijan poets such as Bakhtiyar Vahabzade, Khalil Rza Uluturk, Gabil, Zalimkhan Yagub, Abbas Abdulla, Rafiq Zeka Khandan and others.

A well-known migrant playwright Abay Dağlı, who was originally Azerbaijani, had repeatedly described Mustafa Kamal Ataturk's personality, his victory in the Independence War, as well as Sakarya victory. Abay Dagli wrote several drama works about this subject. In the article some problems such as independence struggle and the image of Ataturk by Abay Dagli are investigated.

Key Words: Abay Dagli, M. K. Atatürk, a migrant writer, the image of Atatürk, Azerbaijan, Turkey Republic, Independence War, Sakarya Victory.

AZERBAYCANIN BÜYÜK DOSTU ATATÜRK

Nizami MURADOĞLU

ÖZET

Azerbaycanın büyük dostu - Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, Türk Kurtuluş Savaşının askeri ve siyasi lideri, ilk Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk beşer tarihinde önemli yeri olan şahsiyettir. Mustafa Kemal Atatürk bütün ömrü boyu Azerbaycanın dostu olarak kalmıştır. Bu dostluğun temeli hala Kurtuluş Savaşının ilk yıllarından başlamıştır. Böyle ki, Türk Kurtuluş Savaşının ilk yıllarında Mustafa Kemal Atatürkün önderliğinde gerçekleştirilen mücadelede Azerbaycan türklerinin yaptıkları destekler unutulmaz.

Heç şübesiz ki, Büyük kurtarıcı Atatürke destek veren de, en çok Azerbaycan türkleri olmuştur. Büyük Atatürk 17 Mart 1921 tarihinde Baküde bulunan Türkiye büyükelçisi Memduh Şevket (Esental) aracılığıyla o zamanki Azerbaycanın rehberi Neriman Nerimanovdan borç para ister. “Nerimanov derhal 1(bir) milyon altın para ile petrol, gazyağı gibi malzemeler gönderir. Mektubunda şunları yazar; “Paşam, kardeş kardeşe borç vermez; ancak elinden tutar, kömek (yardım) eder”.

Bu kardeşlik, dostluk elaqeleri genişledikçe Azerbaycan tarihinde Atatürkün önemli yeri ortaya çıkmış, büyük dostluk öz ifadesini edebiyatta göstermiştir. Vatanımızın büyük dostu Mustafa Kemal Paşa'nın imgesi zaman zaman Azerbaycan şiirine de yansımıştır. Daha XX asrın başlarında Azerbaycan`da Sovet rejiminin tuğyan ettiği dönemlerde 1937 senesinde repressiya kurbanı olmuş Mikayıl Müşfik büyük Atatürk`e ithaf ettiği şiirinde yazıyordu:

Bu şiiri yazmakla asırlar boyu,

Dağlara, taşlara adım kazdım.

Ey ulu Atatürk, diktim seninle,

Şanlı abideni söz vatanında.

30`lu senelerden sonra Sovyet rejiminin irticacı siyaseti sonucunda Türkiye Cumhuriyetinin ve onun kurucusu Mustafa Kemal Paşa'nın isminin bile ülkemizde anılması yasaklanıyor. Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın büyük yetkisi ve şahsiyeti Sovyet idarecilerinin siyasi dünyagörüşüne uygun olmadığından bu dönemde suskunluk hakim oluyor. Türkiye Cumhuriyetine ve Mustafa Kemal Paşa`ya olan ilgi Azerbaycan`da özgürlük hareketinin başlaması ile değişti. Yeniden Azerbaycan edebiyatında Mustafa Kemal Paşa ile ilgili yazılar görünmeğe başladı.

Azerbaycan`ın halk şairi Halil Rza Ulutürk “Yaşasın od yurdu kardeş Türkiye” şiirinde Büyük Atatürk hakkında yazıyor:

Beşerin yoludur Atatürk yolu,

Yağsa da yıldırım, boran, kar, dolu.

Yar bu çovğunları ey genç Köroğlu,

Sarmaşsın Od yurdu, kardeş Türkiye.

Türkseverler tacı Mustafa Kur'an,

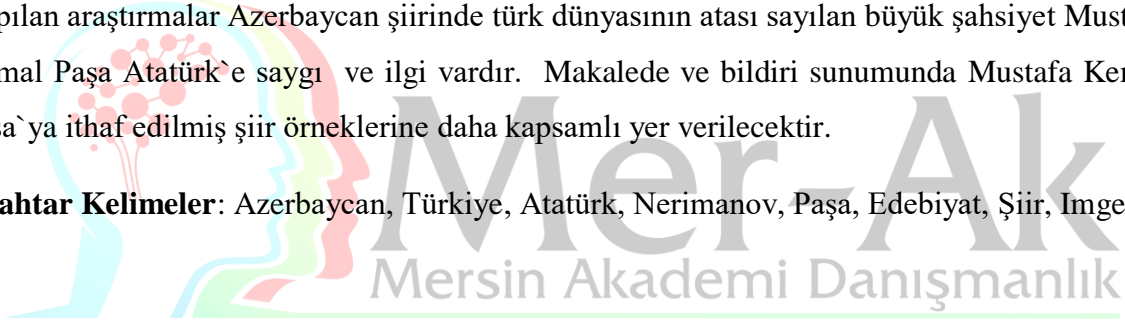
Ölmez millet için yardım, kuran

Sensin arkamızda dağ gibi duran,

Dayağım, Od yurdum, arkam Türkiye!

Yapılan araştırmalar Azerbaycan şiirinde türk dünyasının atası sayılan büyük şahsiyet Mustafa Kemal Paşa Atatürk'e saygı ve ilgi vardır. Makalede ve bildiri sunumunda Mustafa Kemal Paşa`ya ithaf edilmiş şiir örneklerine daha kapsamlı yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Türkiye, Atatürk, Nerimanov, Paşa, Edebiyat, Şiir, Imge.

SOSYO-DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLERE GÖRE PANSİYONLU LİSE ÖĞRENCİLERİNİN ARKADAŞ İLİŞKİLERİ DÜZEYİNİN ANALİZİ

Hasan KILIÇ

Nurdeniz ARTIRIK

ÖZET

Okul pansiyonlarında kalan öğrencilerin önemli bir bölümünün ailelerinden uzakta öğrenim görmeleri nedeniyle, barınma, beslenme, sağlık sorunları ile birlikte arkadaş ilişkileri de bir problem olarak kabul edilmektedir. Kuramsal olarak, arkadaşlık ilişkileri ergenlik döneminde daha da önem kazanmaktadır. Arkadaşlık, hem ergenin toplumsal becerileri öğrenmesi hem de ana babadan bağımsızlığını kazanması ve kimliğinin onaylanması açısından toplumsallaşmada önemli bir etkidir.

Bu araştırmada Pansiyonlu Lise öğrencilerinin barındıkları yer, yaş ve cinsiyet gibi bazı sosyo-demografik durumları ile arkadaş ilişkileri düzeylerinin farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Pansiyonlu lise öğrencilerinin; sosyal medya hesapları kullanıp kullanmadıkları, gerçek arkadaşlarının olup olmadığı, eğer arkadaş edindilerse gerçek arkadaşlığa dönüşüp dönüşmediği, arkadaş ilişki düzeyleri araştırma kapsamında incelenmiştir. Konuyla ilgili literatür taraması yapılmış, anket formu hazırlanmış ve amaca uygun okullar belirlenmiştir. Araştırma tarama modelinde olup, Mersin ili Yenişehir ilçesindeki Pansiyonlu Lise öğrencileri araştırma evreni olarak seçilmiştir. Bu evrenden tabakalı tesadüfi örnekleme tekniği yoluyla 426 öğrenci örneklem olarak belirlenmiştir. Araştırma sonucunda katılımcıların sosyo-demografik özellikleri ile arkadaş ilişki düzeylerine ilişkin görüşler bilgisayarda SPSS programından yararlanılarak .05 manidarlık düzeyinde iki kategorili değişkenlerde t testi, çoklu kategorilerde Anova analiziyle değerlendirilerek yorumlanmıştır.

Sonuç olarak, öğrencilerin, barındığı yerin, yaşının, cinsiyetinin, sosyal medya hesaplarının olmasının arkadaş ilişkileri düzeylerine yönelik görüşleri arasında anlamlı bir farklılık oluşturmadığı; arkadaş ilişkileri düzeylerinin gerçek bir arkadaşının varlığına bağlı olarak farklılık gösterdiği, çok sayıda arkadaşı olan öğrencilerin arkadaş ilişkileri düzeylerinin daha az olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyo-demografik Değişken, Lise Öğrencileri, Arkadaş ilişkileri, Arkadaşlık Düzeyi.

According to Socio-Demographic Variables-Board High School Students' Friend Relationships Analysis

ABSTRACT

The School Board in students studying away from their families a significant portion due to the shelter, nutrition, health problems, a friend with a problem in the relationships. In theory, the relationships becomes even more important during adolescence. Friendship, and adolescent social skills learning and confirming the identity of the father parent in terms of independence and toplumsallaşmada is an important factor. In this study, Board residing in place of high school students, some such as age and gender with socio-demographic status of relations is intended to examine that differentiating levels of differentiation. Board of high school students; do not use social media accounts, whether or not your real friends, if they had a friend turn into real friendship dönüşmediği a friend relationship level are explored within the context of the research. Research will be carried out on the literature on the subject, the questionnaire has been prepared and fit-for-purpose schools. Research is in the scan model, Larissa in Mersin province District Board high school students have been selected as research universe. Stratified random sampling technique from this universe 426 students through sampling. As a result of the research participants a friend relationship level with socio-demographic characteristics of the specs deciphered from SPSS computer. 05 m in two a-level category variable t test, Anova in multiple categories analysis of the evaluation. As a result, the students, the place, age, gender, social media accounts of a friend for the levels of relationships among peoples does not create a significant difference; a real friend relationships levels differ depending on the presence of a friend, a friend of a friend of a large number of students who have been found to be less than the level of the relationship.

Key Words: Socio-demographic Variables, High School Students, friends, relations, friendship Level.

SOSYO-DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLERE GÖRE MERSİN'DEKİ PANSİYONLU LİSE ÖĞRENCİLERİNİN YALNIZLIK DÜZEYLERİNİN ANALİZİ

Hasan KILIÇ

Sena ÜSTÜN

ÖZET

Okul pansiyonlarında kalan öğrencilerin önemli bir bölümünün ailelerinden uzakta öğrenim görmeleri nedeniyle, barınma, beslenme, sağlık sorunları ile birlikte yalnızlık yaşantıları da bir problem olarak kabul edilmektedir. Yalnızlık, diğer insanlara yönelik içsel mesafenin yarattığı acı veren bir bilinç durumudur ve bununla birlikte tatmin edici, anlamlı ilişkilere duyulan özlemi ifade etmektedir.

Bu araştırmada Mersin'deki Pansiyonlu Lise öğrencilerinin bazı sosyo-demografik durumları ile yalnızlık düzeylerinin farklılaşp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Pansiyonlu lise öğrencilerinin; sosyal medya hesapları kullanıp kullanmadıkları, sosyal medyadan arkadaş edinip edinmedikleri, eğer arkadaş edindilerse kaç kişiyle tanıştıkları, kendilerini yalnız hissettikleri anların olup olmadığı ve yalnızlık düzeyleri araştırma kapsamında incelenmiştir. Konuyla ilgili literatür taraması yapılmış, anket formu hazırlanmış ve amaca uygun okullar belirlenmiştir. Araştırma tarama modelinde olup, Mersin ili Yenişehir ilçesindeki Pansiyonlu Lise öğrencileri araştırma evrenini oluşturmaktadır. Bu evrenden tabakalı tesadüfi örnekleme tekniği yoluyla 364 öğrenci örneklem olarak belirlenmiştir. Araştırma sonucunda katılımcıların sosyo-demografik özellikleri ile yalnızlık düzeylerine ilişkin görüşler bilgisayarda SPSS programından yararlanılarak .05 manidarlık düzeyinde iki kategorili değişkenlerde t testi, çoklu kategorilerde Anova analiziyle değerlendirilerek yorumlanmıştır.

Sonuç olarak, pansiyonda kalan öğrencilerin, ailesinin yanında kalan öğrencilere göre yalnızlık düzeylerine yönelik görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı; arkadaş sayısı çok olan öğrencilerin daha az sayıda arkadaşı olan ve hiç arkadaşının olmadığını bildiren öğrencilere göre yalnızlık düzeylerinin daha az olduğu; örneklemin % 72'sinin kendisini bazen çok yalnız hissettiği, kendilerini yalnız hissedenlerin, kendilerini yalnız hissetmeyenlere oranla yalnızlık düzeylerine yönelik görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyo-demografik Durum, Yalnızlık, Yalnızlık Düzeyi, Sanal Arkadaşlık.

According to socio-demographic Variables in Mersin-Board High School Students' Loneliness and Attitude Analysis

ABSTRACT

School Board the students study away from an important section because of their family, shelter, nutrition, health problems, along with the experiences of loneliness is regarded as a problem. Solitude, the inner distance created for other people is a painful State of consciousness and satisfying, meaningful relationship to longing. In this study, in Mersin-Board high school students with some socio-demographic status of the examination that differentiating differentiation of levels of loneliness. Board of high school students; do not use use social media accounts, a friend of a friend, social media if they obtain and how many edinmedikleri made if we feel themselves lonely moments, and whether the scope of research levels of loneliness We examined.

Research will be carried out on the literature on the subject, the questionnaire has been prepared and fit-for-purpose schools. Research is in the scan model, Larissa in Mersin province District Board high school students research universe. Stratified random sampling technique from this universe 364 students through sampling. As a result of the research participants ' socio-demographic characteristics with loneliness, making use of the opinions on computer SPSS program level. 5 m in two category a-level variable t test, Anova in multiple categories analysis of the evaluation.

As a result, the remaining students, the rest of the family lived at the students for their level of loneliness among peoples is not a meaningful difference; the number of a friend of a friend of a smaller number of students, and no friend according to students stating that loneliness is less of levels; 72% of the sampling itself sometimes feels very lonely, who feel themselves alone, levels of loneliness than hissetmeyene only themselves for have been found to be significant difference among peoples.

Key Words: The level of socio-demographic Variables, loneliness, Solitude, Virtual Dating.

MİLLİ-MANEVİ DEĞERLERİN KORUNMASI KÜRESELLEŞME ORTAMINDA ÖNEMLİ BİR KONU GİBİ

Nigar Ramız Kızı ALİYEVA

ÖZET

Günümüzde modern dönemde inavasyon, yenilikçilik, entegrasyon gibi terimler en çok kullandığımız kavramlar olarak kabul edilmektedir. Bu açıdan küreselleşme terimini de ayrıca önem taşımaktadır.

Küreselleşme ülkelerin sahip oldukları maddi ve manevi değerler kapsamında oluşan ilişkilerin ülke sınırlarını aşarak dünyada yaygınlaşması ve farklılıkların bütünlük ve uyum adı altında birleşmesidir. Bu da hayatımızın her alanının küreselleşmenin etkisi altında olması demektir. Küreselleşme süreçleri milli kültürün olanaklarını kısıtlayarak onu özellikle etkiliyor. İnsanlık artık kendisini ve dünyamızı korumak için ekonomik, siyasi, milli-etnik problemlerin birlikte çözülmesinin ne kadar önemli olduğunu anlıyor.

“Bilimsel edebiyatta 20. Yüz yılın 2’inci yarısından sonra “Küreselleşme” teriminin dünyada yaşanan fundamental süreçleri açıklamak için ilk kez 1967 yılında kullanıldığı belirtilmiştir. Küreselleşme terimi modern anlamda ise, 80’li yılların ortalarında piyasaya sunulmuş ve elit kesim tarafından kabul görmüştür. Küreselleşme kavramının oluşumunu profesör [Teodor Levitin](#)’in ismiyle bağdaştırılıyor. “Küreselleşme” kavramının akademik statü olarak geniş şekilde yaygınlaşmasında amerikalı sosyolog R.Robertsonun rolü ayrıca belirtilmektedir.(4)

Azerbaycan pedagoglarının eserlerinde de küreselleşme ile ilgili bazı düşüncelerle karşılaşmak mümkün.

Profesör Ejder Ağayev’in yazdığına göre, “ Küreselleşme ile ilgili eserlerde küreselleşmenin doğal önemine değinilerek, onun ekonomik ilişkilerde daha çok kullanıldığı belirtiliyor. Birçok yazar toplumun ve teknolojinin şimdiki durumunda küreselleşmenin doğal olduğunu düşünüyor. Ve bu sürecin birlik ve beraberlik mevkiini destekliyor. Fakat bazı yazarlar da küreselleşmek’i eğitim, kültür, bilim ve sosyo- ekonomik açıdan niteliyor, halkların ve milletlerin bu sürece katılarak iktidar ve çoğunluk içerisinde giderek kendi konumlarını kayıp edebileceklerini iddia ediyorlar. Her iki yaklaşımda da farklı özelliklerin olduğu itiraf edilebilir. Bence, küreselleşme birilerinin istek’i olmanın dışında, gerçekten önemli bir tarihi süreçtir.

Fakat her bir halk, her bir millet, her bir devlet bu süreçte kendi sembollerini, geleneklerini ve milli- manevi değerlerini korumalıdır.” (2,50)

Ejder Ağayev’e göre, küreselleşmenin eğitim alanını kapsamı 20. Yüz yılın sonlarına tekabül ediyor. Diğer alanlarda olduğu gibi, eğitim alanında da küreselleşme dünyada ülkelerin tek bir gelişim çatısı altında birleşmesi, bilimsel – teknik gelişimin ve bilginin, eğitim alanında çalışanların mobillik’inin artması, uluslararası diploma ve sertifikalarla dünyanın her bir ülkesinde çalışabiliyor olması, ülkelerin çeşitli proje ve yardımlarla karşılıklı olarak birbirinden mali destek alması, ana paranın taşınabilir olması, çeşitli ülke vatandaşlarının farklı ülkelerde eğitim görmeleri, çeşitli ülkelerin eğitim sisteminde eğitim metot ve teknolojilerinden aynı düzeyde faydalanılması küreselleşmek’i oluşturdu.

Profesör Zahid Garalov küreselleşme konusundaki düşüncelerini yorumlarken küreselleşmenin modern ekonomide herhangi bir olayın tüm dünyada önem taşıdığı anlamına geldiğini vurgulamıştır. Onun sözlerine göre, bu en çok ekonomi alanını kapsamaktadır. Küreselleşme kavramı küresel problemlerin kaynağını, oluşumunu ve çözüm dinamik’ini öğrenen “Global çalışmalar” biliminden türemiştir. Küreselleşme –dünyanın yapı diferansiyelini, Zengin ve fakir devletlerin karşılıklı ilişkilerini, sözkonusu ülkelerin kültürlerinin karşılıklı ilişkilerini olumlu ve olumsuz etkileyen çelişkili bir süreçtir. Dünya ekonomisinde tüm ülkelerin, halkların birarada olması ve eşitliklilik problemlerinin netleşmesi de küreselleşme ile ilgilidir. Bu yüzden de dünya’da anti küreselleşme hareketi oluşmuştur.” (3,37)

Küreselleşme sadece tek bir alanı değil, ekonomi, felsefe, kültür ve eğitimde de adından söz ettiriyor. Bu açıdan küreselleşmeden bahsetmemek olmaz .Fakat, onun olumsuz etkilerinden korunmak mümkün. Bu tüm halkların milli- manevi değerleri ve sahip oldukları soyağacı ile ilişkilidir. Kendi soyağacına, gelenek ve göreneklerine derinden bağlanan bir halk kendine özgü değerleri kayıp etmez ve daima yaşatır. Milli- manevi değerlere eğitimde de ayrıca önem verilmelidir. Herbir öğretmen kendi dersinde öğrencilerine kendi milliyetinin değerlerini aşılamalıdır. Çünkü halkın- milli- manevi değerlerini unutmak olmaz. Zira bunu unutmak kendi soyağacını, maneviyatını kayıp etmek demektir . Yetişen kuşağın milli- manevi değerlerinin gelişimi ve daha da geliştirilmesi Haydar Aliyevin mirasında da ayrıca önem taşımaktadır. Şöyleki Genelmilli lider insanlara pozitif özelliklere sahip olmayı tavsiye ederdi. “Genelmilli lider Haydar Aliyev gençlerin görevlerinden söz ederken en önemli görevin kendini Azerbaycan Cumhuriyetinin gelişimine adanmak, bağımsız Azerbaycan Cumhuriyetinin yaşatılması ve ilelebetleştirilmesi olduğunu düşünüyordu. Genelmilli lider maneviyatın

olmadığı yerde hiçbir şeyin olamayacağını... günümüzde manevi eğitime daha fazla ihtiyaç duyulduğunu katiiyetle belirtmiştir.” (1,18-19)

Küreselleşme ortamında terbiyenin içeriği devletçilik, bağımsızlık ve bu gibi manevi değerlerin korunması için gençlerin savaşı bir ruhta eğitilmesini kapsmalıdır. Üzerine düşen görevin farkında olmak ve sorumluluk taşımak yetişkinlik belirtisidir. Bu süreç ise aniden oluşmuyor.

Milli manevi değerlerin tüm alanlarda olduğu gibi, anaokullarında da küçük yaşta çocuklara aşılması bir diğer önemli konudur.

Terbiye anaokulundan başlayarak pedagojik ve psikolojik taleplere dayanarak gerçekleştirilmelidir. Eğer terbiyenin amacı doğru belirlenir ise, o zaman daha kolay uygulanabilir. Bugünkü anaokul çocuğu yarınki aktif vatandaş olarak ülkenin sosyo- ekonomik gelişimine ve demokratik toplum kuruculuğuna hizmet edecektir. Tüm bunların temeli daha küçük yaştan ailede atılıyor. Sağlam aile ortamında büyüyen çocuk uyumlu gelişim yolu kat etmektedir. Çocuk ahlaki değerleri benimsemek'i , paylaşmayı ailede öğreniyor, hayat planları ve hayelleri ailede şekilleniyor. Şunu da belirtelim ki, kazanılan bu alışkanlıklar o kadar güçlü ki, insan büyüdüğünde bile devam ediyor. Aile kendi uyumu, ahlaki- manevi ortamı, vatanseverliği, çalışkanlığı, vatandaşlık görevini yapmasıyla anaokulu yaşındaki çocuğun hayatı boyunca unutamayacağı alışkanlıklar kazanmasını sağlamalıdır. Eğitimcinin kendisinin de görev ve sorumluluk duygusunun örnek düzeyde olması gerekiyor. Şöyle ki, bu dönemde eğitilen çocuklar eğitimcinin sahip olduğu olumlu değerleri benimsiyor. Eğitimcinin kişisel özellikleri, sahip olduğu olumlu yönleri dikkat çeken özelliklerdendir. Anadilinin, vatan tarihinin, edebiyatın, kültürün ve diğer manevi özelliklerin her bir insanda olması onun milli, küresel ortamdaki değerini ve faaliyetini arttırmaktadır.

Küreselleşme önemli ekonomik, teknik, teknolojik ve sosyal bir içerik olsa da her bir halkın milli- manevi değerler benliğini açıklayan özellik olarak kalmalıdır.

Tabii ki, Azerbaycan Cumhuriyeti dünya birliğinin üyesi olarak sözkonusu entegrasyon süreçlerinden dışlanamaz. Demek ki, günümüzde milli- manevi değerlerimizin dış etkenler karşısında korunması problemine daha ciddi yaklaşılmalıdır. Biz bu değerlerin aşınmasını engellemeli, milli kültürümüzü küreselleşmenin olumsuz etkilerinden korunma aracına dönüştürmeliyiz.

KAYNAKÇA

1. Ağayev E., Hüseynli S., İbadova M., Garibov Ş., Memmedova İ. Eğitimin konseptual problemleri. Bakü, 2008
2. Ağayev E.E. Seçkin pedagojik eserler. 2 ciltte. 1. cilt. Bakü, “Mütercim” yayın evi, 2011
3. Garalov Z.İ. “İdeoloji və maneviyat”. Bakü, “Hukuk” yayın evi, 2008
4. <https://az.wikipedia.org/wiki/Qloballa%C5%9Fma>

Anahtar Kelimeler: Globalizing world, national and moral values, education, Azerbaijan.

ЗАЩИТА НАЦИОНАЛЬНЫХ И ПРАВСТВЕННЫХ ЦЕННОСТЕЙ В ПРОЦЕССЕ ГЛОБАЛИЗАЦИИ

Нигяр Рамиз кызы Исмайлова

В статье главным образом говорится о значении термина глобализация. А затем введены мысли Азербайджанских педагогов, которые находят свое место в статье. Защита национальных и нравственных ценностей в процессе глобализации берется за основу в этом статье.

PROTECTIONAL ISSUES OF THE NATIONAL AND MORAL VALUES IN A GLOBALIZING WORLD

Nigar Ramiz gizi İsmayılova

Initially, the essence of the term globalization is explained in the thesis.

Also, the thesis reflects the opinions of Azerbaijanian pedagogues about this topic.

Protection of the national and moral values in a globalizing world is taught in the thesis as the main issue.

ÜÇÜNCÜ BİN YILDA TÜRKİYE’DE İKTİDARDA KADININ TEMSİLİ: ÜÇÜNCÜ BİN YILDA İKTİDAR PARTİSİ KADIN MİLLETVEKİLLERİNİN SOSYOLOJİK ANALİZİ

Gülten ARSLAN

ÖZET

Toplumdaki pozisyonları ve sahip oldukları güç temelinde toplumun en üst katmanlarını oluşturan elitler, birey ve toplum bakımından çok önemlidir. Elitler, karar verme sürecinin ve sosyo-politik yapının şekillendirilmesinde de belirleyici roller üstlenirler. Toplumun siyasi yapısının en önemli unsurlarından olan siyasi elitler arasında milletvekillerinin, müstesna bir yeri vardır. Kadın milletvekilleri de, yasama sürecinde önemli roller üstlenen erkek milletvekilleri gibi, Türk siyasi elitlerinin en önemli parçalarını teşkil ederler.

Bu çalışmada, Üçüncü binyılda Türk siyasi yaşamında, iktidar partilerinin parlamento gruplarında aktif görevler üstlenmiş kadınların, yani kadın milletvekillerinin sosyolojik profilleri araştırıldı. Çalışma evrenini, üçüncü bin yılın başından günümüze geçen süreç içinde gerçekleştirilen 5 parlamento seçimlerinde, milletvekili seçilerek yasama ve yürütme sürecinde görev almış kadın milletvekilleri oluşturdu. Örneklem grubunu kadın milletvekilleri arasından, olasılığa dayalı olmayan kasti (yargısal) örnekleme tekniği ile seçilen, iktidar partileri çatısı altında siyasal hayata aktif olarak katılmış milletvekilleri oluşturdu.

Araştırmada ana veri kaynağı olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi kayıtları ve yayınları kullanıldı. TBMM’nin kurumsal kayıtları ve yayınları, özellikle de meclis albümleri incelenerek, incelenen parlamento dönemlerinde, iktidar partileri bünyesinde milletvekilliği yapmış siyasi elitlerin toplumsal özgeçmişlerini kapsayan bir veri seti oluşturuldu. Oluşturulan veri seti SPSS kullanılarak analiz edildi. Oluşturulan veri seti kullanılarak yaş, eğitim, mesleki özgeçmiş, aile yapısı gibi sosyal ve demografik faktörler temelinde, çok partili dönem iktidar partilerinin kadın milletvekillerinin sosyolojik profilleri analiz edildi.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Kadın Milletvekilleri, Üçüncü Bin Yılda Türkiye’de Kadın Milletvekilleri, Üçüncü Bin Yılda Türkiye’de İktidarda Kadın Milletvekilleri, Elit, Siyasi Elit, Türk Siyasi Elitleri.

**The Representation Of The Women At The Power In Turkey In The Third Millenium:
The Sociological Analysis Of The Women Mp's Of The Ruling Parties
In The Third Millenium**

ABSTRACT

Elites occupy the highest echelons within the social structure because of their power. The elite undertake the decisive role within the decision-making process and the shaping structure of socio-political structure of society. Political elites are the major component of the elites. In addition to that, the parliamentarians or in the other words MPs have a special place within the political elites. Like male MPs, female MPs constitute the most important parts of the Turkish political elite.

It was aimed to analyse sociological profiles of opposition female MP's within Turkish political elites in the Third millennium. On the final stage the place of women MP's in Turkish political elites will be examined. The research universe was formed by women MPs who took part in the legislative process from the beginning of the third millennium to the present. Totally 5 parliamentary elections which were held in the particular period were included. Sampling group was selected among the Turkish women parliamentarians who take place within the rulling parties.

Social background peculiarities (age, education, occupation, family size) were used to achieve the objectives. Documentary and historical research techniques were applied in the paper. An original data set was produced for analysis from the official publications and records and publications of the Turkish Grand National Assembly which is the main legislative organ in Turkey. The data set was analysed by using SPSS (Statistical Package for the Social Sciences).

Key Words: Women; Women MP's; The Women MP's in Turkey in the Third Millennium; The Turkish Rulling Women MP's in the Third Millennium; Elite; Political Elite; Turkish Political Elites.

MHP MİLLETVEKİLLERİNİN SOSYOLOJİK TAHLİLİ

D. Ali ARSLAN

Mustafa KARADAĞ

ÖZET

Toplumsal yapı içinde çok sayıda elit grubu vardır. Bununla birlikte toplumun, karar verme sürecini ağırlıklı olarak belirleyen dört temel elit grubu vardır. Bunlar, ekonomi elitleri, siyasi elitler, askeri elitler ve medya elitleridir. Siyasi elitler toplumsal yapı içindeki, en etkin elit gruplarından birini oluşturmaktadırlar. Milletvekilleri ise bu elit grubunun ayrılmaz bileşenlerindedir. Parlamento ise, belirli bir süre için, halkın oylarıyla seçilen milletvekillerinin oluşturduğu, ülkenin yasalarını yapan, devlet bütçesini çıkaran, hükümetini denetleyen ve anayasaya göre daha başka görevleri ve yetkileri bulunan meclistir.

MHP milletvekillerini sosyolojik açıdan analiz etmeyi hedefleyen bu çalışmada, Türk siyasi elitlerinin oluşturduğu araştırma evreninden, örneklem kümesi olarak 1969–2015 yılları arasında, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında görev yapmış MHP milletvekilleri seçilmiştir. Örneklem grubu, konumcu analiz tekniği kullanılarak belirlenmiştir.

Bu bakış açısından yola çıkılarak, TBMM'nin kurumsal kayıtları, yayınları ve web sitesi, özellikle de TBMM albümleri incelenip, Milliyetçi Hareket Partisi'nin kurulduğu yıl ve girdiği ilk genel seçimler olan 1969 yılından itibaren Milliyetçi Hareket Partisi'nde milletvekilliği yapmış siyasi elitlerin toplumsal özgeçmişleri temelinde bir veri seti oluşturuldu. Bu veri setleri SPSS kullanılarak analiz edildi. Oluşturulan veri seti ışığında, 8 dönemlik bir süreçte toplam 4100 milletvekili içerisinde 393 Milliyetçi Hareket Partisi milletvekilinin sosyolojik profilleri yaş, cinsiyet, eğitim, meslek, aile yapısı gibi sosyal ve demografik faktörler bazında incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Millet partisi, Cumhuriyetçi köylü millet partisi, Milliyetçi Hareket Partisi, Elit, Siyasi elitler, Türk siyasi elitleri, Alparslan Türkeş.

Sociological Analysis of MHP (NMP) Deputies

ABSTRACT

There are many elites in the social structure. The Turkish society has four elites that determine the decision-making process. These are economic elites, political elites, military elites and media elites. This study mainly consists of elite and political elite concepts. Political elites constitute one of the most effective elite groups in the social structure. The deputies are the most fundamental components of this elite group. The parliament is a parliament with certain duties and powers, which are created by lawmakers elected by votes of the people for a certain period of time and for a certain period of time, which enact laws of the country, issue the state budget, supervise the government and have more authority than the Constitution.

It was aimed to analyse MHP deputies from a sociological perspective in this study, Turkish political elite that created the universe of research, as a sample set between the years 1969-2019, Grand National Assembly of Turkey who served under the umbrella of the Nationalist Movement Party deputies are elected.

The position was determined using analysis technique. From this point of view, the institutional records, publications and web site of the Grand National Assembly, especially the TBMM albums were examined and the data on the basis of the socialist backgrounds of the political elites who had been members of the Nationalist Movement Party since the first general elections in 1969, set will be created. These data sets were analyzed using SPSS. In the light of the generated data set, social and demographic factors such as age, sex, education, occupation, family structure of sociological profiles of 393 Nationalist Movement Party deputies will be examined in a total of 4100 deputies for an 8-period.

Key Words: Millet Party, Republican Peasant Nation Party, Nationalist Movement Party, Elite, Political elites, Turkish political elites.

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN DÜRÜSTLÜK VE DOĞRULUK DEĞERLERİNE İLİŞKİN TUTUMLARI (MERSİN YENİŞEHİR ÖRNEĞİ)

Hasan KILIÇ

Pınar BAY

Sevim YILDIZ

ÖZET

Davranışlara kaynaklık eden başlıca değerler arasında hoşgörü, sorumluluk, adalet sevgi, saygı, doğruluk ve dürüstlük gibi değerler vardır. Doğruluk ve dürüstlük değerleri, literatürde çoğunlukla aynı anlamda kullanılmışlardır. Doğruluk, kişinin inancında, niyetinde ve düşüncelerinde, işlerinde, söz, iş ve davranışlarında, hakikate, adalete, gerçeğe uygunludur. Dürüstlük, hem söylenen sözlerde, hem de kişinin davranışlarında kendini gösterir. Dürüstlüğü belirleyen etkenlerden biri de davranışın kişinin kendisini etkileyecek sonuçlarıdır. Bu çalışmanın amacı lise öğrencilerinin dürüstlük ve doğruluk değerlerine ilişkin değer yargılarını ve davranışlarını tespit etmektir.

Betimsel tarama yöntemiyle yapılan bu çalışmada veriler senaryo temelli veri toplama tekniğinden yararlanılarak toplanmıştır. Bireylerin herhangi bir konuya ilişkin değer yargılarını, tercihlerini ve tutumlarını ölçmede kullanılan yaklaşımlardan biri de senaryo temelli veri toplamadır. Bu çalışmaya 9. - 10. - 11. ve 12. sınıf öğrencilerinden oluşan toplam 139 Anadolu Lisesi ve Meslek lisesi öğrencisi katılmıştır. Çalışmada öğrencilere durum tespitine yönelik beş senaryo verilmiştir. Öğrencilerden bu senaryolardaki durumlarla karşılaştıklarında nasıl davranabileceklerini açıklamaları istenmiştir. Senaryodan hareketle öğrencilerden elde edilen ifadeler onların değer yargılarıyla ilişkilidir. Öğrencilerin değer yargılarına yönelik ifadeleri içerik analizi ile yorumlanmıştır.

Araştırma bulgularına göre katılımcı öğrencilerin çoğu kopya çekmeyi çok kötü bir davranış olarak algılamamaktadır. Öğrencilerin doğrudan kendini ilgilendiren konulardaki dürüstlük tutumları ile doğrudan kendilerini ilgilendirmeyen konulardaki dürüstlük tutumları arasında farklılık tespit edilmiştir. Öğrencilerin kendilerini ilgilendirmeyen konularda doğruluk ve dürüstlük adına tavır almaları anlamlı ve önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Doğruluk, dürüstlük, değer analizi, lise öğrencileri.

The Attitudes of High School Students towards Integrity and Accuracy (Mersin Yenişehir Case)

ABSTRACT

Among the principal values of behavior are tolerance, responsibility, justice, love, respect, truthfulness and honesty. Accuracy and honesty values were mostly used in the same sense in the literature. Truthfulness is the conformity of one's faith, belief and thoughts, works, words, business and behaviors to truth, justice and truth. Honesty manifests itself both in the words spoken and in the behavior of the person. One of the determinants of honesty is the consequences that will affect the individual's behavior.

The aim of this study is to determine the value judgments and behaviors of high school students about honesty and truth values. In this study, which was conducted by descriptive screening method, data were collected by using scenario based data collection technique. One of the approaches used to measure the value judgments, preferences and attitudes of individuals about any subject is the scenario based data collection. A total of 139 Anatolian High School and Vocational High School students participated in this research. In the research, five scenarios were given to the students. The students were asked to explain how they can behave when faced with the situations in these scenarios. Based on the scenario, the expressions obtained from the students are related to their value judgments. Expressions of students towards value judgments were interpreted by content analysis.

According to the research findings, most of the participating students do not perceive copying as a very bad behavior. There was a difference between the attitudes of the students towards the self-interest and the honesty attitudes that were not directly related to them. It is meaningful and important that students take a stand for honesty and honesty in matters that do not concern them.

Key Words: Accuracy, honesty, value analysis, high school students.

TARİH KONULU KARİKATÜRLERİN 10. SINIF TARİH DERSİ AKADEMİK BAŞARISINA ETKİSİ

Ayşe AKCA BİÇER

Duygu KARTAL

ÖZET

Tarih dersinin genel amaçları; milli kimlik kavramını ve bunu korumanın önemini anlayabilme, tenkit zihniyeti ve fikirleri sorgulama yeteneği kazandırma, öğrencileri kültürel açıdan yeterli hale getirebilme, kültür farklılıklarının nasıl oluştuğunu kavratma, geçmiş ile günümüz arasında ilişki kurabilmeye araştırmacı bir bakış kazandırabilmektir. Kalıcı öğrenmenin yolu, bilgiye duyguları katmaktır. Sıkıcılık ve ezberden kaçınılmalıdır. Olayları beyinde resmetmek, komikleştirmek, abartmak gibi yöntemler kullanılarak öğrenme süreci pekiştirilebilir. Çalışmanın amacı farklı görsel ve uygulamalarla tarih bilgilerini hafızada kalıcı kılmak, tarih öğretimini teorik bilgiden pratik bilgiye dönüştürmek, Öğrencinin empati kurmasını sağlamak, soyut tarih bilgilerini somutlaştırmak, çizgiye dökmek, sınıftaki tüm zeka türlerine hitap edebilmek, öğrenmeyi gerçekleştirmek, tarihi bilgileri mizah ve çizgi ile hafızaya kodlayabilmektir. .

Tarih dersinde karikatür kullanımının bazı değişkenler açısından etkililiğinin araştırıldığı bu çalışmada nitel ve nicel yöntemlerin birlikte kullanılmıştır. Karikatür çizim, düz anlatım, karikatür materyali ile ders anlatım ve 20 soruluk ön ve son test uygulaması ile değerlendirilmiş elde edilen bulgular, analiz edilmiştir.

Deney grubu fark puanları arasında istatistiki olarak manidar bir farklılığın olduğu görülmüştür. Deney grubu öğrencilerinin ön test-son testlerde puan farkları, uygulanan deneysel desene bağlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Araştırmacının uyguladığı karikatür temelli öğretim deney grubu öğrencilerinin ön test ve son test arasındaki puan farklarında yüksek bir artış sağlamıştır.

Yapılandırıcı öğretim yöntemlerinin geleneksel öğretim metotları ile yarıştığı günümüz koşullarında karikatür temelli öğretimin öğrenci erişiminde daha fazla etkili olduğu belirlenmiştir. Bu yeni strateji ile ilgili çalışmaların sınırlı olması ve ilgili Türkçe literatürün henüz oluşmamış olması, araştırmanın önemine dikkat çekmektedir. Ancak çalışmanın küçük bir grup ile gerçekleşmesi nedeni ile ilgili sonuçların geliştirilebilir olduğu kabul edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Tarih, Karikatür, Ortaöğretim, Eğitim Yöntemi.

The Effect Of Cartoons On The Academic Success Of The 10th Class History Course In History

ABSTRACT

General objectives of history course; To be able to understand the concept of national identity and the importance of protecting it, to gain the ability of questioning the mentality and ideas, to make the students sufficient culturally, to understand how the cultural differences are formed and to give a researcher a view to establish a relationship between past and present. The way to permanent learning is to add emotion to knowledge. Tightening and memorization should be avoided. The process of learning can be reinforced using methods such as painting in the brain, making it funny and exaggerating. The aim of the study is to make history information in memory with different visual and applications, to transform history teaching from theoretical knowledge to practical knowledge, to provide empathy, to embody abstract history knowledge, to line, to address all types of intelligence in the classroom, to learn learning, to memorize historical information with humor and line It is to encode. .

In this study where the use of caricature in terms of some variables was investigated in the history course, qualitative and quantitative methods were used together. Cartoon drawing, lecture, cartoon material and lecture and 20 questions pre and post test were analyzed.

A statistically significant difference was observed between experimental group difference scores. The difference between the points of pre-test and post-test of the experimental group students was higher than the experimental design. The cartoon-based teaching applied by the researcher led to a high increase in the points difference between the pretest and posttest of the experimental group students.

In today's conditions where constructive teaching methods compete with traditional teaching methods, it is determined that cartoon based education is more effective in student access. The fact that the studies related to this new strategy is limited and that the relevant Turkish literature has not yet emerged draws attention to the importance of the research. However, it should be accepted that the results of the study can be improved with a small group.

Key Words: History, Cartoon, Secondary Education, Educational Method.

TARİH KONULU KARİKATÜRLERİN 10. SINIF TARİH DERSİ AKADEMİK BAŞARISINA ETKİSİ

Mutlu Nisa ÜNALDI CORAL

Ahmet AYDIN

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; Vücudumuzda Sistemler ünitesinde uygulanan çoklu yazma etkinliklerinin 6. Sınıf ortaokul öğrencilerinin fen bilimleri dersi akademik başarısına ve fen bilimleri dersine yönelik tutumlarına etkisinin olup olmadığını araştırmaktır. Çoklu yazma tekniklerinden resim ,analoji, mektup,karikatür ,köşe yazısı, şiir yazma, şarkı yazma etkinlikler deney grubuna uygulanmıştır.Fen bilimleri uzmanı tarafından hazırlanan başarı testi ve Geban ve arkadaşları tarafından hazırlanan tutum ölçeği ön test ve son test olarak iki gruba da uygulanmış, veriler SPSS23 paket programında istatistiksel analizi yapılmış. Deney grubu başarı ön test son test puanları arasında anlamlı bir fark vardır. Kontrol grubu başarı ön test son test puanları arasında anlamlı bir fark vardır. Kontrol grubu başarı ön test puanları ile deney grubu başarı ön test puanları arasında anlamlı bir fark yoktur. Kontrol grubu başarı son test puanları ile deney grubu başarı son test puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.Deney grubu fen bilimlerine karşı tutum ölçeği(FBTÖ) ön test puanları ile fen bilimlerine karşı tutum ölçeği son test puanları arasında anlamlı bir fark yoktur. Kontrol grubu FBTÖ ön test puanları ile FBTÖ son test puanları arasında anlamlı bir fark yoktur. Kontrol grubu FBTÖ ön test puanları ile deney grubu FBTÖ ön test puanları arasında anlamlı bir fark yoktur. Kontrol grubu FBTÖ son test puanları ile deney grubu FBTÖ son test puanları arasında anlamlı bir fark yoktur. Araştırma sonuçlarına göre “Vücudumuzda Sistemler” ünitesinde uygulanan çoklu yazma etkinlikleri ile deney grubunun, kontrol grubuna göre aritmetik ortalaması fazla olsa da hem öğrenci akademik başarısında hem de öğrencilerin fen bilimlerine karşı tutumunda anlamlı bir fark oluşturmadığı anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çoklu Yazma Etkinlikleri, Vücudumuzda Sistemler, Fen Öğretimi, Fen Okuryazarlığı, Fen Bilimlerine Yönelik Tutum.

The Effect of Multiple Writing Activities on the Academic Achievement of Secondary School Students and Their Attitudes towards Science Course

ABSTRACT

The aim of this study is; The aim of this course is to investigate the effects of multiple writing activities applied in the systems unit on the academic achievement of the 6th grade secondary school students and their attitudes towards the science course. Multi-writing techniques such as painting, analogy, letter, cartoon, corner writing, poetry writing, song writing activities were applied to the experimental group. The achievement test prepared by a science expert and the attitude scale prepared by Geban and his colleagues were applied to both groups as pre-test and post-test. The data were analyzed statistically in SPSS23 package program. There is a significant difference between the pre-test and post-test scores of the experimental group. There was a significant difference between the control and post-test success scores. There was no significant difference between the pre-test scores of the control group and the pre-test scores of the experimental group. There was no significant difference between the post-test scores of the control group and the post-test scores of the experimental group. There was no significant difference between the post-test scores of the experimental group and the post-test scores of the attitude scale against science. There was no significant difference between the pre-test scores of the control group and the final test scores. There was no significant difference between the pre-test scores of the control group and the pretest scores of the experimental group. There was no significant difference between the post-test scores of the control group and the post-test scores of the control group. According to the results of the study, it was understood that the multiple writing activities applied in the tutum Systems in Our Body ıında unit did not make a significant difference in the academic success of students and their attitudes towards the science even though the arithmetic average of the experimental group was higher than the control group.

Key Words: Multiple Writing Activities, Systems in Our Body, Science Teaching, Science Literacy, Attitude towards Science.

İNSANİ BİR DEĞER OLARAK SABIR VE LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SABIR DÜZEYLERİNİN ANALİZİ

Hasan KILIÇ

Tolga KUNDAK

Nejla BÜYÜKKARADÖL

ÖZET

İnsani tecrübelerle ortaya çıkan toplumsal değerlerden biri de sabırdır. Sabır, tembelce bir bekleyiş, boş oturuş veya tahammül değil, geçirilmesi gereken süreçte devamlı iç mücadele isteyen ayrıca duyguları, düşünceleri, hareketleri devamlı kontrol etmeyi gerektiren aktif bir tutumdur. Günümüzde yaşam zorlukları karşısında bireylerin gösterdiği direnç birbirinden farklıdır. Özellikle lise öğrencileri ergenliğin getirdiği farklı ruh değişimleri ile birlikte farklı tutumlar göstermektedir. Öğrencilerin sabır konusunda da farklı tutumlar gösterdiği görülmektedir. Bu çalışmada Lise öğrencilerinin bazı sosyo-demografik durumları ile sabır düzeylerinin farklılaşp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Sabrın ergenlerde araştırılması, sabrı etkileyen değişkenlerin belirlenmesi ve bu doğrultuda önlemlerin alınması ergenlerin kişisel gelişimleri ve sağlıklı bir yetişkin olmaları açısından önemlidir.

Araştırma konusuyla ilgili anket formu hazırlanmış ve amaca uygun okullar belirlenmiştir. Araştırma tarama modelinde olup, araştırma evrenini 2017-2018 Öğretim yılında Mersin ili Yenişehir ilçesindeki özel liseler hariç çeşitli devlet liselerinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Bu evrenden tesadüfi örnekleme yoluyla 367 öğrenci belirlenmiştir. Araştırma sonucunda katılımcıların sosyo-demografik özellikleri ile sabır düzeylerine ilişkin görüşler bilgisayarda SPSS programından yararlanılarak .05 manidarlık düzeyinde iki kategorili değişkenlerde t testi, çoklu kategorilerde Anova analiziyle değerlendirilerek yorumlanmıştır.

Araştırma bulgularına göre, yaş değişkeninin öğrencilerin sabır düzeyinde belirleyici bir rolü olduğu ortaya çıkarılmıştır. Öğrencilerin; cinsiyetleri, okul türü, ailelerinin gelir düzeyi, anne ve babalarının eğitim durumları açısından sabır düzeyleri arasında bir farklılık bulunmadığı ve kendilerini sabırlı biri olarak gören öğrencilerin, sabırsız olarak gören öğrencilere oranla sabır düzeylerinin farklı olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İnsani Değer, Sabır, Sabır Düzeyi, Lise Öğrencileri.

As a human Value patience and high school students' Patience levels of Analysis

ABSTRACT

Human experience, one of the emerging societal values with patience. Patience, lazy not tolerate a wait that should be empty, fit or continuous internal struggle in the process, also wanting to emotions, thoughts, movements require to check is active all the time. Today, in the face of the challenges of living individuals resistance are different from each other. Especially high school students brought different mood changes of adolescence along with different attitudes. Different attitudes about the patience shown by the students.

In this study, high school students some level of patience with socio-demographic conditions differentiating differentiation is intended to examine that. Patience to investigate adolescents, patience and determination of the variables that affect measures of personal development of adolescents and it is important in terms of being a healthy adult. A suitable questionnaire related to the topic of crafted and fit-for-purpose schools. Research is research in the model universe of scan 2017-2018 academic year, excluding private high schools in the Borough of Yenişehir in Mersin province in various States students in high school. 367 students from random sampling through this universe. As a result of the research participants ' levels of patience with socio-demographic characteristics of computer vision for SPSS program by utilizing a significant level two category variable .05 in t test, Anova analysis of multiple categories evaluated and interpreted.

According to the research findings, the age variable is a decisive role at the level of students ' patience. Students; gender, type of school, their family income level, in terms of the mother and father of the training cases that there is a difference between levels of patience and one patient who consider themselves students compared to students that serves as the impatient patient levels have been found to be different.

Key Words: Human Values, Patience, Patience Level, High School Students.

ANAMUR YÖRESİNDE JEOTURİZM OLANAKLARI

Nurdan İNAN

Selim İNAN

ÖZET

Jeolojik miras; yerkürenin öğrenilmesini sağlayan, jeolojik süreçleri temsil eden, belge niteliğinde ve görsel güzellikte olan her türlü jeolojik oluşumdur. Bunların aynı özellikteki her biri jeosit olarak tanımlanır. Jeositleri barındıran güzergahlar jeolojik rota-jeoyol olarak, aynı veya farklı türden birkaç jeositi kapsayan geniş alanlar arkeolojik ve kültürel değerlerle desteklenerek jeopark olarak düzenlenir. Bu alanlarda yapılan turizm faaliyetlerine jeoturizm denir.

Anamur yöresinde farklı litolojilerle temsil edilen farklı yaşta bir çok kaya birimi vardır. Bu birimler arasındaki dokanaklar ve içerdikleri devrik, yatık kıvrımlar, doğrultu atımlı, ters ve bindirme fayları gibi yapısal unsurlarla, eriyebilir kayaların aşınması olayı olan karstlaşmanın en güzel örnekleri olan mağara, kör vadi, düden, dolin, lapyta gibi karstik aşınım şekilleri ve sarkıt, dikit, sütun gibi karstik birikim şekilleri jeolojik miras unsurları olarak dikkat çekicidir. Anamur'un kuzey ve kuzeybatısında, bazıları fosil, bazıları aktif durumda bir çok mağara vardır. Değişik boyut ve özellikteki bu mağaralarda; damlama ve sızmayla oluşan damlataşlar, örtü damlataşları gibi karstik birikim şekilleriyle, mağara çökelleri görsel güzellikte bulunmaktadır. Anamur'da; bu çalışmayla örneklenen Kaş-Abanoz yaylaları arasındaki 10 km'lik yol gibi sayısı çoğaltılabilecek jeolojik rota-jeoyol potansiyeli mevcuttur. Jeosit ve jeolojik rotaların, Anamurium, Mamure Kalesi gibi arkeolojik değerler, sivil mimari örnekleri, etnografik ve kültürel değerlerle birleştirilmesiyle bir jeopark oluşturulması ve böylece Anamur'un yüksek jeoturizm potansiyelinin değerlendirilmesi mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Anamur, Jeolojik Miras, Jeosit, jeoyol, jeolojik rota, Jeoturizm.

Geotourism Opportunities in Anamur

ABSTRACT

Every kind of geological formation which represents the geological processes as documentation and has visual attraction stands as geological heritage. Each of the same characteristics of geological heritage is defined as geosite. The routes that contain geosites are arranged as geological roads or paths; and geography, and large areas covering several geosites of the same or different species are organized as geoparks supported by archaeological and cultural values. Tourism activities in these areas are called geotourism.

Anamur region has many rock units of different ages represented by different lithology. The contact between these units and the elements such as overturned, horizontal fold, strike-slip, inverse and thrust faults; and the best examples of karstic erosion formations (the erosion of fissile rocks) such as cave, blind valley, sinkhole, dolin, lapia, and the forms of karstic accumulation such as columns, stalactites, stalagmites are remarkable geological heritages. There are many caves in the north and northwest of Anamur, some of them fossils and some of them active.

In these caves with different dimensions and features; cave deposits formed by dripping and infiltration, karstic accumulation forms such as dripstones and cave sediments are noteworthy. In Anamur, there is a high potential of geological route/ geo road such as the 10 km long road between Kaş and Abanoz plateaus which is sampled with this study. Establishing a geo park throughout the combination of geo site/geological roads, archaeological forms such as Anamurium, Mamure Castle, civil architectural examples, ethnographic and cultural values would be very beneficial to utilize the high potential of geo tourism in Anamur.

Key Words: Anamur, geological heritage, geosit, jeoroad, geological route, geotourism.

ALANYA-ÇATALHÖYÜK-KAPADOKYA “KEYKUBAT DOĞA VE KÜLTÜR YOLU”

Hasan BAHAR

ÖZET

Güneşiyle dünyada ün salmış Akdeniz, dünyanın en bildik Turizm coğrafyasıdır.

Akdeniz'in kuzey doğusunda yer alan ülkemiz “Eski dünya” olarak bilinen Afrika, Asya, ve Avrupa kültürlerinin kesişme notasıdır. Bu nedenle en eski ve en çeşitli uygarlıklara ev sahipliği yapmaktadır.

Üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemizin, özellikle Akdeniz kıyı boyu dünya turizmi tarafından keşfedilmiştir. Ancak zengin bir geçmişe sahip olduğu kültürel zenginlikleri, dünya turizmi tarafından, henüz tam manasıyla istenilen oranda keşfedilmiş değildir.

Bırakın iç kesimlerdeki doğal ve kültürel zenginliklerin tanıtılmasını kıyılardaki plajlarla iç içe olan antik yerleşimler bile tam anlamıyla tanıtılmış değildir.

Ülkemizde turizm bir bakıma paket turlarla getirilen turistlerin barındırıldığı, dış dünyaya kapalı, kültürümüzün ve insanımızın buluşamadığı, buluşturulmadığı, yüksek duvarlı Ortaçağ şatolarına hapsolürmüştür.

Dünyada ise turizm, son yıllarda denizin yanında, kültürlerin buluşturulduğu bir alan haline dönüştürülmüştür.

Bu da daha çok doğal ve kültürel zenginliklerin iç içe olduğu kültür rotaları ile yapılmaktadır.

Ülkemizde 1990'ların sonlarından itibaren bu şekilde Likya, S Paul, Kaçkar ve Evliya Çelebi gibi doğa ve kültür rotalarının varlığı bu konuda yabancı olmadığımızı göstermektedir.

Ancak seksen iki milyonluk nüfusu ve kırk milyonu aşan yabancı konuyla, ülkemizin için bu konudaki çalışmaların yeterli olduğu söylenemez.

Antalya Mersin arasında yıllık olarak yirmi milyonu aşkın turist barındırılmaktadır. Kıyı ve iç kesimlerde yüzlerce doğal mağara, geçit, kanyon, yüzlerce yaban bitlisi ve yaban hayvanı, yüzlerce ören yerleri yer almaktadır.

Disiplinler arası bilimsel işbirliği ile bu değerlerin tanıtılması belli başlı yollarla iç kesimlere turizm rotaları oluşturulmalıdır.

Bu yollardan biri olarak Alanya, Çatalhöyük, Kapadokya “Keykubat Kültür Rotası” nı öneriyoruz.

Bu konuda tanıtım ve uygulama çabalarını başlattık. Burada bu rota hakkında bilgi verilecektir..

Anahtar Kelimeler: Doğa, Kültür, Alanya, Çatalhöyük, Kapadokya, Turizm.

OSMANLI DEVLETİ'NDE KORULAR VE YÖNETİMİ

Doğan YÖRÜK

Neşe YAVUZ

ÖZET

Arap yarımadası, İran, Mısır, Türkistan, Hindistan, Kuzey Afrika ve Endülüs coğrafyalarında kurulan bütün İslâm devletlerinde var olan ahır teşkilatı bazı değişikliklerle Osmanlı devletinde de kendini göstermiştir. Edirne ve İstanbul gibi başkentlerdeki sarayların yanına çeşitli büyüklüklerde ahırlar inşa edilmiş, at, deve, katır, fil ve eşek gibi hayvanların bakımına, eğitimine ve yetiştirilmesine büyük bir özen gösterilmiştir. Her bir hayvan grubunun bakımı, beslenmesi ve yetiştirilmesi amacıyla ayrı cemaatler oluşturulmuş yundcular ve taycılar atlarla, sarbancılar develerle, harbendeler de katırlarla ilişkilendirilmişlerdir. Osmanlı askeri teşkilatının geri hizmetlerini oluşturan bu zümrelerden taycılar özellikle dikkate değerdir. Asıl görevi devlete tay yetiştirmek olan bu grup, zamanla kendi içinde pek çok farklı zümreye de ayrılmıştır. Bu gruplardan korucu ve olukçular tayların yetiştirilmesindeki asli unsur olan çayır ve meraların işletilmesi, korunması ve iyileştirilmesi vazifesiyle yükümlü kılınmışlardır. Korucular çayırların bakımı, biçimi, kurutulması ve dışarıdan gelebilecek her türlü müdahaleyi önlemekle mükellef iken, olukçular da otlaklara giden suyollarının tamiri ve bakımından sorumlu tutulmuşlardır.

Klasik dönem Osmanlı taycı teşkilatı üzerine bilgilerimiz Halime Doğru'nun çalışmalarına dayanmakta, bunun dışında monografi ve makale düzeyinde bir araştırma yok denecek kadar azdır. Bu çerçevede 1785 ve 1795 yıllarına ait iki Koru-Taycı defterini esas alarak yürüteceğimiz bildiride, sistemin XV-XVI. yüzyıldan XVIII. yüzyılın sonlarında nelerin değişip-değişmediği veya nasıl bir forma dönüştüğü sorgulanacak, ayrıca tayların yetişme alanları olan koruların muhafazası için gösterilen çaba ve gayretlerin çevre tarihi araştırmalarına sağlayacağı katkılara değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: İstabl-ı Amire, Sultanönü Sancağı, Korucular, Çiftlik, Ocak.

Groves and Management In The Ottoman State

ABSTRACT

The barn organization, which existed in all Islamic states established in the Arabian Peninsula, Iran, Egypt, Turkestan, India, North Africa and Andalusia geography, has shown itself also in the Ottoman Empire with some changes. Barns has been built in various size in addition to the palaces in the capitals such as Edirne and Istanbul and great importance was given for care and training of animals such as horses, camels, mules, elephants and donkeys. Separate communities are established for the care, nutrition and growing of each group of animals and relevant to this it was associated with yundcu (horse trainers) and taycı (foal trainers) with horses, sarbancı (camel trainers) with camels, harbende (mule trainers) with mules. One of these coteries constitutes the back services of the Ottoman military organization, foal trainers are especially remarkable. This group, whose main task is to train the foal to the state, has also been divided into many different groups. The korucu (officer of grassland) and olukcu (officer of grassland) from these groups are obliged to operate, protect and improve the grasslands and pastures which are the main elements in the breeding of foals. The korucular are responsible for the maintenance, mowing and drying of grassland, and to prevent any kind of intervention from the outside, while the olukçular are also responsible for the maintenance of the waterways leading to the grassland.

Our knowledge on the classical Ottoman foal trainers organization is based on the works of Halime Doğru, and except this neither a monograph nor an article-level research is scarce. In this context, in our paper with the two records of koru-taycı (grassland and foal trainer) relating to years of 1785 and 1795, it will be questioned the what has changed or not and what form it turned from XV-XVI century to the last decades of XVIII. century. And it will be mentioned the contribution to environmental history researches in efforts for the preservation of grasslands which foals trained.

Key Words: Istabl-ı Amire, Sultanönü Sanjak, Korucular, Farm, Organization.

ÇUKUROVA SANAYİ İŞLETMELERİ'NİN ENDÜSTRİ MİRASI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Yemliha GÜNGÖR

Meltem Uçar

ÖZET

Sanayi tesisleri, yapıları, kompleksler ve peyzaj alanları ile bunlarla ilişkili makine ve ekipmanları, ürünler, üretim süreçleri ve konut yapıları maddi ve manevi tüm anlamlarıyla birlikte bir bütün olarak insanlık tarihinin önemli belgelerini oluşturmaktadır. Bununla birlikte, endüstriyel mirasın korunması 20. yüzyılın ikinci yarısından sonra gündeme gelmiştir ve Türkiye'deki sanayi mirası envanteri henüz tamamlanmamıştır.

Bu bildiri, henüz yerleşke ölçeğinde koruma altına alınmamış Tarsus Çukurova Sanayi İşletmeleri yapılarını sunmaktadır. 1881 yılına tarihlenen Tarsus Çukurova Sanayi İşletmeleri, Tarsus'taki en eski ve döneminin en büyük modern çırçır fabrikasıdır. İspanyol konsolos Mavromati tarafından kurulan ve daha sonra Kara Mehmetler ve Şadi Eliyeşil tarafından devralınan fabrika, Türkiye'nin ihracat ve ithalatında lider işletmelerden biri haline gelmiştir. Fabrika yerleşkesi; pamuk prese; çırçır, iplik, dokuma fabrikaları; basma fabrikaları; personel kantini; iki idari bina ve diğer idari binalar; mühendisler için lojmanlar ve hidroelektrik santralini içeren farklı işlevlere sahip yapılardan oluşmaktadır. Bugün fabrika yerleşkesi terk edilmiş ve işlevini yitirmiş durumdadır; ancak, yapılar büyük ölçüde özgünlüklerini koruyarak günümüze kadar varlığını sürdürmüştür. Bu bildirinin amacı, fabrika yerleşkesinin korunmasına yönelik karar verme sürecini destekleyecek biçimde, fabrika yapılarının somut ve somut olmayan anlamlarda taşıdığı endüstri mirası değerlerini ortaya koymaktır. Bildirinin birinci bölümünde, endüstriyel mirası koruma teorik yaklaşımları sunulurken, ikinci bölümde, 19. yüzyılın başında çırçır fabrikalarının Tarsus'un gelişimine etkileri, Çukurova Sanayi İşletmeleri özelinde detaylandırılarak açıklanmaktadır. Üçüncü bölümde, Çukurova Sanayi İşletmeleri yerleşkesinin gelişimi ve mevcut durumu incelenmektedir. Son bölüm, Çukurova Sanayi İşletmeleri'nin endüstri miras değerleri ile korunmasına yönelik değerlendirmeleri ve önerileri sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Endüstri Mirası, Çukurova Sanayi İşletmeleri, Tarsus.

An Evaluation of Tarsus Çukurova Industrial Enterprises as an Industrial Heritage

ABSTRACT

Industrial sites, structures, complexes, areas and landscapes as well as the related machinery and equipment, products, operating processes and housing, with tangible and intangible meanings, are important documents of human history. However, conservation of industrial heritage came to the agenda after the second half of 20th century and the industrial heritage inventory in Turkey is not yet complete.

This paper presents Tarsus Çukurova Industrial Enterprises, which hasn't taken under protection in site scale yet. Tarsus Çukurova Industrial Enterprises, which dates back to 1881, is the oldest and the largest modern ginning factory in Tarsus. Founded by the Spanish consul Mavromati, and later, taken over by Kara Mehmetler and Şadi Eliyeşil, the factory become one of the leading enterprises in Turkey's exports and imports. The factory settlement formed by structures with different functions including; cotton presses; ginning, yarn, weaving factories; press factories; staff canteen; auxiliary building; two administrative buildings; houses for engineers and also the hydro-electric power plant. Today, the factory settlement has been abandoned and lost its function; however, the structures have survived, largely, to the present by preserving their originality. The aim of this paper is to identify the heritage values of the factory settlement with its tangible and intangible meanings, to guide conservation decisions. In the first part of the paper, theoretical framework of industrial heritage conservation is emphasized, followed in the second part by a presentation of the effects of ginning factories in the development of Tarsus in the beginning of 19th century, with the focus on Çukurova Industrial Enterprises. The third part presents the development and current situation of Çukurova Industrial Enterprises factory settlement. The final part includes evaluations and proposals for conservation of Çukurova Industrial Enterprises with its heritage values.

Key Words: Industrial Heritage, Çukurova Industrial Enterprises, Tarsus.

KERKÜK'TE YIKTIRILAN TÜRKMEN ESERLERİ

Necat KEVSEROĞLU

ÖZET

Irak Türkmenleri, M.O.2600 yılından itibaren Türkistandan göç edip Mezopotamya'ya gelmişler, Irak'ı kendilerine yurt edindiler.

Ana yurtları olan Türkistan, coğrafyası ve doğal özellikleri Irak Türkmeneli arazisinin tabiatına benzediği için bu bölgeyi yurt edindiler ve Kerkük bölgesinde toplu olarak tarih boyunca yerleşmişler, bu şehri kendi milli kültürlerine göre yapmışlar, bir Türkmen özeliğinin, damgasını vurmuşlardı bu güzel Türkmeneli bölgesine ve Kerkük bölgenin merkezi olarak tanınmıştır.

Kerkük, kuzey Irak bölgesinde Dicle ve Fırat nahirleri arasında kalan "Cezire" bölgesinin doğusunda yer almaktadır. Bölge 35 derece25 dakika kuzey enlemde; 44 derece25 dakika doğu boylamında ve Hassa çayı üzerinde olup. Deniz seviyesinden yaklaşık 310 metre yükseklikte bulunmaktadır.

Irak'ın Bağdat, Basra ve Musul'dan sonra dördüncü önemli kenti durumundadır. Bağdat karayolu ile 283 k.m uzaklıktadır.

Düz bir ovada kurulmuş olan Kerkük'ten geçen Hassa Suyu kenti ikiye ayırır. Suyun doğusunda kalan bölüme Eskiyaka veya Büyükyaka, batıdaki bölüm ise Korya yakası adını alır.

Büyükyaka, Kerkük'ün ilk yerleşme çekirdeğini oluşturan Kaleyi de içine alır.

Irak, Türkmen devletleri döneminde, özellikle Bağdat, İslam dünyasının kültür merkezi haline almıştır, siyasi, idari, dini, edebi alanları kapsıyarak, bir sanat ve kültür merkezi olmuştur.

İlhanlılar, Selçuklular ve diğer Türkmen devletleri yönetiminde güzel mimari eserler, tezyin edilen camiler, minaralar, mektepler, ve Osmanlı döneminde yapılan Saraylar, Kışlalar, Köprüler, son asır Irakın özellikle Bağdat, Musul, Basra ve Kerkük'te olan tarihi eserler tetkik ve incelenirse, hep Türkmen eseri olarak meydana çıkar.

Bu çalışmada, özellikle Kerkük'te yıktırılan tarihi eserleri ele aldım, çünkü, Kerkük şehri Türkmen şehri olduğundan ve Türkmen özelliği ağır bastığı bir yer olduğu için, bu eserleri yok etmeye çalıştılar, bu hususiyeti silmek için.

Anahtar Kelimeler: Kuzey Irak, Kerkük, Türkmen, Kerkük'te Türkmen Eserleri, Kerkük'te Yıktırılan Türkmen Eserleri.

GENİŞLETİLMİŞ SPEKTRUMLU BETA-LAKTAMAZ ÜRETEEN *ESCHERİCHİA COLİ*YE BAĞLI KOMPLİKE OLMAYAN ÜRİNER SİSTEM ENFEKSİYONLARININ TEDAVİSİNDE ORAL ANTİBİYOTİKLER KULLANILABİLİR Mİ?

Çiğdem ARABACI

ÖZET

Giriş: *Escherichia coli* komplike olmayan alt üriner sistem enfeksiyonlarından (ÜSE) en sık izole edilen mikroorganizmadır. *E. coli* kökenlerinde artmış genişlemiş spektrumlu beta-laktamaz (GSBL) üretimi, alternatif tedavi arayışlarını gündeme getirmiştir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamıza S.B.Ü. Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde, farklı kliniklerden laboratuvarımıza gönderilen, alt ÜSE tanısı almış hastaların idrar örneklerinden izole edilen 300 GSBL üreten *E. coli* kökeni dahil edildi.

Bulgular: Çalışmaya alınan izolatlar için amoksisilin- klavulanik asit %24, siprofloksasin %37, levofloksasin % 40, trimetoprim-sülfametoksazol (TMP-SXT) %35, fosfomisin % 95 ve nitrofrantoin % 98 duyarlı bulunmuştur. GSBL üreten mikroorganizmalardan direnç aktarımı sebebiyle; tedavide kullanılan beta-laktam antibiyotikler, kinolonlar ve ko-trimoksazol ile tedavi şansı azalmaktadır. Fosfomisin ve nitrofrantoin bu izolatlar için en etkili ajanlar olarak görülürken amoksisilin- klavulanik asit ve TMP-SXT'de direnç oldukça yüksektir. Florokinolonlardaki direnç oranı %60 civarındadır

Sonuç: Çalışmaya alınan GSBL üreten *E. coli* suşlarında amoksisilin- klavulanik asit, siprofloksasin ve levofloksasin direncinin yüksek, fosfomisin ve nitrofurantoin direncinin düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle hastanemize başvuran hastalarda GSBL pozitif *E. coli* ile meydana gelen komplike olmayan ÜSE'lerin tedavisinde fosfomisin ve nitrofurantoinin tedavi amacıyla kullanılabileceği kanaatine varılmıştır. Ancak yapılan çalışma in vitro yapılmış olup fosfomisin ve nitrofrantoin için daha çok klinik çalışmaya ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Komplike olmayan üriner sistem enfeksiyonu, GSBL, *E.coli*, oral antibiyotik, direnç.

Can Oral Antibiotics Be Used In The Treatment Of Non-Complicated Urinary Tract Infections Caused By Extended Spectrum Beta-Lactamase Positive *Escherichia coli*?

ABSTRACT

Introduction: *Escherichia coli* is the most commonly isolated microorganism from uncomplicated lower urinary tract infections (UTI). The occurrence of high production of extended spectrum beta-lactamase (ESBL) in *E. coli* isolates have led the researchers to investigate new treatment approaches.

Materials and Methods: A total of 300 ESBL-producing *E. coli* strains isolated from urine samples of patients with the diagnosis of lower UTI, who were referred to our laboratory from different departments at our hospital, were included in this study.

Results: The rates of susceptibility to amoxicillin-clavulanic acid 24%, ciprofloxacin 37%, levofloxacin 40%, trimethoprim sulphamethoxazole (SMX / TMP) 35%, fosfomycin 95% and nitrofrantoin 98%. Due to the transfer of resistance from ESBL-producing microorganisms; Treatment with beta-lactam antibiotics, quinolones and SMX / TMP used in treatment is reduced.

In conclusion, amoxicillin-clavulanic acid, ciprofloxacin and levofloxacin resistance was high and resistance to fosfomycin and nitrofrantoin was very low in ESBL positive *E. coli*. Therefore, we assume that fosfomycin and nitrofrantoin can be used as therapy for uncomplicated UTI caused by *E. coli*. . However, the study was carried out in vitro and more clinical studies are needed for fosfomycin and nitrofrantoin.

Key Words: Uncomplicated urinary tract infection, extended spectrum beta lactamase, *Escherichia coli*, oral antibiotic, resistance.

ENFEKSİYON ETKENİ VE KOLONİZE OLAN *STREPTOCOCCUS AGALACTIAE* SUŞLARININ C5a PEPTİDAZ, CAMP FAKTÖR VE HEMOLİZİN ÜRETİMİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Çiğdem ARABACI

Funda BABACAN

ÖZET

Grup B streptokok (GBS)'lar özellikle yenidoğanda pnömoni, sepsis ve menenjitte, doğum yapmış kadınlarda endometrit, sezaryan yarası enfeksiyonlarına, bakteriyemiye, genellikle bağışıklık sistemi baskılanmış hastalarda ölümcül enfeksiyonlara yol açmaktadır. GBS'ler genellikle gebe kadınlarda gastrointestinal sisteme ve buradan vajene geçerek kolonize olmaktadır. Doğum sırasında bebeğe geçerek, yenidoğanda da kolonize olmakta ve enfeksiyona yol açmaktadır. Mikroorganizma; C5a peptidaz, CAMP faktör üretimi, hemolizin aktivitesi vb. çeşitli virülans faktörleri ile doku hasarı yapmakta ve kan dolaşımı ile vücudun diğer bölgelerine yayılabilmektedir. Ancak mikroorganizmanın kolonizasyon aşamasından, inazyon ve enfeksiyon aşamasına geçmesindeki mekanizma henüz tam aydınlatılamamıştır. Araştırmamızda, laboratuvarımıza gelen klinik örneklerden izole edilen 50 adet kolonize ve 50 adet etken GBS'ler üç farklı virülans faktörü, C5a peptidaz, CAMP faktör üretimi, hemolizin üretimi açısından karşılaştırılmıştır. Mikroplakta, absorbans ölçümüne dayanılarak yapılan deneylerde, kolonize olan grup ile, invazif grup arasında; C5a peptidaz üretimi açısından benzer sonuçlar bulunurken, CAMP faktör üretimi ve hemolizin aktivitesinin, enfeksiyon etkeni olan GBS grubunda kolonize olan gruba göre daha yüksek oranda olduğu saptanmıştır. Çalışma sonuçlarımıza göre GBS'lere bağlı gelişen invazif enfeksiyonların patogeneğinde, CAMP faktör ve hemolizinin rol oynayabilir. Bunun yanısıra, invazif enfeksiyonlarda, başka virülans faktörlerinin etkili olabileceği ve enfeksiyonun gelişmesinde konak faktörünün önemli olduğu unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: *Streptococcus agalactiae*, enfeksiyon, kolonizasyon, C5a peptidaz, CAMP faktör, hemolizin üretimi.

Infection and Colonized *Streptococcus Agalactiae* Isolates Compared According to C5a Peptidase, CAMP Factor and Hemolysis Production

ABSTRACT

Group B streptococci (GBS) cause pneumonia, sepsis and meningitis in newborns, obstetric infections, bacteremia and fatal infections in immunocompromised patients. GBSs are usually colonized to the gastrointestinal tract and into the vagina in pregnant women. During birth, neonate is colonized by GBS which causes infection. Microorganism, causes tissue damage after colonization by various virulence factors C5a peptidase, CAMP factor, hemolysis production etc. and spread to other parts of the body by blood stream. However, the mechanism of the microorganism's passing from colonization stage to infection stage, is not fully explained. In our study, 50 colonized and 50 infection GBS isolates from clinical samples were compared according to three different virulence factors C5a peptidase, CAMP factor, hemolysis production. In experiments rely on the measurement of the absorbance in microtiter plates, while similar results are obtained between colonized and invasive groups in terms of C5a peptidase production, in the invasive GBS, group CAMP factor production and hemolysin activation are found to be higher than colonized group. According to our results, CAMP factor and hemolysin could play a role in the pathogenesis of invasive GBS infections. In addition, it should be noted that invasive infections may be effective in other virulence factors and are important in host factor development of infection.

Key Words: *Streptococcus agalactiae*, infection, colonization, C5a peptidase, CAMP factor, hemolysis production.

MERSİN İLİNDE ARAZİNİN YANLIŞ KULLANIMINA BAĞLI ORTAYA ÇIKAN SORUNLAR

Ahmet ATASOY

ÖZET

Bu çalışma, Mersin ilinde arazinin yanlış kullanımına bağlı olarak ortaya çıkan sorunları irdelemek ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri sunmak amacıyla oluşturmaktadır. Araziden faydalanmada, arazinin doğal özelliklerine uyumlu olmayan uygulamalara bağlı olarak “Doğal Çevre Sorunları” ile karşı karşıya kalınmaktadır. Gerek sahanın genel coğrafi özellikleri ve gerekse sosyo-ekonomik şartlar sebebiyle, Mersin’de yoğunlukla araziden faydalanmadaki tercihlerin, arazi yeterlilikleri dikkate alınmadan gerçekleştiği görülmektedir. Çoğu kez teknolojik imkânların da yardımıyla doğal ortamdaki mevcut dengeleri etkileyecek kullanımlar (mevcut drenajın bozulması, çizgisel akışa sahip yüzeysel suların debi ve rejimlerine etki edecek kullanımlar vb.) başlangıçta uygulanabilir gibi görünse bile zaman içinde doğal ortamın kendi morfolodinamik süreçleri bu müdahalelere karşı başarılı olmaktadır. Böylece kullanımdan kaynaklanan ve maddi - manevi zararlara neden olan doğal çevre sorunları yaşanmaktadır. Mersin’de arazinin yanlış kullanımı sonucu ortaya çıkan doğal kaynak kayıplarının üzerinde durulduğu bu çalışmada doğal ortam özellikleriyle uyumsuz birçok kültürel alan tespit edilmiştir. Çalışmanın ilk bölümünde Mersin ilinin doğal ortam özellikleri, coğrafya ilminin araştırma prensipleri doğrultusunda incelenmiştir. Hemen akabinde doğal ortam üzerine gelen, kültürel ortamın özellikleri coğrafi ortam analizi ilkeleri doğrultusundan araştırılmıştır. Çalışmanın ilerleyen kısmında ise arazinin yanlış kullanımına bağlı olarak ortaya çıkan doğal kaynak kayıpları harita, şekil ve grafiklerle somutlaştırılarak verilmiştir. Sorun tespitinin her aşamasında izlenen metot ve yöntemler ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Bulgu ve tartışma bölümünde ise tüm işlem basamakları delilleriyle ortaya konulmuştur. Çalışmanın son bölümünde ise tespit edilen sonuçlara yönelik çözüm ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mersin, Arazi, Sorunlar, Yanlış kullanım, Toroslar, Akdeniz.

Problems Occured Depending On Misuse Of Land in Mersin Province

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine the problems occurred depending on misuse of land in Mersin and present recommendations for the solution of these problems. “Natural Environment Problems” are experienced in the land use due to the practices that are not compatible with the natural characteristics of the land. It is observed that the preferences in land use in Mersin are generally realized without considering the land qualifications due to both general geographical features and socio-economic conditions. Although the uses (destruction in existing drainage, the uses that will affect the flow rate and regimes of surface water with linear flow, etc.) that will affect the existing balances in natural environment mostly with the help of technology seem to be practical at the beginning, own morphodynamic processes of the natural environment are successful against these interventions in time. Therefore, we experience natural environmental problems causing financial and emotional damages caused by the use. Various cultural areas that are not compatible with the natural environment characteristics were identified in this study in which the losses of natural resources caused by misuses of land in Mersin were emphasized. In the first chapter of the study natural environment characteristics of Mersin province was analyzed in accordance with the research principles of geography. Immediately afterwards, cultural environment characteristics upon natural environment were investigated in accordance with the principles of geographical environment analysis. In the following chapter of the study, losses of natural resources due to misuse of the land were presented and concretized by maps, figures and graphics. Methods followed in each stages of problem detection were explained in detail. In findings and discussion all precedence stages were presented with their evidences. In final chapter of the study solutions and recommendations for the determined results were presented.

Key Words: Mersin, Land, Problems, Misuse, Taurus Mountains, Mediterranean.

MERSİN İLİ ARAZİ BASAMAKLARININ TURİZM POTANSİYELİNE BAĞLI PLANLAMA MODELİ

Ahmet ATASOY

ÖZET

Bu çalışma, Mersin ili arazi basamaklarının turizm potansiyelini ön plana çıkarmak amacıyla geliştirilen bir planlama modeli projesidir. Modelin oluşturulabilmesi için arazi basamaklarının doğal ve kültürel özellikleri araştırılmıştır. Araştırma kapsamında Mersin ilinin 9 katlı sayısal topografya, jeoloji, toprak ve orman haritaları, ilgili kurumdan sağlanmıştır. Mersin'in iklimini ortaya koyabilmek amacıyla 1975-2018 yılları arası meteorolojik verileri temin edilmiştir. Elde edilen iklim verileri coğrafi bilgi sistemlerine aktararak işlenmiş olup, ArcMap 10.2.2 harita yazılımı ile sayısal haritalara dönüştürülmüştür. Böylece planlamanın esasını oluşturan uygun yer analizi için Mersin ilinin sayısal yükseklik modeli haritası, yapısal, litolojik, arazi kullanımı, bitki, toprak tipleri, risk alanları, arazi sınıfları, ortalama sıcaklık, temmuz ayı ortalama sıcaklık, ocak ayı ortalama sıcaklık, iklim tipi, hidrografya, su kaynakları, ulaşım, belde yerleşmeleri, şehir yerleşmeleri, köy yerleşmeleri, yayla yerleşmeleri, mağara, in, karstik şekiller, kıyı tipleri gibi birçok harita atlık olarak kullanılmıştır. Üretilen bu faktör haritaları, mekânsal veri analiz aracılığı ile yeniden sınıflandırılarak, karşılaştırılmıştır. Bütün bu işlemler sonucunda; kıyı ve kültür turizmi (0-250 m. arası), köy turizmi (250-500 m. arası), trekking turizmi (500-800 m. arası), sağlık turizmi (800-1250 m. arası), yayla turizmi (1250-2200 m. arası), dağcılık ve kayakçılık turizmi (2200 m'den sonrası) olmak üzere 6 basamak şeklinde sınıflandırılmıştır. Çalışmanın ilk bölümünde sınıflandırmada kullanılan faktörler daha önce yayınlanan çalışmalar doğrultusunda irdelenmiş olup, turizm basamaklarının güçlü yanlarına vurgular yapılmıştır. Hemen akabinde alan tespitinde izlenen metod ve yöntemler ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Bulgu ve tartışma bölümünde ise tüm işlem basamakları delilleriyle ortaya konulmuştur. Çalışmanın son bölümünde de planlama modelinin hayata geçirilmesi halinde bunun başta Mersin olmak üzere Türkiye'ye sağlayacağı katkılar sıralanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mersin, Turizm, Yükselti Basamakları, Potansiyel, Planlama, Coğrafi Bilgi Sistemleri.

Planning Model For Tourism Potential Of Altitude Steps Of Mersin Province

ABSTRACT

This study is a planning project developed for featuring the tourism potential of altitude steps of Mersin province. Natural and cultural characteristics of the altitude steps were investigated in order to create the model. Within the research 9 layered digital topography, geology and forest maps of Mersin province were obtained from the relevant institution. Meteorological data between 1975 and 2018 were obtained in order to present the climate of Mersin. The obtained climate data were transferred to geographical information systems and they were converted into digital maps by ArcMap 10.2.2 mapping software. Therefore, many maps such as digital altitude model map, structural lithologic and land use, plant and soil types, risky areas, land classes, average temperature, average temperature for July, average temperature for January, climate type, hydrography, water resources, transportation, city settlements, village settlements, highland settlements, caves, holes, carstic shapes, coast types of Mersin province were used as a base for suitable analysis forming the fundamentals of the planning. These created factor maps were classified and overlapped through spatial data analysis. As a result of all these procedures they were classified as 6 stages as coastal and cultural tourism (between 0-250 meters), village tourism (between 250-500 meters), trekking tourism (between 500-800 meters), health tourism (between 800-1250 meters), highland tourism (between 1250-2200 meters), climbing and skiing tourism (over 2000 meters). In the first chapter of the study, the factors used in classification were examined in accordance with the previously published studies and strengths of tourism stages were emphasized. Immediately afterwards, the methods used in land detection were explained in detail. All procedure stages were presented with their evidences in findings and discussion chapter. In final chapter of the study, the contributions to Turkey, including Mersin, in case of the accomplishment of the planning model were listed.

Key Words: Mersin, Tourism, Altitude Steps, Potential, Planning, Geographical Information Systems.

ELEKTROFORM YÖNTEMİYLE ÜRETİLEN TAKILARIN MÜCEVHER TASARIMINA KATKILARI

Hakan AKTUĞ

Elanur GÜNER

ÖZET

Kuyumculuk sektöründe ilkçağlardan itibaren birçok teknoloji ve teknik kullanılarak takı üretimi yapılmıştır. Mücevherde ilk bakışta her ne kadar estetik ve tasarım ön plana çıksa da esas amaç takının hafif ve pazarlanabilme kriterlerine uygun olmasıdır.

Mücevher sektöründe kullanılan madenlerin değerli ve pahalı olmasından dolayı üretilen ürünlerin ağırlıkları doğrudan üretimi etkilemektedir. Ayrıca kullanılan ürünler ergonomik açıdan da düşünüldüğünde ağırlık üretim açısından oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Bu unsurlar göz önüne alındığında hem ürünlerin hacim olarak büyük görünmesi, hem de ağırlık olarak hafif olması için elektroform yöntemi kullanılmaktadır. Bu yöntem sayesinde tasarımcıların ürün tasarlarken maruz kaldıkları hacimden kaynaklı ağırlık kriteri böylelikle son bulmuştur.

Elektroform tekniği sayesinde; mumda hazırlanan, doğal haliyle bulunan, malzeme kısıtlaması olmaksızın kaplanmak istenilen ürünler yüzey kaplanması yoluyla üretilebilmektedir. Bu yöntem sayesinde döküm yöntemiyle ulaşılamayacak ve çok yüksek maliyete sahip olan farklı tasarımlar doğrudan üretilebilmektedir. Böylelikle çeşitli formlarda ve boyutsal açıdan gelişmiş tasarımlar hayata geçmektedir.

Bununla birlikte elektroform sayesinde kullanılacak olan çiçek, bitki, yüzey dokusu vb olan her türlü obje doğrudan kendi dokularıyla kullanılabilir.

Üretilecek olan ürün istenilen metalle elektroform yöntemiyle kaplanarak, istenilen mikron kalınlığında kaplama işlemi gerçekleştirilmektedir. Karmaşık, dokulu, doğal ya da doğal olmayan, mum ya da farklı malzemelerle üretilen tüm ürünleri elektroform yöntemiyle üretmek tasarımlara yeni soluk getirecektir.

Bu çalışmada; elektroform yöntemiyle üretim yapılan ürünlerin diğer üretim yöntemlerine göre avantajları, dezavantajları tartışılıp mücevher sektöründe ürün tasarımına alternatif katkıları ve yansımaları hakkında bilgiler verilip avantaj ve dezavantajları tartışılıp örneklerle sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Elektroform, Mücevher, Tasarım, Takı, Kaplama.

CONTRIBUTION OF JEWELLERY PRODUCED BY ELECTROFORMING METHOD IN JEWELLERY DESIGN

ABSTRACT

In the jewelry industry, jewelry production was made by using many technologies and techniques from the first ages. At first glance, although the aesthetics and design comes to the fore in the jewelry, the main aim is to fit the light and marketability criteria.

Due to the valuable and expensive nature of the metals used in the jewelry industry, the weight of the products directly affects the production process. Moreover, considering ergonomics, weight is very important in terms of production. In view of these factors, electroforming method is used to make the products look larger in volume and light in weight. By this method, the weight criterion resulting from the volume of the designers that they were exposed to when designing the products, thus ended.

It can be produced by covering the surface of the products which are prepared in wax or in the natural state and which are wanted to be coated without any restriction. Thanks to this method, different designs which cannot be reached by casting method and have very high cost can be produced directly. Thus, various designs are developed in various forms and dimensions.

However, all kinds of objects such as flowers, plants, surface textures, etc. that can be used with the help of electroform can be used directly with their own tissues.

The product to be produced is coated with the desired metal by electroforming method and the desired micron thickness coating process is carried out. Producing complex, textured, natural or non-natural, wax or all products produced with different materials by electroforming method will bring new breath to designs.

In this study; The advantages and disadvantages of the products produced by the electroforming method will be discussed and presented with examples in jewelry design.

Key Words: Electroform, Jewelry, Design, Jewellery, Plating.

3D ÜRETİMİNDE KULLANILAN LAZER SİNERLEME TEKNİĞİNİN TASARIMA KATKILARI

Elanur GÜNER

Hakan AKTUĞ

ÖZET

Çeşitli sektörlerde 3 boyutlu bir tasarım üretilirken birçok teknoloji ve teknik kullanılır. Burada esas amaç bir tasarımın üretiminde seri üretim, hız, estetik, hafif ve pazarlanabilme kriterlerine uygun olmasıdır. Bu tekniklerin yanı sıra Cad- Cam teknolojileri de birçok sektörde gerek tasarım gerekse üretim açısından oldukça önemli bir yere sahiptir. 3D yazıcılar tasarım sektörlerinde günden güne gelişme göstererek mum modellemeden, lazer sinterleme yöntemi ile oluşturulan toz metalürjisine kadar büyük bir gelişme göstermiştir. Bu gelişmeler üretim açısından oldukça önemli bir yere sahiptir.

Geleneksel üretim yöntemlerinde genelde talaş kaldırma suretiyle üretim yapılmaktadır. Değerli metallerle çalışılan mücevher ve benzeri sektörlerde testere ve kesici alet kullanılarak yapılan üretim sürecinde, değerli metal tozlarının kaybı fazla olabilmektedir. Bu tozları tekrar kullanabilmek için metal tozları belirli periyotlarla dikkatlice toparlanır ve tekrar üretim için saflaştırma işlemi yapılarak, belirli işlemlerin ardından kullanılacak şekle getirilir. Bu kayıp tozları önlemek, üretimi hızlandırmak ve daha kaliteli üretim için cad-cam teknolojileri geliştirilerek, cad ortamında çizilen ürünler cam teknolojisi sayesinde mum ya da reçine haline getirilip tekrar döküm işlemi yapılarak üretilmektedir. Bu işlem talaşlı üretimden doğan sorunları azaltmıştır.

Birçok tasarım sektöründe son yıllarda kullanılan lazer sinterleme yöntemi sayesinde az talaş kaldırarak ya da hiç talaş kaldırmadan direkt istenilen metalle üretim başarılmıştır. Bu teknikle cad ortamında çizilen ürünler toz halinde kullanılan metalin lazerle sinterleme yöntemi ile üç boyutlu ürün halde hazırlanmasına imkân vermiştir. Bu çalışmada; lazer sinterleme yöntemiyle üretim yapılan ürünlerin diğer üretim yöntemlerine göre avantajları, dezavantajları tartışılıp çeşitli sektörlerde ürün tasarımına alternatif katkıları ve yansımaları hakkında bilgiler verilip avantaj ve dezavantajları tartışılıp örneklerle sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Alaşım, Cad-Cam, Tasarım, 3D, Sinterleme, Mücevher.

THE CONTRIBUTION OF LASER SINTERING TECHNIQUES USED IN 3D PRODUCTION AND DESIGN

ABSTRACT

Various technologies and techniques have been used in various sectors while a three-dimensional design produce. The main purpose here is to meet the criteria of mass production, speed, aesthetics, light weight and marketability in the production of a design. In addition to these techniques, Cad- Cam technologies have an important place in many sectors both in terms of design and production. 3D printers showed a significant improvement by developing day by day in the design sectors. from the modeling of candles to the powder metallurgy created by laser sintering. These developments have a very important place in terms of production.

In traditional production methods, production is generally carried out by producing dust and particles. The precious metal powders may be lost during the production process with precious metals using saws and cutting tools in jewelery design and similar sectors. In order to use these powders and particles again, metal powders are carefully collected at certain periods and then purified for reproduction and then used for certain processes. Cad-cam technologies are developed for speeding up the production and for better quality. Products drawn in CAD environment are produced by CAM technology to be waxed or resinized and re-cast. This process reduced the problems arising from techniques which produce metal powder.

Thanks to the laser sintering method which has been used in many design sectors in recent years, it is possible to produce directly with desired metal with producing less or any particules. With this technique, the products drawn in the CAD environment have been used to prepare the powdered metal as a three-dimensional product by laser sintering method. In this study; advantages and disadvantages of the products produced by laser sintering according to other production methods will be discussed and exemplified.

Key Words: Alloy, Cad-Cam, Design, 3D, Sintering, Jewellery.

MUZ MEYVESİNDE TOPLAM FENOL VE TOPLAM ANTIOKSİDAN KAPASİTELERİNİN TESPİTİNDE ÇEŞİTLİ ÇÖZÜCÜ EKSTRATLARININ ETKİNLİĞİ

Nermin KALAY SARI

İpek DEĞİRMENCİ ÜRÜN

Ebru KAFKAS

ÖZET

2000’li yılların başına kadar sekiz binden fazla fenolik bileşik tanımlanmıştır ve bu sayı her geçen gün artmaktadır. Antioksidan maddelerin serbest radikallerin sağlık üzerindeki zararlı etkilerini azalttığı ve hastalıklara karşı koruyucu etkilerinin olduğu iyi bilinmektedir. Meyveleri oldukça önemli birer fenolik bileşik kaynağıdır. Meyveler arasında muzlar; hem coşkulu lezzete, hem de özellikle fenolik bileşikleri bünyesinde barındıran mükemmel şekilde besleyici değere sahip olmaları ve hemen hemen her yaştaki insan tarafından dünyanın her yerinde mutlu bir şekilde tüketilmeleri nedeniyle büyük bir öneme sahiptir. Bu bakımdan, gıdalardaki antioksidan ve toplam fenolik içeriğin biyoyararlanımının ve alınması gereken miktarların belirlenmesi önemlidir. Meyvelerin antioksidan kapasitesi ve toplam fenol içeriği; çeşitlilik, olgunlaşma aşaması, ekolojik koşullar, kültürel uygulamalar, metodolojiler vb.'ne bağlı olarak değişebilir. Bu çalışmada, Türkiye'nin Mersin ilinin Erdemli ilçesinde yetişen muz meyvesinde toplam fenol ve toplam antioksidan kapasitesinin tespitinde kullanılan HCl’li ve HCl’li olmayan çeşitli solventlerin (metanol, etanol ve aseton) etkinliğinin tespiti amaçlanmıştır. Toplam fenol içeriği Folin-Ciocalteu kolorimetrik metoduyla spektrofotometre kullanılarak belirlenmiştir. Toplam antioksidan kapasitesi daha seçici ve tercih edilen bir teknik olan DPPH (1,1-diphenyl-2-picrylhydrazyl) metodu kullanılarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muz, Antioksidan Kapasitesi, Toplam Fenol, Spektrofotometre.

THE CONTRIBUTION OF LASER SINTERING TECHNIQUES USED IN 3D PRODUCTION AND DESIGN

ABSTRACT

More than eight thousand phenolic compounds have been identified by the beginning of the 2000s and this number is increasing day by day. It is very well known that antioxidants reduce the harmful effects of free radicals on health and have protective effect against diseases. Fruits are one of the valuable source of phenolic compounds. Among the fruits bananas have a big importance due to the having both enthusiastic flavor and excellent nutritional value especially phenolic compounds and consumed all over the world happily by the people almost in all age. In this respect, it is important to determine the bioavailability of antioxidant and total phenolic contents in foods and sufficient amounts to be taken. Antioxidant capacity and total phenol content of fruits can be varied based on the variety, maturation stage, ecologic conditions, cultural applications and methodologies, etc. In this study, it was aimed to detect efficiency of various solvents (methanol, ethanol and acetone) with and without HCl used on detection of total phenol and total antioxidant capacity of banana fruit pulp grown in Erdemli town of Mersin province in Turkey. Total phenol content was measured by Folin-Ciocalteu colorimetric method using the spectrophotometer. Total antioxidant capacity was detected using DPPH (1,1-diphenyl-2-picrylhydrazyl) method which is more selective and preferred technique.

Key Words: Banana, Antioxidant capacity, Total phenol, Spectrophotometry.

KATYONİK BİR BOYANIN TARIMSAL BİR ATIKLA ADSORPSİYONU: FISTIK KABUĞU

Serpil SAVCI

Hüdaverdi ARSLAN

Adsorption of a Cationic Dye by an Agricultural Waste: Peanut Husk

ABSTRACT

In recent years, water pollution is an important problem. Polluted waste water must be treated. There are many methods for treatment of wastewater such as ion exchange, chemical and biological treatment, coagulation, flocculation, flotation, membrane filtration, electrochemical treatment and adsorption. The most easy and fast methods of these are adsorption. Many researcher searches for low cost and effective adsorbents for removal of pollutes from wastewater. In this study, adsorption of methylene blue from aqueous solution by peanut husk as an agricultural waste. Langmuir and Freundlich isotherm models were studied. Langmuir Model ($R^2 = 0.9049$) is better fit than Freundlich Model ($R^2 = 0.8693$). Because high correlation coefficient. Pseudo second order kinetic model is the best fit than other models. According to these results, peanut husk is no-cost, efficient and easy available adsorbent for removal of methylene blue from aqueous solution.

Key Words: Adsorption, dye removal, agricultural waste.

LEFKOŞA SUR İÇİNDE BAĞLAMSAL ZITLIĞIN SORGULANMASI

Meltem AKYÜREK

ÖZET

Tarihi kent bölgelerinin, geleneksel karakterleri ve mimari değerleri ile açıkça tanımlanmış olan herhangi bir ülkenin tarihi mirasını sağlama konusunda özel bir anlamı vardır. Endüstri devriminin getirisi olarak gelişen dünya ritüeli, tarihi dokunun içerisine yeni yapıları inşa etme zorunluluğu getirmiştir. Ancak, yeni binalar ve mevcut bağlam arasında uyumlu bir entegrasyon sağlanması önemlidir. Sözü edilen entegrasyonun vurgulanmasında ortaya çıkmış çeşitli kriterler tarihi dokunun yok olmamasını sağlamanın yanında mimari kimliğin de kaybolmamasını ön görmektedir. Eski ve yenin 'uyumlu birlikteliği' ya da 'uyumsuz birlikteliği' bağlamsal bütünlüğü sağlamada çeşitli sorunlar içermektedir. Bu sorunlar, uyumlu yapılar arasında bütünlük oluşturma çabasıyla, taklitçiliğe evrilerek kaybolan bağlam ya da mevcut yapılara zıt olanı inşa etme çabasıyla, tarihi yok etmeye yönelik bağlam olarak açıklanabilmektedir. Zıtlık veya uyumla yakalanmaya çalışılan bütünlüğün asıl amacı mimari kimlik algısını yükselterek, o yerin diğerlerinden ayrı okunabilmesini ve insanlar için anlamlı hale gelebilmesini sağlamaktır.

Bu çalışma, tarihi doku içerisine inşa edilmiş modern binaların olumsuz etkilerine odaklanmayı amaçlamaktadır. Giriş bölümünde çalışmanın çerçevesi hakkında bilgi verildikten sonra, literatür taramasında tarihi çevrelerin önemi ve eski-yeni birlikteliğinin uyumlu entegrasyonunu sağlama hedeflerinden bahsedilmiştir. Lefkoşa Suriçi'nin incelenmesinden oluşan çalışma alanı, tarihi dokusu ve yeni yapılarıyla çalışmanın problemini belirlemektedir. Metodoloji problemi olarak nitel araştırma yöntemi problemin tanımlanmasını sağlamaktadır. Verilerin değerlendirilmesinde kişisel gözlem ve bilirkişilerle yapılmış görüşme teknikleri kullanılmıştır. Sonuç olarak örnekler, sonuçlar ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Lefkoşa Suriçi, geleneksel doku, tarihi çevre, mimari kimlik.

Questioning The Contextual Contrast in The Walled City of Nicosia

ABSTRACT

Historic urban quarters have a special meaning about providing historical heritage of any country which are clearly identified by their traditional character and architectural value. The world ritual, which developed as a result of the Industrial Revolution, had the obligation to build new structures into the historical fabric. However, it is important to ensure a harmonious integration between new buildings and existing contexts. Various criteria that have emerged in the emphasis on the integration, not only prevent the disappearance of history but also prevent the loss of architectural identity. The old and new ‘harmonious union’ or ‘incompatible union’ includes several problems in providing contextual integrity. These problems can be explained as a context directed at destroying history, with an effort to create unity among harmonious structures, an attempt to evolve into imitation, and an attempt to build the missing context or the opposite of the existing structures. The main purpose of the integrity that is tried to be captured by contrast or harmony is to raise the perception of architectural identity and make it possible for that place to be read separately from others and to make sense for people.

This study aims to focus on the negative effects of modern buildings designed in historical texture. After giving information about the framework of the study in the introduction section, the importance of historical environments and harmonious integration of the old-new association are mentioned in the literature review. The study area, which consists of the examination of the Nicosia Walled City, determines the problem of working with its historical texture and new structures. As a methodology problem, qualitative research method provides the definition of the problem. Personal observation and interview techniques were used to evaluate the data. As a result, examples, results and recommendations are presented.

Key Words: The Walled City of Nicosia, traditional texture, historical environment, architectural identity.

ÇEŞİTLİ KLİNİK ÖRNEKLERDEN ELDE EDİLEN *STENOTROPHOMONAS MALTOPHILIA* SUŞLARININ ANTİBİYOTİK DUYARLILIKLARI

Demet HACİSEYİTOĞLU

ÖZET

Amaç:

Stenotrophomonas maltophilia önemi gittikçe artan fırsatçı bir patojendir. Malignensi, nötrojeni, kemoterapi, kateterizasyon uygulamaları, geniş spektrumlu antibiyotik kullanımı ve uzun süre hastanede yatma gibi nedenlerle hastalar *S.maltophilia* enfeksiyonları açısından risk altındadır. Sıklıkla pnömoni ve bakteremi etkeni olan *S.maltophilia*, endokardit, menenjit yapmakta, üriner ve yumuşak doku enfeksiyonlarına yol açmaktadır. Karbapenemler dahil günümüzde kullanılmakta olan birçok antibiyotiğe doğal dirençli olduklarından neden oldukları enfeksiyonların tedavisi sorun oluşturmaktadır. Biz bu çalışmada hastanemizde üreyen *S.maltophilia* suşlarının antibiyotik duyarlılıklarını incelemeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem:

2017-2018 tarihleri arasında laboratuvarımıza gelen çeşitli klinik örneklerden ilk üreyen *S.maltophilia* izolatları çalışmaya alındı. Örnekler uygun besiyerlerine ekildikten sonra üreyen kolonilerden geleneksel yöntemlerle birlikte VITEK2 otomatize Sistemi (bioMérieux, Fransa) kullanılarak bakteri identifikasyonu yapıldı ve izolatların antibiyotik duyarlılıkları antibiyotik gradient test (Etest, bioMérieux, Fransa) ile araştırıldı. Bakterilerin minimal inhibitör konsantrasyon (MİK) sınır değerlerinin yorumlanmasında CLSI 2018 kriterleri esas alındı.

Bulgular:

Çalışmaya 64 balgam, 44 endotrakel aspirat, 28 yara, 25 idrar, 23 kan, 6 BAL, 1 BOS ve 1 plevral sıvı kültüründe üreyen 192 *S.maltophilia* dahil edildi. İzolatların 2'si TMP-SXT'e (%1,04), 30'u levofloksasine (%15,6), 42'si seftazidime (%21,8) dirençli bulundu.

Sonuç: Hastanemize başvuran hastalarda *S.maltophilia*, en sık solunum yolu enfeksiyonu etkeni olarak karşımıza çıkmaktadır. Şuşların çoğunun tedavide ilk tercih olarak önerilen TMP_SXT'e duyarlı olması sevindiricidir. Ancak kullanılan antibiyotik seçeneği kısıtlı

olduğundan direnç oranlarını yakından takip etmek açısından merkezlerin kendi sürveyans verilerini aktif olarak izlemeleri önemlidir..

Anahtar Kelimeler: *Stenotrophomonas maltophilia*, antimikrobiyal duyarlılık.

Antibiotic Susceptibilities of *Stenotrophomonas Maltophilia* Strains Obtained From Various Clinical Specimens

ABSTRACT

Objective:

Stenotrophomonas maltophilia is an opportunistic pathogen of increasing importance. Patients with malignancy, catheterization applications, usage of wide spectrum antibiotics, or long-term stay in the hospital are under risk of infections by *S. maltophilia*. The treatment is difficult due to the bacteria being naturally resistant to many antibiotics including carbapenems. The aim is to investigate the antibiotic susceptibilities of *S. maltophilia* obtained in our hospital.

Materials and Methods:

The first isolates of *S. maltophilia* growing from various clinical specimens arriving in our laboratory between 2017-2018 were included in the study.

The identification of the bacteria were performed with conventional methods and VITEK2 Automated System (bioMérieux, France). Antibiotic susceptibilities of the isolates were investigated with antibiotic gradient test (Etest, bioMérieux, France). The interpretation of the breakpoints of MIC was based on CLSI 2018 criteria.

Results:

S. maltophilia growing in 192 cultures (64 sputum, 44 endotracheal aspirates, 28 wounds, 25 urines, 23 blood, 6 BAL, 1 CSFs and 1 pleural fluid) were evaluated in the study. 2 of the isolates were to be resistant to TMP-SMX (1.04%), 30 of them were resistant to levofloxacin (15.6%), and 42 were resistant to ceftazidime (21.8%).

Conclusion:

Respiratory tract infections are the most common infection causing by *S. Maltophilia* in our hospital. Luckily most of the strains are susceptible to TMP-SMX which is the first choice of treatment. However, the number of antibiotic choices are limited. Therefore, the centers are recommended to actively monitor their own surveillance data in to keep close track of resistance rates.

Key Words: *Stenotrophomonas maltophilia*, antimicrobial susceptibility.

KANDİDEMİ ETKENİ *CANDIDA GLABRATA* İZOLATLARININ KLONAL YAKINLIK VE ANTİFUNGAL DUYARLILIKLARI

Demet HACİSEYİTOĞLU

ÖZET

Giriş ve Amaç:

Son yıllarda immune sistemi baskılanmış ve yoğun bakım ünitelerinde yatan hastaların sayısındaki artışa bağlı olarak invaziv *Candida* enfeksiyonlarının görülme sıklığı artmıştır. Profilaksi veya tedavi amaçlı flukonazol kullanımındaki artış bu ilacın duyarlılığında azalma veya direnç sorununu da beraberinde getirmiştir. *Candida glabrata* flukonazol dirençli suşlar arasında en sık izole edilen türdür ve hastanemizde yatan hastaların kandidemi izolatları arasında *C.albicans* ve *C.parapsilosis*'ten sonra üçüncü sırada gelmektedir. Bu çalışmada hastanemizde kandidemi etkeni olan *C.glabrata* izolatlarının antifungallere duyarlılık durumunun ve aralarındaki klonal yakınlığın incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem ve Gereç:

Ocak 2010-Mart 2014 tarihleri arasında hastanemizde yatan hastaların kan kültürlerinde üreyen *C.glabrata* izolatları çalışmaya alındı. İzolatların tanımlanması konvansiyonel yöntemlerle ve VITEK2 otomatize sistemiyle (bioMerieux, Fransa), duyarlılıkları RPMI1640-%2 glukoz ve MOPS'lu besiyerinde (bioMerieux, Fransa) gradiyent testle (bioMerieux, Fransa) yapıldı. Genetik yakınlıkları rep-PCR (Diversilab, bioMerieux, Fransa) ile incelendi. Duyarlılık sınır değeri amfoterisin B için ≤ 1 ise duyarlı, >1 ise dirençli olarak; flukonazol için $\leq 0,002$ ise duyarlı, >32 ise dirençli olarak kabul edildi (EUCAST 2018).

Bulgular:

2010'da 3, 2011'de 3, 2012'de 8, 2013'de 6 ve 2014'te 2 adet olmak üzere toplam 22 *C.glabrata* izole edildi. Fluconazole izolatların 19'unun az hassas, 2'sinin dirençli ve birinin duyarlı olduğu görüldü. Amfoterin B'ye 20'sinin duyarlı, 2'sinin dirençli olduğu bulundu. 5 yıllık sürede kliniklerden gönderilen kan kültürlerinde üreyen suşların moleküler incelenmesinde 6 pattern (P1-P6) görüldü.

Sonuç:

İzolatların çoğunun flukonazole duyarlı olmaması *Candida* suşlarının tür düzeyinde tanımlanmasının ve antifungal duyarlılık çalışılmasının uygun tedavi açısından önemini göstermektedir. Klonal yakınlığın belirlenmesi özellikle yoğun bakımlarda dirençli izolatların yayılmasıyla meydana gelebilecek salgınlara öngörülmesi ve tespit edilmesinde yararlıdır

Anahtar Kelimeler: *Candida glabrata*, antifungal duyarlılık, klonal yakınlık, kandidemi.

Antifungal Susceptibility and Clonal Relationship of *Candida Glabrata* Isolated from Patients with Candidemia

ABSTRACT

Objective:

Recently, the incidence of invasive *Candida* infections has increased due to the growing number of immunosuppressed patients in the intensive care units. *Candida glabrata* is the most common species among the fluconazole-resistant strains and third most common species isolated from blood cultures in our hospital. The aim is to investigate the antifungal susceptibilities of *C. glabrata* isolates and the its clonal relationship.

Methods:

C. glabrata isolated from the blood cultures in between January 2010 - March 2014 were included in the study. The identification of the isolates were performed with conventional methods and VITEK2 automated system, while susceptibilities were checked in RPMI1640-%2 glucose broth medium with gradient test (bioMerieux, France). Clonal relationship were studied with rep-PCR (Diversilab, bioMerieux, France). Susceptibility limits were taken as susceptible below ≤ 1 and resistant if ≥ 1 for amphotericin B; while dose-dependent susceptible below ≤ 32 and resistant if ≥ 32 for fluconazole (CLSI 2012).

Results:

A total of 22 *C. glabrata* were isolated and dose-dependent susceptible to fluconazole. 20 isolates were susceptible to Amphotericin B and 2 isolates were resistant. Six clones (P1-P6) were observed in molecular analysis of strains.

Conclusion:

Most of the isolates turn out to be dose-dependent susceptible to fluconazole which shows the importance of antifungal susceptibility testing and the identification of *Candida* strains at the level of species definition to provide appropriate treatment. The investigation of clonal relationship is beneficial for the prediction and detection of outbreaks that may be caused by contagion of resistant isolates especially in the intensive care units.

Key Words: *Candida glabrata*, antifungal susceptibility, clonal relationship, candidemia.

NÜKLEER ENERJİNİN AVANTAJLARI VE DEZAVANTAJLARI

Mustafa ÖZYURT

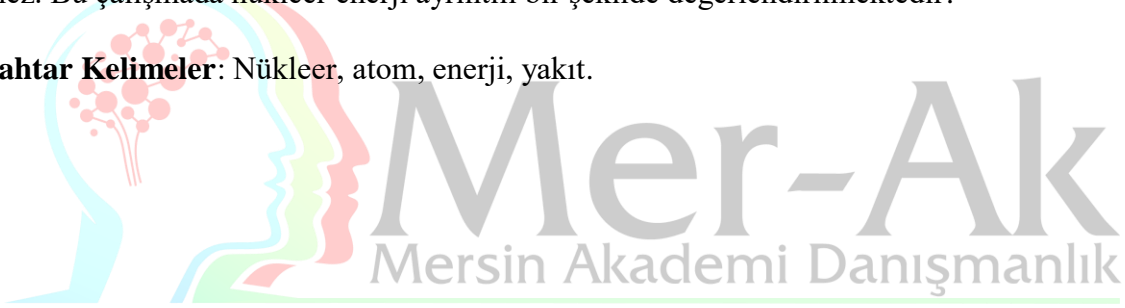
Buğra AKTAŞ

Mustafa KIRSEVEN

ÖZET

Nükleer enerji, atom reaktörleri veya nükleer santrallerde atom çekirdeklerinin parçalanması veya birleştirilmesi yöntemleri ile elde edilir. Hammadde hacmine göre çok yüksek miktarda enerji sağlar. Nükleer enerjide yakıtın 10 yıl depolanma kolaylığı vardır. Radyoaktivite nedeniyle gerek üretimden önce, üretim aşamasında ve gerekse atıklar nedeniyle riski vardır. Nükleer enerji karbondioksit üretmediği için çevresel açıdan sera gazlarının artışına iştirak etmez. Bu çalışmada nükleer enerji ayrıntılı bir şekilde değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nükleer, atom, enerji, yakıt.

Advantages and Disadvantages of Nuclear Energy

ABSTRACT

Nuclear energy is obtained at atom reactors or nuclear power stations by fusion or fission methods of atom nuclei. It provides energy at very high amount according to raw material volume. At nuclear energy fuel can be stored for 10 years. Due to the radioactivity there is risk before production, during production and also due to the wastes. Nuclear energy is not involved for increase of greenhouse gases since it does not produce carbon dioxide from the standpoint of environment. In this work nuclear energy is evaluated in detail.

Key Words: Nuclear, atom, energy, fuel.

KALKINMAYA KLASİK BİR BAKIŞ: DENGELİ VE DENGESİZ KALKINMA TEORİLERİ

D. Ali ARSLAN

Ahmet ÇAĞRICI

ÖZET

Sosyal bilimlerde kalkınma konusunun çıkış ve varış noktası batıdır. İzah edildiği haliyle kalkınma Batı ekonomileri gibi olmak, onların yapmış olduklarını yapmak, izledikleri yolu takip etmekten geçmektedir. İkinci Dünya Savaşı sonrası dağılan sömürge imparatorluklarından ortaya çıkan ülkelerde çözümü beklenen yığınlarca sorun içerisinden birisi de kalkınmaydı. Bu sorunu ortadan kaldırmak için yeni ülkelerin ne yetişmiş elemanları ne de kaynakları vardı. Durum bu haldeyken çözümü de sonucu da izah etmek Batılı teorisyenlere kalmıştı. Bu çalışmada da geleneksel kalkınma teorilerinden olan dengeli ve dengesiz kalkınma modellerinin üzerinde durmaktadır.

Nihayetinde birer çıkış yolu olarak ortaya atılan yeni paradigmada dengeli kalkınma, ekonomide bütün sektörlerin aynı anda ve birlikte kalkınması hedeflenirken, dengesiz kalkınmada ise kısaca ekonomide kısa sürede gelişme sağlanabilmesi için belli üretim alanlarına öncelik verip yatırımları bu alanlara kaydırmayı öngörmektedir. Belirledikleri nihai hedef tüm azgelişmiş ülkeler denilenleri yaptıkları takdirde gelişmiş ülkeler gibi olabilirler. Dengeli veya dengesiz kalkınma modelleri azgelişmiş ülkelerdeki kalkınamamanın önündeki engelleri aşmayı hedefleyen idealist kalkınma teorileridir.

Anahtar Kelimeler: Kalkınma, Kalkınma Teorileri, Dengeli Kalkınma, Dengesiz Kalkınma.

A CLASSICAL OVERVIEW TO DEVELOPMENT: BALANCED AND UNBALANCED DEVELOPMENT THEORIES

ABSTRACT

The point of arrival and development of the social sciences is the west. Development as explained Western economies, to do what they have done, to follow the path they follow. One of the problems that were expected to be solved in the countries that emerged from the colonial empires that were dispersed after the Second World War was development. To eliminate this problem, new countries had neither trained staff nor resources. The situation was left to Western theorists to explain the solution as a result.

This study emphasizes balanced and unbalanced development models which are traditional development theories.

In the new paradigm, which is put forward as a way out, balanced development aims at the development of all sectors in the economy at the same time and aims to shift the investments to these areas in order to give priority to certain production areas in order to achieve short-term development in the economy. They can be as developed countries if the final target they set is called all underdeveloped countries. Balanced or unbalanced development models are idealistic development theories aimed at overcoming barriers to development in underdeveloped countries.

Key Words: Development, development theories, balanced development, unbalanced development.

FARKLI ORTAMLARDA BEKLETİLEN HİBRİT KOMPOZİTLERİN KRİTİK YANAL BURKULMA YÜKLERİNİN YAPAY SİNİR AĞLARI İLE TAHMİNİ

Ayla TEKİN

Ayşe ÖNDÜRÜCÜ

Hüseyin Fırat KAYIRAN

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı, hibrit kompozit kırıların farklı ortam şartları ve farklı fiber kombinasyonların etkilerindeki test verilerini kullanarak yanal burkulma davranışlarını tahmin etmektir. Bu tahminler için Yapay Sinir Ağları (YSA) aracı kullanılmıştır. Yapay sinir ağı MATLAB yazılımı ile geliştirilmiştir. Yanal burkulma deneyleri için, karbon, E-cam ve aramid fiberlerin farklı kombinasyonları ve matris olarak da Araldite LY1564/Aradur 3486 reçine sistemi kullanılarak 12 tabakalı hibrit kompozit plakalar üretilmiştir. Hibrit kompozit numuneler farklı sürelerde ve farklı ortam koşullarında bekletilmişlerdir. Yanal burkulma testlerinden elde edilen veriler çok katmanlı, ileri beslemeli ve hatanın geri yayılım algoritmasının kullanıldığı YSA modelini eğitmek için kullanılmıştır. YSA modellemesinde giriş parametreleri malzeme cinsi, deney süreleri, ortam sıcaklıkları, ortam koşulları ve malzeme diziliş açıları olarak belirlenmiştir. Bu modelleme ile kritik yanal burkulma yükleri ve deplasmanlar tahmin edilmiştir. YSA'nın eğitimi ve testi sonrası elde edilen değerler YSA modellerde yaygın olarak kullanılan istatistiksel analizlere tabi tutularak incelenmiş; tasarlanan modelin başarılı bir şekilde uygulandığı ve gerçek test sonuçlarına çok yakın sonuçlar verdiği görülmüştür. Deneysel çalışmaların zorluğu, analitik ifadelerin karmaşıklığı birçok çalışmada olduğu gibi YSA'nın avantajı kullanılarak tabakalı hibrit kompozit kırıların kritik yanal burkulma yüklerinin tahmini bu çalışmada da YSA'nın kullanılabilirliğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Hibrit kompozit, yapay sinir ağları (YSA), deniz suyu, soğuk ortam, yanal burkulma.

Estimation of Critical Lateral Buckling Loads of Suspended Hybrid Composites by Different Artificial Neural Networks

ABSTRACT

The main objective of this study is to estimate the lateral buckling behavior of hybrid composite beams using different ambient conditions and test data on the effects of different fiber combinations. Artificial Neural Networks (ANN) tool was used for these estimates. Artificial neural network was developed by MATLAB software. For the lateral buckling tests, different combinations of carbon, E-glass and aramid fibers and 12 layers of hybrid composite plates were produced using Araldite LY1564 / Aradur 3486 resin system as matrix. Hybrid composite samples were kept at different time and under different ambient conditions. The data obtained from the lateral buckling tests were used to train the ANN model where multilayer, feed forward and deflection algorithm of error were used. In ANN model, input parameters are determined as material type, test times, ambient temperatures, ambient conditions and material arrangement angles. With this modeling, critical lateral buckling loads and displacements were estimated. The values obtained after the training and testing of the ANN were examined by using the statistical analyzes which are commonly used in ANN models. it was observed that the designed model was applied successfully and gave very close results to the actual test results. The difficulty of the experimental studies, the complexity of the analytical expressions, as well as many studies, predicted the usefulness of the ANN in this study as well as the estimation of critical lateral buckling loads of layered hybrid composite beams using the advantage of ANN.

Key Words: Hybrid composite, artificial neural networks (ANN), sea water, cold environment, lateral buckling.

SICAKLIK ETKİSİNDEKİ BİMATERYAL DİSKLERDE ISIL GERİLME ANALİZİ

Ayşe ÖNDÜRÜCÜ

Hüseyin Fırat KAYIRAN

ÖZET

Bu çalışmada, iki farklı malzemenin bileşiminden oluşan bimateriyal bir diskteki ısı gerilme analizi analitik olarak incelenmiştir. Diskin iç kısmında Alüminyum malzeme kullanılmıştır. Diskin dış kısmı için bor-karbür ve zirkonyum olmak üzere iki ayrı örnek ele alınmıştır. Elastisite modülünün sıcaklıkla değişmediği kabul edilerek diskten iç yüzeyinden dış yüzeyine kadar olan bölgede sabit ve lineer artan sıcaklık dağılımları altında ısı gerilme analizi yapılmıştır. Belirlenen farklı sıcaklıklar için elde edilen teğetsel ve radyal gerilmeler tablo ve grafikler halinde sunulmuş, birbirleriyle karşılaştırılmıştır. Diskin tamamında sıcaklığın sabit olduğu durumda radyal gerilmeler bası halinde, teğetsel gerilmeler diskten iç yüzeyinden ortalarına kadar bası şeklinde, orta bölgeden dış kısma doğru çeki gerilmesi şeklindedir. Sıcaklık lineer olarak arttığı durumda ise radyal gerilmelerin çeki şeklinde olduğu, teğetsel gerilmelerin diskten iç yüzeyinden ortalarına kadar çeki şeklinde, orta bölgeden dış kısma doğru bası gerilmesi şeklindedir. Disklerin malzeme değişim noktalarında örneğin alüminyum kısımdan, bor karbür kısıma geçişte ani sıçrama olduğu, alüminyum bölgeden zirkonyum kısıma geçişte ani düşüş olduğu gözlenmiştir. Bor karbür malzemenin olduğu bölgede meydana gelen teğetsel ve radyal gerilmelerin, Alüminyum malzemeye göre daha fazla, alüminyum diskte meydana gelen teğetsel ve radyal gerilmelerin zirkonyuma göre çok daha fazla olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Disk, Isıl gerilme, Lineer artan sıcaklık ve sabit sıcaklık.

Thermal Stress Analysis of Bimaterial Discs Under Temperature Effect

ABSTRACT

In this study, the thermal stress analysis of a bimaterial disc composed of two different materials was analyzed analytically. Aluminum material is used inside the disc. Boron-carbide and zirconium were examined for the outer part of the disk. It is assumed that the modulus of elasticity does not change with the temperature and the thermal stress analysis is performed under constant and linear increasing temperature distributions in the region from the inner surface to the outer surface of the disc. In the case where the temperature is constant in the entire disc, the radial stresses are in the form of compression, the tangential stresses from the inner surface of the disc to the center, in the form of a compression, from the central region to the outer part. When the temperature increases linearly, the radial stresses are in the form of a draw, the tangential stresses from the inner surface of the disc to the center in the form of a pull-out, from the central region to the outer part of the tension. there was a sudden drop in the transition. It was concluded that tangential and radial stresses occurring in the boron carbide material area were more than aluminum material, tangential and radial stresses on aluminum disc were much more than zirconium.

Key Words: Disk, Thermal Stress, Linear increasing temperature and constant temperature.

MERSİN KÜLTÜRÜNDE HALK İNANIŞLARI, YAKARIŞLAR, ALKIŞLAR (HAYIR DUALAR), KARGIŞLAR (BEDDUALAR): MUT YÖRESİ ÖRNEĞİ

D. Ali ARSLAN

Fatma DOĞAN

ÖZET

Türk halk kültüründe halk inanışlarının, büyülerin, yakarışların, alkışların ve kargışların önemli bir yeri vardır. Dualar, özellikle de beddualar ve hayırdualar insanların duygularını, mutsuzluk ya da mutluluklarının dışa aktarılmasına aracılık ederler. Hayırduaların ve bedduaların içeriği, toplumun binlerce yıllık tarihi ve kültürel birikimi üzerinde şekillenir. Tarihin derinliklerinden bugüne kulaktan kulağa, kuşaktan kuşağa aktarılarak ulaşan halk inanışları ve duaların derlenip kayıt altına alınması, tasnif edilip yeni nesillere aktarılması, halk kültürünün ve milli kültürün devamı açısından son derece büyük önem arzeder.

Bu realiteden hareketle bu çalışmada, Mersin Mut yöresinde yapılan derlemelerinin sosyal bilimler literatürüne kazandırılması hedeflenmiştir. Araştırmada, sözü edilen derleme çalışmalarını bir kısmını oluşturan ve yörede halen belirli ölçülerde de olsa varlığını koruyan halk inanışları, halk büyüleri, hayırdualar (alkışlar) ve beddualar (kargışlar) ile ilgili bulguların Türk folkloruna kazandırılması hedeflenmiştir.

Derlemelerin yapıldığı Mut yöresi, Mersin'in, kültürel açıdan son derece zengin bir birikimi barındıran önemli ilçelerinden biridir. Akdeniz Bölgesi'nde, Mersin iline bağlı bir ilçe olan Mut'un, doğu ve güneydoğusunda Silifke, güneyinde Gülnar, batı ve kuzeyinde de Karaman ili yer alır. Mersin'in iç kesiminde yer alan Mut, ilin Akdeniz'e kıyısı olmayan tek ilçesidir. Mut'un, İç Anadolu ve Akdeniz Bölgesi'ni birbirine bağlayan Sertavul Geçidi'ne sahip olması, onu stratejik açıdan önemli bir yerleşim birimi yapar. Ayrıca Mut, geçmişten günümüze birçok beylige de beşiklik yapmış bir ilçedir.

Anahtar Kelimeler: Mut, Mersin, Türk Halk Kültürü, Halk İnanışları, Halk Büyüleri, Kargışlar, Yakarışlar.

Beliefs, Blessing, Curses and Incantations in Mersin Folk Culture: Folkloric Field Notes from Mut

ABSTRACT

Turkey has very rich folkloric traditions which have been kept alive for centuries. The folk beliefs, the blessing, curses and incantations have an important place in the Turkish folk culture. Prayers, in particular, the blessing and curses act as mediators for the emotions, unhappiness or happiness of people. These are shaped by the thousands of years of historical and cultural accumulation of society. From the depths of history, they reach from ear to ear, from generation to generation. Compiling and recording these, classifying and transferring to new generations is of great importance for the continuation of the folk culture and national culture.

It is aimed to bring the compilations made in Mersin Mut region to social sciences literature in this study. Mut is one of the important districts of Mersin. Mut, a settlement located in the province of Mersin, in the Mediterranean regions. Silifke in the east and southeast of Mut, Gülnar in the south, Karaman province in the west and the north. Mut is the only district of the province that does not have a coast to the Mediterranean. Mut has the Sertavul Pass which connects the Central Anatolia and the Mediterranean Region, making it a strategically important settlement. In addition, Mut is a district that has been a cradle to many principalities from past to present.

Key Words: Mersin, Mut, Culture, Turkish Culture, Turkish Folk Culture, Blessing, Beliefs, Curses and Incantations.

XV-XVI YÜZYILDA TÜRKMEN EDEBİYATI

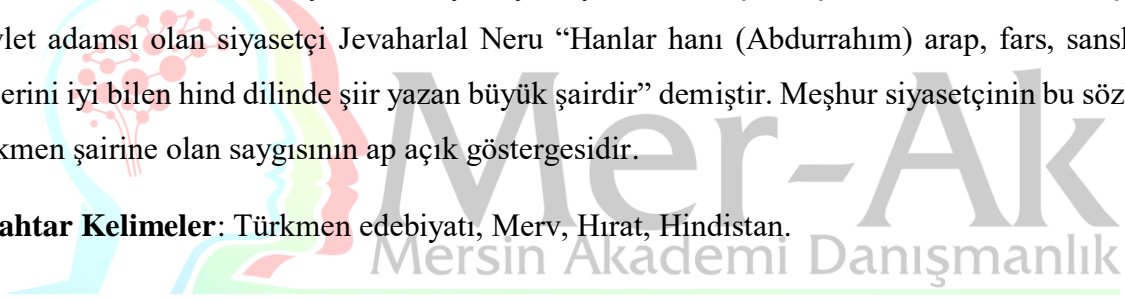
Rahimmammet KÜRENOV

ÖZET

Biz esas olarak XV-XVI yüzyıldaki türkmen edebiyatı ile ilgili araştırmamızda Orta Asiyadaki edebi ekolünü göz önünde bulunduruyoruz. Ama bu asırlardan önce ve sonraki devirlerde türkmen edebiyatı sadece Orta Asiyada değil başka yerlerde hem kendi etkisini göstermeye başlamıştır. Hindistan sahasında Hafız Horezmi, Bayram han, Abdurrahım han, Yolgulu Enisi, Molla Şeydayi, Muhammetgılıç Ülfeti, Wefayi gibi onlarca şairler yetişmiştir.

Hindistanda dahi iki dilde yani türki ve fars dillerinde eserler yazılmıştır. Bu konuya türkmen alimleri Mati Kosayev ve Ruhy Alıyev ayrıca dikkat çekmişlerdir. Hindistanda meşhur devlet adamı olan siyasetçi Jevaharlal Neru “Hanlar hanı (Abdurrahım) arap, fars, sanskrit dillerini iyi bilen hind dilinde şiir yazan büyük şairdir” demiştir. Meşhur siyasetçinin bu sözleri türkmen şairine olan saygısının ap açık göstergesidir.

Anahtar Kelimeler: Türkmen edebiyatı, Merv, Hırat, Hindistan.

ADİLLİK DÜŞÜNCESİNİN GAZZALİ’NİN ESERLERİNDEKİ TASVİRİ

Gurbangüzel KÖMEKOVA

ÖZET

zorunluluk arz eden devlet ve toplumsal kurallarına yön vermiştir. Adillik bilginlerce yüzyıllar boyu edebiyat vesilesiyle ön plana çıkarılmıştır. Bu konu Doğu’nun büyük alimi Muhammet Gazzali’nin eserlerinde de önemli yeri ihata etmektedir. “Nesihat ul-muluk” (Padişahlara nasihat) adlı kitabında alimin devletlilikle birlikte adalete çağrı düşüncesi çok kuvvetli duyulmaktadır. Bu eserinde alim “adalet” düşüncesine kesin ve derin anlamına ve farklı yönlerine ışık tutan tanımlar vererek: “Adillik, akılı zulmden, hevayi-hevesten ve gadabdan uzakta tutarak, akılı ve dini onların esiri etmeden, aksine onları akılın ve dinin esiri etmektir”. Adillikte akılın hizmetinin önemini vurgulayarak: “Adilliğin menbası olgun akıldır” diyerek ve insandaki olgun akılın altını çizerek: “Olgun akıl tüm varlığı asıl mahiyetinde görüp, her şeyin gerçeğini, özünü idarak ederek, şekle aldanmamaktır” şeklinde tanımlıyor. Adilliği kendisinden uzak tutan insan karakterlerini: “Adillikten ayrılarak dünyanın talibi olan insanın gayesi nedir?! Onun gayesi yalnız leziz ta’am yemekse şayet, o halde o, insan şekline bürünmüş hayvandır. Çünkü, aç gözlülükle yemek hayvanlara hastır. Eğer onun gayesi debdebeli ipek giysiler giyinerek süslenmek ve kendi üzerine dikkat çekmek ise, o halde o, erkek sıfatında kadındır, çünkü süslenmek kadın işidir. Eğer onun gayesi gadabını rakibine göstererek, korkutmaksa, o halde o, insan şeklindeki vahşi hayvandır, zira gadablanmak vahşiliktir. Şayet onun gayesi insanları kendine hizmet ettirmekse, o halde o, akıllı kimsenin şekiline bürünmüş ahmakın ta kendisidir”.

Adilliğin saygıya şayan olduğunu, onun insanı şerefe ulaştırdığının altını çizerek: “Olgun adillik şudur: bilinmeyen sıradan kimseyi derece ve manevi mertebelerle yükselterek, şeref sahibi yapar. Karşısına dikilen birisine rakip mi yoksa düşman ayrımını koymadan eşit gözle bakar. “Bu fakir, bu zengin” demeden birini diğerinden üstün görmez” şeklinde olgun adilliğin koşullarını belirtir.

Gazzali bu eserinde hikmetler üzerinden padişahları adillik zinetiyle süslenmeye ve hayırlı işleri icraya davet etmekte. Alim padişahlığa dair “...padişahlık bir nimettir. Kim onu gerçek mahiyetinde yönetirse, hiç bir yerde bulunmayacak, sonsuz mutluluğa sahip olur... Bu

nimetin değerinin büyüklüğünü Peygamberimizin: “Adil padişahın bir günlük adilliği altmış senelik ibadetten daha faziletlidir”, “...Ona en yakın ve en aziz kişi adil padişaktır”, “...adil padişahın her bir günü semaya tüm ra’iyetindekilerin ameline müsavi amel götürmektedir” diyen sözleri ispat etmektedir” diye belirtir.

Anahtar Kelimeler: Gazzali, Adalet, Devlet, Padişah.

FARKLI SPME UÇLARI KULLANILARAK KAYISI MEYVELERİNDE AROMA BİLEŞİKLERİNİN GC/MS TEKNİĞİ İLE BELİRLENMESİ

Şule Hilal ATTAR

Ebru KAFKAS

İpek DEĞİRMENCİ ÜRÜN

Gözde NOGAY

Zafer DOĞU

Salih KAFKAS

ÖZET

Sert çekirdekli meyvelerin bir üyesi olan kayısılar, A vitamini, şeker, mineraller, fenolik içerik ve diyet lifi bakımından zengin olduğu için Türkiye'de insan sağlığı için her zaman sağlıklı bir gıda kaynağı olarak kabul edilir ve kurutulmuş, reçel, marmelat, nektar ve hatta turşu gibi taze veya işlenmiş olarak tüketilebilir. Ayrıca, çerez olarak tatlı kayısı çekirdeği kullanılabilirken, özellikle yağ ve farmasötik amaçlı olarak kozmetikler için acı çekirdekler de kullanılabilir. Kayısı (*Prunus armeniaca* L.) Türkiye'de yüzyıllardan beri ticari olarak üretilmekte ve üretimi yıldan yıla artmaktadır. Meyve aroması önemli meyve kalite parametrelerindedir ve farklı metabolitlerin karışımının bir sonucudur. Uçucu bileşenlerin farklı oranları, genel aroma özelliklerini belirler. Meyvelerin karakteristik aroması, tüketici tarafından genel kabul görmelerine büyük katkı sağlar. Kayısı meyveleri lezzet, tatlılık ve meyve suyu olarak tercih edilen meyveler arasındadır. Headspace ekstraksiyon yöntemleri özellikle SPME (Solid Phase Micro Extraction), lezzet verici bileşiklerin ekstraksiyonu için solventsiz, ucuz, hızlı ve çok yönlü bir yöntemdir. Uçucu bileşiklerin tanımlanmasında kullanılan birçok uç türü vardır. Bu çalışmada, kayısı meyvelerinde uçucu aroma bileşiklerini tanımlamak için farklı SPME uçları (CAR / PDMS, PDMS, DVB / CAR / PDMS) GC / MS (Gaz Kromatografisi-Kütle Spektrometresi) tekniği kullanılarak karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kayısı, Aroma, SPME-HS, GC/MS.

Detection of apricot flavor using various SPME fibers by GC/MS Techniques

ABSTRACT

Apricots, as a member of stone fruits have always been considered a healthy food source for human health in Turkey due to rich in vitamin A, sugar, minerals, phenolic content and dietary fibre and can be consumed as fresh or processed such as dried, preserved, pulp, jam, marmalade, nectar, and even pickles. In addition, sweet kernels of apricot fruits can be used for cookies while bitter kernels for cosmetics especially as oil and pharmaceutical purposes, also. Apricots (*Prunus armeniaca* L.) have been produced commercially since centuries in Turkey and its production increasing from year to year. The fruit flavour is one of the most fruit quality parameters and is the result of the special assortment and mixture of different metabolites. Different proportions of the volatile components determine the overall aroma properties. The characteristic aroma of fruits greatly contributes to their overall acceptance by the consumer. Quality and preferences of apricot fruits are appreciated by consumers for their flavour, sweetness and juiciness. Headspace extraction methods provides especially the SPME (Solid Phase Micro Extraction, is a solvent-free, inexpensive, rapid and versatile method for the extraction of flavour compounds. There are many kinds of fibers that used identification of volatile compounds. In this study, it was aimed to compare various SPME fibers (CAR/PDMS, PDMS, DVB/CAR/PDMS) using GC/MS (Gas Chromatography-Mass Spectrometry) to identify volatile compositions in apricot fruits.

Key Words: Apricot, volatile compounds, SPME-HS, GC/MS.

**DETECTION F WALNUT PHENOLICS USING VARIOUS EXTRACTION
SOLVENTS BY HPLC TECHNIQUE**

**(FARKLI EKSTRAKSİYON ÇÖZÜCÜLERİ İLE CEVİZDE FENOLİK BİLEŞİK
İÇERİKLERİNİN HPLC TEKNİĞİ İLE BELİRLENMESİ)**

Elife ÇAM

Şule Hilal ATTAR

Ebru KAFKAS

Gözde NOGAY

Zafer DOĞU

ABSTRACT

The Persian walnut (*Juglans regia* L.) plays an important role within the fruit producing industry all over the world and in Turkey, also. Turkey import the walnut due to the inadequate production. However, recently walnut production of Turkey is started to increasing yearly. Due to the understanding of its health benefits by the consumers reporting the scientific reports both production and consumption increasement affected positively. According to the previous reports, phenolic content in different parts of walnut, namely, kernels, shoots, leaves, and the green husk varied. In addition, it is also implied that phenolic compounds protect Persian walnut against bacterial and fungal diseases. Recently, a specific analytical procedure including sample preparation and LC (Liquid Chromatography) analysis was developed and validated for the detection of phenolic compounds in the various fruit samples including walnuts. In this study, it was aimed to detect phenolic profiles of walnut kernels using various extraction solvents by HPLC (High Performance Liquid Chromatography) techniques.

Key Words: Walnut, phenolic compounds, HPLC.

GİYİM KUŞAM VE SÜSLENME UNSURLARININ GELENEKSEL TÜRK KÜLTÜR MİRASINA ETKİSİ: BURSA ÖRNEĞİ

Gizem ANŞİN GÜRTEKİN

ÖZET

Geleneksel giyim kuşam ve süslenme kültürü, bir bölgenin örf, adet ve dinî temalarının önemli göstergeleri arasında yer alır. İnsanların süslenme gereksinimlerini de en ilkel şeklienden en modern haline kadar takı ve aksesuarlar karşılamaktadır. Geleneksel giyim kuşam kültürünü oluşturan örnekler kullanılan malzeme, renk, desen, motif özellikleri ve hatta kullanım şekilleri açısından yöresel farklılıklar gösterirler.

Bu araştırmada Bursa ilinin merkezi, ilçeleri ve bağlı oldukları köyleri incelenmiş. Giyim kuşam ve süslenme unsurları, takı ve aksesuarları ile ayağa giyilen geleneksel örneklerinin Türk kültürüne yansımaları detaylı bir şekilde ele alınmıştır. İnsanlar giyinme ihtiyacını karşıladıktan sonra estetik ve ergonomik koşulları bir arada kullanarak yaşamış oldukları bölgenin giyim kuşam kültürlerine büyük ölçüde katkıda bulunmuşlardır. Böylece farklı bölgelerde ve farklı topluluklarda geleneksel giyim kuşam ve süslenme kültürü oluşmuştur. Yapılan bu çalışmada birinci elden kaynaklar ve ikinci elden kaynaklar toplanarak; kaynak tarama, tasnif (sınıflandırma), tahlil (analiz), tenkit (eleştiri) ve terkip (bileştirme) yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Bölgede alan araştırması yapılarak kaynak kişilerden konuyla ilgili bilgilere ve görsel detaylara ulaşılmıştır.

Günümüzde üretimi ve kullanımı giderek azalan ve hatta kaybolma arifesinde olan kültür değerlerinin araştırılması, günümüze ulaşabilen örneklerinin tespit ve muhafaza edilmesi, bu örneklerin sistematik bir biçimde analiz edilmesi ve elde edilen sonuçların belgelenmesi, başka kültürlere ve gelecek nesillere tanıtılması açısından oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Giyim kuşam, aksesuar, kültür, Bursa.

CLOTHING THE EFFECT OF HEALTH AND STYLE COMPOUNDS ON THE TRADITIONAL TURKISH CULTURAL HERITAGE: BURSA EXAMPLE

ABSTRACT

The traditional clothing culture and decoration culture is one of the important indicators of the customs, customs and religious themes of a region. The needs of the people to decorate also meet jewelry and accessories from the most primitive form to the most modern. The samples that make up the traditional clothing culture show regional differences in terms of material, color, pattern, motif features and even usage patterns.

In this research, the center, districts and villages of Bursa province were examined. The elements of clothing and decoration, jewelry and accessories are covered in detail by the traditional examples of Turkish culture. After meeting the need for dressing, people used aesthetic and ergonomic conditions to contribute to the clothing culture of the region they lived in. Thus, traditional clothing and decoration culture was formed in different regions and different communities. In this study, first-hand sources and second-hand sources were collected; source screening, classification (classification), analysis (analysis), criticism (criticism) and compound (compounding) methods were examined using. A field study was carried out in the region to provide information and visual details of the subject.

Today, the production and use of the culture values that are decreasing and even disappearing, the determination of the values of the present, the detection and preservation of samples, a systematic analysis of these samples and documenting the results obtained is very important in terms of introducing other cultures and future generations.

Key Words: Clothing, accessories, culture, Bursa.

COMPARISON OF VOLATILE COMPOUNDS OF DRIED ORANGE (MIDKNIGHT VALENCIA) FRUIT USING VARIOUS SPME FIBERS BY GC/MS TECHNIQUES

Gözde NOĞAY

Şule Hilal ATTAR

Ebru KAFKAS

İpek DEĞİRMENCİ ÜRÜN

ABSTRACT

Consumption of dried orange (*Citrus cinensis* L.) fruits as chips or crisp become very popular by people in recent years due to the having low calories and including phenolic compounds. Recently, they commercially produced by the several companies as frit pieces including fruit pulp and rind. Fruit rind consist bitterness compounds and this compounds doesnt like some of the people due to the providing bitterness taste. Aroma is one of the most important fruit quality parameter by the consumers and as far as we know there is very limited reported papers on volatile composition of dried orange fruit of ‘Valencia Midknight’ orange variety. There are many techniques on detection of volatile compounds of fruits. Headspace extraction methods provides especially the SPME (Solid Phase Micro Extraction, is a solvent-free, inexpensive, rapid and versatile method for the extraction of flavor compounds. There are many kind of fibers that used identification of volatile compounds. In this study, it was aimed compare various SPME fibers (CAR/PDMS, PDMS, DVB/CAR/PDMS) using GC/MS (Gas Chromatography Mass Spectrometry) to identify the volatile aroma compounds of dried orange fruits.

Key Words: Orange, volatile compounds, SPME, GC/MS.

“W.Murcott” ve “Valencia Midnight” TURUNÇGİL ÇEŞİTLERİNİN KURU VE TAZE MEYVELERİNİN TOPLAM FENOL VE ANTIOKSİDANT KAPASİTESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Gözde NOĞAY

İpek DEĞİRMENCİ ÜRÜN

Ebru KAFKAS

Şule Hilal ATTAR

ÖZET

Kurutulmuş meyveler son zamanlarda insanlar tarafından oldukça popüler hale geldi ve ara öğünlerde tercih edilmeye başlandı. Meyve polifenolik antioksidanlarına olan ilgi, çeşitli insan hastalıklarına karşı serbest radikalleri temizleme konusundaki yüksek kapasiteleri nedeniyle, son on yılda önemli ölçüde artmıştır. Ayrıca meyvelerin polifenol içeriğini çeşitlilik, yetiştirme, bölge, hava koşulları, olgunluk, hasat zamanı, depolama süresi vb. Gibi birçok faktör etkileyebilir. Bu çalışmada, ‘W. Murcott’ mandarin ve ‘Valencia Midnight’ portakal çeşidinin kurutulmuş ve taze meyvelerinin toplam fenol ve toplam antioksidan aktivitelerini kıyaslanmıştır. Kalibrasyon eğrisinde standart olarak kullanılan gallik asit eşdeğeri ve gallik asit kullanılarak toplam fenol içeriği (TPC) belirlenmiştir. Antioksidan aktivite, yüksek oranda reaktif oksijen türlerine (ROS) zarar veren hücre bölmelerini temizlediği için de önemlidir. Daha önce toplam fenollerin ve antioksidan kapasitelerinin ölçülmesi ile ilgili olarak daha çok taze turunçgil meyve sularında yayınlanmış birçok rapor vardır. Bu çalışmada “W. Murcot’ mandarin and ‘Midknight Valencia’ portakal çeşitlerinde kurutulmuş ve taze meyvelerde toplam fenol ve antioksidan kapatise sırasıyla Folin-Phenol Ciocalteou ve DPPH (1,1-difenil-2-pikrilhidrazaz) yöntemleriyle karşılaştırıldı.

Anahtar Kelimeler: Mandarin, portakal, toplam fenol, antioksidan kapasitesi, spektrofotometre.

COMPARISON OF TOTAL PHENOL and ANTIOXIDANT CAPACITY of DRIED and FRESH FRUITS OF “W.Murcott” and “Valencia Midnight” CITRUS VARIETIES

ABSTRACT

Consumption of dried fruits have recently become very popular and mostly preferred by people as a snack. The interest in fruit polyphenolic antioxidants has increased remarkably in the last decades due to their high capacity in scavenging free radicals associated against to various human diseases. In addition, many factors may affect on polyphenol content of fruits such as variety, cultivation, region, weather conditions, ripeness, harvesting time, storage time etc. In this study, total phenol and total antioxidant capacity of dried and fresh fruits of ‘W. Murcot’ mandarin and ‘Midnight Valencia’ orange varieties were compared. Total phenol content (TPC) was determined by using gallic acid equivalent and gallic acid used as standard in calibration curve. Antioxidant activity is also important as it cleans the cell compartments that damage the highly reactive oxygen species (ROS). There are many reports previously published on quantification of total phenol and antioxidant capacity of citrus varieties mostly in fresh juices. In this study, total phenol and total antioxidant capacity of dried and fresh samples of ‘W. Murcot’ mandarin and ‘Midnight Valencia’ orange varieties was compared by Folin-Phenol Ciocalteou’s and DPPH (1,1-diphenyl-2-picrylhydrazase) methods, respectively.

Key Words: Mandarin, orange, total phenol, antioxidant capacity, spectrophotometry.

BAZI TURUNÇGİL ÇEŞİTLERİNİN MEYVE KABUĞU VE MEYVE SUYUNDA TOPLAM FENOL VE ANTIOKSİDAN KAPASİTELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

İpek DEĞİRMENCİ ÜRÜN

Gözde NOĞAY

Ebru KAFKAS

Şule Hilal ATTAR

ÖZET

Meyveler, L-askorbik asit, flavonoidler, fenolik bileşikler ve pektinler gibi antioksidanlar bakımından önemli bir biyoaktif bileşik kaynağıdır. Bu bileşikler sağlıkla ilgili bileşikler olarak bilinir ve insan beslenmesinde büyük öneme sahip olup, insanların bazı hastalıklara karşı korunmalarına yardımcı olurlar. Bu kimyasalların, oksidatif stresin bir sonucu olarak hücrelerde oluşan serbest radikallerin zararını azaltabildiği ve kanser, kalp-damar ve diğer bazı en fazla görülen kronik hastalıkların riskini azalttığı bildirilmiştir. Turunçgiller iyi bir biyoaktif bileşik kaynağı olarak bilinmekte, turunçgil meyve sularının toplam fenol ve antioksidan aktivitesi hakkında çok sayıda rapor olmasına rağmen, turunçgil kabukları üzerinde çok sınırlı çalışmalar bulunmaktadır.

Bu amaçla, bu çalışmada, bazı mandarin (*Citrus reticulata*) ve limon (*Citrus limon*) çeşitlerinin toplam fenol ve antioksidan kapasitelerinin araştırılması amaçlanmıştır. Araştırmada, bazı limon ve mandarin çeşitlerinin toplam antioksidan kapasiteleri, diğer tekniklere kıyasla daha seçici ve yaygın olarak kullanılan DPPH (1,1-difenil-2 pikrilhidrazil) yöntemi kullanılarak karşılaştırılmıştır. Bazı turunçgil çeşitlerinde meyve kabuğu ve meyve suyunun toplam fenol içeriği (TPC), spektrofotometre cihazı kullanılarak Folin-Ciocalteu kolorimetrik yöntemine göre belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mandarin, Limon, Turunçgil Kabuğu, Turunçgil Meyve Suyu, Antioksidan kapasitesi, Toplam Fenol.

COMPARISON OF TOTAL PHENOL AND ANTIOXIDANT CAPACITIES OF SOME CITRUS PEELS AND JUICES

ABSTRACT

Fruits are an important source of bioactive compounds including antioxidants such as L-ascorbic acid, flavonoids, phenolic compounds and pectins. These compounds are known as health related compounds and has a big importance in human nutrition and they may help the protect people against some diseases. It has been previously reported that these chemicals can reduce the free radicals damage caused to the cells, as a result of oxidative stress and they have been linked to reductions in the risk of major chronic diseases such as cancer, cardiovascular disease and other disease. Citrus fruits are also known as a good source of bioactive compounds. Although there are many reports on total phenol and antioxidant activity of citrus juices, there are very limited studies on citrus peels.

For this purpose, in the present study, it was aimed to investigate the total phenol and antioxidant capacities of peels and juices of some mandarin (*Citrus reticulata*) and lemon (*Citrus limon*) varieties. Total antioxidant capacity of lemon and mandarin cultivars were compared using DPPH (1,1-diphenyl-2-picrylhydrazyl) method which is more selective and common method compared to other techniques. Total phenol content (TPC) of some fruit peel and fruit juice of some citrus varieties were detected using according to the Folin-Ciocalteu colorimetric method using spectrophotometry.

Key Words: Mandarin, lemon, citrus peel, citrus juice, antioxidant capacity, total phenol.

AZMAN MUZ ÇEŞİDİNİN MEYVELERİNDE AROMA BİLEŞİKLERİNİN FARKLI SPME FİBER UÇLARI VE GC/MS TEKNİKLERİ KULLANILARAK TESPİT EDİLMESİ

İpek DEĞİRMENCİ ÜRÜN

Nermin KALAY SARI

Ebru KAFKAS

Şule Hilal ATTAR

ÖZET

Muz bitkisi tropikal iklim bölgelerinde en önemli bitkilerden biridir. Ve dünyada ticaret oranı en yüksek meyvelerden biridir. Muz meyvesinde kaliteyi belirleyen ve tüketici seçiminde temel rol oynayan en önemli faktör duyuşal özelliklerdir. Duyusal özelliklerde, lezzet önemli bir parçadır ve yüzlerce uçucu bileşik ve çeşitli kimyasal gruplar muz lezzetinin oluşmasında önemli rol oynar. Kimyasal gruplar arasında, ester bileşenleri olgunlaşmış muz meyvelerinde yüksek miktarlarda bulunur. Kimyasal grupların tanımlanması, ekstraksiyon teknikleri ve tespit ekipmanlarına bağlı olarak değişebilir. Ekstraksiyon tekniklerine örnek olarak, katı-sıvı, sıvı-sıvı ekstraksiyonu ve solventsiz Headspace teknikleri verilebilir. Son zamanlarda HS-SPME/GC/MS (Katı Faz Mikro Ekstraksiyonu) teknikleri ile uçucu aroma bileşikleri belirlenmiştir. Analiz sıcaklığı, örnekleme süresi ve SPME uç seçimi gibi parametreler, aroma bileşiklerinin tespiti için büyük öneme sahiptir. Bu çalışmada, Azman muz çeşidinin meyve posasının uçucu bileşenlerini tanımlamak için GC / MS (Gaz Kromatografisi Kütle Spektrometresi) teknikleri kullanılarak çeşitli SPME uçlarının (CAR / PDMS, PDMS, DVB / CAR / PDMS) karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Muz, Aroma, SPME, GC/MS.

DETECTION OF BANANA (AZMAN) FRUIT FLAVOR USING VARIOUS SPME FIBERS BY GC/MS TECHNIQUES

ABSTRACT

The banana plant one of the most important crop of the tropical climate zone and its trade is one of the highest fruit in the world. The most important factor that determines the quality and plays a fundamental role in consumer choice is the sensorial properties. In sensory properties, flavor is an important part and hundreds of volatile compounds and several chemical groups play an important role for formation of banana flavor. Among the chemical groups, ester components play a major role in ripe banana fruits. Identification of chemical groups can be varied based on the extraction techniques and detection equipments. As for the extraction, there are many kind of techniques such as and solid-liquid, liquid-liquid extraction and solventless Headspace techniques. Recently as one of the reliable Headspace technique as known SPME (Solid Phase Micro Extraction) with by Gas Chromatography-Mass Spectrometry method can be used commonly to determine the volatile compounds. Parameters such as analysis temperature, sampling time and choice of SPME fibre coating have a big importance for detection of flavor compounds. In this study, it was aimed to compare various SPME fibers (CAR/PDMS, PDMS, DVB/CAR/PDMS using GC/MS (Gas Chromatography Mass Spectrometry) techniques to identify volatile compositions of fruit pulp of Azman banana cultivar.

Key Words: Banana, Flavor, Headspace, SPME, GC/MS.

DETERMINATION OF SOME FRUIT QUALITY CHARACTERISTICS OF BARBERRY FRUITS

Şule Hilal ATTAR

Mozhgan ZARIFIKHOSROSHAHI

Ebru KAFKAS

Zafer DOĞU

ABSTRACT

Barberry (*Berberis vulgaris*) is also known as European barberry a bush native to Europe, Asia, the Middle East, and North Africa, belongs to Berberidaceae family. Due to the having economic, nutritional and medicinal characteristics it is particularly important in traditional medicine and the food basket of Iranians. In addition dried fruits of barberry fruits are consumed widely as a food additive in some countries especially in Iran. Furthermore, the fruits also has a long history in folk medicine for digestive disorders, including constipation, diarrhea, dyspepsia, heartburn, and loss of appetite. It has so many health benefits such as reducing sugar in diabetes, reducing high cholesterol, high blood pressure, and also effect on the remedy of polycystic ovary syndrome. Moreover, due to having a compound known as berberine is widely used in the medical industry. Khorasan, located at northeastern Iran, is the production center with about 6,000 hectares of field growing barberry. The aim of this study was to determine some fruit quality parameters such as total phenol, total antioxidant activity and volatile compounds of barberry fruits imported from Iran.

Key Words: Barberry, total phenol, total antioxidant activity, volatile compounds.

KÜLTÜRLERARASI ENTEGRASYON:FOLKLOR TURİZMİ

Ateş AHMEDLİ

ÖZET

Mersin (eski adıyla İçel), Türkiye'nin bir ili ve en kalabalık kentlerinden biridir. Aynı zamanda, Mersin 321 km sahil şeridi ile Türkiye'nin güneyinde bir liman kentidir ve burası Türkiye'nin en büyük limanı olarak kabul edilmektedir. Mersin kıyılarının yaklaşık 108 kilometrekarelik bölümünü doğal kumsallar oluşturur. Önemli tarihi ve turistik mekanlara sahip olmasıyla son yıllar adını sıkça duyurmaya başlamıştır. Önemli plajları: Anamur, Kızkalesi, Susanoğlu, Ayaşir ve diğerleridir.

2008 yılında, Mut bölgesindeki Alahan Manastırı ve Tarsus ilçesinde bulunan Aziz Pavius Kuyusu ve Anıt Müzesi, UNESCO Dünya Miras Alanları kapsamındaki yerler listesine alınmıştır. Bu konuda, diğer önemli yerler aşağıdakilerdir: Yumuktepe, Kazanlı, Narkuyu, Kızkalesi Erdemli, Cennet ve Cehennem çökükleri.

Bu bölgelerden Kızkalesi Erdemli ismiyle ilgili olan bölge daha çok dikkatimizi çekmektedir. Çünkü, bu isime Azerbaycan'da sıkça karşılaşıyoruz. Örneğin, başkent Bakü'nün deniz kenarında bulunan Kızkalesi kulesi bu anlamda büyük önem taşır. Bu konuda halen farklı efsaneler halk arasında yaygındır. Bunlardan birine dikkat edelim: Efsaneye göre, düşmanlar Bakü'yü kuşatmaya aldıklarında, yerel padişahın kızı orada saklanmış ve ondan sonra kale böyle adlanmıştır. Ancak bu en son versiyon değildir. Başka bir kaynağa göre, bu isim öncelikli olarak Azerbaycan halkının oluşumunda önemli rol oynayan Oğuz (Türk) aşiret topluluğunun adı ile ilişkilendirilmiştir. Yani, onlar Oğuz kaleleriydi, sonra fonetik değişiklikler yapıldı ve kelime Kızkalesi olarak kullanıldı.

Mesele şu ki, bu yerlere turist gezileri sırasında ziyaretçilere ismin etimolojisi hakkında ilginç bilgiler vermek mümkündür. Bu, aynı zamanda “Folklor Turizmi”, yani modern bir araştırma kaynağı olarak da güncellik kazanmaktadır. Avrupa'da etnografik turizmde uygulanan bu alan şimdi kardeş Türkiye'de inanç turizm olarak kabul edilir. Uygulama alanı olarak bilinen bu teknikle, her turist ziyaret ettiği ve gördüğü yerler hakkında tarihi, coğrafi, etnografik ve kültür bilgilerine sahip olabilecektir. Aynı zamanda bu araçla ülkenin kültür kaynakları yabancılara tanıtılacaktır. Bu nedenle turist gördüğü şeyin anlamını hemen anlar ve

kabul eder. Araştırma yenidir ve bildiri metninde bu konu hakkında daha geniş bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kızkalesi, Oğuzkalesi, folklor turizmi, etimoloji, efsane.

CULTURAL ENTERGRATION: FOLKLORE TOURISM

ABSTRACT

Key Words: Maiden Tower, Oghuz tower, folklore tourism, ethimological, legend.

ÖRGÜTSEL ÖĞRENME İLE TEMEL YETERLİLİKLERİN GELİŞTİRİLMESİ: UN ÜRETİCİLERİ ÖRNEĞİ

Duygu HİDİROĞLU

ÖZET

Bu çalışma, un üreticilerinin Örgütsel Teori Kuramlarını kendi süreçlerine nasıl uyarladıklarını ve un üreticilerinin rakipleriyle rekabet edebilmesi için hangi örgütsel çevresel ve yapısal faktörlerden yararlanması gerektiğini, hangi örgüt kültürüne sahip olması ve hangi örgütsel sistemlerin uygulaması gerektiğini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla, bu çalışma açık ve kesin verilerine ulaşılabilen bir un üreticisini analiz etmekte ve çalışma üreticinin kuruluşu, üyeleri, çevresi ve paydaşları için önemli bulgular sunmaktadır. Ayrıca çalışma örnek un üreticisinin analizlerinden yararlanarak, hangi örgütsel yapının ve uygulamanın bir un üreticisinin faaliyetlerinde başarılı olabilmesi için daha uygun olacağı hakkında değerlendirilme yapılmasına olanak sağlamaktadır.

Bu çalışmada, örnek un üreticisi üzerinde analizler yapılırken; üreticinin örgüt yapısının açık bir hiyerarşiye sahip olduğu gözlenmiştir. Örgüt, ölçüm, dokümantasyon ve bilgi yönetimine önem vermektedir. Kontrol mekanizması iyileştirilmiş ve şirket yapısındaki her aşamada istikrar gözlenmiştir. Yüksek standardizasyon örgütün temel özelliğidir.

Gözlem yapılan un üreticisinin analizlerinin bir neticesi olarak, “un üreticilerinin standartlar ve prosedürler belirlemesi ve sürekli bir başarı elde etmek için sade bir hiyerarşi ile çalışanlar için açık bir görev tanımına sahip olması oldukça önemlidir” fikrine ulaşılmıştır. Öte yandan, bu çalışmanın sınırlılığı olarak, Örgütsel Teori Kuramlarından İç Proses Modeli’nden ya da Akılcı Hedef Modeli’nden hangisinin un üreticileri için daha uygun olup olmadığı hakkında net bir sonuca varılamamasıdır.

Anahtar Kelimeler: Örgüt Kültürü, Örgütsel Teori, Un Üreticileri, Örgüt Yapısı, Örgütsel Faktörler.

BUILDING CORE COMPETENCIES THROUGH ORGANIZATIONAL LEARNING: A CASE STUDY OF FLOUR PRODUCERS

ABSTRACT

This study aims to examine how flour producers implement Organizational Theory Principles to their process and to define which organizational environmental and structural factors, culture and systems are appropriate for flour companies in order to improve companies' success. For this purpose, this study analyzes a flour company and provides implications of the findings and limitations for the organization, its members, environment and stakeholders.

In this study, while studying on sample flour company, a clear hierarchy in the organization is observed. The company gives importance to measurement, documentation and information management. The control mechanism is improved and the stability can be observed in every stages in the company structure. High standardization is a main feature of the company.

As a result of analyses of sample flour company, the study come up with the idea: "it is crucial for flour producers to set standards and procedures, and have clear task definition in a plain hierarchy to achieve constant success". On the other hand, the system boundary for this study is among Organizational Theory Principles whether Internal Process Model or Rational Goal Model is more suitable for flour producers.

Key Words: Organizational Culture, Organizational Theory, Flour Producers, Organizational Structure, Organizational Factors.

MERSİN İLİNDE MUZ YETİŞTİRİCİLİĞİ

Nermin KALAY SARI

Adem ÖZARSLANDAN

Ebru KAFKAS

ÖZET

Muz bitkisi Scitamineae takımının Musaceae ailesinin Musa cinsine ait bir bitki olup, ana vatanı Güney Çin, Hindistan ve Hindistan ile Avustralya arasında kalan adalardır. 100 g muz meyvesi 90-100 kcal enerji içermektedir. Yüksek seviyelerde potasyum içermesinden dolayı çok iyi bir kan basıncı düzenleyicisi olan muz bitkisi fenolik bileşikler, vitaminler, karatenoidler, flavanoidler açısından da zengin bir içeriğe sahiptir. Muz tropik iklim kuşağının önemli meyvelerinden olup, subtropik iklim kuşağında da yetiştirilebilmektedir. Günümüzde dünyada ticareti en fazla yapılan meyveler arasında olup, ülkemizde de subtropik iklim koşullarında açıkta ve örtü altında yapılabilmektedir. Ancak üretimimiz ülke tüketimini karşılayamamaktadır. Nitekim, Türkiye'nin yıllık muz tüketimi 521.000 ton olup bu miktarın 217.000 tonu yurt dışından ithal edilmektedir. Ülkemizde muz üretimi yıllara göre artış göstermektedir. Mersin bölgesinin birçok ilçesinde de yıldan yıla üretim değerlerinde artışlar gözlenmekte, üreticiler mevcut arazilerini muz seralarına çevirmektedir. Bu durum, muzun küçük aile işletmeciliğine uygun olması, işçilik maliyetlerinin düşük olması, yatırımların kısa zamanda geriye dönmesi ve özellikle de dikimden yaklaşık 1 yıl sonra meyve verebilme avantajı muz yetiştiriciliğine olan talebi her geçen gün arttırmaktadır. Bu çalışmada Mersin ilinde muz yetiştiriciliği, kültürel uygulamalar ve yetiştiricilikte karşılaşılan en büyük problemler tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Muz, Yetiştiricilik, Mersin's banana, üretim.

BANANA CULTIVATION IN MERSIN PROVINCE

ABSTRACT

Banana is a plant belonging to the Musaceae family of the Scitamineae group, and its homeland is Southern China, India, and the islands between India and Australia. 100 g of banana fruit contains 90-100 kcal of energy. Banana plant, which is a very good blood pressure regulator because it contains high levels of potassium, has also a rich content in terms of phenolic compounds, vitamins, carotenoids and flavonoids. Banana is one of the most important fruits of the tropical climate zone and it can also be grown in subtropical climate zone. Today, it is among the most common commercial fruits in the world and it can be grown outdoor and in greenhouses in subtropical climate conditions in our country. However, our production does not meet the domestic consumption. As a matter of fact, Turkey's annual banana consumption is 521.000 tonnes and 217.000 tons of this amount is imported from abroad. Banana production in our country is increasing over the years. In many districts of the Mersin region, there is an increase in the production figures from year to year, and the producers are converting their existing lands into banana greenhouses. In addition to this situation, factors such as banana's convenience for small family business, low labor cost, fast returns of investment and the advantage of yielding fruits merely 1 years after planting enhances the demand for banana cultivation every passing day. This study addresses banana cultivation, cultural practices, and the biggest problems encountered in the cultivation in Mersin province.

Key Words: Banana, Cultivation, Mersin's Banana, Production.

HEPTALİTLER BAĞLAMINDA ARKEOLOJİK MALZEMELER

Aydogdy KURBANOV

ÖZET

Orta Asya ve komşu ülkeler çok eski ve zengin bir tarihe sahiptir. Bu bölgenin kötü çalışılmış ve karmaşık bir dönemi Erken Ortaçağ zamanıdır (4-6. Yüzyıllar). Bu süre zarfında, göçebe halkların (Hunlar) Asya'dan Avrupa'ya göçü olan “Büyük Halk Hareketi” gerçekleşti. Güney ve Orta Asya'da, Sasan İran'ı, Gupta Hindistan ve birkaç küçük devlet de dahil olmak üzere büyük imparatorluklar vardı. Orta Asya'da gizemli yeni insanlar ortaya çıktı: diğerleri arasında Heptalitler, Kidaritler ve Chionites. Kökenleri hala tartışılıyor. Bazı bilim adamları, onların Hunnicus konfederasyonunun bir parçası olduğunu öne sürerken, diğerleri her birinin farklı kökene sahip olduğunu öne sürüyor.

Orta Asya tarihi evresinde, yeni halkların en büyük etkisi Hephthalitler tarafından yapılmıştır (Bizans kaynaklarında Beyaz Hunlar olarak da bilinir - kendilerinin kullandıkları isim bilinmemektedir). Birincil kaynaklar eksik olsa da, bunlar Türklerin ve Orta Asya'nın İslami karakterinin gelişiminde önemlidir. MS 5. ve 6. yüzyıllarda Hephthalites, Türkmenistan, Tacikistan, Özbekistan, Kazakistan, Afganistan, Pakistan, Hindistan ve Çin'in modern devletlerinin topraklarında büyük bir imparatorluk kurdu. İki yüzyıl boyunca o bölgeye ve siyasi tarihe hâkim oldular. Heptalitler, defalarca dönemin en güçlü imparatorluğu olan Sasani İran'ı yendi. Bunun yanında Hindistan'da Gupta İmparatorluğu'nu devirdiler ve o bölgenin büyük bir bölümünü ele geçirdiler.

Anahtar Kelimeler: Orta Asya, Arkeoloji, Erken Ortaçağ, Heptalitler (Ak Hunlar).

Archaeological materials in context with the Hephthalites

ABSTRACT

Central Asia and neighbouring countries have very old and rich history. A poorly studied and complex period of that region is Early Medieval time (4th – 6th centuries AD). During that time, took place the “Great Movement of Peoples”, a migration of nomadic peoples (Huns) from Asia to Europe. In the South and Central Asia existed great empires, including Sasanian Iran, Gupta India and several smaller states. Across Central Asia, appeared mysterious new peoples: Hephthalites, Kidarites and Chionites, among others. Their origin is still debated. Some scholars suggest that they were a part of a Hunnic confederation, while others propose that each of them had different origin.

On the Central Asian historical stage, of the new peoples the biggest impact was made by Hephthalites (also known in Byzantine sources as *White Huns* - the name they used themselves is unknown). They are important in the development of the Turkic and later Islamic character of the Central Asia – though primary sources are lacking. In the 5th - 6th centuries AD, Hephthalites founded a great empire in the territories of the modern states of Turkmenistan, Tajikistan, Uzbekistan, Kazakhstan, Afghanistan, Pakistan, India, and China. They dominated that region and political history for two centuries. Hephthalites repeatedly defeated the Sasanian Iran, a most powerful empire of the period. Besides that, they overthrew the Gupta Empire in India, and conquered a large part of that area.

Key Words: Central Asia, Archaeology, Early Middle Ages, Hephthalites (White Huns).

ÜLKEMİZDE HUKUK FAKÜLTELERİNİN YÜKSEKÖĞRETİM GİRİŞ PUANLARI ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI İNCELEME, ÜSTÜNLÜK VE ZAYIFLIK ANALİZLERİ

Tolga Bahadır ŞİMŞEK

ÖZET

Ülkemizde yükseköğretim kurumlarına geçiş sınavına yönelik yapılmış olan dönüşüm sonrasında özellikle tercih rehberliği konusu ciddi önem kazanmış durumdadır. Geçmiş yıllara ait puan ve sıralamalar göz önünde bulundurularak bölüm, fakülte ve üniversite seçimi konusunda hassasiyet gerektiren hususların doğması ortaya çıkmıştır.

Hukuk fakültelerinin tercih noktasındaki alt yapının karşılığı lise ve dengi düzeyde eğitim veren kuruluşlarda eşit ağırlık bölümleriyle karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde mesleğe gelişimsel olarak baktığımızda hukuk bölümü ile ilgili sektörde farklı istihdam olanaklarının doğmasına sebebiyet veren yenilik süreçleri ortaya çıkmıştır. Denetçi, arabulucu, uzlaştırma işlevlerinin yerine getirilmesinde öncelik hukuk fakültesi mezunlarının olmuştur. Mesleki prestij algısı özellikle eşit ağırlıklı bölümlerden tercih yapacak öğrencilerimizin, hukuk fakülteleri ilgi alanlarını oluşturmaktadır.

Araştırmamızda saha çalışması uygulamaları ile beraber yoğunluk olarak literatür tarama metotlarını kullanarak elde edilmiş sonuçları çalışmamıza aktarmış bulunmaktayım. Ayrıca karşılaştırmalı tablolardan faydalanarak objektif sonuçlar üzerinde çalışmamızın sonunda çözüm önerilerini de ortaya koymuş olmaktadır.

Hukuk fakültelerinin seçiminde ve tercihlerinde göz önünde bulundurulması gereken parametreleri de çalışmamın genelinde yer vermiş olmaktadır. Özellikle Yükseköğretime hazırlanan öğrenciler ve velileri için yol gösterici bir çalışma olduğunu düşünmekteyim.

Anahtar Kelimeler: Arabulucu, uzlaştırıcı, mesleki prestij, karşılaştırmalı analiz.

COMPARATIVE INVESTIGATION, SUPERIORITY AND WEAKNESS ANALYSIS ON HIGHER EDUCATION ENTRANCE POINTS OF LAW FACILITIES IN OUR COUNTRY

ABSTRACT

After the transformation towards higher education institutions in our country, especially the preference guidance issue has gained serious importance. Considering the points and rankings of the previous years, it has emerged that there are issues that require sensitivity about the selection of departments, faculties and universities.

The equivalent of the infrastructure in the choice of law faculties is equal to the weight in the institutions providing education at high schools and equivalent level. Nowadays, when we look at the profession in a developmental way, there have been innovation processes that have

led to the emergence of different employment opportunities in the sector. Supervisors, mediators, priority of law faculty graduates in performing the mediation functions has been. The areas of interest of the faculty of law of our students, who prefer to have a preference for professional prestige, especially from equally weighted departments.

In our study, I have transferred the results obtained by using literature screening methods to the study, as well as the field work applications. In addition, by using comparative tables, we have presented solution suggestions at the end of our study on objective results. I have also included the parameters that should be taken into account in the choice and choice of law faculties throughout the study. I think that it is a guiding study especially for students and their parents who are preparing for higher education.

Key Words: Mediator, conciliator, professional prestige, comparative analysis.

MERSİN ANAMUR İLÇESİ ÖRNEĞİNDE PEYZAJ MİRASININ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

Tülay ERBESLER AYAŞLIGİL

ÖZET

Sürdürülebilir yaşam için doğal kaynakların varlığının güvence altına alınması en önemli kriterlerden biridir. Mekansal gelişme açısından peyzajların korunmaları gereken önemli kaynaklar olduğu kabul edilmektedir (Festas, 2002). Peyzajların korunması, yönetimi ve gelişimi için mekansal planlama kararlarının peyzaj analizlerine dayandırılmasının önemi vurgulanmaktadır (Council of Europe 2002). Avrupa peyzajlarının korunması, yönetimi ve iyileştirilmesi bir politika hedefi olarak tanımlanmaktadır (European Commission, 1999).

Mekansal planlamalarda öncelikle peyzajların gelecek nesillere bırakılacak “Peyzaj Mirası” olarak ele alınması, sürdürülebilir kaynak kullanımı açısından çok önemlidir.

Bu araştırmada Mersin ili Anamur İlçesi'nin peyzaj yapısını ortaya koymak, peyzaj tiplerini tanımlamak, sınıflandırarak “Peyzaj Karakter Haritası” oluşturmak ve koruma öncelikli alanların saptanması amaçlanmıştır. Materyal olarak mekansal analiz ve istatistiksel veri tabanlı (CBS) sayısal haritalar, CORİNE Arazi Örtüsü Haritası, Landsat TM uydu görüntüleri, Havza ve Orman Amenajman Haritası, 1/50 000 Topoğrafya Haritası, 1/5000 NİP, 1/1000 UİP, 1/1000 Halihazır Harita ve DSİ Raporları, çeşitli araştırma raporları değerlendirilmiştir.

Yöntemde analiz aşaması konumsal haritaların CBS ile çakıştırılmasına dayanmaktadır. Veri setlerinde öncelikle peyzaj yapısındaki korunacak potansiyel alanlar ortaya konmuştur. Sentez aşamasında alan özelinde koruma statüleri, değerlendirme kriterleri ve alt kriterlere belirlenerek “Alt Bölgeler” oluşturulmuştur. Peyzaj birimlerinin tanımlanması ve peyzaj karakter alanlarının görselleştirilmesinden oluşan haritalar Arcview GIS 3x vektör formatında değerlendirilmiş ve Arcmap ile sonuçlandırılmıştır.

Bulgular kısmında Anamur İlçesi doğa koruma amaçlı bölgeleme yapılarak Orman Potansiyeli, Jeomorfolojik Karakter Bakımından Korunacak Alanlar, Su Potansiyeli ve Kırsal Peyzaj Karakteri Bakımından Korunacak Alanlar, Tarım Potansiyeli ve Koruma Statüleri

Bakımından Korunacak Alanlar, Doğal Afet Riski Taşıyan Alanlar olmak üzere yedi alt bölge belirlenmiştir. Sonuç olarak araştırma alanı özelinde koruma öncelikli öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Doğa Koruma, Sürdürülebilirlik, Peyzaj Karakteri, Kırsal Peyzaj, Koruma Alanı.

SUSTAINABILITY OF LANDSCAPE HERITAGE IN MERSIN ANAMUR DISTRICT EXAMPLE

ABSTRACT

Ensuring the existence of natural resources for sustainable living is one of the most important criteria. In terms of spatial development, landscapes are considered to be important resources to be protected (Festas, 2002). The importance of building spatial planning decisions on landscape analysis is emphasized (Council of Europe 2002) for the conservation, management and development of landscapes. The conservation, management and improvement of European landscapes is defined as a policy objective (European Commission, 1999).

In spatial planning, it is important to consider landscaping as “Landscaping Heritage” kullanım which will be left to future generations in terms of sustainable resource utilization.

In this research, it is aimed to determine the landscape structure of Anamur District of Mersin and to define the landscape types, to create a, Landscape Character Map by classifying and to determine the conservation priority areas. Spatial analysis and statistical data based (GIS) digital maps as a material, CORINE Land Cover Map, Landsat TM satellite images, Basin and Forest Management Map, 1/50 000 Topography Map, 1/5000 NIP, 1/1000 UIP, 1/1000 Current Survey and DSI Reports and various research reports were evaluated.

In the method, the analysis phase is based on the mapping of spatial maps with GIS. In the data sets, the potential areas to be protected in the landscape structure have been put forward. In the synthesis stage, protection status, evaluation criteria and sub-criteria were determined and stat Sub-Regions asında were formed.

Maps of landscape characterization and visualization of landscape character maps were used in Arcview GIS 3x vector format and resulted in Arcmap.

In the Findings section, Anamur District was designated for protection of nature with the purpose of preserving the forest potential, areas to be protected from the geomorphological character, water potential and areas to be protected from rural landscape character, areas to be protected from agricultural potential and protection status, and areas with natural disaster risk. As a result, priority was given to protection in the area of research.

Key Words: Nature Conservation, Sustainability, Landscape Character, Rural Landscape, Protection Area.

MERSİN'DE YAĞIŞLI GÜN SAYISI DEĞİŞİYOR MU?

Muhammet TOPUZ

Murat KARABULUT

ÖZET

Küresel iklim değişikliğinin en büyük etkilerinden birisi yağışlar üzerinde meydana gelip; bu durum bazı bölgelerde yağış azlığı nedeniyle kuraklığa neden olurken; bazı bölgelerde ise ekstrem yağışlar sonucu sel ve taşkınlar şeklinde kendini göstermektedir.

Küresel iklim değişikliği bağlamında Akdeniz bölgesinde artan ekstrem hava olayları, yanlış beşeri müdahaleler ile birleştiğinde ciddi can ve mal kaybına neden olmaktadır. Mersin’de giderek daha sık görülmeye başlanan sel ve taşkın olayları hiç şüphesiz bu olaylardan bağımsız düşünülemez.

Yapılan bu çalışmada amaç; yıllık toplam yağışlarda çok ciddi bir artış veya azalışın meydana gelmemesine karşın aşırı iklim olaylarının bölgede bu denli zararlara yol açmasının yağışlı gün sayılarının değişimi ile bir ilişkisinin olup olmadığının ortaya konulmasıdır. Bu amaçla; Mersin, Silifke ve Erdemli meteoroloji istasyonlarının 1970-2018 yılları arası yıllık, aylık ve mevsimlik bazda yağışlı gün sayılarında herhangi bir değişim olup olmadığı Mann-Kendall Trend Analiz yöntemi ile tespiti çalışılmıştır. Ayrıca Meteoroloji Genel Müdürlüğü’nden (MGM) ilgili istasyonların yağış şiddet-süre-tekerrür eğrileri alınarak yorumlanmıştır.

Sonuç olarak Mann-Kendall analizine göre; Erdemli istasyonunda istatistiksel olarak % 90 ve üzerinde anlamlı herhangi bir artış ve azalış hiç periyotta meydana gelmezken özellikle eylül ayında Silifke (% 95 anlamlı) ve Mersin (% 99 anlamlı) istasyonlarında önemli bir artış söz konusudur. Literatürle uyumlu olarak bölgede artan güz yağış toplam değerlerine paralel yağışlı gün sayılarında da anlamlı bir artış vardır. Planlamalarda bu durum göz önünde bulundurularak gerekli tedbirler alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Mersin, Silifke, Erdemli, Yağışlı gün sayısı.

DOES THE NUMBER OF RAINY DAYS CHANGE IN MERSİN?

ABSTRACT

One of the greatest influences of global climatic variances occurs on rainfalls, while this climatic variances leads to drought in some areas due to the lack of rainfall, on the other hand flood and spates can occur as a result of excessive precipitation in some areas as well. In the context of global climate change increasing extreme weather events causes serious loss of life and property in the Mediterranean region when combined with false human interventions. Increasing flood and flood events in Mersin are not independent interpreted from these increasing extreme climatic events.

The aim of this study is; Although there is not a significant increase or decrease in the annual total precipitation, it is to determine whether the extreme climate events cause such damages in the region have a relationship with the change in the number of rainy days.

For this purpose; Mann-Kendall Trend Analysis method was used to determine whether there were any changes in the number of rainy days of for any period between the years of 1970-2018 for Mersin, Silifke and Erdemli meteorological stations. Also the rainfall intensity-duration-recurrence curves of the related stations are taken from the General Directorate of Meteorology (MGM) and interpreted.

As a result, according to Mann-Kendall analysis; At Erdemli station, statistically significant increases of 90% or more do not occur in any period, especially in September there is a significant increase in Silifke (95% significant) and Mersin (99% significant) stations. In accordance with the literature, there is a significant increase in the number of rainy days parallel to the increase in the total precipitation in the region. Necessary measures should be taken in the planning considering this situation.

Key Words: Mersin, Silifke, Erdemli, the number of rainy days.

MERSİN'DE MEYDANA GELEN SELLER: SORUNUN ARKASINDAKİ KARMAŞIK BEŞERİ VE DOĞAL FAKTÖRLER?

Muhammet TOPUZ

Murat KARABULUT

ÖZET

İnsanoğlu'nun yaşamına doğrudan etki eden doğal afetlerin başında sel felaketi gelmektedir. Can ve mal kaybına yol açan bu olayların analizlerinin doğru yapılması, bir sonraki tekrarında zararların en aza indirgenebilmesi için çok önemlidir. Yapılan bu çalışmada amaç; Mersin'de son yıllarda meydana gelen sel felaketlerinin meteorolojik, hidrografik, jeomorfolojik ve diğer beşeri unsurlar açısından etraflıca incelenmesidir. Bu amaçla; Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nden alınan günlük ve saatlik yağış verileri ve HYSPLIT Modeli kullanılarak meydana gelen sel felaketlerinin meteorolojik analizleri yapılmıştır. Ayrıca DSİ Mersin Şube Müdürlüğü'nden bölgede yer alan akarsuların taşkın debilerine ait veriler kullanılarak meydana gelen sel felaketleri hidrografik açıdan değerlendirilmiştir. Son olarak bölgenin 1/25.000 ölçekli topografya haritası üzerinden bir sayısal yükseklik modeli (SYM) üretilerek akarsuların havza özellikleri belirlenmiş ve sel felaketleri ile ilişkisi kurulmuştur. Ayrıca arazi örtüsü/arazi kullanımındaki değişiklikler uydu görüntüleri ile tespit edilmiştir. Sonuç olarak HYSPLIT modeline göre; maksimum yağıştan sorumlu hava kütesinin Akdeniz İklim kuşağında kışın egemen olan kararsız denizel polar (mPu) bir hava kütlesi olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca Mersin'de meydana gelebilecek bir sel felaketini oluşturabilecek günlük maksimum yağış tutarı giderek azalmaktadır. 1968 yılında günlük yağış maksimumu 199,5 mm olmasına rağmen sel olayı gerçekleşmemiş; 2001 yılında 175 mm, 2016 yılında ise 149,8 mm sel felaketine neden olmuştur. Havzaların şekilsel özellikleri ve litolojik yapısının da sel felaketinin etkisini artırıcı diğer etmenler olduğu tespit edilmiştir. Şehir alanlarının giderek büyümesi sonucu artan yüzeysel akış ve dere yataklarına yapılan yanlış beşeri müdahaleler ile meydana gelen afetlerin boyutu artmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mersin, Sel, Doğal ve beşeri faktörler.

THE FLOODS IN MERSIN: THE COMPLEX HUMAN AND NATURAL FACTORS BEHIND THE PROBLEM

ABSTRACT

One of the most important of the natural disasters directly affecting human life is flood disaster. The correct analysis of these events leading to the loss of life and property is crucial to the reduction of losses in the next repetition. The aim of this study is to examine common features of the recent flood disasters in Mersin meteorological, hydrographic, geomorphological and other human traces exhaustively. For this purpose; daily and hourly precipitation data from the General Directorate of Meteorology (MGM in Turkish acronym) and using HYSPLIT Model a meteorological analysis of the flood disaster was carried out. In addition flood disaster was evaluated from the hydrographic point of view using the data of flood flow of the rivers taken from The General Directorate of State Hydraulic Works (DSI in Turkish acronym) Mersin Branch Directorate. Finally, a digital elevation model (DEM) of the region was generated over a 1/25.000 scale topography map; The basin characteristics of the rivers were determined and the relationship with the flood disaster was established. In addition, changes of the land cover/land use were determined by satellite images.

As a result according to HYSPLIT model; it has been understood that the air mass responsible for maximum precipitation is an unstable marine polar (mPu) air mass dominated by the winter climate in the Mediterranean climate zone. In addition, daily maximum rainfall required for flood disaster in Mersin is gradually decreasing. Although the daily precipitation maximum was 199,5 mm in 1968, no flooding occurred; It caused a flood of 175 mm in 2001 and a flood of 149,8 mm in 2016. In addition, the morphological features and lithological structure of basins have also been found to be other factors that increase the effectiveness of flood disaster. The size of the disasters enlarged because of the acceleration of superficial flow resulting from the growth of urban areas and wrong interventions in creek beds.

Key Words: Mersin, Flood, Natural and human factors.

KIZILAĞAÇ VE KAVAKTAN ÜRETİLEN LAMİNE KAPLAMA KERESTELERİN MEKANİK ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE TABAKA KOMBİNASYONUNUN ETKİSİ

İlkay ATAR

Fatih MENGELOĞLU

Mustafa Kadir YALMAN

ÖZET

Lamine kaplama kereste (LVL) inşaat yapılarında kiriş, döşeme kirişi, başlıklar ve paneller olarak kullanılan bir mühendislik ürünü ağaç malzemedir. LVL'nin Türkiye'de uygulanması ve üretimi sınırlıdır. Bu çalışmada kızılağaç ve kavak'tan üretilen LVL'lerin mekanik özellikleri üzerine tabaka kombinasyonunun etkisi incelenmiştir. LVL üretiminde 1.5mm kalınlığında kızılağaç, 2.2mm kalınlığında kavak ve üre formaldehit tutkalı kullanılmıştır. 10 farklı kombinasyonda LVL üretimi gerçekleştirilmiştir. Bu kombinasyonlar (9A), (ABBBBBBBA), (AABBBBBBAA), (AAABBBBAAA), (9B), (BAAAAAAB), (BBAAAAABB), (BBBAAABBB), (ABABABABA), (BABABABAB) şeklindedir, (A) kızılağacı (B) ise kavak ağacını temsil etmektedir. LVL'lerin fırın kurusu yoğunluğu, rutubet miktarı, çekme-makaslama direnci, eğilme direnci, eğilmede elastikiyet modülü ve liflere paralel basınç direnci değerleri sırasıyla TS 2472, TS 2471, EN 314-1, TS 2474 and TS 2595 standartlarına göre belirlenmiştir. Bu çalışmaya sonucunda en yüksek eğilme direnci, eğilmede elastikiyet modülü, basınç direnci ve yoğunluk değerleri tüm tabakalarda kızılağaç kullanılan LVL'lerde (9A) elde edilmiştir. En yüksek çekme-makaslama direnci tüm tabakalarda kavak kullanılan LVL'lerde (9B) bulunmuştur. Ayrıca laminasyonda kızılağaç kaplama kullanımının artması eğilme direnci, eğilmede elastikiyet modülü, basınç direnci ve yoğunluk değerlerini artırdığı gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Lamine kaplama kereste (LVL), Kızılağaç, Kavak, Eğilme Direnci, Üre formaldehit.

THE EFFECT OF PLY COMBINATION ON MECHANICAL PROPERTIES IN LAMINATED VENEER LUMBER (LVL) MANUFACTURED FROM ALDER AND POPLAR

ABSTRACT

Laminated veneer lumber (LVL) is an engineering product material used as girders, beams, joist, headers, panels, etc. in construction. Their application and manufacture is limited in Turkey. In this study, the effect of ply combination on the mechanical properties of LVL manufactured from alder and poplar was investigated. 1.5mm thick alder, 2.2mm thick poplar veneers and urea formaldehyde glue were used in LVL production. LVLs were produced in a total of 10 different combinations. These are (9A), (ABBBBBBBA), (AABBBBBBAA), (AAABBBAAA), (9B), (BAAAAAAB), (BBAAAAABB), (BBBAAABBB), (ABABABABA), (BABABABAB), in which (A) represents alder veneer and (B) represents poplar veneer. Oven dry specific gravity (SG), moisture content (MC), glueline shear strength, modulus of rupture (MOR), modulus of elasticity (MOE) and compression strength (CS)(parallel to grain) of LVLs were determined according to TS 2472, TS 2471, EN 314-1, TS 2474 and TS 2595 standards, respectively. Based on this study, the highest modulus of rupture, modulus of elasticity, compression strength and oven dry specific gravity values were obtained with alder veneers used in all plies (9A). On the other hand, the highest glueline shear strength values were obtained with poplar veneers used in all plies (9B). It was also observed that as contribution rate of alder veneer in lamination increases, oven dry specific gravity, modulus of rupture, modulus of elasticity and compression strength values were increased.

Key Words: Laminated veneer lumber (LVL), Alder, Poplar, Modulus of rupture, urea formaldehyde.

USING MCDM METHODOLOGY FOR MAKING RATIONAL DECISIONS RELATED TO URBAN TRANSPORT: EVIDENCE FROM TURKEY

Sarbast MOSLEM

Ahmad AL KHARABSHEH

ABSTRACT

Developing the urban transportation consider one of the most critical issues for the big cities in the world. However, in the emerging countries, the development strategy plans related to urban transportation are taken by the decision makers without considering the citizens demand and point of view. Furthermore, their decisions are not rational in many cases. In this study, we use the MCDM method in order to help not only, the decision makers, but also the citizens to be really rational in their decision making without biased assumptions. The demand was detected in Mersin city (Turkey). 100 evaluators involved in the pairwise comparison survey. The most critical criteria have been highlighted by analyzing the collected data in order to improve the urban transport supply quality and enhancing citizens satisfaction.

Key Words: Public bus transport, The analytic hierarchy process, Supply quality, Public satisfaction.

YENİ İPEK YOLU TURİZMİ ve MERSİN KENTİ

Uysal YENİPİNAR

ÖZET

Tarihi İpekyolu üzerinde ve kıyısında kurulan kentler, "yeni ipek yolu" sloganı ile yeniden geliştirilmektedir. Dünyanın en tanınmış tarihi yolu günümüzde turizm destinasyonu olarak yoğun turist çekmeye başlamıştır. İpekyolunun en Doğu ve en Batısında yer alan Asya ve Avrupa ülkeleri tarihi yolun yeniden canlandırılması projesi kapsamında turizmde alt ve üstyapı yatırımlarını başlatmışlardır. Türkiye coğrafi olarak Tarihi İpekyolunun tam ortasında yer almaktadır. Doğu Akdeniz Bölgesi ve Mersin kentinin tarihi yolla hem kara, hem de deniz yolu ile bağlantısı vardır. Doğu Akdeniz Bölgesi, Doğu ve Batı ekseninde taşınan ürünlerin, bilgilerin, kültürlerin paylaşıldığı, el değiştirdiği kentler ve limanlara sahiptir. İpekyolunda böylesine önemli stratejik konuma sahip olan Mersin ilinin turizmde uluslararası tanınmış bir marka olan "İpekyolu turizmi" semsiyesi altında yaratıcı turistik ürün ve değerler geliştirilmesi uluslararası tanınırlığını kolaylaştıracaktır. Çalışmanın amacı; turizmde ülkesel ve uluslararası alanda arzu edilen seviyeyi henüz yakalayamamış Mersin kentinin -İpekyolu, Doğu Akdeniz- gibi dünyaca tanınmış iki turizm markası altında pazarlanabilirliğini sorgulamak ve İpek Yolunda güçlü, zayıf yönleri ve olanakları ve tehditlerini SWOT analizi ve Eylem Planı çalışması ile tespit etmektir.

Anahtar Kelimeler: L Yeni İpek Yolu, Doğu Akdeniz Bölgesi, Mersin, Swot Analizi, Eylem Planı.

THE NEW SILK ROAD TOURISM AND THE CITY OF MERSİN

ABSTRACT

The cities built on the historical Silk Road and on the shore are being redeveloped with the slogan of "the new silk road". Asian and European countries, located in the East and West of The Silk Road have initiated infrastructure and superstructure investments in tourism as part of the revitalization of the historical road. Turkey is geographically located in the middle of the historical Silk Road. The Eastern Mediterranean Region and the city of Mersin were connected by land and sea at that time. The Eastern Mediterranean Region has cities and ports where products, information, cultures are exchanged in the East and West axis. The development of creative touristic products and values under the umbrella of "The New Silk Road Tourism" Mersin City can be facilitate its international recognition. Purpose of the study; The aim of the project is to identify the strengths, weaknesses and opportunities and threats of the city of Mersin, which has not yet achieved the desired level of national and international level in tourism, through its Action Plan study and to question the marketability of the city under two The New Silkroad Tourism brands.

Key Words: The New Silk Road, Eastern Mediterranean Region, Mersin, Swot Analysis, Action Plan.

MİTOLOJİDEN İNSANA DÖRT UNSUR ÜZERİNE BİR İNCELEME

Uysal YENİPİNAR

ÖZET

İlkel insan topluluklarının evreni, dünyayı ve tabiat olaylarını olağanüstü varlıklar aracılığı ile anlattığı hikâyeler olan mitler, ilkel medeniyetlerin ilk kutsal inanışları, ilk bilimsel ve sanatsal yaklaşımlarını barındırır. İçerisinde kutsal hikâyeler ve törenler barındıran mitler; insanlığın ilk çağlarında oluşup değişik kılıklara bürünerek modern hayata dâhil olur. Günümüzde neden yapıldığı bilinmeyen birçok uygulama ise mit dünyasından izler taşır.

Evrenin kökenine ilişkin fikirlerle mitolojik metinlerde; özellikle kozmogonik mitlerde karşılaşmaktayız. İlkçağ filozoflarının ilk ilke (arkhe) olarak kabul ettikleri su, ateş, hava, toprak; kâinatı, varlık türlerini ve insanın kökenini temsil eden temel öğelerdir. Bu dört unsur, felsefeden psikolojiye, tıptan tasavvufa, edebiyattan din bilimlerine pek çok alanda karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışmada insan ve diğer canlıların temel ögesi olan dört unsurun İbn-i Sina'dan hekimliğe, mitolojiden tasavvufa insan ve insan mizacına olan etkisi karşılaştırmalı olarak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Mitoloji, Dört unsur, Toprak, Su, Hava, Ateş.

AN INVESTIGATION ON FOUR ELEMENTS FROM MYTHOLOGY TO HUMAN

ABSTRACT

The myth, in which the universe of primitive human societies , the world and the natural events are told through the extraordinary being's stoies, contains the primitive civilazation's secured beliefs, scientific and artistic approaches. Lost of practices whose origin reasons are unknown, have traces of myths.

We come across the idea about the root off globe in the texts of mythology, especially in the cosmogonic one. Water, fire, air and soil which are considered as the first(arch) by early philosophers are main factors that symbolize the world, living things and the root of humanbeing. These factors, ranging from philosophy to pyscology, and from medicine to mysticism, and from literature to religion . Can be come across these four factors and symbols in mythological texts that make the old thoughts about the creation of human being and earth avabile today in a metaphorical language

In this study, the effects of four elements, which are the basic elements of human and other living beings, from Ibn-i Sina to physician, mythology, and the human and human temperament will be examined comparatively.

Key Words: Mythology, four elements, soil, water, air and fire.

DEDE KORKUT KİTABI'NIN KOMPOZİSYON ÖZELLİKLERİ VE ŞİİR SANATINA DAİR

Rövşen / Rovshan ALİZADE / ALIZADE

ÖZET

Dede Korkut Kitabı'nın boyları belli bir kahraman etrafında cereyan eden olayları aktarmaktadır ve bu durum ozan Korkutun adıyla ilişkilendirilmiş Oğuznameler'in iki düzlemi (kompozisyon özellikleri ve şiir sanatı) hakkında fikir söylemek için ciddi esastır. Dede Korkut Kitabını tertip eden kâtip, muhakkak her biri bağımsız olarak mevcut olan on iki oğuz boyunu tek kitapta toplamıştır. Dede Korkut Kitabı'nın boylarında olayların gelişimindeki süreksizlikte görülen kompozisyon düzensizliği de bununla ilgilidir.

Dede Korkut Kitabı'nın bazı boyları aynı kahramanla, benzer olaylarla ilgili olsa da, kronolojik açıdan bunların kitapta farklı düzenlemelerle yer alması gerekirdi. Örnek olarak, öncelikle Salur Kazan hakkındaki bilginin (ikinci, dördüncü, on birinci boylar) ikinci boyda verildiğine dikkat edebiliriz. Bu boyda Kazan Han oğlu Uruz bağımsız konumdadır, hatta beyler avlanmaya giderken ona üç yüz yiğitle yurdu korumak itibar edilir. Dördüncü boyda Kazanın oğlu yetkinlik yaşına yeni ermiş ve boyda söz edildiği gibi “ baş kesip kan dökmemiştir”. Kazan Han avlanmayı ve savaşmayı öğretmek amacıyla Uruz'u kendisiyle beraber ava götürür. Böylece, ikinci boya nispetle bu boy bünyesinde daha eski çağın olaylarını bulundurur.

Oğuzname geleneğinin kompozisyon özelliği Oğuz varislerinin destanları için karakteristik olan nazım kısımlarının nesirle verilmesinde görülmektedir. Pek çok Türk destanlarında olduğu gibi Dede Korkut Kitabında da şiirle adeta kahramanların diyalogları, değişimleri verilmektedir. Bu açıdan, Dede Korkut dilinin heyecan verici katmanı doğrudan terennüm (apologetik) muhtevalı şiirlerle ortaya konulur.

Anahtar Kelimeler: Dede Korkut Kitabı, Oğuznameler, Boylar, Nazım, Nesir.

ABOUT COMPOSITION CHARACTERISTICS OF DEDE QORQUT BOOK AND POETRY

ABSTRACT

Clans of Dede Qorqut narrates events occurring around a certain hero and such a condition was a serious base to offer opinion about two levels (characteristics of composition and poetry) of Oghuzname which were related to the name of bard Qorqut. The clerk who was compiling Dede Qorqut book in a single book collected all twelve books each of which belongs to separate oghuz clan independently. Irregularity of composition seen in discontinuity of developments of the events in clans of Dede Qorqut Book is also related to this matter.

Although some clans of Dede Qorqut are related to the same hero and similar events, in chronological perspective, they should have been appearing in the book with different arrangements. For Instance, we can pay attention to the fact that information on Salu Kazan (second, fourth, eleventh clans) is firstly given in the second clan. In this clan, Kazan Han's son Uruz is in independent condition, moreover, when the men go hunting, he is accredited to protect the homeland with three hundred brave men. In the fourth clan, the son of Kazan has just reached the age of competence and "did not shed blood by beheading". Kazan Han takes Uruz with him for hunting in order to teach him hunting and fighting. Hence, in comparison to the second clan, this clan incorporates events of more historic ages.

Composition features of Oghuzname tradition are seen in verse presentation of prose sections that is classical for the epics of Oghuz successors. As in many epics of the Turks, in Dede Qorqut Book, dialogues of the heroes and their alterations are illustrated in poems. Therefore, exciting layer of Dede Qorqut language is directly revealed by poems with apologetic content.

Key Words: Dede Qorqut Book, Oghuzname, Clans, Poetry, Prose.

OSMANLI'DA MODERNLEŞME VE SEKÜLERLEŞME

Zafer ÇAYLI

ÖZET

Sosyolojik anlamda sekülerleşme her ne kadar XX. yüzyıl ile ilişkilendirilse de insanlığın ilk anından itibaren sekülerleşmenin bir tezahürü öyle veya böyle görülmektedir. Modernleşme genel itibariyle toplumla bilimle ve teknoloji ile ilişkili bir kavram olarak değerlendirilmekte olup sekülerleşme ise din ile dünya bağlamında zamansal ve mekânsal anlamda bir ayrılık anlayışı olarak kabul edilebilir. Kısacası modernleşme toplumsal değişim ve dönüşümü. Sekülerleşme toplumun dini yaşayış ve anlayışındaki dönüşümü laiklik ise devletin dine bakışı açısından değişim ve dönüşüm ile ilgilidir. Osmanlıda askeri iktisadi eğitim öğretim ve hukuki bağlamdaki modernleşme bir anlamda zaman içerisinde aydınlar arasında sekülerizmin doğuşuna katkı sağlamıştır. Biz de bu tebliğimizde XVIII. yüz yıldan itibaren hızla gerçekleşen bir takım yeniliklerin her ne kadar halk arasında olmasa da aydınlar arasında sekülerizmin yayılmasına nasıl bir katkıda bulunduğunu irdelemeye çalışacağız. Ayrıca sekülerizm kavramı her ne kadar modern bir kavram olsa da mevzu bahis dönemde siyasi ve hukuki alandaki yeniliklerin birçoğu teokratik ve örfi bir yapıdan modern ve seküler bir anlayışa geçişin habercisi olmuştur.

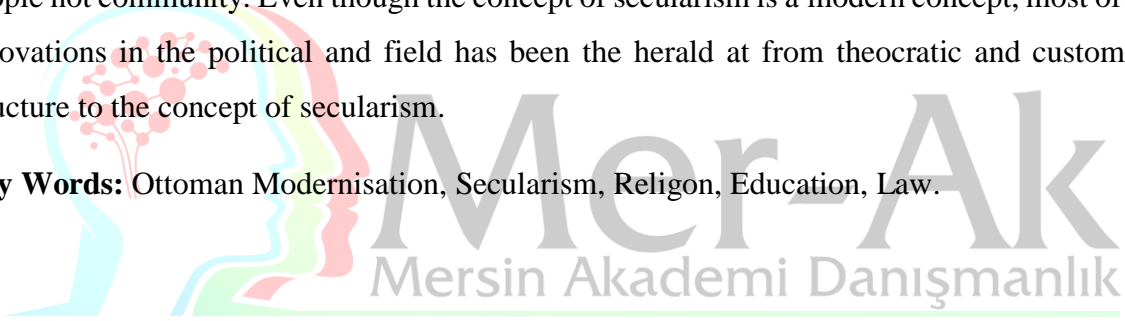
Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Modernleşme, Sekülerleşme, Din, Hukuk, Eğitim.

MODERNISATION AND SECULARISATION IN OTTOMAN

ABSTRACT

Eventough secularition is related with 20. centruy sociologically, it has been seen the appearing of secularisation any way at all since the first moment of humanity. Modernisation is in general evaluated as a nation related with society science and tecnology but secularism is accepted as a seperate understanding for time and place. Modernisation is briefliy sociel change and conversion, secularisation is the conversion of the society in terms of religions life and understanding, laicism is related with change and religion. Modernisation in Otoman in terms of military, financial, education has contributed to rising secularsm among the intellectual people in time. We are going to eveluate in our report how innovations that has taken place rapidly since 18. century, has contributed to the spreading of secularism among the intellectual people not community. Even though the concept of secularism is a modern concept, most of the innovations in the political and field has been the herald at from theocratic and customary structure to the concept of secularism.

Key Words: Ottoman Modernisation, Secularism, Religon, Education, Law.

FERİT KAM'IN “VAHDET-İ VÜCÛD” ANLAYIŞI

Zafer ÇAYLI

ÖZET

Felsefenin özellikle din felsefesinin ele aldığı en önemli problemlerden biri de hiç şüphesiz ki Tanrı-âlem ilişkisidir. Aynı zamanda teistik dinlerin ana problemlerinden biri Tanrı'nın varlığı ve birliği, bilinip bilinemeyeceği, sıfatları, âlem ile ilişkisidir. Bu bağlamda felsefede panteizm, İslamiyet'te “Vahdet-i Vücûd”, Tanrı-âlem ilişkisi ile ilgili önemli yaklaşımlardandır. Bu tebliğimizde çok boyutlu, irrasyonel olan bu konu hakkında Osmanlı son dönem İslamcı kimliği ile bilinen düşünürlerinden Ferit Kam'ın görüşlerini irdelemeye çalışacağız. Düşünürümüzün edebiyat, felsefe, tarih, tasavvuf kelam alanlarındaki alt yapısı dolayısıyla “Vahdet-i Vücûd” konusunu çok yönlü ele alması dikkate değerdir. “Vahdet-i Vücûd” tasavvufi bir anlayış olup sistematik olarak İbn Arabî ile özdeşleştirilmiştir. Bu anlayışın son dönem Osmanlı düşünürlerinden Ferit Kam, İsmail Fenni Ertuğrul, İsmail Gelenbevi gibi düşünürler tarafından savunulması ve irdelenmesi aktüalitesini göstermektedir. “Vahdet-i Vücûd” anlayışı ile tanrı âlem ilişkisinin ontolojik, epistemik ve metafiziksel anlamda ele alınması gerekir. Ayrıca tanrı zaman ilişkisi, âlemin kadim ve hudusu, determinizm, fatalizm, tanrının iradesi, enkarnasyon, maddi ve manevi âlem arasındaki ilişki, panteizm arasındaki benzerlikler gibi problemler de “Vahdet-i Vücûd” anlayışının en temel sorunsallarıdır. Düşünürümüz de bu sorunları felsefi, tarihi, tasavvufi ve kelami bağlamda irdelemeye çalışmış ve “Vahdet-i Vücûd” anlayışını temellendirmiştir.

Anahtar Kelimeler: “Vahdet-i Vücûd”, Panteizm, Tanrı, Âlem, Metafizik.

THE CONCEPT “UNITY OF EXISTENCE” OF FERİT KAM

ABSTRACT

The relationship between God and Universe is no doubt one of the most important problems that the philosophy especially philosophy of religion deal with. At the same time, one of the main problems of theistic religions is God’s existence and unity, whether it is known or not, his capacity and his relationship with universe. In this context Pantheism in philosophy, “unity of existence” in Islam are important approaches related to the relationship between God- Universe. We are going to try to examine Ferit KAM’s opinions who is known. Because of the background of our philosopher in the fields of literature, philosophy, history, mysticism and remark. It is notable that he handles this subject, sophisticatedly unity of existence.

Unity of existence, that is a mystical understanding, is identified with Ibn Arabi systematically. Being defined and examined of this concept by the last term Otoman philosophers like Ferit Kam, İsmail Fenni Ertuğrul, İsmail Gelenbevi, shows its actuality. The concept of unity of existence and the relationship between God and universe must be studied in the sense of ontological, epistemic and metaphysical. Besides, the problems like God-time relation, recurrence and eternity of the world, determinism, fatalism, incarnation, willpower of God, the relation between material and spiritual, the similarities among the concept unity of existence. Our philosopher tries to examine these problems in the sense of philosophy, historically mystically and theologically.

Key Words: Unity of existence, Pantheism, God, Universe, Metaphysics.

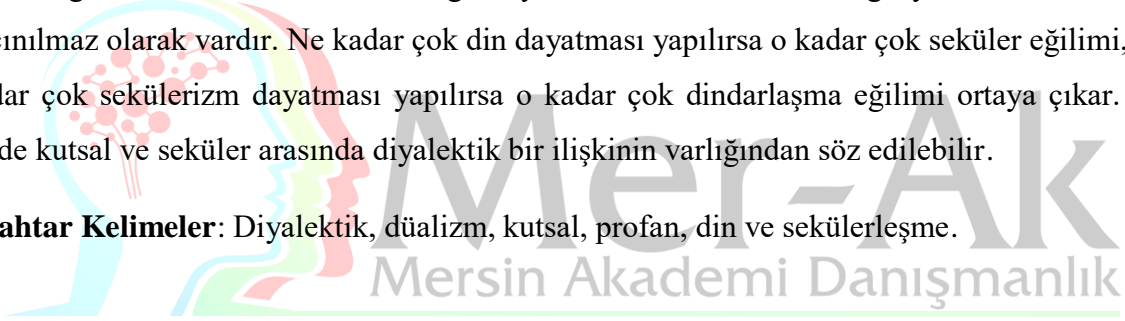
SEKÜLERLEŞME PERSPEKTİFİNDEN KUTSAL VE PROFAN DİYALEKTİĞİ

M. Ali KIRMAN

ÖZET

Sekülerleşme tartışmalarında kutsal olan (dinî, ilahî) ile olmayan (profan, beşerî) ayrımı çok önemli bir yer işgal etmektedir. Bu makalede, Hegelci bir bakış açısıyla, kutsal ve seküler arasında diyalektik bir ilişkinin varlığı üzerinde durulacaktır. Böyle bir ilişki Durkheim'ın kutsal ve profan ayrımına dayandırılmaktadır. Diyalektik anlayışın temelini 'oluş' ve 'değişim' kavramları belirler. Kutsal ile profan arasında sürekli bir değişim ve geçişkenlik durumunda söz edilebilir. Dinin insanlık tarihinde çok köklü bir yeri olduğu bilinmektedir. Ancak sekülerliğin de din kadar köklü olduğu söylenebilir. Zira dinin olduğu yerde sekülerlik de kaçınılmaz olarak vardır. Ne kadar çok din dayatması yapılırsa o kadar çok seküler eğilimi, ne kadar çok sekülerizm dayatması yapılırsa o kadar çok dindarlaşma eğilimi ortaya çıkar. Şu halde kutsal ve seküler arasında diyalektik bir ilişkinin varlığından söz edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Diyalektik, düalizm, kutsal, profan, din ve sekülerleşme.

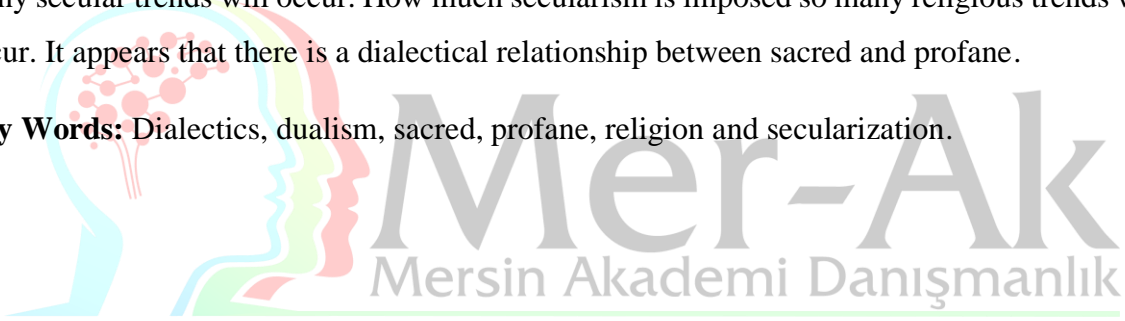

DIALECTICS OF SACRED AND PROFANE FROM THE PERSPECTIVE OF SECULARIZATION

ABSTRACT

The separation of sacred (religious) and profane (secular) occupies a very important place in the secularization debate. This paper claims that there is a dialectical relationship between sacred and secular, with Hegelian perspective. This dialectical relationship is based on Durkheim's distinction between sacred and profane. The concepts of 'formation' and 'change' determine the basis of dialectic understanding. It can be mentioned that there is a constant change and transition between sacred and profane. It is possible to say that religion has deep roots in human history. On the other hand, secularity has also deep roots like religion, at least unconcerned about religion. Because of this relationship, how much religion is imposed so many secular trends will occur. How much secularism is imposed so many religious trends will occur. It appears that there is a dialectical relationship between sacred and profane.

Key Words: Dialectics, dualism, sacred, profane, religion and secularization.

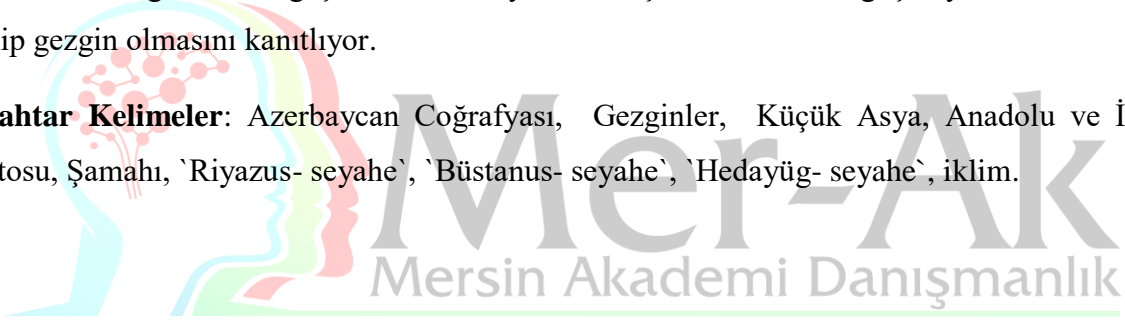
BÜYÜK GEZGİN VE COĞRAFYA BİLİMA ADAMI HACI ZEYNALABDİN ŞİRVANİ

Maharram Kızı Zülfiyye KERİMOVA

ÖZET

Hacı Zeynelabdin Şirvani dönemin büyük gezgini, geniş dünya görüşüne sahip, daha hayattayken uzak ülkelerde ün salmış, ölmez eserleri ile unutulmaz bir ün kazandı. O. Hayatının tam 36 yılını seyahatte geçirmiştir. Onun Küçük Asya, Anadolu ve İran Platolarını geçmesi, Orta ve Merkez Asya, Arabistan sahraları, Sudan savannalarını izlemesi, Hindistan, Hint-Çin ormanlarını dolaşması, Himalay, Hinduş, Süleyman, Baba- Kuhi gibi zor geçilebilen dağ sıralarını geçmesi, Hacı Zeynelabdin Şirvani`nin onun güçlü, yorulmaz iradeye sahip gezgin olmasını kanıtıyor.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan Coğrafyası, Gezginler, Küçük Asya, Anadolu ve İran platosu, Şamahı, `Riyazus- seyahe`, `Büstanus- seyahe`, `Hedayüg- seyahe`, iklim.

DIALECTICS OF SACRED AND PROFANE FROM THE PERSPECTIVE OF SECULARIZATION

ABSTRACT

Haji Zeynalabdin Shirvani, being great traveler, have broad outlook. During his lifetime he won unforgettable fame for his works. He spent 36 years of his life traveling. The intersection of the plateau of Asia Minor, Anatolia and Iran, the observation of passable deserts of Middle and Central Asia, Arabia, the savannas of Sudan, traveling through the forests of India, Indochina, the transition of such difficult mountain ranges like the Himalayas, Hindu Kush, Suleiman, Baba Kukhi proves great resilience, unshakable willpower of H. Z. Shirvani.

Key Words: Geography of Azerbaijan, Travelers, Asia Minor, Anatolia and Iran, Şamahı, `Riyazus- seyahe`, `Büstanus- seyahe`, `Hedayüg- seyahe`.

EĞİTİM KURUMLARI EĞİTİM ENSTİTÜSÜ İÇ SORUMLULUK YÖNETİM SİSTEMİ SONUÇLARI

Halide HAMİDOVA

ÖZET

Makalede, okul öncesi kurumlarda etkin yönetimin yapısı ve ilkeleri anlatılmakta, sonuçta ortaya çıkan yönetimi tanıtırken ortaya çıkan pedagojik, organizasyonel ve metodolojik süreçler anlatılmaktadır. kontrol fonksiyonları, modern kontrol sisteminin özellikleri, kontrolün amaçları ve hedefleri hakkında, kontrol sisteminin yapısı, mekanizmaları, statik ve dinamik de açıklanmıştır. barış yönetimi.

Anahtar Kelimeler: okul öncesi eğitim, uçtan uca yönetim, yönetim sistemi, statik ve dinamik yönetim.

INTERNAL RESPONSIBILITY MANAGEMENT SYSTEM RESULTS IN TRAINING INSTITUTIONS INSTITUTE

ABSTRACT

The article describes the structure and principles of effective management in preschool institutions. The author tells about the pedagogical, organizational and methodological processes that occur when introducing effective management, on management functions, on the properties of modern system management, on the goals and tasks of management. The structure, mechanisms of the control system, static and dynamic control state are also explained in detail.

Key Words: preschool education, effective management, management system, structure and principles, static and dynamic control state.

Резюме

В статье рассказывается о структуре и принципах результативного управления в дошкольных учреждениях. Автор рассказывает о педагогических, организационных и методологических процессах, которые происходят при введении результативного управления, о функциях управления, о свойствах современного системного управления, о целях и задачах управления. Так же подробно объясняется структура, механизмы системы управления, статическое и динамическое состояние управления.

Ключевые слова: дошкольное образование, результативное управление, система управления, статическое и динамическое состояние управления;

SÖZCÜKSEL YAKLAŞIM KAPSAMINDA SORU ÖRNEKLERİ

Yunus Emre ÇEKİCİ

ÖZET

Sözcüksel yaklaşım, dil bilgisinin sözcük öbeklerinden oluştuğunu varsaymaktadır. Bu yaklaşıma göre sözcükler yalnız başına değil, eşdizimsel birliktelikleriyle beraber öğretilmelidir. Sözcüksel yaklaşıma göre tek başına dilbilgisi veya tek başına sözcük öğretimi eksiktir. Önemli olan, günlük hayatta kullanılan sözcüklerin öğretilmesidir. Eşdizimlilik de sözcüksel yaklaşımın en önemli alt ögesidir. Sözcüksel yaklaşım, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi açısından oldukça önemlidir. Bu araştırmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ve sözcüksel yaklaşım kapsamında soru örnekleri hazırlamaktır. Araştırmada A1 (5), B1 (5) ve C1 (5) düzeyinde çoktan seçmeli 15 soru hazırlanmış ve tartışmaya sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Sözcüksel Yaklaşım.

QUESTION SAMPLMES IN THE CONTEXT OF LEXICAL APPROACH

ABSTRACT

The lexical approach assumes that the grammar is composed of word groups. According to this approach, words should not be taught individually but with their partners. According to the lexical approach, alone grammar or alone teaching vocabulary is incomplete. The important thing is to teach the words used in everyday life. Collocation is also the most important subset of lexical approach. Lexical approach is very important in terms of teaching Turkish as a foreign language. The aim of this research is to prepare question samples within the context of Turkish as a foreign language and lexical approach. In this study, 15 multiple choice questions at A1 (5), B1 (5) and C1 (5) levels were prepared and discussed.

Key Words: Teaching Turkish as a Foreign Language, Lexical Approach.

ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN YAZILI METİNLERİNDE EŞDİZİMSEL HATALAR

Yunus Emre ÇEKİCİ

Büşra ÇEVİK

ÖZET

Türkiye’de yükseköğrenim gören uluslararası öğrencilerin sayısı yıldan yıla artmaktadır. Bu kapsamda Türkçe hazırlık eğitimi, büyük önem taşımaktadır. Uluslararası öğrenciler, yazma becerisinde sorunlar yaşamaktadır. Bu sorunların çözümü için akademik araştırmalar yapılmalıdır. Bu çalışmanın amacı, uluslararası öğrencilerin Türkçe yazılı metinlerindeki eşdizimsel hataları tespit etmektir. Bu amaçla B2 düzeyindeki 36 uluslararası öğrenciye bir deneme yazdırılmıştır. Bu yazılı metinlerdeki eşdizimsel hatalar tespit edilmiş ve bu hataların nedenleri ortaya konulmuştur. Betimsel tarama modelindeki bu araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Sözcüksel Yaklaşım, Eşdizimlilik.

COLLOCATIONAL ERRORS IN WRITTEN TEXTS OF INTERNATIONAL STUDENTS

ABSTRACT

The number of international students in higher education in Turkey is increasing from year to year. In this context, Turkish preparatory education is very important. International students have problems in writing skills. Academic research should be done to solve these problems. The aim of this study is to determine the collocational errors in Turkish written texts of international students. For this purpose, a paper was written to 36 international students at B2 level. Collocational errors in these written texts have been determined and the reasons of these errors have been revealed. Document analysis method was used in this research in descriptive survey model.

Key Words: Teaching Turkish as a Foreign Language, Lexical Approach, Collocation.

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ BAĞLAMINDA MERSİN SÖZLÜĞÜ

Selçuk MOĞUL

Yunus Emre ÇEKİCİ

ÖZET

Küresel düzeydeki sosyal, ekonomik ve politik gelişmelerin sonucunda, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi son yıllarda önemli bir ivme kazanmıştır. Gerek yurtiçinde gerek de yurtdışında yabancı dil olarak Türkçeye gösterilen talep her geçen gün artmaktadır. Bu süreçte Türkçe öğretimiyle kültür aktarımının birbirini tamamladığı düşünülmektedir. Çağdaş yaklaşımlara göre yabancı dil öğretiminde sadece dil bilgisi kurallarını aktarmak veya sözcük ezberletmek yeterli değildir. Dil ile kültür iç içedir ve yabancı dil öğretilirken Türk kültürünü tanıtmak, kültürler arası etkileşime zemin hazırlamak gerekmektedir. Bu kapsamda hem öğrenmeye yardımcı hem de kültür aktarımına elverişli sözlüklere gereksinim duyulmaktadır. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin önemli bir bölümünün Mersin’de yaşadığı düşünülürse, Mersin’in kültürünü, sosyal imkânlarını tanıtan bir sözlüğe duyulan gereksinim artmaktadır. Temel düzeydeki bir Mersin Sözlüğü, bu şehirde yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel gereksinimlerine cevap verecektir. Bu çalışmanın amacı, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi açısından temel düzeyde (A1-A2), tek dilli ve resimli bir Mersin sözlüğü hazırlarken uyulması gereken ilkeleri belirlemek ve bu ilkeler çerçevesinde 10 madde başından oluşan bir örnek sözlükçe sunmaktır. Betimsel nitelikteki bu çalışmanın kuramsal arka alanında dil-kültür ilişkisi ve sözlükbilim yer almaktadır. Çalışmanın Mersin’deki Türkçe öğretimi çalışmalarına katkı sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, sözlükbilim.

MERSIN GLOSSARY AS PART OF TURKISH EDUCATION AS A FOREIGN LANGUAGE

ABSTRACT

As a consequence of globally social, economical and political developments, Turkish education as a foreign language has gained significant acceleration. Both at home and abroad the demand to learn Turkish as a foreign language has been increasing each passing day. It is considered that Turkish teaching culture transfer complete each other within that process. According to modern approaches just transferring grammar rules of making learning memorizing words is not adequate. Language or culture are one within the other and while teaching Turkish, introducing Turkish culture and doing a groundwork for intercultural interaction is necessary. In this context some words which are helpful for learning and sufficient for transferring culture are needed when it is considered that most of the learners of Turkish as a foreign language live in Mersin, need for a glossary that introduces culture and social facilities of Mersin is rising. A glossary of Mersin at a basic level will respond to the cultural requirements of whom learns Turkish as a foreign language in this city. The purpose of this study is, in terms of Turkish education, determining the principles that must be obeyed while preparing a monolingual and illustrated glossary of Mersin at a basic level (A1-A2) and presenting an exemplary glossary composed of 10 entries within the frame of these principles. Language- culture relationship and lexicography exist in the institutional background of this descriptive study. It is supposed that the study will contribute the studies of Turkish education in Mersin.

Key Words: As a foreign language Turkish Education, lexicography.

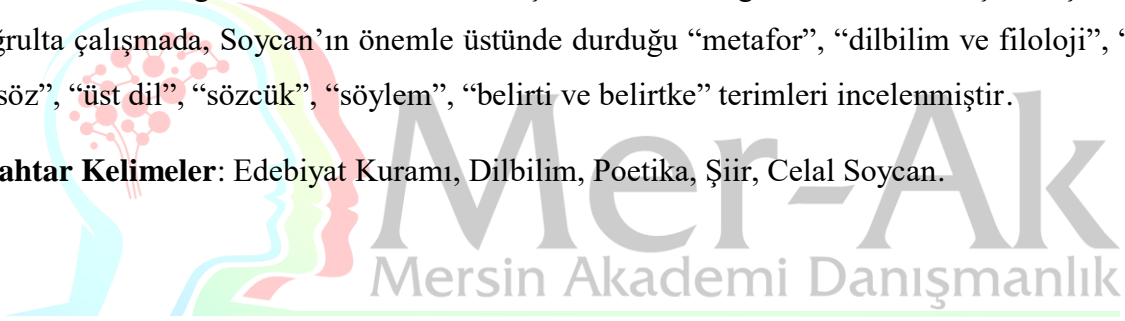
EDEBİYAT KURAMI-DİLBİLİM İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA CELAL SOYCAN'IN “ZAMANIN ŞİİRİ ŞİİRİN ZAMANI” ADLI POETİK KİTABINDAKİ DİLBİLİMSEL TERİMLER

Yunus Emre ÇEKİCİ

ÖZET

Edebiyat kuramı ile dilbilim arasında karşılıklı bir ilişki vardır. Özellikle edebiyat kuramı alanında, dilbilimsel terimlerden yararlanmak önemli bir gerekliliktir. Şair Celal Soycan'ın kaleme aldığı “Zamanın Şiiri Şiirin Zamanı” adlı poetik kitap, bu etkileşimin örneklerinden biridir. Bu çalışmada, Celal Soycan'ın “Zamanın Şiiri Şiirin Zamanı” adlı poetik kitabında ele aldığı dilbilimsel terimleri açıklamak ve değerlendirmek amaçlanmıştır. Bu doğrultuda çalışmada, Soycan'ın önemle üstünde durduğu “metafor”, “dilbilim ve filoloji”, “dil ve söz”, “üst dil”, “sözcük”, “söylem”, “belirti ve belirtke” terimleri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Edebiyat Kuramı, Dilbilim, Poetika, Şiir, Celal Soycan.

LINGUISTIC TERMS IN CELAL SOYCAN’S POETIC BOOK “ZAMANIN ŞİİRİ ŞİİRİN ZAMANI” IN THE CONTEXT OF RELATIONSHIP BETWEEN LITERARY THEORY AND LINGUISTICS

ABSTRACT

There is a mutual relationship between literary theory and linguistics. Especially in the field of literary theory, it is an important requirement to use linguistic terms. Poet Celal Soycan’s poetic book “Zamanın Şiiri Şiirin Zamanı”, is one of the examples of this interaction. The aim of this study is to explain and evaluate the linguistic terms in Celal Soycan's poetic book ”Zamanın Şiiri Şiirin Zamanı”. In this context, “metaphor”, “linguistics and philology”, “language and parole”, “metalanguage”, “word”, “discourse”, “index and signal” terms are examined in this study.

Key Words: Literary Theory, Linguistics, Poetics, Poetry, Celal Soycan.

OZONLAMA İŞLEMİNİN DENİM KUMAŞ MUKAVEMET ÖZELLİKLERİNE ETKİSİNİN İRDELENMESİ

Belkıs ZERVENT ÜNAL

Ayşe Deniz KÜÇÜK

ÖZET

Denim mamüllerin ağartılmasında kullanılan, çevre ve insan sağlığı açısından sakıncalı olan ve aynı zamanda uygulama sırasında çeşitli sorunlarla karşılaşılabilen sodyumhipoklorit ve potasyum permanganat ile ağartma yöntemleri yaygın olarak kullanılmaktadır. Müşteri isteklerinin proses koşullarını belirlediği, yoğun rekabetin yaşandığı tekstil sektöründe istenen ağartma efektlerinin en az dezavantaj ve en az maliyetle optimal koşullarda elde edilmesi vazgeçilmez bir zorunluluk haline almıştır. Bu sebeplerden denim mamüllerin ağartılmasında sürdürülebilir, çevre dostu alternatifler araştırılmaya başlanmıştır. Çalışma kapsamında; elastanlı ve elastansız denim kumaşlarda ozon ile ağartma proses şartlarının (ozonlama süresi ve ozon miktarı) kumaş kopma mukavemeti üzerine etkilerinin irdelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda iki farklı denim kumaşa 3 farklı ozonlama süresi ve 3 farklı ozon miktarında ozonlama işlemi uygulanmış ve kumaşların kopma mukavemeti değerleri tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar istatistiksel ve grafiksel olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Denim kumaş, ozon ile ağartma, kopma mukavemeti.

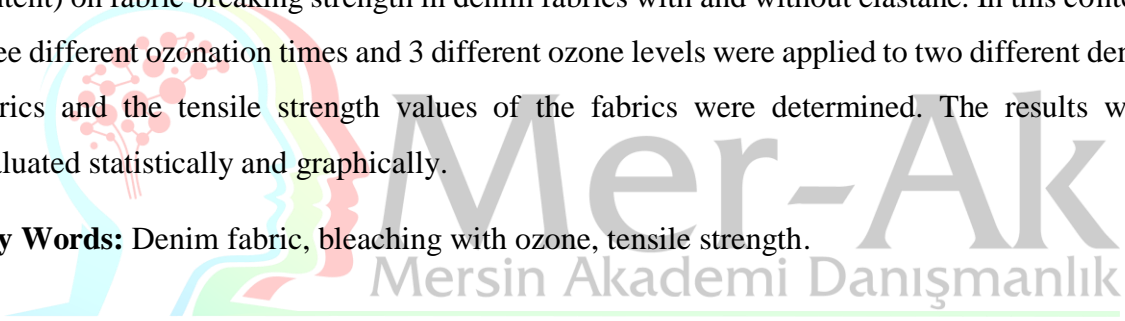

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF OZONATION ON DENIM FABRIC STRENGTH PROPERTIES

ABSTRACT

Sodium hypochlorite and potassium permanganate bleaching methods are widely used in bleaching of denim products, which are inconvenient in terms of environment and human health and at the same time various problems can be encountered during application. It has become an indispensable necessity to obtain the desired bleaching effects in the textile sector where the intense competition is determined by the demands of the customer, at the least disadvantage and at the least cost with optimal conditions. For these reasons, sustainable, environmentally friendly alternatives have been investigated in the bleaching of denim products. The aim of this study is to examine the effects of ozone bleaching process conditions (ozonation time and ozone content) on fabric breaking strength in denim fabrics with and without elastane. In this context, three different ozonation times and 3 different ozone levels were applied to two different denim fabrics and the tensile strength values of the fabrics were determined. The results were evaluated statistically and graphically.

Key Words: Denim fabric, bleaching with ozone, tensile strength.

OSMANLI DÖNEMİNDE ANTAKYA VE ÇEVRESİNDE İPEKÇİLİK

Doğan GÜN

ÖZET

Kültürel, siyasal ve iktisadi açıdan dünya tarihine yön vermede önemli unsurlardan biri olan ipek, uygarlık tarihinde servetin, siyasal ve sosyal prestijin, egemenliğin, kıtalararası iletişim ve ticaretin, sanat konseptlerinin konusu ve sembolü olarak görülür. İpek, dünya iktisat tarihinde uzunca bir süre kendisinden sıklıkla söz ettiren değerli bir ticari emtiadır ve bazı yüzyıllarda gümüşe alternatif beyaz altın olarak adlandırıldığı bilinir. İpeğin sahip olduğu bu öneminden yola çıkarak, bu çalışmada Osmanlı Dönemi'nde önemli bir üretim merkezi olan Antakya ve çevresinde ipekçiliğin başlaması ve gelişimi konu edilecektir. Bu kapsamda, Antakya'nın hem ipek hem de ipekböceği tohumu üreten önemli bir merkez haline gelişi, Avrupalı tüccarların buraları önemli bir ipek üretim merkezi olarak görmeleri üzerine yaptıkları katkılar incelenecektir. Antakya'daki ipekçilik; Antakya kadı sicilleri ve tahrir defterleri, Halep vilayet salnameleri, seyyahların seyahatnameleri ve araştırma inceleme eserleri irdelenerek ayrıntılandırılacaktır.

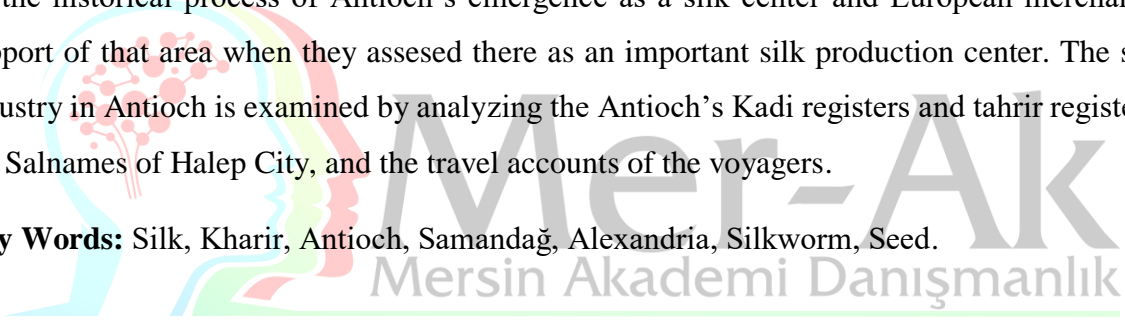
Anahtar Kelimeler: İpek, Harir, Antakya, Samandağ, İskenderun, İpekböceği, Koza.

SILK INDUSTRY IN ANTIOCH AND ITS ENVIRONMENT IN THE OTTOMAN PERIOD

ABSTRACT

The silk, which is one of the important elements in affecting the world history in cultural political and economic perspectives is seen as the symbols and concepts of the art, fortune political and social prestige, trade and intercontinental communication, and sovereignty. The silk was a major commercial good in the economic history of the world for a long period of time and in some centuries, it was allegedly called as the white gold as an alternative to the silver. With respect to this importance of the silk, this study examines the beginning and the development of the silk production and the seeds of silkworm in Antioch and its environs that were an important center of production in the Ottoman period. Accordingly, this study focusses on the historical process of Antioch's emergence as a silk center and European merchants' support of that area when they assessed there as an important silk production center. The silk industry in Antioch is examined by analyzing the Antioch's Kadi registers and tahrir registers, the Salnames of Halep City, and the travel accounts of the voyagers.

Key Words: Silk, Kharir, Antioch, Samandağ, Alexandria, Silkworm, Seed.

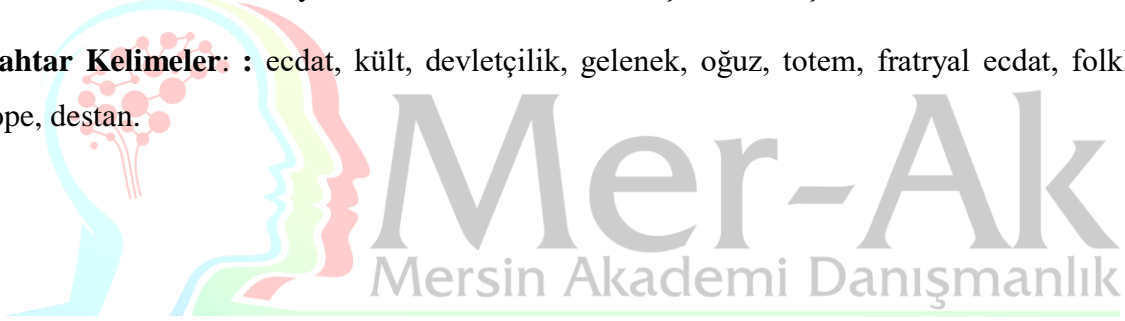
OĞUZ DEVLETÇİLİK GELENEĞİNDE ECDAT KÜLTÜ

Seyfeddin RZASOY

ÖZET

Oğuz mitolojik dünya modelindeki her bir unsur semiotik vahid, işaret rolünü oynamıştır. Bu sistemde tüm kutsal değerleri kapsayan totem ecdatlar en mühüm katmanı oluşturmuştur. Bundan dolayı, ecdatlar “panteonu” mitolojik dünya modelinin en mühüm ve zaruri katmanıdır. Bu seviyeyi oluşturan tüm elemler bir-birleri ile paradigmatik ve sintagmatik ilişkiler içerisindedir. Oğuzların hayatının tüm alanları, o sıradan devletçilik alanı ecdat kültü ile birbaşa bağlıdır. Hatta “ecdat” ve “devlet” semantemleri oğuz etnokozmik düşüncesinin tüm tarihi boyunca bir-birinin metaforik işareti olmuştur.

Anahtar Kelimeler: : ecdat, kült, devletçilik, gelenek, oğuz, totem, fratryal ecdat, folklor, epepe, destan.

ANCESTOR CULT AND OGHUZ STATEHOOD TRADITION

ABSTRACT

In oghuz cosmologic world model's 24th system each element is semiotic mark, sign. The sacral level of this system forms the most important signs totem ancestors, which keeps sacral and profane values in itself. In this regard ancestors "pantheon" is an important and necessary level of mythological world model. The layers of world model, and the elements that arranges these layers are connected to each others with paradigmatic and syntagmatic ties. In this respect, each area of oghuz life, including statehood area is connected directly with ancestor cult. So that, "ancestor" and "state" semantics had been used as a metaphoric synonym of all oghuz ethnocosmic thought history too.

Key Words: Ancestor, Cult, Statehood, Tradition, Oghuz, Totem, Patrilineal Ancestor, Folklore, Epos, Saga.

KENTSEL EKOSİSTEMLERDE BİYOÇEŞİTLİLİĞİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNDE İNDİKATÖR TÜRLERİN ÖNEMİ

Tülay ERBESLER AYAŞLIGİL

Ömer Taha SÖZGEN

ÖZET

Biyoçeşitlilik o yörenin canlı türü sayısı, tür çeşitliliği, habitat ve genetik çeşitliliğini ifade eder. Bir bölge veya yöredeki ekosistemlerin varlığının devamı açısından biyoçeşitliliğin sürdürülebilirliği çok önemlidir.

Toleransı az olan, ortam şartlarında yaşamak için ihtiyaç duyduğu faktörlerdeki değişimlerden en kolay etkilenen türlere gösterge veya indikatör tür denir. İndikatörlük durumu iki yönlü/tersinirdir. Bir bitki türüne bağımlı yaşayan hayvanlar oraya gelirken, aynı şekilde orada bulunan hayvanlarda mevcut bitki örtüsünün göstergesidir.

Kentsel alanlarda günümüze kadar korunarak gelebilmiş yeşil alanlar ile kent yakın çevresindeki bozulmamış doğal peyzaj alanları indikatör türlerin sığınaklarıdır. Ancak türlerin yaşam alanlarına insan müdahaleleri, işgalci türlerin doğal türlerin yaşam alanlarında hakimiyeti, rekabet, gürültü gibi diğer stres faktörleri biyoçeşitliliğin kaybedilmesi neden olmaktadır. Çevresel kaynaklı baskıların insanlar ve hayvanlar üzerindeki etkileri birbirine benzerdir. Primer etkiler aynı bile olsa sekonder etkiler hayvanlar üzerinde hayati derecede önemlidir. Gürültü hayvan topluluklarının ürkmesine, yerleşim alanlarını değiştirmelerine, göçe neden olmaktadır.

Koruma öncelikli planlamalarda indikatör özelliğe sahip türlerin baz alınması gerekir. Örneğin bir alandaki ötücü kuş türleri (Passeriformes), habitatta çevresel değişimin bir göstergesi olarak görülebilmektedir (Tabur, 2014). Ancak böceklerin (Coleoptera) yaşam alanı ve aralıkları küçüktür, eşik değerleri yüksektir, zor koşullarda bile hayatlarını devam ettirebildiklerinden gösterge tür değildirlir.

Genel olarak kentlerde dünyadaki kuş türlerinin yaklaşık % 20'sinin, bilinen bitki türlerinin de %5'inin yaşadığını kaydedilmiştir. Kentsel yeşil alanların korunması, bozulmuş

alanlarda doğal bitki türlerinin yeniden canlandırılması ve kent peyzajında biyoçeşitliliğe uygun ortamlar yaratılması, daha fazla kuş ve bitki türüne yaşam olanağı sağlayacaktır.

Bu bildiride indikatör türlerin biyolojik çeşitlilikte önem ve fonksiyonu vurgulanarak, kentsel alanlarda parçacıl olarak kalmış açık ve yeşil alanların ekosistemlerin sürdürülebilirliğinin önemi ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: İndikatör/Gösterge Tür, Biyolojik Çeşitlilik, Doğa Koruma, Sürdürülebilirlik.

IMPORTANCE OF INDICATOR SPECIES IN SUSTAINABILITY OF BIODIVERSITY IN URBAN ECOSYSTEMS

ABSTRACT

Biodiversity refers to the number of species, species diversity, habitat and genetic diversity of that region. The sustainability of biodiversity is crucial for the continuation of the existence of ecosystems in a region or region.

The most easily affected species are called indicator or indicator species, which has little tolerance and needs to live in the environment. The subject of indicator is two-way/reversible. While living animals depend on a species of plant, it is also an indication of the vegetation present in the animals that are present there.

The green areas that have survived in urban areas until today and the unspoiled natural landscape areas around the city are refuges of indicator species. However, other stress factors such as human intervention in the habitat of species, domination of the natural habitat of the invading species, competition and noise cause the loss of biodiversity. The effects of environmental pressures on humans and animals are similar. Secondary effects are vital to animals, even if the primary effects are the same as humans. Noise can cause animal populations to migrate and change settlements.

Protection priority planning should be based on species with indicator characteristics. For example, passeriformes in a field can be seen as an indicator of environmental change in habitat (Tabur, 2014). However, "insects" habitat and ranges are small, their threshold values are high, and they are not indicative species because they can survive even under difficult conditions.

In general, it is recorded that approximately 20% of bird species in the world and 5% of known plant species live in cities. The conservation of urban green areas, the revitalization of natural plant species in degraded areas and the creation of environments suitable for biodiversity in urban landscape will enable more bird and plant species to live.

In this paper, the importance will be revealed the fragmented and open green spaces in urban areas of sustainability of ecosystems, with emphasizing the importance and function of indicator species in biodiversity.

Key Words: Indicator Species, Biodiversity, Nature Conservation, Sustainability.

KONYA İLİ MERKEZ HASTANELERİNDE ÇALIŞAN SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA GÖRH HASTALIĞI PREVALANSI ÇALIŞMASI

Hilal AKAY ÇİZMECİOĞLU

ÖZET

GÖRH üst gastrointestinal kanalın sık rastlanılan bir hastalıdır. Lokalizasyonu nedeniyle özofagusa komşu organlarınkine benzer şikayetlerle klinik verebilir. Dünyada batı tipi yaşantısı olan toplumlarda daha sık görülmekle birlikte doğuda da prevalans giderek artmaktadır. Hastalığın toplumdaki epidemiyolojisi ile ilgili veri azken meslek gruplarındaki; özellikle sağlık sektöründeki veriler daha da sınırlıdır. Çevremizdeki hastane personelinin reflü prevalansını belirleyebilmek amaçlı yapılan çalışmada Konya İli Merkez'indeki toplamda beş devlet ve üniversitesi hastanelerinde 622 kişi ile anket görüşmesi yapılmıştır. 598 kişi ile anket tamamlanabilmiş, (geri dönüş oranı: % 81), katılımcıların 347' si kadın (% 58), 251' i erkek (% 42) yaş ortalaması $31,22 \pm 7,68$ olarak hesaplanmıştır. Aylık semptomlar göz önüne alındığında aylık % 73,6, iki haftalık % 15,4, haftalık % 7 prevalans bulunmuştur. Yaş, medeni hal, eğitim durumu, meslek, sigara alkol kullanımı ve gelir durumu reflü ile korelasyon göstermezken cinsiyet, VKİ, kronik hastalık ve ilaç kullanımı ile anlamlı şekilde koreleydi. ($PC > 0$) Bulunan sonuç itibariyle Konya İli merkez hastanelerinde reflü prevalansının batı ülkelerine yakın olduğu ancak sağlık sektöründe reflünün daha fazla olduğu görülmüştür. Bu durumun stresle alakalı olma ihtimali ileride yapılacak olan çalışmalarla kanıtlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: GÖRH, prevalans, sağlık çalışanları.

GASTRO-OESOPHAGEAL PREVALENCE STUDY ON STAFF FROM THE MAIN HOSPITALS IN KONYA

ABSTRACT

Gastro-oesophageal reflux disease (GORD) is a common disorder of the upper gastrointestinal tract. GORD is often associated with the western lifestyle; however, its prevalence in eastern communities is increasing. However, there is not enough data describing the epidemiology of the disease and very little that relates specifically to healthcare workers. We performed a questionnaire-based survey on 622 hospital staff from five university and state hospitals in the city of Konya, Turkey to determine the prevalence of GORD in healthcare workers.

In total, 598 participants (81%) completed the questionnaire; 347 (58%) of them were female, and their mean age was 31.22 years. Monthly GORD symptoms were assessed, and the prevalence of symptoms was 7% per week, 15.4% per 2 weeks, and 73.6% per month. Age, marital status, education level, profession, smoking, alcohol consumption and income were not correlated with symptoms, whereas sex, body mass index, having a chronic disease and drug abuse were.

The prevalence of reflux symptoms among staff from the main hospitals in Konya is similar to that in western countries, where it is much higher in healthcare workers. Further research will improve our understanding of the relationship between GORD and stress.

Key Words: Gastro-oesophageal reflux, hospital employee, prevalence.

BİSFENOL A' NIN TÜRKİYE' NİN DENİZ VE NEHİRLERİNDE ZAMANSAL – MEKANSAL DAĞILIMI VE BOZUNMASI

Emel KOCAMAN

Koray ÖZHAN

ÖZET

Bisfenol A (BPA), bir endokrin sistem bozucu kimyasal bileşik olup östrojeni taklit eder ve gelişimsel bozukluklarla bağlantılı olduğu bulunmuştur. Deniz ve tatlı su ortamlarında yaygın olarak tespit edilmektedir. Gelişmekte olan ülkelerdeki veri eksikliğinden dolayı dünya genelinde tam anlamıyla bir BPA değerlendirmesi yapılamamaktadır. Bu çalışma BPA' nın Türkiye'deki deniz ve tatlı sulardaki zamansal ve alansal dağılımını ve bozunmasını anlamak için yapılmıştır. Çalışmanın ilk amacı BPA konsantrasyonlarını Erdemli zaman serisinde ve bölgesel nehirlerde belirlemektir. Ayrıca, bu çalışmada Karadeniz, İstanbul Boğazı, Marmara Denizi ve Akdeniz'den deniz suyu örnekleri alınarak bölgesel ve mevsimsel değişimleri daha iyi anlamak amaçlanmıştır. BPA' nın nehir ve deniz suyu konsantrasyonları 4.16 ve 29.92 µg/L arasında değişim göstermiştir. Çalışma yapılan Türkiye' nin tüm denizlerinde benzer konsantrasyonlarda BPA tespit edilmiştir. Akdeniz'de derin deniz suyundaki BPA miktarı yüzey sularındaki ile benzerlik göstererek BPA' nın su kolonunda tamamen yayıldığı görülmüştür.

Çalışmanın ikinci amacı BPA' nın, farklı sıcaklıklarda doğal ve yapay, -nehir ve deniz sularında-, bozunma süreçlerine odaklanmıştır. Diğer çalışmalarla kıyaslandığında bu çalışmada tespit edilen yavaş bozunma hızları belki de BPA bozunmasından sorumlu mikro organizmalarının bu bölgedeki azlığı ile açıklanabilir. Bu çalışma, BPA kirliliğinin Türkiye'deki sucul ortamlarda ciddi seviyeye ulaştığını göstermektedir. Ayrıca bozunma hızları kıyaslandığında, deniz ortamı ve organizmalarında BPA kontaminasyonun tatlı sulardakinden daha kalıcı olabileceğini de öne çıkılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bisfenol A; Akdeniz; Karadeniz; Marmara Denizi; Zaman Serisi; Bozunma.

TEMPORAL - SPATIAL DISTRIBUTIONS AND DEGRADATION OF BISPHENOL A IN MARINE AND FRESHWATERS IN TURKEY

ABSTRACT

Bisphenol A (BPA) is an endocrine disrupting chemical compound that mimics estrogen and is linked to developmental disorders. It is commonly detected in the marine and freshwater environments. However, lack of data from the developing countries prevent the comprehensive global assessment of this contaminant. This study was conducted to understand temporal and spatial distributions and degradation of BPA in marine and freshwaters in Turkey.

The first aim was to report BPA concentrations in a time series at coasts of Erdemli, located in the Northeastern Mediterranean Sea, and regional rivers. Furthermore, seawater samples from the Black Sea, Bosphorus, the Sea of Marmara and the Mediterranean Sea were investigated to better understand regional and seasonal variations. Concentrations of BPA in river and seawater ranged from 4.16 to 29.92 µg/L. Similar levels of BPA concentrations were found in all seas investigated. BPA concentration found in deep waters were very similar to surface water BPA concentrations indicating this compound had physically mixed into the water column.

The second aim was to understand the degradation processes of BPA in natural and artificial river and seawater at different temperatures. Slow degradation process in the region compared to other studies could be caused from the lack of BPA degrading microorganisms in the river and the seawater. This study shows that BPA contamination reach to serious levels in aquatic environments in Turkey. It also suggests that due to their distinct degradation rates, BPA contamination on marine organisms and environment could be more persistent than on freshwaters.

Key Words: Bisphenol A; The Mediterranean Sea; The Black Sea; The Sea of Marmara; Time series; Degradation.

CuAlMn ŞEKİL HAFIZALI ALAŞIMINA FE ELEMENTİ EKLENMESİ

Mehmet Ali KURGUN

İskender ÖZKUL

Canan Aksu CANBAY

ÖZET

İletişim çağının doruklara tırmandığı günümüzde, özellikle malzeme biliminin ve farklı davranışlara sahip malzemelerin değeri artmıştır. Farklı davranışlara sahip malzemelere önemli örneklerinden sayılan şekil hafızalı alaşımlar için kayda değer çalışma yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir. Şekil hafızalı alaşımlar, sahip oldukları şekillerini kuvvet, sıcaklık ve manyetik gibi etkiler ile kaybedip bu etkilerin kaldırılması ile tekrar kaybettikleri formlarını kazanarak hafıza davranışı göstermeleri olarak tanımlanırlar. Şekil hafıza etkisi gösteren alaşım olarak Ni-Ti ikilisi, Cu bazlı alaşımlar ve Fe bazlı alaşımlar örnek gösterilebilir. Bu çalışmada Ni-Ti ikilisine kıyasla daha düşük maliyetli ve Fe bazlı alaşımlara istinaden korozyona daha dayanıklı olarak Cu bazlı şekil hafızalı alaşım örneği kullanılmıştır. CuAlMnFe dördü şekil hafızalı alaşımı, ark ergitme fırınında yüksek saflıkta elementler kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen alaşım 900 °C sıcaklıkta 1 saat süre bekletilerek, malzeme içyapısındaki gerilmelerin atılması amacıyla, homojenize edilmiştir. Homojenizasyon işleminden sonra malzemenin katı hal faz dönüşüm sıcaklıklarını elde etmek için diferansiyel taramalı kalorimetre cihazı kullanılmış ve sonuçlar değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Şekil hafızalı alaşımlar, Cu bazlı Şekil hafızalı alaşımlar, Martensitik dönüşüm.

ADDITION of Fe ELEMENTS for CuAlMn SHAPE MEMORY ALLOY

ABSTRACT

Nowadays where the age of communication has reached its peaks, especially the value of materials science and materials with different behaviors has increased. Important examples for the shape memory alloys are also mentioned in the materials have different behaviors remarkable work done and continues to do. Shape memory alloys lose their shape with effects such as force, temperature and magnetic. They are defined as exhibiting memory behavior by regaining their lost forms by removing these effects. Ni-Ti alloy, Cu-based alloys and Fe-based alloys can be shown as alloy with shape memory effect. In this study, Cu-based shape memory alloy was used, which is more cost-effective compared to Ni-Ti alloy and is more resistant to corrosion than Fe-based alloy. The CuAlMnFe quaternary shape memory alloys were obtained by using high purity elements in the arc melting furnace. This alloy was kept at 900 °C temperature for one hour and homogenized in order to remove the stresses in the material internal structure. After homogenization, differential scanning calorimeter device was used to obtain the solid state phase transition temperatures of the material and the results were evaluated.

Key Words: Shape memory alloys, Cu Based Shape Memory Alloys, Martensitic transformation.

Cu BAZLI ŞEKİL HAFIZALI ALAŞIMLARIN TEMELLERİ

Mehmet Ali KURGUN

İskender ÖZKUL

Canan Aksu CANBAY

ÖZET

İnsan işçilerin yerini robotların aldığı, şoförlerin yerini otonom araçlara bıraktığı, kilometrelerce ötelere milisaniye farklarla yapılan cerrahi operasyonların ve karadeliklerin fotoğraflandığı günümüz teknolojilerine klasik malzemelerin kabiliyetlerinin yetmediği yerlerde tasarımcıların yardımına şekil hafızalı alaşımlar alternatif olmuştur. Şekil hafızalı alaşımlar, mevcut formalarını geçici olarak, kuvvet, sıcaklık veya manyetik etki gibi çevresel faktörlerin etkisiyle kaybedip, çevresel faktörlerin kalkmasıyla mevcut formlarına dönebilen malzeme olarak tanımlanmaktadır. Bu alaşımlar Nikel-Titanyum bazlı, bakır ve demir bazlı olarak farklı türlerde görülmektedirler. Bakır bazlı alaşımlar, şekillendirilebilirlik, yüksek elektrik ve ısı iletkenliği gibi avantajları bulunan şekil hafızalı alaşım örneğidir. Bakır elementinin titanyum elementine kıyasla düşük maliyet ve ulaşılabilirliği, demir elementine ise korozyon direnci ve yüksek elektrik, yüksek ısı iletkenlikleri avantajları olarak sayılabilir. Buna rağmen nikel-titanyum bazlı alaşımlara kıyasla düşük gerilim ve gerilim kazanımı, düşük döngü sayısı ve oldukça zor şekil hafıza işlemi bakır bazlı şekil hafıza alaşımlarının dezavantajları olarak kabul edilebilir. Bakır bazlı şekil hafızalı alaşımlar, bakır-alüminyum ve bakır-çinko ikili alaşımları olarak kullanılmakta fakat daha iyi faz kararlılığı ve alaşıma farklı özellikler kazandırmak amacıyla üçüncü element eklenmesi ile bakır-çinko-alüminyum, bakır-alüminyum-nikel, bakır-alüminyum-berilyum ve bakır-alüminyum-mangan gibi üçlü alaşım varyasyonları mevcuttur. Bu çalışma, literatürde bakır bazlı şekil hafızalı alaşımlar hakkında yapılan araştırmaların derlemesi niteliğinde hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şekil hafızalı alaşımlar, Martensitik dönüşüm, Katı hal dönüşümü.

BASICS of Cu BASED SHAPE MEMORY ALLOYS

ABSTRACT

Where human workers are replaced by robots, drivers are replaced by autonomous vehicles, surgical operations with millisecond differences are made from miles away, when the black holes are photographed, capabilities of classical materials are not enough for today's technologies and right now the shape memory alloy has become an alternative to help the designers. Shape memory alloys lose their present form temporarily due to environmental factors such as force, temperature or magnetic effect. They are defined as materials that can be returned to their existing forms by the abolition of environmental factors. These alloys are seen in different types based on Nickel-Titanium, copper and iron. Copper based alloys are an example of shape memory alloy with advantages such as formability, high electrical and thermal conductivity. Low cost and availability of copper element compared to titanium element, corrosion resistance and high electrical conductivity of iron element can be counted as advantages of copper element. In spite of this, low strain and tension recovery, low cycle number and very difficult shape memory operation compared to nickel-titanium based alloys can be considered as disadvantages of copper-based shape memory alloys. Copper-based shape memory alloys are used as copper-aluminum and copper-zinc double alloys. However, there are also variations of triple alloys such as copper-zinc-aluminum, copper-aluminum-nickel, copper-aluminum-beryllium and copper-aluminum-manganese with the addition of the third element to provide better phase stability and different properties to the alloy. This study was prepared as a review of researches about copper-based shape memory alloys in the literature.

Key Words: Shape memory alloys, Martensitic transformation, Solid state transformation.

MASSACRES BY SERBIAN FORCES IN KOSOVO (1998-1999)

Selim BEZERAJ

ABSTRACT

The aim of this paper is to present the Massacres by Serbian Forces in Kosovo (1998-1999), with special focus on massacre in Prekaz, Izbica, Rezallë, Likoshan, Obri, Lybeniq, Qyshk, Small and Big Krusha, Celina, Pastasel, Meje, Studime. Massacre that shocked the international community was Masaacre of Racak. Facing this extremely serious situation that is reigning in Kosovo, and in order not to be repeated a "second Srebrenica", as a result of these massacres international opinion was shaken by Serbian crimes in Kosovo, then the International Community decided to intervene in Kosovo. Kosovo independence was the result of a bloody conflict - a war of ethnic cleansing by paramilitary forces inspired by Serb hardliners, that during 1998-1999 war in Kosovo claimed the lives of around 13,000 Albanian victims and more than 1,600 people are still missing. The United Nations Office on Missing Persons, Kosovo Government Office on Missing Persons, International Committee of the Red Cross is responsible for this process, and retrieves information on mass graves not yet identified. Justice has not brought any real conviction for the Serbian criminals who committed these massacres.

Key Words: Massacres, Kosovo, Prekaz, Reçak, Meje, Lybeniq, Pastasel, Krusha.

SEKÜLERLEŞEREK ÖZNELEŞEN BAŞÖRTÜLÜ KADINLAR: YALNIZ YÜRÜMEYECEKSİN PLATFORMU ÖRNEĞİ

M. Ertuğrul EVYAPAR

Abdullah ÖZBOLAT

ÖZET

Hayatlarının bir döneminde başörtüsü kullanmış ya da hali hazırda başörtüsünü kullanmaya devam eden, başörtüsünü bir baskı unsuru olarak gören kadınların “yalnizyurumeyeceksin.com” adlı platformda özneleşip, özneleşmediği çalışmanın problemi oluşturmuştur. “Özne ve İktidar” kitabında Foucault’nun işaret ettiği günümüz dünyasında öznelliğin boyun eğdirilmesine karşı bireyin mücadele durumu kuramsal çerçeve olarak araştırmanın çıkış noktasını oluşturmuştur. Çalışmanın verilerini platforma gönderilen elli iki adet mektup oluşturmuştur. Çalışmanın yöntemi içerik analizidir. Çalışma, zaman aralığı olarak 2018 yılında platforma gönderilen mektuplarla sınırlıdır.

Çalışmada *yalnizyurumeyeceksin.com* adlı platformda kadınların özneleştiği tespit edilmektedir ve özneleşmenin boyutları yedi kategori halinde ortaya konulmaktadır. Bu boyutlar, a) Toplumsal Baskının Eleştirisi: İsteyerek Takmıştım Ama Neden İsteyince Çıkaramıyordum, b) Siyasi İktidarın Nesnesi Olmaya Bir Tepki Olarak Özneleşme: Ben Başörtülü Bacı Değilim, c) Ekonomik Özgürlüğe Vurgu: Çalışmayan Bir Kadın Olsaydım Demir Yumruk Gibi İnerlerdi Tepeme, d) Başörtüsüyle Tanımlanan Kimliği Ret: Ait Olmadığım Bir Kimliği Taşımak Zorunda Değilsin, e) Feminist Bakış: Erkeklerin Dayattığı Kültürel Bir Sembol Olarak Başörtüsünü Ret, f) Görmezden Geline Bedene Bir İtiraz: Dışarı Çıktığımda Saçlarımı Savurmayı Benliğimi Hissetmeyi Çok Özledim, g) Dini Sorgulayarak Özneleşme: Tanrı Saçlarımdan Rüzgârı Esirgemez şeklinde bir bütün oluşturmuştur.

Çoğunluğu üniversite mezunlarından oluşan platform üyelerinin doğa üstü alanla harmanlanmış geleneksel ve muhafazakar yapıdan uzaklaşmak istedikleri gözlemlenmiştir. Sonuç olarak seküler bir yaşam tarzını benimsedikleri ve dinin alanından uzaklaştıkları gözlemlenmiştir. Tüm bu sürecin ise Mahalleden Taşınma kavramıyla ifade edilmesi mümkün görünmektedir.

Anahtar Kelimeler: Özne, İktidar, Sekülerleşme.

VEILED WOMEN WHO ARE SUBJECTIFIED BY SECULARIZING:

EXAMPLE OF YOU WILL NOT WALK ALONE PLATFORM

ABSTRACT

Whether the women, who see veiling as an element of repression while using it or used it at some point of their life, subjectify or not at internet platform called “yalnizyurumeyeceksin.com” constitutes the problem of this study. Foucault points out in his book “Subject and Power”, the struggle of the individual against the subjugation of subjectivity in the contemporary world is the starting point of the research as a theoretical framework. Fifty two letters that sent to the platform comprises data of the study. Method of the study is content analysis. The study is limited to letters sent to the platform in 2018 . In the study, it is determined that women are subjectified in the platform called yalnizyurumiyeceksin.com and the dimensions of subjectification are presented in seven categories. These dimensions are: a) Criticism of Social Repression: I wore it willingly why can't I take it off when I want it b) Subjectification as a Response to Being an Object of Political Power: I am not the veiled sister c) Emphasis on Financial Freedom: If I was not a working woman they would go down on me like an iron fist d) Rejecting to identify with veil: You don't need to have an identity you don't belong e) Feminist View: Rejecting veiling as a cultural symbol imposed by men f) An Objection to the Body Ignored: I miss feeling myself and flipping my hair in the wind g) Subjectification by questioning the religion: God would not withhold wind from my hair.

Key Words: Subject, Power, Secularisation.

SPİNAL CERRAHİ UYGULANAN HASTALARIN AĞRI KONTROLÜNDE MULTİMODAL ANALJEZİNİN ETKİSİ

Serpil YÜKSEL

Gülay ALTUN UĞRAŞ

ÖZET

Spinal cerrahi sonrası oluşan ağrı, post-op mobilizasyona ve rehabilitasyona engel olmakta ve iyileşmeyi geciktirmektedir. Spinal cerrahi sonrası ağrı şiddetini; etkilenen vertebra sayısı, cerrahi girişimin tipi ve seviyesi etkilemektedir. Çok seviyeli enstrümantasyon cerrahisi ciddi ağrıya, opioid analjeziklerin aşırı kullanımına neden olmaktadır. Yapılan çalışmalar, enstrümantasyonla lumbal füzyon yapılan hastalarda, 1., 4. ve 24. saatte ağrı şiddetinin anlamlı oranda daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Gabapentin ve pregabalin spinal cerrahi girişimle ilişkili ağrı kontrolünde yararlı multimodal analjeziklerdir. Multimodal analjezi (asetaminofen, gabapentin, S-ketamin, deksametazon, ondansetron, morfin, epidural bupivakain ya da lokal infiltrasyon analjezi) uygulanan çok seviyeli enstrümantasyon cerrahisi hastalarının 1. ve 2. gün opioid analjezik kullanımının azaldığı ve daha erken mobilize olduğu saptanmıştır. Bu derlemede, multimodal analjezi uygulamasının spinal cerrahi sonrası ağrı kontrolündeki etkisini tartışmak amaçlandı.

Anahtar Kelimeler: Ağrı Yönetimi, Multimodal Analjezi, Postoperatif Ağrı, Spinal Cerrahi.

EFFECT OF MULTIMODAL ANALGESIA ON PAIN MANAGEMENT IN PATIENTS UNDERGOING SPINAL SURGERY

ABSTRACT

Pain after spinal surgery that hinders postoperative mobilization and rehabilitation, and slows healing. Pain after spinal surgery is impacted by the number of affected vertebrae, the type and level of surgery. Multi-level instrumentation surgery causes severe pain and excessive use of opioid analgesics. The studies show that patients who underwent lumbar fusion with instrumentation had significantly higher pain intensity at the hours of 1, 4 and 24. Postoperative pain is the result of activation of different pain mechanisms, including nociceptive, neuropathic and inflammatory pains in these patients. Therefore, a balanced analgesic treatment such as multimodal analgesia should be applied. The multi-level instrumentation surgery patients who had multimodal analgesia (such as acetaminophen, gabapentin, S-ketamine, dexamethasone, ondansetron, morphine, epidural bupivacaine or local infiltration analgesia) applied were found to use reduced amount of opioid analgesics on the first and second days and perform early mobilization. Therefore in this review it was aimed to discuss the effect of multimodal analgesia on pain management after spinal surgery.

Key Words: Pain Management, Multimodal Analgesia, Postoperative Pain, Spinal Surgery.

TIBBİ ARACA BAĞLI BASINÇ YARALANMASINDA HEMŞİRELİK BAKIMI

Gülay ALTUN UĞRAŞ

ÖZET

Tıbbi araçlara bağlı basınç yarası, “tanı ya da tedavi amacıyla kullanılan araçlardan kaynaklanan basınç yarası” olarak tanımlanmaktadır. Nazogastrik/orogastrik tüp, beslenme tüpleri (PEG, PEJ), entübasyon/trakeostomi tüpü, nazal kanül, oksijen maskesi, santral/periferik venöz kateter, arteriyel kateter, foley kateter, cerrahi drenler, saturasyon probu, tansiyon manşonu, antiembolitik çoraplar gibi birçok tıbbi araç, basınç yarasına neden olmaktadır. Tıbbi araçların aynı bölgede uzun süre basınca neden olması, kullanılan aracın şeklini alan lokalize cilt/cilt altı doku hasarına yol açmaktadır. Basınç yarası sıklıkla yüz, dil, dudak, yanak mukozası, burun, boyun, el/ayak parmakları, kollar, meme, karın, penis ucu, topuklarda görülmektedir.

İzlem ve tedavi amacı ile kullanılan tıbbi araç sayısı arttığında ve hastada kalış süresi uzadığında basınç yaralanması riski de artmaktadır. Yoğun bakım hastaları, cerrahi hastaları, çocuklar/yaşlılar, beslenme eksikliği/fazlalığı olanlar, doku perfüzyon yetersizliği bulunanlar ve duyu fonksiyon kaybı olan hastalar risk altındadır.

Tıbbi araca bağlı basınç yaralanmasının önlenmesinde, doku bütünlüğünün korunması en temel hemşirelik girişimidir. Hemşireler riskli hastalarda cilt değerlendirmesini sürekli yapmalı, uygun ve doğru boyutta tıbbi araçların kullanımını sağlamalı, tıbbi araçların oluşturduğu basıncı azaltma/ortadan kaldırmaya yönelik hemşirelik girişimlerini uygulamalıdır. Cilt bütünlüğü bozulduğunda ise hemşire, erken dönemde belirlemeli ve uygun girişimler ile tedavi ve bakımını sağlamalıdır.

Bu derlemenin amacı hemşirelere, tıbbi araca bağlı basınç yaralanmasının önlenmesine ve geliştiğinde yapılması gerekenlere yönelik önerileri aktarmaktır.

Anahtar Kelimeler: Tıbbi Araç, Basınç Yaralanması, Hemşire.

NURSING CARE IN MEDICAL DEVICE-RELATED PRESSURE ULCERS

ABSTRACT

Medical device-related pressure ulcers is defined as a “pressure ulcers caused by devices used for diagnostic or therapeutic purposes. Nasogastric / orogastric tube, feeding tubes (PEG, PEJ), intubation/tracheostomy tube, nasal cannula, oxygen mask, central/peripheral venous catheter, arterial catheter, foley catheter, surgical drains, saturation probe, tension cuff, antiembolic socks like devices causes a pressure ulcers. The long-term pressure of the medical devices in the same area leads to localized skin/subcutaneous tissue damage that takes the form of device. The pressure ulcers is often seen in the face, tongue, lips, cheek mucosa, nose, neck, hand/toes, arms, breast, abdomen, thigh, penis end, heel.

When the number of medical devices used for follow-up and treatment increases and the patient stays longer, the risk of pressure ulcer increases. Intensive care patients, surgical patients, children/elderly, patients with nutritional deficiency/excess, those with tissue perfusion deficiency and those with loss of sensory function are at risk.

Protection of tissue integrity is the most basic nursing intervention to prevent medical device-related pressure ulcers. Nurses should make continuous skin assessment in potential risk patients, use appropriate medical devices in the right size, and apply nursing interventions to reduce/eliminate the pressure of medical devices. When the skin integrity is impaired, the nurse should determine early and provide appropriate treatment and care.

The purpose of this review is to inform nurses about prevention of medical device-related to pressure ulcers and what to do when it develops.

Key Words: Medical Devices, Pressure Ulcers, Nurse.

NÖROŞİRÜRJİ HASTALARINDA HİPOTERMINİN ÖNLENMESİ: GÜNCEL REHBERLER

Gülay ALTUN UĞRAŞ

ÖZET

Cerrahi süreçte hipotermi, cerrahi girişim öncesi dönemden (anestezi öncesi bir saat) cerrahi girişim sonrası döneme (anestezi sonrası ilk 24 saat) kadar geçen süre içinde beden sıcaklığının 36°C'nin altına düşmesidir. Nöroşirürji hastaları uzun süren cerrahi girişim süreleri ve diğer birçok faktöre bağlı olarak hipotermi açısından risk altındadır. Soğuk ameliyat odası, anestezi ilaçlarına bağlı termoregülasyon merkezinin kontrolünde yetersizlik, soğuk intravenöz sıvı, kan ve kan ürünlerinin uygulanması, soğuk ve kuru anestetik gazların uygulanması, fazla miktarda irrigasyon, geniş beden yüzeylerinin açık kalması, örtülerin ıslak olması ve hastanın kendisinden kaynaklanan pekçok faktör nöroşirürji hastalarında hipotermi gelişmesine neden olmaktadır.

Hipotermi, anestezi sonrası bakım ünitesi ve hastanede kalış süresinde uzamaya, yara iyileşmesinde gecikmeye, kardiyak sorunlara (*titremeye bağlı*), cerrahi alan enfeksiyonlarına, kanama, kan ve kan ürünleri transfüzyon gereksiniminde artışa, nöromusküler bloke edici ajanların etki süresinde uzamaya, hasta konforunda (*titreme, bulantı, kusma vb.*) bozulmaya, maliyet artışına yol açmaktadır. Hipotermi, istenmeyen hasta sonuçları nedeniyle nöroşirürji hastalarında önlenmelidir. Nöroşirürji hemşireleri; güncel rehberler doğrultusunda ameliyat öncesi, sırası ve sonrasında istenmeyen hipotermi gelişimine yönelik hemşirelik girişimlerini uygulamalıdır.

Bu derlemenin amacı nöroşirürji hastalarına bakım veren hemşirelere, bu hastalarda hipotermimin nedenlerini, istenmeyen hasta sonuçlarını ve önlenmesine yönelik güncel rehber önerilerini aktarmaktır.

Anahtar Kelimeler: Hipotermi, Nöroşirürji, Hemşire, Rehberler.

PREVENTION OF HYPOTHERMIA IN NEUROSURGICAL PATIENTS: CURRENT GUIDELINES

ABSTRACT

Hypothermia in the surgical process is that the body temperature falls below 36°C during from the preoperative period (one hour before pre-anesthesia) to post-surgical period (first 24 hours after post-anesthesia). Neurosurgery patients are at risk for hypothermia due to long duration of surgery and many other factors. Cold surgery room, insufficiency in the control of thermoregulation center due to anesthesia drugs, application of cold intravenous fluid, blood and blood products, application of cold and dry anesthetic gases, excessive irrigation, open wide body surfaces, wet covers and many factors caused by the patient causes hypothermia development.

Hypothermia leads to prolonged post-anesthesia care unit and hospital stay, delayed wound healing, cardiac problems (due to tremor), surgical site infections, bleeding, increased blood and blood products transfusion requirement, prolonged action of neuromuscular blocking agents, patient discomfort (tremor, nausea, vomiting, etc.) and cost increase. Hypothermia should be prevented in neurosurgery patients because of unwanted patient outcomes. According to the current guidelines, neurosurgery nurses should apply the nursing interventions the perioperative period to prevent development of unwanted hypothermia.

The aim of this review is to explain the causes in these patients, unwanted patients outcomes and prevention of hypothermia according to recommendations of current guidelines to nurses who care for neurosurgery patients.

Key Words: Hypothermia, Neurosurgery, Nurse, Guidelines.

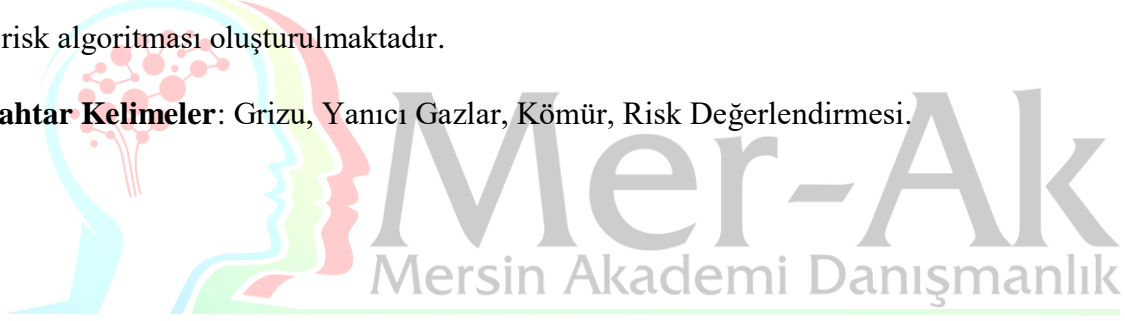
GRIZU PATLAMASI İÇİN OLASILIĞA DAYALI RİSK DEĞERLENDİRMESİ

Bülent TÜTMEZ

ÖZET

Metan, özellikle kömür madenlerinde değişik seviyelerde bulunan yanıcı bir gazdır. Metan ve oksijenin belirli oranlardaki karışımları olan grizu, tehlikeli patlamayı tetikler. Yer altı madenciliği için geçerli risk analizi yapılması mühendis ve karar vericiler için yaşamsal öneme sahiptir. Riske dayalı bütünsel mühendisliğin çekirdeği olan olasılığa dayalı risk değerlendirmesinin (PRA) kritik alanlarda kullanılması önem kazanmıştır. Bu çalışmada, grizulu yer altı kömür madenciliği için hata ağacına dayalı risk değerlendirmesi formüle edilmiştir. Teknik parametrelere ve olasılık teorisine dayalı olarak grizu patlamasını tanımlayan bir risk algoritması oluşturulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Grizu, Yanıcı Gazlar, Kömür, Risk Değerlendirmesi.

PROBABILISTIC RISK ASSESSMENT FOR FIREDAMP EXPLOSION

ABSTRACT

Methane is a flammable gas placed especially in coal mines at various levels. The critical combination of methane and oxygen, firedamp triggers a dangerous explosion. Making a reliable risk analysis for an underground mine including explosion potential has crucial importance for engineers and decision makers. Probabilistic risk assessment (PRA) framework is at the core of combined risk-based engineering and use of this methodology in critical areas has been gained importance. In the present study, a fault tree-based probabilistic risk assessment is formulated for underground coal mine including firedamp. Based on the technical parameters and probability theory, a risk algorithm which describes firedamp explosion is constructed.

Key Words: Firedamp, Flammable Gas, Coal, Risk Assessment.

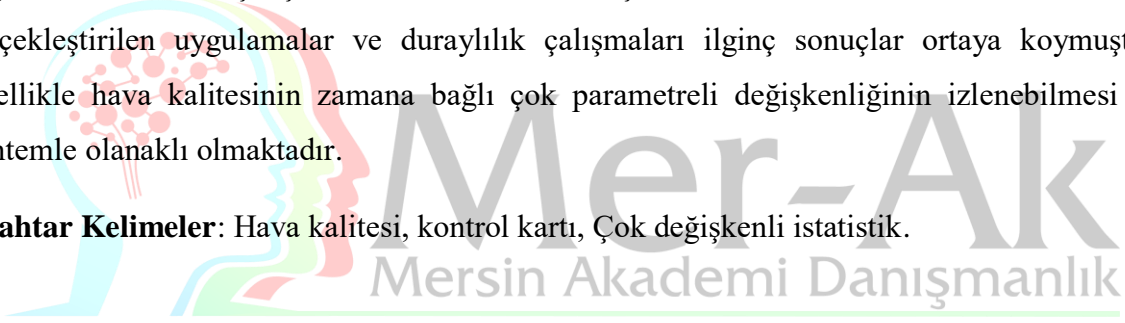
HAVA KALİTESİNİN ÇOK DEĞİŞKENLİ İSTATİSTİKSEL KONTROLÜ

Bülent TÜTMEZ

ÖZET

Hava kalitesi PM_{10} , SO_2 , sıcaklık, nem ve hava basıncı gibi belirteçler yardımıyla gözlemlenir. Hava kalitesinin bu parametreler yardımıyla değerlendirilmesi ve kontrolü toplum yaşamı için büyük öneme sahiptir. Son yıllarda, veri alma süreçlerindeki ilerlemelere paralel olarak bir veya daha fazla parametrenin izlenmesi yaygınlaşmıştır. Öte yandan, çok değişkenli kontrol kartları (MCC) süreç duraylılığı üzerindeki etkinliklerinden dolayı önem kazanmıştır. İstatistiksel bakış açısı ve çok değişkenli kontrol kartı kullanılarak hava kalitesinin değerlendirilmesi bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Bir örnek kente ait verilerle gerçekleştirilen uygulamalar ve duraylılık çalışmaları ilginç sonuçlar ortaya koymuştur. Özellikle hava kalitesinin zamana bağlı çok parametreliliğinin izlenebilmesi bu yöntemle olanaklı olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hava kalitesi, kontrol kartı, Çok değişkenli istatistik.

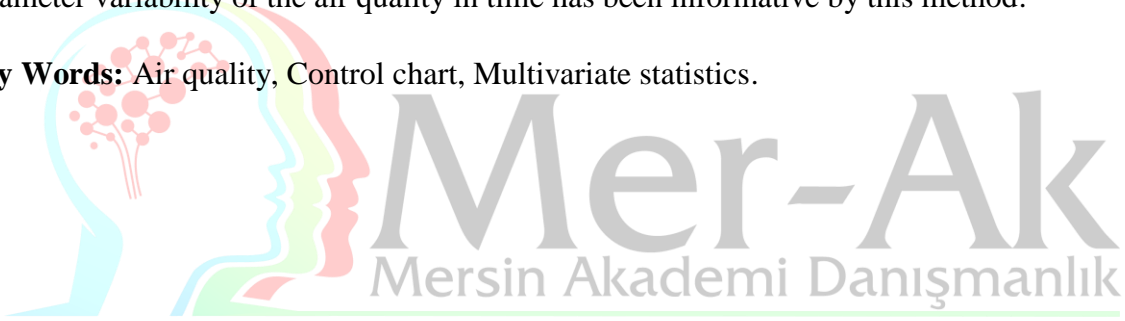

MULTIVARITE STATISTICAL CONTROL OF AIR QUALITY

ABSTRACT

Air quality is observed using some important indicators such as PM₁₀, SO₂, temperature, velocity, humidity, pressure. Appraising and controlling the air quality based on these parameters have critical importance for public life. In recent years, with the improvements in data acquisition systems, it has been prevalent to interest in process with more than one correlated quality characteristic to be monitored. On the other side, the MCC have gained some prevalence due to their efficiency on process stability. Making an air quality analysis based on statistical perspective via a multivariate control chart (MCC) is the main motivation of this study. The control chart applications and stability works performed using a real data set provided from a city revealed some interesting considerations. In particular, the multi-parameter variability of the air quality in time has been informative by this method.

Key Words: Air quality, Control chart, Multivariate statistics.

MALİGN MELANOM PREKÜRSÖRÜ OLARAK DİSPLASTİK NEVÜS

Gülçin HARMAN KAMALI

ÖZET

Atipik (displastik) nevüslerin melanom ile ilişkileri halen net olarak belirlenememiştir. Birçok çalışma, atipik nevüs varlığını, deri melanomu gelişme riskinin artmasıyla ilişkili ana faktör olarak tanımlamaktadır. Bu prekürsör lezyonlar eksizyon ile kolaylıkla tedavi edilebilirler. Malign melanom mortalite ve insidansını önemli ölçüde azaltabilirler.

Bu amaçla Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim dalında retrospektif olarak 4 yıllık sürede melanositik nevüs tanısı almış biyopsi materyallerinde displastik nevüs prevalansı ve histopatolojik özellikleri saptanmağa çalışıldı.

477 nevüs ve 123 adet malign melanom olgusu incelendi. Histolojik olarak melanositik nevüste displaziye geçiş belli kriterlere göre 6 tip içinde ele alındı. Malign melanomların yaş, cinsiyet, yerleşim yeri, histolojik tip, tümör kalınlığı, invazyon seviyesi, ülser, mitoz, hücre tipi, pigmentasyon, lenfosit infiltrasyonu ve anjioinvazyonuna bakıldı.

Nevüsler en sık 23-32 yaş aralığında, kadınlarda, öncelikle baş-boyun (%54) daha sonra gövdede (%27) görüldü ($p<0,05$).

Nevüslerin %40'ı Tip I, %29'u Tip II, %7'si Tip III, %13'ü Tip II+III, %9'u Tip III+IV, %2'si Tip V ve %31'i displastik (Tip III-IV-V) olarak saptandı. Tüm nevüslü olguların %10'unun vücudunda birden fazla nevüs görüldü ve nevüs sayısı ile displazi özelliklerinin doğru orantıda olduğu tespit edildi ($p<0,05$).

Malign melanomlar ise kadın erkek ayrımı göstermeden en sık 60-69 yaş aralığında görüldü. Kadınlarda alt ekstremitte, erkeklerde baş boyun ve alt ekstremitte yerleşimi öncelikliydi. Histolojik tipler sırası ile süperfisyel, nodüler, akral ve lentiginözdü. Clark III en sık görülen invazyon seviyesiydi.

Ülkemizdeki nevus özellikleri dünyadakilerden farklı değildir. Birden fazla nevüsü olan ve ailevi özellikleri bulunan hastalarda özellikle riskli melanositik lezyonların eksizyonu ve cildin dış etkenlerden korunması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Displastik nevüs, malign melanom.

DYSPLASTIC NEVUS AS A MALIGNANT MELANOM PRECURSOR

ABSTRACT

The relationship between atypical (dysplastic) nevi and melanoma remains to be unclear. Many studies have identified the presence of atypical nevus as the main risk factor of developing skin melanoma.

The aim of this study was to determine the prevalence and histopathological features of dysplastic nevi in the biopsy specimens diagnosed as melanocytic nevi in a 4-year period in the Pathology Department of Cerrahpaşa Medical Faculty.

A total of 477 nevi and 123 malignant melanoma were studied. Melanocytic nevi were divided into 6 groups according to their histological criteria for dysplasia transition. Age, sex distribution, location, histological type, tumor thickness, level of invasion, ulcer, mitosis, cell type, pigmentation, lymphocyte infiltration and angioinvasion of malignant melanomas were considered.

The nevi has been seen mostly between the age of 23-32, in women, located first in the head and neck area (54%) and second in the body (27%) ($p<0.05$).

40% of the nevi showed Type I, 29% Type II, 7% Type III, 13% Type II+III, 9% Type III+IV, 2% Type V and 31% dysplastic (Type III-IV-V). In 10% of all nevus cases, more than one nevus was found in the patients body, herein dysplasia features correlated positively with the number of nevi ($p<0.05$).

Malignant melanomas peaked at the age of 60-69, without a difference in sex. Lower extremity in women, head-neck and lower extremity in men were the most frequent areas. Histological types were superficial, nodular, acralic and lentigenous, respectively. Clark III was the most frequent invasion level.

Nevus characteristics in our country are not different from the ones in the world. In patients with multiple nevi and positive family history, it is important to excise risky melanocytic lesions and to protect the skin from external factors.

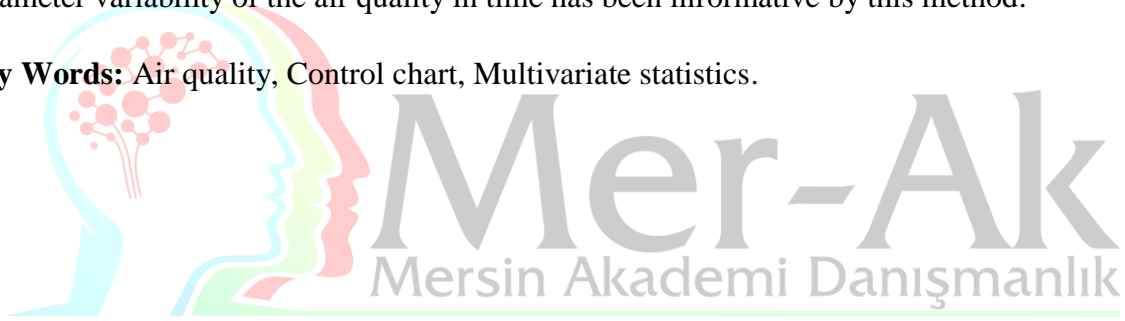
Key Words: Dysplastic Nevus, Malignant Melanoma.

MULTIVARITE STATISTICAL CONTROL OF AIR QUALITY

ABSTRACT

Air quality is observed using some important indicators such as PM₁₀, SO₂, temperature, velocity, humidity, pressure. Appraising and controlling the air quality based on these parameters have critical importance for public life. In recent years, with the improvements in data acquisition systems, it has been prevalent to interest in process with more than one correlated quality characteristic to be monitored. On the other side, the MCC have gained some prevalence due to their efficiency on process stability. Making an air quality analysis based on statistical perspective via a multivariate control chart (MCC) is the main motivation of this study. The control chart applications and stability works performed using a real data set provided from a city revealed some interesting considerations. In particular, the multi-parameter variability of the air quality in time has been informative by this method.

Key Words: Air quality, Control chart, Multivariate statistics.

MERSİNDE TERMAL TURİZMİN TALASSOTERAPİ ENTEGRASYONU

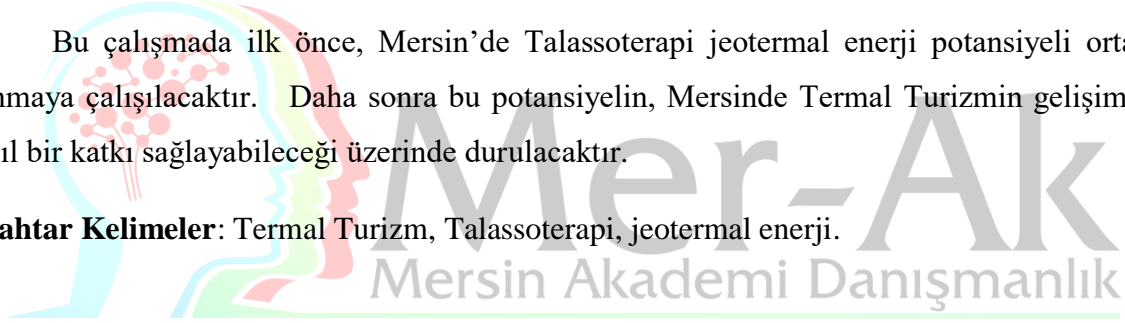
Orhan ERDEN

ÖZET

Talassoterapi, deniz ve denizin etrafındaki tüm unsurların(deniz iklimi, deniz suyu, deniz çamurları, yosunlar, kum ve denizden elde edilen diğer maddelerin) birleştirilerek değişik tedavi ve rahatlama amaçlarıyla kullanıldığı bir sistemdir. Termal turizm de tedavi ve rahatlama amaçlarıyla jeotermal akışkanı kullanırken Talassoterapi de deniz ve çevre imkanlarından yararlanılmaktadır. Mersin sahip olduğu kıyı şeridi ve akdenizin muhteşem doğasıyla çok büyük Talassoterapi potansiyeline sahiptir. Ayrıca Mersinde jeotermal kaynaklar da bulunmaktadır. Bu iki unsurun birleştirilmesi Mersinde Termal Turizmin gelişimine katkı sağlayacaktır.

Bu çalışmada ilk önce, Mersin’de Talassoterapi jeotermal enerji potansiyeli ortaya konmaya çalışılacaktır. Daha sonra bu potansiyelin, Mersinde Termal Turizmin gelişimine nasıl bir katkı sağlayabileceği üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Termal Turizm, Talassoterapi, jeotermal enerji.

INTEGRATION OF TALASSOTHERAPY IN THERMAL TOURISM IN MERSİN

ABSTRACT

Thalassotherapy is a system in which all elements around the sea and the sea (sea climate, sea water, sea sludge, algae, sand and other materials derived from the sea) are combined and used for various treatment and relaxation purposes. Thermal tourism also uses geothermal fluid for treatment and relaxation purposes while Talassotherapy uses sea and environmental facilities. Mersin has a tremendous talassotherapy potential with its coastline and the magnificent nature of the Mediterranean. In addition, there are geothermal resources in Mersin. Combining these two elements will contribute to the development of Thermal Tourism in Mersin.

In this study, first of all, the potential of geothermal energy in Talassotherapy will be investigated. Then, this potential will contribute to the development of thermal tourism in Mersin.

Key Words: Thermal Tourism, Thalassotherapy, geothermal energy.

YÜKSEK KATMA DEĞERLİ JEOTERMAL ENERJİ SİSTEM TASARIMI

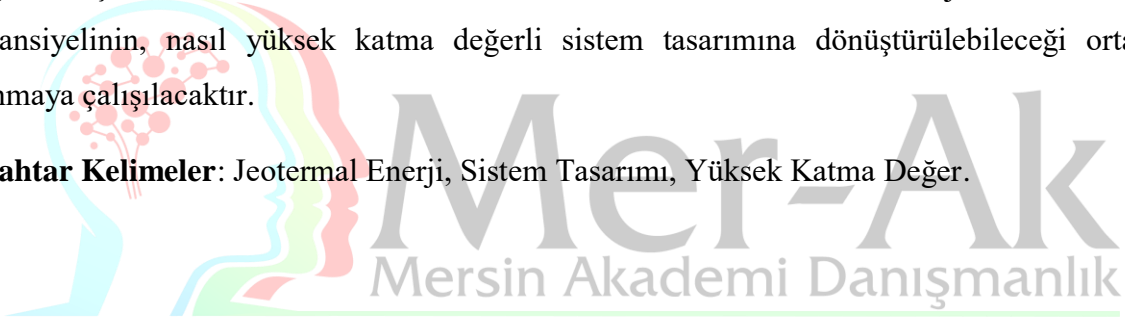
Orhan ERDEN

ÖZET

Ülkemizin daha hızlı kalkınması için yüksek katma değerli ürün sistemlerine ihtiyacı vardır. Yüksek katma değerli tasarımlar bünyesinde inovasyon, Ar-Ge, tasarım ve marka bileşenlerini taşır. Tek başlarına bu unsurlar katma değer oluşturamaz ama bütünleşerek yüksek katma değer oluşturulabilir. Ülkemiz zengin jeotermal enerji kaynaklarına sahip dünyadaki sayılı ülkelerden biridir. Ancak yüksek katma değerli jeotermal enerji sistem tasarımları ülkemizin kalkınmasında katkı sağlayacaktır.

Bu çalışmada ilk önce jeotermal enerji sistem tasarımlarının kalkınma için yüksek katma değer oluşturma etkisi üzerinde durulacaktır. Daha sonra ülkemiz jeotermal enerji potansiyelinin, nasıl yüksek katma değerli sistem tasarımına dönüştürülebileceği ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Jeotermal Enerji, Sistem Tasarımı, Yüksek Katma Değer.

HIGH VALUE ADDED GEOTHERMAL ENERGY SYSTEM DESIGN

ABSTRACT

Our country needs high value-added product systems for faster development. High value-added designs carry innovation, R & D, design and brand components. These elements alone cannot create added value, but they can be integrated into high added value. Our country is one of the few countries in the world with rich geothermal energy resources. However, high value added geothermal energy system designs will contribute to the development of our country.

In this study, firstly, the effects of geothermal energy system designs on creating high added value for development will be emphasized. Then, it will be tried to show how the geothermal energy potential of our country can be transformed into high value added system design.

Key Words: Geothermal Energy, System Design, High Value Added.

ÇOK KANALLI AKCIĞER SESLERİNİN EMPIRICAL WAVELET TRANSFORM ANALIZI VE SINIFLANDIRILMASI

Emre DEMİR

Ahmet GÖKÇEN

ÖZET

Bu çalışmada, kronik bir hastalık olan Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı(KOAH) başta olmak üzere çeşitli solunum ve kalp rahatsızlıklarının bulunduğu biyomedikal sinyaller üzerinde analiz yapıp anormal solunum seslerinin hızlı ve etkili bir şekilde sınıflandırılması için bir yöntem geliştirme amaçlanmıştır. Çalışmada öncelikle anormal solunum sesleri ve ilgili yöntemler ile ilgili kısa açıklamalar yapılmıştır. Analiz için 12 kanallı akciğer seslerinden ve 4 kanallı kalp seslerinden oluşan RespiratoryDatabase@TR veritabanı kullanılmıştır. Kullanılan sinyaller üzerinde Empirical Wavelet Transform (EWT) analizi yapılmıştır. EWT, verilen bir sinyali farklı modlara ayırmak için kullanılan bir yöntemdir. Uyarlanabilir bir dalgacık filtre bankasının tasarımına dayanır. Dönüşüm sonrasında elde edilen parametreler kullanılarak istatistiksel öznitelikler çıkarılmıştır. Daha sonra, bu özellikler k-En Yakın Komşuluk (k Nearest Neighbors, kNN) ve Naive Bayes ile sınıflandırma yapmak amacıyla kullanılmıştır. Kanallara ve modlara göre farklı sonuçlar olmakla beraber önerilen yöntemin sınıflandırma doğruluğu, sırasıyla % 85.71 ve % 80.00' dir.

Anahtar Kelimeler: Oskültasyon, KOAH, RespiratoryDatabase@TR, Empirical Wavelet Transform.

DETECTION OF THE 25TH SQUARE EFFECT IN THE VIDEOS WITH FAST FOURIER TRANSFORMED EEG SIGNALS USING THE NAIVE BAYES CLASSIFIER

ABSTRACT

Videos are the tools we use in every aspect of our lives, as a result of the sequential addition of a series of image files. A normal videos has 24 picture frames in one second. The human brain processes these 24 frames fluently. However, instead of knowing the level of consciousness, the 25th frame works in the subconscious. In literature, this is called the 25th frame effect. In order to determine this situation in the subconscious, 50 participants were shown videos containing the 25th square effect. At that time, EEG recordings were taken from the participants. EEG signals were recorded by Emotiv Epoc+. The received EEG signals were filtered through the Fast Fourier Transform (FFT) method and separated from the noise. Statistical feature extraction algorithms were applied to EEG signals. The success of the data was determined by Naive Bayes (NB) classifier. Training was performed by applying the k-fold cross validation. The NB classifier's performance are as follows; overall accuracy of 95.00%, recall of 95.00%, F1 score of 96.60% precision of 95.50%.

Key Words: Electroencephalography Signals, Fast Fourier Transform, Brain Computer Interface, 25th frame, Subliminal Messages.

SYNTHESIS OF IRON-BASED METAL ORGANIC FRAMEWORKS AND INVESTIGATION OF THEIR WATER STABILITY

Utku Bulut ŞİMŞEK

Meral TURABİK

ABSTRACT

Metal Organic Frameworks (MOFs) are a new class of organic-inorganic hybrid solids, which became one of the fastest developing fields of chemistry. These are designed to form a three-dimensional framework structure that consist of an organic linker and metal complex. MOFs have unique properties such as high thermal stability, large pore size and large surface area. Due to their unique properties, MOFs have many potential areas including water purification, gas storage, catalysis and separation. But, the majority of MOFs have limited use because of low water stability. In this work iron-based metal organic frameworks MIL-101(Fe) was synthesized in solvothermal method and then calcined between 100-200°C calcination temperatures to increase water stability of MIL-101(Fe) and characterized by SEM, XRD and BET. Characterization results show that optimum MIL-101(Fe) has a heterogenous morphology and high surface area. Also, optimum MIL-101(Fe) has a crystal structure with less impurity. Water stability experiments were performed in a batch reactor at 24°C temperature, 4h contact time. As a result, the optimum synthesis calcination temperature conditions for maximum water-resistant was determined as 180°C. When the calcination temperature increased 100 to 180°C water resistance of material was determined as 94%. Also, when the temperature was above 180°C the water resistance of the material decreased to 56.67%. All these results showed that the calcination process at certain temperatures has a positive effect on the water resistance of the material.

Key Words: Metal organic frameworks, Water stability, MIL 101, Characterization.

CO₂ ADSORPTION of MIL-101(Fe) METAL ORGANIC FRAMEWORKS CALCINED AT DIFFERENT TEMPERATURES

Utku Bulut ŞİMŞEK

Meral TURABİK

ABSTRACT

Nowadays global warming has become an increasingly important problem. Carbon dioxide is the most important cause of this problem. In order to stop the effects of global warming, it must be prevented to rise the CO₂ concentration rapidly in the atmosphere. For this purpose, materials should have been developed carbon dioxide storage and adsorption properties. One of the most important of these materials is the Metal Organic Frameworks(MOFs) structures that have become increasingly popular in recent years. MOFs are hybrid porous materials that are composed of metal ions linked by organic ligand. MOFs have unique properties such as high micropore volume, large pore size and large surface area. Due to their unique properties, MOFs have many potential areas including carbon dioxide storage and adsorption. In this work iron-based metal organic frameworks MIL-101(Fe) was synthesized by five different calcination temperatures at solvothermal method. Characterized by SEM, XRD and BET. Carbon dioxide adsorption analysis was performed by using BET at 25°C. Characterization results show that MIL-101(Fe) has heterogenous morphology and high surface area, XRD results also clearly indicate that MIL-101(Fe) has a crystal structure with less impurity. According to the results of carbon dioxide adsorption, when the calcination temperature was increased from 100 to 180°C, carbon dioxide adsorption capacity was improved from 4.57% to 6.71%. While the calcination temperature was 200°C, the carbon dioxide adsorption capacity decreased to 5.21%. According to these results, it was determined that the calcination process at certain temperatures had a positive effect on carbon dioxide adsorption capacity.

Key Words: Metal organic frameworks, Water stability, MIL 101, Characterization.

* This study was supported by Mersin University Scientific Research Foundation (Contract Number: 2018-1-TP3-2829)

ÖZDEMİR İNCE ŞİİRİNDE DİN KAVRAMI

Ahmet KARAKUŞ

ÖZET

Özdemir İnce, modern Türk şairleri arasında yer alan, bunun yanında eleştiri, deneme, çeviri gibi nesrin birçok alanında da eserler kaleme almış ve bu yönüyle de ön plana çıkmış günümüz yazar ve şairlerindedir. İnce'nin şairlik yönüne bakıldığı zaman eserlerinin toplu bir şekilde okunması vasıtasıyla şiirinde yabancılık, farklı ve benzer kelimelerin sıkça kullanımı, ölüm, tarih, memleketi Mersin'in yer alması, eleştiri, atasözleri ve deyimlerin kullanımı, bazı sayıların belirgin olarak şiirinde yer aldığı görülmektedir. Ancak Özdemir İnce'nin şiirinde özellikle din ve özelde ise tasavvuf mefhumları dikkat çekmektedir. Fakat bu kullanımın dinin övgüsü ya da dinin anlatılmasından ziyade kavram kullanımından öteye geçmediği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Modern Türk Şiiri, Belirginlik, Din, Tasavvuf.

THE CONCEPT OF RELIGION IN THE ÖZDEMİR İNCE POETRY

ABSTRACT

Özdemir İnce is one of the modern Turkish poets who has also written works in many fields such as criticism, essay and translation and he is one of the prominent writers and poets who came to the forefront with this aspect. When the poetical aspect of İnce is examined, it was seen that by the way his works have been read in a collective way, the poetry of foreignness, the frequent use of different and similar words, death, history, taking place of his hometown Mersin, criticism, use of proverbs and idioms, some numbers can be found in his poem. However, Özdemir İnce's poetry is particularly noteworthy in terms of religion and concepts of Sufism in particular. Yet, it is understood that this use does not go beyond the use of concept rather than the praise or narration of religion.

Key Words: Modern Turkish Poetry, Relevance, Religion, Sufism.

ÜNİVERSİTE ARAŞTIRMA HASTANELERİNİN YANGIN GÜVENLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Gülendam ÇELİK

Zehra YILDIZ

ÖZET

Hastaneler, 7 gün 24 saat yaşlı, çocuk, hamile, genç, engelli olmak üzere her kesimden insana sağlık hizmeti sunan insan yoğunluğu fazla olan kurumlardır. Ülkemizde sağlık hizmetleri, sağlık bakanlığına ve üniversitelere bağlı kamu hastaneleri ile özel hastaneler tarafından sağlanmaktadır. Üniversite hastaneleri, sağlık bakanlığından sonra en önemli sağlık hizmeti veren kurumlardır. Üniversite hastanelerinde, sağlık sistemi içerisinde doğrudan hasta tedavisi ve bakımının yanı sıra çeşitli sağlık eğitimi ve tıbbi araştırma faaliyetleri de gerçekleştirilmektedir. Bu yüzden üniversite hastaneleri diğer hastanelere göre daha kompleks ve kalabalıktır. Üniversite hastanelerinde, poliklinikler, derslikler, laboratuvarlar, yemekhane, ofisler, mutfak, kazan dairesi, çatı katı, arşiv, elektrik tesisatı, parlayıcı ve patlayıcı maddeler, oksijen sistemleri gibi birçok mekân tek çatı altında toplanmaktadır. Bununla birlikte çalışan, öğrenci, hasta ve ziyaretçi sayısı da daha fazladır. Bu nedenle üniversite hastanelerinde meydana gelebilecek bir yangın, felakete sebep olabilir. Yangın tehlikesi açısından orta tehlikeli sınıfta yer alan üniversite hastanelerinde yangın güvenlik önlemleri en üst safhada olması gerekmektedir. Bu çalışmada, ülkemizde faaliyet gösteren üniversite hastanelerinde son yıllarda çıkan yangınlar, yangın nedenleri ve alınması gereken yangın önlemleri açısından değerlendirilmiştir. Ülkemizde üniversite hastanelerinde son yıllarda meydana gelen yangınların başlıca elektrik ve dikkatsizlik nedeniyle çıktığı belirlenmiştir. Üniversite hastanesi binalarında, bina tasarımında önemli rol oynayan pasif sistemler ve yangın olayının büyümesine müsaade etmeyen aktif söndürme sistemlerinin günümüz teknolojisine uygun dizayn edilmesi ile yangın riski ortadan kaldırılabılır ya da risk minimuma indirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Yangın, Üniversite hastaneleri, Aktif yangın sistemleri, Pasif yangın sistemleri.

EVALUATION OF UNIVERSITY RESEARCH HOSPITALS FOR FIRE SAFETY

ABSTRACT

Hospitals, 7 days, 24 hours old, children, pregnant, young, disabled people, including people from all walks of health services that offer a high density. In our country, health services are provided by public hospitals and private hospitals affiliated to the health ministry and universities. University hospitals are the most important healthcare institutions after the ministry of health. In addition to direct patient treatment and care in the healthcare system, various health education and medical research activities are also carried out in university hospitals. Therefore, university hospitals are more complex and crowded than other hospitals. University hospitals, polyclinics, classrooms, laboratories, cafeteria, offices, kitchen, boiler room, penthouse, archive, electrical installation, flammable and explosive materials, oxygen systems are gathered under a single roof. However, the number of employees, students, patients and visitors is also higher. Therefore, a fire in university hospitals may lead to disaster. Fire safety measures should be at the highest level in the university hospitals in the middle dangerous class in terms of fire hazard. In this study, fires in recent years in university hospitals operating in our country are evaluated in terms of fire causes and fire precautions to be taken. In our country, it has been determined that fires occurring in university hospitals in recent years are mainly due to electricity and carelessness. Passive systems that play an important role in the design of buildings in university hospital buildings and the design of active extinguishing systems that do not allow fire incidents to grow according to today's technology can eliminate the risk of fire or minimize the risk.

Key Words: Fire, University hospitals, Active fire systems, Passive fire systems.

KUYUMCULUKTA TASARIM VE 3D MODELLEME

Remzi ÖZTEKİN

ÖZET

Son yıllarda kuyumculuk endüstrisi, ulusal ve uluslararası alanda rekabet edebilmek için tasarımın önemini kavramaya başlamıştır. İlgili sektörlerle yakın işbirliği içinde tasarım politikaları ve programları geliştirilmektedir. Estetik ve sanatsal bir olgu olarak kabul edilen tasarım, günümüzde artık lüks ürün piyasalarının dışında rekabet etme konusunda stratejik bir araç olarak kullanılmaktadır.

Tasarlama geleceğe ve bir amaca yönelik bir sorun çözme eylemidir. İstenen, arzu edilen bir hedefe yönelik planlama ve biçimlendirme eylemlerinin hepsi tasarım sürecini oluşturur.

Tasarım bir ürünü ortaya koyabilmede önemli etkidir. Ürünün tasarım aşaması insan zihninde gelişir ve daha sonra nesnel bir gerçeklik kazanır. Bir ürün ya da eser bir tasarlama aşamasından geçtikten sonra nesnellik kazanır.

Kuyumculukta 3D modelleme bir cismin 3 boyutlu şekilde bütün yüzeyleriyle ifade edilmesidir. Yapılan tasarımları üç boyutlu şekilde modellemek için çeşitli bilgisayar programları kullanılmaktadır. Ortaya çıkan ürüne ise 3D model denmektedir. Türkçe ifadesiyle 3 boyutlu model de denilebilir. Tasarlanmış ve ölçülü bir şekilde uygun programda çizilmiş 3D model 3D yazıcılarda 3D baskı teknolojilerinden biri kullanılarak gerçek fiziksel bir objeye dönüştürülebilir.

3D modellemeyi üç aşamaya ayırmak gerekmektedir.

1. 3D Tasarım (Kâğıt Üzerinde)
2. 3D Ölçülü çizim (Uygun Programda)
3. 3D Modelleme (Fiziksel Objeye)

Kuyumculukta 3D modelleme bilgisayar destekli üretim (CAM) veya gerekli alet ve teçhizat kullanılarak elle yapılabilir. Manüel olarak yapılacak parça bir nevi plastik sanatla ya da heykeltıraşlıkla uğraşmaya benzer. Modelleyeceğiniz parçanın 3D şeklinde datasını siz hazırlarsınız.

Kuyumculuk endüstrisinde kullanılan modelleme teknikleri ve makinaları son dönemlerde hızla gelişerek sektöre katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kuyumculuk, 3D modelleme, Tasarım.

JEWELRY DESIGN AND 3D MODELING

ABSTRACT

In recent years, the jewelry industry has begun to understand the importance of design to compete nationally and internationally. Close cooperation with related sectors. The aesthetics and the design, defined as something, are here today as a means of competing outside of the luxury product markets.

Design is a problem-solving action for the future and a purpose. All of the desired, desired target targeting planning and shaping actions are planning the design planning.

Design is a key factor in putting a product out. The design phase of the product develops in the human mind and then wins in an objective city. Once a product or work has gone through a design phase, it gains objectivity.

3D modeling in jewelry is the object of all objects in 3D. Structured designs The resulting product is called a 3D model. In Turkish, it can be called a 3D model. One of the 3D printing technologies in Trend 3D model 3D printers can be converted into a real physical object in a designed and measured program.

3D modeling should be divided into three stages.

1. 3D Design (On Paper)
2. 3D Metered drawing (in the Proper Program)
3. 3D Modeling (Physical Object)

3D modeling computer-aided manufacturing (CAM) in jewelery or manual adjustment of the necessary tools and equipment. The piece that makes it manually is similar to a kind of plastic art or sculpture. You will prepare the 3D model of the piece you are modeling.

The modeling techniques and machines used in the jewelery industry have recently developed in the sector and the sector based composition.

Key Words: Jewelery, 3D modeling, Design.

EJDER MEYVESİNDE TOPLAM FENOL VE ANTIOKSİDAN KAPASİTE İÇERİKLERİNİN BELİRLENMESİ

Zafer DOĞU

Ebru KAFKAS

Şule Hilal ATTAR

ÖZET

Kimyasal olarak fenoller, aromatik halkaya bir veya daha fazla hidroksil grubunun bağlı olduğu aromatik bileşikler olarak tanımlanabilir. Polifenolik antioksidanlara olan ilgi, son yıllarda çeşitli insan hastalıklarında serbest radikallerin giderilmesindeki rolünden dolayı önemli ölçüde artmıştır. Her ne kadar antimitojenik, antikarsinojenik ve antiinflamatuvar etkiler bilinmesine rağmen, klinik çalışmalar hala eksiktir. Meyvelerin polifenol içeriğini çeşitlilik, yetiştirme, bölge, hava koşulları, olgunluk, hasat zamanı, depolama süresi vb. gibi etkileyebilecek birçok faktör vardır. Ejder meyvesi olarak da bilinen Pitahaya fenol ve antioksidan bileşikler bakımından zengindir. Bu çalışmada, Türkiye'de yetişen kırmızı ve beyaz ejderha meyve çeşitlerinde toplam fenol ve antioksidan kapasitenin belirlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, ejderha meyvelerinin toplam fenol ve antioksidan kapasitelerini ölçmek için birçok spektrofotometrik yöntem vardır. Bu çalışmada, standart olarak gallik asit kullanılarak Folin-Ciocalteu kolorimetrik yöntemine göre, spektrofotometrik olarak ejderha meyvesinin toplam fenol içeriği (TPC) tespit edilmiştir. Meyve antioksidan aktivitesi ayrıca, yüksek oranda reaktif oksijen türlerinin (ROS) yıkıcı hücre bölmelerinin temizlenmesi nedeniyle önemlidir. Bu çalışmada, ejderha meyve çeşitlerinin toplam antioksidan kapasitesi ABTS tekniğine göre daha seçici olan DPPH (1,1-difenil-2 pikrilhidrazil) yöntemi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ejderha Meyvesi, Toplam Fenol, Antioksidan.

DETERMINATION OF TOTAL PHENOL AND ANTIOXIDANT CAPACITY OF DRAGON FRUIT

ABSTRACT

Chemically phenols can be described as an aromatic compounds to which one or more hydroxyl groups are attached to the aromatic ring. The interest in polyphenolic antioxidants has increased significantly in recent years due to its role in the elimination of free radicals in various human diseases. Although antimutagenic, anticarcinogenic and anti-inflammatory effects are known, clinical studies are still lacking. There are many factors may affect on polyphenol content of fruits such as variety, cultivation, region, weather conditions, ripeness, harvesting time, storage time etc. Pitahaya, also known as dragon fruit, is rich in phenol and antioxidant compounds. For this purpose in this study, it was aimed to determine the total phenol and antioxidant capacity in red and white dragon fruit varieties grown in Turkey. There are many spectrophotometric methods for the quantification of total phenol and antioxidant capacity of dragon fruits, also. In this study, total phenol content (TPC) of dragon fruit was detected using spectrophotometrically according to the Folin-Ciocalteu colorimetric method using gallic acid as standard. Fruit antioxidant activity is also important due to scavenge highly reactive oxygen species (ROS) damaging cell compartments. In this study, total antioxidant capacity of dragon fruit cultivars were compared using DPPH (1,1-diphenyl-2 picrylhydrazyl) method which is more selective compared to ABTS technique.

Key Words: Dragon Fruit, Total Phenol, Antioxidant Capacity.

MÜRVER (*SAMBUCUS NİGRA*) MEYVELERİNDE BAZI BİYOAKTİF BİLEŞİKLERİN BELİRLENMESİ

Zafer DOĞU

Ebru KAFKAS

İpek DEĞİRMENCİ ÜRÜN

ÖZET

Mürver (*Sambucus nigra*), 4-10 m uzunluğunda küçük bir ağaç olan bir Caprifoliaceae familyasına giren bir türüdür. Ülkemizde karadut ve sambucus olarak da bilinir ve sağlıklıdır. İnsan sağlığı için yüksek öneme sahip olan mürver, antioksidan ve antiinflamatuvar özelliklere sahiptir, bu sayede serbest radikallerden hücreleri korumaktadır. Bağışıklık sisteminin gelişmesine yardımcı olur ve virüslerin, parazitlerin ve bakterilerin neden olduğu hastalıklara karşı direnci artırır. Birçok hastalığın tedavisinde çok fazla faydalı etkiye sahiptir. Bu nedenle bu çalışmada mürver meyvelerindeki toplam fenol ve antioksidan kapasitenin belirlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca mürverlerin toplam fenol ve antioksidan kapasitelerinin ölçülmesi için birçok spektrofotometrik yöntem vardır. Bu çalışmada, mürverlerin toplam fenol içeriği (TPC) standart olarak gallik asit kullanılarak Folin-Ciocalteu kolorimetrik yöntemine göre spektrofotometrik olarak tespit edilmiştir. Meyve antioksidan aktivitesi ayrıca, yüksek oranda reaktif oksijen türlerinin (ROS) yıkıcı hücre bölmelerinin temizlenmesi nedeniyle önemlidir. Bu çalışmada, mürver meyvelerinin toplam antioksidan kapasitesi ABTS tekniğine göre daha seçici olan DPPH (1,1-difenil-2 pikrilhidrazil) yöntemi kullanılarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mürver, Toplam Fenol, Antioksidan Kapasitesi.

DETECTION OF SOME BIOACTIVE CONTENTS OF ELDERBERRY (*SAMBUCUS NIGRA*) FRUITS

ABSTRACT

Elderberry (*Sambucus nigra*) belongs to Caprifoliaceae family which is a small tree with a length of 4-10 m. In our country also known as black elderberry and Sambucus and have healthy characteristics. Elderberry, which has high importance for human health due to having high antioxidant and anti-inflammatory properties so it protects the cells from damage caused by free radicals. In addition it also helps improve the immune system and increases resistance to diseases caused by viruses, parasites and bacteria. It has too much beneficial effect to treatment of many diseases. For this reason in this study, it was aimed to determine the total phenol and antioxidant capacity of elderberry fruit. There are many spectrophotometric methods for the quantification of total phenol and antioxidant capacity of elderberry, also. In this study, total phenol content (TPC) of elderberry was detected using spectrophotometrically according to the Folin-Ciocalteu colorimetric method using gallic acid as standard. In this study, total antioxidant capacity of elderberry fruits were determined using DPPH (1,1-diphenyl-2-picrylhydrazyl) method which is more selective compared to ABTS technique.

Key Words: Elderberry, *Sambucus nigra*, Total Phenol, Antioxidant capacity.

MERSİN'DE YAŞAYAN EMEKLİLERİN KENT ALGISI

Durmuş Ali ARSLAN

Halil ÇAKIR

ÖZET

Bu çalışmada, Mersin’de ikamet eden ve bir işte çalışarak emeklilik hakkı elde etmiş bireylerin Mersin kenti hakkındaki düşünceleri, kentsel memnuniyet bağlamında değerlendirilmeye çalışılmaktadır. Yaşam kalitesi kavramını tamamlayan unsurlardan biri olan kent algısı, kentlerin yaşanabilirlik düzeylerine göre değerlendirilmesi bakımından önem taşımaktadır. Diğer yandan kent araştırmaları literatüründe, kent kimliği ve kentlilik kültürü tartışmaları bağlamında kent algısı öne çıkmaktadır. Kentleri diğer kentlerden ayıran özellikler, kentlerin mekânsal kullanım açısından ve kamusal hizmetlere erişim açısından sağladıkları avantajlar, kent algısını biçimlendiren unsurlardır. Bunların yanında, kentsel mekânı kullanan bireylerin, kenti tercih etme nedenleri ve kentin sorunlarına dair kanaatleri, kent algısını sosyolojik açıdan analiz edebilmek açısından önemlidir.

Türkiye’de, emeklilik hakkı elde etmiş bireylerin, dünyanın geri kalanında olduğu gibi, yaşam kalitesi açısından daha üst sıralarda bulunan kentleri tercih ettiği bilinmektedir. Mersin, Akdeniz’in bölgesinin iklim, yaşam standartları, kamusal hizmetlerin yaygınlığı, doğal kaynaklar ve turizm açısından öne çıkan kentlerinden biri olarak, emekli insanların tercih sebebi olmaktadır. Çalışmada, Mersin’de yaşayan 50-70 yaş grubundaki erkek ve kadın emeklilerin Mersin kentine dair algıları, yapılandırılmamış, yarı-yapılandırılmış ve yapılandırılmış sorulardan oluşan anket çalışması ile analiz edilmeye çalışılmıştır. Anket formunda yer alan sorular, TÜİK’in Yaşam Memnuniyeti Araştırması’ndan kısmen faydalanılarak hazırlanmıştır. Anket çalışmasından elde edilen veriler, istatistiksel analize tabi tutularak kent algısına dair bulgulara ulaşılmıştır. Diğer yandan TÜİK’in yaşam kalitesi ve yaşam memnuniyeti verileri, çalışma bulgularını destekleyen ikincil veriler olarak analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Emeklilik, Kent Algısı, Yaşam Kalitesi, Mersin.

* Bu çalışma, Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalında, Prof. Dr. D. Ali ARSLAN’ın yönetiminde, Halil ÇAKIR tarafından gerçekleştirilen ve BAP komisyonunca da desteklenen “Mavi ve Beyaz Yakalı Emeklilerin Kuşaklar Sosyolojisi Bağlamında Karşılaştırmalı Analizi: Mersin Örneği” konulu, 2018-1-TP3-2802 No’lu proje ve doktora tezinden faydalanılarak hazırlanmıştır. Desteklerinden dolayı Mersin Üniversitesi BAP komisyonuna teşekkür ederiz.

URBAN PERCEPTION OF RETIREES LIVING IN MERSİN

ABSTRACT

This study aims to evaluate the urban perception of people on about Mersin who resides in Mersin and gained retirement in an occupation in the context of urban satisfaction. As one of the components of the quality of life, the term urban perception, is important because it reflects the habitability of cities. On the other hand, the term takes place in urban research literature as a part of urban identity and urban culture inquiry. What form urban perception are distinguished aspects of cities and the advantages of cities about space usage and accessing public services. However, perceptions of people using the urban space about reasons to prefer cities and about the problems of them make the way to analyse the urban perception sociologically.

In Turkey, retired people prefer the cities which have higher degrees on quality of life scale, like the rest of the World. Mersin, as one of the leading cities in Mediterranean region- having a temperate climate, higher quality of life, offering better public services, rich natural sources and tourism opportunities- attracts retired people for living. In this study, a non-structured, semi-structured and structured type survey study conducted to determine the degree of urban perception of retired people who resides in Mersin. The questionnaire is partially based on the Annual Life Satisfaction Survey of Turkstat. The data collected from the survey study is analysed with statistical methods and reached to the conclusions. Besides, Turkstat's datas on the quality of life and life satisfaction are analysed as secondary datas to support our findings.

Key Words: Retirement, Urban Perception, Quality of Life, Mersin.

TÜRKİYE’DE YAPILAN İLK KAÇIŞ RAMPALARININ GENEL ÖZELLİKLERİ VE PERFORMANSLARININ ARAŞTIRILMASI

Hatice Merve ÇETİN

Mehmet ÇAKIROĞLU

ÖZET

Kaçış rampaları; ağır yük taşımacılığın yüksek olduğu, yüksek eğimli ve uzun otoyol kesimlerinde yapılan ve geometrik şartlardan ya da araçlarda meydana gelen mekanik sorunlardan dolayı oluşabilecek fren arızalarının sebebiyet verebileceği kazaları önlemek amacıyla kontrolden çıkan araçların trafik koridorundan ayrılıp kontrollü bir şekilde durdurulmasını sağlayan yapılardır.

Bu tür durdurucu yapılar sayesinde, oluşan kazalar sonucu can ve mal kaybının en aza inmesi sağlanabilmektedir. Yabancı literatürde kaçış rampaları; ‘Runaway Truck Ramp’, ‘Runaway Truck Lane’, ‘Emergency Escape Ramp’, ‘Truck Arrester Bed’ olarak anılmaktadırlar. Kaçış rampaları, temel olarak yerçekimi eğiminden maksimum derecede yararlanarak ve freni patlayan aracın agregaya havuzu denilen belirli bir uzunluktaki havuza saplanıp durdurulması prensibine göre çalışmaktadır. Türkiye’de ve birçok ülkede topografik yapıya göre çeşitli kaçış rampaları yapılmıştır ve birçok yerde hayat kurtarmışlardır.

Yapılan bu çalışmada ülkemizde Tarsus-Pozantı Otoyolu üzerinde yapılan ilk kaçış rampaları ile ilgili incelemeler yapılmış ve bu rampaların genel özellikleri, yapılmasından önceki ve sonraki kaza oranları, kazalardan sonra oluşan can ve mal kaybında meydana gelen değişimleri ve trafik güvenliğine olan etkisi üzerinde araştırmalar yapılmış ve elde edilen sonuçlar istatistiksel olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Trafik Güvenliği, Trafik Kazaları, Tarsus-Pozantı Otoyolu, Kaçış Rampası.

INVESTIGATION OF THE GENERAL PROPERTIES AND PERFORMANCES OF THE FIRST ESCAPE RAMPS IN TURKEY

ABSTRACT

Built on long motorways with high slope angle where heavy transportation taraffic rate is present, escape ramps are structures that help to prevent accidents caused by brake failures due to mechanical problems or geometric conditions, and allow the vehicles to leave the traffic corridor and stop them in a controlled manner.

Thanks to these stopping structures, the loss of life and property can be minimized as a result of accidents. In the foreign literature escape ramps called ‘Runaway Truck Ramp’, ‘Runaway Truck Lane’, ‘Emergency Escape Ramp’, ‘Truck Arrester Bed’. General principality in escape ramps is to use gravity and root the vehicle that lost its brake system by means of an aggregate pool having an appropriate length. In Turkey and many countries, various types of escape ramps have been constructed for various topographic conditions and they saved many lives.

In this study, the first escape ramps on the Tarsus-Pozantı highway were investigated and the general characteristics of these ramps, the crash rates before and after it was built, the changes in the life and property losses after the accidents and the effects on the traffic safety were investigated and the results were presented statistically.

Key Words: Traffic Safety, Traffic Accidents, Tarsus-Pozantı Highway, Escape Ramps.

BITÜMÜN NANOKİLLERLE MODİFİKASYONU SONUCU BITÜMÜN KALICI DEFORMASYONA KARŞI DİRENCİNE OLAN ETKİSİ ÜZERİNE BİR LİTERATÜR ARAŞTIRMASI

Hatice Merve ÇETİN

Volkan Emre UZ

ÖZET

Yol üstyapıları, dünyanın birçok yerinde olduğu gibi ülkemizde de çoğunlukla bitümlü karışımlar halinde inşaa edilmektedir. Bitümün karışım içerisindeki ağırlıkça oranı genellikle %5-7 gibi düşük bir seviyede olsa da üstyapıda meydana gelen tekerlek izi, yorulma veya düşük sıcaklık çatlakları gibi bozulmalar üzerinde oldukça etkilidir. Bu tür bozulmalar yolun servis ömrünü azaltmanın yanı sıra bakım ve onarım için harcanacak bütçenin de artmasına sebep olmaktadır. Ham petrolün doğal yapısından kaynaklı, tekrarlanan ve artan trafik yükleri ve olumsuz iklim koşulları altında saf bitüm ile imal edilen üstyapıların performansı çoğu zaman istenen seviyeye ulaşamamaktadır. Üstyapı performansının artırılması, ekonomik ve çevresel kayıpların azaltılması gibi amaçlarla bitümlü bağlayıcılar çeşitli katkıları kullanılarak modifiye edilmektedir.

Günümüzde, yol üstyapı performansını iyileştirmek adına bitümün nanomateryeller ile modifikasyonu ile ilgili yapılan çalışmalar ve araştırmalar giderek artmaktadır. Yapılan çalışmalarda bitüm modifikasyonunda katkı malzemesi olarak nanomalzemeler kullanılmış ve üstyapıda meydana gelen bozulmalara karşı iyileştirici etkisi olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmada nanokillerin bitüm modifikasyonunda kullanılması sonucu, üstyapının tekerlek izi, yorulma ve termal çatlaklar gibi bozulmalara karşı direncinin nasıl değiştiği araştırılmış ve irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Modifikasyon, Tekerlek İzi, Dayanım, Bitüm, Nanokil.

A LITERATURE RESEARCH ON THE EFFECT OF THE BITUMENS MODIFICATION WITH NANOCCLAYS ON RESISTANCE TO THE PERMANENT DEFORMATION

ABSTRACT

Highway pavements are constructed as mostly bituminous mixtures in our country as well as in many places in the world. Although the weight ratio of bitumen in the mixture is generally as low as 5-7%, is very effective on the pavement deterioration such as rutting, fatigue or low temperature cracks. These deteriorations reduce the service life of the road and causes an increase in the budget for maintenance and repair. The performance of pavements that are produced with virgin bitumen under repeated and increased traffic loads due to the natural structure of crude oil and under adverse climatic conditions often cannot reach the desired level. Bituminous binders have been modified using various additives in order to increase the performance of the pavement, reduce the economic and environmental losses.

Nowadays, studies and researches that are applied in order to improve the pavement performance with nanotechnology are increasing day by day. In these studies, nanomaterials are used as an additive in bitumen modification and it is observed that resistant to deterioration of the pavement is increased. In this study, the studies related to bitumen modification with nanoclay and the improvements on rutting, fatigue and thermal cracks resistance, have been investigated and discussed.

Key Words: Modification, Rutting, Strength, Bitumen, Nanoclay.

EZME İŞLEMİNİN KARBON ÇELİĞİ DELİK KALİTESİNE ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Tuncay ŞİMŞEK

Adnan AKKURT

ÖZET

Ezme işlemi, malzeme yüzeylerinin aşınma ve korozyon dirençlerini önemli ölçüde artıran, imalat sanayisinde yoğun olarak kullanılan demir ve demir dışı (alüminyum, pirinç, bakır vb.) birçok malzeme grubu için bitirme işlemi olarak kullanılan yöntemlerden biridir. Talaşsız ve soğuk bir şekillendirme yöntemi olması, metallerin dış ve iç (delik) yüzeylerine kolaylıkla uygulanabilmesi, yüzeylerin belli bir derinlikte dayanım ve sertliğini artırmasının yanı sıra yüzey pürüzlüğü üzerindeki olumlu etkileri ile öne çıkmaktadır. Yapılan çalışmada AISI 1050 karbon çeliği üzerine açılmış olan delik iç yüzeylerine ezme işlemi uygulanmış, elde edilen sonuçların delme işlemi ile elde edilen yüzeye karşılaştırıldığında; yüzey özellikleri, boyutsal ve şekil konum toleransları değerlendirildiğinde çok üstün bir yöntem olduğu tespit edilmiştir.

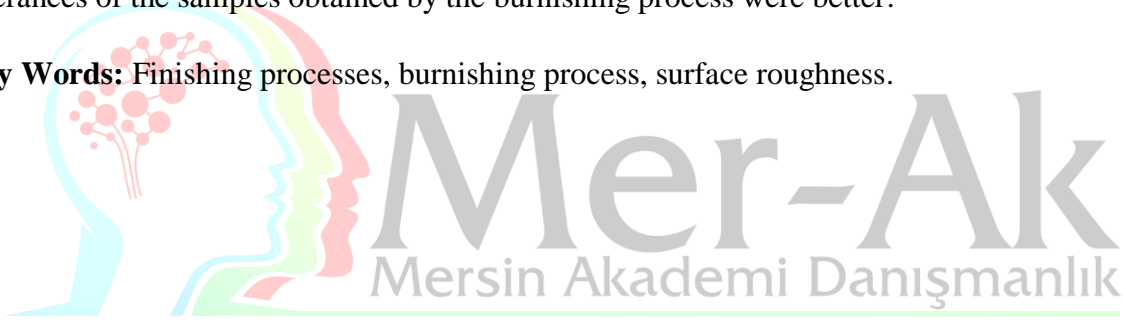
Anahtar Kelimeler: Bitirme işlemleri, ezme işlemi, yüzey pürüzlülüğü.

THE EFFECT OF ROLLER BURNISHING ON HOLE QUALITY OF MILD CARBON STEEL

ABSTRACT

Burnishing process is one of the methods used as finishing for iron and non-ferrous (aluminum, brass, copper, etc.) materials which are used extensively in the manufacturing industry, significantly increases the wear and corrosion resistance of material surfaces. It is a chipless finishing and cold forming method and it can be applied easily on external and internal (hole) surfaces of metals. It also has a positive effect on surface roughness as well as increasing the strength and stiffness of the surfaces at a certain depth. In this study, the inner surfaces of AISI 1050 carbon steel was exposed to burnishing processes and the results were compared with the surface obtained by drilling. It was determined that the surface properties, dimensional tolerances of the samples obtained by the burnishing process were better.

Key Words: Finishing processes, burnishing process, surface roughness.

AL 2024-T3 ALÜMİNYUM ALAŞIMI MALZEMENİN EZME İŞLEMİ SONRASI MEKANİK ÖZELLİKLERİNİN ARAŞTIRILMASI

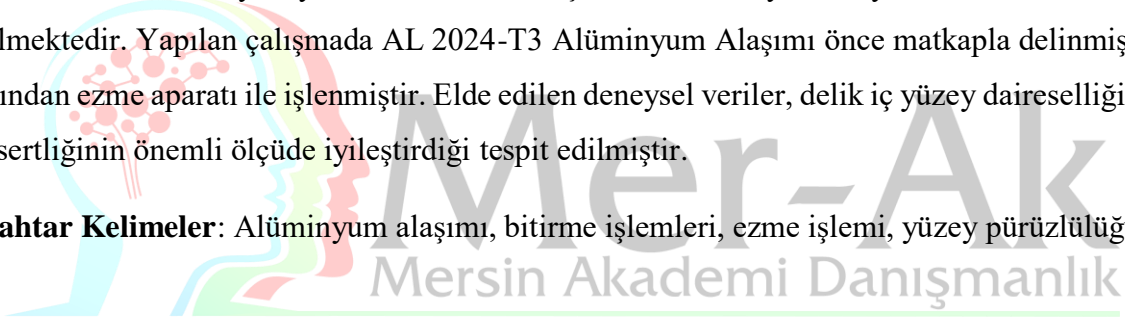
Adnan AKKURT

Tuncay ŞİMŞEK

ÖZET

Tornalama, frezeleme, matkapta delik delme ve benzeri yöntemlerin kullanılması ile elde edilen yüzeyler çoğu kez hedeflenen yüzeylere sahip olmayabilmektedir ve genellikle bu yöntemlerle elde edilen yüzeylerinin ikinci bir bitirme işlemine tabi tutulması gerekmektedir. Ezme işleminde, özel bilye ve aparatlardan oluşan takımlarla malzeme yüzeylerine kuvvetler uygulanarak yüzeyde plastik deformasyonlar meydana getirilmektedir. Uygulanan kuvvetler neticesinde malzeme yüzeyleri ezilerek, sert, aşınma ve korozyona dayanaklı katmanlar elde edilmektedir. Yapılan çalışmada AL 2024-T3 Alüminyum Alaşımı önce matkapla delinmiş ve ardından ezme aparatı ile işlenmiştir. Elde edilen deneysel veriler, delik iç yüzey daireselliğinin ve sertliğinin önemli ölçüde iyileştirdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Alüminyum alaşımı, bitirme işlemleri, ezme işlemi, yüzey pürüzlülüğü.

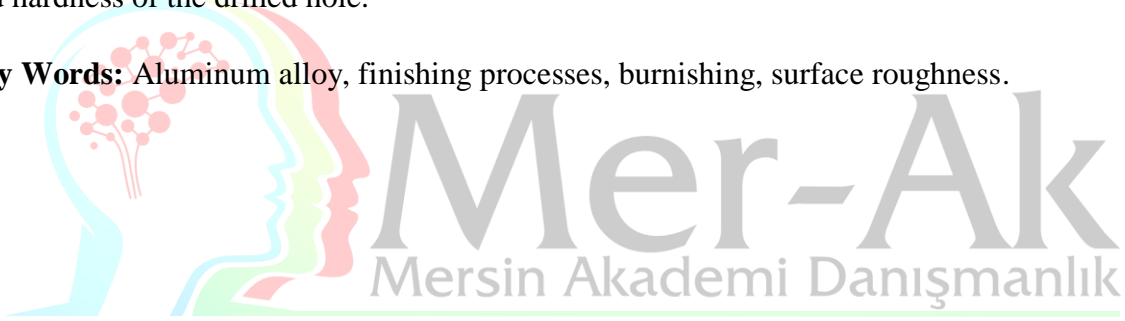

THE INVESTIGATION OF THE MECHANICAL PROPERTIES OF THE AL 2024-T3 ALUMINUM ALLOY AFTER BURNISHING PROCESSES

ABSTRACT

The surfaces obtained by turning, milling, drilling in the drill and similar methods may often not have the intended surfaces and generally, the surfaces obtained by these methods have to be subjected to a second finishing process. In the burnishing process, plastic deformations are produced on the surface of materials by applying forces to the surfaces via tools consisting of special balls and apparatus. As a result of the forces applied, the material surfaces are crushed and hard, wear and corrosion resistant layers are obtained. In the present study, AL 2024-T3 Aluminum alloy was first drilled and then machined with burnishing apparatus. The experimental data obtained were found to significantly improve the internal surface circularity and hardness of the drilled hole.

Key Words: Aluminum alloy, finishing processes, burnishing, surface roughness.

ENDOMETRİAL ADENOKARSİNOMA HEC1-A HÜCRE HATTINDA POTASYUM KANALLARININ ROLÜNÜN ARAŞTIRILMASI

Emel ERDEM

İsmail ÜN

R. Nalan TİFTİK

ÖZET

Giriş: Endometrial adenokarsinom HEC-1A, insan endometrial adenokarsinom hücre hattıdır. Son yıllarda yapılan kanser araştırmalarında iyon kanallarının önemi üzerinde durulmuş ve özellikle potasyum kanallarının kanser hücrelerinin proliferasyonu ve migrasyonu üzerindeki rolü vurgulanmıştır. Bu projede, endometrial adenokarsinoma HEC-1A hücre hattında voltaj ile aktive olan potasyum kanallarının inhibitörü 4-aminopiridin ve tetraetilamonyum, ATP'ye bağımlı potasyum kanal inhibitörü glibenklamidin hücre proliferasyonu ve migrasyonu üzerine etkilerini incelendi.

Materyal ve Yöntemler: Hücreler %10 fetal bovin serumu, %1 penisilin/streptomisin, L-glutamin ve McCoy'un 5A Medium'unda % 5 CO₂'de 37° C'de %80 konfluent olması sağlandı. 24 saat sonra 4 Aminopiridin (4-AP, 1 mM, 10mM, 20mM), Tetraetilamonyum (TEA, 1mM, 10mM, 20mM), Glibenklamide (GLY, 0,01 mM, 0,1 mM, 0,2 mM) ve potasyum klorür (K, 10 mM, 25 mM, 50 mM) verilerek cell index değerleri Xcelligence cihazıyla kaydedildi.

Bulgular: 4-AP, 10-20mM konsantrasyonları, 36 saat sonra proliferasyonu anlamlı şekilde baskıladı. TEA, 10-20mM konsantrasyonları 36 saat sonra proliferasyonu anlamlı şekilde baskıladı. GLY, 0,1mM ve 0.2 mM konsantrasyon için sırasıyla 72 ve 60. saatten sonra proliferasyonu anlamlı şekilde baskıladı. 10 mM K, uygulaması 24 ile 26 saatler arasında, 25 mM K, uygulaması 24 ile 30. saatler arasında ve 50 mM K, uygulaması 24 ile 33. saatler arasında cell index değerlerinde azalma kaydedildi.

Sonuçlar: Bu sonuçlar, 4-AP, TEA, GLY endometrial adenokarsinoma HEC1A hücre hattında hücre proliferasyonunu önemli ölçüde azalttığı gözlemlendi. K uygulaması 2 ile 10 saat arasında cell index azalmasına neden olmuştur; ancak bu etki proliferasyon inhibisyonundan ziyade hücre kasılmasına bağlı elektrot temas alanındaki azalmaya bağlı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Endometrial adenokarsinom HEC-1A hücre hattı, potasyum kanalları, 4-AP, TEA, Gly, K.

INVESTIGATION OF THE ROLE OF POTASSIUM CHANNELS IN ENDOMETRIAL ADENOCARCINOMA HEC1-A CELL LINE

ABSTRACT

Introduction: Endometrial adenocarcinoma HEC-1A is a human endometrial adenocarcinoma cell line. The importance of ion channels in cancer research in recent years has been emphasized and the role of potassium channels on proliferation and migration of cancer cells has been emphasized. In this project, the effects of 4-aminopyridine and tetraethylammonium, ATP dependent potassium channel inhibitor glibenclamide on cell proliferation and migration were investigated in the endometrial adenocarcinoma HEC-1A cell line.

Materials and Methods: Cells were grown in 10% fetal bovine serum, 1% Penicillin/streptomycin, L-glutamine and McCoy's 5A Medium in 5% CO₂ at 37°C until %80 confluence. After 24 hours 4 Aminopyridine (4-AP, 1 mM, 10mM, 20mM), Tetraethylammonium (TEA, 1mM, 10mM, 20mM), Glibenclamide (GLY, 0.01mM, 0.1mM, 0.2mM) and potassium Chloride (K, 10 mM, 25 mM, 50 mM) was used to record cell index values with Xcelligence.

Results: 4-AP, 10-20mM concentrations significantly suppressed proliferation after 36th hours. TEA significantly suppressed proliferation after 36th hours of 10-20mM concentrations. GLY significantly suppressed proliferation after 72th and 60th hours respectively for 0.1 mM and 0.2 mM concentration. 10 mM K, 24th to 26th hours between, 25 mM K, 24th to 30th hours between and 50 mM K, 24th and 33th hours between the cell index values were reduced.

Conclusions: These results showed that cell proliferation was significantly reduced in the 4-AP, TEA, GLY endometrial adenocarcinoma HEC1A cell line. A cell index decreased between 2th and 10th hours after K was given; however, this effect may be due to a reduction in electrode contact area due to cell contraction rather than proliferation inhibition.

Key Words: Endometrial adenocarcinoma HEC-1A cell line, potassium channels, 4-AP, TEA, Gly, K.

SAĞLIK TURİZMİNDE HEMŞİRE NERDE?

Melek YEŞİL BAYÜLGEN

Nurgül ÇELİK

Fatma Hikmet YEŞİL

ÖZET

Sağlık turizmi bireylerin hem koruyucu hem sağlığı geliştirici hem tedavi edici hem de rehabilite edici hizmetleri almak amacı ile yaşadıkları ülke dışında bir ülkeye ziyaret etmesidir. Sağlık turizmi, termal turizm, medikal turizm, yaşlı ve engelli turizmi olarak üçe ayrılmaktadır. Yerel sağlık hizmetlerinden duyulan memnuniyetsizlik, sağlık hizmetlerine uygun maliyet, teknolojik gelişmeler, sağlık sigortası kapsamının yetersizliği gibi nedenlerden dolayı tercih edilmektedir. Yapılan çalışmalarda sağlık turizminin ekonomik boyutu ön planda tutulurken hemşirelik bakımı ihmal edilmiştir. Hemşirelerin sağlığın korunması, geliştirilmesi, bakım verme, hasta savunuculuğu ve yaşam kalitesinin artırılması gibi önemli rolleri mevcuttur. Fakat ülkemizde Sağlık Bakanlığı'nın eylem planında sağlık turizminde hemşirenin rolü ve görevi ile ilgili düzenlemeye rastlanmamaktadır. Sağlık Turizmi ve Turist Sağlığı Kapsamında Sunulacak Sağlık Hizmetleri Hakkında Yönerge ile "Uluslararası sağlık turizmi biriminde bir tabip/uzman tabip uluslararası sağlık turizmi birimi sorumlusu olarak görevlendirilir. Uluslararası sağlık turisti potansiyeline göre, bu birime sorumlu yardımcısı olarak bir sağlık meslek mensubu görevlendirilebilir" ibaresi geçmektedir. Sağlık bir ekip işidir ve bütüncül bakım verilebilmesi için tüm sağlık profesyonelleri birlikte çalışmalıdır. Türkiye'deki sağlık turizmi sektörü, yüksek hizmet kalitesi ve maliyet avantajı sayesinde sağlık turistlerinin ilgisini çekerek ziyaretçi sayısı bakımından her yıl artmaktadır. Sağlık turizm sektörünün gelişimi için; bu alanında görev yapmakta olan/yapacak personelin yabancı dil bilgisinin artırılması, hasta bakımı ve sorumluluklarda yasal olarak hemşirelerinde yer alması, hemşire ve hekimlik fakültelerinin müfredatına sağlık turizmi dersleri konulması, hemşire sayısının özel ve kamu kurumlarında sayısının artırılması, kültürlerarası sağlık uygulamalarının da göz önüne alındığı eğitsel çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Sağlık Turizmi, Medikal Turizm, Hemşirelik.

WHERE IS THE NURSE IN HEALTH TOURISM?

ABSTRACT

Health tourism is a visit to a country other than the country where they live in order to receive both preventive and health-promoting and therapeutic and rehabilitative services. Health tourism, thermal tourism, medical tourism, elderly and disabled tourism are divided into three. Dissatisfaction with local health services, cost-effective to health services, technological developments, insufficient health insurance coverage is preferred due to reasons such as. While the economic aspect of health tourism was prioritized, nursing care was neglected. Nurses have important roles in health protection, development, care, patient advocacy and quality of life. However, there is no regulation on the role and role of the nurse in health tourism in the action plan of the Ministry of Health. Health Tourism and Health Services to be Presented within the scope of the Tourist Health Directive with the guideline "International medical tourism unit is a physician / specialist doctor of international health tourism unit is assigned as the responsible. According to international health tourist potential, this unit can be assigned as a deputy responsible for a health professional member" phrase. Health is a team work and all health professionals must work together to provide holistic care. health tourism sector in Turkey, drawing the attention of the highest quality of service and cost advantages thanks to medical tourists is increasing every year in terms of number of visitors. For the development of the health tourism sector; increasing the knowledge of foreign language, taking part in nurses in patient care and responsibilities in nurses, putting health tourism courses in the curriculum of nurses and medical schools, increasing the number of nurses in private and public institutions, taking into account the intercultural health practices studies are recommended.

Key Words: International Health Tourism, Medical Tourism, Nursing.

KRONİK OBSTRÜKTİF AKCİĞER HASTALIĞINDA PALYATİF BAKIM

Melek YEŞİL BAYÜLGEN

Meral GÜN

ÖZET

Kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOAH), yaşam kalitesini etkileyen, çeşitli semptomlar ve fonksiyonel parametrelerde azalma ile karakterize kronik bir solunum yolu hastalığıdır. Tüm dünyada KOAH ile ilişkili mortalite ve morbidite yüksektir. Hastalar çoğunlukla sürekli bakım ve desteğe ihtiyaç duymaktadırlar. Palyatif bakımda hastalığın neden olduğu ağrı, dispne, yorgunluk, anksiyete, gastrointestinal sorunlar vb. semptomların önlenmesine yönelik farmakolojik ve nonfarmakolojik yöntemler kullanılarak hastaya son döneme kadar rahat, konforlu bir yaşam sunulması hedeflenmektedir. Son yıllarda, yaşam kalitesinin iyileştirilmesinin, yaşam süresini uzatmaktan daha önemli olduğu düşünülmektedir. KOAH'da prognozun belirsiz doğası, palyatif bakımın başlamasını hastalığın son aşamasında bile zorlaştırmaktadır. Bu durum genellikle hastalarla ve bakım vericilerle yetersiz iletişim ve danışma ile birleştirilmektedir. Bakımın kalitesini artırabilecek alanlar arasında ağrı yönetimi, semptom (dispne, öksürük, balgam vb.) yönetimi ve bakım verenlerin desteklenmesidir. Bu nedenle, son evre KOAH'ta yaşam kalitesini artırmak için tüm bu hastalarda hastalığa özgü tıbbi yönetim ile birlikte palyatif bakım hizmetleri için bütünsel bir bakım yaklaşımının izlenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı, Palyatif Bakım, Semptom Yönetimi.

PALLIATIVE CARE IN THE CHRONIC OBSTRUCTIVE LUNG DISEASE

ABSTRACT

Chronic obstructive pulmonary disease (COPD) is a chronic respiratory disease characterized by a decrease in various symptoms and functional parameters that affect quality of life. The mortality and morbidity associated with COPD are high worldwide. Patients often require constant care and support. In palliative care, the pain caused by the disease, dyspnea, fatigue, anxiety, gastrointestinal problems etc. pharmacological and non-pharmacological methods for the prevention of symptoms are intended to provide the patient with a comfortable and comfortable life until the last period. In recent years, improving the quality of life is thought to be more important than prolonging life. The ambiguous nature of prognosis in COPD complicates the onset of palliative care even in the final stage of the disease. This is often combined with inadequate communication and consultation with patients and caregivers. Areas that can improve the quality of care include pain management, management of symptoms (dyspnea, cough, sputum, etc.) and support of caregivers. Therefore, in order to improve quality of life in end-stage COPD, a holistic care approach should be followed for all palliative care services with disease-specific medical management in all these patients.

Key Words: Chronic Obstructive Pulmonary Disease, Palliative Care, Symptom Management.

FARKLI DOLGU MADDELERİNİN EPOKSİ KOMPOZİTLERİNİN MEKANİK ÖZELLİKLERİNE ETKİSİ

Mustafa Kadir YALMAN

İlkay ATAR

Fatih MENGELOĞLU

ÖZET

Bu çalışmada, farklı dolgu maddelerinin ve oranlarının epoksi kompozitlerinin mekanik özelliklerine etkisi araştırılmıştır. Epoksi kompozitlerinin üretiminde dolgu maddesi olarak kahve çekirdeği unu, Bambu unu ve kızılçam unu, matris olarak L/160-H/160 laminasyon epoksi reçinesi kullanılmıştır. Kompozitler silikon kalıp kullanılarak döküm yöntemi ile üretilmiştir. Kompozit malzeme üretiminde %5, %10, %15, %20 oranlarında dolgu maddeleri eklenmiştir. Kontrol örneği ile birlikte toplam 13 farklı kompozit malzeme üretilmiştir. Üretilen örneklerin; yoğunluğu, çekme direnci, çekmede elastikiyet modülü, kopmada uzama, eğilme direnci ve eğilmede elastikiyet modülü değerleri sırasıyla ASTM D 792, ASTM D638 ve ASTM D790 standardına göre belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Epoksi, kahve çekirdeği, bambu, kızılçam, mekanik özellikler, döküm yöntemi.

EFFECT OF DIFFERENT FILLERS ON MECHANICAL PROPERTIES OF EPOXY COMPOSITES

ABSTRACT

In this research, the effect of different fillers and their rates on mechanical properties of epoxy composites was investigated. Coffee bean flour, bamboo wood flour and red pine wood flour as filler, L/160-H/160 lamination epoxy resin as matrix were used in composite production. Composites are produced with casting method using silicone molds. %5-10-15-20 rates filler materials were added in the matrix. The composites were produced in a total of 13 different combinations including control samples. Density, tensile strength, tensile modulus, elongation at break, flexural strength and flexural modulus of the manufactured samples were determined in accordance with ASTM D 792, ASTM D638 and ASTM D790, respectively.

Key Words: Epoxy, Coffee bean, bamboo, mechanical properties, casting method.

TOBB ve GIDA BAKANLIĞI'NIN HAZIR YEMEK İMALATI HİJYEN KRİTERLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Öznur ÖZGEL

Zehra YILDIZ

ÖZET

Hazır yemek firmalarında satın almadan mutfağın fiziksel durumuna, ürünün işlenmesinden depolanmasına, personelin temizliğinden alet ekipmanın temizliğine kadar her şeyin hijyen kontrolü sağlanmalıdır. Gerekli hijyen şartları sağlanmadığı takdirde en önemlisi sağlık olmakla birlikte ciddi ekonomik kayıplarda oluşabilmektedir. Önemli sağlık problemleri ve ekonomik kayıpları engellemek için gerekli mevcut oluşabilecek riskleri tespit etmek ve bu riskleri engellemek için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Bu çalışmada Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Kriterleri ve Gıda Bakanlığı'nın hazır yemek firmaları için belirlediği hijyen kriterleri karşılaştırılmıştır. Bu değerlendirme sonucunda kriterlerin önemi, özellikleri ve hazır yemek firmalarının hijyen şartlarına sağlayacağı fayda araştırılmıştır. Hazır yemek üretimi yapan mutfaklarda riskler önlenip, hijyen koşulları sağlandığı takdirde insan sağlığı güven altına alınacak bununla birlikte firma açısından da ekonomik fayda, güvenilir imaj, personel ve müşteri memnuniyeti sağlanacağı düşünülmektedir.

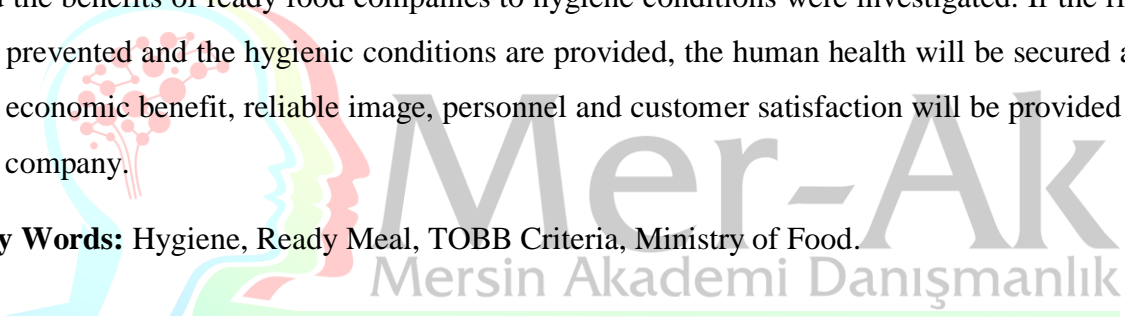
Anahtar Kelimeler: Hijyen, Hazır Yemek, TOBB kriter, Gıda Bakanlığı.

EVALUATION ON READY FOOD SECTOR HYGIENE CRITERIA FOR TOBB AND OF THE MINISTRY OF FOOD

ABSTRACT

Hygiene control should be ensured in the ready-made food companies, from purchasing to the physical condition of the kitchen, from the processing of the product to the cleaning of the equipment and cleaning of the equipment. If the necessary hygiene conditions are not met, the most important one is health, but serious economic losses can occur. Necessary precautions should be taken to identify and prevent the risks that may occur in order to prevent significant health problems and economic losses. In this study, Turkey Union of Chambers and Commodity Exchanges (TOBB) and compared Criteria for food hygiene criteria set by the Ministry of catering firms. As a result of this evaluation, the importance and characteristics of the criteria and the benefits of ready food companies to hygiene conditions were investigated. If the risks are prevented and the hygienic conditions are provided, the human health will be secured and the economic benefit, reliable image, personnel and customer satisfaction will be provided for the company.

Key Words: Hygiene, Ready Meal, TOBB Criteria, Ministry of Food.

ADSORPTION OF A CATIONIC DYE BY AN AGRICULTURAL WASTE: PEANUT HUSK

Serpil SAVCI

Hüdaverdi ARSLAN

ABSTRACT

In recent years, water pollution is an important problem. Polluted waste water must be treated. There are many methods for treatment of wastewater such as ion exchange, chemical and biological treatment, coagulation, flocculation, flotation, membrane filtration, electrochemical treatment and adsorption. The most easy and fast methods of these are adsorption. Many researcher searches for low cost and effective adsorbents for removal of pollutes from wastewater. In this study, adsorption of methylene blue from aqueous solution by peanut husk as an agricultural waste. Langmuir and Freundlich isotherm models were studied. Langmuir Model ($R^2 = 0.9049$) is better fit than Freundlich Model ($R^2 = 0.8693$). Because high correlation coefficient. Pseudo second order kinetic model is the best fit than other models. According to these results, peanut husk is no-cost, efficient and easy available adsorbent for removal of methylene blue from aqueous solution.

Key Words: Adsorption, dye removal, agricultural waste.

LAKSATİFLERİN KÖTÜYE KULLANIMI

Oya ÖGENLER

Selda OKUYAZ

Efsun ANTMENT

ÖZET

Toplum tarafından insan bedeninin fiziksel görünüşüne verilen değer, bireyin sağlık, hijen ve beslenme anlayışını doğrudan etkileyebilme gücüne sahiptir. Bakımlı, zayıf, narin daha sağlıklı görünen bir bedene sahip olmak veya beğenilen görünümünü korumak için uğraşanlar yediklerinden kurtulmak amacıyla laksatifleri farkında olmadan kötüye kullanabilir. Ayrıca laksatifin reçetesiz ve doktor kontrolü dışında fazla kullanımı sonucunda suiistimali gündeme gelebilir.

Laksatiflerin kilo kontrolü yapacağına, insanların yemek yeseler bile zayıflayacaklarına dair inanç aşırı kullanıma zemin hazırlamaktadır. Aşırı kullanım fiziksel ve zihinsel sağlığa zarar veren ciddi bir durumdur. Ne acı ki kişi tarafından kilo kaybı olarak görünen kayıp, vücudun su kaybıdır. Laksatif vücudun mineral ve elektrolit dengesini bozabilir, kişide susuzluğa neden olup ölüme neden olabilir. Kolonun barsak hareketi yapması için her defasında daha fazla laksatife ihtiyacı olacaktır, bu durum laksatif bağımlılığı olarak adlandırılabilir.

Sonuç olarak; laksatifler masum görünümlü, her yerde kolayca bulunabilen, her yaştaki insanın kolayca ulaşabileceği ve yarattığı tehlikenin boyutunun tahmin edilemeyen önemli bir içeriktir. Laksatifin kötüye kullanımı hekim ve başvuranın farkındalığının artması ile önlenebilecek durumdur.

Anahtar Kelimeler: Bağımlılık, Beslenme, Diyet, Kötüye Kullanımı, Laksatif, Laksatif Bağımlılığı.

MISUSE OF LAXATIVES

ABSTRACT

As we know, society gives value to the physical appearance of the human body. This value has the power to directly affect individuals' understanding of health, hygiene and way of nutrition. People who do their best to possess a well-maintained, thin and delicate body that looks healthier or those who aim at maintaining their good-looking appearance may inadvertently misuse the laxatives to get rid of what they eat. Also, excessive use of laxatives out of a doctor's supervision may result in laxative abuse.

The belief of people that laxatives will make weight control, will make them lose weight even if they eat paves the way and prepares the basis for excessive use of laxatives. Excessive use is a serious condition that damages physical and mental health. It is really painful that laxative users consider the loss they have as weight loss. Yet, it is body's dehydration. Laxative may spoil and disrupt the body's mineral and electrolyte balance, cause body dehydration and lead to death. The colon will need more laxatives to operate the bowels every time and this can be called laxative addiction.

Eventually, laxatives are a crucial content that is innocent-looking, easily found everywhere, easily accessible by people of all ages, and unpredictable in the extent of the hazard it creates. Misuse of laxatives can be prevented by enhancing the awareness of the physician and the consumers.

Key Words: Addiction, Nutrition, Diet, Misuse, Laxatives, Laxative Addiction.

PRELIMINARY STUDY ON BROCCOLI MICROSPORE CULTURE

Zeynep ERGUN

Mozhgan ZARIFIKHOSROSHAHI

ABSTRACT

Broccoli (*Brassica oleracea*) is an excellent source of phytochemicals such as glucosinolates, phenolics, and antioxidant vitamins as well as dietary minerals. Therefore, researchers have paid attention to improve the characteristics of this highly valued vegetable besides its cultivation. Hence, it was aimed to establish microspore culture protocol using immature broccoli anthers in this study. In order to preparation of microspores, the anthers were isolated in starvation media after buds sterilization following an incubation in 35 oC for 3 days. Then, microspors were transfered to totally 12 (6 of with agar and 6 of without agar) diffrent media including, 1: NLN + 0.1 mg L⁻¹ 2,4 D + 0.2 mg L⁻¹ kinetin + 30 g L⁻¹ sucrose; 2: B5 + 0.1 mg L⁻¹ 2,4 D + 0.2 mg L⁻¹ kinetin + 30 g L⁻¹ sucrose; 3: NLN + 0.2 mg L⁻¹ 2,4 D + 0.4 mg L⁻¹ kinetin + 30 g L⁻¹ sucrose; 4: B5 + 0.2 mg L⁻¹ 2,4 D + 0.4 mg L⁻¹ kinetin + 30 g L⁻¹ sucrose; 5: NLN + 30 g L⁻¹ sucrose; 6: B5 + 30 g L⁻¹ sucrose; 7: NLN + 0.1 mg L⁻¹ 2,4 D + 0.2 mg L⁻¹ kinetin + 30 g L⁻¹ + 8 g L⁻¹ agar; 8: B5 + 0.1 mg L⁻¹ 2,4 D + 0.2 mg L⁻¹ kinetin + 30 g L⁻¹ sucrose + 8 g L⁻¹ agar; 9: NLN + 0.2 mg L⁻¹ 2,4 D + 0.4 mg L⁻¹ kinetin + 30 g L⁻¹ sucrose + 8 g L⁻¹ agar; 10: B5 + 0.2 mg L⁻¹ 2,4 D + 0.4 mg L⁻¹ kinetin + 30 g L⁻¹ sucrose + 8 g L⁻¹ agar; 11: NLN + 30 g L⁻¹ sucrose + 8 g L⁻¹ agar; 12: B5 + 30 g L⁻¹ sucrose + 8 g L⁻¹ agar. 1000 µl of the microspores mixed with the agaric medium were placed in the same medium with agar. In this study, NLN and B5 media and also 2,4 D and kinetin plant growth reglators were used. Photoperiodic lighting was adjusted for 16 hours of light and 8 hours of dark in 25oC. The best result of microspores development was obtained from the media including B5 + 0.1 mg L⁻¹ 2,4 D + 0.2 mg L⁻¹ kinetin + 30 g L⁻¹ sucrose.

Key Words: Broccoli, Plant tissue culture, Microspor culture.

MİKORİZALARIN BİTKİLERDE STRES MEKANİZMASI ÜZERİNE ETKİLERİ

Yusuf ÇELİK

Garip YARŞI

Adem ÖZARSLANDAN

ÖZET

Son yıllarda olumsuz etkileri daha çok hissedilen küresel ısınma nedeni ile çevresel ve iklimsel sorunlar yaşanmaktadır. Bitkisel üretim, hem biyotik hem de abiyotik stres faktörleri tarafından etkilenmektedir ve gelecekte özellikle çevresel stres faktörlerinin daha etkili olacağı düşünülmektedir. Küresel ısınmanın gelecekteki en önemli olumsuz etkilerinin başında tuzluluk ve kuraklık stresi gelmektedir. Tuzluluk ve kuraklık stresi altındaki topraklarda yetiştirilen bitkisel üretimde verim ve kalite olumsuz etkilenmektedir. Tarımsal alanlardaki toprak florasının korunması ve sürdürülebilir hale gelmesi için mikorizaların kullanılması tüm dünyada giderek yaygınlaşmaktadır. Mikorizalar, bitkilerin besin maddesi alınımına olumlu katkı sunarken bunun yanında tuzluluk ve kuraklık, ağır metal toksisitesi ve sıcaklık stresine dayanımı arttırmaktadır. Bununla birlikte büyümeyi teşvik edici maddelerin salgılanmasını uyarmaktadır. Son yıllarda yapılan çalışmalarda, mikorizaların biyolojik mücadele ve bitki besleme alanlarında pozitif etkisinin olduğu vurgulanmaktadır. Sonuç olarak; bitkisel üretimde mikoriza kullanımı hastalık ve zararlılarla mücadelede maliyet azalacak, ürünlerin verim ve kalitesi artacaktır. Ayrıca tarıma dayalı toprak ve çevre kirliliği azaltılmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mikoriza, bitkisel üretim, dayanıklılık, patojen.

EFFECTS OF MYCORRHIZAS ON STRESS MECHANISM IN PLANTS

ABSTRACT

In recent years, environmental and climatic problems are experienced due to global warming, which has a negative impact. Plant production is influenced by both biotic and abiotic stress factors, and environmental stress factors are thought to be more effective in the future. Salinity and drought stress are the most important negative effects of global warming. The yield and quality are negatively affected in plant production grown in soils under salinity and drought stress. The use of mycorrhiza to protect and maintain the soil flora in agricultural areas is becoming more widespread all over the world. Mycorrhizas contribute positively to the nutrient uptake of plants, while increasing to resistance to salinity and drought, heavy metal toxicity and temperature stress. However, it stimulates the secretion of growth-promoting substances. In recent years, it has been emphasized that mycorrhiza has a positive effect on biological control and plant nutrition. As a result, the use of mycorrhiza in plant production will decrease the cost of combating diseases and pests, the yield and quality of the products will increase. In addition, agriculture-based soil and environmental pollution will be reduced. In addition, agriculture-based soil and environmental pollution will be reduced.

Key Words: Mycorrhiza, plant production, resistance, pathogen.

YARARLI BAKTERİLERİN (PGPR) BİTKİSEL ÜRETİMDE VERİM VE DAYANIKLILIK MEKANİZMASI ÜZERİNE ETKİLERİ

Yusuf ÇELİK

Garip YARŞI

Adem ÖZARSLANDAN

ÖZET

Dünyada nüfusun hızlı bir şekilde artması sonucunda her geçen gün besin ihtiyacı artmakta ve buna bağlı olarak tarımsal üretimin artırılması yönünde farklı uygulamaların kullanılması zorunluluk haline gelmektedir. Verimi arttırmak için kullanılan uygulamaların başında gübre ve ilaç kullanımı gelmektedir. Aşırı gübre ve ilaç kullanımı ise zaman zaman insan ve çevre sağlığını tehdit eder boyutlara ulaşmaktadır. Sürdürülebilir tarım için gübre kullanımını en aza indirmek, bitkisel üretimden maksimum seviyede yararlanmak amacıyla rizosferden elde edilen yararlı mikroorganizmalar kullanılmaktadır. Son yıllarda biyolojik gübrelerin önemi artmış ve kullanım alanları genişlemiştir. Bu kapsamda serbest yaşayan, bitkisel gelişimi teşvik eden, biyolojik savaş ajanı olarak ta adlandırılan veya biyogübre olarak kullanılan rizobakteriler etkin bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Gelecekte, tarımsal alanda, farklı çevre koşullarına uyum sağlayan, adaptasyon yeteneği yüksek, hastalık ve zararlıların popülasyonlarını baskılayan mikroorganizmalara daha fazla ihtiyaç duyulacağı öngörülmektedir.

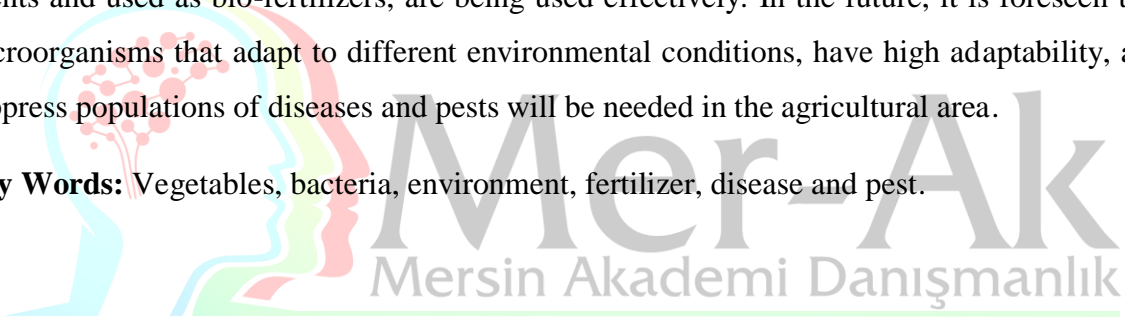
Anahtar Kelimeler: Sebze, bakteri, çevre, gübre, hastalık ve zararlı.

THE EFFECTS OF BENEFICIAL BACTERIA (PGPR) ON YIELD AND RESISTANCE MECHANISM IN PLANT CULTIVATION

ABSTRACT

As a result of the rapid increase in the population in the world, the need for food increases day by day and the use of different applications to increase agricultural production is becoming a necessity. The use of fertilizers and pesticides is one of the applications used to increase the yield. Excessive use of fertilizers and pesticides occasionally threatens human and environmental health. Useful microorganisms obtained from rhizosphere are used in order to minimize the use of fertilizers for sustainable agriculture and to maximize plant production. In recent years, the importance of biological fertilizers has increased and their use has expanded. In this context, rhizobacteria which are free living, which are known as biological struggle agents and used as bio-fertilizers, are being used effectively. In the future, it is foreseen that microorganisms that adapt to different environmental conditions, have high adaptability, and suppress populations of diseases and pests will be needed in the agricultural area.

Key Words: Vegetables, bacteria, environment, fertilizer, disease and pest.

BİTKİSEL ATIK YAĞLARIN TOPLANMASI VE KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Hüdaverdi ARSLAN

Melis GÜN

M. Serkan DEDE

ÖZET

Atık yağlar su kaynaklarının kirlenmesinde rol oynayan en önemli parametrelerden birisidir. Mevcut su kirliliğinin %25'lik kısmı atık yağlardan kaynaklanmaktadır. Bu çalışmada, atık yağların çevresel etkileri araştırılmıştır. Bununla birlikte atık yağların toplanması ile ilgili çalışmalara yer verilmiştir. Ülkemizde yılda yaklaşık olarak 1,7 milyon ton bitkisel yağın gıda amacı ile kullanıldığı ve bu yağlardan yaklaşık 350 bin ton atık yağ oluştuğu belirlenmiştir. Bitkisel atık yağların miktarı, yemek pişirme yöntemlerine göre değişmektedir.

Bitirme projesi kapsamında yapılan çalışma ile Mersin merkez ilçelerinde bulunan bazı işletmelerde ve konutlarda oluşan atık yağ miktarları belirlenmiştir. 4 kişilik standart bir ailede atık yağ miktarı 3,6 L/kişi-yıl, Fast food yiyecek satan bir kafeteryada 3,48 L/kişi-yıl ve kurum yemekhanesinin de ise 1,2 L/kişi-yıl atık yağ oluştuğu bulunmuştur. Sonuç olarak atık yağ oluşumunun ev yemekleri ve fast food restoranlarda daha yüksek, kurum yemekhanelerinde ise daha düşük olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bitkisel atık yağ, Bitkisel atık yağların toplanması, Pişmiş yemek yağı, Geri dönüşüm.

COLLECTION OF VEGETABLE WASTE OILS AND PROBLEMS ENCOUNTERED

ABSTRACT

Waste oils are one of the most important parameters that play a role in the contamination of water resources. Waste oils cause 25% of the current water pollution. In this study, the environmental effects of vegetable waste oils were investigated. However, studies on the collection of vegetable waste oils have been included. It is determined that approximately 1.7 million tons of vegetable oil is used with food purpose in our country and about 350 thousand tons of waste oil is produced from these oils. The amount of vegetable waste oils varies according to the cooking methods.

With the study conducted within the scope of the graduation project, the amount of vegetable waste oil formed in some enterprises and residences in the central districts of Mersin was determined. In a standard family of 4, the amount of waste oil was found to be 3.6 L / person-year, in a cafeteria selling fast food, 3.48 L / person-year and in the institutional cafeteria 1.2 L / person-year waste oil was found. As a result, waste oil formation was found to be higher in-home meals and fast food restaurants, and lower in institutional dining halls.

Key Words: Vegetable waste oil, Collection of vegetable waste oils, Cooking oil, Recycling.

MUZ ALANLARINDA KÖK UR NEMATODLARI (MELOİDOGYNE SPP.)'NİN TEŞHİSİ

Adem ÖZARSLANDAN

Dilek DİNÇER

Mustafa ÜNLÜ

ÖZET

Muz, tropik ve subtropik iklime sahip mikro klima alanlarında yetişen bir meyve olup ülkemizde ekonomik olarak Akdeniz Bölgesi'nde yetiştiriciliği yaygın olarak yapılmaktadır. Muz bitkisinin en önemli zararlılarından biri de bitki paraziti nematodlardır. Muz alanlarında spiral nematodu (*Helicotylenchus multicinctus*) ve kök ur nematodları (*Meloidogyne spp.*) ekonomik olarak zarar yaptığı bilinmektedir. Muz alanlarında spiral nematodu ve Kök ur nematodu karışık popülasyon olarak bulunmaktadır. Fakat muz alanlarında *H. multicinctus*'un, *Meloidogyne incognita* ve *M. javanica*' dan daha fazla popülasyona sahip olduğu bilinmektedir. Survey çalışmasında Kök ur nematodu ile infekteli muz köklerinden nematodlar elde edilmiştir. Nematodlar domates fidelerine inokulasyonları yapılmıştır. Domates köklerinden nematodun yumurta kümeleri toplanarak Qiagen'nin DNA izalasyon kiti kullanılmıştır. 194/195 primerleri ile pcr yapılarak türlere bakılmıştır. Daha sonra türe spesifik primerler (Far/Rar, Fjav/Rjav, INC-K14F-INCK14R) ile pcr yapılmıştır. Kök ur nematodlarında kullanılan genel primer 194/195 primeri olup Tropikal türlerde (*M. arenaria*, *M. incognita*, *M. javanica*) 720 bp de bant oluşturmuştur. *M. javanica* için spesifik primer olup 670 bp de, *M. incognita* için ise 399 bp de bant oluşturduğu saptanmıştır. *M. javanica*'nın *M. incognita*'dan daha yaygın olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Muz, kök ur nematodu, teşhis.

DIAGNOSIS OF ROOT KNOT NEMATODES (*MELOIDOGYNE* SPP.) IN BANANA FIELDS

ABSTRACT

Banana is a fruit that grows in tropical and subtropical climate microclimate areas and cultivation in the Mediterranean region is being done in our country as a whole. One of the most important pests of the banana plant is plant parasitic nematodes. Spiral nematode (*Helicotylenchus multicinctus*) and root nematodes (*Meloidogyne* spp.) are known to cause economic damage in banana areas. Spiral nematode and root nematode in banana areas are found as a mixed population. However, it is known that *H. multicinctus* has more population in banana areas than *Meloidogyne incognita* and *M. javanica*. In the survey, nematodes were obtained from the bananas with infectious roots by root knot nematode. Nematodes were inoculated in tomato seedlings. The DNA isolation kit of Qiagen was used to collect the egg clusters of the nematode from the roots of tomatoes. 194/195 primers were used to look at species. Subsequently, species-specific primers (Far / Rar, Fjav / Rjav, INC-K14F-INCK14R) were PCR. The primary primer used in root knot nematodes was 194/195 primer and formed a band at 720 bp in tropical species (*M. arenaria*, *M. incognita*, *M. javanica*). The specific primer for *M. javanica* was found to form bands at 670 bp and *M. incognita* at 399 bp. *M. javanica* was found to be more prevalent than *M. incognita*.

Key Words: Banana, root knot nematode, diagnosis.

MUZ ALANLARINDA TOPRAK PATOJENLERİNE KARŞI ARBUSKÜLER MİKORHİZAL MANTAR (AMF) UYGULAMALARI

Adem ÖZARSLANDAN

Mümine ÖZARSLANDAN

Yusuf ÇELİK

ÖZET

Dünyada muz tropik ve subtropik bölgelerde yetiştiriciliği yapılmaktadır. Ülkemizde Akdeniz Bölgesi sahil şeridinde üretimi yapılmaktadır. Dünya muz üretim alanlarında ekonomik açıdan önemli bitki paraziti nematodlar kök ur nematodu (*Meloidogyne* spp.), Spiral nematodu (*Helicotylenchus* spp.) Oyucu nematodu (*Radopholus similis*) ve lezyon (*Pratylenchus* spp.) nematodu olarak bilinmektedir. Ülkemizde spiral ve kök ur nematodu yaygın olduğu bilinmektedir. Nematodlar muz bitkisinin kök ve dokularına saldırarak bitkinin kök fonksiyonlarını bozmak suretiyle su ve besin alımını engellemektedirler. Dolayısıyla, bitkide bodurluk, gövdede incelme, yapraklarda sarılık, yaprak sayısı ve büyüklüğünde azalma, geç çiçeklenme, ürün döngüsünde uzama, hevenk ağırlığında azalma, meyve iriliği ve ağırlığının düşmesine neden olmaktadır. Dolaylı olarakta funguslara giriş kapısı açarak birlikte bitkilere daha fazla zarar vermektedirler. Muz köklerinde *Fusarium* spp ve nematod zararı birlikte görülmektedir. Mikoriza bitki köklerinde nematod popülasyonunu ve hastalık şiddetini azaltmaktadır. Mikoriza bitkinin daha fazla besin alımını sağlayarak bitkiyi toprak patojenlerine karşı dayanıklı kılmaktadır. Mikoriza bitkinin kök hacmini artırmaktadır. Bundan dolayı besin alımı arttığı için gövde çapı, bitki boyu, yaprak sayısı, yaprak hacmi, verim ve kalite artmaktadır. Bundan dolayı üreticilere muz fidanlarını dikim öncesi mikorizalı solüsyona daldırılıp daha sonra dikim yapmaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Muz, mikoriza, toprak patojenleri.

ARBUSCULAR MICORHIZAL FUNGUS (AMF) APPLICATIONS AGAINST SOIL PATHOGENS IN BANANA AREAS

ABSTRACT

In the world, banana is cultivated in tropical and subtropical regions. In our country, the coastal line of the Mediterranean Region is produced. Economically important plant parasitic nematodes in world banana production areas are known as root knot nematode (*Meloidogyne* spp.), Spiral nematode (*Helicotylenchus* spp.) burrowing nematode (*Radopholus similis*) and lesion nematode (*Pratylenchus* spp.). Spiral and root knot nematodes are common in our country in banana field. Nematodes attack the roots and tissues of the banana plant and disrupt the root functions of the plant and prevent water and nutrient intake. Therefore, stunting on leaf, thinning in the trunk, jaundice in the leaves, decrease in the number and size of the leaves, late flowering, elongation in the product cycle, decrease in the weight of the crocus, the size of the fruit and the weight decrease. Indirectly, they open the gate to the fungi and cause more damage to the plants. *Fusarium* spp and nematode damage are seen together in banana roots. Mycorrhizia reduces the nematode population and disease severity in plant roots. Mycorrhiza provides the plant with more nutrient intake and makes the plant resistant to soil pathogens. Mycorrhiza increases the root volume of the plant. Therefore, the body diameter, plant height, number of leaves, leaf volume, yield and quality increase as food intake increases. Therefore, it is recommended that the farmers plan to plant the bananas suckers in the pre-planting mycorrhizal solution and then plant them.

Key Words: Banana, mycorrhiza, soil pathogens.

ORTAOKUL FEN BİLİMLERİ DERS KİTAPLARININ BİLİMİN DOĞASI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Behice Nur TOPAK

Yüksel KELEŞ

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, ortaokul fen bilimleri ders kitaplarını, bilimin doğasının alt boyutları açısından incelemektir. Bu çalışma, nitel araştırma yaklaşımına ve doküman analizi yöntemine dayanmaktadır. Araştırmanın veri kaynaklarını ortaokullarda okutulan ikisi MEB, dördü özel yayınevlerine ait altı farklı ders kitabı oluşturmaktadır. İncelenmiş olan ders kitapları, bilimin doğası konusunda içerik analizine tabi tutulmuştur. İnceleme bilimin doğası teması altında deneysellik, gözlem-çıkarım, yaratıcı-hayal gücü, değişime açıklık, öznellik, yasa-teori ilişkisi ve bilimsel metot olmak üzere sekiz kategori açısından yapılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizi sonucuna göre; incelenen ders kitaplarında bilimin doğasına ilişkin deneysellik ve gözlem-çıkarım kategorilerine, diğer kategorilere göre yüksek düzeyde yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Ancak değişime açıklık ve bilim-toplum-kültür etkileşimi bileşenlerine az sayıda değinildiği; öznellik, yaratıcı-hayal gücü, bilimsel metot bileşenlerine bazı ders kitaplarında neredeyse hiç yer verilmediği; yasa-teori ilişkisi bileşeninin ise incelenen ders kitaplarının hiçbirinde yer almadığı tespit edilmiştir. Her bir ders kitabındaki toplam ifade sayıları ve ders kitaplarının değindiği kategori sayıları dikkate alındığında, 5. ve 6. sınıf düzeyinde okutulan MEB yayınlarının özel yayınlara nazaran daha yüksek düzeyde bilimin doğasına yer verdiği tespit edilmiştir. Bu sonuçlar değerlendirildiğinde incelenmiş olan ders kitaplarının çoğunun, bilimin doğasının alt boyutlarını temsil etme bakımından, düşük düzeyde bir dağılım sergilediği düşünülmektedir. Konuya ilişkin çalışmalarda bilimin doğasının doğrudan yaklaşımla öğretiminin daha etkili olduğu ileri sürülmektedir. Buna rağmen incelenen ders kitaplarının bilimin doğasını öğretmede dolaylı yaklaşımı tercih ettiği belirlenmiştir. Bu araştırmanın sonuçlarına göre; bilimsel okuryazar bireyler yetiştirmeyi hedefleyen fen bilimleri dersi öğretim programına göre hazırlanması gereken fen bilimleri ders kitaplarının, bilimin doğası bakımından geliştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilimin doğası, Fen müfredatı, Ders kitapları, Ders kitabı inceleme.

INVESTIGATION OF THE MIDDLE SCHOOL SCIENCE TEXTBOOKS FOR THE NATURE OF SCIENCE

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine the middle school science textbooks in terms of sub-dimensions of nature of science (NOS). This study is based on qualitative research approach and documentary analyse method. The data sources of the study consisted of six different textbooks that used in middle school. The textbooks, that were examined, have been exposed to content analyse. The textbooks have been examined in terms of eight categories which are experimentalism under the theme of the NOS, observation-inferences, empirical, creative-imagination, tentative, subjectivity, scientific theories and laws relationship, social and cultural embeddedness of science, and the scientific method. According to the findings, empirical and observation-inferences aspects of NOS, in the tool of data gathering about the NOS in the examined textbooks, are much more than statements about other aspects. However it has been confirmed that tentative and social and cultural embeddedness of science have been stated so rarely; subjectivity, creative - imagination and scientific research method have been nearly not stated. Scientific theories and laws relationship aspects of NOS have never been stated. It was determined that Ministry of National Education publications gave higher nature of science than private publications. When these findings are evaluated, it is thought that the analysed textbooks pose an inadequate distribution in terms of representing the sub-dimensions of NOS. Studies on the subject suggest that teaching the nature of science with direct approach is more effective. In spite of this, it is determined that the indirect approach is preferred in teaching the nature of science in the textbooks examined. It is concluded that the science textbooks prepared for the purpose of raising scientific literate individuals have insufficient aspects in terms of the nature of science.

Key Words: Nature of science, Science curriculum, Textbooks, Textbook analysis.

YAŞLILARIN SAĞLIK HİZMETİ ALMA SÜRECİNDE YAŞADIKLARI ETİK SORUNLAR

Meryem Türkan IŞIK

Rana CAN

ÖZET

Yaşlılık biyolojik saatin ilerlemesi sonucunda, önüne geçişin mümkün olmadığı fizyolojik, psikolojik ve sosyal değişiklikler paralelliğinde birçok problemle karşılaşılabilir bir dönemdir. Yaşlılık göreceli bir kavram olmakla birlikte bir toplumdan diğerine ve çağa göre de farklılık göstermektedir.

İnsanın yaşam evreleri içinde önemli bir dönem olan yaşlılık evresinde, toplumsal ve kültürel etmenlerde önemli rol oynamaktadır. Yaşlılık, bireysel bir değişim olarak kişinin fiziksel ve ruhsal yönden gerilemesidir. Yaşlılıkta yaşanan fiziksel, psikolojik ve sosyal sorunlar; organizmada meydana gelen fiziksel değişiklikler, bağımsızlıktan bağımlı duruma geçiş, statü değişikliği, ekonomik sınırlılıklar, devletçe sağlanan olanakların sınırlılığı, kültürel faktörler ve geleneksel aile yapısının çekirdek aile yapısına dönüşmesi gibi nedenlerden kaynaklanabilmektedir.

Bu dönemde yaşlıların yaşadıkları fiziksel, psikolojik ve sosyal sorunlar, sağlık hizmetlerini daha sık kullanma durumu, sunulmak istenen sağlık hizmetinin kalitesini de olumsuz etkileyebilmektedir. Yaşlıların tıbbi etik ilkeler açısından sağlık profesyonelleri tarafından yaşadıkları/yaşayabilecekleri etik sorunlar ve ayrımcılığa maruz kalmalarına bağlı sağlık hizmet alımında yaşayabilecekleri güçlükler göz önünde tutulmalıdır.

Sağlık hizmetlerinin sağlık profesyonelleri tarafından sunumunda yaşlı bireylerin, yaşadıkları güçlükleri, etik ihlalleri tespit etmek, çözüm yolları üretmek kaliteli tedavi hizmeti sunumunda etkili olacaktır.

Bu derleme, yaşlı bireylerin sağlık hizmeti alma sırasında yaşadıkları etik sorunları belirlemek amacıyla planlandı.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, sağlık hizmeti, etik sorunlar, hemşirelik.

ETHICAL PROBLEMS IN THE PROCESS OF THE ELDERLY

ABSTRACT

Elderly is a period in which there are many problems in the parallelism of physiological, psychological and social changes in which biological clock is not possible to pass through. Although aging is a relative concept, it differs from one society to another and by age.

It plays an important role in social and cultural factors in the old age, which is an important period in the life stages of human life. Old age is the physical and spiritual decline of the individual as an individual change. Physical, psychological and social problems experienced in old age; physical changes occurring in the organism, transition from independence to dependent state, status change, economic limitations, limitation of the opportunities provided by the state, cultural factors and the transformation of traditional family structure into the core family structure can be caused by such reasons.

In this period, the physical, psychological and social problems experienced by the elderly, the more frequent use of health services, and the quality of the health services that are intended to be presented. Ethical problems experienced by health professionals in terms of ethical principles of medical medicine should be taken into consideration by the health professionals and the difficulties they may face in taking health care services due to their exposure to discrimination.

Health care professionals in the presentation of health care services, the difficulties experienced, the detection of ethical violations, producing solutions will be effective in providing quality treatment services.

This review was planned to determine the ethical problems experienced by elderly individuals during their health care.

Key Words: Elderly, health care, ethical problems, nursing.

ERDEMLİ-SORGUN KÖYÜ SU DEĞİRMENLERİ

Lokman TAY

ÖZET

Bu çalışmada Mersin'in Erdemli İlçesi'ne bağlı Sorgun Köyü'nde bulunan su değirmenleri incelenecektir. Mersin il merkezinin 35 km. batısında yer alan Erdemli; güneyde Akdeniz, kuzeyde Toros Dağları ile çevrilidir. Sorgun Köyü ilçe merkezinin yaklaşık 50 km. kuzeyinde Toros Dağları'nın üzerine kurulmuştur. Köyün kuruluş tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Arşiv taramalarında köye dair herhangi bir kayda rastlanmamıştır. Köyün tarihlendirmesine yönelik tek somut veriyi 1848 tarihli cami oluşturmaktadır. Bu bilgiden hareketle köyün bu tarihten önce kurulduğu kabul edilebilir.

Tarım elverişli bir coğrafyaya sahip olan köy içerisinde çok sayıda doğal su kaynağı bulunmaktadır. Buna bağlı olarak köyün ekonomisi büyük oranda meyve ve sebze yetiştiriciliğine dayanmaktadır. Köyün su kaynaklarına sahip olması tarımın yanında su değirmenlerinin kurulmasına da imkân tanımıştır. Yapılan arazi çalışması neticesinde Sorgun Köyü'nde altı adet su değirmeni tespit edilmiştir. Değirmenlerden bir tanesi 1994 yılına kadar Sorgun Köyü'nün bir mahallesi (Küçük Sorgun) konumunda olan ancak bu tarihten sonra köy statüsü kazanan Toros Köyü'nde yer almaktadır. Değirmen, inşa edildiği tarihte Sorgun Köyü sınırları içerisinde olduğundan çalışmaya dâhil edilmiştir. Tespit edilen altı değirmenden üçü tamamen yıkılmıştır. Diğer üç değirmen de terk edilmiş ve yıkılmaya yüz tutmuştur. Bu çalışmayla en azından bugün kalıntıları ve izleri tespit edilebilen su değirmenlerini belgelemek ve bilim dünyasının dikkatine sunmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erdemli, Sorgun Köyü, Toros Köyü, Su Değirmeni.

THE WATERMILLS AT THE VILLAGE SORGUN OF ERDEMLİ

ABSTRACT

This study focuses on the watermills located at the village Sorgun in Erdemli. Being situated 35 kilometers west from the city center of Mersin, Erdemli is surrounded with Mediterranean Sea in south and Taurus Mountains in north. The village Sorgun has been founded on one of the upper plains at Taurus Mountains. Any data related with the emergence of the village is not available. Any recording on the village cannot be detected in archival scannings, too. Only data about dating the village seems to be the mosque dated to 1848. This reveals that the village was founded before this point.

There are many springs in the village, which has a favorable geography for agriculture. Thus, the local economy depends on orcharding and vegetable gardening. The existence of springs in large quantities has enabled the water mills to be built. In surveys, totally six watermills have been detected at the village Sorgun. One of these is located at the village Toros, which was a district of the village Sorgun till 1994, but since then has been a separate village. This edifice has been included into the study as it was within the boundaries of the village Sorgun at the date it was constructed. Three of six watermills to have been detected are totally collapsed. The other three buildings are desolate and about to be collapsed. The main objective by this study is to document the watermills the remnants and traces of which can be observed and to draw the attention of scientific circles to these edifices.

Key Words: Erdemli, the village Sorgun, the village Toros, Watermill.

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN ÖRGÜTSEL YABANCILAŞMALARININ SOSYO-DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Menderes KOVANCI

Hüseyin ERGEN

ÖZET

Bireyler örgütlü bir yapı içinde dünyaya gelirler ve yaşamlarını devam ettirmek amacıyla birlikte çalışma alışkanlıkları geliştirirler. Bireyler ortak bir amacı gerçekleştirmek amacıyla sistemli yapılar olan örgütleri meydana getirerek yaşamlarının büyük bir kısmını bu örgüt içerisinde geçirmektedirler. Toplumsal yapı içerisinde bireyin toplumsallaşmasını ve kültürün gelecek nesillere aktarılması işlevini gören örgütler ise eğitim örgütleridir. Hiç şüphesiz eğitim örgütlerinin en önemli çalışanı ise öğretmenlerdir. Bu çalışmada öğretmenlerin örgütsel yabancılaşma algıları ile örgütsel yabancılaşma algılarının sosyo-demografik değişkenlere göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği orta konması amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu belirlemek amacıyla olasılıklı örnekleme yöntemlerinden küme örnekleme kullanılmıştır.

Mersin ili merkez ilçelerinde görev yapan 831 ilkokul öğretmeni araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak Eryılmaz (2010) tarafından geliştirilen Örgütsel Yabancılaşma Ölçeği kullanılmıştır. Katılımcı özelliklerinin belirlenmesinde kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Bu çalışmada öğretmenlerin örgütsel yabancılaşma ve örgütsel yabancılaşmanın alt boyutlarından anlamsızlık, yalıtılmışlık ve kendine yabancılaşma alt boyutlarında “hiçbir zaman” düzeyinde yabancılaşma yaşadıkları, güçsüzlük ve kuralsızlık alt boyutlarında ise “nadiren” düzeyinde yabancılaşma yaşadıkları sonucu elde edilmiştir. Örgütsel yabancılaşma ve alt boyutlarına yönelik puan ortalamalarının; medeni durum, en son mezun olunan okul, kurumdaki çalışma süresi değişkenlerine göre gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı, cinsiyet, yaş ve kıdem değişkenlerine göre ise grup ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğu sonucu elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel yabancılaşma, ilkokul öğretmenleri, öğretmen görüşleri, sosyo-demografik değişkenler.

AN ANALYSIS OF ORGANIZATIONAL ALIENATION LEVELS OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS WITH REGARD TO SOCIO DEMOGRAPHIC VARIABLES

ABSTRACT

Individuals are born to world within organized settings and develop collaborative habits to survive. Individuals lead most of their lives within organizations which they make up systematically to realize some common purposes. Education organizations are those who function socialization of individual and handing culture down the next generations within societal structure. Doubtlessly, critical laborers of education organizations are teachers. In this study, teachers' perceptions of organizational alienation and whether their perceptions differ significantly with respect to some socio-demographic variables were sought to conceive.

Cluster sampling, one of the probability sampling methods was used to determine study group of the research. A total of 831 primary school teachers charged in the metropolitan districts of Mersin province constituted the sample of the research. Organizational Alienation Scale developed by Eryılmaz (2010) as the data collection means of research was used. Personal information form is used to collect data on teacher characteristics. As a result of the study, it was observed that teachers experienced organizational alienation and among sub-dimensions, meaninglessness, social isolation and self-estrangement, at "never" level; and powerlessness and normlessness at "seldom" level. Analyses of the data showed that there were no significant difference among average scores obtained from the scale and its subscales with respect to marital status, degree of graduation and tenure; and some differences were observed in relation to gender, age, and seniority among the opinions of teacher groups.

Key Words: Organizational alienation, primary school teachers, teacher opinions, socio-demographic variables.

OKULÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN ÇALIŞTIĞI KURUMLARDA YAŞADIĞI YÖNETİMLE İLGİLİ SORUNLAR İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

Hüseyin ERGEN

Tuğba GÜNAY

ÖZET

Bu çalışmada, okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin çalıştıkları kurumlarda karşılaştıkları sorunlar arasından yönetimle ilgili olan sorunları ele alınmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu Mersin ili Erdemli ilçesinde görev yapan 121 okul öncesi eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Öğretmenlerin okulda karşılaşılan durumları ne derece sorun olarak ifade ettikleri ve bu sorunların çözümüne ne derece katılmak istedikleriyle ilgili görüşleri 20 maddeli bir anket aracılığıyla toplanmıştır. Ankete katılan öğretmenler belirtilen durumların sorun olduğu yönündeki görüşlere 10 maddede “çoğunlukla” düzeyinde, diğer 10’unda da “orta” düzeyde katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bu sorunların çözümüne katılma isteği sorulduğunda ise 7 maddedeki görüşler “çoğunlukla”, diğer maddelerdeki görüşlere “orta” düzeyde katıldıkları gözlenmiştir. Genel olarak öğretmenlerin “şikâyetçi” olmadıkları ifade edilebilir. Elde edilen görüşler arasında cinsiyet, medeni durum, okul türü, kurum türü, mesleki kıdem, yaş, lisans mezuniyeti ve okutulan şube değişkenlerine göre fark olup olmadığı analiz edilmiştir. Yaş değişkenine göre öğretmen görüşleri arasında bir fark bulunmamıştır. Okulda yaşanan durumların sorun olduğuna katılma hususunda cinsiyete göre 2, mezuniyet durumuna göre 3, diğer değişkenlere göre 1’er maddede görüş farklılığı tespit edilmiştir. Sorunun çözümüne katılma isteği hususunda ise; medeni duruma göre 9, cinsiyet, kıdem ve mezuniyet durumuna göre 2, diğer değişkenlere göre 1’er maddede görüş farklılığı tespit edilmiştir. Evli öğretmenlerin sorunların çözümüne bekârlara göre daha az katılmak istedikleri ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitimi, okul yönetimi, yönetim sorunları, öğretmen görüşleri, öğretmen katılımı.

TEACHERS' OPINIONS ON THE ADMINISTRATIVE PROBLEMS THAT THEY ENCOUNTER IN INSTITUTIONS THEY ARE CHARGED

ABSTRACT

In this study, administrative problems among those pre-primary teachers encounter in educational settings they work are analyzed. The study group of the study is consisted of 121 pre-primary school teachers charged in Erdemli district of Mersin province. Data were collected through a 20-item questionnaire to obtain teachers' opinions on the degree which they evaluate the situations they face in schools as problems, and the degree which they are willing to involve in the solutions to these problems. Participants reported that they agree with the opinions towards the stated situation is a problem at "mostly" level for 10 items and at medium" level for other 10 items. When their willingness to participate in the solution to these problems was asked teachers responded as "mostly agree" for 7 items and "medium level agree" for other items. It can be detected that teachers are not "complainant" in general. Obtained teacher opinions were analyzed for significant differences with respect to gender, marital status, school type, institution type, seniority, age, bachelor degree, age-group instructed. Age has resulted no significant difference among teacher opinions. In regard to agreement with the opinions that the observed situation is a problem; there exist significant differences among teacher groups' opinions in 2 items with respect to gender, 3 items to marital status, and 1 item each to other variables. In regard to willingness to participate in the solution to the stated problems; there are significant differences in 9 items with respect to marital status, 2 items each to gender, seniority and bachelor degree, and 1 item each to other4 variables. It can be stated that married teachers are less willing to participate in the solution to problems compared to single teachers.

Key Words: Pre-primary education, school administration, administrative problems, teacher opinions, teacher participation.

KRONİK HEPATİT C TEDAVİSİNDE KULLANILAN YENİ NESİL DİREKT ETKİLİ ANTİVİRAL İLAÇLARLA TEDAVİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İsmail TÜRKÖZ

Çiğdem ARABACI

Funda ŞİMŞEK

ÖZET

Amaç

Hepatit C enfeksiyonu tüm dünyada yaygın görülen, hedef organı karaciğer olan akut veya kronik hepatit etkenidir. Tedavi edilmediği takdirde ilerleyen dönemlerde gelişen siroz ve komplikasyonları yaşam konforunu düşürmekte önemli mortalite ve morbiditeye sebep olabilmektedir. Bu çalışmada ülkemizde kullanıma giren yeni nesil direkt etkili antiviral ilaçların etkinliğinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem

SBÜ Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne 01.03.2016-30.09.2018 tarihleri arasında 18 yaşından büyük olup, enfeksiyon hastalıkları polikliniğine başvurup yeni nesil direkt etkili antiviral ilaç başlanmış ve tedavi süresini tamamlamış 39 hasta çalışmaya alındı. Hastalar retrospektif taranarak yaş, cinsiyet, önceki tedavi durumu, bilinen kronik hastalığı, rutin kullandığı ilaçlarla etkileşimi, koenfeksiyon durumu, karaciğer biyopsisindeki fibröz indeksi, tedavi öncesi biyokimyasal ve mikrobiyolojik parametreler ile tedavi sonu biyokimyasal ve mikrobiyolojik parametreler kayıt altına alındı.

Bulgular

Çalışmaya katılan 39 hastanın yaşları ortalaması 46.82 ± 16.21 'dir. Karaciğer biyopside fibröz değerleri 0 ile 3 arasında değişmekte olup sirotik hasta bulunmamaktadır. %46.2'sinin HCV genotipi 1b iken, %30.8'inin genotip 1a, %12.8'inin genotip 3, %5.1'inin genotip 2, %2.6'sının genotip 3+4, %2.6'sının genotip 1 olup subtip saptanamamıştır. Olguların tedavinin 4. haftasında HCV RNA negatifliği %88 iken tedavinin 12. haftasında tüm olgularda HCV RNA negatif saptandı. Tedavi bitiminin 12. haftasında 1

olguda HCV RNA pozitif saptanmış olup kalıcı virolojik yanıt sağlanamadı.%97,4 olguda kalıcı virolojik yanıt sağlanmıştır.Hastalarda tedaviyi kesecek düzeyde yan etki gözlenmedi.

Sonuç

Hepatit C tedavisinde kullanıma giren direkt etkili antiviral ilaçlar kür sağlamada oldukça etkili ve güvenilir bulunmuştur.Ancak bu konuda daha çok sayıda, özellikle prospektif, randomize kontrollü çalışmalar yapılması gerektiğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Hepatit C,direkt etkili antiviraller,etkinlik ve güvenilirlik.

EVALUATION OF DIRECT ACTING ANTIVIRAL DRUGS USED FOR THE TREATMENT OF CHRONIC HEPATITIS C

ABSTRACT

Objective

Hepatitis C infection is a common cause of acute or chronic hepatitis in the liver. If left untreated, cirrhosis and its complications may lead to significant mortality and morbidity. The aim of this study was to evaluate the efficacy of new generation direct acting antivirals in Turkey.

Materials and Methods

At the Okmeydanı Training and Research Hospital, Forty-one patients who were older than 18 years of age and who applied to the infectious diseases clinic and received direct acting antivirals between 01.03.2016 and 30.09.2018 were included in the study. The data of the patients were retrospectively reviewed; age, gender, previous treatment status, known chronic disease, interaction with routine drugs, coinfection status, fibrous index in liver biopsy, biochemical and microbiological parameters before treatment and biochemical and microbiological parameters were recorded.

Results

The mean age of the 39 patients included in the study was 46.82 ± 16.21 . In liver biopsy the fibrosis score range from 0 to 3 and there are no cirrhotic patients. 30.8% of this patients HCV genotype was 1b, 12.8% genotype 1a, 5.1% genotype 3, 2.6% genotype 2, 2.6% genotype 3 + 4, 2.6% genotype 1 no subtype was detected. HCV RNA negativity was 88% at the 4th week of the treatment and HCV RNA was negative at the 12th week of treatment. HCV RNA was positive in 1 case after 12th week of treatment is finished and no permanent virological response was obtained. In 97.4% of patients, sustained virologic response was achieved. No significant side effects were observed in the patients

Conclusion

Direct acting antiviral drugs for the treatment of hepatitis C have been found to be very effective and reliable. However, we think that more prospective, randomized controlled studies should be performed.

Key Words: Hepatitis C, direct acting antivirals, efficiency and reliability.

PREEKLAMPTİK HASTALARDA FETAL UMBLİKAL ARTER, DUKTUS VENOSUS, MİDDLE SEREBRAL ARTER DOPPLER BULGULARININ İNCELENMESİ

Halime GÖKTEPE

Ali ACAR

ÖZET

Klinik, prospektif ve gözlemsel çalışmadır, Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği' nde takip edilen, gebeliğin 20. haftasından sonra tansiyonu yükselen, öncesinde proteinürisi olmayıp, hipertansiyon sonrası proteinüri saptanarak preeklampsi tanılı hastalarla; preeklamptiklerin yaş ve gebelik haftalarına uygun oluşturulan tansiyon ölçümleri normal ve proteinürisi olmayan gebeler dahil edildi.

Fetüslerden umbilikal arter (UA) ,orta serebral arter (MCA) , duktus venosus dopplerleri hesaplandı. UA ve MCA PI ve RI değerleri oranlanarak, serebroplasental durum değerlendirildi. Bulunan diğer doppler bulguları; S/D, PI ve RI norm eğrilerine göre, gebelik haftalarında olması gereken persentillere göre; duktus venosus ise 'a' dalga durumuna göre karşılaştırdı Toplanan tüm veriler SPSS 18.0 programında değerlendirildi.

Çalışmaya 43 kontrol, 43 preeklamptik hasta olmak üzere, toplam 86 gebe alındı. Kontrol grubunun yaş ortalamaları $28.48 \pm 6,18$, preeklamptik grubun ise $30,27 \pm 6,90$ idi. Gebelik haftaları ortalaması kontrol grubunda $36,02 \pm 3,58$, preeklamptik grupta $34,86 \pm 3,73$ olarak hesaplandı. Preeklamptik grupta doppler bulgularının patolojikliği ile kontrol grubu arasında anlamlı fark vardı ($p < 0,05$). Preeklampsi şiddeti arttıkça doppler bulgularında anormallik tesbit etme oranı yükselmekteydi. Doppler bulgusu anormal olanlarda postnatal fetal sonuçlar değerlendirildiğinde; mekonyum, 1. ve 5. dakika apgar skorlarında düşüklük ve bebeklerin yenidoğan yoğun bakımda takibini tesbit etme açısından, doppler anormalliğinin spesifitesi düşüktü.

Çalışmamız dopplerin daha çok preeklampsi şiddeti ile uyumlu olduğunu, fakat postnatal öngöründe yetersiz kaldığını göstermektedir. Bunu da çalışmamızdaki preeklamptik gebelerin fetal durum bozukluğu oluşmadan veya artmadan, preeklamptik gebeliklerin daha çok maternal nedenlerden ötürü sonlandırıldığı sonucuna götürmektedir. Postnatal fetal sonucu öngörmek için dopplere başka parametreleri eklemek gerektiğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Preeklampsi, Doppler ultrason.

INVESTIGATION OF FETAL UMBILICAL ARTERY, DUCTUS VENOSUS, MIDDLE CEREBRAL ARTERY DOPPLER FINDINGS IN PREECLAMPSIA PATIENTS

ABSTRACT

This study was designed as clinical, prospective and observational study. Patients followed up in Meram Medical Faculty, Department of Obstetrics and Gynecology who were diagnosed as preeclampsia because they had hypertension for the first time after 20th week of pregnancy and proteinuria that developed after hypertension and it was not present before and normal patients who had blood pressure in accordance to the gestational weeks were included in the measurements. Patients with fetal anomaly, multiple pregnancy, metabolic disease were not included in the study.

Umbilical artery of the fetus , middle cerebral artery, ductus venosus doppler were measured. Cerebroplacental situation was evaluated by rating UA and MCA PI and RI values. Doppler findings S / D, PI and RI were evaluated according to percentile of gestational weeks in the norm curves; ductus venosus was assessed according to the state of 'a' wave. All collected data were loaded to SPSS 18.0 program. Doppler values were compared between the control and preeclamptic patients.

A toplam of 86 pregnant women: 43 controls, 43 preeclamptic patients were included in the study. The mean age of the control group was 28.48 ± 6.18 , and that of preeclamptic group was 30.27 ± 6.90 . The mean gestational ages were 36.02 ± 3.58 and 34.86 ± 3.73 in the control group and preeclamptic group respectively. In comparison of pathologic Doppler findings, significant difference was found between two groups (for each $p < 0.05$). At the same time when we compared Doppler findings with the severity of preeclampsia, with increasing severity of preeclampsia the rate of abnormal Doppler findings were increased. However, the specificity of Doppler abnormality in determining postnatal fetal outcome: presence of meconium, 1st and 5th minute Apgar scores, neonatal intensive care unit admission was low.

Our study shows that Doppler is more consistent with the severity of preeclampsia but it is insufficient for postnatal predictions. Our study finds that preeclamptic pregnancies are terminated for more maternal reasons before deterioration of fetal condition. We think that other parameters should be added to fetal doppler to predict the postnatal result suggest.

Key Words: Preeclampsia, Doppler ultrasound.

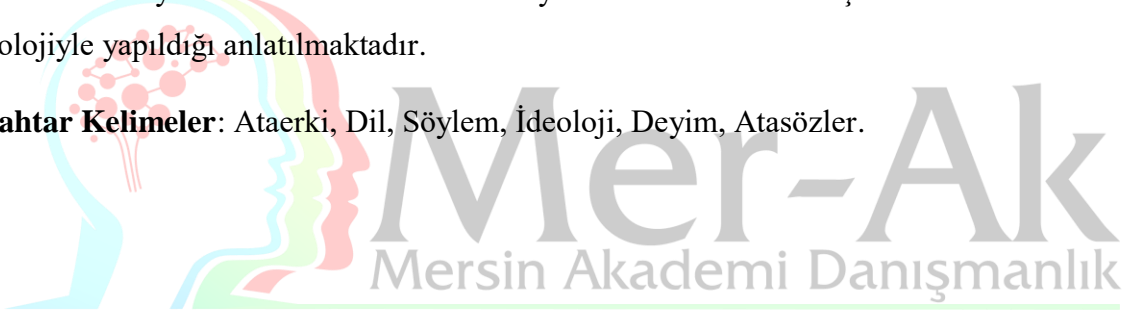
CİNSİYET KÜLTÜRÜ BAĞLAMINDA AİLE KURUMUNDA ATASÖZLERİN VE DEYİMLERİN SOSYOLOJİK ANALİZİ

Bediha KARAPINAR

ÖZET

Dünyanın varoluşundan bu yana insanoğlu sürekli bir iletişim süreci içerisinde olmuştur. Bu iletişim sürecinde düşünceler dil aracılığıyla aktarılmıştır. Dil aracılığıyla oluşturulan söylemler zamanla ideolojik bir boyut oluşturmuştur. Ataerki toplum yapısında oluşturulan bu ideolojik boyutlar cinsiyet kültürünü de etkilemiştir. Cinsiyet kültürü ürünü olan atasözler ve deyimler ise dilden dile aktararak günümüze kadar varlığını sürdürebilmiştir. Geniş aile ilişkilerinde ele alınan atasözler ve deyimler cinsiyet kültürü hakkında bize bilgi vermektedir. Bu çalışmada cinsiyet kültürü ürünü olarak ele alınan atasözler ve deyimler aile üyeleri arasındaki ilişkilerin sosyolojik analizi yapılması amaçlanmaktadır. Analizi yapılan atasözler ve deyimler aile kurumunda aile üyelerinin kimliklerinin şekillenmesinde nasıl bir ideolojiyle yapıldığı anlatılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ataerki, Dil, Söylem, İdeoloji, Deyim, Atasözler.

SOCIOLOGICAL ANALYSIS OF THE ATTACKS AND ADMINISTRATIONS IN THE FAMILY INSTITUTION IN THE CONTEXT OF GENDER CULTURE

ABSTRACT

Since the existence of the world, mankind has been in a continuous process of communication. In this communication process, thoughts were conveyed through the language. The discourse created through language has become an ideological dimension in time. These ideological dimensions in the patriarchal social structure also affected the gender culture. Expressions and proverbs, which are the products of gender culture, have been transferred from language to language and have survived until today. Expressions and proverbs discussed in extended family relations give us information about gender culture. In this study, it is aimed to make a sociological analysis of the relations between the family members.

Key Words: Patriarchate Language, Discourse, Ideology, Idioms, Proverbs.

BİTKİLERDE CİNSİYET BELİRLENMESİNDE KÜÇÜK RNA'LARIN ROLÜ

Hayat TOPÇU

Harun KARCI

Salih KAFKAS

ÖZET

Son zamanlarda küçük RNA'ların (sRNA'lar), DNA ve histon metilasyonlarının modifikasyonundan kodlama yapan veya kodlanmayan RNA'ların çok fazla olmasından dolayı, çeşitli organizmalarda genetik ve epigenetik anahtar düzenleyiciler olarak kabul edilmiştir. Bitkilerde, ana düzenleyici sRNA'lar, miRNA ve siRNA türleri olarak sınıflandırılır. Bitkilerde bu sRNA'lar transkripsiyon ve translasyon esnasındaki düzenlemelerde hedef mRNA'ya bağlanarak gen susturulmasında rol oynarlar. sRNA'ların birçoğu gelişim aşamalarında, çevresel sinyallere/streslerde, polen ve ovaryum gelişimi, bitkilerin çiçeklenme zamanları ve cinsiyet belirleme sistemlerinin düzenlenmesinde görevlidirler. MikroRNA'lar cinsiyet farklılaşmasında ve cinsiyet belirleyici kromozomal bölgenin altında yatan genlerdeki polimorfizmlerin karakterizasyonu ve bitkilerde cinsiyet kromozomlarının evriminin netleştirilmesinde önemli rollere sahiptirler. Yeni nesil sekanslama yöntemleri farklı bitkilerin değişik gelişim aşamalarında küçük RNA'ların belirlenmesi ve tanımlamasını hızlı bir şekilde sağlamakta ve sonuçta küçük RNA'ların cinsiyetin belirlenmesindeki rollerinin bulunmasını sağlamaktadır. Cinsiyet gelişimi ile ilgili olarak miRNA'ların, çiçeklenmeye geçiş, karşı cinsiyete ait organ gelişimini baskılama, cinsiyet belirleme ve çiçek organlarının gelişimini ve translasyonun baskılanmasını etkiledikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: küçük RNA, miRNA, küçük RNA sekanslama, siRNA.

ROLE OF SMALL RNAS FOR SEX DETERMINATION IN PLANTS

ABSTRACT

Recently, small RNAs (sRNAs) have been considered to be key genetic and epigenetic regulators in various organisms due to the large number of RNAs encoding or not coding from the modification of DNA and histone methylations. In plants, the main regulatory sRNAs are classified as miRNA and siRNA species. In plants, these sRNAs play a role in gene silencing by binding to the target mRNA in arrangements during transcription and translation. sRNAs are involved in developmental stages, environmental signals/stresses, pollen and ovary development, flowering time of plants, and regulation of sex determination systems. MicroRNAs have important roles in the gender differentiation and in the characterization of the polymorphisms in the genes underlying the sex-determinant chromosomal region and in clarifying the evolution of the sex chromosomes in plants. Next-generation sequencing methods now provide a rapid way to identify and profile small RNAs in different plants during different developmental stages that enable to find their roles in sex determination. Regarding gender development, it was stated that miRNAs affect the transition to flowering, suppression of the opposite sex-related organ development, gender determination and development of flower organs and suppression of translation.

Key Words: small RNAs, miRNAs, smallRNA sequencing, siRNA.

BİTKİLERDE CİNSİYETİN BELİRLENMESİ MEKANİZMALARI

Hayat TOPÇU

Murat GÜNEY

Salih KAFKAS

ÖZET

Bitkilerde çoğunlukla tek cinsiyetli çiçek özelliği çift cinsiyetli atalardan ortaya çıkmasından dolayı, cinsiyet belirlemenin evrimini çalışmak için bu durum eşsiz bir fırsat sunmaktadır. Cinsiyet kromozomları genellikle rekombinasyonun baskılanması, özelleşmiş (sıklıkla cinsiyete özgü) gen içeriği, dozaj telafisine ve heteromorfik yapılar (XY/XX ve ZW/ZZ) ile belirlenmektedir. 1900'lü yılların başlarında X (Z) ve Y (W)'deki bir veya birkaç spesifik faktörün cinsiyeti belirlediği saptanmıştır. Bu dönemde cinsiyet kromozomlarının otozomlardan geliştiği bilinmektedir. Rekombinasyonun baskılanması yoluyla, morfolojik olarak benzer olmayan (heteromorfik) cinsiyet kromozomlarının gelişimine, dozaj telafisine ve Y'nin (veya W) nihai dejenerasyonuna yol açtığı savunulmuştur. Günümüzde yeni nesil sekanslama teknolojisinin geliştirilmesi ile genom ve transkriptomların daha derinden anlaşılmasına olanak sağlanmıştır. Cinsiyet kromozomu ve cinsiyet belirleme çalışmaları hızla devam ederken birçok bitkinin cinsiyet mekanizması belirlenmiştir. Bitkilerde cinsiyet mekanizması ortak bir kökene sahiptir. Bu mekanizmanın temeli bitkiden bitkiye değişiklik göstermektedir. Bu farklılıkları harekete geçiren evrimsel güçlerin ne olduğu henüz tam olarak anlaşılamamıştır, ancak yeni genomik teknolojilerindeki son gelişmeler cinsiyet kromozomlarının karakterizasyonuna ve tanımlanmasına olanak sağlamaya devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet belirleme, cinsiyet mekanizması, cinsiyet kromozomu.

SEX DETERMINATION MECHANISMS IN PLANTS

ABSTRACT

Plants, most often due to the emergence of unisexual (a certain gender) flowers from bisexual ancestors, offers a unique opportunity to study the evolution of sex determination. . Sex chromosomes have evolved independently throughout eukaryotes many times. Sex chromosomes are generally determined by recombination suppression, specialized (often sex-specific) gene content, dosage compensation, and heteromorphic structures (XY / XX and ZW / ZZ). In the early 1900s, one or more specific factors in X (Z) and Y (W) were determined to determine gender. In this period, sex chromosomes are known to develop from autosomes. It has been advocated by suppression of recombination that it leads to the development of morphologically identical (heteromorphic) sex chromosomes, to dosage compensation, and to the final degeneration of Y (or W). Nowadays, the development of next generation sequencing technology allows for a deeper understanding of the genome and transcriptomes. While gender chromosome and gender determination studies are going on, gender determination studies are done in many plants. The sex mechanism in plants has a common origin. The basis of this mechanism varies from plant to plant. It is not yet fully understood what evolutionary forces that drive these differences, however, recent advances in new genomic technologies allow for the characterization and identification of sex chromosomes.

Key Words: Sex determination, sex mechanism, sex chromosome.

SSR MARKERS IN CULTIVATED PISTACHIO

Murat GÜNEY

Salih KAFKAS

Harun KARCI

ABSTRACT

Pistachio (*Pistacia vera* L.) belongs to the genus *Pistacia*, a member of the Anacardiaceae family which includes eleven or more species. The main pistachio producers in the world are Iran, the USA, Turkey, and Syria. Nowadays, breeders combine conventional breeding and molecular breeding methods in plant breeding programs. DNA markers have been used in many steps of plant breeding programs. A few types of DNA marker systems have been studied in *P. vera* in literature. Among DNA marker technologies, simple sequence repeat markers (SSRs) are the convenient marker system due to being a co-dominant inheritance, high polymorphism, and repeatability. SSRs are distributed throughout the genomes of eukaryotic species. SSR markers should be used to obtain better genome coverage with highly dense and saturated maps in pistachio. There were a limited number of SSR markers in cultivated pistachio till several years ago. However, there are currently several published papers on SSR marker development in pistachio. SSRs in pistachio were developed from different libraries as well as using next generation sequencing (NGS) data. In the literature, more than a thousand SSRs were developed in *P. vera* to date. The published EST-SSR and genomic SSR markers in pistachio have been used for phylogenetic analysis, fingerprinting, germplasm characterization as well as genetic linkage map construction in pistachio. Details from those studies will be discussed in the symposium.

Key Words: Pistachio, DNA markers, SSR, NGS.

MAIN ISSUES IN PISTACHIO PRODUCTION

Murat GÜNEY

Salih KAFKAS

Harun KARCI

ABSTRACT

Pistachio (*Pistacia vera* L.), a member of the Anacardiaceae family, is an important nut crop in the world. Pistachio is grown most intensively in the United States, Iran, Turkey, and Syria. The main issues in pistachio production are known as alternate bearing, blank nut, incompatibility, irrigation, fertilization, soils of pistachio orchards, pests and diseases and pistachio export. Firstly, alternate bearing (irregular crop load) is a widely spread phenomenon and affects producer and consumer negatively, which causes economic problems of the country. Secondly, pistachio trees show some physiological disorders such as the production of blank nut, non-split and deformed nut. Moreover, irrigation, fertilization, and soils of pistachio orchards and also pests and diseases management are very important factors to obtain high yields and good nut quality. Production and price consistency are essentially important factors in pistachio export. Depending on the cooperation of farmers and exporters, these issues could be solved as expected.

Key Words: Pistachio, production, alternate bearing, export.

HISTORY OF NEXT GENERATION SEQUENCING

Murat GÜNEY

Salih KAFKAS

Harun KARCI

ABSTRACT

Next-generation sequencing (NGS) has opened an era in biological science. First-generation sequencing technique, Sanger sequencing, was based on the DNA chain termination method. However, DNA sequencing was a labor consuming and required radioactive materials in this technique. But the next or second-generation of sequencing technologies, massively parallel analysis, compared to Sanger sequencing, have advantages such as high-throughput production, high outputs of sequencing data and reduced cost. At present, the NGS is frequently used for the discovery of single-nucleotide polymorphisms (SNPs). Third-generation single-molecule real-time (SMRT) sequencing technologies have emerged to reduce the price of sequencing and to simplify the preparatory procedures and sequencing methods. These NGS techniques are changing genomic discovery in plants and delivering large amounts of sequence data. But they require specialized and devoted computer infrastructure and bioinformatics. The NGS of ancient nuclear DNA has provided insights into the evolutionary history of both extant and extinct species. NGSs have been used in many fields such as medicine, microbiology, and agriculture. NGS-based markers allow highly efficient marker development for MAS (marker-assisted selection) in plant breeding. In this study, the history of NGS technologies and its effect on MAS studies have been discussed.

Key Words: Next-generation sequencing, SNP, SMRT, MAS.

MR DEFAKOĞRAFI; PELVİK TABANA YENİ BİR YAKLAŞIM

Cengiz KADIYORAN

ÖZET

Anorektal bölge ve pelvik taban hastalıklarının morfolojik ve fonksiyonel olarak değerlendirilmesinde kullanılan etkili bir görüntüleme yöntemi olan MR defekografi ile elde edilen serilerdeki görüntüleme bulgularını kendi vakalarımız eşliğinde paylaşmayı amaçladık.

Pelvik taban disfonksiyonu özellikle kadınlarda pelvik ağrı, pelvik organ prolapsusu, idrar ve gayta inkontinansı ile karakterize büyük bir sağlık problemidir. Multiparöz kadınların % 15'inden fazlasının bir tür pelvik bozukluktan etkilendiği ve hastaların % 10-% 20'sinin defekasyon bozukluğu için gastroenteroloji kliniklerine başvururlar. Bu sorun genellikle yaşam kalitesini önemli ölçüde etkiler ve çeşitli belirtilerle sonuçlanır. Pelvik taban disfonksiyonu olan hastaların değerlendirilmesi zordur. Kabızlık, idrar kaçırma ve ağrı gibi semptomlar spesifik değildir, fizikseldir ve ayrıca klinik muayene de sıklıkla yanlış olur. Pelvik tabanın dinamik MR görüntülemesi, pelvik organ prolapsusu, çıkış obstrüksiyonu ve idrar kaçırma gibi pelvik tabanın fonksiyonel bozukluklarını değerlendirmek için mükemmel bir araçtır. Rektosel, sistosel, enterosel, peritoneosel ve diğer pelvik patolojileri değerlendirilmesine olanak sağlar. Pelvik tabanın dinamik MR görüntülemesinde bildirilen bulgular, cerrahi tedavi için aday olan hastaları seçmek ve uygun cerrahi yaklaşımı seçmek için değerlidir.

Anahtar Kelimeler: MR defekografi, kabızlık ve idrar inkontinansı, pelvik taban.

MR DEFECOGRAPHY; A NEW APPROACH TO PELVIC FLOOR, PICTORIAL ASSAY

ABSTRACT

We aimed to share the imaging findings of our series obtained with MR defecography which is an effective imaging method used to morphologically and functionally evaluate the anorectal region and pelvic floor diseases. Pelvic floor dysfunction is a major health care problem characterized by pelvic pain, prolapse of pelvic organs, urinary and fecal incontinence especially at women. It is estimated that more than 15% of multiparous women are affected by some sort of pelvic disorder and that 10%–20% of patients seek medical care in gastrointestinal clinics for evacuation dysfunction. These conditions often significantly affect the quality of life and result in a variety of symptoms. Evaluation of patients with pelvic floor dysfunction is difficult. Symptoms such as constipation, incontinence, and pain are nonspecific, physical and also clinical examination is frequently inaccurate. Dynamic MR imaging of the pelvic floor is an excellent tool for assessing functional disorders of the pelvic floor such as pelvic organ prolapse, outlet obstruction, and incontinence. We can evaluate rectocele, cystocele, enterocele, peritoneocele and another pelvic pathologies. Findings reported at dynamic MR imaging of the pelvic floor are valuable for selecting patients who are candidates for surgical treatment and for choosing the appropriate surgical approach.

Key Words: MR defecography, constipation and incontinence, pelvic floor.

HEMŞİRELİK HİZMETLERİNDE MALPRAKTİS

Rana CAN

Meryem Türkan IŞIK

ÖZET

Hemşireler, sağlık hizmetinin tüm kademelerinde hizmet veren sağlık profesyonelleridir. Hemşirelerin sağlığı koruma ve geliştirmede, hastanın tedavi bakım sürecinde ve rehabilitasyon sürecinde etkin rol oynadığı bilinmektedir. Bu süreçlerde yaşama saygı bağlamında önemli değerlerdendir.

Bu hizmeti verirken bağımlı bağımsız ve yarı bağımlı rollerini kullanan hemşireler, zaman zaman yorgunluk, eğitim yetersizliği, iletişim sorunları, zamansızlık, gerekli özeni göstermeme, dikkatsizlik veya tedbirsizlik, meslekte acemilik, yasa ve yönetmeliklere uymama gibi nedenlerle tıbbi hatalara yol açabilmektedirler.

Hemşirelikte malpraktis ise; hemşirenin yapmakla yükümlü olduğu görevini bilerek veya bilmeyerek yerine getirmemesine; bu görevini yanlış veya eksik yapmasına bağlı olarak hastanın zarar görmesi olayıdır. Hemşirelik bakımında standart uygulamayı yapmama, bilgi ve beceri eksikliği/acemilik, tedbirsizlik, hastaya bakım vermeme gibi durumlar hemşirelik malpraktisi olarak adlandırılabilir. Aynı zamanda hemşirelerin sıklıkla karşılaştıkları tıbbi hatalar genel olarak; ilaç uygulama hataları, bakım standartlarını uygulamada ve izlemde yetersizlik, iletişimde yetersizlik, değerlendirme ve kontrol etme becerisinde ihmal ya da yetersizlik, mevcut protokollere uymama, hasta güvenliği ve koruyuculuğu ile ilgili girişimlerin yetersizliği olarak belirtilmektedir.

Bu derlemenin amacı, bakım ve tedavi sürecinde aktif rol oynayan sağlık profesyoneli hemşirelikteki tıbbi hatalara yönelik bilgileri derlemek ve son on yılda artan malpraktis davalarına dikkati çekmektir.

Anahtar Kelimeler: Malpraktis, hemşirelik, sağlık hizmeti.

MALPRACTICE IN NURSING SERVICES

ABSTRACT

Nurses are health professionals who serve at all levels of health care. It is known that nurses play an active role in health protection and development, patient care treatment process and rehabilitation process. In these processes, respect for life is one of important values.

Nurses use dependent, independent and semi-dependent roles in providing this service. from time to time fatigue, lack of education, communication problems, timelessness, lack of due diligence, carelessness or imprudence, inexperience in the profession, the reasons for not obeying laws and regulations may lead to medical errors.

Malpractice in nursing; or not knowing the task of the nurse is responsible for doing. It is the patient's injury that occurs because the nurse makes this task wrong or incomplete. Nursing malpractice can be called such as; the dot do standard practice in nursing care, knowledge and skills deficiency / inexperience, imprudence, don't care for patients, drug application errors, inability to follow maintenance standards and inadequacy in communication, inability to communicate, neglect or inability to assess and control skills, failure to comply with existing protocols, inadequacy of interventions related to patient safety and protection.

The purpose of this review is, to compile information on medical errors in nursing and to draw attention to increasing malpractice cases in the last decade.

Key Words: Malpractice, nursing, health care.

BİTKİLERDE QTL-SEQ YÖNTEMİ İLE HIZLI QTL HARİTALAMA

Harun KARCI

Murat GÜNEY

Salih KAFKAS

ÖZET

Yeni nesil dizileme teknolojileri, ıslah çalışmalarında markör destekli seleksiyonu yapabilmek için agronomik özellikler ile ilişkili markörlerin geliştirilmesi ve aday genlerin belirlenmesinde daha hızlı ve etkili bir yöntem haline gelmiştir. Önemli agronomik özelliklerin çoğu nicel özellikte olup birçok gen tarafından kontrol edilen kantitatif özellikli lokuslardır (QTL). QTL haritalama ve izolasyonu markör destekli seleksiyon ve o özelliğin çalışma mekanizmasını daha iyi anlamak bakımından verimli bir bitki ıslahı için oldukça önemlidir. Ayrıca bağlantı analizleri ile DNA markörlerinin seçimi ve seleksiyonu oldukça zahmetli bir işlemdir ve QTL analizleri laboratuvar yoğunluğu olan ve zaman alan bir yöntemdir. Diğer taraftan QTL-seq'in en önemli avantajı markör geliştirmeye gerek kalmadan QTL haritalamanın yapılmasıdır. QTL-seq aynı zamanda SNP-index ve bulk edilen DNA'ların kullanılarak kantitatif değerlerin daha doğru bir şekilde belirlenmesine de imkan sağlamaktadır.

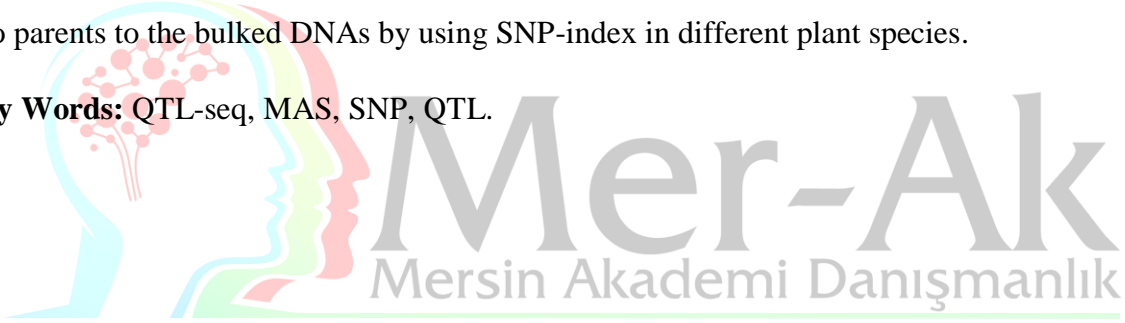
Anahtar Kelimeler: QTL-seq, MAS, SNP, QTL.

RAPID MAPPING OF QUANTITATIVE TRAIT LOCUS IN PLANTS BY QTL-SEQ

ABSTRACT

Next-generation sequencing technologies are making faster and more efficient to establish the association of agronomic traits with molecular markers or candidate genes, which is the requirement for marker-assisted selection in molecular breeding. The majority of agronomically important crop traits are quantitative, meaning that they are controlled by multiple genes with a small effect (quantitative trait loci, QTLs). Mapping and isolation of QTLs is an important for efficient crop breeding by marker-assisted selection (MAS) and for a better understanding of the molecular mechanisms underlying the traits. However, since it requires the development and selection of DNA markers for linkage analysis, QTL analysis has been time-consuming and labor-intensive. On the other hand, QTL-seq has a major advantage without necessity for DNA marker development and marker genotyping in mapping purposes. QTL-seq also allows an accurate quantitative evaluation of the genomic contribution from the two parents to the bulked DNAs by using SNP-index in different plant species.

Key Words: QTL-seq, MAS, SNP, QTL.

YENİ NESİL DİZİLEME TEKNOLOJİSİNİN BİTKİ ISLAHINDA KULLANIMI

Harun KARCI

Murat GÜNEY

Salih KAFKAS

ÖZET

Yeni nesil dizileme (NGS) teknolojilerinden yararlanılarak, ekonomik açıdan önemli birçok türde, de novo birleştirme ve dizileme ile tüm genomun baz dizisi belirlenmiştir. Ayrıca, SNP ve Indel gibi daha fazla moleküler markör düşük maliyetle hızlı bir şekilde geliştirilmiş ve bu markörler bitki ıslah programlarında MAS'ta kolayca uygulanabilmektedir. NGS teknolojileri, bütün genom analizi, transkriptome analizi, markör geliştirme ve ilişkili haritalama çalışmaları, markör destekli ıslah ve genetik çeşitlilik çalışmalarında yoğun olarak kullanılmaktadır. NGS teknolojisi, bitkilerde biyolojik sistemleri anlamak için altın bir fırsat sunmaktadır. Geleneksel Sanger dizileme yöntemine kıyasla, NGS'in maliyeti önemli ölçüde azalmış ve ileri NGS teknolojisi ile bitki genomunu belirlemek isteyen birçok araştırmacı için daha uygun olmuştur. Her ne kadar biyoinformatik araçlar gelişmiş olsa da, büyük baz dizi verilerinin depolanması hala zor olsa da, bitki ıslah süresi, üçüncü nesil dizileme yöntemleri sayesinde eskisinden çok daha hızlı olacak gibi görünmektedir.

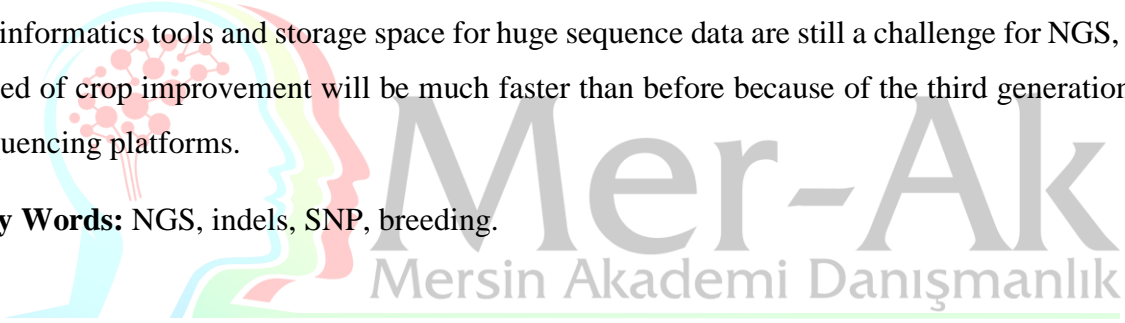
Anahtar Kelimeler: NGS, Indels, SNP, Islah.

USE OF NEXT GENERATION SEQUENCING TECHNOLOGY IN PLANT BREEDING

ABSTRACT

By exploiting next-generation sequencing (NGS) technologies, many species including economically important crops, have been subjected to whole-genome sequencing by *de novo* assembly and resequencing. Also, more molecular markers like SNPs and Indels have been rapidly developed at lower cost, and these markers are easily applicable to MAS in crop breeding programs. NGS technologies have been used extensively in whole-genome analysis, transcriptome analysis, marker development and association studies, marker-assisted breeding and genetic diversity studies. NGS technology provides a golden opportunity for understanding biological systems in crops. Compared to the traditional Sanger sequencing method, the cost of NGS is dramatically decreased, and employing advanced NGS technology is more feasible for many researchers who wish to sequence crop genomes. Although the development of bioinformatics tools and storage space for huge sequence data are still a challenge for NGS, the speed of crop improvement will be much faster than before because of the third generation of sequencing platforms.

Key Words: NGS, indels, SNP, breeding.

BİTKİLERDE İLİŞKİLİ HARİTALAMA (AM) VE MARKÖR GELİŞTİRME

Harun KARCI

Murat GÜNEY

Salih KAFKAS

ÖZET

DNA markörlerinin ve ileri istatistik metotların geliştirilmesi ile birlikte kantitatif özellik tarafından kontrol edilen gen bölgelerinin tanımlanmasını mümkün olmuştur. Kantitatif özellik lokusların (QTL) belirlenmesine yönelik iki farklı metot kullanılmaktadır; QTL interval mapping ve GWAS (genome-wide association studies/mapping). İlişkili haritalama esaslı bağlantı dengesizliği GWAS olarak da adlandırılmakta ve birçok bitkide ilişkili haritalama çalışmaları devam etmektedir. İlişkili haritalama çalışmaları, yeni nesil dizileme yöntemleri ile birlikte düşük maliyetli ve daha verimli çıktılar elde edilebilmektedir. Yeni nesil dizileme yöntemleri markör geliştirmek ve genotiplendirme çalışmaları için oldukça yoğun olarak kullanılmaktadır. Ayrıca ilişkili haritalamada SNP (single nucleotide polymorphisms), DArT markörleri ile birlikte CNV (copy number variations), PAV (presence and absence variations), InDel (insertion-deletions), ve ISBP (insertion-site-based polymorphisms) markörleri de kullanılabilir. Bu çalışma ile birlikte ilişkili haritalama ve bağlantı dengesizliği arasındaki bağ ve ilişkili haritalama için gerekli adımlar hakkında genel bir bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: İlişkili haritalama, bağlantı dengesizliği, QTL, SNP.

ASSOCIATION MAPPING AND MARKER DEVELOPMENT IN PLANTS

ABSTRACT

With the availability of DNA-based molecular markers and that of sophisticated statistical tools in late 1980s and later, it became possible to identify genomic regions that control a quantitative trait. The two methods used for this purpose included quantitative trait loci (QTL) interval mapping and genome-wide association mapping/studies (GWAS). A large number of studies involving linkage disequilibrium (LD) based association mapping (AM), also called as genome wide association studies (GWAS), have been conducted in crop plants. AM studies have been facilitated by the availability of high-throughput and low-cost next generation sequencing (NGS) platforms, so that much of the genotyping work can now be easily outsourced in a cost-effective manner. These NGS platforms are being extensively utilized for development of markers and also for genotyping. In addition to single nucleotide polymorphisms (SNPs) and DArT markers, other newer marker types can also be designed using copy number variations (CNVs), presence and absence variations (PAVs), insertion–deletions (InDels), and insertion-site-based polymorphisms (ISBPs), which are being discovered in a number of crops. In this study, we describe the relation of linkage disequilibrium (LD) to association mapping, give an overview of the steps required for association mapping.

Key Words: Association mapping, Linkage disequilibrium, SNP, QTL.

TARSUS PAMUKLUK BARAJI ENJEKSİYON ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ

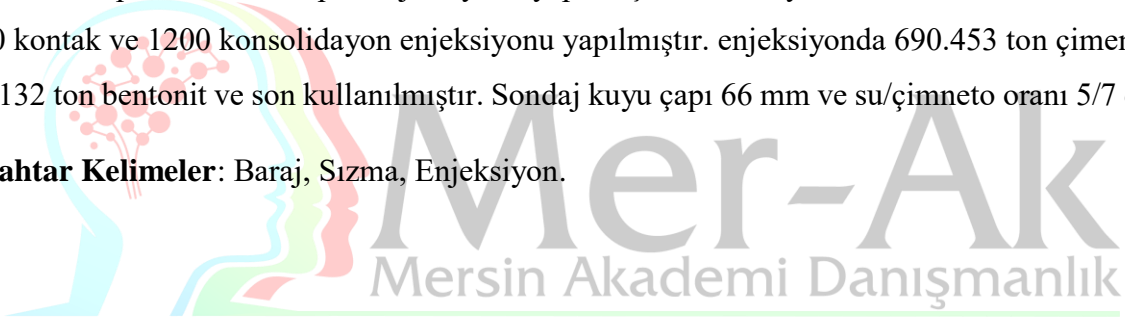
Aydın ALPTEKİN

Murat YAKAR

ÖZET

Enjeksiyon uygulamaları sızmayı kontrol etmek ve barajlarda stabiliteyi arttırmak için yapılır. Bu çalışmada, Tarsus' ta bulunan Pamukluk Barajı'nın dolusavak, plinth hattı ve derivasyon tüneline yapılan enjeksiyon çalışmaları incelenmiştir. Baraj alanı çevresinde magmatik kayalar bulunmaktadır. Barajın tabanında bulunan magmatik kayalar, gabro, diyorit, diyabaz ve granofir düşük geçirgenliğe sahiptir, oysaki dolusavak ve derivasyon tüneline bulunan moloz yüksek geçirgenliğe sahiptir. Dolusavak ve plinth hattında 3 metre aralıkla 241 perde ve 241 kapak enjeksiyonu yapılmıştır. Derivasyon tüneline 3 metre aralıkla 300 kontak ve 1200 konsolidasyon enjeksiyonu yapılmıştır. enjeksiyonda 690.453 ton çimento, 13.132 ton bentonit ve son kullanılmıştır. Sondaj kuyu çapı 66 mm ve su/çimneto oranı 5/7 dir.

Anahtar Kelimeler: Baraj, Sızma, Enjeksiyon.

INVESTIGATION OF GROUTING APPLICATIONS IN TARSUS PAMUKLUK DAM

ABSTRACT

Grouting applications are performed to control seepage and improve stability of dams. In this study, grouting applications that have been done at spillway, plinth and diversion tunnel in Pamukluk Dam, located in Tarsus (Turkey), were investigated. Igneous rocks are located in the vicinity of the dam site. Igneous rocks, gabbro, diorite, diabase and granofir, located at the bottom of dam have low permeability; whereas, talus located at spillway and derivation tunnel has high permeability. At spillway and plinth, 241 blanket and 241 curtain grouting have been done with 3. meters spacing. At diversion tunnel, 300 contact and 1200 consolidation grouting have been done with 3 meters spacing. In the grouting; 690.453-ton cement, 13.132-ton bentonite and water have been used. The borehole diameter was 66 mm and water/cement ratio was 5/7

Key Words: Dam, Seepage, Grout.

KAYA DÜŞMESİNDEN ETKİLENEN BÖLGENİN 3B MODELLENMESİ İÇİN ÖN DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

Aydın ALPTEKİN

Mehmet Özgür ÇELİK

Yusuf DOĞAN

Murat YAKAR

ÖZET

Ülkemiz sahip olduğu jeolojik koşullar sebebiyle sıklıkla insanların can ve mal güvenliğini tehdit eden doğal afetlere maruz kalmaktadır. Dağlık alanlarda sık görülen afetlerden olan kaya düşmesi binalara, karayollarına ve demiryollarına zarar vermektedir. Kaya kütleleri üzerindeki kuvvetlerin değişmesi sonucu kaya düşmesi olmaktadır. Kaya düşmesi analizlerinde uygulanan klasik yöntem 3B modellemedir. Bölgenin sayısal yükseklik modeli, eğim haritası, kayaların kütleleri belirlenmekte ve 3B analiz yapabilen bilgisayar programları sayesinde kayaların ulaşabilecekleri en uzak mesafe, sıçrama yükseklikleri ve kinetik enerjileri elde edilmektedir. Son yıllarda gelişen teknoloji ile afetlerin yersel lazer tarayıcı (YLT) ve insansız hava aracı (İHA) kullanılarak modellenmesi yaygın bir hale gelmiştir. YLT ve İHA kullanarak kısa sürede yüksek hassasiyette modelleme yapabilmek mümkündür. Bu çalışmada aşırı yağışlardan kaynaklanan kaya düşmesi olayı sonrasında alınabilecek önlemler tartışılacaktır. Bu amaç ile yapılmış olunan çalışmalar incelenecek ve korunma yöntemleri değerlendirilecektir.

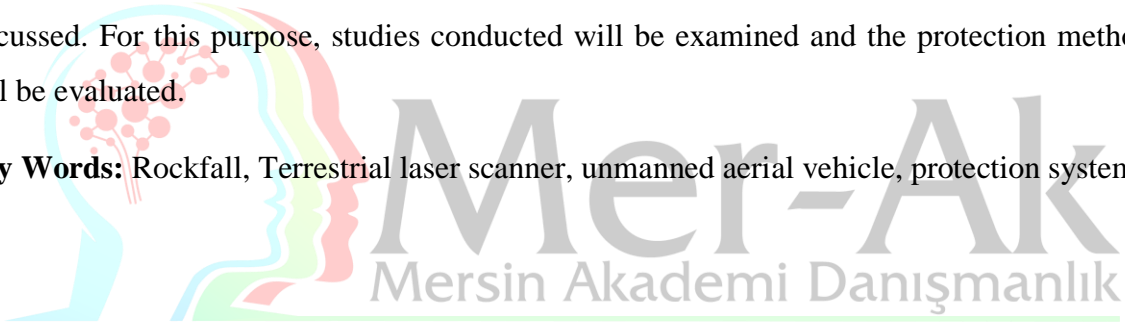
Anahtar Kelimeler: Kaya düşmesi, yersel lazer tarayıcı, insansız hava aracı, korunma yöntemleri.

A PRE-FEASIBILITY STUDY FOR 3D MODELLING OF THE AREA AFFECTED FROM ROCKFALL

ABSTRACT

Our country is often exposed to natural disasters due to its geological conditions, which cause a threat to safety of life and property. Rockfall, which is frequently seen disaster at mountainous regions, damage to houses, highways and railways. Rockfall occurs as a result of change in the forces on the rock masses. The classical method applied in rockfall analysis is 3D modelling. The region's digital elevation model, slope map, the mass of the rocks are determined and computer programs capable of 3D analysis are able to obtain the furthest distance, bouncing heights and kinetic energies of the rocks. In recent years, it has become common to model disasters using terrestrial laser scanner (TLS) and unmanned aerial vehicle (UAV). Modelling in a short time with high precision is possible with using TLS and UAV. In this study, the precautions that can be taken after rock fall due to excessive rainfall will be discussed. For this purpose, studies conducted will be examined and the protection methods will be evaluated.

Key Words: Rockfall, Terrestrial laser scanner, unmanned aerial vehicle, protection systems.

KANLIDIVANE ÖREN YERİNDEKİ ANIT MEZARIN YERSEL LAZER TARAYICI İLE MODELLENMESİ

Mehmet Özgür ÇELİK

Aydın ALPTEKİN

Murat YAKAR

ÖZET

Kanlıdivane Ören Yeri antik dönemde bölgeyi hâkimiyeti altında tutan Olba Krallığının denize açılan kapısı ve önemli dinsel merkezi konumda yer almıştır ve Bizans döneminde de bu özelliğini korumuştur. Dinsel yapısının yanı sıra yapılan son çalışmalarla birlikte birçok zeytinyağı üretim atölyelerinin olduğu tespit edilmiş ve bu özelliğiyle ayrı bir kent konumunda olduğu belirlenmiştir. Ören yerinde günümüze ulaşan 4 adet kilise, çok sayıda zeytinyağı atölyesi, sarnıç, harabe ev ve anıt mezarlar bulunmaktadır Anıt mezar da ören yerinde bulunan, bugünlere ulaşmış ve ayakta kalabilmiş mezarlardandır. Bu çalışma kapsamında anıt mezarın; gittikçe gelişen ve kullanımı yaygınlaşan yersel lazer tarayıcı ile ölçülmesi gerçekleştirilmiştir. Yersel lazer tarayıcılar; lazer veya kızılötesi ışınların objelere gönderilmesi ve geri yansımaları yöntemine göre çalışmaktadır. Bu sayede fiziksel objenin şekil, boyut ve ölçüsünde herhangi bir değişiklik olmadan 3B verisi elde edilebilmekte ve bu veriler bilgisayar ortamına aktarılabilir. Yüksek hassasiyet ve doğrulukta 3B modeller üretilebilmektedir. 3B model ile tarihi, kültürel, turistik değere ve önem sahip yapı ve yerler hakkında güvenilir-doğru bilgi elde edilebilmektedir.

Bu çalışmada da anıt mezar yersel lazer tarayıcı ile taranmış ve 3B model üretilmiştir. Çalışma bölgesine ilişkin görsel ve sayısal veriler elde edilmiştir. Bu veriler ışığında böylesi önemli yapı ve yerlerin yönetiminin-korunmasının-kullanılmasının daha sağlıklı yapılacağı, verilerin restorasyon işleminde kullanılabileceği düşünülmektedir. Turizm faaliyetlerin artırılmasında 3B modelin altlık olarak kullanılabileceği öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler Ören yeri, yersel lazer tarayıcı, 3B model.

MODELLING OF THE MAUSOLEUM IN KANLIDIVANE RUİNS WITH TERRESTRIAL LASER SCANNER

ABSTRACT

Kanlıdivane Ruins was the gateway to the sea and an important religious centre of the Olba Kingdom which kept the region under control during the ancient period. Kanlıdivane Ruins protected that feature during the Byzantine Period, too. In addition to its religious structure, it has been determined that there are many olive oil production workshops along with the recent works and it has been determined that it is a separate city with this feature. There are 4 churches, many olive oil workshops, cisterns, in houses and mausoleums. The monumental tomb is one of the graves that have achieved and survived. Within the scope of this study; has been carried out by using the ever-developing terrestrial laser scanner. Terrestrial laser scanners; laser or infrared rays are sent to objects and works according to the reflection method. This data can be transferred to the computer environment. 3D models can be produced on high accuracy and truth. With the 3D model, reliable and accurate information can be obtained from buildings of historical and touristic value. In this study, the mausoleum has scanned with a terrestrial laser scanner and 3D model generated. Visual and numerical data of the study area have obtained. In light of these data, it is thought that the management-protection-use of such important structures and places will be made healthier. It is thought that this data can be used in a restoration process. It is foreseen that the 3D model can be used as a base for increasing tourism activities.

Key Words: Ruins, terrestrial laser scanner, 3D model.

BİTKİLERDE MADS-BOX TRANSKRİPSİYON FAKTÖR AİLESİNİN ROLÜ

Leyla GÜNDÜZ

Murat GÜNEY

Harun KARCI

ÖZET

Son yıllarda, transkripsiyon faktörlerinin bitkilerde gen ekspresyonu ve gelişiminin en önemli düzenleyicilerinden biri olduğu bulunmuştur. Organizmalardaki görev farklılıklarına göre birçok alt gruba ayrılırlar. MADS-Box, bitkilerdeki transkripsiyon faktörleri gen ailesinin bir üyesidir. Bitki gelişiminde çok önemli bir rollere sahiptir. Bu gen ailesi, bitki gelişim süreçlerinin kilit düzenleyicileridir. Son yıllarda *Arabidopsis* genomunda çok sayıda MADS-Box geni ortaya çıkarılmıştır. Bu MADS-Box genleri çiçek gelişimi, tohum gelişimi, çiçek meristemi ve organların belirlenmesi, embriyo gelişimi ve üreme organlarının gelişimi sırasında önemli roller oynar. Ancak, çiçek gelişiminde organların belirlenmesinde ilk aşamadan itibaren kilit rol oynamaktadır. Bu nedenle, MADS-Box gen ailesinin bitkilerde rolünü anlamak ve gelecekteki çalışmalar için MADS-Box transkripsiyon faktörü ailesinin bitkilerde fonksiyonlarını bilmek önemlidir.

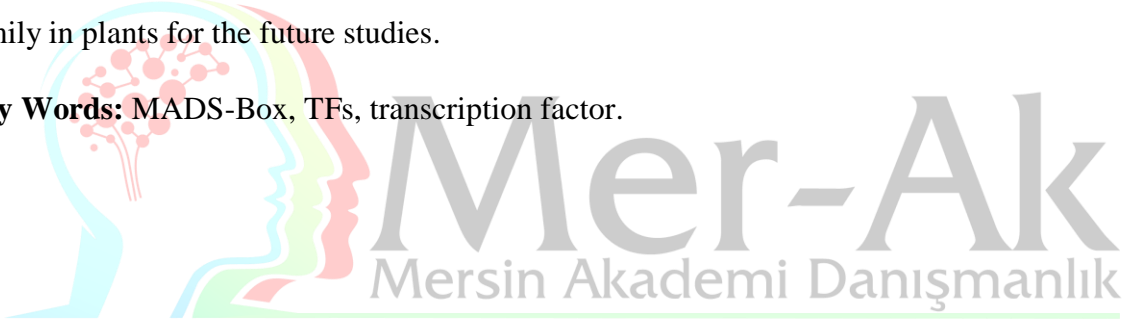
Anahtar Kelimeler MADS-Box, TF, transkripsiyon faktör.

ROLES OF MADS-BOX TRANSCRIPTION FACTOR FAMILY IN PLANTS

ABSTRACT

In recent years, transcription factors are found to be the most important regulators of gene expression and development in plants. They are divided into many sub-groups according to the differences of their task in the organisms. MADS-Box is a member of transcription factor gene family in plant. It has a lot of significant role in plant development. This gene family are key regulators of plant development processes. A large number of MADS-Box genes have been emerged from the genome of *Arabidopsis* in recent years. These MADS-Box genes play important roles during flower development, seed development, determination of floral meristem and organ identity, embryo development, and reproductive organs development. However, they plays key role in flower development from the early stage of determining the identity of floral meristems. Therefore, it is important to understand the role of the MADS-Box gene family in plants. It is important to know the functions of MADS-Box transcription factor family in plants for the future studies.

Key Words: MADS-Box, TFs, transcription factor.

WRKY-BİTKİLERDE EN GENİŞ TRANSKRİPSİYON FAKTÖR AİLESİ

Leyla GÜNDÜZ

Salih KAFKAS

Murat GÜNEY

ÖZET

Son yıllarda transkripsiyon faktörleri üzerine yapılan çalışmalar artmaktadır. Transkripsiyon faktörleri (TF), çalışılan organizmanın görevlerini anlamada önemli rollere sahiptir. TF, bitkilerde gen ekspresyonu ve transkripsiyonun temel düzenleyicileridir. Genlerin promotör bölgelerindeki spesifik sekansları tanıyan DNA-bağlanma domainlerini içeren proteinlerdir. DNA'yı RNA'ya dönüştürme süreçlerini düzenlerler ve dahil olurlar. Organizma'nın gelişimi, hücre farklılaşması, metabolik yollar, hastalıklara karşı direnci ve diğerleri gibi hemen hemen tüm biyolojik süreçlerde hayati rol oynarlar. Örneğin, bitkilerde TF'ler metabolik, gelişimsel ve strese yanıt için kullanılmıştır. Organizmalardaki görev farklılıklarına göre birçok alt gruba ayrılırlar. WRKY'lerin bitkilerdeki en büyük transkripsiyon faktörü ailesi olduğu bilinmektedir. Tohum, polen ve endosperm gelişimi gibi bitki gelişiminde önemli rol oynarlar ve bitki immün sisteminin düzenlenmesi ile ilgili rolleri vardır. Bitki savunma mekanizmasında çok önemli rol oynarlar. WRKY gen ailesi, biyotik ve abiyotik streslere karşı mücadelede de aktif rol oynar. WRKY gen ailesi kendi aralarında organizmalarda farklı görevlere sahip birçok alt gruba bölünürler. Organizmalardaki bu görevleri tanımlamak gelecekteki çalışmalar için oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler WRKY, DNA, RNA, TF.

WRKY – THE LARGEST TRANSCRIPTION FACTOR FAMILY IN PLANTS

ABSTRACT

In the recent years, studies on transcription factors (TFs) have been increased. TFs have very important roles in understanding the tasks of the organism. Transcription factors are essential regulators of gene expression and transcription in plants. They are proteins that contain DNA-binding domains that recognize specific sequences within the promoter regions of the genes; they regulate and involved in the process of converting DNA into RNA. They play vital role in almost all biological processes such as organism's development, cell differentiation, metabolic pathways, resistance of disease and others. For example, in plants, TFs have been used for metabolic, developmental, and stress response pathways. They are divided into many sub-groups according to the differences in organisms. The WRKY is known to be the largest transcription factor family in plants. They play important roles in plant development like development of seed, pollen, and endosperm. WRKY transcription factors related with regulation of plant immune responses. They have important role in plant defense mechanism. WRKY gene family plays active roles in various plant organisms coping with against biotic and abiotic stresses. WRKY gene family are divided into many sub-groups and have different tasks in organisms. Defining these tasks in the organism are very important for future studies.

Key Words: WRKY, DNA, RNA, TF.

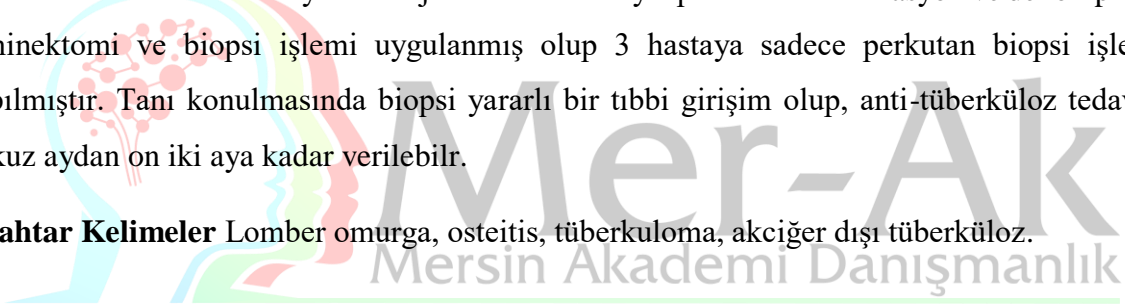
PRİMER OMURGA TÜBERKÜLOZ HASTALARIMIZ TEŞHİS VE TEDAVİSİ

Aykut AKPINAR

ÖZET

Mikobakterium Tüberkülosis gelişmekte olan ülkelerde beslenme yetersizliği, hijyen eksikliği, ilaç yanlış kullanımı / ilaç direnç, immün yetmezlik, hemodiyaliz nedeniyle artmıştır. TBC enfeksiyonunun spinal tutulumu tüm TBC hastalarının %1'inde görülmektedir. Spinal TBC %90 oranında torakal ve lomber bölge tutulmaktadır. Bu çalışmada, 2016-2019 yılları arasında hastanemiz Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nöroşirurji kliniğinde primer tanılar biopsi ile konulan vertebra tüberkülozu saptanan olguları sunduk. 10 hastanın 7 si erkek, 3 kadındı. Yaş ortalaması 53.2 ± 22.3 idi. Altı hastada torakal, 3 hastada lomber alanda lezyon mevcuttu. Bir hastada hem torakal hemde lomber bölgede tutulum mevcuttu. Yedi hastaya dayanılmaz ağrı ve kifotik deformite veya nörolojik defisit nedeniyle posterior stabilizasyon ve dekompresif laminektomi ve biopsi işlemi uygulanmış olup 3 hastaya sadece perkutan biopsi işlemi yapılmıştır. Tanı konulmasında biopsi yararlı bir tıbbi girişim olup, anti-tüberküloz tedavisi dokuz aydan on iki aya kadar verilebilir.

Anahtar Kelimeler Lomber omurga, osteitis, tüberkuloma, akciğer dışı tüberküloz.

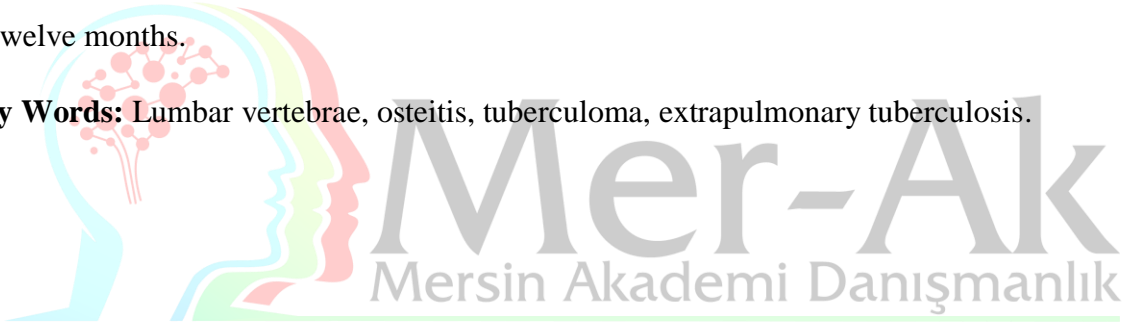

PRIMARY SPINAL TUBERCULOSIS PATIENT'S DIAGNOSIS AND TREATMENT

ABSTRACT

Mycobacterium tuberculosis is an endemic problem in developing countries because of malnutrition, poor sanitation, lack of hygiene awareness, improper use of drugs, drug resistance, and immunodeficiency. TBC infection with spinal involvement occurs less than 1% of patients with TBC. Spinal TBC involved 90% both thoracal and lumbar vertebrae. In this study we present primary vertebrae tuberculosis patients that were diagnosed by biopsy at Haseki Training and Research Hospital Neurosurgery department between 2016-2019. Out of ten patients; seven ones were male and three ones were female. Mean age was 53.2 ± 22.3 . Six patient had thoracal, three had lumbar pathology and one patient had both lumbar and thoracal involvement. Due to incredible pain and kyphotic deformity 7 patient had undergone posterior decompression and stabilization. Three patient had percutaneous biopsy. In order to find etiology, biopsy is helpful for medical treatment. Antituberculosis therapy can be given for nine to twelve months.

Key Words: Lumbar vertebrae, osteitis, tuberculoma, extrapulmonary tuberculosis.

ARAÇ BATARYALARI İÇİN SICAKLIK-GÜÇ İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ercan KÖSE

ÖZET

Elektrokimyasal bir yapıya sahip olan araç bataryaları, 1859 yılında bulunmuş olmasına rağmen günümüzde hala yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu bataryalar, içten yanmalı motora sahip araçlar için önemli bir eleman olmuştur. Bunların en yaygın olarak kullanılanları kurşun-asit bataryalardır. Kurşun asit araç bataryalarındaki her bir hücrede; negatif yüklü elektrotta kurşun, pozitif yüklü elektrotta kurşun dioksit (PbO_2) ve elektrolit olarak sülfürik asit (H_2SO_4) bulunmaktadır. Elektriksel şarj ve deşarj sırasında kimyasal dönüşümlere bağlı süreçler meydana gelmektedir. Bu süreçlerin gerçekleşmesi sırasındaki sıcaklık batarya güç verimliliğini önemli ölçüde etkilemektedir. Bataryaların çalışma sıcaklık değişim aralığı $-30^{\circ}C$ 'den $+70^{\circ}C$ 'ye kadar beklenmesine rağmen, sıcaklık değişimi bataryanın verebileceği gücü %20 oranında etkileyebilmektedir. Belli bir sıcaklığa kadar, sıcaklık arttıkça bataryanın verebileceği güç de artmaktadır. Bu durumun aksine içten yanmalı motorlara sahip araçların ilk çalışması için istediği güç ise sıcaklıkla ters orantılıdır. Düşük sıcaklıklarda aracın ilk çalışması için istediği güç çok yüksekken, yüksek sıcaklıklarda istediği güç değeri önemli ölçüde düşmektedir. Bu çalışmada, güç-sıcaklık değişimleri ayrıntılı olarak incelenmiştir. Sıcaklık değişiminin bataryanın verebileceği gücü ve içten yanmalı motorunun ilk çalışması için istediği gücü önemli ölçüde etkilediği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler İçten Yanmalı Motor (İYM), Batarya, Sıcaklık, Güç.

THE EVALUATION OF TEMPERATURE-POWER RELATIONSHIPS FOR VEHICLE BATTERIES

ABSTRACT

Although the vehicle batteries with electrochemical structure were found in 1859, they are still widely used today. These batteries have been an important component for vehicles with internal combustion engines. The most common used of these are lead-acid batteries. In each cell in lead acid vehicle batteries; The negative charged electrode contains lead, the positive charged electrode contains lead dioxide (PbO₂) and electrolyte sulfuric acid (H₂SO₄) materials. During the electrical charging and discharging, various processes due to chemical transformations occur. The temperature during the realization of these processes have been significantly affects the battery power efficiency. Although the operating temperature range of the batteries is expected from -30 °C to + 70 °C, the temperature change can be affect the power that can be given by the battery by 20%. Up to a certain temperature, the higher the temperature, the more power the battery can be given. In contrast, the power required for the first operation of vehicles with internal combustion engines is inversely proportional to temperature. At low temperatures, While the power required for the first start-up of the vehicle have very high, high temperatures the desired power rating have been significantly reduced. In this study, power-temperature changes are examined in detail. It has been emerged that the temperature change can be significantly affect the power required by the battery and the power it wants for the first operation of the internal combustion engine.

Key Words: Internal Combustion Engine (ICE), Battery, Temperature, Power.

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN ÖRGÜTSEL YABANCILAŞMALARININ SOSYO-DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Menderes KOVANCI

Hüseyin ERGEN

ÖZET

Bireyler örgütlü bir yapı içinde dünyaya gelirler ve yaşamlarını devam ettirmek amacıyla birlikte çalışma alışkanlıkları geliştirirler. Bireyler ortak bir amacı gerçekleştirmek amacıyla sistemli yapılar olan örgütleri meydana getirerek yaşamlarının büyük bir kısmını bu örgüt içerisinde geçirmektedirler. Toplumsal yapı içerisinde bireyin toplumsallaşmasını ve kültürün gelecek nesillere aktarılması işlevini gören örgütler ise eğitim örgütleridir. Hiç şüphesiz eğitim örgütlerinin en önemli çalışanı ise öğretmenlerdir. Bu çalışmada öğretmenlerin örgütsel yabancılaşma algıları ile örgütsel yabancılaşma algılarının sosyo-demografik değişkenlere göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği orta konması amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu belirlemek amacıyla olasılıklı örnekleme yöntemlerinden küme örnekleme kullanılmıştır. Mersin ili merkez ilçelerinde görev yapan 831 ilkokul öğretmeni araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak Eryılmaz (2010) tarafından geliştirilen Örgütsel Yabancılaşma Ölçeği kullanılmıştır. Katılımcı özelliklerinin belirlenmesinde kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Bu çalışmada öğretmenlerin örgütsel yabancılaşma ve örgütsel yabancılaşmanın alt boyutlarından anlamsızlık, yalıtılmışlık ve kendine yabancılaşma alt boyutlarında “hiçbir zaman” düzeyinde yabancılaşma yaşadıkları, güçsüzlük ve kuralsızlık alt boyutlarında ise “nadiren” düzeyinde yabancılaşma yaşadıkları sonucu elde edilmiştir. Örgütsel yabancılaşma ve alt boyutlarına yönelik puan ortalamalarının; medeni durum, en son mezun olunan okul, kurumdaki çalışma süresi değişkenlerine göre gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı, cinsiyet, yaş ve kıdem değişkenlerine göre ise grup ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğu sonucu elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler Örgütsel yabancılaşma, ilkokul öğretmenleri, öğretmen görüşleri, sosyo-demografik değişkenler.

AN ANALYSIS OF ORGANIZATIONAL ALIENATION LEVELS OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS WITH REGARD TO SOCIO DEMOGRAPHIC VARIABLES

ABSTRACT

Individuals are born to world within organized settings and develop collaborative habits to survive. Individuals lead most of their lives within organizations which they make up systematically to realize some common purposes. Education organizations are those who function socialization of individual and handing culture down the next generations within societal structure. Doubtlessly, critical laborers of education organizations are teachers. In this study, teachers' perceptions of organizational alienation and whether their perceptions differ significantly with respect to some socio-demographic variables were sought to conceive. Cluster sampling, one of the probability sampling methods was used to determine study group of the research. A total of 831 primary school teachers charged in the metropolitan districts of Mersin province constituted the sample of the research. Organizational Alienation Scale developed by Eryilmaz (2010) as the data collection means of research was used. Personal information form is used to collect data on teacher characteristics. As a result of the study, it was observed that teachers experienced organizational alienation and among sub-dimensions, meaninglessness, social isolation and self-estrangement, at "never" level; and powerlessness and normlessness at "seldom" level. Analyses of the data showed that there were no significant difference among average scores obtained from the scale and its subscales with respect to marital status, degree of graduation and tenure; and some differences were observed in relation o gender, age, and seniority among the opinions of teacher groups.

Key Words: Organizational alienation, primary school teachers, teacher opinions, socio-demographic variables.

YENİ KAMU İŞLETMECİLİĞİ VE KAMU GÖREVLİSİ KİMLİĞİ: GÜÇLENDİRME KAVRAMI ÜZERİNDEN ELEŞTİREL BİR İNCELEME

Murat YILDIRIM

ÖZET

Güçlendirme kavramı; içinde buldukları durum ya da koşulları geliştirmek suretiyle, insanları, örgütleri ve toplumları çok daha etkili ve güçlü kılmak için bilinçli bir çabayı belirtmektedir. Çalışanı güçlendirme, çalışanların örgütte bir kimlik duygusuyla hareket etmelerini sağlayacak, bilişsel ve duygusal bakımdan birbirlerine ve örgüte bağlılıklarını artıracak şekilde görevler, insanlar ve süreçler arasındaki ilişkilerin yeniden yapılandırılmasını gerektirmektedir. Bu kapsamda, güçlendirmenin, yapısal ve psikolojik olmak üzere iki temel boyutu bulunmaktadır. Yapısal güçlendirme, çalışanların; bilgi, beceri ve yeteneklerini keşfedip sürekli geliştiren, örgütte üstlendikleri görevlerini yeterince özgür ve yaratıcı bir biçimde yerine getirmelerini sağlayan, örgütsel süreçteki sorumluluk ve katılım düzeylerini yükselten koşulların oluşturulmasıdır. Psikolojik güçlendirme ise çalışanların, öz-yeterlilik, güven ve etkililik duygularını güçlü bir biçimde duyumsamalarını yansıtan, örgütün maddi koşulları karşısında olumlu psikolojik tepkiler göstermeleridir. Güçlendirme, 20. yüzyılın son çeyreğinde kamu yönetiminde kuramsal ve pratik açıdan gündeme gelen yeni kamu işletmeciliği yaklaşımının temel söylemlerinden birisini oluşturmuştur. Neo-liberalizmin küçük devlet ve serbest piyasa vurgusuyla uyumlu bir biçimde kamu sektörünün verimlilik ve performansını geliştirmek amacıyla kamu yönetiminde köklü değişiklikler uygulamaya geçirilmiştir. Özel sektör felsefe, pratik ve değerlerini üstün tutan yaklaşım tarzıyla yeni kamu işletmeciliği, kamu görevi, hizmeti ve çalışanlarına karşı yeni bir bakış açısını nitelemiştir. Piyasa ve rekabet temelli yönetsel bir yapılanmanın ve hizmet sunum tarzının benimsenmesi, doğal olarak, kamu personeli yönetim paradigmasında ve kamu görevlisi kimliğinde bir farklılaşmayı beraberinde getirmiştir. Betimsel araştırma yönteminin kullanıldığı bu çalışmada, öncelikle güçlendirme kavramı tanımlanarak yeni kamu işletmeciliği üzerinde durulmuş, sonrasında yeni kamu işletmeciliğinin kamu örgütlerindeki güçlendirme pratiklerinin kamu görevlileri üzerindeki etkileri eleştirel bir bakış açısıyla irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel yabancılaşma, ilkökul öğretmenleri, öğretmen görüşleri, sosyo-demografik değişkenler Güçlendirme, Yeni Kamu İşletmeciliği, Kamu Görevlisi.

THE NEW PUBLIC MANAGEMENT AND THE IDENTITY OF THE PUBLIC SERVANT: A CRITICAL REVIEW FROM THE POINT OF VIEW OF EMPOWERMENT

ABSTRACT

The concept of empowerment defines a conscious effort to make people, organizations, and societies more effective and powerful by developing the situations or conditions in which they exist. The empowerment of employee requires restructuring the relationships between tasks, people, and processes to allow employees to act with a sense of identity in the organization and to increase the commitment of employees to each other and to the organization in a cognitive and emotional manner. In this context, empowerment has two main dimensions: structural and psychological. Structural empowerment is the creation of conditions which explore and improve the knowledge, skills and abilities of employees, which enable them to realize in a free and creative manner their duties in the organization, and which raise their level of responsibility and participation in the organizational process. Psychological empowerment is the positive psychological responses of employees to the organization's material conditions, reflecting the strong sense of self-competency, self-confidence and self-efficacy. Empowerment has been one of the main discourses of the new public management, which has come to the fore in public administration from the theoretical and practical point of view. In order to improve the efficiency and performance of the public sector in accordance with the emphasis of neo-liberalism on the small government and free market, radical changes in public administration have been implemented. The new public management with its approach that sets the philosophy, practice and values of private sector superior has characterized a new perspective towards public duty, service and servants. The adoption of a market- and competitive-based government structure and service delivery style has naturally brought about a differentiation in the public personnel management paradigm and in the identity of the public servant. In this study, using the descriptive research method, primarily the concept of empowerment has been defined, and the new public management has been emphasized; and secondly, the effects of the empowerment practices in the public organizations of the new public management have been examined from a critical point of view.

Key Words: Empowerment, New Public Management, Public Servant.

ALYSSUM FLORIBUNDUM BİOSS. & BALANSA (BRASSICACEAE) BİTKİSİNDEN ELDE EDİLEN FENOLİK YAPIDAKİ BİLEŞİKLERİN TAYİNİ VE DU-145 HÜCRE HATTI ÜZERİNE SİTOTOKSİK ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Mariam ALZAIM

Pelin EROĞLU

Derya YETKİN

ÖZET

Ülkemiz, farklı iklim ve ekolojik koşulları ile doğal tıbbi-aromatik bitkiler açısından oldukça zengindir [1]. Brassicaceae familyası üyeleri; antioksidan ve antikanser özellikleri ile ilgili olarak fenolik asitler, flavonoidler ve vitaminler gibi çeşitli biyolojik aktif bileşikler bakımından zengindir ve çeşitli kanser türlerinde tümör oluşumunu inhibe etme özellikleri vardır [2]. Brassicaceae familyasından biri Alyssum cinsidir. Alyssum L. cinsi, Türkiye’de Florası’nın da büyük cinsleri arasında yer almakta ve 90 türle temsil edilmektedir [2]. Bu çalışmanın amacı *A. Floribundum* kök, gövde’sinin etanol ekstraktının antioksidan özelliklerinin ve sitotoksik etkilerinin belirlenmesidir. Özütlemlerin toplam fenolik madde miktarı tayini, folin ciocalteu yöntemi kullanılarak belirlendi. Özütlemlerin sitotoksik etkisi DU-145 prostat kanser hücre hattı üzerinde X-celligence yöntemi kullanılarak değerlendirildi. Özütlemlerin toplam fenolik madde içeriği değerleri 1 g örnek başına sırasıyla kök’te 12.6 ± 0.4 , gövde’de 8.2 ± 0.1 , yaprak’ta 4.9 ± 0.5 , çiçek’te 5.7 ± 0.55 mg gallik asit eşdeğeri olarak bulundu. DU-145 prostat kanser hücre hattına farklı konsantrasyonlarda uygulanan *A. Floribundum*’un kök ve gövde özütlemlerinin 24, 40, 48 ve 55 saat sonundaki IC_{50} değerleri sırasıyla IC_{50} kök= 192.1-143.6-157.4 -160.9 μ M, IC_{50} gövde = 29.12- 24.37- 26.72- 31.21 μ M arasında hesaplandı.

Anahtar Kelimeler: *Alyssum Floribundum* Bioss. & Balansa (Brassicaceae), DU-145 Prostat Kanseri Hücre Hattı, X-Celligence, Sitotoksik Etki, Fenolik Bileşikler, Folin Ciocalteu.

DETERMINATION OF COMPOUNDS IN PHENOLIC STRUCTURE OBTAINED FROM ALYSSUM FLORIBUNDUM BOISS. & BALANSA (BRASSICACEAE) PLANT AND INVESTIGATION OF THEIR CYTOTOXIC EFFECTS ON DU-145 CELL LINE

ABSTRACT

Our country is rich in natural medicinal-aromatic plants with different climate and ecological conditions. Members of the family of Brassicaceae; It is rich in various biological active compounds such as phenolic acids, flavonoids and vitamins in relation to antioxidant and anticancer properties as inhibiting tumor formation in various types of cancers. One of the Brassicaceae family is Alyssum. Alyssum L. genus, Located between the big genus in the Flora in Turkey and are represented of 90 species. The aim of this study was to determine the antioxidant properties and cytotoxic effects of ethanol extract of *Alyssum floribundum boiss & Balance* from root, stem. The total phenolic content of the extract was determined by using folin ciocalteu method and the cytotoxic effect of the extracts was evaluated using the x-celligence method on the prostate DU-145 cancer cell line. The total phenolic content in one gram from the extract were in root, stem, leaf, flower = 12.6 ± 0.4 - 8.2 ± 0.1 - 4.9 ± 0.5 - 5.7 ± 0.55 mg gallic acid respectively. IC₅₀ values were calculated from root and stem extracts of A. Floribundum applied at different concentrations to the DU-145 prostate cancer cell line at 24,40,48 and 55 hours were determined as in the root, stem: IC_{50 Root}= 192.1-143.6-157.4- 160.9 μ M, IC_{50 Stem}= 29.12- 24.37- 26.72- 31.21 μ M respectively.

Key Words: *Alyssum Floribundum* Bioss. & Balansa (Brassicaceae), DU-145 Prostat Cell Line, X-Celligence, Cytotoxic Effects, Phenolic Compounds, Folin ciocalteu.

BİTKİLERDE RNA SEKANSLAMASI İLE CİNSİYET BELİRLEME

Hayat TOPÇU

Murat GÜNEY

Salih KAFKAS

ÖZET

Bitkilerde üreme evresinden önceki dönemlerde cinsiyet ayrımı oldukça zordur. Erkek ve dişi üreme organlarının fiziksel olarak ayrılmasına yol açan bitki cinsiyetinin belirlenmesi, hermafroditikten tek cinsiyete sahip çiçeklere kadar evrimsel süreçte çok önemli bir rol oynamaktadır. Genetik, hormonal ve çevresel ipuçları, bitkilerde cinsiyet tayininin düzenlenmesinde rol oynarlar. Son yıllarda cinsiyet belirleme ile ilgili en önemli gelişmelerden biri de RNA sekanslama çalışmalarıdır. RNA sekanslamada yeni nesil sekanslama teknolojilerinin transkriptom analizlerinde kullanılması ile transkriptom dizisi ve miktarı rahatlıkla belirlenebilmektedir. RNA sekanslaması (RNAseq veya bütün transkriptom sekansı), gen ekspresyonunu anlamak için yakın zamanda geliştirilen bir transkriptom profillemeye aracıdır ve hızlı gen keşfine, genom çalışmalarına, filogenetik ilişkileri aydınlatmaya ve üreme programlarını ve büyük ölçekli ekspresyon analizlerine yardımcı olmaktadır. Dişi (XX veya ZW) ve erkek (XY veya ZZ) bireyler arasında farklı olarak ifade edilmiş genleri tanımlamak için RNA dizilimesi (RNA-Seq) kullanılmaktadır. Cinsiyet belirleme genleri, transkriptomlar arasındaki karşılaştırmalar yoluyla da incelenebilmektedir. RNA sekanslaması ile elde edilen veriler, dişi ve erkek bireyler arasında farklı şekilde ekspre olmuş genlerin belirlenmesi ve bu genlerin ekspresyon profilleri tanımlanarak, dişi ve erkek cinsiyet belirleme genleri ile ilgili bilgi elde etmek mümkündür. RNA sekanslaması kullanılarak bitkilerde cinsiyet belirleme çalışmaları birçok bitkide uygulanmakta ve son zamanlarda bu yöntem ile birçok bitkide cinsiyete bağlı aday genler tanımlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: RNA sekanslama, cinsiyet belirleme, RNAseq.

SEX DETERMINATION BY RNA SEQUENCING IN PLANTS

ABSTRACT

Gender determination in plants is very difficult in the pre-reproductive period. Plant sex determination that leads to the physical separation of male and female reproductive organs plays a crucial role in the evolutionary process from hermaphroditic to unisexual flowers. Genetic, hormonal, and environmental cues are involved in the regulation of sex determination in plants. The use of new generation sequencing technologies in RNA sequencing in transcriptome analysis allows the sequence and amount of transcriptomes to be determined. RNA sequencing (RNA or whole transcriptome shotgun sequencing) is a recently developed transcriptome profiling tool for understanding gene expression and has contributed to rapid gene discovery, improving genome annotation, elucidating phylogenetic relationships, and facilitating breeding programs and large-scale expression analyses. Using RNA sequencing (RNA-Seq) is an important tool to identify differentially expressed genes between female (XX or ZW) and male (XY or ZZ) individuals. The sex-determination genes can also be studied through comparisons among the transcriptomes. It is possible to obtain information about the female and male sex identification genes by identifying the different expressing genes among male and female subjects obtained by RNA sequencing and the expression profiles of these genes. The study of sex determination using RNA-seq has been practiced in many plants and recently, these method has been used to identify candidate genes for sex in many plants.

Key Words: RNA sequencing, Sex determination, RNAseq

YABANI *PISTACIA* TÜRLERİNDE BASİT DİZİ TEKRAR MARKÖRLERİ

Hayat TOPÇU

Harun KARCI

Murat GÜNEY

ÖZET

Pistacia cinsi Anacardiaceae familyasının bir üyesidir ve 11 türden oluşmaktadır (*P. vera* L., *P. khinjuk* Stocks, *P. eurycarpa* Yalt., *P. atlantica* Desf., *P. mutica* F.&M., *P. terebinthus* L., *P. palaestina* Boiss., *P. integerrima* Stewart, *P. chinensis* Bunge, *P. falcata* Beccari, *P. aethiopica* Kokwaro, *P. saportae* Burnat, *P. lentiscus* L., *P. weinmannifolia* Poiss., *P. mexicana* H.B.K., *P. texana* Swingle). *Pistacia* cinsi içerisindeki türler birkaç istisna dışında dioiktir. Bitkilerde genetik ilişkileri ortaya çıkarmak için kullanılan birçok teknik bulunmaktadır. Basit dizi tekrarları (SSR-Simple Sequence Repeats), DNA dizilerinde tekrar edilen en küçük birimlerdir ve tekrar motifleri 1–6 bç arasında değişmektedir. SSR, yüksek mutasyon oranları nedeniyle çok polimorfiktir ve türe özgüdür. Bugüne kadar Albaladejo ve ark (2008) sadece 8 adet SSR primeri *P. lentiscus* türünden, Arabnezhad ve ark (2011) *P. khinjuk* genomik DNA sekansından 27 primer çifti, Chen ve ark (2011) *P. Weinmannifolia* Poiss. türünün genomik sekanslarından toplam 14 çift polimorfik SSR primeri geliştirmişlerdir. Doğal populasyonlarda veya bitki koleksiyonlarında veya genetik kaynaklarında genetik çeşitliliği ortaya çıkarmak, parmak izi ve ebeveyn tespiti için SSR markörleri çok kullanışlı markörlerdir. Özellikle genetik bağlantı haritalarının oluşturulmasında ve evrimsel çalışmalar için çok önemli belirleyicilerdir ve yakın akraba türler arasında yüksek düzeyde aktarılabiliğe sahiptirler. Çeşitli araştırmalarda yabancı *Pistacia* türlerinden geliştirilen SSR markörleri hakkında sempozyumda ayrıntılı bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Pistacia*,, SSR, mikrosatellit.

SIMPLE SEQUENCE REPEAT MARKERS IN WILD *PISTACIA* SPECIES

ABSTRACT

The genus *Pistacia* is a member of the Anacardiaceae family, and consists of more than 11 species (*P. vera* L., *P. khinjuk* Stocks, *P. eurycarpa* Yalt., *P. atlantica* Desf., *P. mutica* F.&M., *P. terebinthus* L., *P. palaestina* Boiss., *P. integerrima* Stewart, *P. chinensis* Bunge, *P. falcata* Beccari, *P. aethiopica* Kokwaro, *P. saportae* Burnat, *P. lentiscus* L., *P. weinmannifolia* Poiss, *P. mexicana* H.B.K., *P. texana* Swingle). The *Pistacia* trees are dioecious, although a few exceptions were described. There are many techniques used to reveal genetic relationships in plants. Simple sequence repeats are the smallest repeated sequences in DNA structure with the repeats of motifs ranging from 1 to 6 bp. SSRs are very polymorphic due to their high mutation rate, and special for species. Till date, 8 SSRs were developed by Albaladejo et al. (2008) in *P. lentiscus*, 27 SSRs by Arabnezhad et al. (2011) in *P. khinjuk*, 14 SSRs by Chen et al. (2011) in *P. weinmannifolia*. They are very useful for assaying diversity in natural populations or germplasm collections, and for fingerprinting and parental identification. SSRs are very valuable markers especially for genetic linkage mapping and evolutionary studies and have a high level of transferability between closely related species. The development of SSR markers from wild *Pistacia* species has been described in several studies and will be presented in detail in the symposium.

Key Words: *Pistacia*, SSR, microsatellite.

ÇUKUROVA BÖLGESİNDE ORGANİK TARIM POTANSİYELİ

Şebnem KURT

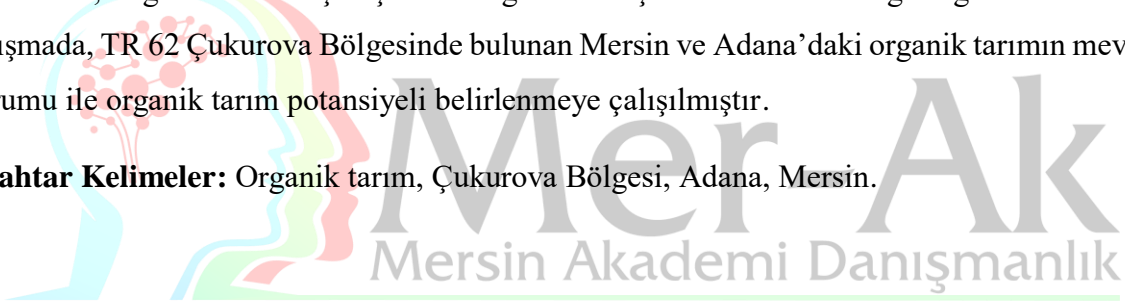
Garip YARŞI

Bünyamin ÖZKAN

ÖZET

Günümüzde organik tarım ürünlerinin insan beslenmesi ve sağlığı açısından değerinin daha iyi anlaşılması sonucu tüketicilerin bu ürünlere olan merak ve ilgisinin son yıllarda hızlı bir şekilde artış gösterdiği bilinmektedir. Organik tarım, doğal kaynakların korunması ve geliştirilmesi, tarımda sürdürülebilirliğin sağlanması ve tüketicilerin güvenli gıdaya ulaşımı için çevre dostu bir üretim sistemidir. Ürün çeşitliliği, coğrafi konumu, genetik-doğal kaynakları, organik tarım için şanslı bölgelerin başında Akdeniz Bölgesi gelmektedir. Bu çalışmada, TR 62 Çukurova Bölgesinde bulunan Mersin ve Adana'daki organik tarımın mevcut durumu ile organik tarım potansiyeli belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Organik tarım, Çukurova Bölgesi, Adana, Mersin.

ORGANIC AGRICULTURE POTANTIAL in CUKUROVA REGION

ABSTRACT

Today, beter understanding of importance of organic agricultural products in human nutrition and human health has rapidly increased interest about these products. Organic agriculture is an effective production system for conservation and development of natural resources, ensuring the sustainable agricultural production systems and consumers' access to safe food. Mediterranean Region is one of suitable regions for organic agriculture in Turkey because of crop diversity, geographical location and abundance of genetic-natural resources. In this study, It is examined that the current state of organic agriculture and the potential of organic agricultute in Adana and Mersin which are situated in TR 62 Çukurova Region.

Key Words: Organic agriculture, Cukurova Region, Adana, Mersin.

BİLİŞİM ÖĞRENCİLERİNİN WEB 3.0 FARKINDALIK DÜZEYLERİ

Ertan ZEREYAK

Mehmet TEMELATAN

ÖZET

Günümüzde en etkili iletişim araçlarından olan internet, geçmişten günümüze büyük değişim ve gelişim göstermiştir. İnternet araçları arasında en önemlilerinden biri olan WWW (World Wide Web) sunduğu güçlü iletişim olanakları sayesinde hayatımızda önemli bir yer edinmiştir. İlk olarak Darcy DiNucci tarafından ortaya atılıp, 2004 yılında Tim O’Riley tarafından kullanılınca popülerite kazanan “Web 2.0” kavramı, web teknolojilerinde ortaya çıkan dönemlerin belirginleşmesini ve makro düzeyde değerlendirilmesini kolaylaştırmıştır.

COM ya da Web 1.0 olarak bilinen dönemde kullanıcı, yayıncıyla tek taraflı iletişim halindeyken, Web 2.0 döneminde içerik, yayıncı veya katılımcılar tarafından üretilebiliyor, kullanıcı yorumları ve deneyimleriyle zenginleştiriliyordu. Önceki döneme göre sürekli etkileşim ve canlılık söz konusuydu. Web 3.0, diğer adıyla Semantik Web ise kişiye özel içeriğin, yazılımlar tarafından üretildiği içeriğin birbiriyle konuşan veri tabanları sayesinde, neyi sevip neyi sevmediğimizi anlayan ve buna göre içerik üreten web dünyası olarak tanımlanabilir. Yaklaşan Web 4.0 teknolojileriyle de fiziksel disklerden uzaklaşıp, tümüyle sanal ağlar kurulması beklenmektedir.

Bu çalışmada Bilgisayar Teknolojisi ve biri Bilişim Sistemleri (BTBS) diğeri İşletme Bilgi Yönetim Sistemleri (İBY) olmak üzere bilişim tabanlı iki yakın alan öğrencilerinin, günümüz Web 3.0 teknolojilerinin ne kadar farkında oldukları ve web teknolojilerini hangi düzeyde kullandıkları belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmada veriler, bir hafta süreyle açık tutulan, araştırmacılar tarafından geliştirilen 16 soruluk online anketle toplanmıştır. Ankette kişisel bağımsız değişkenlerin yanı sıra öğrencilerin Web 3.0 uygulamalarını kullanım düzey ve biçimleri belirlenmeye çalışılmıştır. Veriler SPSS programıyla analiz edilmiştir. Araştırma bulguları; öğrencilerin Web 3.0 teknolojileri konusunda farkındalıklarının orta düzeyde ve kullanımlarının sınırlı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar Teknolojisi ve Bilişim Sistemleri (BTBS), İşletme Bilgi Yönetimi (İBY), Mersin, Web Teknolojileri, Web 3.0, Web 2.0.

WEB 3.0 AWARENESS LEVELS OF INFORMATICS STUDENTS

ABSTRACT

Today, the internet is the most effective means of communication and has shown great change and development from past to today. WWW (World Wide Web), which is one of the most important Internet tools, has an important place in our lives thanks to its strong communication facilities. The concept of “Web 2.0” which was first introduced by Darcy DiNucci and gained popularity when used by Tim O’Riley in 2004, facilitated the emergence of periods in web technologies and their macro-level evaluation.

In the period known as .COM or Web 1.0, the user was communicating unilaterally with the publisher. During Web 2.0 era, content could be produced by publishers or participants, enriched by user reviews and experiences. There was constant interaction and vitality. Web 3.0, also known as Semantic Web, is a web world that understands what we like and don’t like, thanks to the interconnected databases of the content that is produced by the software. With the upcoming Web 4.0 technologies, we will move away from physical disks and fully deploy virtual networks.

In this study, we tried to determine the awareness of today’s Web 3.0 technologies and the level of web technologies used by two near field students, one from Computer Technology and Information Systems and one from Business Information Management Departments.

The data were collected by a 16-question online questionnaire developed by the researchers. In addition to personal independent variables, the level of use and form of students’ use of Web 3.0 applications was investigated. Data were analyzed by SPSS program. Research findings shows; students’ awareness of Web 3.0 technologies is moderate and their use is limited

Key Words: Computer Technology and Information Systems, Business Information Management, Mersin, Web Technologies, Web 3.0, Web 2.0.

İŞE İLİŞKİN YETENEKLERİN GELİŞTİRİLMESİNDE TURİZM EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN YÖNETİCİLERDEN BEKLENTİLERİ

Sercan BENLİ

Ozan GÜLER

Gürkan AKDAĞ

ÖZET

Türkiye'nin farklı üniversitelerinde 4 yıllık turizm eğitimi alan öğrenciler örneğinde gerçekleştirilen bu araştırmanın amacı, turizm endüstrisinde staj yapan ya da sezonluk çalışma deneyimine sahip olan öğrencilerin yöneticilerinden yeteneklerini şekillendirmeye yönelik beklentilerini öğrenmektir. Kolayda örnekleme ve kartopu örnekleme tekniğiyle yüz yüze ve online anket uygulaması ile 220 öğrenciden veri toplanmıştır. Elde edilen bulgular öğrencilerin yöneticilerinden; “bireysel sorumluluk”, “karar verme yeteneği”, “problem çözme yeteneği”, “işbirliği”, “işe bağlılık” ve “kariyer gelişimi” boyutlarında beklentileri olduğunu göstermektedir. Bu boyutlar arasından “bireysel sorumluluk” ve “problem çözme yeteneği” gibi iki önemli özelliğin geliştirilmesinde yöneticilerden duyulan beklentinin diğer faktörlere göre daha baskın olduğu görülmektedir. Ek olarak elde edilen faktör yapılarının algılanmasının, öğrencilerin bölümlerine ve kaçınıcı sınıfta oldukları gibi çeşitli kategorik değişkenlere göre ortaya koymuş olduğu farklılıklar da ortaya koyulmuştur.

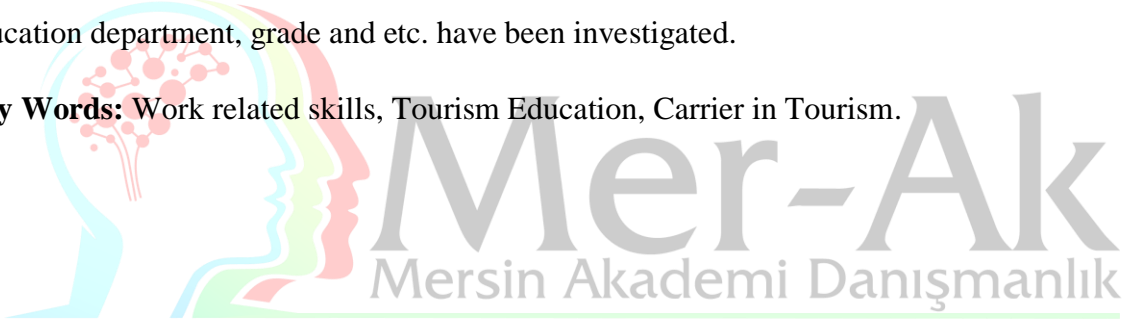
Anahtar Kelimeler: İşe İlişkin yetenekler, Turizm Eğitimi, Turizmde Kariyer.

EXPECTATIONS OF THE TOURISM STUDENTS FROM THE MANAGERS ON SHAPING THEIR WORK RELATED SKILLS

ABSTRACT

The aim of this study which has been carried out among the tourism faculty students is to investigate the expectation of the students from tourism professional who have experience in tourism industry whether as an intern or seasonal employee with regard to shaping their work-related skills. By face to face and online survey method and through convenience and snowball sampling techniques 220 questionnaires have been collected from students. The analyses show that students hold expectations of “personal responsibility”, “decision making ability”, “problem solving ability”, “collaboration”, “commitment” and “career development” in terms of shaping their work-related skills from tourism professionals. Among the work-related skills, “personal responsibility” and problem solving ability” are the major factors but others. Besides, whether the work-related skill factors differ according to some categorical variables such as education department, grade and etc. have been investigated.

Key Words: Work related skills, Tourism Education, Carrier in Tourism.

SEÇİLMİŞ ÜSTÜN ÖZELLİKLİ MELEZ ÇİLEK GENOTİPLERİ İLE EBEVEYNLERİNİN VERİM VE PAZARLANABİLİR MEYVE MİKTARLARININ BELİRLENMESİ

Şule Hilal ATTAR

Sevgi PAYDAŞ KARGI

ÖZET

Çilek geniş ekolojik sınırlar içerisinde adaptasyon yeteneği yüksek bir türdür. Dünyada yaklaşık 40 ülkede çilek çeşit ıslah programları yürütülmektedir. 1980 yılından beri 463 yeni çilek çeşidi tescil ettirilmiştir. Bu çeşitlerin büyük bir çoğunluğu ABD’de bulunmuştur. Ülkemizde ise çilek ıslahı konusunda günümüze kadar çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Ancak bu çalışmalar yeterli olmamıştır. Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümünde uzun yıllardan beri melezleme yöntemiyle çilek ıslahı programları yürütülmektedir. Bu programlardan birinde; anne olarak ‘Rubygem’, ‘Festival’ ve ‘Amiga’ ile tozlayıcı olarak ‘Sevgi’, ‘Kaşka’ ve ‘Ebru’ çeşitleri melezlenmiş, üstün özellikli 8 melez çilek genotipi elde edilmiştir. Söz konusu üstün özellikli genotipler, verim, meyve et sertliği, lezzet, meyve ağırlığı, ilk çiçeklenme ve ilk hasat tarihleri ile meyve dış renk (h ve L) özelliklerine göre seçilmiştir. Bu çalışmada üstün özellikli 8 genotip ile 6 ebeveyn çilek çeşidi materyal olarak kullanılmıştır. Çukurova Üniversitesi Bahçe Bitkileri bölümüne ait İspanyol tipi seraların bulunduğu arazide 2016-2017 yetiştirme sezonunda yapılan bu çalışmanın amacı; üstün özellikli 8 melez çilek genotipi ile bunların ebeveynlerinin verim ve pazarlanabilir meyve miktarlarının değerlendirilmesidir. Seçilmiş melez genotipler ve ebeveynlerinde; ilk çiçeklenme, ilk derim ve ilk kol verme tarihleri kayıt edilmiştir. Derim yapıldıktan sonra bitki başına verim (g/bitki), meyve ağırlığı (g), meyve kalite sınıflaması ve pazarlanabilir meyve miktarı belirlenmiştir. Çalışma sonucunda; bitki başına toplam verim en yüksek 291 no’lu genotipten elde edilmiştir. Meyve ağırlığı ve pazarlanabilir meyve miktarı bakımından ise, Rubygem çeşidi en yüksek değerleri ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Çilek, Islah, Melezleme, Verim.

BİLGİSAYAR KONTROLLÜ ELEKTRO-PNÖMATİK AĞIZLIK AÇMA MEKANİZMALI BİR DOKUMA TEZGÂHINDA ÇÖZGÜ GERİLİMLERİNİN ÖN AĞIZLIK UZUNLUĞUNA BAĞLI DEĞİŞİMLERİNİN İNCELENMESİ

Zehra KAYNAR TAŞCI

Deniz Mutlu ALA

Nihat ÇELİK

ÖZET

Bilgisayar kontrollü elektro-pnömatik ağızlık açma mekanizmalı ve 24 çerçeveli bir numune dokuma tezgâhı ile yapılan çalışmada seçili çerçeveler üzerinde bulunan çözgü ipliklerinin gerilim değerleri ölçülmüştür. Çalışmada kullanılan numune tezgâhta otomatik kumaş sarma tertibatı bulunmadığından dokunan kumaş yaklaşık 15 cm biriktirilmekte ve daha sonra kumaş levendine sarılmaktadır. Dokunan kumaş levende sarılmadan biriktikçe kumaş oluşum çizgisi ilk çerçeveye yaklaşmakta ve ön ağızlık uzunluğu azalmaktadır. Dolayısıyla çözgü gerilim değerleri de değişmektedir. Bezayağı 1:1 doku tipiyle yapılan çalışmada 1. ve 24. Çerçevelere bağlı çözgü ipliklerinin, başlangıç kabul edilen 0 hizasında ve 5 cm kumaş biriktirildikten sonra gerilimleri ölçülmüştür. Ölçümler sonucunda kumaş biriktirildikçe iplikler üzerindeki gerilimlerin arttığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Numune dokuma, Ağızlık açma, Çözgü gerilimi.

INVESTIGATION THE CHANGES OF WARP TENSION VALUES DEPENDING ON FRONT SHEDDING LENGTH IN A WEAVING LOOM WITH COMPUTER CONTROLLED ELECTRO-PNEUMATIC SHEDDING MECHANISM

ABSTRACT

In the study with computer controlled, electro-pneumatic shedding mechanism and a 24-frame sample loom, the tension values of the warp yarns on the selected frames were measured. As the sample machine used in the study has no automatic fabric take-up device, the woven fabric can be accumulated about 15 cm and then wrapped on the cloth beam. If the woven fabric is not wrapped, the fabric formation line approaches the first frame and the length of the front shedding decreases. Therefore, the warp tension values change. For the study, Plain 1:1 fabric was weaved. The tension of warp yarns attached to frames 1 and 24 were measured at the initial accepted level 0 and after the 5 cm fabric was accumulated. As a result of the measurements, it was observed that the tension on the yarns increased as the fabric was accumulated.

Key Words: Sample weaving, Shedding, Warp tension.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN DERSLERDE TEKNOLOJİ KULLANILMASINA YÖNELİK FARKINDALIK DÜZEYİNİN İNCELENMESİ

Behice Nur TOPAK

Menevşe DUMAN

Nezaket Bilge UZUN

ÖZET

Bu araştırmada ortaokul öğrencilerinin teknolojiye yönelik farkındalık düzeylerinin belirlenmesi ve çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışma tarama modelinde ilişkiisel bir çalışmadır. Araştırma verileri 2018-2019 eğitim öğretim yılında Mersin ili merkez ve köy okullarında öğrenim gören 612 öğrenciden toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini kolay ulaşılabilir örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak Artun ve Dağtekin (2016) tarafından geliştirilen 22 maddelik ‘‘Derslerde Teknolojinin Kullanılmasına Yönelik Farkındalık Ölçeği’’ kullanılmıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde, öğrencilerin derslerde teknoloji kullanılmaya yönelik farkındalık düzeyi ortalama puanı 76,68 (max: 110) bulunmuştur. Araştırmada elde edilen bulgular; öğrencilerin sınıf düzeyine göre derslerde teknoloji kullanımına yönelik farkındalık düzeylerinin anlamlı bir biçimde farklılaştığı ve bu farklılıkların 8. Sınıf lehine olduğu; cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği; okulun bulunduğu bölgeye göre incelendiğinde merkez okulları lehine anlamlı farklılık gösterdiği ve sınıfta akıllı tahta bulunup bulunmama durumuna göre de anlamlı farklılık bulunduğu ve bu farklılığın akıllı tahta bulunmayan okullar lehine olduğu biçimindedir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, ortaokul öğrencileri, teknoloji farkındalığı.

INVESTIGATION OF THE LEVEL OF AWARENESS ON THE USE OF TECHNOLOGY IN THE COURSES OF THE SECONDARY SCHOOL STUDENTS

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the level of awareness of secondary school students about technology and to examine them in terms of various variables. In this respect, quantitative research methods were used in the research. This study is a relational study in Survey model. The data were collected from 612 students from the center and village schools of the city of Mersin in the 2018-2019 academic year. The sample of the study was determined by the easy-access sampling method. In the study, 'Awareness Scale for Using Technology in Courses 'a 22-item scale developed by Artun and Dağtekin (2016) was used as data collection tool. When the research findings were examined, the average score of the students about the use of technology was 76.68 (max: 110). Findings of the study; that students' level of awareness about using technology in classrooms according to class level significantly differed and these differences were in favor of 8th grade; no significant difference according to gender variable; According to the region in which the school is located, there is a significant difference in favor of the central schools, and there is a significant difference according to whether there is a smart board in the classroom.

Key Words: Technology, secondary school students, awareness of technology.

MERSİN İLİ TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ ENDEKSİ GÖSTERGELERİ

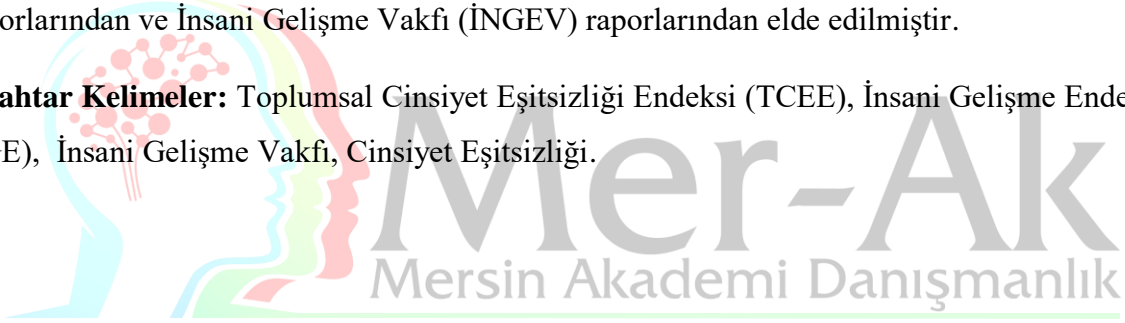
Nurcan Temiz

Rabia Dal

ÖZET

Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi (TCEE), İnsani Gelişme Endeksi (İGE)'nin boyutlarındaki bazı kayıplardan dolayı oluşturulan bir endekstir. Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi, kazanımlar açısından kadın ve erkekler arasındaki eşitsizliği üç boyutta yansıtan bir ölçüdür. Bu boyutlar: üreme sağlığı, kadının güçlenmesi ve ekonomik faaliyetlerdir. TCEE ilk kez 2010 yılında hesaplanmıştır. Dünyanın ortalama TCEE puanı 0,56'dır. 2018 TCEE hesaplamasına göre Türkiye 0.317 değeri ile 69. sırada yer almaktadır. Bu çalışmanın amacı, genel olarak Türkiye kapsamında ve Mersin'in bazı ilçeleri için kadın erkek eşitsizliğinin incelenmesidir. Çalışmada kullanılan veriler Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı raporlarından ve İnsani Gelişme Vakfı (İNGEV) raporlarından elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi (TCEE), İnsani Gelişme Endeksi (İGE), İnsani Gelişme Vakfı, Cinsiyet Eşitsizliği.

GENDER INEQUALITY INDEX INDICATORS OF MERSIN PROVINCE

ABSTRACT

Gender Inequality Index (GII) is constituted because of the loss of dimensions of Human Development Index (HDI). Gender Inequality Index is a measure that reflects the inequality between women and men in three dimensions. These dimensions are: reproductive health, empowerment of woman and economic activities. GII is calculated for the first time in 2010. The average GII score of the world is 0,56. According to the 2018 GII calculations, the Turkey's rank is 69., with the score of 0.317. The aim of this study is to examine the gender inequality for Turkey in general and for some districts of the Mersin. The data used in this study are obtained from United Nations Development Programme reports and Human Development Foundation (HDF) reports.

Key Words: [Gender Inequality](#) Index (GII), Human Development Index (HDI), Human Development Foundation (HDF), Gender Inequality.

FARKLI MOLEKÜL AĞIRLIĞINA SAHİP POLİETİLEN KULLANILARAK KIZILÇAM ODUN UNU DOLGULU POLİMER KOMPOZİTLERİN ÜRETİLMESİ VE ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

Tuğçe TUNCER

İlkay ATAR

Fatih MENGELOĞLU

ÖZET

Lignoselülozik esaslı takviye/dolgu malzemesi kullanılarak polimer kompozit üretimi artarak devam etmektedir. En çok kullanılan polimerler arasında polietilen (PE) ilk sıralarda yer almaktadır. Çok farklı özelliklere sahip PE üretimi mevcuttur. Genelde bunları birbirinden ayıran en temel özelliklerden bir tanesi polimerin molekül ağırlıklarındaki farklılıklarıdır. Bu çalışmada, farklı molekül ağırlığına sahip PE polimerler ve kızılçam odun unları kullanılarak polimer-kompozitler üretilmiştir. Kompozit örneklerin üretimi ekstrüzyon ve enjeksiyon kalıplama yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Üretilen kompozitlerin mekanik (çekme direnci, eğilme direnci, elastikiyet modülü ve kopmada uzama) ve fiziksel özellikleri (yoğunluk) belirlenmiştir. Üretilen kompozitlerin fiziksel ve mekanik özellikleri üzerine kullanılan odun ununun ve molekül ağırlığının etkisi incelenmiştir.

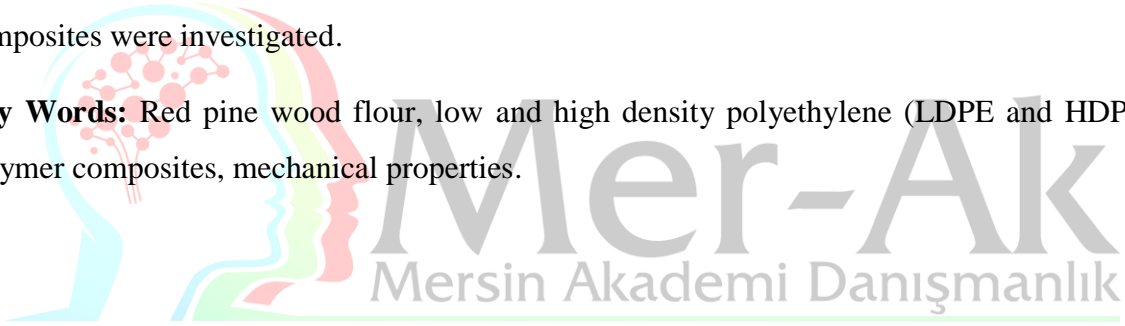
Anahtar Kelimeler: Kızılçam odun unu, Düşük yoğunluklu polietilen (LDPE), Yüksek yoğunluklu polietilen (HDPE), Odun plastik kompozit, Mekanik özellikler.

MANUFACTURING OF POLYMER COMPOSITES USING PE WITH DIFFERENT MOLECULAR WEIGHT AND RED PINE WOOD FLOUR AND DETERMINATION OF THEIR PROPERTIES

ABSTRACT

The use of lignocellulosic materials asreinforcer/filler is gradually increasing in polymer composite manufacturing. Polyethylene (PE) can be listed among the top commercially used polymer. PE can be synthesized with a variety of product properties. Molecular weight of PE is an important parameter for the product selection. In this study low and high molecular weight PE and red pine wood flour are used in the manufacture of polymer composites. Filler and polymer blend first extruded and pelletized. Later these pellets were injection mold in test samples. Mechanical (tensile strength, modulus, elongation at break, flexural strength, modulus) and physical properties (density) were measured on produced sample groups. Through this study, the effects of molecular weight of PE and wood flour on produced composites were investigated.

Key Words: Red pine wood flour, low and high density polyethylene (LDPE and HDPE), polymer composites, mechanical properties.

TÜRKİYE'DE ALMANCANIN ÖĞRETİMİNDE 1917 TARİHLİ KONUŞMA KİTABI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Namık Kemal ŞAHBAZ

ÖZET

Almancanın Osmanlı'dan günümüze bir yabancı dil olarak öğretiminin tarihsel bir gelişim süreci vardır. Bu gelişim sürecinde harf devrimi öncesi bu alanda yazılan kitaplar, kitaplarda izlenen yöntem ve teknikler üzerine çalışmalar yok denecek kadar azdır. Bu alanda yapılacak çalışmalar, Almancanın bir yabancı dil olarak öğretiminin tarihsel gelişim sürecine ışık tutacaktır. Geçmişte yayımlanan eserlerin, bu eserlerde izlenen yöntem ve tekniklerin tahlil edilmesiyle -bugün pek de beceremediğimiz- yabancı dil öğretiminde daha etkili ve verimli bir yolun önü açılmış olur. Harf devrimi öncesi Almanca öğretimi üzerine yapılan değerlendirmeler yok denecek kadar azdır. Geçmişin ışığıyla bugünü aydınlatma hedefiyle yapılan bu çalışmada doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. M. Süchdi tarafından 1917 yılında İstanbul'da yayımlanan *Türkçe Almanca Mükâleme Almanca Konuşalım* başlıklı eser değerlendirilmiştir. 85 sayfa olan eserin ilk 50 sayfası kelime öğretimine ayrılmıştır. Kelime öğretiminden sonra günlük yaşamda hedef kitlenin özelliğine uygun konuşma metinleri yer almaktadır. Küçük boy yayımlanan eserin bir sayfasından Almanca, diğer sayfasından Türkçe ifadeler yer almaktadır. Eser, dil becerilerinden tek bir beceriyi -konuşmayı- geliştirmeye yönelik olması nedeniyle orijinaldir. Bu eserin değerlendirilmesiyle ülkemizde Almancanın tarihsel gelişim sürecine bir nebze katkı sağlanacağı inancı hâkimdir.

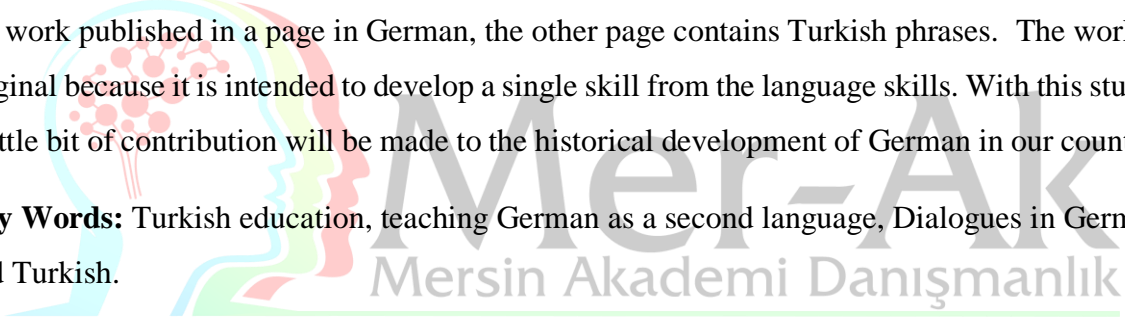
Anahtar Kelimeler: Türkçe eğitimi, İngilizcenin ikinci dil olarak öğretimi, Türkçenin ve İngilizcenin Mükâleme Kitabı.

A STUDY ON THE GERMAN SPEAKING BOOK PUBLISHED IN 1917

ABSTRACT

The teaching of German as a foreign language from the Ottoman to the present has a historical development process. In this process of development, books written in this field before the letter revolution and the methods and techniques followed in the books are almost negligible. Studies in this area will shed light on the historical development of German as a foreign language. Analyzing the methods and techniques used in the works of the past, a more effective and efficient way for foreign language teaching is opened. There are almost no evaluations on German teaching before the letter revolution. In this study, which is aimed to illuminate the present with the light of the past, document review method has been used. In 1917, M. Süchdi's work titled German Talking was evaluated. The first 50 pages of the 85 pages are devoted to teaching words. After the vocabulary teaching, speech texts which are appropriate to the characteristics of the target audience are included in daily life. Small size of the work published in a page in German, the other page contains Turkish phrases. The work is original because it is intended to develop a single skill from the language skills. With this study, a little bit of contribution will be made to the historical development of German in our country.

Key Words: Turkish education, teaching German as a second language, Dialogues in German and Turkish.

YENİDOĞANDA TİROİD FONKSİYON TESTLERİNİN TARAMASININ ÖNEMİ

Şenay BALCI

Hatice YILDIRIM YAROĞLU

Lülüfer TAMER

ÖZET

Tiroid disfonksiyonu özellikle yenidoğan döneminde hızlı tanı ve tedavi gerektirdiğinden dolayı, evrensel yenidoğan taramasının bir parçası olarak yapılan testler arasındadır. Prenatal ve yenidoğan dönemlerde, tiroid hormonlarının birçok doku ve organ üzerinde etkisi olmakla birlikte, en önemlisi gelişimsel olarak düzenlenen sinir dokusu genlerini uyarmaktır. Üçüncü trimesterde başlayarak, tiroid hormonu, nöronal farklılaşmayı, nöronal arborizasyonunu ve sinaptogenezi kontrol süreçlerine etki etmeye başlar. Gelişimdeki etkileri gözönüne alındığında, doğumdan sonraki ilk haftalarda tiroid hormon yetersizliğini tanımlamak ve tedavi etmek oldukça kritiktir. Bu nedenle, çalışmamızda Mersin ilinde, 1-30 günlük arası, 55 yenidoğanda (23 Erkek, 32 Kız) serum TSH ve Serbest T₄ (sT₄) düzeylerini belirlemeyi amaçladık. TSH ve sT₄ düzeyleri DXI 800 biyokimya otoanalizörü (Beckman Coulter) ile analiz edildi. Çalışmamız sonucunda TSH ve sT₄ değerleri ortalama olarak verildi. TSH düzeyi 8.2 µIU/mL, sT₄ düzeyi 21.2 pmol/L olarak bulundu ve bu düzeylerin normal referans aralığı ile uyumlu olduğu görüldü. Erkek ve kız yenidoğanlar arasında yapılan karşılaştırmada ise TSH ve sT₄ düzeyi bakımından anlamlı fark saptanmadı. Gelişimsel gecikmeleri önlemek için oldukça önemli olmasına rağmen, yenidoğan taramasında veya yenidoğan yoğun bakım ünitelerindeki tiroid hormon testlerinde anormal tiroid test sonuçlarının birçoğunun yorumlanması oldukça zordur. Bu nedenle, tedaviye başlamadan önce testin tekrar edilmesine ve takibin titizlikle yapılması büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yenidoğan, Tiroid, TSH, sT₄.

THE IMPORTANCE OF SCREENING THYROID FUNCTION TESTS IN NEWBORN

ABSTRACT

Since thyroid dysfunction requires rapid diagnosis and treatment especially in the newborn period, it is among the tests performed as part of the universal neonatal screening. In prenatal and neonatal periods, although thyroid hormones have an effect on many tissues and organs, the most important is to stimulate developmentally regulated nerve tissue genes. Starting in the third trimester, thyroid hormone begins to affect neuronal differentiation, neuronal arborization and synaptogenesis control processes. Given its effects on development, it is critical to identify and treat thyroid hormone deficiency in the first weeks after birth. Therefore, we aimed to determine serum TSH and free T4 (fT4) levels in 55 newborns (23 boys, 32 girls) between 1-30 days old in Mersin province. TSH and sT4 levels were analyzed by DXI 800 biochemistry autoanalyser (Beckman Coulter). As a result of our study, TSH and sT4 values were given on average. TSH levels were found to be 8.2 mg / dl, and the level of T4 was 21.2 mg / dl, and these levels were consistent with the normal reference range. There was no significant difference in TSH and sT4 levels between male and female newborns. Although it is very important to prevent developmental delays, many of the abnormal thyroid test results in neonatal screening or thyroid hormone tests in neonatal intensive care units are difficult to interpret. For this reason, it is very important to repeat testing and follow-up carefully before initiation treatment.

Key Words: Newborn, Thyroid, TSH, fT4.

PİRİNA KÜLÜ ÜZERİNE MALAŞİT YEŞİLİNİN SULU ÇÖZELTİDEN ADSORPSİYONU

Hüdaverdi ARSLAN

Yusuf ÖZTÜRK

ÖZET

Bu çalışmada, malaşit yeşili boyar maddesi içeren bir çözeltinin, pirina külü ile adsorpsiyonu gerçekleştirilmiştir.

Sulu çözeltiden malaşit yeşilinin pirina külü ile adsorpsiyonu için analizler spektrofotometrik yöntem ile yapılmıştır. Prina külünün özellikleri taramalı elektron mikroskobu (SEM) analizi ile belirlenmiştir. Çalışmada çözelti pH'sı, adsorbent madde miktarı ve başlangıç boyar madde derişimi etkisi zamanın bir foksiyonu olarak incelenmiştir. Adsorpsiyon dengesine 90 dakikada ulaşılmıştır. Malaşit yeşilinin; konsantrasyon ve pH artışı ile adsorpsiyonunun arttığı tespit edilmiştir. Deneysel pH optimizasyonu çalışmalarında, malaşit yeşili boyar maddesinin kendi doğal pH'sı olan 4'de daha iyi adsorplandığı tespit edilmiştir. Düşük pH'larda çözelti ortamındaki H⁺ iyonu artışının adsorpsiyonu azalttığı belirlenmiştir. Deneysel adsorbent madde miktarı çalışmalarında, adsorbent madde miktarı arttıkça adsorplanan boyar madde miktarının arttığı ancak birim adsorbent başına adsorplanan boyar madde miktarının düştüğü tespit edilmiştir. Optimum adsorbent madde miktarı 1 g olarak belirlenmiştir. Çalışmada 100 mg/L başlangıç boyar madde konsantrasyonuna sahip çözeltilerde maksimum adsorpsiyonun gerçekleştiği ve yapılan çalışmalar sonucunda optimum koşullarda maksimum adsorpsiyon veriminin % 99,95 olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pirina külü, Malaşit Yeşili, adsorpsiyon, boyar madde.

ADSORPTION OF MALACHITE GREEN ONTO OLIVE POMACE ASH

ABSTRACT

In this study the removal of Malachite green from aqueous solution by the mean of adsorption onto olive pomace ash (OPA). The spectrophotometric method was used to determine the adsorption behavior. The characteristics of OPA were identified by scanning electron microscope (SEM) analysis. pH, contact time, adsorbent quantity, and initial dye concentration were optimized. The optimum pH was 4. It found that efficiency decrease when the solution is acidic. The adsorption equilibrium reached after 90 min. the optimum adsorbent quantity and the initial dye were 1g, and 100 mg/L respectively. Under these conditions, the removal efficiency was 99.95%.

Key Words: Olive pomace ash, Malachite Green, adsorption, dye.

ZEYTİN ENDÜSTRİSİ VE ÇEVRESEL PROBLEMLER

Mutlu YALVAÇ

Mohammed SALEH

Buse DERE

Emine Sultan SANRI

ÖZET

Zeytin besin içeriğinden dolayı son yıllarda bütün dünyanın beslenme diyetinde yer alan önemli bir endüstriyel bitkidir. Akdeniz ülkelerinde yetiştirilen endemik bir bitki türüdür. Türkiye’de ise Akdeniz, Marmara ve Ege’de yetiştirilmektedir. Başta İtalya olmak üzere İspanya, Portekiz, Yunanistan, Fransa, Tunus, Suriye, Arjantin, Türkiye ve Fas zeytin ve zeytinyağı ihracatı yapan ülkelerdir. Zeytin endüstrisinin iki önemli ve başlıca ürünü sofralık zeytin ve zeytinyağıdır.

Türkiye tüm dünyada önemli bir zeytin üreticisi konumundadır. Mersin özellikle son yıllarda zeytin üretiminde devlet desteği alan önemli bir ildir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2018 yılında Mersin’de yaklaşık 7379753 adet verimli zeytin ağacından 69993 ton sofralık ve yağlık zeytin elde edilmiştir.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de zeytin ile ilgili en önemli çevresel sorun zeytinyağı endüstri atıksuyu olan karasudur. Karasu zengin organik içeriğe sahip ve konvansiyonel yöntemlerle arıtımı güç ve maliyetli olan bir atıksudur.

Bu çalışma dünyada, ülkemizde ve Mersin özelinde zeytin endüstrisi ve çevresel sorunların araştırıldığı bir derlemedir.

Anahtar Kelimeler: Zeytin Endüstrisi, karasu, çevresel sorunlar.

OLIVE INDUSTRY AND ENVIRONMENTAL PROBLEMS

ABSTRACT

Olive is an important endemic plant grows in the Mediterranean area. Because of its nutritional content, it has been recently used in nutritional diet over the world. The main important product in the olive industry is the olive and olive oil. Turkey (Marmara and white sea regions), Italy, Spain, Portugal, Greece, France, Tunisia, Syria, Argentina, and Morocco are the main exporter countries.

Mersin Province as one of the major olive producer in the world has received state support in recent years. According to the Turkey Statistical Institute (TUIK), in 2018 there were 7379753 olive plants had produced 69993-ton olive oil.

Turkey as all olive producer countries had suffered environmentally from the the Olive is an important endemic plant grows in the Mediterranean area. Because of its nutritional content, it has been recently used in nutritional diet over the world. The main important product in the olive industry is the olive and olive oil. Turkey (Marmara and white sea regions), Italy, Spain, Portugal, Greece, France, Tunisia, Syria, Argentina, and Morocco are the main exporter countries.

Mersin Province as one of the major olive producer in the world has received state support in recent years. According to the Turkey Statistical Institute (TUIK), in 2018 there were 7379753 olive plants had produced 69993-ton olive oil.

Turkey as all olive producer countries had suffered environmentally from the.

Key Words: Olive industry, wastewater, Environmental Problem.

FİLİSTİN TULKARM ŞEHRİNDE KAYIP KAÇAK SU ARAŞTIRILMASI

Mohammed SALEH

Mutlu YALVAÇ

ÖZET

Tulkarm, Filistin’de Batı Şeria bölgesinde yer alan bir şehirdir. 85 000 nüfusa sahip Tulkarm’da yüksek oranda kayıp-kaçak su (Non-Revenue Water-NRW) sorunu yaşanmaktadır. Bu makalede, Tulkarm şehrinin 2006-2018 dönemine ait NRW durumu incelenmiştir. Tulkarm’da NRW’nin 12 yıllık ortalaması % 47 bulunmuştur. Bu değer % 32’si gerçek kayıp (Reel Loss-RL), % 14’ü ticari kayıp (Apparent Loss-AL) ve % 1’i belediye tarafından resmi kurumlara faturasız verilen (Unbilled Authorized Consumption-UBAC) kısım olarak tespit edilmiştir. Bu çalışmada ayrıca operasyonel ve finansal performans göstergeleri hesaplanmıştır. Uluslararası Su Birliği (IWA) indeksine göre altyapı kaçak indeksi (Infrastructure Leakage Index-ILI) 40 olarak bulunmuştur. IWA’ya göre, bu sonuç düşük teknik performansı (D kategorisi) işaret etmektedir. Son olarak, NRW’ye bağlı yıllık zarar 1198108, 2 \$ olarak hesaplanmıştır. Tulkarm içme ve kullanma suyu açısından yeterli kaynağa sahip olsa da Filistin genelinde su sıkıntısı bütün şehirlerin ortak sorunudur. Gerekli tedbirlerin alınarak su kayıplarının engellenmesi Filistin için büyük önem taşımaktadır.

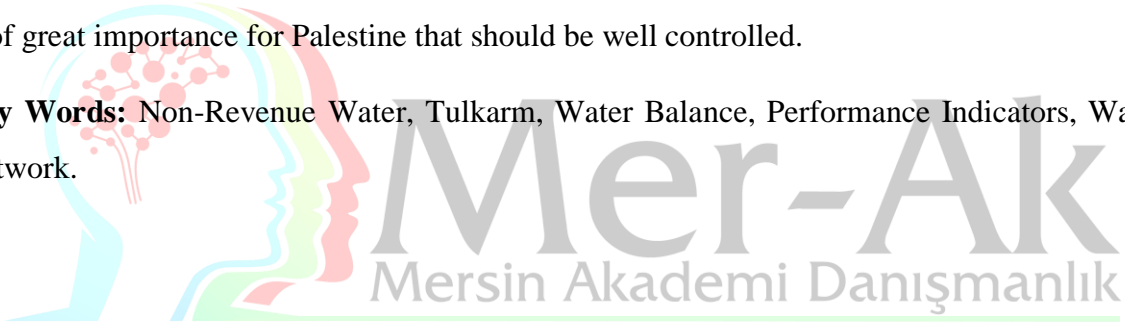
Anahtar Kelimeler: Kayıp-kaçaksu, Tulkarm, Su Dengesi, Performansindeksi; Su Şebekesi.

INVESTIGATION OF NON-REVENUE WATER IN TULKARM CITY, PALESTINE

ABSTRACT

Tulkarm is a city located in the West Bank of Palestine, with a population of 87569. Tulkarm city is one of the Palestinian towns suffering from the high level of Non-Revenue Water (NRW). This paper aims to investigate this problem in this city over the period from 2006-2018. The average percentage of NRW in Tulkarm city was 47%. The components of this value were 32% real loss (RL), 14% apparent loss (AL) and 1% was due to unbilled authorized consumption (UBAC). The operational and financial performance indicators were determined in this study. In 2018, the daily real loss in water per unit length of network and per connection were 156 (m³/day. km), 488 (L/connection. Day), respectively. The Infrastructure leakage index (ILI) was 40. According to the International Water Association (IWA), the results showed a low technical performance (D category). Finally, the annual loss due to NRW was calculated. It reached 1198108.2 \$/year. Water shortage in Palestine is a common problem of all cities. It is of great importance for Palestine that should be well controlled.

Key Words: Non-Revenue Water, Tulkarm, Water Balance, Performance Indicators, Water Network.

ÇİFTLİKKÖY MAHALLESİ YAĞMUR SUYU ŞEBEKESİ TASARIMI

Mutlu YALVAÇ

Mohammed SALEH

Mehmet AYKAL

Gamze KESTEL

ÖZET

Kullanılmış suların ve yağış sularının yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması için kanalizasyon olarak adlandırılan boru sistemleri kullanılmaktadır. Kanalizasyonlar birleşik sistem ve ayrık sistem olarak iki şekilde inşa edilmektedir. Birleşik sistemlerde evsel atıksu ve yağış suları birlikte toplanarak atıksu arıtım tesisine gitmektedir. Ayrık sistem de ise atıksu ve yağış suları ayrı boru sistemlerinde birbirine karışmadan toplanmaktadır. Ayrık sistemin yatırım maliyeti birleşik sisteme göre daha fazla olmaktadır. Bununla birlikte atıksuya göre daha temiz olan yağış sularının tekrar kullanılması ve atıksu arıtma sisteminin yükünün azaltılması gibi avantajlara sahiptir. Bu çalışmada Mersin İli Yenişehir İlçesi Çiftlikköy Mahallesi'nin yağmursuyu kanalizasyon şebekesi tasarlanmıştır. Çalışmanın yürütüldüğü bölgede halihazırda birleşik sistem kanalizasyon sistemi yer almaktadır.

Yağmur suyu şebekesi hesabında StormCAD ve AutoCAD programları kullanılmıştır. Çiftlikköy Mahallesi'ne ait coğrafik konumu, eğri haritası ve hâlihazır harita Yenişehir Belediyesinden temin edilmiştir. Meteorolojik veriler Meteoroloji İl Müdürlüğünden alınmıştır. Yapılan çalışma sonunda yağmur suyu şebekesi için 1213 adet Menhol ve 36430,3 km boru kullanılacağı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: YağmurSuyu, Model Drenaj, StormCAD.

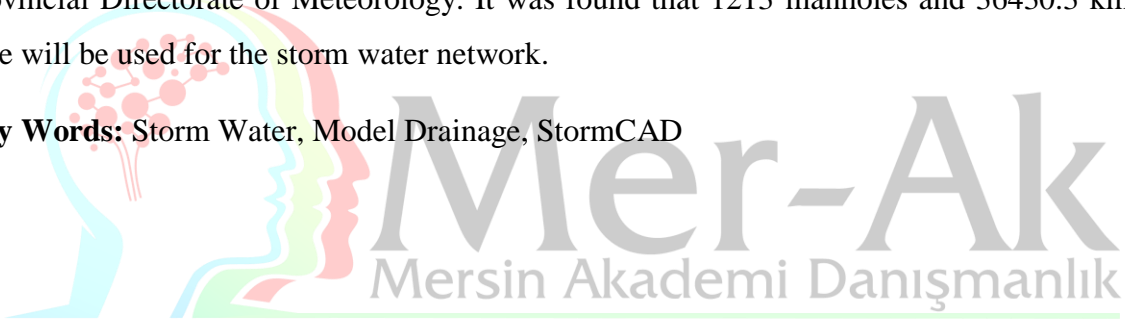
INVESTIGATION OF NON-REVENUE WATER IN TULKARM CITY, PALESTINE

ABSTRACT

Sewage systems are used to remove the used water and stormwater from the settlements. It is built in two types; combined system and the separate system. In the combined system, domestic wastewater and the stormwater are collected together in the same network. In the separate system, wastewater and stormwater are carried separately. The investment cost of the separately systems is higher than the combined. Even though, it has an advantage of reusing possibility of the stormwater. Also, it reduces the load of the wastewater treatment plant.

In this study, the stormwater network for Çiftlikköy neighborhood of Yenişehir District of Mersin has been designed. In order to achieve that, StormCad and AutoCAD programs were used. Geographical location, Topographic map and current map of Çiftlikköy neighborhood were obtained from Yenişehir Municipality. Meteorological data were obtained from the Provincial Directorate of Meteorology. It was found that 1213 manholes and 36430.3 km of pipe will be used for the storm water network.

Key Words: Storm Water, Model Drainage, StormCAD

MERMER İŞLETMELERİNDEN KAYNAKLANAN ATIKLARIN YENİDEN KULLANIMI VE GERİ DÖNÜŞÜMÜ

Mutlu YALVAÇ

Mohammed SALEH

Doğan KAPLAN

Yusuf TURHAN

ÖZET

Endüstriyel katı atık malzemelerin depolanması ya da uzaklaştırılması Türkiye ve Dünyada geleceğin en büyük problemlerinden biri olarak görülmektedir. Bu problemin çözüm yöntemlerinden biri; bir endüstriden çıkan atığın başka bir endüstride hammadde olarak kullanılmasıdır.

Mermer işleme fabrikalarında imalat sonrası önemli miktarda mermer atıkları adı verilen havuz çökeltileri (mermer tozu) oluşmaktadır. Bu amaçla, atık malzemelerin inşaat sektöründe değerlendirilmesi amacıyla deneysel bir çalışma yapılmıştır.

Bu çalışmada mermer atıklarının çimento karışımı içerisinde kullanılması durumunda çimentoya etkisi araştırılmıştır. Araştırmalar sonucu %10 mermer tozu katkılı çimentonun normal çimento ile aynı yayılma değerine sahip olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mermer tozu, çimento kimyasalları, kireçtaşı.

REUSING AND RECYCLING OF MARBLE INDUSTRIES WASTES

ABSTRACT

The storage and removal of solid wastes are one of the biggest problems in Turkey. One of the possible solutions is to reuse the generated solid from the industry as a raw material in another. In the marble processing plant, a significant amount of marble dust is produced. Experimental studies were conducted to evaluate the possibility of using it in the construction sector. In this study, the effect of using marble wastes on cement was investigated. As a result of this study, the strength of normal cement has reached when marble powder is used in a portion of 10%..

Key Words: Marble powder, cement chemicals, limestone.

EĞRİÇAM MAHALLESİNDE YAĞMURSUYU ŞEBEKESİ TASARIMI VE TAŞKIN MODELLEMESİ

Mohammed SALEH

Mutlu YALVAÇ

Abdoul-Abas COMPAORE

Murat ÖZBAY

ÖZET

Seller, büyük miktarda suyun kurumuş bir arazi üzerinde taşınmasıdır ve mal ve yaşam kaybına neden olmaktadır. Akdeniz kıyılarında bulunan Türkiye'nin kıyı kentlerinden biri olan Mersin, sel sorunundan muzdariptir. Mersin, yağmur suyu drenaj sistemine sahip değildir. Bu çalışmada, akış miktarını tahmin etmek ve Eğriçam mahallesinde yağmur suyu drenaj şebekesi tasarlanmaya çalışılmıştır. Haritalama sorunları AutoCAD kullanılarak çözülmüştür. Tasarım ve simülasyon sorunları ise EPA-SWMM tarafından yapılmıştır. Şebekenin tasarımında 50 yıllık yağış verileri kullanılmıştır. Sızma metodu olarak “SCS Curvenumber” seçilmiştir. Bu çalışma sonucunda, yağmur suyunu iki farklı yerde boşaltmak için 0,4 ila 2,5 m çapı arasında değişen toplamda 10860 m koruge boru kullanılmıştır.

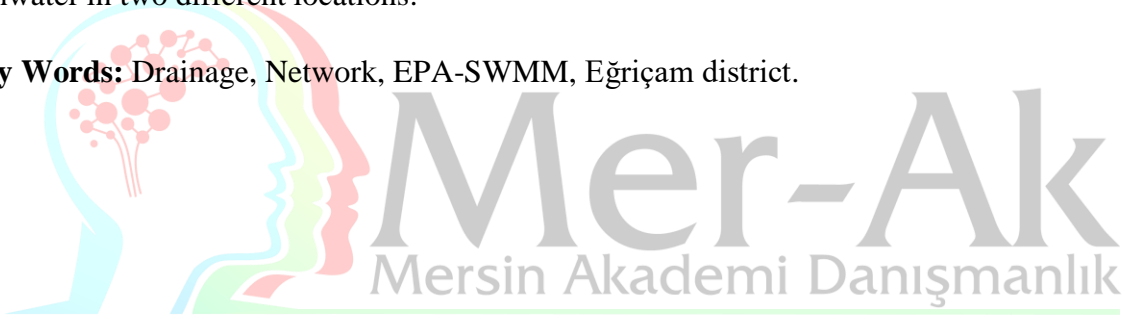
Anahtar Kelimeler: Yağmur Suyu, Şebeke, EPA SWMM, Eğriçam Mahallesi.

DESIGN OF STORM WATER NETWORK AND FLOOD MODELING IN EĞRİÇAM DISTRICT, MERSİN

ABSTRACT

Floods are movement of a large quantity of water over a dried land causing a loss of property and lives. Mersin as one of the Turkish coastal cities located at the Mediterranean coast is suffering from this issue. It has not a rainwater drainage system. This study tried to estimate the runoff quantity and also design the rainwater drainage network in the Eğriçam district. The mapping issues were solved by using AutoCAD. The design and simulation issues were performed by EPA-SWMM. The return period of 50-year rainfall event was used to design the network. SCS Curve number was selected as the infiltration method. As a result of this study, a total of 10860 m corrugated pipe with a diameter of 0.4 to 2.5 m was used to discharge the rainwater in two different locations.

Key Words: Drainage, Network, EPA-SWMM, Eğriçam district.

İŞ KULÜPLERİ PROJESİ: MERSİN İLİ ÖRNEĞİ

Nurcan TEMİZ

Ahmet TURNA

ÖZET

2012 yılında Türkiye İş Kurumu bünyesinde İş ve Meslek Danışmanlarının göreve başlamasıyla, iş arayanlar ile işverenler arasındaki iletişimin olumlu yönde arttığını söylemek mümkündür. Türkiye İş Kurumu ile Kalkınma Bakanlığı'nın 2015-2020 yılları yatırım programı kapsamında istihdamı artırmaya yönelik olarak, “Çalışmak İsteyen Herkese Göre Bir İş” fikrinden yola çıkılmıştır. Bu kapsamda İş Kulüpleri Projesi oluşturulmuş ve aralarında Mersin'in de bulunduğu 12 ilde 2017 yılından itibaren İş Kulüpleri Projesi başlatılmıştır. Bu projenin başlatılma nedeni, özellikle dezavantajlı grupların, iş görüşmelerinde kendilerini daha iyi ifade edebilmelerini sağlayabilmektir. Bu çalışmanın amacı, İş Kulüplerinin genel olarak işleyişi hakkında bilgi vermek ve Mersin İş Kulübü bünyesinde yapılan çalışmalarını ayrıntılı biçimde ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye İş Kurumu, İş ve Meslek Danışmanı, İş Kulüpleri Projesi, Mersin İş Kulübü.

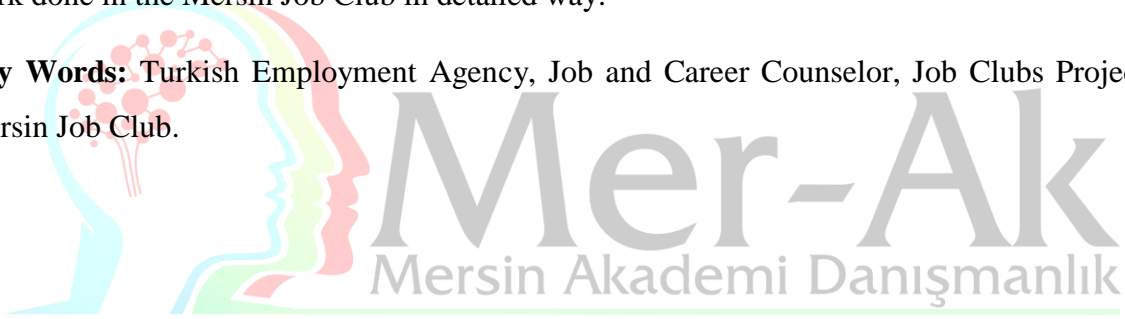

JOBCLUBS PROJECT: MERSİN PROVINCE CASE STUDY

ABSTRACT

It is possible to say that the communication between job seekers and employers increased positively by the employment of Job and Career Counselors in Turkish Employment Agency in 2012. It is started from the main idea of , "There is a job for all those who want to work" with the aim of increasing employment by collobration of Turkish Employment Agency and Ministry of Development in the context of 2015-2020 investment programme. In this context, the Job Clubs Project was generated and since 2017 in 12 provinces, including Mersin, the Job Clubs Project was initiated. The main reason for starting point of this project is to ensure the expression of disadvantaged groups themselves better in job interviews. The aim of this study is to give information about the general functioning of the Job Clubs and to examine the work done in the Mersin Job Club in detailed way.

Key Words: Turkish Employment Agency, Job and Career Counselor, Job Clubs Projects, Mersin Job Club.

MERSİN İLİNDE MUZ YETİŞTİRİCİLİĞİ, SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Cengiz TÜRKAY

Hakan DOĞAN

ÖZET

Muz, tropik iklim bitkisidir. Dünyada tropik bölgelerin yanında bazı mikroklimalarda subtropik iklim koşullarında da yetiştirilebilmektedir. Anavatani, Güney Çin, Hindistan ve Hindistan ile Avustralya arasında kalan adalardır. FAO (2014)'e göre toplam dünya muz üretimi yaklaşık olarak 114 milyon tondur. Önemli üretici ülkeler Hindistan, Çin, Filipinler, Ekvator ve Brezilya'dır. Muz yetiştiriciliği ülkemizde 4 ilçemizde yoğunlaşmıştır. Bu ilçeler Anamur, Bozyazı, Alanya ve Gazipaşa'dır. Bu ilçelerde Toros Dağlarının koruduğu mikro klima alanlarda yetiştiricilik yapılmaktadır. Tük verilerine göre Ülkemizin muz üretimi yıllık 488.888 ton olup, bu üretimin 327.486 tonunu, başka bir ifadeyle % 67'sini Mersin ili karşılamaktadır. Bu çalışmada Mersin İlinde muz yetiştiriciliğinin mevcut durumu ortaya konulmuş ve sorunları incelenerek bu sorunlara çözüm önerileri geliştirilmeye çalışılmıştır. Mersin'de ilerleyen yıllarda yapılması gerekenler ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Muz, Mersin.

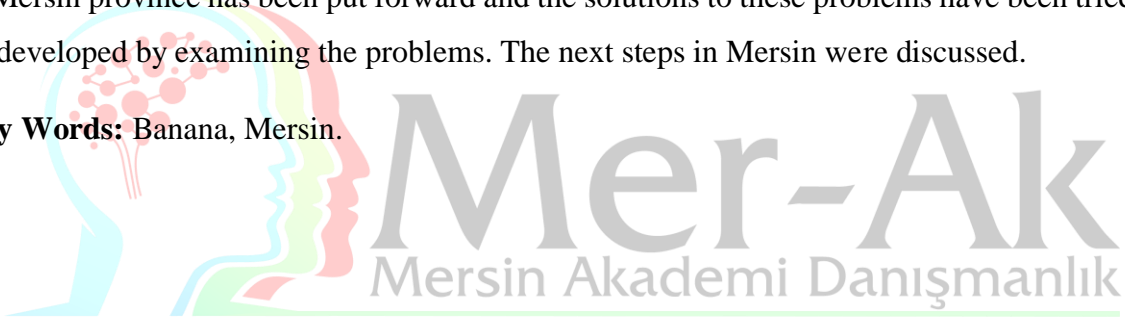
Mer-Ak
Mersin Akademi Danışmanlık

BANANA BREEDING IN MERSIN, PROBLEMS AND SOLUTIONS

ABSTRACT

Banana is a tropical climate plant. In addition to tropical regions in the world, some microclimates can be grown in subtropical climate conditions. It is the island of South China, India and the islands between India and Australia. According to FAO (2014), total world banana production is approximately 114 million tons. The major producing countries are India, China, the Philippines, Ecuador and Brazil. Banana cultivation in our country is concentrated in 4 districts. These districts are Anamur, Bozyazı, Alanya and Gazipaşa. In these districts, microclimate areas protected by the Taurus Mountains are cultivated. According to the data of Tük, the banana production of our country is 488,888 tons per annum and 327,486 tons of this production is met by Mersin province. In this study, the current situation of banana cultivation in Mersin province has been put forward and the solutions to these problems have been tried to be developed by examining the problems. The next steps in Mersin were discussed.

Key Words: Banana, Mersin.

FARKLI CEZBEDİCİLERİN *DROSOPHILA SUZUKII* (MATSUMURA) (DİPTERA: DROSOPHİLİDAE) ERGİNLERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Pınar ARIDICI KARA

M. Rifat ULUSOY

ÖZET

Drosophila suzukii (Matsumuara) (Diptera: Drosophilidae), ülkemizde ve Dünya’da özellikle ince kabuklu ve yumuşak dokulu meyvelere zarar veren bir karantina zararlısıdır. Bu çalışmada, *D. suzukii*’yi baskı altına alabilecek, farklı cezbediciler kullanılarak, gerek popülasyon takibinde gerekse alternatif mücadele olanaklarının geliştirilmesi amacıyla elma sirkesi, melas ve üzüm pekmezi konsantrasyonları kullanılmıştır. Denemeler 2017-2018 yıllarında, Saimbeyli (Adana)’de, 110 ağaçtan oluşan Ziraat 900 çeşidi kiraz bahçesinde tesadüf blokları deneme desenine göre 3 karakter ve 4 tekerrür olarak kurulmuştur. Tuzakların etkinliği yönlere göre erkek ve dişi ile toplam ergin ve ayrıca tuzakta ağaç başına yakalanan ergin sayısına göre değerlendirilmiştir.

Çalışma sonucunda; melasın % 42,90, pekmezin % 35,12 ve elma sirkesinin de % 21,98 oranlarında *D. suzukii* erginlerini cezbetme özelliğine sahip olduğu ve biyoteknik mücadele açısından, melas ve pekmezin, elma sirkesine alternatif olacağı kanısına varılmış olup, melas ve pekmezin *D. suzukii* mücadelesinde kullanımı açısından, ümit var olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Drosophila suzukii*, Besin çekiciler, Tuzak, Adana, Türkiye.

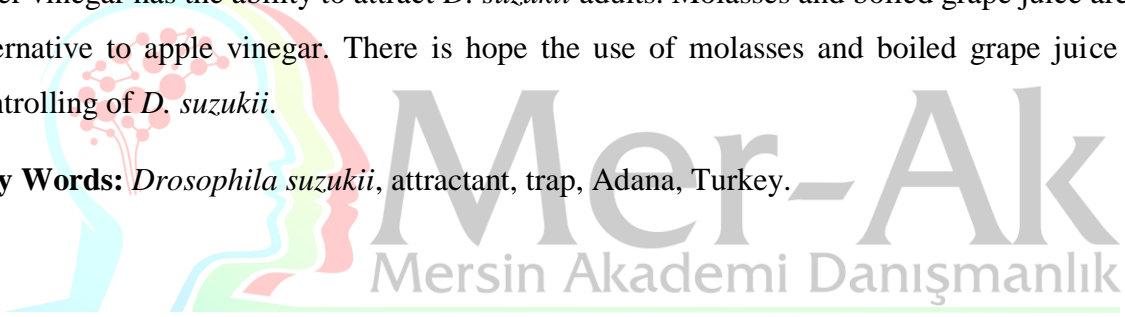
**THE EFFECT OF DIFFERENT ATTRACTANTS ON *DROSOPHILA SUZUKII*
(MATSUMURA) (DIPTERA: DROSOPHILIDAE)**

ABSTRACT

Drosophila suzukii (Matsumuara) (Diptera: *Drosophilidae*) is a quarantine pest that damages the fruits of our country and the world, especially thin-skinned and soft-textured fruits. In this study, apple cider vinegar, molasses and boiled grape juice concentrations were used in order to develop the alternative control by using different attractants which could suppress *D. suzukii*. In 2017-2018, in Saimbeyli (Adana), Ziraat 900 varieties, consisting of 110 trees, were established in cherry orchards with 3 characters and 4 replications according to the randomized block design. The effectiveness of the traps was evaluated according to the number of adults, male and female, total adult, and also the number of adults caught in the trap per tree.

As a result of the study; molasses 42.90 %, molasses 35.12 % and 21,98 % of apple cider vinegar has the ability to attract *D. suzukii* adults. Molasses and boiled grape juice are an alternative to apple vinegar. There is hope the use of molasses and boiled grape juice for controlling of *D. suzukii*.

Key Words: *Drosophila suzukii*, attractant, trap, Adana, Turkey.

İNOVATİF YARA BAKIM ÜRÜNLERİNİN HEMŞİRELİK BAKIMINDA KULLANIMI

Meryem Türkan IŞIK

Canan KANAT

ÖZET

Yara; fiziksel ajanlar, kimyasal ajanlar, mikrobik ajanlar, iskemi, immünolojik faktörler, normal beden salgıları gibi mekanik etkiler veya cerrahi uygulamalar sonucu oluşmakta olup; cilt bütünlüğünde, organların normal anatomik yapı ve fonksiyonlarında bozulmalar meydana getirmektedir. Yara iyileşmesinin istendik bir şekilde sağlanabilmesi için; yara bölgesinde zengin vasküler yataklara, yara bölgesinin ölü dokulardan arındırılmasına, enfeksiyonun önlenmesine, inflamatuvar eksudanın kontrol altında tutulmasına, uygun sıvı elektrolit desteğinin sağlanmasına, granülasyon dokusunun ve epitelizasyonun oluşabilmesi için uygun ortamın oluşturulmasına ve hemşirenin hasta ve yara bakımını etkin bir şekilde yürütebilmesine gereksinim vardır. Hemşireler hızlı ve etkili bir yara iyileşmesi sağlayabilmek için yara bakımında basınçlı bandajlar, köpükler, hidrojel örtüler, büyüme faktörü içeren yara örtüleri, şeffaf filmler, aljinat örtüler, biyoaktif yara ürünleri, vitamin veya antimikrobik ajanlar içeren örtüler gibi teknolojiden faydalanılarak üretilen inovatif ürünler kullanabilmektedir. Etkin maliyet ve hasta odaklı bakım fikirlerini temel olarak ortaya çıkan inovatif ürünler; hemşirelik bakımının kalitesinin geliştirilmesini ve sürdürülmesini, hastaların hastanede kalış süresinin kısaltılmasını, daha az ağrı deneyimlenmesini, hasta konfounda artışı, kanıta dayalı hemşirelik uygulamalarının arttırılmasını, bakım kalitesinde artışı, maliyette azalmayı sağlamaktadır. Hemşirelerin akut veya kronik yaraların bakımında inovatif yara bakım ürünlerini kullanması ile yaranın hızlı ve etkili bir şekilde iyileşebilmesi için gerekli olan nemli ve ılık bir ortam, oksijen sirkülasyonu, düşük bakteriyel kontaminasyon gibi ideal koşullar sağlanabilmektedir.

Sonuç olarak hemşireler inovatif ürünleri yara bakımına entegre ederek ve inovatif ürünler geliştirerek hemşire iş yükünün azalmasına, mesleki verimliliğin artmasına dolayısı ile hasta yatış süresinin azalması ve hasta memnuniyetinin artmasında etkili olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yara bakımı, Hemşirelik bakımı, İnovasyon, Hemşirelikte inovasyon.

THE USE OF INNOVATIVE WOUND CARE PRODUCTS IN NURSING CARE

ABSTRACT

The wound is resulted by physical agents such as physical agents, chemical agents, microbial agents, ischemia, immunological factors, normal body secretions, or surgical procedures and cause deterioration of skin integrity, organs' normal anatomical structure and function. In order to provide wound healing in a desired way; there is a need for the wound area to be rich in vascular beds, to prevent the wound area from dead tissues, to prevent infection, to control the inflammatory exudate, to provide the appropriate liquid electrolyte support, to create a suitable environment for the formation of granulation tissue and epithelization, and to be able to perform the patient and wound care effectively from nurses. In order to provide fast and effective wound healing, nurses can use innovative products produced by using technology in the wound care, such as pressurized bandages, foams, hydrogel covers, covers with growth factors, transparent films, alginate drapes, bioactive wound products, covers with vitamins or antimicrobial agents. Innovative products based on effective cost and patient-focused care ideas; improves and maintains the quality of nursing care, shortens the duration of hospitalization of patients, provides less pain, increases patient comfort, increases evidence-based nursing practices, improves the quality of care, reduces cost. Ideal conditions such as humid and warm environment, oxygen circulation, low bacterial contamination can be provided for nurses to use the wound care products in the care of acute or chronic wounds and to heal the wound quickly and effectively.

As a result nurses integrate innovative products into wound care and develop innovative products; It is thought that these decrease in nurse workload, decrease in hospitalization time and increase patient satisfaction.

Key Words: *Wound care, Nursing care, Innovation, Innovation in nursing.*

BORSA İSTANBUL'A İŞLEM GÖREN BAZI OTEL VE LOKANTA İŞLETMELERİNİN 2014-2018 YILLARI ARASINDA GERÇEKLEŞEN BİLANÇO VERİLERİNE GÖRE LİKİDİTE VE KARLILIKLARIN ANALİZİ

Kerem KARDAŞ

Abdullah AKMAZ

ÖZET

Bu çalışmada, payları Borsa İstanbul'da işlem gören otel ve lokanta sektörü işletmelerinin likidite ve karlılık durumlarının ortaya koyulması amaçlanmaktadır. Araştırmanın evrenini payları Borsa İstanbul'da işlem gören otel ve lokanta sektörü işletmeleri oluşturmaktadır. Finansal tabloları ve faaliyet raporları Kamuoyu Aydınlatma Platformu'ndan ulaşılan ve analize uygun olan 6 adet işletmenin karlılık ve likidite durumları trend analizi ve oran analizi bağlamında incelenmesi planlanmaktadır. Çalışmada işletmelerin 2014-2018 dönemi verilerinden hareketle likidite oranlarından cari oran, asit test oranı, nakit oran ile karlılık oranlarından ekonomik rantabilite, aktif karlılığı ve özsermaye karlılığı trend ve oran analizi yöntemleriyle incelenecektir.

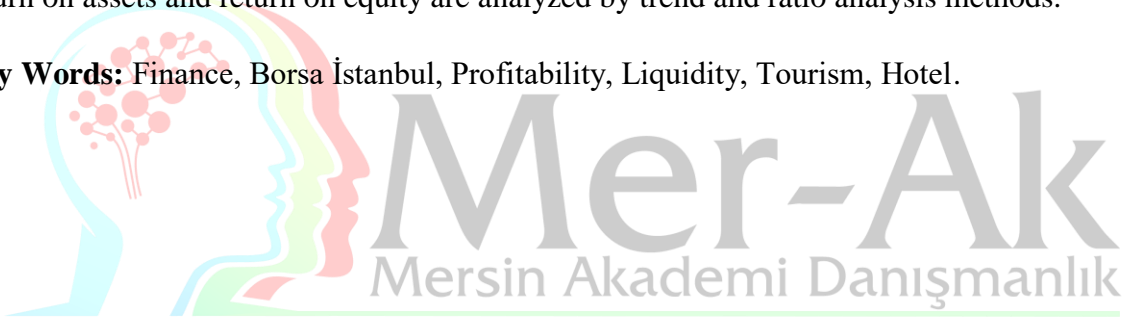
Anahtar Kelimeler: Finans, Borsa İstanbul, Karlılık, Likidite, Turizm, Otel.

ANALYSIS OF LIQUIDITY AND PROFITABILITY ACCORDING TO THE BALANCE SHEET DATES BETWEEN 2014-2018 OF SOME OF THE HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS

ABSTRACT

In this study, it is aimed to reveal liquidity and profitability of hotel and restaurant operators whose shares are traded in Borsa Istanbul. The universe of the study consists of hotels and restaurants sector companies whose shares are traded in Borsa Istanbul. The financial statements and activity reports are planned to be analyzed in the context of trend analysis and ratio analysis of the profitability and liquidity conditions of the 6 enterprises that are reached from the Public Disclosure Platform and suitable for the analysis. In the study, the current ratio of the liquidity ratios, acid test rate, cash ratio and profitability ratios, economic profitability, return on assets and return on equity are analyzed by trend and ratio analysis methods.

Key Words: Finance, Borsa İstanbul, Profitability, Liquidity, Tourism, Hotel.

SERVİKS KANSERİ AŞILARINDA GÜNCEL DURUM

Özde SAKARYA

Hüseyin DURUKAN

Faik Gürkan YAZICI

ÖZET

Serviks kanseri, gelişmekte olan ülkelerde kadın genital sistem kanserleri arasında ikinci sıklıkta görülen ve ölüme ikinci sıklıkta neden olan kanser iken gelişmiş ülkelerde ise tarama ve önleme programları sayesinde üçüncü sırada görülmektedir (1, 2). Servikal kanser gelişimi için en önemli neden Human Papilloma Virüs(HPV) enfeksiyonudur ve servikal kanser olgularının %99,7'inde HPV varlığı gösterilmiştir. HPV'nin 200'den fazla tipi tanımlanmış olup bunlardan genital kanalı enfekte edenler, kanser yapma potansiyeline göre düşük riskli (low risk, LR-HPV) ve yüksek riskli (high risk, HR-HPV) olarak iki ana grupta incelenmektedir. Yüksek riskli HPV grubundaki tip 16 ve 18 serviks kanserlerinin yaklaşık % 70 'inden, diğer yüksek riskli tiplerden 31, 33, 45, 52 ve 58 ise yaklaşık % 19 'undan sorumludur (3, 4). HPV enfeksiyonunun serviks kanseri ile bilinen bu sıkı ilişkisi nedeniyle koruma amaçlı aşılar geliştirilmiştir. Günümüzde iki, dört ve dokuz farklı hpv tipini içeren aşı çeşitleri bulunmaktadır. Bu derlemenin amacı son zamanlarda önlenebilir bir hastalık olarak değerlendirilen serviks kanserleri için geliştirilen HPV aşlarındaki güncel durum ve gelişmeleri gözden geçirmektir.

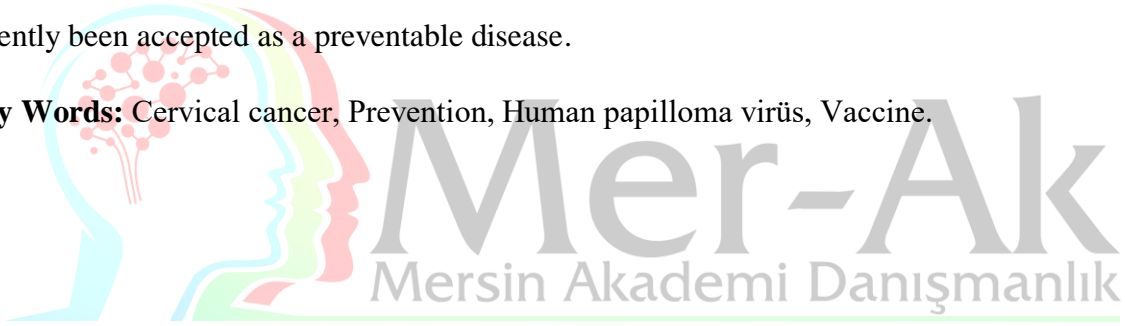
Anahtar Kelimeler: Serviks kanseri, Korunma, Human papilloma virüs, Aşı.

CURRENT SITUATION IN CERVICAL CANCER VACCINES

ABSTRACT

Cervical cancer which is the second most common cancer and the second most common cause of death among female genital system cancers in developing countries (1,2). The most important cause of cervical cancer is Human Papilloma Virus (HPV) infection and HPV was found 99.7% of cervical cancer cases. More than 200 types of HPV have been identified, and those infecting the genital tract are separated in two main groups as low risk (LR-HPV) and high risk (HR-HPV) according to their potential for causing cancer. Among of the high-risk HPV group; type 16, 18 and other high-risk types 31, 33, 45, 52 and 58 are liable for the cervical cancers are approximately 70%, 19% respectively (3,4). Due to this strong association with HPV infection and cervical cancer the vaccines have been developed. Nowadays, there are bivalent, quadrivalent and nine-valent of HPV vaccines are available. The aim of this review is the current situation and developments in HPV vaccines for cervical cancers, which have recently been accepted as a preventable disease.

Key Words: Cervical cancer, Prevention, Human papilloma virüs, Vaccine.

DÜZ TOPOLOJİYE SAHİP KABLOSUZ ALGILAYICI AĞLARDA SALDIRI TESPİT SİSTEMLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Ali ARSLAN

Cansu CANBOLAT

İpek ABASIKELEŞ TURGUT

ÖZET

Kablosuz iletim ortamının doğası gereği dışarıdan gelecek olan saldırılara kablolu ortamlara göre daha açık olmasının yanı sıra, algılayıcı düğümlerin kaynak kısıtları nedeniyle enerjinin verimli bir şekilde kullanılmasının zorunluluğu problemi Kablosuz Algılayıcı Ağlar (KAA) için hesaplama yönünden güçlü algoritmalar kullanan güvenlik önlemlerinin alınmasına engel olur. Bu durum da KAA' yı hem içeriden hem de dışarıdan gelecek olan kötü niyetli saldırılara karşı dayanıksız hale getirir. Bu nedenle KAA' nın kaynak kısıtlarını göz önüne alan, enerji yönünden verimli güvenlik algoritmalarının geliştirilmesi gerekmektedir. Kablosuz bir ağ yapısını tüm olası saldırılara karşı tamamen güvenli hale getirmek zor olmakla birlikte hem içeriden hem de dışarıdan gelecek saldırılardan korunmak için sistemde bir saldırı tespit mekanizmasının (Intrusion Detection System - IDS) bulunması gerekmektedir. Saldırı tespit sistemlerinde kullanılan iki yöntemden birisi önceden bilinen bazı saldırı modellerinin sisteme tanımlanmasının yapılarak “kötüye kullanımın tespitini” gerçekleştirmek; bir diğeri ise düğümlerin normal olmayan davranışlarından yola çıkarak hem bilinen hem de bilinmeyen saldırıların tespiti için “anormali tespiti” uygulamaktır. Anormallik tabanlı IDS'nin avantajı, bilinen saldırılar ile birlikte daha önceden görülmemiş/tespit edilememiş yeni tür saldırıların da tespit edilmesine imkân veriyor olmasıdır. Bu çalışmada düz topolojiye sahip KAA için komşu bilgisine dayalı IDS sistemleri incelenmiştir. Düz topoloji olarak da literatürde sıklıkla tercih edilen AODV protokolü seçilmiştir. AODV protokolünde her düğüm, komşu düğümleri aracılığı ile rota keşfi yaptıktan sonra, belirlediği rota üzerinden verisini hedefe yönlendirir. AODV üzerinde komşu düğüm bilgisiyle saldırı tespitinin yapıldığı çalışmalarda çeşitli saldırılar birçok varsayım üzerinden tespit edilmekle birlikte, geniş bir saldırı kümesi için anormallik tabanlı bir tespit mekanizması tasarlanması gerekmektedir. Bu da gelecekteki çalışmamızın temelini oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kablosuz Algılayıcı Ağlar, Düz Yönlendirme, Saldırı Tespit Sistemi.

A REVIEW OF INTRUSION DETECTION SYSTEMS ON FLAT-BASED WIRELESS SENSOR NETWORKS

ABSTRACT

Owing to the vulnerability of the nature of wireless transmission environment to external attacks more than its wired equivalent and the problem of energy efficiency due to the resource constraints of the sensor nodes prevent developing security mechanisms using powerful algorithms in terms of computation. Therefore, WSNs are vulnerable to various attacks from both inside and outside. It is necessary to develop energy efficient security algorithms that take into account the resource constraints of WSNs. While it is difficult to make a wireless network completely safe from all possible attacks, an intrusion detection system (IDS) must be implemented in the system to prevent attacks from both inside and outside. One of the two methods used in IDS is to identify some known attack models to the system, which is called misuse detection; another is to detect both known and unknown attacks, based on the anomalous behavior of the nodes, which is called anomaly detection. The advantage of the anomaly-based IDS is that it allows detection of new types of attacks that have not been previously seen / identified with known attacks. In this study, IDS systems based on neighbor information were examined for WSNs, which has a flat topology. AODV protocol, which is frequently preferred in the literature, has been chosen as the flat topology. In the AODV protocol, each node routes its data to the destination after the route has been discovered by neighboring nodes. While several attacks have been detected through several assumptions in studies involving the detection of intrusion by neighboring node information on AODV, an anomaly-based detection mechanism must be designed for a large set of attacks, which is the basis of our future work.

Key Words: Wireless Sensor Networks, Flat-Based Routing, Intrusion Detection System.

KABLOSUZ ALGILAYICI AĞLARDA GÜVEN TEMELLİ KÜME BAŞI SEÇİMİ

Cansu CANBOLAT

İpek ABASIKELEŞ TURGUT

ÖZET

Fiziksel dünya ile etkileşimde bulunmak amacıyla bir ortama yerleştirilmiş çok sayıda küçük boyutlu, sınırlı kapasiteli, düşük güçlü ve düşük maliyetli algılayıcı düğümden oluşan Kablosuz Algılayıcı Ağların (KAA) bu karakteristik özellikleri, kablosuz ortamın korumasız doğası ile birleştiğinde, bu ağların saldırılara açık hale gelmesine neden olmaktadır. Yönlendirme atakları, algılayıcı düğümlerden merkeze doğru yönlendirilmiş verinin akış trafiğini bozduğu ve böylece ağdan sağlıklı bilgi alınmasını engellediği için tehlikeli saldırılar grubuna dahil edilirler. Bu ataklardan korunmak için güven tabanlı yönlendirme protokolleri geliştirilerek veri paketlerinin saldırının etrafındaki güvenilir yollar üzerinden hedefe varması sağlanır. Bu çalışmada kümeleme tabanlı bir KAA için paket gönderim oranı, tutarlılık faktörü ve ortalama paket iletim oranından oluşan bir güven değerine bağlı olarak küme başı seçimi önerilmiştir. Simülasyon yöntemi ile yapılan değerlendirmelerde yönlendirme ataklarından olan kara delik ve seçici yönlendirme saldırıları modellenerek önerilen yöntem ile LEACH [1] algoritması paket kayıp oranları ve harcanan ortalama enerji parametreleri üzerinden kıyaslanmıştır. Her iki saldırı modeli için de önerilen yöntemin LEACH'e kıyasla daha düşük oranlarda paket kayıpları sağladığı ve daha az enerji tüketimine sebep olduğu tespit edilmiştir. Gelecek çalışmada, daha fazla yönlendirme saldırıları için çeşitli güven parametrelerine dayalı küme başı seçim yöntemlerinin paket kayıp oranı ve enerji tüketimi üzerindeki etkisi incelenecektir.

[1] W. Heinzelman, A. Chadrakasan, H. Balakrishnan, "Energy-efficient Communication Protocol for Wireless Sensor Networks", Proceeding of the Hawaii International Conference on System Sciences, January 2000.

Anahtar Kelimeler: Kablosuz Sensor Ağlar, Güvenlik, Kümeleme, Güven.

TRUST BASED CLUSTER HEAD SELECTION IN WIRELESS SENSOR NETWORKS

ABSTRACT

The characteristic features of Wireless Sensor Networks (WSNs), which are composed of a large number of small-sized, limited-capacity, low-power, and low-cost sensor nodes located in an environment to interact with the physical world, cause these networks to become vulnerable when combined with the unprotected nature of the wireless environment. Routing attacks are included in the group of dangerous attacks because the data directed to the centre from the sensor nodes disrupt the flow traffic and thus prevent the acquisition of healthy information from the network. Security-based routing protocols are developed to protect against these attacks, and data packets are delivered to the target through reliable routes around the attack. In this study, cluster head selection algorithm was proposed for a cluster-based WSN based on a trust value consisting of packet transmission rate, consistency factor, and average packet collection rate. In the evaluations conducted by simulations, the black hole and selective forwarding attacks are modelled and the proposed method is compared with the LEACH [1] for the parameters of packet loss rates and the average energy consumption. The results show that the proposed method for both attack models has lower packet loss rates compared to LEACH and causes less energy consumption. Our future study will examine the impact of cluster head selection methods based on various trust parameters on packet loss rate and energy consumption for further routing attacks.

[1] W. Heinzelman, A. Chadrakasan, H. Balakrishnan, "Energy-efficient Communication Protocol for Wireless Sensor Networks", Proceeding of the Hawaii International Conference on System Sciences, January 2000.

Key Words: Wireless Sensor Networks, Security, Clustering, Trust.

REVIEW OF ROAD TRAFFIC ACCIDENT PREDICTION MODELS

Afewerk ANTENEH

Tibor SIPOS

ABSTRACT

Accident Prediction Models (APMs) are used for a variety of purposes; most frequently to estimate the expected accident frequencies from various roadway entities (highways, intersections, interstates, etc) and to identify geometric, environmental and operational factors that are associated with the occurrence of accidents. Review of accident prediction models for roads used in literature so that we can have a starting point for future researches. Extensive literature review has been carried out and several models have been presented including Poisson regression models, negative binomial regression, Poisson lognormal models, zero-inflated Poisson and negative binomial models, negative multinomial models, random parameters models and, artificial neural network models. The above forecasting models have the pre-defined underlying relationship between dependent and independent variables which is sometimes hard to get from complex accidents. If this assumption is violated, the model could lead to erroneous estimation of accident likelihood. In contrast, Artificial Neural Networks (ANNs), which can fit complex non-linear relationships between inputs and outputs within a black-box structure, has been evidenced to be a powerful tool for accident forecasting. Artificial Neural Networks (ANN) a massively parallel distributed information processing system, based on nature of human brains, can approximate any finite nonlinear models to determine the relation between dependent and independent variables. In fact, the function is based on error-back propagation so that the error between output of the network and desired output (target) is required low.

Key Words: Traffic accident, prediction models, regression, Artificial neural networks.

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE SAĞDIÇLIK GELENEĞİ VE İŞLEVLERİ: ERZURUM İLİ İSPIR VE PAZARYOLU İLÇELERİ ÖRNEĞİ

Pervin ERGUN

Semra AKBIYIK

ÖZET

Sağdıç, Türk kültüründe daha önce evlenmemiş, ilk kez evlenecek olan damat ve gelini düğün gecesini evlilik hayatı hakkında bilgilendirme görevini üstlenen ve çifte düğün töreni boyunca yoldaşlık eden kişilerin aldığı isimdir. Kaşgarlı Mahmut'un *Dîvânu Lugâti't-Türk* adlı eserinde "yoldaş, sadık arkadaş" olarak tanımladığı, Dede Korkut hikayelerinde de görülen sağdıçlık, çeşitli değişimlere uğrayarak geçmişten günümüze kadar gelen yaşayan bir gelenektir. Düğün ertesi sabah başlayıp gerdek sabahına kadar süren geleneğin geçmişteki esas amacı; damada ve geline ilk gece hakkında bilgi vermek, gelinin sağdıçının gelinin bekaretini damadın annesine bildirmesi, gelin ve damadın gerdek gecesinde beraber olmadıkları takdirde bu sorunu gidermek için sağdıçların yeni evli çifte çözüm bulmasıydı. Günümüzde ise değişen sosyal hayat tercihleri, bireylerin evlilik öncesi cinsel tecrübe yaşayabilmesi, yazılı ve görsel medyadan pek çok şeyi öğrenebilmesi ile sağdıçlık geleneği günümüzde birtakım işlevlerini kaybederek düğün sırasında gelin ve damada arkadaşlık etme biçiminde sembolik olarak varlığını sürdüren bir geleneğe dönüşmüştür. Bu çalışmada W. Bascom'un tespit ettiği folklorun dört işlevi ışığında Erzurum'a bağlı İspir ve Pazaryolu ilçelerinde yaşatılan sağdıçlık geleneği ile göç edilen yerlerde geleneğin yaşatılması ve değişimi incelenmiştir. William Bascom tarafından ifade edilen, folklorun hoş vakit geçirme, eğlenme ve eğlendirme; değerlere, toplum kurallarına ve törelere destek verme; eğitim veya kültürün gelecek kuşaklara aktarılacak şekilde öğretilmesi, toplumsal baskılardan kaçıp kurtulma işlevlerini yerine getirdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sağdıçlık, Düğün Gelenekleri, İspir, Pazaryolu.

GROOMSMAN TRADITION FROM PAST TO PRESENT AND ITS FUNCTIONS: EXAMPLES OF ERZURUM PROVINCE İSPİR AND PAZARYOLU DISTRICTS

ABSTRACT

Groomsman is the name taken by the persons who assumes the task of informing the bride and groom who have never married before, will marry for the first time and accompany the couple during the wedding ceremony in Turkish culture. The groomsman who is defined as "fellow, true friend" by Kasgarlı Mahmut in his work named *Dîvânu Lugâti't-Türk* which is also seen in Dede Korkut stories is a tradition which has been surviving from past to present by undergoing various changes. The main purpose of the tradition, which started after the wedding and continued until the nuptial morning was to inform the groom and bride about the first night, notification by the bridesman the virginity of the bride to the groom's mother and if the the bride and groom could not have sexual intercourse finding of the groomsmen solution to the newly married couple in order to solve this problem. Today, the groomsman tradition transformed in to a tradition which continues its existence symbolically in form of accompanying the bride and groom during wedding by losing some of its functions due to changing social life preferences, individuals being able to have sexual intercourse before marriage and learning many things from the social media. In the light of four functions of the folklore identified by W. Bascom, the tradition of the groomsman sustained in the Ispir and Pazaryolu districts of Erzurum and the survival and change of the tradition in the immigrated places was studied. The folklore which is expressed by William Bascom is observed to realize the functions of having good time, enjoying and entertaining; giving support to the the values, community rules and customs; training by transfer of education or culture to the next generations and escaping and breaking away from the social pressures.

Key Words: Groomsman, Wedding Traditions, İspir, Pazaryolu.

SU TAŞKININ ÜÇ FARKLI DOMATES GENOTİPİNE ETKİSİ

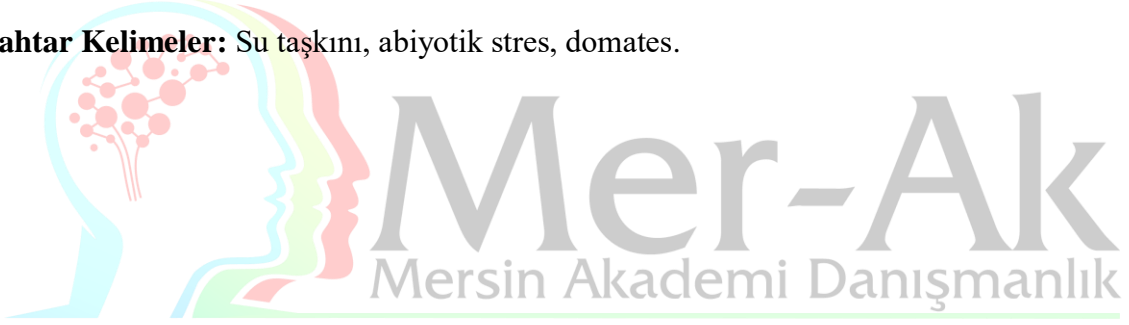
Sultan DERE

H. Yıldız DASGAN

ÖZET

Su taşkını, abiyotik stres faktörlerinden biridir ve iklim değişikliğinin bir sonucudur. Su taşkını, tarımsal ürün yetiştiriciliğini ve verimini etkileyen en ciddi küresel sorunlardan biridir. Elli günlük, tohumlarla çoğaltılan üç farklı domates bitkisi, bir serada sürekli su taşkınına maruz bırakıldı. Bitkiler polietilen küvete yerleştirildi ve saksıların substrat yüzeyinin 5 cm üstüne kadar su ile dolduruldu. Bitki boyu, yaprak alanı, SPAD, membran hasar indeksi, gövde çapı, taze ağırlık, ozmotik potansiyel, yaprak su potansiyeli ve yaprak oransal su içeriği gibi parametreler incelenmiştir. Bu çalışmanın sonuçları değerlendirildikten ve tartışıldıktan sonra sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Su taşkını, abiyotik stres, domates.

EFFECT OF WATERLOGGING ON THREE DIFFERENT TOMATO GENOTYPES

ABSTRACT

Waterlogging is one of abiotic stress factor and a result of climate change. Waterlogging is one of the most severe global problem for agriculture which effects of crop growth and yield. Fifty day old three different tomato plants, propagated by seeds, were subjected to continuous waterlogging in a greenhouse. The plants were placed in polyethylene bathtub and filled with water up to 5 cm above the substrate surface of the pots. We were studied parameters such as plant height, leaf area, SPAD, membran injury index, stem diameter, fresh weight, osmotic potential, leaf water potential and leaf proportional water content. The results of this study will be presented after being evaluated and discussed.

Key Words: Waterlogging, abiotic stress, tomato.

ZEYTİN ÇEKİRDEĞİ ÜZERİNE MALAŞİT YEŞİLİNİN SULU ÇÖZELTİDEN ADSORPSİYONU

Hüdaverdi ARSLAN

Zilan ŞİRP

ÖZET

Bu çalışmada; spektrofotometrik yöntemle sulu çözeltiden malaşit yeşili boyar maddesinin öğütülmüş zeytin çekirdeği (ÖZÇ) üzerine adsorpsiyonu gerçekleştirilmiştir. Çalışmada; zeytinyağı üretim tesisinde, yağ üretimi sırasında açığa çıkan kırılmış atık zeytin çekirdekleri kullanılmıştır. Zeytin çekirdekleri öğütülerek boyutlandırılmış ve 70 mesh aralığındaki ÖZÇ adsorbent olarak kullanılmıştır. Adsorpsiyon çalışmalarında pH, adsorbent madde miktarı ve başlangıç boyar madde konsantrasyonu için optimizasyon yapılmıştır. Optimizasyon çalışmalarında pH, adsorbent miktarı ve başlangıç boyar madde konsantrasyonu için optimum şartlar sırasıyla 5.3, 1g ve 75 mg/L olduğu tespit edilmiştir. Deneysel çalışmalar sonucunda optimum koşullarda yapılan adsorpsiyon işleminde verim %80,79 olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Zeytin, Zeytin çekirdeği, Malaşit Yeşili, adsorpsiyon, boya.

ADSORPTION OF MALACHITE GREEN ONTO OLIVE SEEDS

ABSTRACT

In this study the removal of Malachite green from aqueous solution by the mean of adsorption onto olive seeds that grind (OSG). Study; In the olive oil production plant, broken olive oil was used during the oil production. Olive seeds were sized by grinding and OSG in the 70 mesh among was used as the adsorbent. In the adsorption studies, the pH, the amount of adsorbent and the concentration of the starting dye were optimized. The optimum conditions for pH, amount of adsorbent and initial dye concentration were found to be 5.3, 1g and 75 mg / L, found out. As a result of experimental studies, the efficiency of the adsorption process at optimum conditions was determined as 80.79%.

Key Words: Olive, olive seed, Malachite Green, adsorption, dye.

KAMU HİZMETLERİ BAĞLAMINDA MERSİN'DE YAŞAM KALİTESİ

D. Ali ARSLAN

Ceylan ÖZBAY

ÖZET

Yaşam kalitesi kavramı her geçen gün yaşamımızda daha önemli bir hale gelmektedir. Günümüzde gerek ekonomi gerekse sosyal ve kültürel düzenlemelerden konuşulmasının nedeni, nihai bir amaç olarak görülen yaşam kalitesidir. Yaşam kalitesi olgusunun bireylerin, öteki bireyler ile olan iletişim ve ilişkilerindeki memnuniyet durumu; toplumun kendisine sunduğu olanakların ve kamu hizmetlerinin yeterlilik düzeyi; ihtiyaç ve isteklerinin beklentilere paralel doğrultuda karşılanması ile yakından ilişkili olduğu açıkça görülür.

Yaşam kalitesi göstergeleri ülkeden ülkeye, toplumdan topluma, bir araştırmadan başka bir araştırmaya farklılaşmaktadır. Özetle yaşam kalitesi çok boyutlu ve karmaşık bir olgu olarak karşımıza çıkar. Yaşam kalitesi içinde, bireysel mutluluk, kamu hizmetlerinden, memnuniyet sosyal hizmetler ve sağlık hizmetlerinden memnuniyet, asayiş hizmetlerinden memnuniyet, adli hizmetlerden memnuniyet, umut düzeyi, toplumsal değerler vb. göstergelerini barındırır.

Çukurova Bölgesinin önemli bir ili olan Mersin, Türkiye'nin güçlü ekonomik merkezlerinden biri olarak gelişimini hızla sürdürmektedir. Bu denli önemli bir il olan Mersin'de yaşayan insanların, yaşam kalitesini nasıl algıladıklarını gün yüzüne çıkarmak son derece önemlidir.

Bu çalışmanın kapsamını ise kamu hizmetleri bağlamında Mersin'de yaşam kalitesi oluşturmaktadır. Bu amaçla Mersin'de evreni temsil eden örneklem üzerinde yapılan, TÜİK'in yürüttüğü yaşam memnuniyeti araştırmasında kamu hizmetlerinden memnuniyet göstergesi temel veri kaynağı olarak kullanılmıştır. Sosyal bilimlerde sıklıkla kullanılan analiz tekniklerinden olan, ikincil veri analizi ve betimsel istatistik analiz teknikleri kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Kalitesi, Mersin, Sağlık, Eğitim, Ulaşım, Temizlik, Yol Yapımı.

THE LIFE QUALITY IN MERSIN IN THE CONTEXT OF PUBLIC SERVICES

ABSTRACT

The concept of quality of life is becoming more and more important in our lives every day. Today, the reason for talking about both economic and social and cultural regulations is the quality of life which is seen as a final aim. Satisfaction status of individuals with quality of life and communication and relations with other individuals; the level of qualifications offered by the society and the public services; It is clearly seen that their needs and desires are closely related with meeting expectations.

The life quality indicators differ from country to country, from society to society, from research to research. In summary, quality of life appears as a multidimensional and complex phenomenon. Within the quality of life, individual happiness, public services, satisfaction social services and satisfaction with health services, satisfaction with public services, satisfaction with judicial services, level of hope, social values and so on host.

Mersin which is an important province of Çukurova region continues to grow rapidly as one of Turkey's strong economic centers. It is very important to expose how people living in Mersin, which is such an important province, perceive quality of life.

The scope of this study is the quality of life in Mersin in the context of public services. For this purpose, in the life satisfaction survey conducted by TURKSTAT on the sample representing the universe in Mersin, the satisfaction indicator of public services was used as the main data source. Secondary data analysis and descriptive statistical analysis techniques, which are frequently used in social sciences, will be used.

Key Words: Quality of Life, Mersin, Health, Education, Transportation, Cleaning, Road Construction.

SERVİKS KANSERİ TARAMASINDA YENİLİKLER

Yunus İBİK

Hüseyin DURUKAN

Faik Gürkan YAZICI

ÖZET

Tüm dünyada önemli bir sağlık sorunu olan serviks kanseri kadınlarda meme kanserinden sonra en sık görülen ikinci kanserdir. Serviks kanseri, tarama testleriyle erken tanı konularak önlenilebilen genital kanser türüdür. Serviksin anatomik olarak ulaşılabilir bir lokasyonda olması, hastalığın genellikle yavaş olan doğal seyri, öncül lezyonların erken tanınabilmesi ve invaziv kansere progresyonunun önlenilebilmesi tarama programlarının önemini artırmaktadır. Başlangıçta serviksin çıplak gözle, serum fizyolojik ile muamele ve/veya asetik asit uygulaması sonrası inspeksiyonu ve geleneksel pap smear gibi yöntemler ile tarama yapılmakta iken bilimsel çalışmalarda serviks kanserlerinin çoğunun (%99,7) Human papilloma virüs (HPV) ile ilişkili olduğu bulunduğundan sonra, HPV bazlı tarama yöntemleri klinik uygulamalara girmiştir. Gelişmiş ülkelerde bu tarama programları sayesinde serviks kanserinin önceden tespit edilmesi ve bu hastalıktan ölüm oranının azaltılması mümkün olmuştur. Bu derlemede amacımız dünyada ve ülkemizde serviks kanseri taramasındaki yeniliklerin ve güncel durumun değerlendirilmesidir.

Anahtar Kelimeler: Serviks kanseri, Tarama, Human papilloma virüs.

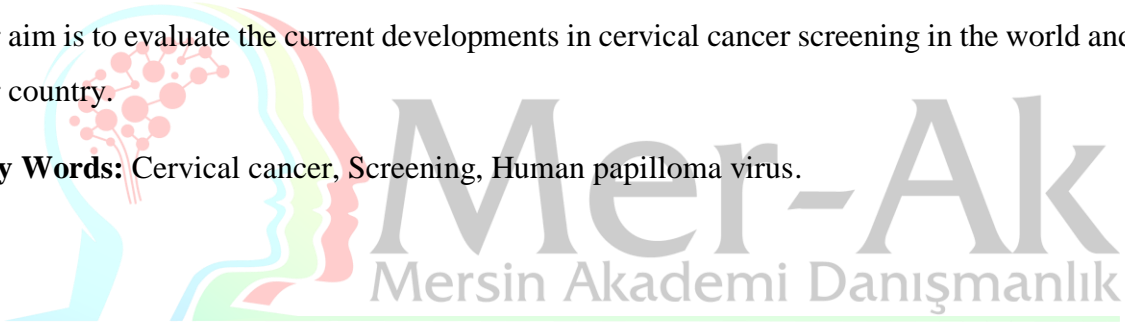

INNOVATIONS IN CERVICAL CANCER SCREENING

ABSTRACT

Cervical cancer, a major health problem worldwide which is the second most common cancer in women after breast cancer. The illness is a type of genital cancer that can be prevented by early diagnosis by screening tests. The fact that the cervix is located at an anatomically accessible location, the generally slow natural course of the disease, early detection of precursor lesions and the prevention of progression to invasive cancer are increase the importance of screening programs. Initially, the examination of the cervix with the naked eye, washing with saline and / or application of acetic acid, and screening with conventional methods, such as pap smear, was performed. After the most of the cervical cancers (99.7%) were found to be related to Human papilloma virus (HPV) by scientific studies, HPV-based screening methods were included in clinical applications. Owing to these screening programs in developed countries, it has been possible to detect cervical cancer early and to reduce the mortality rate. In this review, our aim is to evaluate the current developments in cervical cancer screening in the world and in our country.

Key Words: Cervical cancer, Screening, Human papilloma virus.

ELEKTRİKLİ ARAÇ ŞARJ İSTASYONLARININ GELİŞİMİ

Alican YAKIN

İlker SUGÖZÜ

ÖZET

Araçlarda kullanılan yakıtların çevreye bıraktığı gazların atmosfere, insan sağlığına ve doğaya zarar verdiği bilinmektedir. Araçların atmosfere bıraktığı zararlı gazların yanı sıra araçlarda kullanılan yakıtların gelecekte tükenecek olması; insanları doğaya en az zarar veren kullanılabilir alternatif enerji kaynaklarını araştırmaya yönlendirmektedir. Bunlardan elektrik enerjisi ile çalışan araçlar doğaya en az zarar veren alternatiflerden bir tanesidir. Elektrikli araçların şarj istasyonlarının henüz kurulmamış olması, bataryalarının şarj süresinin uzun olması ve bataryaların kapasitesinin uzun mesafelere yetersiz kalması gibi sebepler daha az tercih edilmesine neden olmaktadır. Elektrikli araçların daha yaygın kullanılabilmesi için şarj istasyonlarının kurulması ve sonrasında şarj istasyonları ağıının genişletilmesi gerekmektedir. Kurulan şarj istasyonlarının aynı anda birden çok aracı şarj edebilmesi için gerekli ve yeterli elektriksel donanımına sahip olması gerekir. Bu çalışmada şarj istasyonlarının zaman içerisindeki gelişimi ile ilgili bilgiler derlenip incelenmiştir.

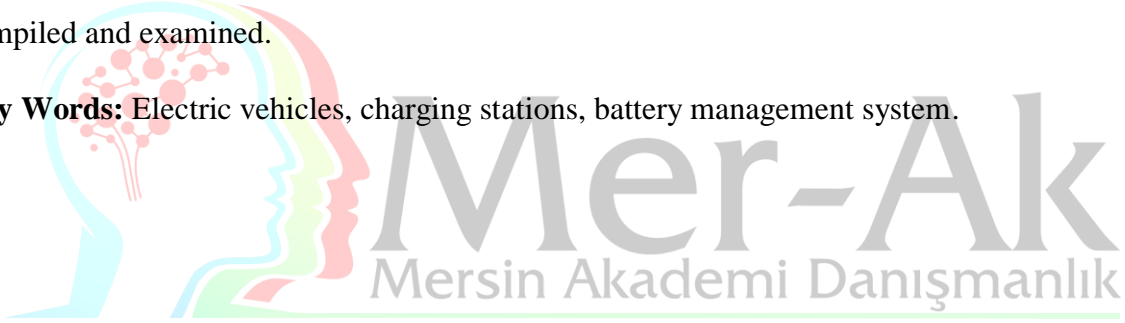
Anahtar Kelimeler: Elektrikli araçlar, şarj istasyonları, batarya yönetim sistemi.

DEVELOPMENT OF ELECTRIC VEHICLE CHARGING STATIONS

ABSTRACT

It is known that the gasses left by the fuels used in vehicles harm the atmosphere, human health and nature. Besides the harmful gases left by the vehicles to the atmosphere, the fuel used in the vehicles will be depleted in the future; it directs people to search for alternative energy sources that are the least harmful to nature. The tools that work with electrical energy are one of the least damaging alternatives to nature. The reasons such as the fact that the charging stations of electric vehicles have not been installed yet, the charging time of their batteries are long and the capacity of the batteries is insufficient for long distances causes less preference. For the more common use of electric vehicles, charging stations must be installed and then the network of charging stations should be extended. Installed charging stations must have the necessary and sufficient electrical equipment to charge multiple vehicles at the same time. In this study, information about the development of charging stations over time has been compiled and examined.

Key Words: Electric vehicles, charging stations, battery management system.

ELEKTRİKLİ VE HİBRİT ARAÇ TEKNOLOJİSİNDE GELİŞMELER

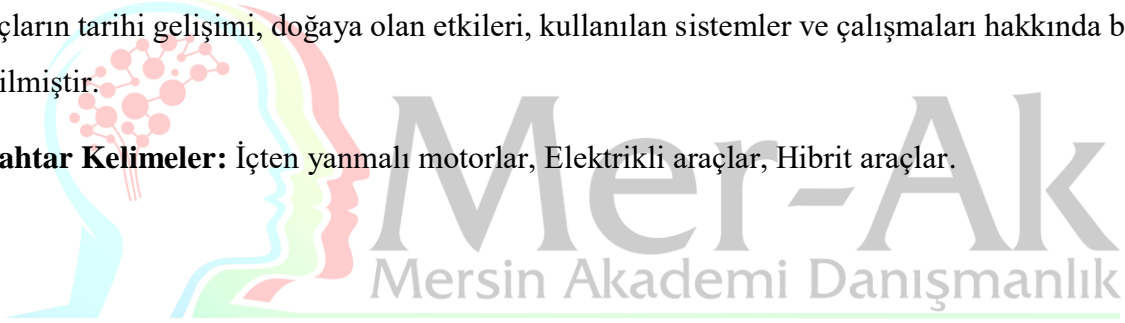
Furkan YERTÜM

İlker SUGÖZÜ

ÖZET

Petrol fiyatlarının artması ve çevreyi korumaya yönelik çalışmalar, elektrikli ve hibrit araçların her geçen gün daha fazla yaygınlaşmasına sebep olmuştur. Hibrit sistemler farklı tipteki enerji kaynaklarının ve dönüştürücülerin bir araya gelmesiyle oluşmaktadır. Elektrikli araçlar; batarya, batarya yönetim sistemi, motor ve motor sürücüsü gibi ekipmanların bir araya gelmesiyle oluşmaktadır. Elektrikli ve hibrit araçların gelişmesindeki sorunların en başında enerji kaynaklarını en iyi verimde organize edebilecek kontrolcülerin tasarlanamaması ve bunun sisteme uyarlanamamasından kaynaklanmaktadır. Bu çalışmada, elektrikli ve hibrit araçların tarihi gelişimi, doğaya olan etkileri, kullanılan sistemler ve çalışmaları hakkında bilgi verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İçten yanmalı motorlar, Elektrikli araçlar, Hibrit araçlar.

DEVELOPMENTS IN ELECTRIC AND HYBRID VEHICLE TECHNOLOGY

ABSTRACT

Increasing oil prices and protecting the environment have caused electric and hybrid vehicles to become more widespread with each passing day. Hybrid systems consist of a combination of different types of energy sources and converters. Electric vehicles; battery, battery management system, motor and motor drive. The main reason for the problems in the development of electric and hybrid vehicles is that the control units cannot be designed to organize energy sources in the best efficiency and cannot be adapted to the system. In this study, the historical development of electric and hybrid vehicles, their effects on nature, systems used and their studies are given.

Key Words: Internal combustion engines, Electric vehicles, Hybrid vehicles.

KAYNAK İŞLERİNDE İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ

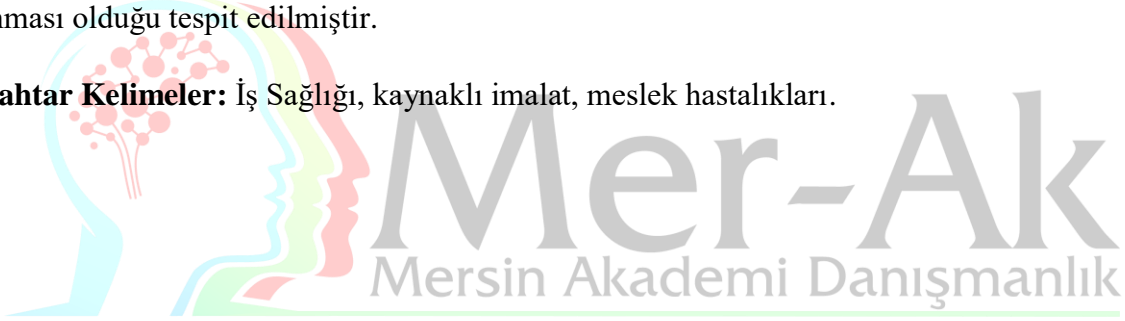
MURAT ÇETİN

İlker SUGÖZÜ

ÖZET

Sanayinin birçok alanında imalat ve üretime uygun çeşitli kaynak yöntemleri kullanılmaktadır. Çelik yapılar, makine imalat ve montaj sanayi, gemi yapımı, havacılık sanayi, savunma sanayi, otomotiv sanayi gibi birçok sektörde ağır ve tehlikeli işlerde kaynak işleri yapılmaktadır. Kaynak işlerinde çalışanlar; çalışma ortamı, işçinin tecrübe eksikliği, İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) eğitimi eksikliği, işverenin gerekli tedbirleri sağlamaması birçok kazayı beraberinde getirmiştir. Bu çalışmada, kaynak işlerinde meydana gelen iş kazaları, meslek hastalıkları ve bunlara karşı alınacak önlemler araştırılmıştır. Kaynaklı imalatta en çok karşılaşılan risk, tehlike ve kazaların; göz hastalığı, duman zehirlenmesi, el kol yaralanması ve yanması olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı, kaynaklı imalat, meslek hastalıkları.

OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY IN WELDING WORKS

ABSTRACT

Various welding methods suitable for manufacturing and production are used in many areas of industry. In many sectors such as steel structures, machinery manufacturing and assembly industry, shipbuilding, aviation industry, defense industry, automotive industry, welding works are carried out in heavy and dangerous works. Welding workers; Lack of working environment, lack of employee experience, lack of Occupational Health and Safety (OHS) training, and the failure of the employer to provide necessary measures have caused many accidents. In this study, work accidents, occupational diseases and precautions to be taken against them in welding works were investigated. The most common risk in welded manufacturing is; eye disease, smoke poisoning, hand arm injury and burns were found to be.

Key Words: Occupational Health, Welded Manufacturing, Occupational Diseases.

ELEKTRİKLİ ARAÇLARIN MEVCUT DURUMU VE GELİŞİMİ

Nedime Nurcan ALKAN

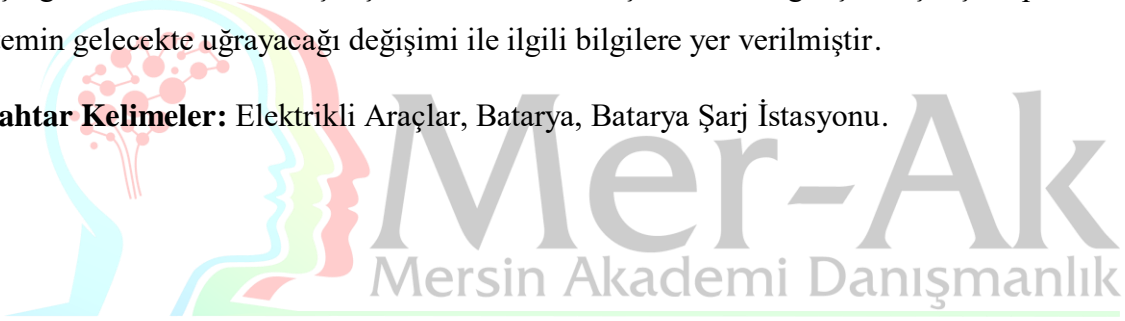
İlker SUGÖZÜ

ÖZET

Nüfus artışıyla birlikte artış gösteren araç sayısı doğaya salınan egzoz gazı miktarını arttırmıştır. Bu nedenle doğaya verdiği zararın yanında araçlarda izlenen performansı arttırmak için alternatif enerjili araçlar cazip hale gelmiştir. Alternatif enerjili olarak elektrikli araçlar; yakıt tasarrufu, daha az sera gazı yayılımı, yüksek performans ve petrol gibi yakıt bağımlılığından kurtaracak olması ile gözde olmuştur.

Elektrikli araçlarda istenilen gelişimin görülememesindeki etken şarj noktalarının ve altyapısının yetersiz olması, şarj sürelerinin uzun olması, araçların satış fiyatlarının yüksek oluşu gibi nedenlerdir. Bu çalışmada elektrikli araçların tarihi gelişimi, çalışma prensibi ve sistemin gelecekte uğrayacağı değişimi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Elektrikli Araçlar, Batarya, Batarya Şarj İstasyonu.

CURRENT STATUS AND DEVELOPMENT OF ELECTRIC VEHICLES

ABSTRACT

The number of vehicles increasing with population growth increased the amount of exhaust gas released to nature. Therefore, alternative energy vehicles have become attractive in order to increase performance in vehicles besides the damage they cause to nature. Electric vehicles as alternative energies; fuel saving, less greenhouse gas emissions, high performance and fuel dependence such as oil will be saved with the eye.

The reason for not being able to see the desired development in electric vehicles is the inadequacy of charging points and infrastructure, the longer charging times and the high sales prices of the vehicles. In this study, information about the historical development of electric vehicles, working principle and the change of the system will be discussed.

Key Words: Electric Vehicles, Battery, Battery Charging Station.

MERSİN İLİ KADIN ESNAF VE SANATKÂRLARININ SOSYAL – EKONOMİK PROFİLLERİNİN VE SORUNLARININ SOSYOLOJİK ANALİZİ

DURMUŞ ALİ ARSLAN

AHMET YAMAN

ÖZET

Esnaflar ve sanatkarlar, toplumun çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak adına, sınırlı sermayesi ve emeğinin gücüyle mal ve hizmet üreterek, ekonomik hayatın içerisinde yer alan toplumumuzun önemli bir kesimini oluşturan bireylerdir. Esnaflar ve sanatkarlar, ekonomik hayatın içerisinde mal ve hizmet üretmesinin yanı sıra, istihdam ve kaynak yaratması nedeniyle ülke ekonomisinin istikrarı, büyümesi ve kalkınması için önemli bir işleve sahiptirler. Bu işlevinin önemi nedeniyle yasa koyucu esnaflar ve sanatkarları, anayasa içerisinde değerlendirmiş ve yer vermiştir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 173. Maddesi'nde, "Devlet esnaflar ve sanatkarı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır" ifadesi yer alır. Anayasal bir statü kazanan esnaflar ve sanatkarların, bu hüküm gereğince hem ekonomik ve politik anlamda, hem de eğitim, sağlık ve sosyal alanlarda gelişmesi için devlet tarafından özel olarak korunması ve desteklenmesi öngörülmektedir.

Bu çalışmada, Türk-İslam tarihi içerisinde sosyal, ekonomi ve kültürel anlamda tarihsel ve sosyolojik bir değere sahip olan ahilik kültürünün, günümüzdeki temsilcileri olan esnaflar ve sanatkarların sosyolojik profilleri araştırıldı. Çalışma evrenini Mersin ilinde faaliyet yürüten kadın esnaflar ve sanatkarları oluşturdu. Örneklem grubunu ise Mersin ilinde faaliyet yürüten kadın esnaflar ve sanatkarlar arasından, olasılıklı örneklem teknikleri içerisinde tabakalı örnekleme tekniği ile orantılı seçim yoluyla seçilen kadın esnaflar ve sanatkarları oluşturdu.

Kadın esnaflar ve sanatkarlarını kapsayan çalışmada, araştırma amaçlarının dikkate alınarak araştırma evreninin sınırları, Mersin ilinde faaliyet yürüten kadın esnaflar ve sanatkarları dikkate alınarak belirlendi. Araştırmada ana veri kaynağı olarak 5362 sayılı Esnaflar ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanuna göre, Mersin Esnaflar ve Sanatkarlar Sicil Müdürlüğü'ne kayıtlı olan kadın esnaflar ve sanatkarları kapsayan bir veri seti oluşturuldu. Oluşturulan veri setleri SPSS kullanılarak analiz edildi.

Oluşturulan veri setinden hareketle yaş, eğitim, aile yapısı, mesleki öz geçmişi gibi sosyal ve demografik faktörlerden hareketle, iş yerlerinin mülkiyet durumu, işyerlerinin aylık kirası, sosyal güvenlik durumu, yanlarında çalışan kişi sayısı, işletme kuruluş sermayelerinin

niteliği, mesleki kariyer süreleri, işletme süreleri, iş yaşamında karşılaştığı sorunlar, işletme kurarken yaşadıkları sorunlarından oluşan sosyolojik ve ekonomik profilleri analiz edildi. Bu bağlamda çalışmada Türkiye'nin kadın girişimcileri içerisinde kadın esnaf ve sanatkârları üzerinde duruldu.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Kadın Girişimcilik, Ahilik, Esnaf ve Sanatkârlar Teşkilatı, Esnaf ve Sanatkâr, Kadın Esnaf ve Sanatkârlar.

SOCIOLOGICAL ANALYSIS OF SOCIOECONOMIC PROFILES AND PROBLEMS OF TRADESWOMEN AND CRAFTSWOMEN IN MERSIN

ABSTRACT

Tradesmen and craftsmen are individuals who constitute an important part of our society and take place in economic life by producing goods and services with limited capital and their own labor power in order to meet various needs of the society. Besides producing goods and services, thanks to their great contribution in creating employment and sources, they also have a crucial role in sustainability, growth and development of our country's economy. Due to the importance of their function, tradesmen and craftsmen took place in the Turkish Constitution. In the Article No. 173 of the Turkish Constitution, it is said that "The State shall take measures to protect and support tradesmen and craftsmen". In accordance with this provision, it is envisaged that the tradesmen and craftsmen who gained a legal status through the Turkish Constitution shall be specially protected and supported by the State in order to enable them to develop politically and economically as well as in education, health and social areas.

In this study, sociologic profiles of tradesmen and craftsmen, the today's representatives of Ahi community that has historic and sociologic values in social, economic and cultural areas in Turkish-Islamic history, were researched. The universe of the study includes the tradeswomen and craftsmen in Mersin. The sample group was chosen among the tradeswomen and craftsmen in Mersin through proportional stratified sampling method which is one of the probabilistic sampling techniques.

The universe of the study was determined by considering the tradeswomen and craftsmen in Mersin in line with the aims of the study. Within the scope of the study, as the master data, a data set was composed including the tradeswomen and craftsmen registered in the Mersin Tradesmen and Craftsmen Registry in line with Law no. 5362 on Professional Organizations of Craftsmen and Tradesmen. These data sets were analyzed via SPSS.

Via the data sets, the social and demographic factors such as age, education, family structure, professional background and also the sociologic and economic profiles including the ownership status of their workplaces, monthly rent of their workplaces, social security status, the number of their employees, the quality of their initial capitals, the duration of their professional career and their businesses, the problems they face in business life and the problems they face in setting up a new business were analyzed. In this scope, among women entrepreneurs in Turkey, tradeswomen and craftsmen were taken as basis.

Key Words: Entrepreneurship, Woman Entrepreneur, Tradesmen and Craftsmen Organization, Tradesmen and Craftsmen, Tradeswomen and Craftswomen.

Not: Bu çalışma, Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalında, Prof. Dr. D. Ali ARSLAN'ın yürütücülüğünde - danışmanlığında gerçekleştirilen, ve BAP komisyonunca da desteklenen, 2017-2-TP2-2620 No'lu ve "MERSİN İLİ KADIN ESNAF VE SANATKATLARININ SOSYAL-EKONOMİK PROFİLLERİNİN VE SORUNLARININ SOSYOLOJİK ANALİZİ" konulu proje ve Ahmet YAMAN'ın yüksek lisans tezinden faydalanılarak hazırlanmıştır. Desteklerinden dolayı Mersin Üniversitesi BAP komisyonuna teşekkür ederiz.

KAOLİN UYGULAMASININ BAZI YERLİ VE YABANCI CEVİZ ÇEŞİTLERİNİN MEYVELERİNDE TOPLAM FENOL VE MEYVE RENKLERİ ÜZERİNE ETKİSİNİN BELİRLENMESİ

Mesut ADA

Ayşegül BURĞUT

Şule Hilal ATTAR

Elife ÇAM

Nurgül TÜREMİŞ

Ebru KAFKAS

ÖZET

Bu çalışmada, Ülkemizde ticari olarak yetiştirilen yerli (Maraş-18, Maraş,12 ve Bilecik) ve yabancı (Chandler, Pedro ve Serr) bazı ceviz çeşitlerinde Adana koşullarında aşırı yaz sıcaklarından korumak amacıyla Kaolin uygulaması ve bu uygulamanın toplam fenol içeriği ve dış kabuk ve tohum testalarında renk değerleri üzerine etkisi araştırılmıştır.

Bu araştırma Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü Uygulama alanında 7 m x 7 m dikim mesafesine göre 2008 yılında dikilmiş bazı ceviz çeşitlerinde yürütülmüştür. Seçilen ceviz çeşitlerine “Surround WP “ticari isimli Kaolin uygulaması; Kontrol uygulaması (%0) ve SWP (ilk iki uygulama %5, üçüncü ve dördüncü uygulamalar %2,5)olmak üzere 20 gün aralıklarla yapılmıştır. Uygulamalar sonrasında elde edilen ceviz örneklerinde “Folin Yöntemi” ile “Spektrofotometre” cihazında toplam fenol değerleri ve “Minolta” cihazıyla da dış kabuk-meyve L.a.b. renk değerleri ölçülmüştür.

Elde edilen sonuçlara göre en yüksek toplam fenol içeriği Maraş-12(1508,46 mg/100 g) çeşidinin Kaolin uygulanmış ağaçlarından elde edilirken, elde edilmiştir. Yabancı ceviz çeşitlerinde en yüksek fenol içeriği Serr (2078,65 mg/100 g) çeşidine ait Kaolin uygulamasında saptanmış, en düşük değer Chandler (704,68 mg/100 g) çeşidinin Kontrol uygulamasında belirlenmiştir. Dış kabuk ve meyve L, a, b renk değerleri bakımından çeşitler ve uygulamalar arasında istatistiksel olarak önemli farklılıklar tespit edilmiştir. Yapılan bu çalışmayla, insan sağlığı ve beslenme açısından önemli bir yere sahip olan cevizin Adana koşullarında yetiştirilen

yerli ve yabancı çeşitlerde Kaolin uygulaması sonucu toplam fenol içeriği ve L, a ve b renk değerleri üzerine etkisinin önemli olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Ceviz, kaolin, fenolik, meyve rengi.

PALYATİF BAKIM ALAN HASTALARDA MÜZİK TERAPİNİN AĞRI ÜZERİNE ETKİSİ

Abdullah AVCI

MERAL GÜN

ÖZET

Palyatif bakım, yaşamı tehdit eden/ölümcül bir hastalığa bağlı olarak ortaya çıkan fiziksel, psikososyal ve manevi semptomların giderilmesini, yaşam kalitesinin artırılmasını ve bakım verenlerin desteklenmesini amaçlayan bir yaklaşımdır. Palyatif bakım alan hastaların en sık deneyimlediği semptom olan ağrı hastaların yaşam kalitesini önemli ölçüde azaltan, hasta ve bakım verenleri en çok korkutan özelliği nedeniyle hasta ve bakım verenleri olumsuz yönde etkilemektedir. Palyatif bakım alan hastaların deneyimlediği ağrının kontrol altına alınabilmesi için çeşitli analjezikler uygulanmaktadır. Analjeziklerin yan etkileri, bağımlılık yapma durumları, ağrı eşiğini düşürmeleri ya da kullanılmadığı durumlarda müzik terapi gibi non farmakolojik yöntemlere sıkça başvurulmaktadır.

Müzik tedavi edici ve iyileştirici özelliği nedeniyle yüzyıllar boyu çeşitli kültürlerde kullanılan ve günümüzde halen kullanılmaya devam eden bir terapi yöntemidir. İnsanı çok yönlü etkileyen müzik terapi fiziksel, ruhsal, sosyal ve manevi iyileşmede etkin bir role sahiptir. Müzik, dikkatin ağrı dışında başka bir uyaranda odaklaşmasını sağlamakta ve endorfin salgılanmasına neden olmaktadır. Bu etkilerinden dolayı müzik terapi bireyin ağrıya toleransını arttırarak ağrı sonucu ortaya çıkan rahatsızlık duygusunu azaltmaktadır. Yapılan araştırmalar palyatif bakım hastalarına uygulanan müzik terapinin ağrı şiddetini azaltmada etkili bir yöntem olduğunu ortaya koymaktadır.

Ağrı yönetiminde hemşireler için doğal bir araç olan müzik terapi kullanım kolaylığı, yan etkisinin olmaması ve ekonomik olması nedeniyle hemşirelik bakımına kolayca entegre edilebilmektedir. Holistik bir bakış açısı benimseyen hemşirelerin palyatif bakım alan hastaların ağrı yönetiminde farmakolojik tedaviyle birlikte müzik terapiyi kombine etmeleri bağımsız hemşirelik rolünü etkili kılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Kadın Girişimcilik, Ahilik, Esnaf ve Sanatkârlar Teşkilatı, Esnaf ve Sanatkâr, Kadın Esnaf ve Sanatkârlar.

THE EFFECT OF MUSIC THERAPY ON PAIN IN PATIENTS WITH PALLIATIVE CARE

ABSTRACT

Palliative care is an approach that aims to eliminate the physical, psychosocial and spiritual symptoms associated with a life-threatening / fatal disease, to improve the quality of life and to support caregivers. Pain, which is the most frequent symptom experienced by patients receiving palliative care, has a negative impact on patients and caregivers, which significantly reduces the quality of life of the patients and scared the patients and caregivers. Various analgesics are applied to control the pain experienced by patients receiving palliative care. Non-pharmacological methods such as music therapy are frequently used when side effects of analgesics, addiction situations, lowering the pain threshold or not being used.

Because of its therapeutic and healing properties, music is used in various cultures for centuries and still continues to be used today. Music therapy that affects human beings has an effective role in physical, spiritual, social and spiritual healing. Music provides focus on other stimuli other than pain and causes endorphin secretion. Due to these effects, music therapy increases the tolerance of the individual to the pain and reduces the feeling of discomfort caused by pain. Research shows that music therapy applied to palliative care patients is an effective method to reduce pain severity.

Musical therapy, which is a natural tool for nurses in pain management, can be easily integrated into nursing care because of ease of use, side effect and economical. The fact that nurses who adopt a holistic approach will combine pharmacotherapy with music therapy in pain management of patients receiving palliative care will make the independent nursing role effective.

Key Words: Electric Vehicles, Battery, Battery Charging Station.

PALYATİF BAKIM ALAN HASTALARDA MÜZİK TERAPİNİN AĞRI ÜZERİNE ETKİSİ

Abdullah AVCI

MERAL GÜN

ÖZET

Palyatif bakım, yaşamı tehdit eden/ölümcül bir hastalığa bağlı olarak ortaya çıkan fiziksel, psikososyal ve manevi semptomların giderilmesini, yaşam kalitesinin artırılmasını ve bakım verenlerin desteklenmesini amaçlayan bir yaklaşımdır. Palyatif bakım alan hastaların en sık deneyimlediği semptom olan ağrı hastaların yaşam kalitesini önemli ölçüde azaltan, hasta ve bakım verenleri en çok korkutan özelliği nedeniyle hasta ve bakım verenleri olumsuz yönde etkilemektedir. Palyatif bakım alan hastaların deneyimlediği ağrının kontrol altına alınabilmesi için çeşitli analjezikler uygulanmaktadır. Analjeziklerin yan etkileri, bağımlılık yapma durumları, ağrı eşliğini düşürmeleri ya da kullanılmadığı durumlarda müzik terapi gibi non farmakolojik yöntemlere sıkça başvurulmaktadır.

Müzik tedavi edici ve iyileştirici özelliği nedeniyle yüzyıllar boyu çeşitli kültürlerde kullanılan ve günümüzde halen kullanılmaya devam eden bir terapi yöntemidir. İnsanı çok yönlü etkileyen müzik terapi fiziksel, ruhsal, sosyal ve manevi iyileşmede etkin bir role sahiptir. Müzik, dikkatin ağrı dışında başka bir uyaranda odaklaşmasını sağlamakta ve endorfin salgılanmasına neden olmaktadır. Bu etkilerinden dolayı müzik terapi bireyin ağrıya toleransını arttırarak ağrı sonucu ortaya çıkan rahatsızlık duygusunu azaltmaktadır. Yapılan araştırmalar palyatif bakım hastalarına uygulanan müzik terapinin ağrı şiddetini azaltmada etkili bir yöntem olduğunu ortaya koymaktadır.

Ağrı yönetiminde hemşireler için doğal bir araç olan müzik terapi kullanım kolaylığı, yan etkisinin olmaması ve ekonomik olması nedeniyle hemşirelik bakımına kolayca entegre edilebilmektedir. Holistik bir bakış açısı benimseyen hemşirelerin palyatif bakım alan hastaların ağrı yönetiminde farmakolojik tedaviyle birlikte müzik terapiyi kombine etmeleri bağımsız hemşirelik rolünü etkili kılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Palyatif bakım, müzik terapi, ağrı, hemşirelik.

THE EFFECT OF MUSIC THERAPY ON PAIN IN PATIENTS WITH PALLIATIVE CARE

ABSTRACT

Palliative care is an approach that aims to eliminate the physical, psychosocial and spiritual symptoms associated with a life-threatening / fatal disease, to improve the quality of life and to support caregivers. Pain, which is the most frequent symptom experienced by patients receiving palliative care, has a negative impact on patients and caregivers, which significantly reduces the quality of life of the patients and scared the patients and caregivers. Various analgesics are applied to control the pain experienced by patients receiving palliative care. Non-pharmacological methods such as music therapy are frequently used when side effects of analgesics, addiction situations, lowering the pain threshold or not being used.

Because of its therapeutic and healing properties, music is used in various cultures for centuries and still continues to be used today. Music therapy that affects human beings has an effective role in physical, spiritual, social and spiritual healing. Music provides focus on other stimuli other than pain and causes endorphin secretion. Due to these effects, music therapy increases the tolerance of the individual to the pain and reduces the feeling of discomfort caused by pain. Research shows that music therapy applied to palliative care patients is an effective method to reduce pain severity.

Musical therapy, which is a natural tool for nurses in pain management, can be easily integrated into nursing care because of ease of use, side effect and economical. The fact that nurses who adopt a holistic approach will combine pharmacotherapy with music therapy in pain management of patients receiving palliative care will make the independent nursing role effective.

Key Words: Electric Vehicles, Battery, Battery Charging Station.

BAZI FENOLİK BİLEŞİKLERİN ELDESİ, KİMYASAL İÇERİĞİNİN AYDINLATILMASI VE ANTİMİKROBİYAL AKTİVİTESİNİN BELİRLENMESİ

Mehmet Ulaş CİVANER

Pelin EROĞLU

ÖZET

Boraginaceae familyasındaki bazı cinslerin kökleri naftokinonlarca zengindir. Alkana, Onosma, Arnebia, Lithospermum, ve Echium cinslerinin köklerinin naftokinonlarca zengin olduğu bilinmektedir.[1] Naftokinonların antikanser, anti inflamatuvar, antimikrobiyal, antioksidan, antitrombotik ve yara iyileşmesi gibi biyolojik ve medikal özelliklere sahip olduğu gösterilmiştir. Ayrıca, naftokinon pigmentler genellikle pH değişiklikleriyle değişken renk göstermektedir. Bu nedenle, bunlar yaygın olarak gıda, ilaç, boyalar, vb. üretimi için kimya endüstrisinde kullanılmaktadır. [2]

Boraginaceae familyasına ait *Onosma mutabilis* Boiss. & Hauskn. Türkiye’de yayılış gösteren endemik bir türdür. Bu çalışma, *O.mutabilis* ile ilgili literatürde herhangi bir çalışma bulunmadığından sokslet ekstraksiyon yöntemi kullanılarak elde edilen ekstraktların kimyasal yapılarının GC/MS cihazıyla aydınlatılması, ekstraktların toplam fenolik madde içeriğinin ve antimikrobiyal özelliklerinin belirlenmesi açısından önem kazanmıştır. Türkiye endemiği olan *O.mutabilis* sokslet ekstraksiyon metodu ile ekstrakte edilmiştir. Sokslet ekstraksiyonu etanol, metanol, etil asetat çözücüleri kullanılarak gerçekleştirilmiş ve en yüksek toplam fenolik madde miktarı, etanol çözücüsü kullanarak Kök 29.7 +- 0.5 mg GAE/g kuru bitki Gövde 21mg +- 1 mg GAE/g Yaprak 15.1 +- 0.7 mg GAE/g Çiçek 12.9 +-0.8 mg GAE/g olarak belirlenmiştir.

Ekstraktların toplam fenolik bileşik miktarları Folin-Ciocalteu reaktifi (FCR) kullanılarak, gallik asite eşdeğer olarak hesaplanmıştır. Elde edilen ekstraktlar GC/MS cihazı ile analiz edilmiş ve kimyasal bileşimindeki maddeler antikanser, anti inflamatuvar, antimikrobiyal ve antioksidan maddeler içerdiği belirlenmiştir.

Bu çalışmada ayrıca *O.Mutabilis* bitkisinin bitki ekstraktlarının antimikrobiyal özelliği Gram (+) olarak *Staphylococcus aureus* (ATCC 25925) ve *Bacillus subtilis* (ATCC 6633); Gram (-) olarak *Aeromonas hydrophila* (ATCC 95080), *Escherichia coli* (ATCC 25923) ve *Acinetobacter baumannii* (ATCC 02026) standart bakteri kültürleri kullanılarak ve resazurin mikropak yöntemi ile inhibisyon bölgeleri belirlenmiştir.

Antimikrobiyal aktivite sonuçları, çalışılan özütlerin test edilen tüm bakteri kültürlerine karşı 500-0,24 µg/mL aralığında MİK değerleri ile antimikrobiyal aktiviteli olduğunu göstermiştir.

Referans ilaç Ampisilin (MİK değeri: 125 µg/mL) ile karşılaştırıldığında test edilen özütlerin çeşitli Antimikrobiyal etkiler gösterdiği bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sokslet ekstraksiyonu, Antimikrobiyal aktivite, MİK, Folin metodu, FCR, GC/MS, Onosma Mutabilis.

ELIMINATION OF SOME PHENOLIC COMPOUNDS, ILLUMINATION OF CHEMICAL CONTENTS AND DETERMINATION OF ANTIMICROBIAL ACTIVITY

ABSTRACT

The roots of some genus in the Boraginaceae family are rich in naftokinones. The roots of the genera *Alkanna*, *Onosma*, *Arnebia*, *Lithospermum*, and *Echium* are known to be rich in naftokinones. Naftokinones have been shown to have biological and medical properties such as anticancer, anti-inflammatory, antimicrobial, antioxidant, antithrombotic and wound healing [1]. Furthermore, naphthoquinone pigments generally show variable color with pH changes. Therefore, they are widely used in food, medicine, dyes, etc. It is used in the chemical industry for its production [2].

Onosma mutabilis of the family Boraginaceae Boiss.& Hauskn. Turkey 'is also an endemic species spreading. In this study, since there is no study in the literature related to *O.mutabilis*, the chemical structures of the extracts obtained by using the soxlet extraction method have become important in terms of determining the total phenolic content and the antimicrobial properties of the extracts by GC / MS device. Turkey was extracted by the method of extraction with soxhlet *O.mutabilis* endemic. Soxlet extraction was carried out using ethanol, methanol, ethyl acetate solvents and the highest total amount of phenolics, using ethanol solvent Root 29.7 ± 0.5 mg GAE / g dry plant Body 21 ± 1 mg GAE / g Leaf 15.1 ± 0.7 mg GAE / g Flower was determined as 12.9 ± 0.8 mg GAE / g. The total amount of phenolic compounds of the extracts were calculated as equivalent to gallic acid using Folin-Ciocalteu reagent (FCR). The obtained extracts were analyzed by GC / MS device and the substances in the chemical composition were found to contain anticancer, anti-inflammatory, antimicrobial and antioxidant substances.

In this study, the antimicrobial properties of plant extracts of the *O.Mutabilis* plant were determined as Gram (+) *Staphylococcus aureus* (ATCC 25925) and *Bacillus subtilis* (ATCC 6633); Gram (-) *Aeromonas hydrophila* (ATCC 95080), *Escherichia coli* (ATCC 25923) and *Acinetobacter baumannii* (ATCC 02026) using standard bacterial cultures and by the resazurin microplate method was determined inhibition regions.

Antimicrobial activity results showed that the studied extracts had antimicrobial activity with MIK values in the range of 500-0.24 $\mu\text{g} / \text{mL}$ against all tested bacterial cultures. The

reference drug has been found to show various antimicrobial effects when tested against ampicillin (MIK value: 125 µg / mL).

Key Words: Sokslet extraction, Antimicrobial activity, Antioxidant activity, MIK, Folin method, GC / MS, *Onosma Mutabilis*.

GİRİŞİMCİLİK KÜLTÜRÜNÜN GELİŞMESİNDE VE BAŞARILI İŞLETMELERİN KURULMASINDA KULUÇKA MERKEZLERİNİN ÖNEMİ: TARSUS İŞGEM UYGULAMASI

Oğuzhan ER

ÖZET

Girişimcilik ve girişimciler, bütün dünyada ulusların ekonomik olarak kalkınmasında itici bir güç olarak kabul edilmektedir. Ülkeler arası rekabetin artması, teknolojik gelişmeler, sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş gibi gelişmeler karşısında ekonomik üstünlüğünü korumak isteyen ülkeler girişimcilik üzerine politikalar üretmeye başlamışlardır. Ekonomide girişimciliğin önem kazanması, toplumda girişimciliğe olan ilgiyi ve kurulan işletme sayısını arttırmıştır. Ancak dünya verilerine bakıldığında, son yirmi yılda kurulan işletme sayıları hızla artmakla birlikte, işletmelerin ilk yıllarında kapanış hızlarının hala yüksek olduğu görülmektedir. İşletmelere en kırılgan oldukları ilk yıllarında ofis alanı, ortak alan kullanımı, danışmanlık ve rehberlik hizmeti ve etkin iş ilişkileri kurma konusunda destek olmak için kuluçka merkezleri kurulmuştur. Kuluçka merkezlerinde verilen hizmetler ile işletmelerin daha uzun süre ayakta kalabilmeleri amaçlanmıştır.

Bu çalışmanın amacı kuluçka merkezlerinin, girişimcilik kültürünün gelişmesine ve işletmelerin başarısına olan katkılarının incelenmesidir. Bu amaçla hem İŞGEM içinde hem de İŞGEM dışında faaliyet gösteren son beş sene içinde kurulmuş işletmelere yönelik bir anket çalışması yapılmıştır. Yapılan bu anket çalışmasıyla İŞGEM'lerin girişimcileri nasıl teşvik ettiği ve başarılarına olan katkıları incelenmiştir. Anket çalışması sonucunda elde edilen veriler değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Analiz sonucunda İŞGEM'lerin işletmelerin başarısına ekonomik olarak katkı sağladığı ancak istenilen seviyelere henüz ulaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgular ışığında kuluçka merkezi yöneticileri, KOSGEB ve ilgili aktörler için öneriler sunulmuştur. İŞGEM'lerin işleyişi hakkında elde edilen sonuçların gelecekteki İŞGEM çalışmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kuluçka Merkezleri, Girişimcilik Kültürü, İŞGEM, KOSGEB, Girişimci.

THE IMPORTANCE OF INCUBATION CENTERS IN THE DEVELOPMENT OF ENTREPRENEURSHIP CULTURE AND ESTABLISHMENT OF SUCCESSFUL BUSINESSES: TARSUS İŞGEM PRACTICE

ABSTRACT

Entrepreneurship and entrepreneurs is accepted as the driving force in the economic development of nations all over the world. The countries which want to maintain its economic supremacy in the face of developments such as increasing competition between countries, technological developments, the transition from the industrial society to information society, have begun to produce policies on entrepreneurship. The importance of entrepreneurship in the economy, interest in entrepreneurship in society and the number of established companies have increased. However, when you look at the data world, number of business organizations are increasing rapidly in the last two decades, it is observed that in the first years of closing speeds of business is stil high. Incubators was established to support businessess for using office space, common areas, building effective business relationships, consulting and guidance services in their most fragile years. Services that are offered in incubation centers are intended to enable businesses to survive for a longer period of time.

The purpose of this study is analyzing contribution of business incubators to the development of a culture of entrepreneurship and success of businesses. For this purpose, a survey is conducted to both operates inside and outside of ISGEM's businesses which established in the last five years. With this survey, how ISGEM's encourage entrepreneurs and how contribution to success of them was investigated. Survey results have been evaluated as a result of the analysis, it is concluded that Isgem's provide economic contribution to the success of businesses however, thelevelsdesired has not arrived yet. Inlight of thesefindings, suggestions are offered for incubator managers, SMEs and for relevant actors. The results obtained on the functioning of the ISGEM's are considered to contribute to the work that will be conducted in the future.

Key Words: Incubators, The Culture of Entrepreneurship, ISGEM, KOSGEB Entrepreneur

UV-C UYGULAMASININ TAZE KESİLMİŞ TURP KALİTESİNE ETKİSİNİN BELİRLENMESİ

Ayşe Tülin ÖZ

Büşra ERYOL

ÖZET

Bu çalışmada, hasat edildikten sonra taze kesilmiş-dilimlenmiş ve tüketime hazır olarak hazırlanan ‘Vezir’ turp çeşidine ait örnekler iki farklı sürede (5 ve 15 dk) UV-C uygulaması tabii tutulan turp örnekleri ile hiçbir uygulamaya tabi tutulmamış kontrol grubu turp örnekleri yapılan uygulamalardan sonra polipropilen kutularda, %90 nisbi nem koşullarında 0°C sıcaklıkta 9 gün boyunca muhafaza edilmiştir. Taze-kesilmiş turp örneklerinde yapılan uygulamaların etkilerini belirlemek amacı ile 3 gün aralıklarla 9 günlük muhafaza periyodu sırasında fiziksel (tekstür, renk (L, a, b)), mikrobiyolojik kalite ve etilen üretim miktarı belirlenmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen veriler değerlendirildiğinde depolama sonunda özellikle taze kesilmiş ‘Vezir’ turplarının tekstür ölçüm sonuçlarının yapılan 15 dakika süre ile yapılan UV-C ışınlama uygulamasının taze- kesilmiş turp tekstür değerleri üzerinde önemli etkiye bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, taze-kesilmiş turp örnekleri mikrobiyolojik kalite analiz sonuçlarına göre UV-C uygulamasının toplam maya- küf gelişimini engelleme üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir. Taze-kesilmiş turplarda etilen üretim miktarı değişimi belirlenmiş ve özellikle depolama başlangıcında kontrol grubu örneklerinde etilen üretim miktarı oldukça yüksek etilen üretimi hızına sahip iken muhafaza sonunda etilen üretimi miktarı önemli düzeyde azalarak durma noktasına geldiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: UV-C, etilen, tekstür, ‘Vezir,’ turp.

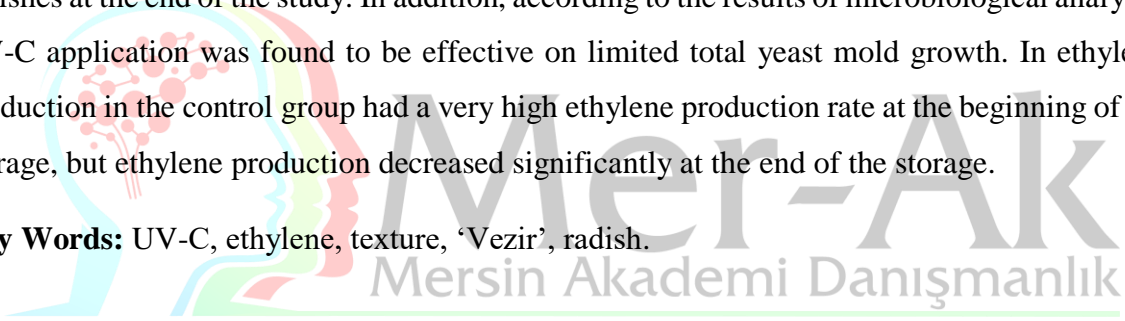
English: DETERMINATION OF THE EFFECT OF UV-C TREATMENT ON FRESH-CUT RADISH QUALITY

ABSTRACT

In this study, samples of freshly harvested ‘Vezir’ radish were sliced and prepared ready for consumption. After the applications of UV-C on fresh-cut ‘Vezir’ radish samples with in two different exposure time (5 and 15 min). After UV-C treatment fresh-cut radish samples were stored at 0 ° C for 9 days in 90% relative humidity conditions. To determine effects of UV-C treatment Physical analyses (texture, color (L, a, b)), microbiological deterioration and ethylene production rate were analysed at 3 day intervals in order to determine the effects of the applications of UV-C in the radish samples.

Effects of exposure time of UV-C irradiation on fresh-cut Vezir radish was determined that especially 15 minutes application period had a significant effect on the textural values of radishes at the end of the study. In addition, according to the results of microbiological analysis, UV-C application was found to be effective on limited total yeast mold growth. In ethylene production in the control group had a very high ethylene production rate at the beginning of the storage, but ethylene production decreased significantly at the end of the storage.

Key Words: UV-C, ethylene, texture, ‘Vezir’, radish.

TAZE KESİLMİŞ' BAYIR' TURP KALİTESİNE UV IŞINLAMA UYGULAMASININ ETKİSİNİN BELİRLENMESİ

Ayşe Tülin ÖZ

ÖZET

Meyve ve sebzelerde, gelişmiş ülkelerde %25 ve gelişmekte olan ülkelerde %50 oranında olan hasat sonrası kayıpların meydana gelmekte ve hasat sonrası ürün kayıplarının önlenmesinde fungusitler kullanılmaktadır. Ancak fungusit kalıntılarının insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri nedeniyle hasat sonrası fungal bozulmaların kontrol edilmesinde kimyasal pestisitlere alternatif yöntemler üzerinde çalışılmaktadır. Bu yöntemlerden ultraviyole-C ışınlama (200-280 nm) uygulaması hasat sonrası fungal çürümelerden kaynaklanan ürün kayıplarının sınırlandırılmasında kullanılmaktadır. Bu çalışmada, 'Bayır' turp çeşidine ait örnekler hasat edildikten sonra taze -kesilmiş turpların bir kısmı kontrol grubu olarak ayrılmış diğer gruba farklı sürelerde (5 ve 15 dk) UV-C uygulaması yapıldıktan sonra, taze-kesilmiş turplar %90 nisbi nem koşullarında 0°C sıcaklıkta 9 gün boyunca muhafaza edilmiştir. Uygulama yapılan 'Bayır' turp çeşidine ait örneklerde uygulamaların etkilerini belirlemek amacı ile 3 gün aralıklarla, fiziksel (tekstür, renk (L, a, b)), mikrobiyolojik bozulma ve etilen üretim miktarı belirlenmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen veriler değerlendirildiğinde depolama sonunda özellikle kalite parametrelerinden tekstür ve renk değişim sonuçları üzerine yapılan UV-C uygulamasının etkili olduğu ve taze kesilmiş turp kalitesini kontrol uygulamasına göre daha iyi koruduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte yapılan mikrobiyolojik analiz sonuçlarına göre UV-C uygulamasının toplam maya küf gelişimi üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir. Etilen üretim miktarı değeri başlangıç üretim miktarı ile kıyaslandığında 9 günlük muhafaza sırasında düşüş göstererek depolama sonunda ölçülemeyecek düzeyde olduğu belirlenmiştir.

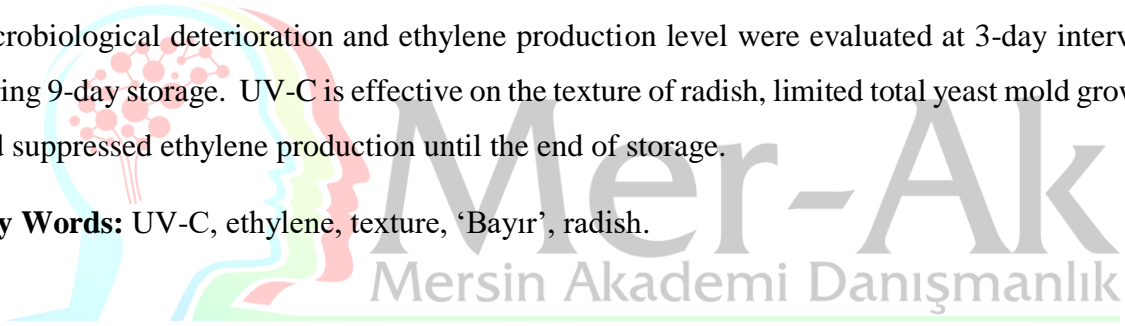
Anahtar Kelimeler: UV-C, etilen, tekstür, 'Bayır', turp.

DETERMINATION OF THE EFFECT OF UV IRRADIATION TREATMENT ON FRESH-CUT 'BAYIR' RADISH QUALITY

ABSTRACT

In case of post-harvest losses is 25% of developing countries and 50% of the developing countries in fruit and vegetables, use of fungicides to prevent post-harvest losses but it causes the toxic effect to human health and environment. However, the use of alternative non-toxic treatment as Ultraviolet-C beam (200-280 nm became very popular to reduce postharvest loss in nowadays. Purpose of this study was determined the effect of UV-C beam treatment on fresh-cut 'Bayır' radish varieties, For this purpose fresh-cut 'Bayır' radishes varieties were divided to three different groups and control group without any treatment were compared with UV-C treatment with two different exposure time 5 and 15 min. After treatments fresh-cut radishes were stored at 0° C in 90% relative humidity conditions for 9 days. Determined the effects of the treatments in the in samples of 'Bayır' radish variety the physical (texture, color (L, a, b)), microbiological deterioration and ethylene production level were evaluated at 3-day intervals during 9-day storage. UV-C is effective on the texture of radish, limited total yeast mold growth and suppressed ethylene production until the end of storage.

Key Words: UV-C, ethylene, texture, 'Bayır', radish.

ONKOLOJİDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

Esra ÇAVUŞOĞLU

Birgül VURAL DOĞRU

ÖZET

Kanser genetik ve çevresel koşulların etkisine bağlı olarak hücre bölünmesinin kontrolden çıkması ve hücrelerin aşırı derecede çoğalması ile karakterize yaşam kalitesini önemli oranda düşüren kronik seyirli bir hastalıktır. Dünyada ve ülkemizde kanserin seyrine bakıldığında her yıl yüksek oranda yeni kanser vakalarının kayıt edildiği ve kansere bağlı ölümlerinde hızla arttığı görülmektedir.

Kanser olmak, kanserle savaşmak, kanserin kendisi ve yapılan tedavilerin bir sonucu olan ve kimi zaman yıpratıcı düzeyde görülen ağır semptomlar, kanserin ölümlerle özdeşleştirilmesi ve sadece hasta bireyi değil bakım verenlerini de fiziksel, emosyonel, psikolojik ve ekonomik olarak etkilemesi kansere çözüm arayışları konusunda birtakım girişimlerin yapılmasının önünü açmaktadır. Günümüzde tanımlanan 100'ün üzerinde kanser türünün olması ve bazı kanser türleri için standart tedavi seçenekleri uygulanmasına rağmen, kanser tedavisinden istenilen sonuçların alınmasında bireye özgü faktörlerinde rol oynadığı düşünülmekte ve kanser kişisel bir hastalık olarak görülmektedir. Bu noktada kanserde standart tedavi seçenekleri olan kemoterapi, radyoterapi ve cerrahi uygulamalar yanında kişiselleştirilmiş tedavi seçenekleri olarak immünoterapi, hedefe yönelik tedaviler, hormon terapi, gen terapi gibi farklı tıbbi uygulamalar da kullanılmaktadır. Semptom kontrolünde ise tıbbi tedaviyle birlikte bilişsel ve enerji temelli uygulamalar gibi tamamlayıcı ve bütünlük tedavi yöntemlerine de yer verilmektedir.

Kanser gibi kronik semptomların fazla olduğu bir hastalıkta hasta bireyin desteklenmesi ve yaşam kalitesinin mümkün olduğunca optimal düzeyde tutulması konusunda hastanın tedavi ve bakım sürecinde primer rol alan hemşirelere önemli görevler düşmektedir. Hemşirelerin güncel tedavi yöntemlerinin farkında olması ve semptom yönetiminde kanıt düzeyleri yüksek olan tamamlayıcı ve bütünlük yöntemleri bakıma dahil ederek hastaların yaşam kalitelerini yükseltmeleri beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kanser, Güncel Yaklaşımlar, Hemşire.

CURRENT APPROACHES IN ONCOLOGY

ABSTRACT

Cancer is a chronic disease that significantly reduces the quality of life, which is characterized by the deterioration of cell division and excessive proliferation of cells due to the effects of genetic and environmental conditions. When we look at the course of cancer in the world and in our country, it is seen that every year a high rate of new cancer cases are recorded and cancer-related deaths increase rapidly.

Cancer, fight against cancer, cancer itself and sometimes as a result of the treatment of severe symptoms, cancer associated with death, not only the patient, but also the caregivers of the physical, emotional, psychological and economic impact on the search for solutions to cancer pave the way. Although there are more than 100 types of cancers defined today and standard treatment options are applied for some types of cancers, it is thought to play a role in individual-specific factors in obtaining the desired results from cancer treatment and cancer is seen as a personal disease. At this point, chemotherapy, radiotherapy and surgical applications, which are the standard treatment options in cancer, as well as personalized treatment options such as immunotherapy, targeted therapies, hormone therapy and gene therapy are used. In symptom control, complementary and integrated treatment methods such as cognitive and energy based applications are included in medical treatment.

Nurses who play a primary role in the patient's treatment and care process have an important role in supporting the patient in a disease with high chronic symptoms such as cancer and keeping the quality of life as optimal as possible. Nurses are expected to be aware of the current treatment modalities and improve the quality of life of patients by including complementary and integrated methods with high levels of evidence in the management of symptoms.

Key Words: Cancer, Current Approaches, Nurse.

HEMODİYALİZ HASTALARINDA HUZURSUZ BACAK SENDROMUNUN YÖNETİMİNDE TAMAMLAYICI VE BÜTÜNLEŞİK YAKLAŞIMLAR

Esra ÇAVUŞOĞLU

Birgül VURAL DOĞRU

ÖZET

Günümüzde sağlık hizmetlerindeki iyileştirmeler ile tedavi seçeneklerinde farklı ve güncel yaklaşımlar sayesinde son dönem böbrek yetmezliği (SDBY) hastalarında yaşam süresinin uzadığı görülmektedir. Özellikle yeni tedavi seçeneklerinin hastaların genel sağlık durumuna olan olumlu katkısı dikkat çektiğinden, bu yöntemler birçok hastada sıklıkla kullanılmaktadır.

SDBY hastalarında yaşam süresinin giderek artması uzmanları, hastalığın getirdiği ve tedavi seçeneklerinin de yol açtığı semptomların etkin şekilde yönetilmesine yönlendirmiştir. Hemodiyaliz tedavisi SDBY hastalarında genel klinik tablonun düzeltilmesinde önemli katkıları olan bir tedavi şeklidir. Hemodiyaliz tedavisi alan SYBD hastalarında sıklıkla karşılaşılan uyku bozuklukları hastaların yaşam kalitelerinin önemli ölçüde azaltarak üst düzeyde yorgunluk bildirmelerine neden olmaktadır. Hemodiyaliz hastalarında uyku bozukluklarına neden olan faktörler arasında üst sıralarda huzursuz bacak sendromlarının (HBS) yer aldığı dikkat çekmektedir. HBS uyuşukluk, karıncalanma ve yanma hissi ile karakterize, dinlenme halinde ve geceleri hastalarda ekstremiteleri (özellikle bacaklar) hareket ettirme isteği olarak tanımlanan yaygın ve ağır bir uyku hastalığıdır. HBS hemodiyaliz hastalarında % 80'e varan oranlarda görülmekte ve yönetiminin etkin şekilde yapılması gerekmektedir. Farmakolojik yaklaşımların semptomlarda şiddetlenmede dâhil olmak üzere, ciddi yan etki riski taşımaları nedeniyle, HBS yönetiminde tıbbi tedavi ile birlikte tamamlayıcı ve bütünlük yaklaşımlardan da yararlanılmaktadır.

Literatür incelenmesinde akupunktur, yoga, düzenli egzersizler, vitamin ve demir destekleri, farkındalığı artırıcı bilişsel ve davranışçı terapiler gibi tamamlayıcı ve bütünlük tedavi yöntemlerinin HBS yönetiminde kullanıldığı görülmektedir. Söz konusu tedavilerin olumlu etkileri olsa da konuya yönelik daha fazla kanıt temelli çalışmaların yapılması ve uygulamaya yansıtılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemodiyaliz, Huzursuz Bacak Sendromu, Tamamlayıcı ve Bütünlük Yaklaşımlar.

COMPLEMENTARY AND INTEGRATED APPROACHES IN THE MANAGEMENT OF RESTLESS LEG SYNDROME IN HEMODIALYSIS PATIENTS

ABSTRACT

Nowadays, it is seen that life expectancy is prolonged in end-stage renal failure (ESRF) patients due to different and current approaches in healthcare services and treatment options. These methods are frequently used in many patients, especially as new treatment options have a positive effect on patients' overall health.

Increasing life expectancy in ESRF patients has led the specialists to effectively manage the symptoms caused by the disease and the treatment options. Hemodialysis treatment is an important form of treatment in ESRF patients. Sleep disorders frequently encountered in patients with ESRF who receive hemodialysis treatment cause the patients to report a high level of fatigue by significantly reducing their quality of life. Among the factors causing sleep disorders in hemodialysis patients, it is noteworthy that restless leg syndromes (RLS) are seen in the upper ranks. RLS is a common and severe sleep disease characterized by numbness, tingling and burning sensation, defined as the desire to move the extremities (especially legs) in patients when they are resting and at night. RLS is seen in up to 80% of hemodialysis patients and its management needs to be done effectively. Since pharmacological approaches carry the risk of serious side effects, including aggravation of symptoms, complementary and integrated approaches are also used in medical treatment in RLS management.

Acupuncture, yoga, regular exercises, vitamins and iron supplements, awareness raising cognitive and behavioral therapies such as acupuncture, cognitive and behavioral therapies are used in the literature. Although these treatments have positive effects, more evidence-based studies on the subject should be made and reflected in practice

Key Words: Hemodialysis, Restless Leg Syndrome, Complementary and Integrated Approaches.

KORONER YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNDE UYKU BOZUKLUKLARINDA AROMATERAPİ VE MASAJ UYGULAMALARI

Esra ÇAVUŞOĞLU

Birgöl VURAL DOĞRU

ÖZET

Koroner yoğun bakım üniteleri (KYBU), kardiyovasküler hastalıkları olan bireylerin takip ve tedavi amacıyla kabul edildiği, özel teknolojik cihazlar ile dizayn edilmiş, alanında uzman sağlık profesyonellerinin tedavi ve bakım uygulamalarında görev aldığı özelleşmiş birimlerdir.

Yoğun bakım ünitelerinde hastaların uyku düzeni ile ilişkili sorunlarla sıklıkla karşılaşmaktadır. Özellikle hastaların yüzeysel ve kısa süreli uyku periyotları olup, nadiren derin uyku periyotlarına geçtikleri görülmektedir. KYBU'deki hastalarda görülen uyku bozukluklarının nedenleri arasında ışık, cihaz, telefon ve kapı sesleri, alarmlar, personellerin konuşmaları gibi çevresel faktörler, hastanın mevcut hastalığı ve/veya ek bir hastalığının olması, tedavi - bakım uygulamaları, ağrı, anksiyete gibi faktörler yer almaktadır. Uyku beden iyileşme sürecine olumlu katkıları alan önemli bir süreçtir. KYBU hastalarında verimli bir uyku sürecinin sağlanması iyileşmenin hızlanması ve devamlılığında etkin bir rol oynamaktadır. KYBU 'de çalışan hemşirelerin uyku bozukluklarının hastaların üzerinde oluşturduğu olumsuz etkilerin farkında olarak, farmakolojik ve nonfarmakolojik yaklaşımların yer aldığı tedavi ve bakım süreçlerinin uygulamaları gerekmektedir. Uyku düzeninin sağlanmasında, tamamlayıcı ve bütünlük tedavi yaklaşımları arasında yer alan aromaterapi ve masaj uygulamalarından yararlanılmaktadır. Aromaterapi, duygusal uyarım ile birlikte fizyolojik durumu da etkileyerek yaşam bulguları ve hormon düzeylerinde değişime ve sedatif etkiye neden olmaktadır. Masaj ise; kan ve lenf dolaşımını uyararak gevşeme sağlamakta ve uykuya geçişi kolaylaştırmaktadır.

Aromaterapi ve masaj uygulamaları KYBU'de uyku bozuklarının tedavisinde kullanılan güncel yaklaşımlar arasında yer almaktadır. Konuya yönelik yüksek kanıt düzeyli çalışmalar yapılarak ve hemşirelerin farkındalıkları ile bilgi düzeylerinin artırılması ile hastaların uyku bozuklarının mümkün olduğunca çözülmesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Koroner Yoğun bakım, Uyku Bozuklukları, Aromaterapi, Masaj.

AROMATHERAPY AND MASSAGE APPLICATIONS IN SLEEP DISORDERS CORONARY INTENSIVE CARE UNIT

ABSTRACT

Coronary intensive care units (CICU) are specialized units in which the patients with cardiovascular diseases are accepted for follow-up and treatment purposes, designed with special technological devices and in the treatment and care applications of health professionals specialized in their field. In the ICU, problems related to sleep patterns of the patients are frequently encountered. In particular, patients have superficial and short periods of sleep, and rarely progress to deep sleep periods. The causes of sleep disturbances with patient in CICU include light, device, telephone and door sounds, alarms, environmental factors such as speeches of the staff, presence of an existing disease and / or an additional disease, treatment-care practices, pain, anxiety. Sleep is an important process that contributes positively to the healing process of the body. Providing an efficient sleep process with patient in CICU plays an effective role in the acceleration and continuity of recovery.

Being aware of the negative effects of sleep disorders on the patients, it is necessary to apply the treatment and care processes in which pharmacological and nonpharmacological approaches are involved. Aromatherapy and massage applications, which are among the complementary and integrated treatment approaches, are used in the provision of sleep patterns. Aromatherapy affects the physiological state as well as emotional stimulation, resulting in changes in life and hormone levels and sedative effect. Massage is; blood and lymph circulation by providing relaxation and sleep facilitates the transition.

Aromatherapy and massage treatments are among the current approaches used in the treatment of sleep disturbances in CICU. It is expected that the patients' sleep disorders will be solved as much as possible by increasing the knowledge level of nurses with high level of evidence-based studies.

Key Words: Coronary Intensive Care, Sleep Disorders, Aromatherapy, Massage.

ÇARPICI DEPREMLERDEN DERSLER

Riyad ŞİHAB

ÖZET

Antik çağlardan beri depremler gizem havası almıştır. Hem depremlerin hem de yanardağların sık sık yıkıma uğradığı Yunanistan'da yaşayan Strabo, depremlerin sahil boyunca en sık meydana geldiğini kabul etti, ancak nedenlerini speküle ederek ve bir kenara bırakarak, yakıcı malzemeleri yakan Charleston South'a daha yakın tanıklar tutuşan yeraltı rüzgârları yazdı. Carolina. 1886 depremi yeraltı kudretinin tamamı duyulan yeraltı kükremesinin titreşimleri ”den bahsetti. Candied’deki Voltaire, depremlerin nedenini yeraltı ateşine bağladı. Ancak, depremler açıkça yeryüzünün yüzeyinden kaynaklansa da, nedenleri ne ateş ne de rüzgârdır.

Hiçbir doğal olay bir depremden daha korkutucu değildir. Bir kasırga, karartıcı gökyüzü, fırtına yaklaşırken gittikçe daha şiddetli bir şekilde büyüyen, artan rüzgar hızları ve yağmur ile gelişini duyurdu. Ateşli bir gaz ve kalınlaşan bulutlar gibi bir püskürme patlak veriyor. Görmeye ve sese yanıt veren kişilerin, saldırıya hazırlanmak için genellikle zamanları vardır. Ancak bir deprem uyarı vermeden aniden saldırdı. Belki de gevşek nesnelere uçtuğu gibi bir çingirak ve keskin bir çatlak vardır, ancak daha sonra yeryüzü hareket ederken bina sallamak, terra firmadan beklediğimiz firma temelini dengesiz hale getirmek. Yıkıcı hareketler bir dakikadan daha az bir sürede bitti, düşlerin düşmesini ve kırılan yapıları geride bıraktı.

Sonuç olarak, 2-4 katlı binalarda en fazla hasar görüldü. Bunun nedeni, bu tür binaların standart dışı mühendislik tasarımları ve inşaatları almaları olabilir. Bu tür binalarda perde duvarlarını zorunlu kılmak ve karmaşık tasarım hesaplamalarından kaçınmak çekici olabilir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, temel, yıkıcı hareket, enerji.

THE LESSONS FROM WORSE PERVIOUS EARTHQUAKES

ABSTRACT

From ancient times earthquakes have taken on an aura of mystery. Strabo, living in Greece, where both earthquakes and volcanoes often brought destruction recognized that earthquakes most frequently occur along a coast, but in speculating on their cause and leaving aside reason, he wrote of subterranean winds igniting combustible materials more recent witnesses to the Charleston South Carolina. Earthquake of 1886 spoke of ‘vibrations of the mighty subterranean entire’ and of ‘a subterranean roar that was heard.’ Voltaire in Candied attributed the cause of earthquakes to a subterranean fire. No natural event is more frightening than an earthquake. A plume of fiery gas and thickening clouds presage the eruption. Responding to sight and sound, people often have time to prepare for the onslaught. But an earthquake strikes suddenly, without warning. Perhaps there is a rattle and a sharp crack as loose objects flay, but then building shakeas the earth moves, unbalancing the firm foundation we have come to expect of terra firma. The destructive movements are all over in less than a minute, leaving behind fallen dreams and broken structures.

As a result, buildings with 2-4 stories have showed the most extensive damage. This may be because such buildings receive substandard engineering design and construction. Making shear walls mandatory in such buildings and avoiding sophisticated design calculations may prove attractive.

Key Words: Earthquake, foundation, destructive movement, energy.

BİLİŞSEL TANI MODELLERİNDE MODEL VERİ UYUMUNUN ÇEŞİTLİ FAKTÖRLERE GÖRE İNCELENMESİ

Seçil Ömür SÜN BÜL

Semih AŞİRET

ÖZET

Bilişsel Tanı Modeli (BTM), bir testteki problemi çözmek için gerekli işlemleri veya birçok küçük becerilerin varlığını veya yokluğunu tanılamayı sağlayan kesikli örtük değişkenli modellerdir (de la Torre, 2009). BTM, bireyin maddeyi doğru cevaplama için sahip olması gereken örtük becerileri ve nitelikleri ortaya koyar. Q Matrisi oluşturma BTM'nin en önemli adımlarından bir tanesidir. Q Matrisi bireyin nitelikleri ile test maddelerini ilişkilendirir. Model- veri uyumu BTM için önemli problemlerden biridir. Rupp ve diğ. (2010) model veri uyumunun zayıf olduğu durumlarda, yapılan istatistiksel çıkarımların anlamlı olmadığını belirtmiştir. Ayrıca BTM'de yapılan çalışmalarda verilerin genellikle tek modele uygun üretildiği, aynı test için birden fazla modele uygun verilerle çalışmadığı görülmüştür.

Bu çalışmanın amacı, BTM kapsamında ele alınan hem DINA hem de DINO model veri yapısına sahip karma verilerin çeşitli koşullarda model veri uyumunun incelenmesidir. Çalışma simülatif veriler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, örneklem büyüklüğü, özellikler arası korelasyon, madde sayısı ve Q Matrisinde model-madde oranları değişimlenmiştir. Model uyumunun incelenmesinde $-2 \log\text{-likelihood}$, AIC ve BIC bağıl model uyum istatistikleri ve $abs(fcor)$, $\max(\chi^2)$ mutlak model uyum istatistikleri elde edilmiştir. Hem veri üretimi hem de verilerin analizi R 3. 5 programında "CDM" paketi kullanılarak yapılmıştır.

Çalışma sonucunda, farklı modellere dayalı maddelerden oluşan testlerde model veri uyumunun düşük olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca örneklem büyüklüğünün yüksek olması durumunda mutlak ve bağıl model veri uyumu istatistiklerinin model veri uyumunu tespit etme oranının arttığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel tanı modeli, model veri uyumu, karma model, DINA, DINO.

INVESTIGATING THE MODEL-DATA FIT THROUGH VARIOUS FACTORS IN COGNITIVE DIAGNOSTIC MODELS

ABSTRACT

Cognitive Diagnostic Models are discrete latent variable models developed specifically for diagnosing the presence or absence of skills or processes required for solving problems on a test (de la Torre, 2009; Li, 2016). CDM reveals the latent skills or attributes which are needed to response item correctly for an examine. In cognitive diagnostic assessment, one of the most important steps is specification of Q-matrix. Q-matrix associate the attributes and items in the test. One of the main problems in CDMs is model-data fit. Rupp and et al. (2010) stated that when model-data fit was weak, statistical inferences are not significant.

Aim of this is to evaluate the effect of various factors on model fit in the case data are simulated for mixed DINA and DINO models. Therefore, in this study simulated data were used. In this scope, the factors which are sample size, correlation between attributes, test length and model-item ratio in Q matrix and their levels were manipulated. To evaluate model data fit, maximum of all ($\max(X^2)$) and absolute value of the deviations of Fisher transformed correlations $\text{abs}(fcor)$ statistics were used as absolute model-fit statistics and $-2\log\text{like}$, AIC and BIC were used as a relative model fit statistic. Row data generation and data analysis was conducted on R 3.5 with CDM package.

In this study, the findings indicated that in the case test composed of mixed DINA and DINA model, model data fit was too weak. Moreover, it can be said that when sample size was large, detection of misfit rate of both relative and absolute model fit statistics were increased.

Key Words: Cognitve Diagnostic Model, Model-data fit, mixed model, DINA, DINO.

KARACİĞER FONKSİYON TESTLERİ VE KOAGÜLASYON TESTLERİNİN İNME Lİ HASTALARDA MORTALİTE ÜZERİNE ETKİSİ

Osman Serhat TOKGÖZ

Mustafa ALTAŞ

ÖZET

Akut serebrovasküler olaylarda pıhtılaşma kaskadı ve karaciğer fonksiyonları vasküler hastalık gelişimi açısından önem arz etmektedir. Akut dönemde mortalite gelişimi ile bu parametreler arasında bir ilişki olup olmadığını araştırmak amaçlanmıştır.

Akut inme geçiren hastaların acil servise geliş ilk kan değerlerinden Alanin Aminotransferaz (ALT), Aspartat Aminotransferaz (AST), Protrombin Zamanı (PT) ve Parsiyel Tromboplastin Zamanı (PTT) değerleri kaydedildi. Bu hastaların 1 aylık sağ kalan ve vefat edenleri tespit edildi ve bu iki grup arasında bu parametreler açısından anlamlı bir fark olup olmadığı araştırıldı. Non parametrik dağılımlar için ortanca değerler kullanıldı. Gruplar arası karşılaştırmada ise Mann Whitney U testi kullanıldı.

468 hastanın 51'i vefat etmişti. ALT, PT ve PTT değerleri bakımından yaşayan 417 hasta grubu ile vefat eden grup arasında anlamlı fark yoktu ($p>0.05$). AST sağ kalan grupta (ortalama 22.00 %25-75 persentil: 19.0-29.0) vefat eden gruba göre anlamlı oranda düşüktü (29.00 %25-75 persentil: 20.0-38.0) ($z:-2.805$, $p=0.005$).

Akut inme geçirmiş hastaların ilk geliş kan değerleri arasında ALT, PT ve PTT değerleri ile 1 aylık mortalite arasında anlamlı bir ilişki bulunmadı. AST değeri ise mortalite grubunda belirgin olarak yüksek bulundu.

Anahtar Kelimeler: Akut inme, karaciğer fonksiyonları, pıhtılaşma, mortalite.

THE EFFECT OF LIVER FUNCTION TESTS AND COAGULATION TESTS ON MORTALITY IN STROKE PATIENTS

ABSTRACT

Coagulation cascade and liver function in acute cerebrovascular events are important for the development of vascular disease. It is aimed to investigate whether there is a relationship between mortality in acute phase and these parameters.

Alanine Aminotransferase (ALT), Aspartate Aminotransferase (AST), Prothrombin Time (PT) and Partial Thromboplastin Time (PTT) values were recorded from the first blood values of patients with acute stroke. 1-month survival and death of these patients were determined and it was investigated whether there was a significant difference between these two groups in terms of these parameters. Median values were used for non-parametric distributions. Mann Whitney U test was used for comparison between groups.

Of the 468 patients, 51 died. There was no significant difference between the 417 patients in terms of ALT, PT and PTT values and the group who died ($p > 0.05$). AST was significantly lower in the survivor group (mean 22.00% 25-75 percentile: 19.0-29.0) than the group who died (29.00% 25-75 percentile: 20.0-38.0) ($z: -2.805, p = 0.005$).

There was no significant correlation between ALT, PT and PTT values and 1-month mortality among the patients who had acute stroke. AST value was significantly higher in mortality group

Key Words: Acute Stroke, Liver Function, Coagulation, Mortality.

P. EURYCARPA'NIN DAĞILIMI VE MORFOLOJİSİ

Ömer Faruk BİLGİN

Harun KARCI

Salih KAFKAS

ÖZET

P. eurycarpa, Pistacia L. türlerinin de yer aldığı *Anacardiaceae* familyasında yer almaktadır. Ülkemizde yetişen yaklaşık 66 milyon yabancı Pistacia ağacı vardır. Bunlar çoğunlukla *P. terebinthus* L., *P. khinjuk* Stocks, *P. atlantica* Desf. ve *P. eurycarpa* Yalt'dır. *P. vera* çeşitleri ve yabancı türleri yüzlerce yıldır Türkiye'de doğal olarak yetişmektedir. *P. eurycarpa*'nın morfolojisi, *P. khinjuk* ve *P. atlantica* türleri arasında belirlenmiştir. Bu tür Türkiye'nin güneydoğusundan, Suriye çölleri, Kuzey Irak, Ermenistan, İran'dan Afganistan'a kadar yayılmıştır. *P. eurycarpa*'nın Türkiye'deki dağılımı ise, Siirt, Bitlis, Hakkari, Gaziantep ve Hakkari illerini kapsamaktadır. Bu çalışmada, *P. eurycarpa*'nın dağılımı ve morfolojisi ayrıntılı olarak ortaya çıkarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: P.eurycarpa, morfolojisi, Dağılışı.

DISTRIBUTION AND MORPHOLOGY OF *P. EURYCARPA*

ABSTRACT

Pistacia L. species are members of the Anacardiaceae family, including *P. eurycarpa*. Approximately 66 million wild *Pistacia* trees are naturally grown in Turkey, mostly *P. terebinthus* L., *P. khinjuk* Stocks, *P. atlantica* Desf. and *P. eurycarpa* Yalt. Mixed populations of *P. vera* and these wild species have been growing for hundreds of years. Morphology of *P. eurycarpa* was determined in *P. eurycarpa* species. This species is spread from the region of southeast of Turkey, Syrian desert, North Iraq, Armenia, Iran to Afghanistan. Distribution of *P. eurycarpa* in Turkey spreads Siirt, Bitlis, Hakkari, Gaziantep and Hakkari provinces. In this study, distribution and morphology of *P. eurycarpa* will be explained in detail

Key Words: *P. eurycarpa*, Morphology, Distribution.

***P. LENTISCUS*'UN KULLANIM ALANLARI VE DAĞILIMI**

Ömer Faruk BİLGİN

Harun KARCI

Salih KAFKAS

ÖZET

Pistacia L. cinsi, on bir türü içeren Anacardiaceae familyasının bir üyesidir. *Pistacia vera* hariç diğer türlerin meyvelerinin ekonomik önemi yoktur. Bunlara yabancı antepfıstığı denilmekte; anaç veya orman ağacı olarak kullanılmaktadırlar. Ayrıca, *P. lentiscus*, ilaç ve gıda endüstrisi için önemli bir hammadde üretmektedir. Sakız reçinesi, *P. lentiscus* ağacının gövdesinde oluşturulan çiziklerden toplanır. *P. lentiscus*, Anadolu'da binlerce yıldır geleneksel uygulamalarda ve mutfaklarda farklı amaçlar için kullanılmaktadır. *P. lentiscus*, Marmara Bölgesinde, Ege ve Akdeniz kıyılarından İskenderun'a kadar geniş bir yayılım alanına sahiptir. Ayrıca Orta Anadolu'nun bazı bölgelerinde de bulunur. Yaygın olarak bulunmasına rağmen, bu bitki ülkemizde hala ekonomik olarak yararlı değildir. Dünyada ekonomik üretim sadece Yunanistan'ın Sakız Adası'nın güneyinde yapılmaktadır. Ancak, Ege ve Akdeniz sahil şeridi ve özellikle Çeşme Yarımadası, *P. lentiscus*'tan reçine üretimi için uygundur.

Anahtar Kelimeler: *Pistacia lentiscus*, Sakız Ağacı, Damla Sakızı reçinesi.

DISTRIBUTION AND USEFULNESS OF *P. LENTISCUS*

ABSTRACT

The genus *Pistacia L.* is a member of the Anacardiaceae family which includes eleven species. Except for *Pistacia vera*, the nuts of other species have no economic importance. They are called wild pistachios and used as either rootstock or forest trees. Besides, *P. lentiscus* produce an important raw material for the pharmaceutical and food industries. The gum resin is collected from the scratches created in the body of the gum *P. lentiscus* tree. *P. lentiscus* has been used in Anatolia for thousands of years in traditional treatment and in kitchens for different purposes. *P. lentiscus* is spread over a wide area of the Marmara, the Aegean and Mediterranean coasts to Iskenderun. It is also found in some regions in Central Anatolia. Despite this widespread, this plant has not been used economically in our country. Economical production in the world is carried out only in south of Chios Island of Greece. However, Aegean and Mediterranean seaside belt and especially Çeşme Peninsula are suitable for the production of resin from the *P. lentiscus*.

Key Words: *Pistacia lentiscus*, gum tree, raw gum resin.

SİLİSYUMUN SOĞAN YETİŞTİRİCİLİĞİNDE TUZ STRESİNİ HAFİFLETİCİ ETKİLERİ

Boran İKİZ

H.Yıldız DAŞGAN

Oğuzhan YILMAZ

ÖZET

Küresel ısınma ve iklim değişikliği sürecinde tuzluluk stresi tarım alanlarını tehdit eden önemli bitki abiyotik streslerinden birini oluşturmaktadır. Tuzluluk stresi bitkilerde büyüme, gelişme ve verim ile ürün kalitesinde önemli düşümlere neden olmaktadır. Bitkilerde tuz stresinin etkilerini azaltmak için farklı çalışmalar devam etmektedir. Bunlardan birisi Silisyum uygulamasıdır. Son yıllarda yapılan çalışmalarda Silisyumun bitkilerde tuzluluk Küresel ısınma ve iklim değişikliği sürecinde tuzluluk stresi tarım alanlarını tehdit eden önemli bitki abiyotik streslerinden birini oluşturmaktadır. Tuzluluk stresi bitkilerde büyüme, gelişme ve verim ile ürün kalitesinde önemli düşümlere neden olmaktadır. Bitkilerde tuz stresinin etkilerini azaltmak için farklı çalışmalar devam etmektedir. Bunlardan birisi Silisyum uygulamasıdır. Son yıllarda yapılan çalışmalarda Silisyumun bitkilerde tuzluluk Küresel ısınma ve iklim değişikliği sürecinde tuzluluk stresi tarım alanlarını tehdit eden önemli bitki abiyotik streslerinden birini oluşturmaktadır. Tuzluluk stresi bitkilerde büyüme, gelişme ve verim ile ürün kalitesinde önemli düşümlere neden olmaktadır. Bitkilerde tuz stresinin etkilerini azaltmak için farklı çalışmalar devam etmektedir. Bunlardan birisi Silisyum uygulamasıdır. Son yıllarda yapılan çalışmalarda Silisyumun bitkilerde tuzluluk stresini azaltıcı etkiler yaptığı bildirilmektedir. Bu çalışmada tuz stresine karşı oldukça hassas olan soğan bitkisinde silisyumun stres üzerine etkileri incelenmiştir. Bu amaçla Beyaz Bilek taze soğan çeşidi bitkileri eşit oranlarda torf, perlit, kokopit ve toprak içeren karışım ortamında, soğan bitkileri 4 uygulama ile yetiştirilmiştir; 1) kontrol, 2) tuz uygulaması (50 mN NaCl), 3) Silisyum (2mM K₂SiO₃), 4) Tuz + Silisyum. Bitki büyümesi, verim, ürün kalitesi üzerine tuz stresinde Si etkisi incelenmiştir. Silisyum tuz stresinde bitki büyümesini artırmış, verimi %6 artmıştır. Ayrıca taze soğan bitkisinde tuz stresinde Si uygulanınca ürün kalitesi olarak pH, EC, SÇKM, kuru madde üretimi ve yeşil renk tonu artış göstermiştir.

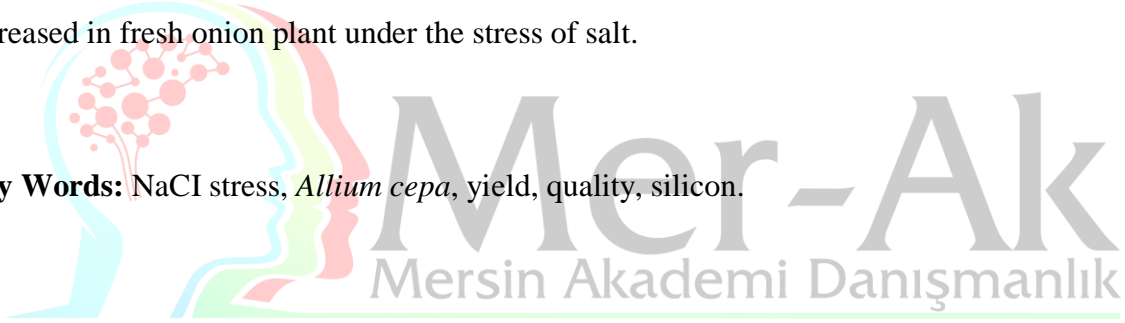
Anahtar Kelimeler: NaCl stresi, verim, kalite, silisyum.

SILICON ALLEVIATE SALT STRESS EFFECTS ON ONION PLANT GROWING

ABSTRACT

Salinity stress triggered by global warming and climate change is one of the major plant abiotic stresses that threaten agricultural areas. Salinity stress leads to significant reductions in crop growth, development and yield. Different studies continue to reduce the effects of salt stress in plants. One of them is Silicon application. In recent years, silicium has been reported to reduce salinity stress in plants. In this study, the effects of silicon on stress were investigated in onion plant which is very sensitive to salt stress. For this purpose, onion plants have been cultivated with the mixture of peat, perlite, cocoopite and soil mixture in equal ratios. Four treatments were performed : 1) control, 2) salt application (50 mN NaCl), 3) Silicon (2 mM K₂ SiO₃), 4) Salt + Silicon. The effect of Si on plant growth, yield, product quality was investigated in salt stress. Silicium increased plant growth under salt stress and yield increased by 6%. In addition, the product quality as pH, EC, TSS, dry matter production and green color increased in fresh onion plant under the stress of salt.

Key Words: NaCl stress, *Allium cepa*, yield, quality, silicon.

POLİMER MATRİSLİ SÜRTÜNME KOMPOZİTLERİNDE FISTIK KABUĞU TOZU KULLANIMININ ARAŞTIRILMASI

Banu SUGÖZÜ

ÖZET

Bu çalışmanın amacı polimer matrisli sürtünme kompozitlerinde fıstık kabuğu tozu içeriğinin kullanılabilirliğini ve kompozitin tribolojik özelliklerine etkisini araştırmaktır. Polimer matrisli sürtünme kompozitleri aşınma ve sürtünmenin gerçekleştiği fren sistemleri gibi yerlerde kullanılmaktadır. Bu kompozitlerin aşınma, sürtünme, sıcaklık ve nem gibi çevre koşullarına dayanıklı olması istenir. Bu nedenle, sürtünme kompozitleri birçok farklı özelliğe sahip malzemelerin kombinasyonu ile oluşur. Bu çalışmada değişik miktarlarda fıstık kabuğu tozu içeren dört sürtünme kompoziti numune tasarlanmış ve üretilmiştir. Eklenen fıstık kabuğu tozu, içerikteki boşluk dolgu maddesiyle dengelenmiş olup diğer bileşenlerin miktarı sabittir. Numuneler geleneksel kuru karıştırma yöntemiyle üretilmiştir. Numunelerin aşınma ve sürtünme karakteristiğini belirlemek için gri dökme demir diskin yer aldığı özel tasarım bir sürtünme test cihazı kullanılmıştır. Tüm testler uygun standartlara göre gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre fıstık kabuğu tozunun sürtünme kompozitlerinde kullanılabilirliği değerlendirilmiş ve özelliğine göre kategorize edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kompozit malzeme, Sürtünme, Aşınma, Toz fıstık kabuğu.

INVESTIGATION OF THE USE OF PEANUT SHELL POWDER IN POLYMER MATRIX FRICTION COMPOSITES

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the availability of peanut shell content in the polymer matrix friction composites and its effects on the tribological properties of the composite. Polymer matrix friction composites are used in places such as braking systems where wear and friction occur. These composites are intended to be resistant to environmental conditions such as abrasion, friction, temperature and humidity. Therefore, friction composites are formed by a combination of materials with many different properties. In this study, four friction composite samples containing different amounts of peanut shell powder were designed and produced. The added peanut shell powder is balanced with the filler in the content and the amount of other components is constant. Samples were produced by conventional dry mixing method. A special design friction tester with a gray cast iron disc was used to determine the wear and friction characteristics of the samples. All tests were performed according to appropriate standards. According to the results obtained, the availability of peanut shell powder in friction composites has been evaluated and categorized according to its characteristics.

Key Words: Composite material, Friction, Wear, Powder peanut shell.

KOMPOZİT DEMİRYOLU SABOLARININ SICAK PRESLEME ŞARTLARININ FRENLEME PERFORMANSINA ETKİSİ

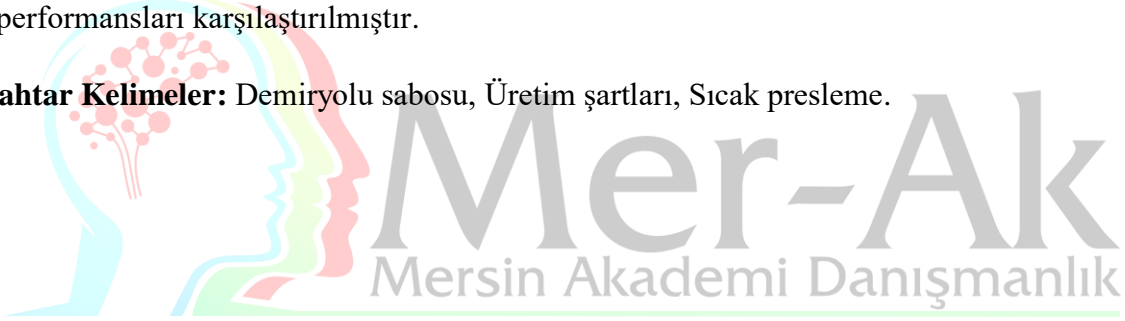
Y. Burak KÖSE

Banu SUGÖZÜ

ÖZET

Demiryolu saboları, raylı taşımacılıkta kullanılan taşıtların fren sistemlerinin önemli elemanlarından. Frenleme performansı açısından son yıllarda kompozit fren saboları tercih edilmektedir. Kompozit fren sabolarının sürtünme performansında içerikteki malzemelerin yanı sıra sabonun üretim şartları da etkili olmaktadır. Bu çalışmada kompozit bir demiryolu sabosu formülasyonu oluşturulmuş ve numuneler toz metalurjisi yöntemiyle üretilmiştir. Karıştırma ve ön şekillendirme işleminden sonra numuneler üç farklı sıcak presleme basıncına tabi tutulmuştur. Elde edilen numunelerin gerekli testleri uygun standartlara göre gerçekleştirilmiş ve performansları karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Demiryolu sabosu, Üretim şartları, Sıcak presleme.

THE EFFECT OF HOT PRESSING CONDITIONS OF COMPOSITE RAILWAY SHOES ON BRAKING PERFORMANCE

ABSTRACT

Railway shoes are one of the important elements of the brake systems of vehicles used in rail transportation. In recent years, composite brake shoes are preferred for braking performance. In the friction performance of the composite brake shoes, as well as the materials in the contents, the conditions of the production are also effective. In this study, a composite railway shoe formulation was designed and the shoe samples were produced by powder metallurgy. After mixing and pre-forming, the samples were subjected to three different hot pressing pressures. The required tests of the obtained samples were performed according to the appropriate standards and their performances were compared.

Key Words: Railway brake shoe, Production conditions, Hot pressing.

İŞ STRESİ VE DUYGU DÜZENLEME STRATEJİLERİ İLİŞKİSİ: ORTAK SAĞLIK GÜVENLİK BİRİMİNDE ÇALIŞAN İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI ÖRNEĞİ

Serap GİRGIN

Banu SUGÖZÜ

ÖZET

Bu çalışmada; Ortak Sağlık Güvenlik Biriminde (OSGB) çalışan İş Güvenliği Uzmanlarının çalışma hayatında yaşadığı stres ile sebepleri arasındaki ilişki incelenmiş ve stresin yaşam, sağlık gibi faktörlere etkileri irdelenmiştir. İş Güvenliği Uzmanlarından alınan öneriler doğrultusunda OSGB’de çalışan İş Güvenliği Uzmanları için çalışma hayatında strese sebep olan faktörler belirlenerek duygu düzenleme stratejileri ile arasındaki ilişki anket yöntemiyle araştırılmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre, İş Güvenliği Uzmanlarının psikolojik ve fiziksel sağlığı açısından stres yönetimi için gerekli önlemlerin alınması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Stres, Duygu Düzenleme Stratejileri, Stres Yönetimi.

**RELATION OF JOB STRESS AND EMOTION REGULATION STRATEGIES: THE
CASE OF OCCUPATIONAL SAFETY EXPERTS WORKING IN THE JOINT
HEALTH SAFETY UNIT**

ABSTRACT

In this study; the relationship between the causes and stresses of the occupational safety specialists working in the Joint Health Security Unit (OSGB) was examined and the effects of stress on factors such as life and health were examined. In line with the recommendations of the Occupational Safety Experts, the relationship between the emotion regulation strategies and the factors that cause stress in the work life were determined by the survey method. According to the results of the study, it is aimed to take necessary precautions for stress management in terms of psychological and physical health of Occupational Safety Experts.

Key Words: Stress, Emotion Regulation Strategies, Stress Management

GEMİ BAKIM VE ONARIM ÇALIŞANLARINDA DUYGU DÜZENLEME STRATEJİLERİ, STRES VE ETKİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Tuncay ÖZİŞİK

Banu SUGÖZÜ

ÖZET

Bu çalışmada; gemi bakım ve onarım sektöründe çalışanlar üzerinde stres kavramının ve etkilerinin incelenmesi maksadı ile duygu düzenleme stratejileri ve iş talepleri-kaynakları (JD-R Model) modeli konuları ele alınmıştır. Ayrıca stres ile ilişkili olduğu değerlendirilen ramak kala olay ve iş kazası olayları irdelenmiştir. Araştırma, sektör çalışanları üzerinde anket tekniği uygulanarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada kullanılan anket dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde bireylerin sosyodemografik özellikleri, ikinci bölümde bilişsel değerlendirme ve bastırma duygu düzenleme stratejileri, üçüncü bölümde stresin bilinen ve yaygın sonuçları üzerinden algılanan stres düzeyi, dördüncü bölümde ise işyerinde adaletsizlik, iş koşulları, yönetimin tutumu, iş arkadaşları ile iletişim ve iş tatmini stresörleri incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre duygu düzenleme stratejileri ile çalışanların stres seviyesi arasındaki kolerasyon değerlendirilmiştir. Ayrıca stres ile iş kazası ve ramak kala olay ilişkisi ortaya konulmuştur.

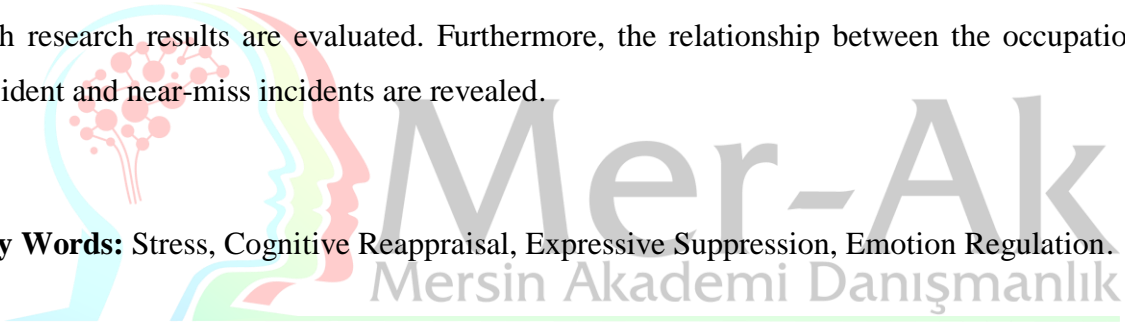
Anahtar Kelimeler: Stres, Bilişsel Değerlendirme, Bastırma, Duygu Düzenleme.

A STUDY ON EMOTION REGULATION STRATEGIES, STRESS AND ITS EFFECTS ON SHIP MAINTENANCE AND REPAIR EMPLOYEES

ABSTRACT

At this study; emotion regulation strategies (For the purpose of analyzing the stress concept and its effects on ship maintenance and repair employees) and job demand resources models (JD-R Model) topics are discussed. In addition, stress based occupational accident and near-miss incidents are examined. Research is made by performing a survey technique on sector employees. The survey used in research consists of four parts. At the first part, sociodemographic characteristics of individuals, at second part cognitive reappraisal and expressive suppression emotion regulation strategies, at third part stress level taken from known and common results, and at final part job fairness, working conditions, an attitude of management, communication with a work friend, work satisfaction stressors are examined. Correlation between stress level of workers and emotion regulation strategies in accordance with research results are evaluated. Furthermore, the relationship between the occupational accident and near-miss incidents are revealed.

Key Words: Stress, Cognitive Reappraisal, Expressive Suppression, Emotion Regulation.

AKILLI UZMANLAŞMA STRATEJİSİ OLUŞTURULMASINA YÖNELİK BÖLGESEL REKABETÇİLİĞİN ANALİZİ: MERSİN ÖRNEĞİ

Ali Erhan ZALLUHOĞLU

Elif TUNALI ÇALIŞKAN

ÖZET

Son yıllarda teknolojik gelişmeler rekabetin küresel bir boyuta taşınmasına neden olmuştur. Artan rekabet baskısının bir sonucu olarak, sürdürülebilir ekonomik politikaların üretilmesi ve bölgesel kapasitelerin belirlenmesi önem kazanmıştır. Bu bağlamda katma değer yaratılabilmesi açısından bölgelerde yer alan sektörler ve bu sektörlerin sahip oldukları rekabet güçlerinin tanımlanarak kapsamlı bir şekilde analiz edilmesi gerekmektedir. Avrupa Komisyonu, bölgesel gelişmişlik ve üretkenlik arasındaki farklılıkların ortadan kaldırılabilmesi, istihdam olanaklarının geliştirilerek bölgesel ekonomilerde rekabetçi büyüme yaratılabilmesi amacıyla akıllı uzmanlaşma kavramını ortaya koymuştur.

Akıllı Uzmanlaşma kavramı, “Avrupa Yapısal Gelişim ve Yatırım Fonları” belgesinde “...her bölgenin ekonomik ve rekabetçilik avantajlarını değerlendirerek inovasyon odaklı bir gelişme stratejisi çerçevesinde yerel girişimciler temelinde bölgesel ve küresel fırsatlar ve piyasa gelişmelerini odağına alan stratejik bir politika çerçevesi oluşturmak” olarak tanımlanabilir (s3platform.jrc.ec.europa.eu; aktaran Doğu Marmara Kalkınma Ajansı, Kalkınma Bülteni 2017).

Yönetişim anlayışı içerisinde yerel aktörlerin de sürece dahil olduğu akıllı uzmanlaşma vizyonu, Türkiye'nin bölgesel rekabet önceliklerinin ve inovasyon stratejilerinin belirlenmesi açısından da kritik öneme sahiptir. Mersin ili, konumu ve sahip olduğu bölgesel potansiyel nedeniyle rekabet avantajı yaratılması gereken bölgelerimizdendir. Araştırma çerçevesinde Mersin iline yönelik akıllı uzmanlaşma stratejisinin oluşturulabilmesi için bölgesel rekabet boyutlarının analiz edilmesini amaçlanmaktadır. Çalışmada, Mersin ili bölgesel üstünlükler SWOT analizi ile incelenecektir. İhtisaslaşılması gereken alanlara ve rekabet avantajı sağlayabilecek inovasyon önceliklerine yönelik öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı uzmanlaşma, Mersin, Yenilik, bölgesel kalkınma.

ANALYSIS OF REGIONAL COMPETITIVENESS FOR THE CREATION OF SMART SPECIALIZATION STRATEGY: CASE OF MERSIN

ABSTRACT

In recent years, due to the technological developments, competition has moved to a global dimension. As a result of increased competition, development of economic policies and determination of regional capacities have gained importance. In this context, defining the sectors and competition power of these sectors that belongs to regions and analyzing them comprehensively become crucial for the creation of value added. European Commission has introduced the concept of smart specialization in order to eliminate the differences between regional development and productivity and also to create competitive growth in the regional economies by developing new employment opportunities.

The concept of smart specialization defined as “ ....to develop a strategic policy framework that focuses on regional and global opportunities and market improvements on the basis of local entrepreneurs within the framework of an innovation-oriented development strategy by evaluating the economic and competitive advantages of each region ” in the document of European Structural Development and Investment Funds (s3platform.jrc.ec.europa.eu; aktaran Doğu Marmara Kalkınma Ajansı, Kalkınma Bülteni 2017).

The vision of smart specialization in which local actors are involved in the process by the conception of governance is critical to determination of regional competition priorities and innovation strategies of Turkey. Mersin is one of the regions where competitive advantage should be created because of its location and regional potential. Within the framework of the research, it is aimed to analyze the regional competitiveness dimensions in order to create a smart specialization strategy for Mersin. In this study, the regional superiorities of Mersin will be examined by SWOT analysis. Suggestions will be given to areas of specialization and on innovation priorities that will provide a competitive advantage.

Key Words: Smart Specialization, Mersin, Innovation, Regional Development.

AŞÇILIK ALANINDA EĞİTİM ALAN ÖĞRENCİLERİN KARIYER BEKLENTİLERİNİN İNCELENMESİ

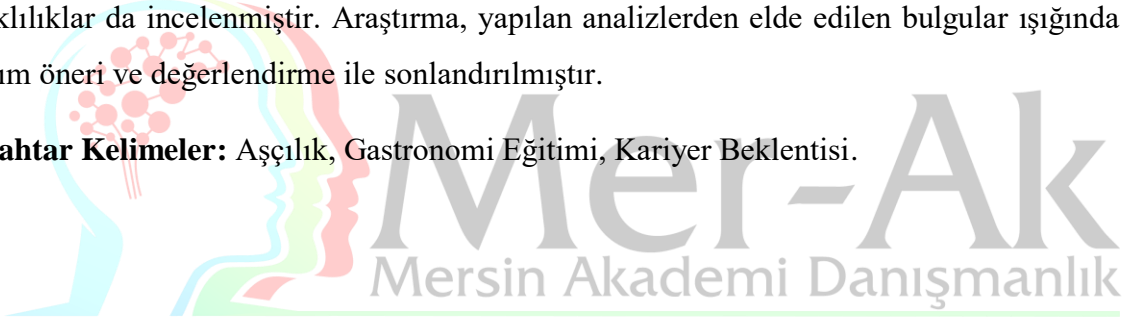
Mehmet CAN

Sercan BENLİ

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, gastronomi ve aşçılık programlarında aşçılık eğitimi alan öğrencilerin yiyecek-içecek sektörüne yönelik görüşlerini ve kariyer beklentilerini ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda, Mersin Üniversitesi Turizm Fakültesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları bölümü öğrencileri ile Aksaray Üniversitesi Güzelyurt Meslek Yüksekokul Aşçılık Programı öğrencilerine yönelik bir anket çalışması yürütülmüştür. Araştırmada tanımlayıcı istatistik analizlerden ve öğrencilerin kariyer beklentilerine yönelik ortalama skordardan yararlanılmıştır. Ayrıca, öğrencilerin ait olduğu demografik gruplar arasındaki farklılıklar da incelenmiştir. Araştırma, yapılan analizlerden elde edilen bulgular ışığında bir takım öneri ve değerlendirme ile sonlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aşçılık, Gastronomi Eğitimi, Kariyer Beklentisi.

EXAMINATION OF THE CAREER EXPECTATIONS OF STUDENTS IN THE FIELD OF COOKERY

ABSTRACT

The aim of this study is to reveal the opinions of the students who have receive cookery training in gastronomy and cookery programs and their career expectations. For this aim, a survey was conducted for students of Mersin University Tourism Faculty Gastronomy and Culinary Arts Department and students of Aksaray University Güzelyurt Vocational School Culinary Program. Descriptive statistical analyzes and the mean scores of and students' career expectations were used in the research. The research was terminated with a number of suggestions and evaluations in the light of the findings obtained from the analyzes.

Key Words: Cookery, Gastronomy Education, Carrier Expectancy.

KARDİYOVASKÜLER HASTALIK RİSK DEĞERLENDİRME MODELİ'NE (SCORE) İLİŞKİN WEB TABANLI HESAPLAMA MODÜLÜ GELİŞTİRİLMESİ

Yücel UYSAL

Gülşen KARAKOÇ

Murat Fazıl SOYAL

Oğuzhan ÖZCAN

Ertan MERT

ÖZET

Framingham risk skorunun Avrupa popülasyonu için uygun olmadığı düşünülmesi nedeniyle Avrupa Kardiyoloji Derneği tarafından 12 Avrupa ülkesinde 200.000'den fazla kişiyi kapsayan araştırmalar sonucunda elde edilen Avrupa verileri kullanılarak bir Kardiyovasküler Hastalık Risk Değerlendirme Modeli (SCORE) geliştirilmiştir. Avrupa Kardiyoloji Derneği'nin Kardiyovasküler Hastalıklardan Korunma Kılavuzu'nda SCORE sisteminin kullanılması önerilmektedir. Çünkü bu sistem çeşitli ve geniş bir Avrupa nüfusunun prospektif verilerine dayanarak hazırlanmıştır. Bu sistem, görünürde sağlıklı olan, yani klinik veya prekllinik hiçbir belirti göstermeyen olgularda risk tahmini yapmayı amaçlamaktadır. Bir kardiyovasküler olay geçirmiş ve hastalık tanısı konmuş olan kişiler zaten yüksek riskli olarak görüldüğünden, sıkı risk faktörü değerlendirmesi ve tedavisine aday olarak kabul edilmektedir.

SCORE değerlendirme modeli içerisinde 5 parametre (sistolik kan basıncı, total kolesterol, cinsiyet, yaş, tütün kullanımı) mevcuttur. Bu parametrelere ilişkin yaklaşık 18 eşik değeri mevcuttur. Bu eşik değerlere göre vakalar 0-76 arasında bir puan almaktadır. Vakalar aldıkları puana göre 7 risk grubundan birine atanmaktadırlar; 0: en düşük risk düzeyi, 1: ikinci derece risk düzeyi, 2: üçüncü derece risk düzeyi, 3-4 arası: dördüncü derece risk düzeyi, 5-9 arası: beşinci derece risk düzeyi, 10-14 arası: altıncı derece risk düzeyi, 15 ve üstü: yedinci ve en yüksek risk düzeyini ifade etmektedir. Bu kadar fazla parametre ve eşik değeri olması nedeniyle vakaların puanlarının manuel hesaplanması oldukça zordur. Çalışmamızda bu hesaplamayı kolaylaştırmak amacıyla minitipakademisi.com alan adı üzerinde çalışan web tabanlı bir hesaplama modülü geliştirildi. Bu modül üzerine hastanın bu beş parametreye ilişkin verileri girildiğinde sistem hastanın puanını ve risk düzeyini görüntülemektedir. Ayrıca SCORE modelindeki yedi risk düzeyine ek olarak farklı hastalıklarda klinik anlamlılık ve tedavi kararları açısından elde gözönünde bulundurulması gereken diğer risk dağılımlarına ilişkin

sonuçlar da geliştirilen bu modülde görüntülenmektedir. Örneğin LDL yüksekliği ile seyreden bir dislipidemi durumunda SCORE puanı ile tedavi kararında dört farklı risk düzeyi sözkonusudur; 0: düşük risk, 1-4: orta risk, 5-9: yüksek risk, 10 ve üzeri: çok yüksek risk. SCORE modeline ilişkin çalışmalar ve veriler arttıkça bu modelin ilişkili diğer hastalıklarda farklı risk düzeylerini belirlemede kullanılması olanaklı hale gelecektir.

Anahtar Kelimeler: Kardiyovasküler Risk Değerlendirme, SCORE, Web Tabanlı Hesaplama Modülü.

DEVELOPING A WEB BASED CALCULATING MODULE FOR CARDIOVASCULAR DISEASE RISK EVALUATION MODEL (SCORE)

ABSTRACT

As the Framingham risk evaluation model was thought inappropriate for European population European Cardiology Society developed another risk evaluation model called Cardiovascular Disease Risk Evaluation Model (SCORE) by using data of 200.000 patients from 12 European countries. In the last guideline of European Cardiology Society SCORE model was recommended for cardiovascular disease risk evaluation. Unlike other models SCORE can be used for healthy individuals. There are five parameters in SCORE; systolic blood pressure, total cholesterol, gender, age, tobacco use. There are eighteen cutoff points. According these parameters and cutoff points patients get a score between 0 and 76. This score range is divided into seven risk level; score 0: first and lowest risk level, score 1: second level risk, score 2: third level risk, score 3-4: fourth level risk, score 5-9: fifth level risk, score 10-14: sixth level risk, score 15-76: seventh and highest risk level. As there are many parameters and cutoff points manual calculation of a patient is a challenge. In our study we developed a web based automatic calculation module and introduced it for use of doctors on minitipakademisi.com domain. After entering data of the patient module calculates risk status. Besides the original seven risk level of SCORE our module calculates and introduces other risk levels for related diseases. For example, risk evaluation and medical treatment decision for dyslipidemia with high LDL-cholesterol level could be managed according to four risk levels of SCORE result; score 0: low risk, score 1-4: medium risk, score 5-9: high risk, score 10-76: very high risk. Ongoing and future researches about SCORE model will provide more patient data thus leading to introduce different risk levels for related diseases and comorbidities.

Key Words: Cardiovascular Risk Evaluation, SCORE, Web Based Calculating Module.

MANEVİ BAKIMIN ÇEŞİTLERİ

Ali TOPCUK

ÖZET

Federal Almanyada ve Avrupanın çeşitli ülkelerinde Manevi Sosyal Hizmet alanları şu şekildedir:

1. Hastanede Manevi Yardım
2. Cezaevlerinde Manevi Yardım
3. Okulda Manevi Yardım
4. Acil Durumlarda Manevi Yardım
5. Telefonla Manevi Yardım
6. Ölüm Anında Manevi Yardım
7. Psikolojik Manevi Yardım
8. İstasyon ve Havaalanında Manevi Yardım
9. Poliste ve Askeriyede Manevi Yardım
10. Yaşlı ve Bakıma Muhtaçlara Manevi Yardım
11. Matem Günlerinde Manevi Yardım (Yaşlı Günlerinde)
12. İnternet ve SMS Yoluyala Manevi Yardım
13. Savaş Alanlarında veya Kıtık Yerlerinde Manevi Yardım
14. Ülkemizde ve Diğer İslam Ülkelerinde bulunması gereken başka alanlar: Hac ve Umrede Manevi Yardım. ....

Bildiride bu alanlarla ilgili bilgi verildikten sonra, ülkemizde insanların hayatlarını kolaylaştırabilecek, acılarını paylaşabilecek, içinde bulunduğu her türlü durumda onlara rehberlik ve refakat edilebilecek diğer alanlar üzerinde görüşler belirtilecektir.

Anahtar Kelimeler: Manevi Bakım, Manevi Sosyal Hizmet, Manevi Psikolojik Yardım, Manevi Rehberlik ve Refakat.

THE TYPES OF SPIRITUAL CARE

ABSTRACT

This presentation will provide information on pastoral care in the Federal Republic of Germany and in other European countries. It also discusses how to simplify the lives of our citizens, alleviate their pain and accompany them in all circumstances of life.

Key Words: Spiritual Care, Spiritual Social Service, Spiritual Psychological Help, Spiritual Guidance and Accompanying.

DÜNYADA AKILLI KENT UYGULAMALARI VE MERSİN İLİ AKILLI KENT YÖNETİM SİSTEMİ ANALİZİ

Halil KUMBUR

Volkan YAMAÇLI

Ceyhun AKARSU

ÖZET

Birleşmiş Milletler'e göre dünya nüfusunun %70'e yakını büyükşehirlerde yaşamaktadır. Bu büyükşehirler; enerji tüketiminden kaynaklanan CO₂ salınımının %70'inden, sera gazı salınımının ise yarısından sorumludur. Bu nedenle dünyada pek çok ülke ve kent yönetimi, akıllı kent yatırımlarına, binlerce farklı alanda uygulamasına başlamış durumdadır. Akıllı kentin öğeleri yönetim, ekonomi, enerji, çevre, turizm, toplumsal entegrasyon, afet acil durum, mobilite, barınma, su yönetimi, sağlık ve güvenlik olarak belirtilmektedir. Akıllı kentlerin ortak niteliği güncel teknoloji sayesinde gelişmiş iletişim imkânlarının hizmet sunumunda kullanılmasıdır. Dünyada, Pekin, Amsterdam, Londra, Tokyo, Barselona gibi birçok kent, akıllı kent yönetim sistemi ile oldukça başarılı bir kent yönetimi gerçekleştirmekte ve bu özellikleri ile dikkat çekmektedirler. Bir kentin Akıllı kent tanımına uygun hale getirilmesi ile o kentte yaşamak isteyenlerin sayısı artmaktadır. Bununla birlikte Akıllı Kentlerde insanlar daha çok kültürel ve turistik aktivitelerden yararlanma imkânı bulabilmekte, birçok finansman kuruluşu ile ticaret yapan firmalar bütün altyapısı tamamlanmış, Kent Bilgi Yönetim Sistemi mükemmel çalışan bu kentlerde yer almaya yönelmektedirler. Böylece Akıllı Kentlerin marka olma değeri gittikçe artmakta, dolayısı ile Akıllı Kentler, normal kentlerden açık ara rekabette daha önde olabilmektedirler. Bu çalışmada ise, dünyanın birçok kentinde farklı alt öğelerde (enerji, çevre, turizm vb.) uygulanan Akıllı Kent Yönetim Sistemleri incelenmiştir. Bununla birlikte birçok sektörel potansiyeli bulunduran Mersin İli'nin Akıllı Kent Yönetim Sisteminin oluşturulması çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Kent Yönetim Sistemi, Mersin, Kentsel yenilik, Su, Enerji.

SMART CITY APPLICATIONS IN THE WORLD AND SMART CITY MANAGEMENT SYSTEM ANALYSIS IN MERSIN PROVINCE

ABSTRACT

According to the United Nations, almost 70% of the world's population lives in metropolitan areas. These metropolitan cities are responsible for 70% of CO2 emissions from energy consumption and half of greenhouse gas emissions. For this reason, many countries and cities have started to implement their smart city investments in thousands of different fields. The elements of the smart city are defined as management, economy, energy, environment, tourism, social integration, disaster emergency, mobility, housing, water management, health and security. The common feature of smart cities is the use of advanced communication facilities in service provision through up-to-date technology. Many cities such as Beijing, Amsterdam, London, Tokyo, Barcelona have a very successful city management system and draw attention with these features. The number of those who want to live in that city increases with the adaptation of a city to the definition of Smart City. Moreover, people in Smart Cities have more opportunities to benefit from cultural and touristic activities, and companies that trade with many financial institutions have completed their entire infrastructure, and the City Information Management System is aiming to take part in these excellent working cities. Thus, the value of being a brand of Smart Cities is increasing, so that Smart Cities can be ahead of the competition in the normal cities. In this study, Smart City Management Systems which are applied in different sub-elements (energy, environment, tourism etc.) in many cities of the world are examined. In addition, the establishment of the Smart City Management System of Mersin Province, which has many sectoral potentials, has been studied.

Key Words: Smart City Management System, Mersin, Urban innovation, Water, Energy.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNE GÖRE ÇOCUK KİTAPLARINDA BULUNMASI GEREKEN KRİTERLER

Esin DÖNMEZLER

Serdarhan Musa TAŞKAYA

ÖZET

Çocuk edebiyatı, erken çocukluk döneminden başlayarak ergenlik dönemini de kapsayan bir süreçtir. Bu süreç içerisinde okul öncesini kapsayan bölüm ise 3-5 yaş aralığını içerisine almaktadır. Bu dönem içerisinde çocuklara kazandırılan alışkanlıkların ise yaşam boyu devam etme olasılığı yüksektir. Bundan dolayı çocukların, çocuk edebiyatı ile tanışmaları ve kitap sevgisini kazanmaları bu zaman aralığında oldukça önemlidir. Çocukların bu kazanımları elde etmelerinde en önemli etmenlerden bir tanesi de öğretmenleridir. Öğretmenlerin bu süreç içerisinde çocuklara okudukları, ailelere tavsiye ettikleri kitapları süzgeçten geçirerek seçmeleri gerekmektedir. Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin çocuk kitaplarında bulunması gereken kriterlere ilişkin görüşlerinin tespit edilmesidir. Bu araştırma tarama türünde desenlenmiştir. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yapılandırılmamış görüşme formu ile toplanacaktır. Bu çalışmada Mersin il merkezinde görev yapmakta olan ve gönüllü olarak araştırmaya katılan 20 okul öncesi öğretmenine 1 açık uçlu soru yöneltilenmiştir. Soruya verilen cevaplar içerik analizi ile incelenecektir.

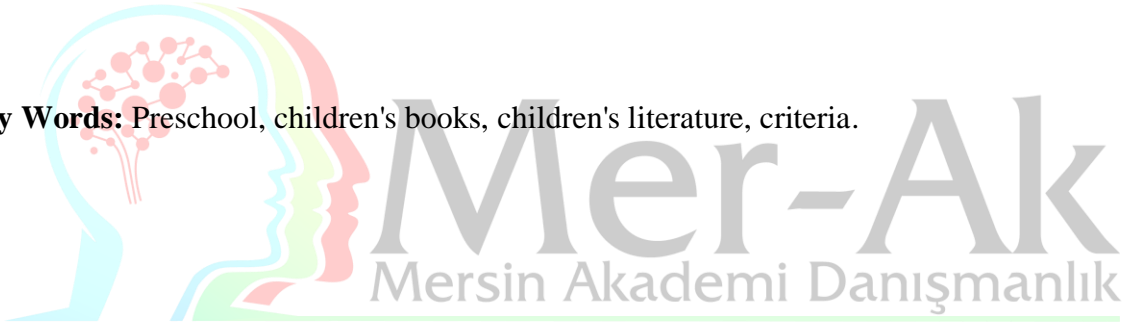
Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, çocuk kitapları, çocuk edebiyatı, kriterler.

CRITERIA FOR CHILDREN'S BOOKS BY PRE-SCHOOL TEACHERS

ABSTRACT

Children's literature, starting from early childhood, is also a process that involves adolescence. In this process, the pre-school section covers the 3-5 age range. The habits gained to the children during this period are likely to continue for life. Therefore, it is important that children get acquainted with children's literature and earn their love for books. One of the most important factors for children to achieve these gains is their teachers. Teachers should read and recommend the books they read and read to the children. The aim of this study is to determine the opinions of teachers about the criteria to be found in children's books. This research was designed in the type of screening. The data will be collected by unstructured interview form developed by the researchers. In this study, 20 open-ended questions will be asked to 20 preschool teachers working in the city center of Mersin and participating voluntarily in the research. The answers to the question will be analyzed with content analysis.

Key Words: Preschool, children's books, children's literature, criteria.

TÜRKİYE’DE YAYINLANAN “ÇOCUK EDEBİYATI” KİTAPLARINDA YER ALAN ÇOCUK KİTAPLARINDA BULUNMASI GEREKEN KRİTERLERİN İNCELENMESİ

Esin DÖNMEZLER

Serdarhan Musa TAŞKAYA

ÖZET

Çocuk edebiyatı, erken çocukluk döneminden başlayarak ergenlik dönemini de kapsayan bir süreçtir. Bu süreç içerisinde özellikle erken çocukluk dönemi olan 0-8 yaş aralığı oldukça hassas bir dönemdir. Bu hassas dönemde çocuk kitapları, çocukların bilişsel, dil, kişilik ve toplumsal gelişimlerine büyük katkı sağlamaktadır. Çocukların yaşantılarına olumlu davranışlar kazandırılması ve ileriki yıllarda kitap okuma alışkanlıklarının kazandırılması açısından çocuk kitaplarının oldukça nitelikli olması gerekmektedir. Ancak çocuk kitaplarının nitelikli olması için öncelikle yazarların hitap ettikleri yaş gruplarının ilgi, ihtiyaç ve gelişim özelliklerini çok iyi bilmeleri gerekmektedir. Bu bilgilerin ışığında oluşturulacak olan nitelikli çocuk kitaplarında ise belirli temel öğelerin ve bazı kriterlerin olması gerekmektedir. Çocuk edebiyatında esas alınan bazı öğeler; karakterler, konu, dil, anlatım ve resimler olarak sıralanabilir. Bu öğelerin nasıl olması gerektiği ise içerik ve biçimsel olarak iki gruba ayrılır ve bunlar kendi içerisinde de kriterlere sahiptir. Bu araştırmada “çocuk edebiyatı” adı ile Türkiye’de akademik olarak yayınlanmış kitaplarda yer alan çocuk kitaplarında bulunması gereken kriterlerin neler olduğu tespit edilerek ortaya koyulması amaçlanmıştır. Bu çalışmada çocuk edebiyatı adıyla yayınlanan 15 kitap incelenerek durum tespiti yapılacaktır. Yapılan araştırma sonucunda bulunan kriterler bir arada, tablo halinde verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk edebiyatı, kriterler, çocuk kitabı.

THE EXAMINATION OF THE CRITERIONS OF CHILDREN'S BOOKS THAT HAVE TO BE IN BOOKS OF "CHILDREN'S LITERATURE" BOOKS THAT ARE PUBLISHED IN TURKEY

ABSTRACT

Children's literature, starting from early childhood, is also a process that involves adolescence. In this process, especially in the early childhood period, the 0-8 age range is a very sensitive period. In this sensitive period, children's books make a great contribution to children's cognitive, language, personality and social development. Children's books should be highly qualified in terms of gaining positive behaviors for children's lives and gaining reading habits in later years. However, in order for children's books to be qualified, the authors should know the interest, need and development characteristics of the age groups they are addressing. In the light of this information, it is necessary to have certain basic elements and some criteria in the qualified children's books. Some elements in children's literature; characters, subject, language, expression and pictures. How these elements should be is divided into two groups, content and form, and they have criteria in themselves. In this research, "children's literature" in the name of academic books published in Turkey as the criteria to be included in the children's book located by determining what it is intended to put forward. In this study, 15 books published under the name of children's literature will be examined and the situation will be determined. The results of the research will be given in tabular form.

Key Words: Children's books, children's literature, criteria.

TURİSTİK BİR DESTİNASYON OLARAK MERSİN ALGISI: İZMİR’DE BİR ARAŞTIRMA

Burcu ÖKSÜZ

Ali Erhan ZALLUHOĞLU

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Mersin’in turistik bir destinasyon olarak nasıl algılandığını, araştırmaya katılan kişilerin gözünde hangi turistik çekiciliklere sahip olduğunu, öne çıkan turistik yönlerini, görülmek istenen cazibe merkezlerini ve genel olarak merak edilen değerlerini detaylı şekilde ortaya koyabilmektir. Böylece Mersin’in turistik açıdan ziyaretçiler için çekici bulunan zenginliklerinin saptanması amaçlanmaktadır. Bunun yanında katılımcıların Mersin şehrini, turizm açısından hangi yönleriyle eksik bulduğunun ve hangi yönlerinin geliştirilmesini beklediğinin tespiti hedeflenmektedir. Bu bağlamda araştırma, katılımcılar Mersin’i neden ziyaret etmek ister veya istemez sorusunun cevabını da keşfetmeye çalışmaktadır.

Çalışma kapsamında İzmir’de 30 kişiyle yüz yüze yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler yapılacaktır. Görüşmelerde aynı zamanda projektif bir teknik kullanılarak, katılımcıların Mersin şehrini resmetmeleri istenecektir. Böylece Mersin’in zihinlerdeki resmini keşfetmek planlanmaktadır. Görüşmeler daha önce Mersin şehrini ziyaret etmemiş, farklı meslek gruplarından ve farklı yaşlardan kişilerle yapılacaktır. Elde edilen veriler, belirlenen temalar çerçevesinde gruplandırılacak, farklı yönleriyle analiz edilecek ve turizm çeşitleri açısından Mersin’in turizm potansiyelini ortaya koyacak şekilde değerlendirilecektir. Böylece katılımcıların görüşlerinden yola çıkarak Mersin şehrinin turistik durumuna ilişkin genel bir resim ortaya koymak planlanmaktadır.

Çalışma kapsamında katılımcıların Mersin şehrine ilişkin genel algısının yanında şehrin turizm zenginliğini nasıl gördüklerini ortaya koyabilecek veriler elde edileceği düşünülmektedir. Mersin’i ziyaret edecek bir turist nelerle karşılaşacağını düşündüğüne, şehrin turizm çekiciliklerine, turizm açısından eksik görülen yönlerine, şehirle ilgili hangi kanallardan bilgi edinildiğine, şehre seyahat kararının kimlerle alındığına, kimlerle birlikte seyahat edildiğine, şehrin turizm iletişimindeki güçlü yanlarına, katılımcıların gelecekte şehri görmek isteyip istemediklerine ve bu düşüncenin altında yatan nedenlere ilişkin derinlemesine

veriler elde edilmesi planlanmaktadır. Bu çalışma kapsamında edinilen verilerin, şehrin turizmi açısından yararlı olacak şekilde kullanılabilceği düşünülmektedir

Anahtar Kelimeler: Destinasyon Algısı, Mersin, Projektif teknik.

DÜZELTİLMİŞ BACAK BOYU DEĞERLERİNİN VE CİNSİYETİN Y DENGE TESTİ ÜZERİNE ETKİSİ

İnci KESİLMİŞ

Manolya AKIN

ÖZET

Performansın temelini oluşturan kondisyonel yeteneklerin merkezinde yer alan denge becerisinin birçok sporsal becerinin başarılı sergilenmesinde, yön değiştirmede, durmada, başlamada, nesneyi hareket ettirmede, vücudun belli pozisyonunun korunmasında önemli rol almaktadır. Kız çocuklarının boy atılım dönemleri 11-14 yaşları arasına denk gelmekte ve erkeklere göre iki yıl daha erken ergenliğe girmektedir. (Neyzi ve Ertuğrul, 2002). Dolayısıyla cinsiyetler arası denge gelişiminin anlaşılması önem kazanmaktadır. Ek olarak büyümeye bağlı meydana gelecek uzuvlardaki uzunluk farklılıkları da sonuçları etkileyebilmektedir. Buradan hareketle; bu araştırmanın amacı 11-13 yaş grubu çocuklarda cinsiyete ve düzeltilmiş bacak boyuna göre y denge değerlerinin incelenmesidir. Araştırmaya 30 bayan 30 erkek olmak üzere 60 kişi gönüllü olarak katılmıştır. Denge ölçümleri Y denge ölçüm düzeneği ile ölçülmüştür. Y denge; anterior, posteriomedial ve posteriolateral olmak üzere üç bölgeye bacağın uzatılması ile ulaşılan mesafe belirlenerek ölçülmektedir. Ölçümler her iki bacak için yapılmıştır. Düzeltilmiş bacak boyu her bir düzlemde ulaşılan mesafenin bacak uzunluğuna bölünüp 100 ile çarpılması ile hesaplanmıştır. İstatistiksel analizler için; tanımlayıcı istatistikler alındıktan sonra dağılım normal olduğu için cinsiyet farklılıklarına bağımsız gruplar t testi ile ayrıca, düzeltilmiş bacak boyu ve düzeltilmeden alınan y denge verilerinin farklılığına bakmak için ise, tekrarlı ölçümlerde t testi kullanılmıştır. Cinsiyete göre katılımcıların düzeltilmiş Y denge değerleri arasında istatistiksel olarak bir fark görülmezken ($p>.05$). bacak boyu düzeltildikten sonra cinsiyetler arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<.05$). Sonuç olarak antropometrik ölçülerin önemli olduğu testlerde düzeltilmiş bacak boyu ya da boy orantılanarak yapılacak çalışmalar daha anlamlı sonuçlar verebilecektir. Bu alanda araştırma yapacak yeni araştırmacılara düzeltilerek boy orantılanmış verilerin kullanımı önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Y denge, düzeltilmiş bacak boyu, cinsiyet.

THE EFFECTS OF ADJUSTED LEG LENGTH AND GENDER VALUES ON Y-BALANCE TEST

ABSTRACT

The balance ability that is at the center of the conditional talents, which constitute the basis of performance, plays an important role in the successful display of many sporsal skills, changing direction, stopping, starting, moving the object, and maintaining the specific position of the body. The girls' height breakthroughs coincide between the ages of 11,5-13,5 and they reach puberty two years earlier than males (Neyzi and Ertugrul, 2002). Therefore, understanding the development of balance between genders is gaining importance. In addition, length differences in the limbs due to growth may also affect the results. Thus, the aim of this study was to investigate the balance between genders and the adjusted leg length in 11-13 age group. The study conducted on 60 volunteer participants included 30 females and 30 males. Balance measurement was measured by Y balance test. Y balance is measured by determining the distance reached by extending the leg to three regions, the anterior, the posteromedial and posterolateral. Measurements were repeated twice for both legs and the better result was accepted for statistical analysis. Adjusted leg length was calculated by dividing the distance reached in each plane by the leg length and multiplying by 100. For statistical analysis; after evaluating descriptive statistics independent samples t-test used for gender differences and also in order to find out the difference between the corrected leg length and y balance data taken from the correction, repeated samples t-test was used. There was no statistically significant difference between the Y balance values of the participants according to gender ($p > .05$), but after correcting the leg length the difference between the genders was statistically significant ($p < .05$). As a result, the studies to be done with proportional leg length or height proportions in the tests where anthropometric measurements are important can give more meaningful results. It is recommended to correct the new researchers who will do research in this field and use the proportional data.

Key Words: Y balance, adjusted leg length, gender.

***DROSOPHILA SUZUKİ*'NİN BİYOTEKNİK MÜCADELESİNDE KULLANILAN CEZBEDİCİLER**

Pınar ARIDICI KARA

M. Rifat ULUSOY

ÖZET

Drosophila suzukii, Dünya’da istilacı bir tür olarak tanımlanan, önemli bir karantina zararlısıdır. Asya orjinli olan zararlı, yumuşak dokulu tüm meyvelere zarar vermektedir. Çilek, ahududu, böğürtlen, kiraz, erik, şeftali, nektarin, kaysı, elma, armut ve üzüm gibi geniş bir konukçu dizisine sahiptir. Dişiler testereye benzeyen ovipozitörü ile meyvelere kolaylıkla yumurta bırakırlar. Zarar gören meyvede yumuşama, çökme görülür ve pazar değerini kaybeder. Yıllık döl sayısının fazla olması ve iklim toleransının yüksek olması, *D. suzukii*’nin kısa sürede Dünya’ya yayılmasına neden olmuştur. Olgunlaşma döneminde meyveye zarar veren *D. suzukii*’nin, mücadelesinde kullanılan kimyasallar, hasada yakın dönemde kullanılması sebebi ile meyvelerde kalıntı sorunu oluşturmaktadır. Bu nedenle zararlının biyoteknik mücadelesi önem kazanmıştır. Bu güne kadar zararlının biyoteknik mücadelesinde birçok cezbedici kullanılmıştır. Elma sirkesi başta olmak üzere muz, çilek püresi karışımı, citronella yağı, sardunya yağı, vişne suyu, üzüm sirkesi, kiraz şarabı, üzüm şarabı, şarap- maya karışımı, şeker- maya karışımı, bira gibi farklı cezbediciler ve bunların ikili veya çoklu karışımları kullanılmıştır. Genelde fermente ürünlerden oluşan bu cezbedicilerin oranları, tuzak şekil, renk ve yapıları farklılık göstermektedir.

Sonuç olarak; *D. suzukii*’nin biyoteknik mücadelesinde kullanılan cezbediciler arasında en iyi sonucu fermente ürünler vermesine rağmen, kullanım kolaylığı sebebi ile en yaygın olarak kullanılan cezbedici elma sirkesi olmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Drosophila suzukii*, Cezbedici, Meyve, Biyoteknik mücadele, Türkiye.

ATTRACTANTS USED IN BIOTECHNICAL CONTROL OF *DROSOPHILA SUZUKII*

ABSTRACT

Drosophila suzukii is an important quarantine pest and defined as an invasive species in the world. Damage to all, soft-tissue fruits Asian origin of pest. It has a wide series of hosts such as strawberries, raspberries, blackberries, cherries, plums, peaches, nectarines, apricots, apples, pears and grapes. Ovipositor of Females similar to saw. They lay eggs easily to fruit. In the damaged fruit softening, collapse and lose market value. *D.suzukii* has the high number of offspring and high climate tolerance. Therefore *D. suzukii* to spread to the world in a short time. *D. suzukii*, harms in the fruit during ripening period, due to chemicals not used in the control because consist of residue in the fruit with its use in the harvest near term. Therefore, biotechnical control has gained importance. To date, many attractants have been used in the biotechnical control. The apple cider vinegar, especially bananas, strawberry puree mixture, citronella oil, sardinia oil, sour cherry juice, grape vinegar, cherry wine, grape wine, wine yeast mix, sugar, yeast, beer, and other attractants and as their double or multiple mixtures were used. The proportions of these attractants, trap shape, color and structure vary.

As a result; the best results in the fermented products, in biotechnical control of *D. suzukii*, but the most commonly used attractant apple cider vinegar because it has, the ease of use.

Key Words: *Drosophila suzukii*, Attractant, Fruit, Biotechnical control, Turkey.

EĞRİÇAM MAHALLESİNDE YAĞMURSUYU ŞEBEKESİ TASARIMI VE TAŞKIN MODELLEMESİ

Mohammed SALEH

Mutlu YALVAÇ

Abdoul-Abas COMPAORE

Murat ÖZBAY

ÖZET

Seller, büyük miktarda suyun kurumuş bir arazi üzerinde taşınmasıdır ve mal ve yaşam kaybına neden olmaktadır. Akdeniz kıyılarında bulunan Türkiye'nin kıyı kentlerinden biri olan Mersin, sel sorunundan muzdariptir. Mersin, yağmur suyu drenaj sistemine sahip değildir. Bu çalışmada, akış miktarını tahmin etmek ve Eğriçam mahallesinde yağmur suyu drenaj şebekesi tasarlanmaya çalışılmıştır. Haritalama sorunları AutoCAD kullanılarak çözülmüştür. Tasarım ve simülasyon sorunları ise EPA-SWMM tarafından yapılmıştır. Şebekenin tasarımında 50 yıllık yağış verileri kullanılmıştır. Sızma metodu olarak “SCS Curvenumber” seçilmiştir. Bu çalışma sonucunda, yağmur suyunu iki farklı yerde boşaltmak için 0,4 ila 2,5 m çapı arasında değişen toplamda 10860 m koruge boru kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yağmur Suyu, Şebeke, EPA SWMM, Eğriçam Mahallesi.

DESIGN OF STORM WATER NETWORK AND FLOOD MODELING IN EĞRİÇAM DISTRICT, MERSİN

ABSTRACT

Floods are movement of a large quantity of water over a dried land causing a loss of property and lives. Mersin as one of the Turkish coastal cities located at the Mediterranean coast is suffering from this issue. It has not a rainwater drainage system. This study tried to estimate the runoff quantity and also design the rainwater drainage network in the Eğriçam district. The mapping issues were solved by using AutoCAD. The design and simulation issues were performed by EPA-SWMM. The return period of 50-year rainfall event was used to design the network. SCS Curve number was selected as the infiltration method. As a result of this study, a total of 10860 m corrugated pipe with a diameter of 0.4 to 2.5 m was used to discharge the rainwater in two different locations.

Key Words: Drainage, Network, EPA-SWMM, Eğriçam district.

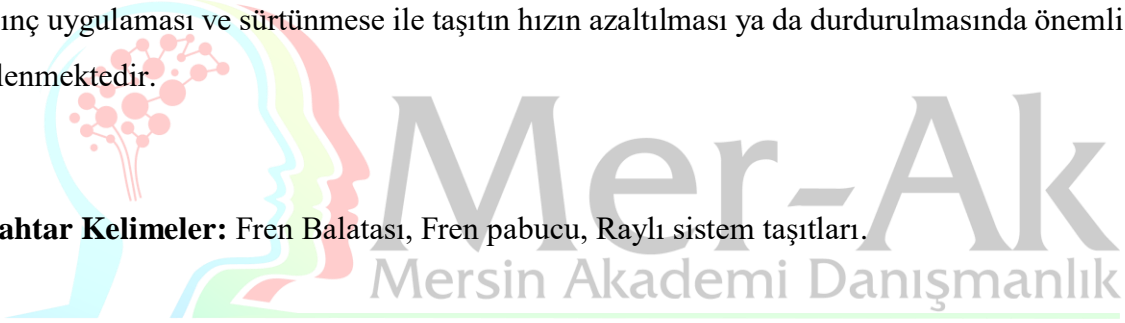
RAYLI SİSTEM TAŞITLARINDA KULLANILAN FREN BALATALARI VE FREN PABUÇLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Funda KAHRAMAN

ÖZET

Demiryolu taşımacılığı talebi dünyada giderek artmaktadır. 2023 yılında Türkiye Cumhuriyeti 100. yıldönümünü kutlayacak. Bu tarihe kadar, Türkiye ulusal demir yolu ağını önemli ölçüde genişletmiş olacak. Yeni ilavelerle birlikte, Türk demiryolu ağının toplam uzunluğu 26.000 km'ye yükselecek. Fren, hareketli bir sistemden enerji emerek hareketi sınırlamak için kullanılan mekanik bir cihazdır. Demiryolu taşıtları için gereken fren performansı çok önemlidir. Raylı sistem taşıtları için önemli olan fren sistemi birçok bileşenden oluşmaktadır. Bu bileşenlerden bir olan fren pabucu veya fren balatası fren diskine temas ile basınç uygulaması ve sürtünme ile taşıtın hızın azaltılması ya da durdurulmasında önemli rol üstlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fren Balatası, Fren pabucu, Raylı sistem taşıtları.

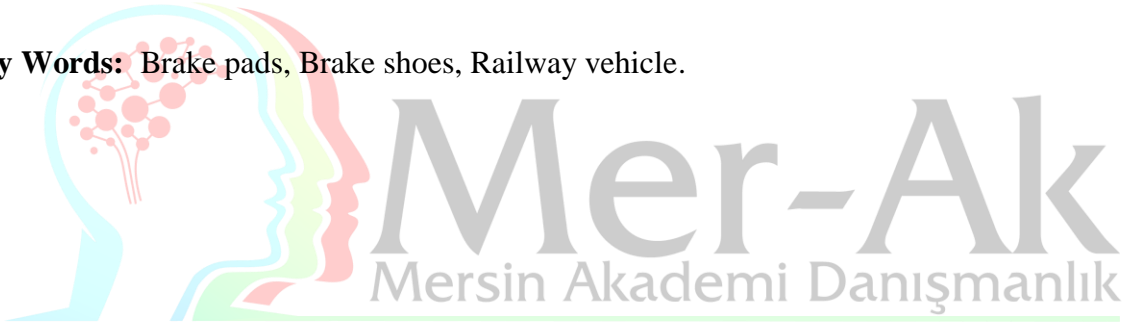

AN INVESTIGATION ON BRAKE SHOES AND BRAKE PADS USED IN RAILWAY VEHICLE

ABSTRACT

Railway transport requisition is steadily increasing in world. In 2023, the Turkish Republic will be celebrating its 100th anniversary. By that date, Turkey will have significantly expanded its national railway network. With the new additions will have raise the Turkish railway network's overall length to a 26,000km. A brake is a mechanical device used for limit motion by absorbing energy from a moving system. Braking performance required for the railway vehicle is most important. The brake system, which is important for rail vehicles, consists of many components. A brake shoe or brake pad, which is one of these components, plays an important role in reducing or stopping the speed of the vehicle by contacting the brake disc with pressure application and friction.

Key Words: Brake pads, Brake shoes, Railway vehicle.

GEBELİKTE TİROİD HASTALIKLARI RUTİN TARANMALI MIDIR?

Mürşide ÇEVİKOĞLU KİLLİ

ÖZET

Gebe kadınlarda rutin tiroid taraması gerekliliği tartışmalı bir konudur. Gebelikte sık görülen endokrinopatilerden tiroid hastalıklarının varlığının saptanması, anne ve bebek açısından geri dönüşsüz olumsuz sonuçlar göz önüne alındığında iyileştirmeye yönelik eşsiz bir fırsatı kullanma şansı sunar.

Gebeliğin farklılaşan fizyolojisiyle özellikle ilk trimesterde maternal tiroid, hormon sekresyon artışı isteği ile sınılanır; ancak yeterli iyot alımında normal tiroid bezi artan ihtiyacı karşılayabilir ve hormon düzeyleri normal sınırlarda tutulabilir.

Fetal tiroid aktif olana kadar embriyoya maternal tiroksin transferi erken gebelik haftalarında başlar ve gebelik boyunca sürer. Tiroid hormon reseptör geninin fetal beyinde 8. haftada gösterilmiş olması erken gebelikte beyin gelişimi için maternal tiroid hormonunun önemli olduğu görüşünü destekler. Çalışmalar ilk trimesterde hafif maternal tiroid eksikliğinin bebekte uzun dönem nöropsikiyatrik bozukluğa yol açabileceğini, entelektüel gelişimin olumsuz etkilenebileceğini belirtmiştir.

Kontrol altında olmayan tirotoksikoz ve tedavi edilmeyen hipotiroidi durumlarında ciddi maternal ve perinatal morbidite ve mortalite bildirilmiştir. Yine otoimmün tiroid hastalıklarının sıklığı kadınlarda erkeklerden 5-8 kat fazla olmakla birlikte fetusun maternal otoantikordardan etkilenme riski az da olsa; yüksek düzeylerinin saptanamamasında anne ötiroid olmasına rağmen fetal hipertiroidizm nedeniyle geri dönüşsüz nörolojik ve metabolik sekeller ortaya çıkabilir.

Her ne kadar uluslararası bilimsel platformlarda gebelikte tiroid hastalığı için rutin taranmaması önerisi iyi ve tutarlı bilimsel kanıtlarla desteklenir olmasına karşın, kötü obstetrik sonuçlar düşünüldüğünde; gebelik öncesi ötiroid kadında bilinmeyen otoimmün hastalık varlığında TSH'daki yükselmeyi saptayabilmek, klinik tanısı gebelikte güçleşen tirotoksikozun tedavi ihtiyacını belirlemek veya tedavide doz ayarlaması için erken gebelikte tiroid taraması maliyet etkin ve kolaydır. Sağlık Bakanlığı ilk trimester vizitte bakılabiliyorsa TSH bakılmasını önermekte ve iyot desteğinin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gebelik, iyot, otoimmün tiroidit, tiroid fonksiyon testleri.

SHOULD THYROID DISEASES BE ROUTINELY SCREENED DURING PREGNANCY?

ABSTRACT

The necessity of routine thyroid screening in pregnant women is a controversial issue. Detection of the presence of thyroid diseases from the common endocrinopathies during pregnancy offers a unique opportunity for improvement, given the irreversible negative consequences for the mother and the baby.

The maternal thyroid, especially in the first trimester, is tested with the desire for an increase in hormone secretion with the differentiating physiology of pregnancy; however, the normal thyroid gland can meet the growing need for adequate iodine intake and hormone levels can be kept within normal limits.

Transfer of maternal thyroxine into the embryo until the fetal thyroid is active starts at early gestational weeks and continues throughout pregnancy. The fact that the thyroid hormone receptor gene is shown in the fetal brain at the 8th week supports the idea that maternal thyroid hormone is important for brain development in early pregnancy. Studies have indicated that mild maternal thyroid deficiency in the first trimester may lead to long-term neuropsychiatric disorder in the baby, and that intellectual development may be adversely affected.

Severe maternal and perinatal morbidity and mortality have been reported in cases of untreated thyrotoxicosis and untreated hypothyroidism. Although the frequency of autoimmune thyroid diseases is 5-8 times higher in females than in males, the risk of maternal autoantibodies is low; Although high levels of euthyroidism cannot be detected, non-reversible neurological and metabolic sequelae may occur due to fetal hyperthyroidism.

Although the proposition of routine screening for thyroid disease during pregnancy in international scientific platforms is supported by good and consistent scientific evidence, in view of poor obstetric outcomes; To determine the elevation in TSH in the presence of unknown autoimmune disease in pre-pregnancy euthyroid woman, to determine the need for treatment of thyrotoxicosis which is difficult in clinical diagnosis or to determine the dose in treatment, thyroid screening in early pregnancy is cost effective and easy. If the Ministry of Health can be

looked at at the first trimester visit, it recommends looking for TSH and emphasizes the importance of iodine support.

Key Words: Autoimmune thyroiditis, iodine, pregnancy, thyroid function tests.

TÜRKİYE’DE AKDENİZ MEYVE SİNEĞİ, *CERATITISCAPITATA* (WIEDEMANN) (DİPTERA: TEPHRİTİDAE) MÜCADELESİNİN MEVCUT DURUMU VE GELECEK BEKLENTİLERİ

Naime Zülal ELEKCİOĞLU

ÖZET

Akdeniz meyve sineği, *Ceratitis capitata* (Wiedemann) (Diptera: Tephritidae) konukçu dizisi oldukça geniş önemli bir meyve sineği türüdür. Bulaşık olması durumunda meyve üretiminde önemli kayıplara sebep olmaktadır. Karantina listesinde olup zararlıdan ari ülkeler, bulaşık meyveleri ithal etmek istememektedir. Türkiye’de Akdeniz meyve sineği mücadelesinde birçok yöntem kullanılmaktadır. Bu yöntemlerden kimyasal mücadele en fazla tercih edilen yöntemdir. Ancak bazı ürünlerin ilaç kalıntısı bulunduğu gerekçesi ile ihracat aşamasında iade edildiği bilinmektedir. Kültürel mücadele uygulamalarından, yere dökülmüş enfekteli meyvelerin belirli aralıklarla toplanması zararlı ile mücadelede mutlaka uygulanması gerekirken birçok üretici tarafından gözardı edilmektedir. Son yıllarda zararlıyı kitle halinde yakalama amacıyla çeşitli tuzak tipleri ruhsat almış ve bu yöntemi uygulayan üretici sayısı artmıştır. Bu artışta tuzak desteklemelerinin yapılmasının yanısıra üretici eğitimlerinin artırılmasının da etkisi olduğu düşünülmektedir. İhracatta soğuk işlem uygulaması çalışmaları gerçekleştirilmiş ve zararlıdan ari ürün ele edilmiştir. Karantina amaçlı bu tür hasat sonu uygulamalarına farklı konukçu bitkilerde yurtdışı talepleri doğrultusunda devam edilmektedir. Geniş alan uygulamaları ile zararlının kontrol altına alınmasına imkan sağlayan kısır böcek salım tekniği’nin uygulanmasına yönelik ön çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu yöntemin ülkemizde uygulanabilirliği konusundaki çalışmalara ağırlık verilmelidir. Son yıllardaki en önemli ekolojik sorunlardan biri olan küresel ısınmanın Akdeniz meyve sineği’ni de etkilemesi kaçınılmazdır. Ekolojik niş modelleme çalışmaları zararlının ileriki yıllarda daha geniş alanlara yayılacağını öngörmektedir. Bu çalışmada, Akdeniz meyve sineği ile mücadelede ülkemizdeki mevcut uygulamalar ile gelecek beklentileri tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akdeniz meyve sineği, kimyasal mücadele, kitle halinde yakalama, soğuk uygulaması, kısır böcek tekniği.

**CURRENT STATUS AND FUTURE PROSPECTS OF MEDITERRANEAN FRUIT
FLY, *CERATITIS CAPITATA* (WIEDEMANN) (DIPTERA: TEPHRITIDAE)
CONTROL IN TURKEY**

ABSTRACT

The Mediterranean fruit fly, *Ceratitis capitata* (Wiedemann) (Diptera: Tephritidae) is an important fruit fly species with a large host range. In case of infection, it causes significant losses in fruit production. It is in quarantine list and fly free countries, don't want to import infected fruits. In Turkey, various methods are used in the controlling of Mediterranean fruit fly. Chemical control is the most preferred method. However, some products are known to be returned during the export due to insecticide residue. Among the cultural methods, although picking up the infected fruits at certain intervals, must be applied in the control of the pest, it is ignored by many producers. In recent years, for the mass trapping of the pest, various types of traps have been licensed and the number of producers applying this method has increased. It is thought that increasing the training of producers as well as the trap supports has an effect in this increase. The studies on cold treatment in exportation have been applied and product free from the pest has been obtained. This kind of post harvest quarantine treatments are continued on with the demands on different host plants. Preliminary studies are carried out for the implementation of sterile insect technique, which enable the control of the pest with large area applications. Studies on the applicability of this method in our country should be emphasized. It is inevitable that global warming, one of the most important ecological problems in recent years, also affect the Mediterranean fruit fly. Ecological niche modeling studies predict that the pest will spread to larger areas in the following years. In this study, the current control applications of the Mediterranean fruit fly in Turkey and future prospects were discussed.

Key Words: Mediterranean fruit fly, chemical control, mass trapping, cold treatment, sterile insect technique.

ADANA İLİNDE KEKİK TÜRLERİNDE (LAMIACEAE) SAPTANAN ZARARLI BÖCEK VE AKAR TÜRLERİ

Naime Zülal ELEKCİOĞLU

ÖZET

Kekik Türkiye’de üretimi yapılan önemli tıbbi ve aromatik bitkilerden birisidir. Kekik türleri içerisinde *Origanum onites* L. (Lamiaceae) en fazla üretimi ve ihracatı yapılan türdür. Üretimde, verimi ve kaliteyi etkileyen faktörlerden birisi bu bitkilerle beslenen zararlı türlerdir. Bu çalışma kekikte [(*Origanum onites* L., *O. vulgare* L., *O. majorana* L., *O. syriacum* L. var. *bevanii* (Holmes) Ietswaart, *Thymus serpyllum* L., *T. vulgaris* L., *Thymbra spicata* L.)] bulunan zararlı türleri belirlemek amacıyla 2016-2018 yıllarında Adana’da gerçekleştirilmiştir. Çalışmada 7 takım ve 13 familyaya bağlı 35 zararlı tür saptanmıştır. Aphididae familyasından türler [(*Aulacorthum solani* (Kaltenbach), *Ovatus mentharius* (van der Goot) (Hemiptera: Aphididae)] ile Cicadellidae familyasından türlerin [*Asymmetrasca decedens* (Paoli), *Empoasca decipiens* Paoli, *Eupteryx* sp. (Hemiptera: Cicadellidae)] kekikteki önemli zararlılar oldukları belirlenmiştir. Yaprakbitlerinin kekiğin özsuynunu emerek taze sürgünlerin ve yaprakların solmasına ve kurumasına sebep olduğu belirlenmiştir. Cicadellidae türlerinin ise yapraklarda renk açılmasına ve kurumaya neden olduğu saptanmıştır. Bu zararlıların kekikte uçucu yağ bileşenleri ve miktarı üzerine de olumsuz etkileri olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tıbbi ve aromatik bitki, kekik, Aphididae, *Aulacorthum solani*, Cicadellidae.

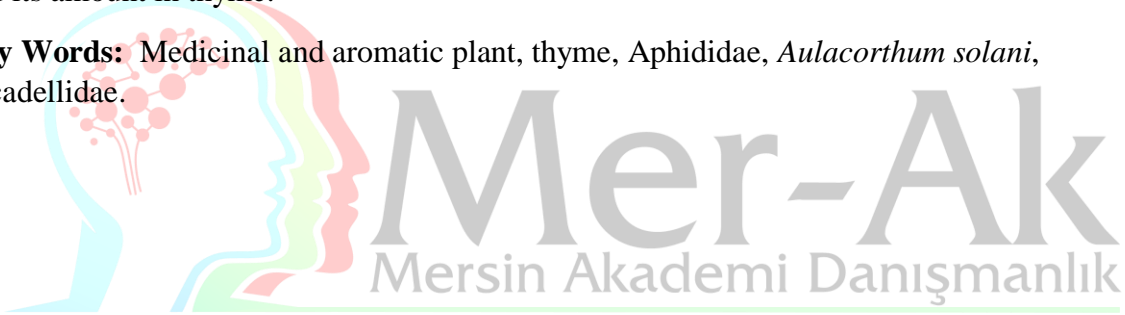

INSECT AND MITE SPECIES DETERMINED ON THYME SPECIES (LAMIACEAE) IN ADANA PROVINCE

ABSTRACT

Thyme is one of the major medicinal and aromatic plants grown in Turkey. Among the thyme species, *Origanum onites* L. (Lamiaceae) is the most produced and exported one. In the production, one of the factors limiting the yield and quality is pests feeding by these plants. This study was carried out to determine the pest species on thyme [(*Origanum onites* L., *O. vulgare* L., *O. majorana* L., *O. syriacum* L. var. *bevanii* (Holmes) Ietswaart, *Thymus serpyllum* L., *T. vulgaris* L., *Thymbra spicata* L.) in Adana during 2016-2018. In the study, 35 pest species belonging to 13 families in 7 orders were determined. Species from Aphididae [(*Aulacorthum solani* (Kaltenbach), *Ovatus mentharius* (van der Goot) (Hemiptera: Aphididae)] and Cicadellidea family [*Asymmetrasca decedens* (Paoli), *Empoasca decipiens* Paoli, *Eupteryx* sp. (Hemiptera: Cicadellidae)] were determined as important insect pests. It was determined that aphids by sucking the sap cause wilting and drying out of young shoots and leaves. Cicadellidae species cause staining, curling and deformation by damaging the leaves. It is thought that also these pests have adverse effects on the essential oil compounds and its amount in thyme.

Key Words: Medicinal and aromatic plant, thyme, Aphididae, *Aulacorthum solani*, Cicadellidae.

İNŞAAT SEKTÖRÜ ÇALIŞANLARINDA ERGONOMİK RİSK FAKTÖRLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Abdullah Oğuzhan BAŞTÜRK

İrem ERSÖZ KAYA

ÖZET

İnşaat sektörü, Türkiye’de bulunan üretim sahalarını doğrudan ilgilendiren, ülkenin gelişmesine ve ülke ekonomisine kayda değer bir katkı sunan sektörlerden biridir. İnşaat sektörü, özellikle 20’nci yüzyıl boyunca ilerlemiş teknolojik gelişmelerden sonra ciddi manada değişikliğe uğramıştır. 100-150 yıl kadar önce yapılması mümkün görünmeyen veya yapımı çok zaman alan yüksek yapılar, havalimanları, pistler, barajlar, endüstriyel fabrikalar, tesisler yapılı hale gelmiştir. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte üretilen makinaların ve inşaat araç gereç ve malzemelerinin inşaat sektöründe kullanımı sonucunda bu seviyeye ulaşılmıştır. Geçtiğimiz yüzyıl boyunca hayatın ve bilimin her yönünde yaşanan muazzam teknolojik gelişmeler, inşaat işkolunda ihtiyaç duyulan araç gereç ve malzemelerin farklılaşmasına ve gelişmesine, farklı şekillerde kullanılmasına neden olmuştur. Bu gelişmeler kendileri ile beraber meslek hastalıklarını da ortaya çıkartmıştır. Gerek kimyasal gerek biyolojik gerekse fiziksel tehlikelerden kaynaklı birçok hastalık baş göstermiş ve insan sağlığını etkilemeye başlamıştır. Gelişen teknoloji ile beraber ülkemizdeki inşaat sektörü de ortaya çıkan ihtiyaçları giderecek derecede gelişmiş ve işkolu olarak inşaat ön plana çıkmaya başlamıştır. Yurt içi ve yurt dışında çeşitli önemli projelere imza atılmasıyla beraber, inşaat sektörü, alt dallarıyla beraber ekonominin parlayan yıldızı haline gelmiştir. Bu gelişmeler doğrultusunda, inşaat sektöründe meslek hastalıkları, iş ve işçi sağlığı ile iş ve işçi güvenliği hususları daha da önemli hale gelmiştir. Türkiye’nin, sosyal ekonomik ve kültürel olarak bütünleşme gayreti bulunan Avrupa Birliği, inşaat sektöründe meslek hastalıkları ve güvenlik konularında önemli kriterlere sahiptir. Özellikle yurt dışı inşaat faaliyetlerinde Türk inşaat firmaları çok fazla yer almaya başladığı için Avrupa standartlarına uymak zorunda kalmışlardır. Bunun yanında Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne girme çabalarının doğal sonucu olan uyum çalışmaları kapsamında, inşaat sektörümüzdeki iş ve işçi güvenliği olumlu şekilde etkilenmektedir. Sektörde faaliyet gösteren birçok işçi ve çalışan, kimyasal, fiziksel ve biyolojik etkilerden dolayı meslek hastalığına yakalanmaktadır. Bunun yanında iş esnasında ortaya çıkan tehlikeli durumlar sonucunda oluşan kazalarda yaralanmalar veya ölümler meydana gelmektedir. Yetersiz mevzuat, yetersiz denetim ve kontrol ile eğitim eksikliği gibi sebeplerden dolayı işçi sağlığı, iş ve işçi güvenliği

hususlarında tatmin edici seviyeye ulaşamadığında, bu durumdan ülke ekonomileri de olumsuz etkilenmektedir. İş ve işçi kazaları ile meslek hastalıkları sonucu, yetişmiş ve kaliteli işgücü kaybı yaşanmasından dolayı, güvenli çalışma koşullarının oluşturulması bakımından toplumsal duyarlılık, farkındalık ve bilinç de önem arz etmektedir. Bu çalışmada, ülkemizde inşaat sektöründe görülen meslek hastalıkları, işkolunun kendine has çalışma şartları, meydana gelen kaza ve olaylar araştırılmış, eksik olan hususlar tespit edilmiş ve alınması gereken önlemler ortaya konmuştur. Ayrıca inşaat sektöründe; kalıp işçiliği, duvar işçiliği, demir işçiliği gibi farklı aşamalarda, işe özgü belirlenen 21 farklı çalışma şekli üzerinde gözlemler gerçekleştirilmiş, REBA ve QEC yöntemleri ile değerlendirmeleri yapılmıştır. Bu değerlendirmeler sonucunda, inşaat sektöründe bina inşaatında çalışılan her dal için risk düzeyi yüksek olarak saptanmıştır. Bu sonuçlara göre inşaat sektöründeki tüm alanlarda, çalışan işçilerin kas iskelet sistemine zarar verildiği, el, kol, bilek, omuz, boyun, diz, bel ve sırt bölgelerinde sağlık sorunları meydana geldiği, uzun süre çalışan işçilerin tedavi görmek zorunda kaldığı anlaşılmıştır. Bu nedenle çalışma koşullarında belli değişiklikler ve iyileştirmeler yapılması, kullanılan malzemelerin uygun hale getirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Çalışma hayatında her geçen gün sayıları artmakta olan kadınların, en az sosyal yaşamdaki rolleri kadar çalışma hayatındaki yerleri de oldukça önem taşımaktadır. Dünyada ve ülkemizde çalışma hayatında karşılaşılan iş kazaları ve ölümler, iş sağlığı ve güvenliği alanında yapılan çalışma ve uygulamalara yönelik farkındalığın oluşturulmasını önemli kılmıştır. Bu çalışmada, çalışma hayatına hızla giren ve dünyadaki çalışanların %40'ını oluşturan kadın çalışanların iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili farkındalıkları, iş kazası geçirme oranları ve çalışma hayatındaki deneyimleri ele alınmıştır. Bunun için 21 maddeden oluşan bir ölçek, farklı sektörlerdeki 52'si kadın çalışan olmak üzere 88 çalışana uygulanmıştır. Elde edilen anket sonuçlarının istatistiksel analizi için IBM SPSS 20 programı kullanılarak frekans analizleri yapılmıştır. Frekans analizleri sonuçları, çalışan kadınların genç yetişkin olmalarına rağmen iş yerlerindeki deneyimleri ve iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili farkındalıklarının yüksek olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: İnşaat Sektörü, Bina, Meslek Hastalıkları, İş Kazaları, İşçi Sağlığı ve Güvenliği.

EVALUATION OF ERGONOMIC RISK FACTORS IN EMPLOYEES IN CONSTRUCTION SECTOR

ABSTRACT

The construction sector is one of the sectors that directly concern production sites in Turkey and make a significant contribution to the country's development and the country's economy. The construction industry has undergone a serious change especially after the advanced technological developments during the 20th century. High-rise buildings, airports, runways, dams, industrial plants and facilities have been constructed which cannot be done 100-150 years ago or which take a lot of time. As a result of the use of machinery and construction tools and materials produced in the construction sector, this level has been reached. The enormous technological developments in every aspect of life and science over the last century have led to the differentiation and development of the tools and materials needed in the construction business, and their use in different ways. These developments together with them also revealed occupational diseases. Many diseases caused by both chemical, biological and physical hazards have emerged and have started to affect human health. With the developing technology, the construction sector in our country has been developed to meet the needs and the construction has started to come to the fore. With the signing of various important projects both in Turkey and abroad, the construction sector has become the shining star of the economy with its sub-branches. In line with these developments, occupational diseases, occupational health and work safety issues have become more important in the construction sector. Turkey's social, economic and cultural integration efforts with the European Union, on security matters and occupational diseases in the construction sector has important criteria. In particular, Turkish construction companies had to comply with European standards, as the Turkish construction companies began to take a large part in the construction activities abroad. Besides covered by corollary, harmonization of Turkey's efforts to join the European Union, construction occupational health and safety in our industry is affected in a positive way. Many workers in the sector are exposed to occupational diseases due to chemical, physical and biological effects. In addition, accidents occur as a result of dangerous situations that occur during work. Inadequate legislation, inadequate supervision and control due to lack of education due to reasons such as worker health, labor and labor safety issues can not be reached satisfactorily, this situation is affected negatively from the country's economies. Social sensitivity, awareness and consciousness are important in terms of creating safe working conditions due to labor and workers accidents and occupational diseases. In this study, the occupational diseases in the

construction sector, the specific working conditions of the business sector, the accidents and incidents that have occurred are investigated, the missing points are determined and measures to be taken are presented. Also in the construction industry; observations were made on 21 different types of work in different stages such as mold work, masonry, iron work, and evaluations were made with REBA and QEC methods. As a result of these evaluations, the risk level for each branch in the construction sector is determined to be high. According to these results, it has been understood that the musculoskeletal system is damaged in all areas of the construction sector and that health problems occur in the hands, arms, wrists, shoulders, neck, knees, waist and back, and long-term workers have to be treated. For this reason, it is concluded that certain changes and improvements are made in working conditions and the materials used should be made suitable.

Key Words: Female Employees, Occupational Health and Safety, Awareness, Work Accident.

**KUZEYDOĞU AKDENİZ KIYI SULARINDA TESPİT EDİLEN PRASİNOFİT
NEPHROSELMİS PYRIFORMİS VE DİYATOM *TRIERES MOBİLİENSİS*
TÜRLERİNİN FE SEM VE DNA BARKODLAMA İLE DOĞRULANMASI**

MERVE KONUCU

DİLEK TEKDAL

ELİF EKER DEVELİ

ÖZET

Bu çalışmada kuzeydoğu Akdeniz kıyısından alınan örneklerin izole edilmesi sonucunda tespit edilen iki farklı fitoplankton grubuna ait türün doğrulanması yapılmıştır. Birisi Akdeniz’de şu ana kadar sadece bölgemiz sularında tespit edilen fakat SEM ve DNA barkodlama ile doğrulanmamış olan nanoplanktik bir prasinofit olan *Nephroselmis pyriformis* (N. Carter) Ettl, diğeri SEM ile incelendiğine farklı coğrafik bölgelerde rapor edilenden biraz daha farklı bir morfolojiye sahip olan diyatom türü *Trieres mobiliensis* (J.W. Bailey) Ashworth & Theriot’dir. Moleküler barkodlama çalışması sonuçları bu iki türün %99 oranında literatürde bahsedilen türlere benzediğini göstermiştir. SEM analizinde gözlemlenen pul yapısı da kültürümüzün *Nephroselmis pyriformis* olduğunu kanıtlamaktadır. *Trieres mobiliensis*’in girdle görünümünde apikal aksisteki kanat benzeri çıkıntıların bizim kültürümüzde diğer coğrafik bölgelerde gözlemlenen bireylerinkinden daha belirgin olduğu farkedilmektedir. Bu farklılığın incelenen DNA bölgesi yapısında herhangi bir farklılığa yol açmadığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mikroalg, SEM, DNA barkodlama, Kuzeydoğu Akdeniz, *Nephroselmis pyriformis*, *Trieres mobiliensis*.

VERIFICATION OF THE PRASINOPHYTE *NEPHROSELMIS PYRIFORMIS* AND THE DIATOM *TRIERES MOBILIENSIS* BY FE SEM AND DNA BARCODING IN THE NORTHEASTERN MEDITERRANEAN SEA

ABSTRACT

In this study, two phytoplankton species belonging to different groups which were isolated from the samples taken from the northeast Mediterranean Sea coast were confirmed. One of them is the nanoplanktonic prasinophyte species *Nephroselmis pyriformis* (N. Carter) Ettl, which was observed only in our sampling region in the Mediterranean Sea but not verified by SEM and DNA barcoding, the other one is *Trieres mobiliensis* (J.W. Bailey) Ashworth & Theriot, which has slightly different morphologic characteristics than other individuals reported in different geographic locations. Results of molecular barcoding have shown that these species have 99% similarity to the species reported in the literature. Scale structure of the species observed in SEM images also prove that our isolate is *Nephroselmis pyriformis*. Wing-like protrusions observed in the apical axis from girdle view of *Trieres mobiliensis* appears to be more pronounced in our isolate. It was observed that this morphological difference did not cause to a change in the DNA region that we have sequenced.

Key Words: Microalgae, SEM, DNA barkoding, northeastern Mediterranean Sea, *Nephroselmis pyriformis*, *Trieres mobiliensis*..

BEDEN EĞİTİMİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNDE SINAV KAYGISI

Murat ERDOĞAN

Leyla SARAÇ

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı beden eğitimi öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerin sınav kaygısı düzeylerinin cinsiyet ve sınıf değişkenleri açısından karşılaştırılmasıdır.

Yöntem: Araştırmaya Mersin Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören 64 kadın, 69 erkek olmak üzere toplam 133 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmaya katılan kadın öğretmen adaylarının yaş ortalaması 20.53, erkek öğretmen adaylarının yaş ortalaması ise 21.16 olarak bulunmuştur. Ek olarak öğretmen adaylarının %27.8'i 1. sınıf, %27.8'i 2. sınıf, %15.8'i 3. sınıf ve %28.6'sı da 4. sınıfta öğrenim görmektedir. Katılımcıların sınav kaygısı düzeylerini belirlemek amacı ile Türkçeye uyarlanan "Westside Sınav Kaygısı Ölçeği" kullanılmıştır (Driscoll, 2007; Totan ve Yavuz, 2009). Toplam 11 maddeden oluşan ölçek beşli Likert tipi derecelendirmeli olup, ölçekten alınabilecek en düşük puan 11, en yüksek puan ise 55'tir. Ölçekten alınan yüksek puanlar öğrencinin sınav kaygısının yüksek olduğu, düşük puanlar ise sınav kaygısı düzeyinin düşük olduğu anlamına gelmektedir. Ölçeğe yönelik bu araştırmada elde edilen iç tutarlık katsayısı .88'dir.

Bulgular: Araştırmaya katılan kadın ve erkek öğretmen adaylarının sınav kaygısı düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının incelenmesi amacı ile Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları kadın ($M= 30.27 \pm 9.87$) ve erkek ($M= 29.48 \pm 8.14$) adayların sınav kaygısı düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymuştur, $U= 2143.50$, $p= .89$. Öğretmen adaylarının sınıflarına göre sınav kaygısı düzeylerinin farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymak amacı ile Kruskal Wallis testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğretmen adaylarının sınav kaygısı düzeylerinde fark olduğunu ortaya koymuştur [$\chi^2= 9.83$, $p=.02$]. Sonuçlar 1. ve 2.; 1. ve 3. sınıfların sınav kaygısı düzeyleri arasında anlamlı bir fark olduğunu, ancak 1. ve 4.; 2. ve 3.; 3. ve 4. sınıfların sınav kaygısı düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymuştur, $p>.05$.

Sonuç: Sonuç olarak beden eğitimi öğretmen adaylarının sınav kaygılarının cinsiyete göre benzer, ancak öğrenim görülen sınıfa göre farklı düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, öğretmen adayı, sınav kaygısı.

TEST ANXIETY IN PHYSICAL EDUCATION TEACHING MAJORS

ABSTRACT

Purpose: The aim of this study is to compare the levels of test anxiety in terms of gender and class variables.

Method: A total of 133 teacher candidates, 64 female and 69 male, studying at the Physical Education and Sports Department of Mersin University, participated in the study. The mean age of the female teacher candidates was found to be 20.53, and the average age of the male teacher candidates was found to be 21.16. In addition, 27.8% of the prospective teachers were in the 1st grade, 27.8% were in the 2nd grade, 15.8% were in the 3rd grade, and 28.6% were in the 4th grade. The “Westside Test Anxiety Scale”, which was adapted to Turkish, was used to determine the test anxiety levels of the participants (Driscoll, 2007; Totan ve Yavuz, 2009). The scale, consisting of 11 items, is 5-point Likert-type and the lowest score that can be received for test anxiety is 11, and the highest score, 55. High scores on the scale mean that the student's test anxiety is high and low scores indicate that the level of test anxiety is low. The internal consistency coefficient obtained in this research for the scale is .88.

Findings: The Mann Whitney U test was used to examine whether there was a statistically significant difference between the test anxiety levels of male and female pre-service teachers. The results of the analysis revealed that there was no statistically significant difference between female ($M= 30.27\pm 9.87$) and male ($M= 29.48\pm 8.14$) test anxiety levels, $U = 2143.50$, $p = .89$. The Kruskal Wallis test was used to determine whether the test anxiety levels differ according to the teacher candidates' classes. The results of the analysis showed that there was a difference in the test anxiety levels of the 1st, 2nd, 3rd and 4th grade teacher candidates [$\chi^2= 9.83$, $p=.02$]. There was a significant difference between 1st and 2nd; 1st and 3rd grade teacher candidates' test anxiety levels; but, there was no significant difference between the test anxiety levels of the 1st and 4th, 2nd and 3rd, and 3rd and 4th grades, $p> .05$.

Conclusion: In conclusion, physical education teacher candidates' test anxiety was similar to that of gender but it was found to be at different levels according to the grade.

Key Words: Physical education, teacher candidate, test anxiety.

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇOKKÜLTÜRLÜ EĞİTİME YÖNELİK TUTUMLARI

Leyla SARAÇ

Ramazan TATLI

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı beden eğitimi öğretmen adaylarının çokkültürlü eğitime yönelik tutumlarının cinsiyet (kadın, erkek) ve sınıf (1. sınıf, 2. sınıf, 3. sınıf, 4. sınıf) değişkenlerine göre karşılaştırmaktır.

Yöntem: Araştırmaya 2018-2019 Eğitim-Öğretim Dönemi'nde Mersin Üniversitesi'nde öğrenim görmekte olan ve yaş ortalaması 21.16 ($\pm$ 2.46) olan 102 beden eğitimi öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmada veri toplamak amacı ile "Çok Kültürlü Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Beşli Likert tipinde hazırlanan ve 20 maddeden oluşan ölçekten alınacak yüksek puanlar, katılımcının çokkültürlü eğitime yönelik olumlu tutuma sahip olduğunu göstermektedir. Mevcut araştırmada ölçeğin Cronbach alfa katsayısı .70 olarak hesaplanmıştır.

Bulgular: Öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre çokkültürlü eğitime yönelik tutum puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi amacı ile bağımsız t-testi uygulanmıştır ve sonuçlar kadın ($Ort.= 74.46$, $SS= 8.53$) ve erkek ($Ort.= 72.85$, $SS= 8.45$) öğrencilerin çokkültürlü eğitime yönelik tutum puanlarının yüksek ve puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymuştur, $t(100)= -.95$, $p= .34$. Ek olarak öğretmen adaylarının sınıflarına göre tutum puanı ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını ortaya koymak amacı ile tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve analiz sonuçları 1. ($Ort.= 73.09$, $SS= 10.59$), 2. ($Ort.= 77.00$, $SS= 7.11$), 3. ($Ort.= 72.09$, $SS= 7.53$) ve 4. sınıfta ($Ort.= 71.75$, $SS= 8.06$) öğrenim gören öğrencilerin çokkültürlü eğitime yönelik tutum puanı ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymuştur, $F(3, 98)= 2.35$, $p= .08$.

Sonuç: Araştırma sonucunda beden eğitimi öğretmen adaylarının cinsiyet ve sınıf fark etmeksizin, çokkültürlü eğitime yönelik tutumları yüksek bulunmuş, ancak bulgular doğrultusunda özellikle sınıf değişkenine göre tutum puanında bir artışın olmaması konusunda gereken eğitim desteğinin öğretmen yetiştirme müfredatına dahil edilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, öğretmen adayı, çokkültürlülük, çokkültürlü eğitim.

ATTITUDES OF PHYSICAL EDUCATION TEACHER CANDIDATES TOWARD MULTICULTURAL EDUCATION

Purpose: The aim of this study is to compare the attitudes of physical education teachers towards multicultural education according to gender (female, male) and grade (1st, 2nd, 3rd, and 4th) variables.

Method: A total of 102 pre-service physical education teacher candidates with an average age of 21.16 ($\pm$ 2.46) were enrolled in the study during the 2018-2019 Academic Year. The “Attitudes towards Multicultural Education Scale” was used to collect data. The high scores in the five-point Likert-type scale, which consisted of 20 items, mean that the participant has a positive attitude towards multicultural education. In the present study, the Cronbach alpha coefficient of the scale was calculated as .70.

Results: Independent *t*-test was applied to determine whether there was a statistically significant difference between pre-service teachers' attitude towards multicultural education according to their gender, and the results showed statistically no significant difference between female and ($M = 74.46$, $SD = 8.53$) and male ($M = 72.85$, $SD = 8.45$) teacher candidates' attitudes towards multicultural education, $t(100) = -.95$, $p = .34$. In addition, a one-way analysis of variance was applied to determine whether there was a statistically significant difference between the mean scores of the teacher candidates according to their classes, and the results showed statistically no significant difference among 1st ($M = 73.09$, $SD = 10.59$), 2nd ($M = 77.00$, $SD = 7.11$), 3rd ($M = 72.09$, $SD = 7.53$) and 4th grade ($M = 71.75$, $SD = 8.06$) teacher candidates' attitudes toward multicultural education, $F(3, 98) = 2.35$, $p = .08$.

Conclusion: In the research subject, physical education teacher candidates' attitudes towards multicultural education were found to be high regardless of gender and class, but it was proposed to include the necessary educational support in the curriculum of teacher education in order not to have an increase in attitude score according to grade variable.

Key Words: Physical education, teacher candidate, multiculturalism, multicultural education.

SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİNDE BÜYÜME DESTEKLEYİCİ OLARAK TIBBİ AROMATİK BİTKİLERİN KULLANIMI

Funda TURAN

Ayşegül ERGENLER

ÖZET

Asırlar boyunca hastalıkların önlenmesi ve sağlığın sürdürülmesi için kullanılan tıbbi ve aromatik bitkiler günümüzde kozmetikten gıda sektörüne, modern tıptan hayvancılığa kadar bir çok alanında etkin bir şekilde yerini almış bulunmaktadır. Gıda ve hayvan yetiştiriciliği sektöründe kullanılan kimyasal maddelere yasal sınırlamalar getirilmesiyle birlikte, bu bitkilerle olan talepte önemli bir artış gözlemlenmiştir. Bitkisel ürünlerin sentetik ilaçların aksine çok az yan etkisi olan, canlılar ve ekosistem için güvenli ve sağlıklı ürünler olarak kabul edilmesi pazar payının büyümesini sağlayan en önemli faktörlerdendir. Su ürünleri alanındaki tıbbi ve aromatik bitkilere artan talep ulusal ve uluslararası ölçekli bir trenddir. Su Ürünleri sektöründe tıbbi ve aromatik bitkilerin kullanım alanları incelendiğinde; bağışıklık sisteminin güçlendirilmesinde, büyümeyi ve iştahı artırmada, mantar ve bakteriyel patojenlerin kontrolünü desteklemede ve su ürünleri işleme alanında raf ömrünü uzatmadaki çalışmalar dikkati çekmektedir. Bu derlemede su ürünleri yetiştiriciliğinde büyümeyi artırmada kullanılan Tıbbi ve aromatik bitkileri ve bu bitkilerin etki şekilleri değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tıbbi aromatik bitkiler, Su Ürünleri, Büyüme, Doğal katkı maddeleri.

THE USE OF MEDICINAL AND AROMATIC PLANTS AS GROWTH SUPPORT IN AQUACULTURE

ABSTRACT

Medicinal and aromatic plants, which have been used to prevent diseases and to maintain health for centuries, have taken an active place in many areas of pharmaceutical, cosmetics, animal husbandry and food industry from modern medicine. Legal restrictions have been imposed on chemicals used in the food and animal husbandry sector. Along with this prohibition, a significant increase in demand for medicinal and aromatic plants has been observed. The fact that plant products are considered to be safe and healthy products for living organisms and ecosystems with little side effects, as opposed to synthetic drugs, is an important factor that helps the market share to grow. The growing demand for medicinal and aromatic plants in the aquaculture sector is a national and international scale. Considering the use of medicinal and aromatic plants in the aquaculture sector; Studies on strengthening the immune system, promoting growth and appetite, control of fungi and bacterial pathogens and extending the shelf life of aquatic products are noteworthy. In this review, medicinal and aromatic plants used to support growth in aquaculture and the effects of these plants will be evaluated.

Key Words: Medicinal and aromatic plants, Aquaculture, Growth, Natural additives.

**TRİPLOİT VE DİPLOİT KARABALIKLARDA (*CLARIAS GARIEPINUS*
(BURCHELL, 1822)) BÜYÜME PERFORMANSI ÜZERİNE *PELARGONIUM*
SIDOIDES EKSTRAKTININ ETKİSİ**

Funda TURAN

Ayşegül ERGENLER

ÖZET

Bu çalışmada, triploit ve diploit karabalıklarda (*Clarias gariepinus* (Burchell, 1822)) büyüme performansı ve vücut kompozisyonu üzerine *Pelargonium sidoides* ekstraktının etkisi karşılaştırılmıştır. Döllenmiş yumurtalara, döllenme işleminden 3 dakika sonra 20 dakika süre ile soğuk şok (5 °C) uygulamak suretiyle triploidizasyon yapılmıştır. Daha sonra döllenmiş yumurtalar standart kuluçkalama sürecinde bekletilerek yavru çıkışları sağlanmıştır. Bir aylık deneme periyodu sonunda, triploit ve diploit karabalıklar 10 ml 100 g-1 *P. sidoides* ekstrakt katkıyla yemle 60 gün süre ile beslemeye tabi tutulmuştur. İki ayın sonunda, her iki deneme grubunda yaşama oranı, spesifik büyüme oranı, yem değerlendirme oranı ve vücut kompozisyonu belirlenmiştir. Deneme sonucunda, triploit karabalıklarda istatistiksel olarak önemli olmasa da diploit karabalıklara göre daha yüksek ağırlık kazancı tespit edilmiştir ($P>0,05$).

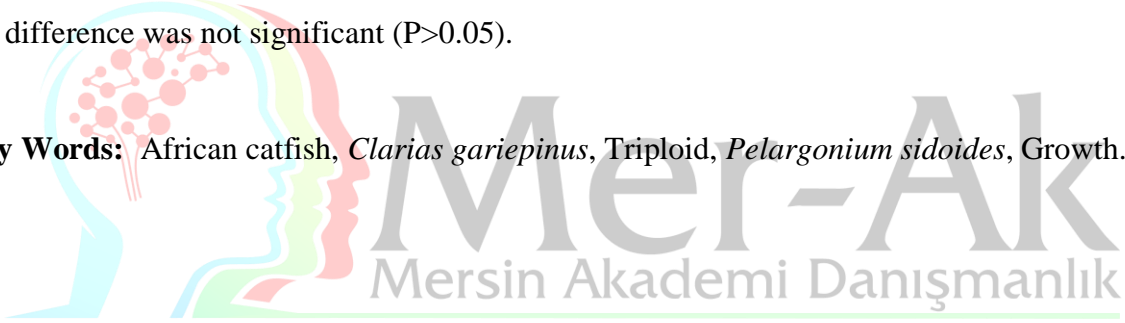
Anahtar Kelimeler: Karabalık, *Clarias gariepinus*, Triploit, *Pelargonium sidoides*, Büyüme.

THE EFFECT OF *PELARGONIUM SIDOIDES* EXTRACT ON GROWTH PERFORMANCE OF TRIPLOID AND DIPLOID AFRICAN CATFISH (*CLARIAS GARIEPINUS* (BURCHELL, 1822))

ABSTRACT

The aim of this study was to compare growth performance and body composition of triploid and diploid African catfish, *Clarias gariepinus* fed *Pelargonium sidoides* extract-supplemented diet. Triploidy was induced by providing a cold shock treatment. The fertilized eggs were exposed to cold shock (5°C) for 20 min beginning at 3 min after fertilization. After that, the eggs were incubated at ambient temperature until hatching. At the end of the one-month trial period, the triploid and diploid catfish were fed with experimental diet prepared by using 10 ml 100 g⁻¹ *P. sidoides* extract for 60 days. At the end of the trial, survival, specific growth rate, feed conversion ratio and body composition were determined in both groups. It has been determined that the triploid catfish showed greater weight gain than diploid catfish despite the difference was not significant (P>0.05).

Key Words: African catfish, *Clarias gariepinus*, Triploid, *Pelargonium sidoides*, Growth.

**TÜRKİYE’NİN KUZEYDOĞU AKDENİZ, İSKENDERUN KÖRFEZİ
KIYILARINDAN *PEMPHERIS RHOMBOİDEA* (KOSSMANN & RÄUBER, 1877)
TÜRÜNE AİT KAYIT**

Ayşegül ERGENLER

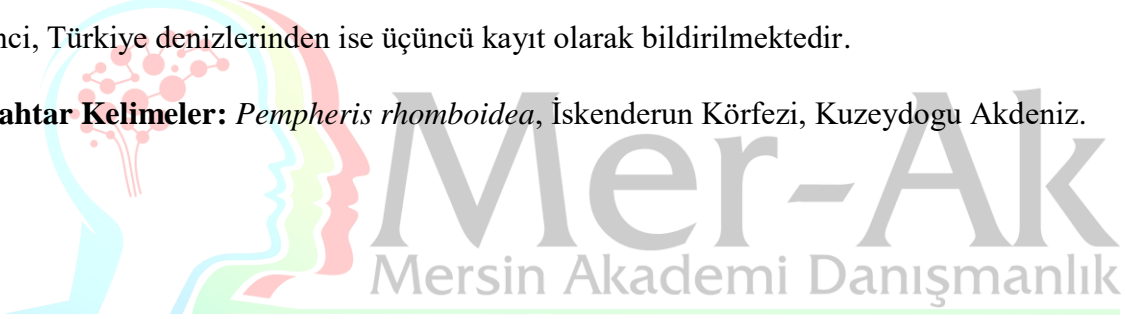
Funda TURAN

Cemal TURAN

ÖZET

Bu çalışmada, bir adet erkek birey *Pempheris rhomboidea* (Kossmann & Räuber, 1877) türü 09 Mart 2019 tarihinde Türkiye’nin Kuzeydoğu Akdeniz, İskenderun Körfezi Arsuz Kıyılarından 25 m derinlikte trol ağı ile yakalanmıştır. Bazı morfolojik ve meristik karakteristik özellikleri hesaplanmıştır. Bu çalışma ile, yerli olmayan *Pempheris rhomboidea* türü İskenderun Körfezi’nde ilk kez kaydedilmiştir. Bununla birlikte Kuzeydoğu Akdeniz sularında ikinci, Türkiye denizlerinden ise üçüncü kayıt olarak bildirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Pempheris rhomboidea*, İskenderun Körfezi, Kuzeydoğu Akdeniz.

**OCCURRENCE OF *PEMPHERIS RHOMBOIDEA* (KOSSMANN & RÄUBER, 1877)
FROM ISKENDERUN BAY, NORTHEASTERN MEDITERRANEAN COAST OF
TURKEY**

ABSTRACT

In this study, one male specimen of *Pempheris rhomboidea* (Kossmann & Rüber, 1877) was caught by a trammel net at a depth of 25 m on 09 March 2019 from Arsuz coast, Iskenderun Bay, Northeastern Mediterranean Coast of Turkey. Some morphometric and meristic characters of this specimen were measured. The presence of the non-indigenous *Pempheris rhomboidea* was reported for the first report from the Iskenderun Bay and second report from the Mediterranean Coast of Turkey, and third report from Turkish marine waters.

Key Words: *Pempheris rhomboidea*, Occurrence, Iskenderun Bay, the Northeastern Mediterranean.

BEDEN EĞİTİMİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ÇOCUK SEVME DÜZEYLERİNİN CİNSİYET VE SINIF DEĞİŞKENLERİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Fatmanur UĞUR

Leyla SARAÇ

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı Mersin Üniversitesi Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin çocuk sevmeye düzeylerini cinsiyet ve sınıf değişkenlerine göre karşılaştırmaktır. **Yöntem:** Araştırmaya toplam 138 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların %40.6'si kadın, %59.4'ü erkektir. Ek olarak öğrencilerin %27.5'i 1., %18.1'i 2., %31.9'u 3. ve %22.5'i de 4. sınıfta öğrenim görmektedir. Kadın katılımcıların yaş ortalaması 20.63 ($\pm$ 2.64), erkek katılımcıların yaş ortalaması 21.38 ($\pm$ 3.55)'dir. Araştırmada veri toplamak amacıyla ile Barnett ve Sinisi (1990) tarafından insanların çocuklara yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş ve Duyan ve Gelbal (2008) tarafından da Türkçeye adapte edilmiş Barnett Çocuk Sevmeye Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 14 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin doldurulması kapsamında katılımcılardan ölçeğin her bir maddesinde belirtilen düşünceye ne derece katıldıklarını "1= Hic katılmıyorum, 7= Tamamen katılıyorum" arasında değişen 7'li derecelendirme sistemini kullanarak belirtmeleri istenmektedir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 14, en yüksek puan ise 98'dir. Ölçekten alınan yüksek puanlar katılımcıların çocuk sevmeye düzeylerinin yüksek, düşük puanlar ise düşük olduğunu göstermektedir.

Bulgular: Araştırmada kadın ve erkek öğrencilerin çocuk sevmeye puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı ortaya konmuştur, $U= 1811.50$, $p=.05$. Kadın ($M= 88.96$) ve erkek öğrencilerin ($M= 82.26$) çocuk sevmeye puan ortalamaları benzerdir. Uygulanan Kruskal Wallis Testi sonuçları, 1., 2., 3. ve 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin çocuk sevgisine yönelik puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymuştur, $\chi^2= 1.170$, $p=.76$.

Sonuç: Araştırmaya katılan öğrencilerin çocuk sevmeye düzeyleri yüksektir ve cinsiyet ve sınıf değişkenlerine göre farklılık göstermemektedir

Anahtar Kelimeler: Çocuk sevmeye, öğretmen adayı, beden eğitimi.

COMPARISON OF CHILDREN LIKING LEVELS OF PHYSICAL EDUCATION MAJORS IN TERMS OF GENDER AND GRADE VARIABLES

ABSTRACT

Purpose: The purpose of this study is to compare the levels of children liking of the students of the Physical Education Teaching Department of Mersin University according to gender and grade variables.

Method: A total of 138 students participated in the study. 40.6% of the participants were female and 59.4% were male. In addition, 27.5% of the students were 1st , 18.1% were in the 2nd, 31.9% were in the 3rd and 22.5% were in the 4th grade. The mean age of the female participants was 20.63 ($\pm$ 2.64) and the mean age of the male participants was 21.38 ($\pm$ 3.55). In order to collect data, the “Children Liking Sacle”, which was developed to measure people's attitudes towards children by Barnett and Sinisi (1990) and adapted to Turkish by Duyan and Gelbal (2008), was used. The scale consists of 14 items. Within the scope of filling the scale, the participants are asked to indicate the degree to which they agree with each item of the scale, using the 7-point Likert type system “1 = Strongly disagree, 7 = Strongly agree. The lowest score is 14 and the highest score is 98. High scores on the scale indicate that the level of children liking was high and the low scores were low.

Results: In the study, it was revealed that there is no statistically significant difference between female and male students' children liking scores, $U = 1811.50$, $p = .05$. The mean score of female ($M = 88.96$) and male students ($M = 82.26$) was similar. The results of the Kruskal Wallis Test showed that there was no statistically significant difference between the scores of the students in the 1st, 2nd, 3rd and 4th grades for children liking, $\chi^2 = 1.170$, $p = .76$.

Conclusion: The level of children liking of the physical education majors is high and does not differ according to gender and grade variables.

Key Words: Children liking, teacher candidate, physical education.

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÖDEV KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI

Soner Mehmet ÖZDEMİR

Yasemin ÇAKICI

ÖZET

Ödevin amacı öğrencileri yeni konulara hazırlamak, öğrenilenleri kolaylaştırmak, gözden geçirmek, pekiştirmek ve günlük yaşama aktarılmasına katkı sağlamak, öğrencilerin zihinsel, sosyal ve bedensel becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmaktır (Güneş, 2014: 3). Ödev konusu son yıllarda eğitimciler arasında çok tartışılan konulardan biri haline gelmiştir. Kimi eğitim uzmanlarının ve öğretmenlerin öğrenciler için gerekli ve önemli bulunduğu ödev, kimilerinin ise eğitsel açıdan gereksiz gördüğü bir kavramdır. Bu bağlamda, bu çalışma ödev kavramının ilkökul öğrencileri tarafından nasıl algılandığı, ödev hakkında onların ne düşündüklerini belirlemeyi amaçlamıştır. Bunun için bir kavramın bireyler tarafından nasıl algılandığını ortaya koymada sık kullanılan veri toplama araçlarından biri olan metafor yöntemi kullanılmıştır. Bu amaçla, ödevin öğrenciler için ne anlama geldiğini ortaya koymaya yönelik olarak açık uçlu bir form geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Öğrencilerden ödevin neye benzediğini veya ne gibi olduğunu gerekçesiyle yazmaları istenmiştir. Çalışma grubunu, Akdeniz Bölgesinde yer alan bir şehirdeki bir ilkokulun 197 dördüncü sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Katılımcıların verdikleri cevaplar metafor analizine göre çözümlenmiş ve kategorilere ayrılarak yorumlanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, geliştirilen metaforlar arasında en fazla “*tekrar* (n=23)”, “*çalışmak* (n=17)”, “*sorumluluk* (n=16)”, “*ders* (n=15)”, “*eğlence* (n=12)”, “*görev* (n=10)”, “*işkence* (n=6) gibi kavramlar ön plana çıkmıştır. Ortaya konan metaforların analizi sonucunda öğrencilerin ödevi “*bilgi edinme ve öğrenme yolu*”, “*oyun ve eğlence aracı*”, “*yapmak zorunda oldukları bir iş*”, “*hayatın bir parçası*” ve “*gereksiz ve zararlı*” bir kavram olarak gördükleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ödev, ilkökul, ilkökul öğrencileri, metafor.

PRIMARY SCHOOL STUDENTS' METAPHORICAL IMAGES ON HOMEWORK

ABSTRACT

The aim of the homework is to prepare students for new topics, to facilitate learning, to review, to consolidate and to contribute to the transfer of these to daily life, to help students to improve their mental, social and physical skills (Güneş, 2014: 3). The concept of homework has become one of the most debated subjects among educators in recent years. It is a concept that some education experts and teachers find necessary and important for students while according to others are unnecessary. In this context, this study aims to determine how the concept of homework is perceived by primary school students and what they think about homework. Metaphor method which is one of the frequently used data collection tools to determine how a concept is perceived by individuals was used. For this purpose, an open-ended form has been developed and implemented to determine what the homework means for students. The students were asked to write with reasons of what the homework looks like or what it is like. The sample consisted of 197 fourth grade students of a primary school in a city in the Mediterranean Region. The answers of the participants were analyzed according to the metaphor analysis and these answers were categorized and interpreted. According to the findings, the most frequently developed metaphors were concepts such as “*repetition*”, “*work*”, “*responsibility*”, “*lesson*”, “*entertainment*”, “*duty*” and “*torture*”. As a result of the analysis of the metaphors, it was determined that the students saw the homework as “*a way of getting information and learning*”, “*a game and entertainment tool*”, “*a job they must do*”, “*a part of life*” and “*an unnecessary and harmful concept*”.

Key Words: Homework, primary school, primary school students, metaphor.

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ GELİŞİM ETKİNLİKLERİNE KATILMA DURUMLARININ İNCELENMESİ

Soner Mehmet ÖZDEMİR

Firdevs GÜNDOĞAN ÖNDERÖZ

ÖZET

Öğretmenlerin mesleki gelişimi son yıllarda eğitimin ve okulların niteliğinin artması ve öğrencilerin öğrenmesi ve başarısı bağlamında üzerinde en fazla durulan konulardan birisidir. Mesleki gelişim, öğretmenlerin meslek hayatları boyunca devamlı ve istikrarlı biçimde sahip oldukları bilgi ve becerileri yenileme, alanlarıyla ve eğitimle ilgili yeni yöntem, teknik ve uygulamaları fark edip bunları sınıf ortamında uygulama ve kısaca kendilerini mesleki yönden geliştirmek anlamına gelmektedir. Öğretmenlerin hizmet öncesinde almış oldukları eğitimin, öğretmenlik mesleklerinin sonuna kadar yeterli olamayacağı aşikârdır. Bu nedenle, hangi branştan veya öğretim kademesinden olursa olsun tüm öğretmenlerin kendilerini kişisel, pedagojik veya genel kültür açısından geliştirmeleri gerekmektedir. Bu bağlamda, bu çalışmada ilkokul sınıf öğretmenlerinin kendilerini mesleki yönden geliştirmek için neler yaptıkları, hangi mesleki gelişim etkinliklerine (programlarına) katıldıklarını belirlemek amaçlanmıştır. Bunun için Akdeniz Bölgesinde bulunan bir şehirdeki üç ilkokulda görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır. Çalışma grubu farklı mesleki kıdeme sahip 15 sınıf öğretmeninden oluşmuştur. Çalışmada nitel araştırma deseni ve durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda, belirlenen tema ve kodlara göre bulgular ve yorumlar yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki gelişim, ilkokul öğretmenleri, mesleki gelişim etkinlikleri.

EXAMINING THE PARTICIPATION OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS IN PROFESSIONAL DEVELOPMENT ACTIVITIES

ABSTRACT

Teachers' professional development is one of the most important issues in the context of the increase in the quality of education and schools and the students' learning and success in recent years. Professional development means that teachers should renew continuously and consistently their knowledge and skills throughout their professional lives, recognize new methods, techniques and practices related to their fields and education, apply them in their classroom and develop themselves professionally. It is evident that the training that the teachers received in pre-service process will not be sufficient until the end of their teaching profession. Therefore, all teachers, regardless of which branch or teaching level, should develop themselves in terms of personal, pedagogical or general culture. In this context, in this study, it is aimed to determine what primary school class teachers do in order to improve themselves professionally and which professional development activities they participate in. For this purpose, the opinions of the teachers in the three primary schools in a city in the Mediterranean Region were taken. The sample consisted of 15 classroom teachers with different professional seniority. Qualitative research design and case study method were used in the study. The data were collected by a semi-structured interview form developed by the researchers. Descriptive analysis method was used to analyze the data. As a result of the analysis of the data, findings and comments will be made according to the determined themes and codes.

Key Words: Professional development, primary school teachers, professional development activities.

SOSYAL UYUM TARTIŞMALARI BAĞLAMINDA YÜKSEKÖĞRETİMDE MÜLTECİ ÖĞRENCİLER

Günnur ERTONG ATTAR

ÖZET

Bugün, Birleşmiş Milletler Mültecilik Yüksek Komiserliği (BMMYK) verilerine göre dünyada göçe zorlanan 68,5 milyon insan bulunmaktadır ve Suriye'deki iç savaş nedeniyle Türkiye de, yaklaşık 3,5 milyon mülteci ile göç alan ülke deneyimini en yoğun şekilde yaşamaktadır (<https://www.unhcr.org/figures-at-a-glance.html>). Mülteci grupların içerisinde her toplumda olduğu gibi farklı ihtiyaçları ve hassasiyetleri olan çeşitlilikler mevcuttur. Geçici koruma, bugün bir takım hakları vermek ve garanti altına almak adına Suriye'den göç eden kişilere Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından verilen bir statüdür ancak mültecilik, sosyolojik olarak bakıldığında bu grup için daha uygun bir kavramdır (Erdoğan & Erdoğan, 2018). Bu araştırmanın amacı, daha çok dünyada yükseköğrenimlerine devam eden mülteci gençlerin sorunlarına ve çözüm yollarına odaklanarak Türkiye'de sayıları yaklaşık 20 bin olan (<https://istatistik.yok.gov.tr/>), yükseköğrenimlerine devam eden öğrenciler üzerine yapılan çalışmalara katkı sağlamak adına bir değerlendirme yapmaktır. Mülteci öğrenciler, çalışma alanına dahil edilecekler sıralamasında, genellikle öncelikli kabul edilmemekte ve ihmal edilmektedir (Ramsey & Baker, 2019). Oysaki bu öğrenciler buldukları ülkelerde destek sağlandığında ve doğru yönlendirildiklerinde önemli derecede sosyal, kültürel ve ekonomik çıktı yaratabilecek potansiyele sahiptirler (Lenette, 2016). En önemli adım, bu grubun eğitime erişiminin sağlanmasıdır ancak dünyadaki duruma bakıldığında, BMMYK verilerine göre bu yaş grubundaki mülteci gençlerin ancak %1'i yükseköğretime erişim sağlayabilmektedir (Ramsey & Baker, 2019). Türkiye'de bu konuda Yükseköğretim Kurumu, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ve çeşitli sivil toplum kuruluşları tarafından oldukça önemli mesafe kat edilmiş ve çalışmalar devam etmektedir.

Bu öğrenciler; kendi toplulukları için potansiyel liderler oldukları, çatışma sonrası, ülkelerinde toplumsal kurumların yeniden inşa sürecinde verecekleri katkı ve birer köprü olarak ev sahibi topluluklar ve mülteciler arasında iletişimi kuvvetlendirecek birer aktör oldukları için (Lenette (2016); Ramsey & Baker (2019); Rasheed & Munoz (2016); Erdoğan & Erdoğan (2018)) sosyal uyumları üzerine yapılacak çalışmalar önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretimde mülteci öğrenciler, sosyal uyum, göç.

REFUGEE STUDENTS IN HIGHER EDUCATION IN THE CONTEXT OF SOCIAL COHESION DEBATES

ABSTRACT

Today, according to United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), 68.5 million people are forced to migrate worldwide and because of the civil war in Syria, Turkey with around 3.5 million refugees is experiencing the most intense flow (<https://www.unhcr.org/figures-at-a-glance.html>). Refugee groups have different needs and vulnerabilities, as is the case in every community. Temporary protection status is granted by the Republic of Turkey on behalf of guaranteeing certain rights to people from Syria but when we look sociologically refugee as a concept is more convenient for this group (Erdogan & Erdogan, 2018). The main purpose of this research is to make an assessment on the problems of refugee youth worldwide who are attending higher education and solutions in order to contribute to the study on around 20 thousand Syrians (<https://istatistik.yok.gov.tr/>) who are enrolled in Turkish universities. This group is neglected because it is generally not accepted as a primary field of study (Ramsey & Baker, 2019). However, these students have the potential to generate significant social, cultural and economic output when they are supported and guided in the countries they are located (Lenette, 2016). The most important step is the access of this group to education however, according to UNHCR data, only 1% of these refugees among this age group can access to higher education (Ramsey & Baker, 2019). Council of Higher Education, the Presidency of Turks Abroad and Related Communities and non-governmental organizations have been working on this issue. Social cohesion of these students should be studied because they are potential leaders of their own communities, they are the actors to contribute to the reconstruction process of social institutions in their countries after the end of the conflict and they can strengthen communication between host communities and refugees as bridges (Lenette (2016); Ramsey & Baker (2019); Rasheed & Munoz (2016); Erdoğan & Erdoğan (2018)).

Key Words: Refugee students in higher education, social cohesion, migration.

***ALYSSUM FLORİBUNDUM* BİOSS. & *BALANSA* (BRASSİCACEAE) BİTKİSİNDEN ELDE EDİLEN FENOLİK YAPIDAKİ BİLEŞİKLERİN TAYİNİ VE DU-145 HÜCRE HATTI ÜZERİNE SİTOTOKSİK ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI**

Mariam ALZAIM

Pelin EROĞLU

Derya YETKİN

ÖZET

Ülkemiz, farklı iklim ve ekolojik koşulları ile doğal tıbbi-aromatik bitkiler açısından oldukça zengindir [1]. Brassicaceae familyası üyeleri; antioksidan ve antikanser özellikleri ile ilgili olarak fenolik asitler, flavonoidler ve vitaminler gibi çeşitli biyolojik aktif bileşikler bakımından zengindir ve çeşitli kanser türlerinde tümör oluşumunu inhibe etme özellikleri vardır [2]. Brassicaceae familyasından biri Alyssum cinsidir. Alyssum L. cinsi, Türkiye’de Florası’nın da büyük cinsleri arasında yer almakta ve 90 türle temsil edilmektedir [2]. Bu çalışmanın amacı *A.Floribundum* kök, gövde’sinin etanol ekstraktının antioksidan özelliklerinin ve sitotoksik etkilerinin belirlenmesidir. Özütlere toplam fenolik madde miktarı tayini, folin ciocalteu yöntemi kullanılarak belirlendi. Özütlere sitotoksik etkisi DU-145 prostat kanser hücre hattı üzerinde X-celligence yöntemi kullanılarak değerlendirildi. Özütlere toplam fenolik madde içeriği değerleri 1 g örnek başına sırasıyla kök’te 12.6 ± 0.4 , gövde’de 8.2 ± 0.1 , yaprak’ta 4.9 ± 0.5 , çiçek’te 5.7 ± 0.55 mg gallik asit eşdeğeri olarak bulundu. DU-145 prostat kanser hücre hattına farklı konsantrasyonlarda uygulanan *A. Floribundum*’un kök ve gövde özütlere 24, 40, 48 ve 55 saat sonundaki IC_{50} değerleri sırasıyla IC_{50} kök= 192.1-143.6-157.4 -160.9 μ M, IC_{50} gövde = 29.12- 24.37- 26.72- 31.21 μ M arasında hesaplandı.

Anahtar Kelimeler: *Alyssum Floribundum* Bioss. & *Balansa* (Brassicaceae), DU-145 Prostat Kanseri Hücre Hattı, X-Celligence, Sitotoksik Etki, Fenolik Bileşikler, Folin Ciocalteu.

DETERMINATION OF COMPOUNDS IN PHENOLIC STRUCTURE OBTAINED FROM *ALYSSUM FLORIBUNDUM* BOISS. & *BALANSA* (BRASSICACEAE) PLANT AND INVESTIGATION OF THEIR CYTOTOXIC EFFECTS ON DU-145 CELL LINE

***Alyssum Floribundum* Boiss. & *Balansa* (Brassicaceae), DU-145 Prostat Kanseri Hüre Hattı, X-Celligence, Sitotoksik Etki, Fenolik Belişikler, Folin Ciocalteu**

ABSTRACT

Our country is rich in natural medicinal-aromatic plants with different climate and ecological conditions. Members of the family of Brassicaceae; It is rich in various biological active compounds such as phenolic acids, flavonoids and vitamins in relation to antioxidant and anticancer properties as inhibiting tumor formation in various types of cancers. One of the Brassicaceae family is Alyssum. Alyssum L. genus, Located between the big genus in the Flora in Turkey and are represented of 90 species. The aim of this study was to determine the antioxidant properties and cytotoxic effects of ethanol extract of *Alyssum floribundum boiss & Balance* from root, stem. The total phenolic content of the extract was determined by using folin ciocalteu method and the cytotoxic effect of the extracts was evaluated using the x-celligence method on the prostate DU-145 cancer cell line. The total phenolic content in one gram from the extract were in root, stem, leaf, flower = 12.6 ± 0.4 - 8.2 ± 0.1 - 4.9 ± 0.5 - 5.7 ± 0.55 mg gallic acid respectively. IC₅₀ values were calculated from root and stem extracts of A. Floribundum applied at different concentrations to the DU-145 prostate cancer cell line at 24,40,48 and 55 hours were determined as in the root, stem: IC₅₀Root= 192.1-143.6-157.4- 160.9 μ M, IC₅₀Stem= 29.12- 24.37- 26.72- 31.21 μ M respectively

Key Words: *Alyssum Floribundum* Boiss. & *Balansa* (Brassicaceae), DU-145 Prostat Cell Line, X-Celligence, Cytotoxic Effects, Phenolic Compounds, Folin ciocalteu.

ATEİZMİN NEDENLERİ

MUSTAFA ÜNVERDİ

ÖZET

Bu tebliğin amacı günümüzde ateist eğilimin nedenlerini incelemektir.. Yapılacak alan çalışması ile Allah'ı inkar edenlerin neden ateizmi tercih ettikleri tespit edilmeye çalışılacaktır. Çalışmanın ana sorusu şöyledir: Ateizme giden yolda İslam'ı teorik yapısı mı, yoksa Müslümanların hayat pratikleri mi etkilidir?

Teizm, tüm varlık alemini bir yüce Tanrının yarattığı fikridir. Ateizm ise bunun reddi niteliğini taşır. Ateizme en basit manada Tanrı inancının inkarıdır. Son dönemde yapılan araştırmalar ülkemizde ve dünyada ateizmin ivme kazandığını göstermektedir. Halbuki insanlar tarihten günümüze sürekli bir dinî inancın içerisinde yer almışlardır. Günümüzde ise özellikle gençlerin din karşıtı akımlara rağbet ettiğini görmekteyiz. Bunun nedeni dinin teorik yapısı da, dini temsil eden insanların yaşam biçimleri de olabilir. Birisi dini inancın temellendirilme sorununa, diğeri ise Müslümanların ahlak anlayışlarının eleştirisine işaret eder.

Ateizme yol açan faktörler, genellikle felsefi sorgulamalar, metafiziğe yöneltilen eleştiriler, dinin irrasyonel yönü, Hz. Peygamberin kişisel hayatı, dinin kadın algısı, din ve şiddet ilişkisi gibi hususlardır. Bu faktörler arasında öncelik sırası gençlerin düşünce ve hayat tecrübelerine göre değişmektedir. Bununla birlikte ateizme yol açan faktörlerin tespiti, dini düşüncenin günümüzde nasıl temellendirilmesi gerektiğine ışık tutacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ateizm, inkâr, Tanrıtanımazlık, faktör, ispat.

KUR'AN'DA İSLAM KAVRAMININ ANLAMI

MUSTAFA ÜNVERDİ

ÖZET

Bu tebliğin amacı Kur'an'da el-İslam kelimesinin müesses İslam'a mı, Allah'a teslim olma anlamındaki tüm inançlara mı işaret ettiğini tespit etmektir.

Kur'an Tanrının insana son çağrısı niteliğindedir. Bu çağrının adı İslam'dır. Ancak İslam kelimesi iki temel anlama işaret eder. Birincisi son peygamber Hz. Muhammed ile ete kemiğe bürünen son ilahi davettir. Mekke'de başlayan ve Medine'de sona eren bu çağrının kurumsal niteliği Medine'de oluşmuştur. Bu anlamda islam artık sadece Allah'a teslim olmak değil, Hz. Muhammed'in davetine icabet etmek ve onun peygamberliğini onaylamaktır. İslam bu anlamda son dinin adıdır.

İslamın işaret ettiği ikinci anlam Allah'a teslim olmak, O'na itaat etmek ve hayatı buna göre inşa etmektir. Bu durumda islam çağrısı genel bir nitelik kazanır. Sadece Hz. Muhammed'e indirilen din değil, tüm dinlerin ortak adı İslam'dır. Bu anlamda, günümüzde bağlı bulunduğu dini inancı ne olursa olsun, bir yüce varlık fikrine ve inancına sahip olan ve hayatını bu inanç etrafında inşa eden herkes bir "Müslüman"dır.

Kur'an'da altı yerde geçen el-İslam kelimesinin semantik tahlili, bize burada ışık tutacaktır. Kur'an islamı yüceltip diğer inanç biçimlerini reddederken, yukarıdaki anlam içeriklerinden hangisine işaret etmektedir? Bu sorunun cevabı din felsefesinde dini çoğulculuk problemini de yakından ilgilendirmektedir. İlgili ayetlerin dil ve anlam yönünden tahlili, kelimelerin modern dönemde imanın keyfiyeti ve ebedi kurtuluşun ölçüsünün belirlenmesine yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslam, dini çoğulculuk, ebedi kurtuluş, teslimiyet, iman.

GEBELİKTE BESLENME, DEĞİŞEN TRENDLER VE GÜNCEL DURUM

Ezgi OKTAY

Hüseyin DURUKAN

ÖZET

Gebelikte beslenme fetal gelişim ve anne sağlığı açısından ön planda tutulması gereken önemli parametrelerden biridir. Gebelik hâlihazırda besin ve enerji ihtiyacının fizyolojik olarak artmış olduğu; ayrıca yeni fetal dokuların gelişimi için kaynak gerekliliğinin olduğu bir süreçtir. Gerek gebelik sırasında, gerek postnatal dönemde laktasyonun sağlanabilmesi için besin alımının düzenlenmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Gebe diyeti protein, karbonhidrat ve yağ açısından dengeli olmasının yanında eser elementler ve mineraller de içermelidir. Bu dengenin kurulamaması halinde tıpkı besin alımının az olması gibi yüksek besin değeri ve ihtiyaç fazlası enerji alınmasının da istenmeyen etki ve sonuçları kaçınılmazdır. Güncel çalışmalarda prenatal dönemde alınan mikrobesein öğelerinin fetusun doğum sonrasındaki yaşamında psikiyatrik bozukluklarla karşılaşma riskini azaltıp mental-motor fonksiyonlar üzerine olumlu etkileri olduğu ortaya konulmuştur. Bununla birlikte hipervitaminoz durumlarının da fetuse olumsuz etkileri üzerinde durulmaktadır.

Bu doğrultuda uygun beslenme ve takviye gerekliliği olan organik ve inorganik bileşikler üzerine son yıllardaki gelişmelere paralel olarak güncel verilerin sunulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gebelik, Beslenme, Mikrobesein.

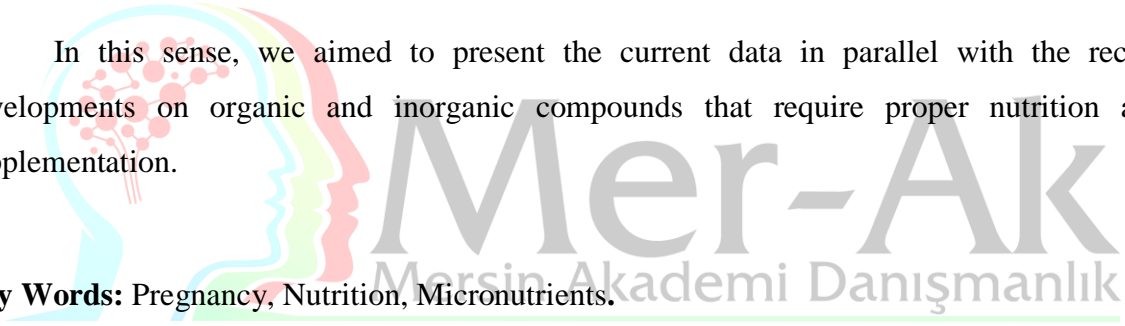
NUTRITION IN PREGNANCY, CHANGING TRENDS AND CURRENT SITUATION

ABSTRACT

Nutrition in pregnancy is one of the most important parameters that should be prioritized in terms of fetal development and maternal health. Nutritional and energy need is already increased physiologically in pregnant women and developing fetus. There is a need for regulation of food intake not only during pregnancy but also postnatal period to ensure lactation. The diet of pregnant women should be balanced in terms of protein, carbohydrate and fat as well as trace elements and minerals. If this balance cannot be established, undesirable effects and consequences of taking much nutrients and excess energy, like low nutrient intake, are also inevitable. In recent studies, it was revealed that micronutrients taken during prenatal period have positive effects on mental-motor functions and decreasing the risk of psychiatric disorders in the postnatal period of the fetus. However, the negative effects of hypervitaminosis on the fetus are also emphasized.

In this sense, we aimed to present the current data in parallel with the recent developments on organic and inorganic compounds that require proper nutrition and supplementation.

Key Words: Pregnancy, Nutrition, Micronutrients.

THE "EDIGE BATYR" EPOS - COMMON HERITAGE OF TURKIC PEOPLE

Bekezhan Akhan

Zhumanazar Assan

ÖZET

The Historical and heroic "Edige" epic is the big part of the World Folklore golden fund and a common heritage for all Turkic people. There are several versions of the "Edige Batyr" epic in such languages as Kazakh, Nogai, Tatar, Bashkir, Uzbek, Karakalpak, Turkmen; the fact that they are not a simple translation of one another but an individual composition belonging to each nation proves how it is a common heritage of most Turkic people. There are currently over fifty versions, and some of them reach twenty-five or thirty thousand pages. The main idea found across these versions is "Едиге деген ер екен, елдің қамын жер екенге" It means Edige is a favorite character of all Turkic people.

One of the first researchers of "Edige" was the famous scientist of the XIX century Shokan Ualikhanov. He worked on shaping the current version of the "Edige" epic that was subsequently started to be called in science "classic Shokan's version" [1, 368-371-p.]. Academics P.M. Melioransky, V.V. Radlov, V.M. Zhirmunski, K.Satbayev, M.Auezov and others were also involved in exploring different versions of this epos. Today, historic-heroic "Edige" epic was verified to be preserved in the Turkic, Romanian, and Turkish lands, ranging from the southern Turkic, Uzbek and Siberian Tatars.

One of the versions of Edige epic became known to Turkish scholars in 1957 because of Ankara University Professor Saadat Chagatay. The scientist wrote this epos based on the story told by 76 years old Haja Osman Ataoglu who moved from Konya to the village Haiman near Ankara. Saadat Chagatay translated this version into German and got it published. This version is now called in science the "Chagatay version" [2,191-p.].

Translating some versions of "Edige" into English started in 1930s. The Karakalpak version of the Epos was translated into German and English in 2007 by the well-known German scientist Karl Raikh, and the Nogai version was translated into English by David Hunt in 2012 year. These translations were widely known to European folklore writers. D. Hunt called "Edige" one of the most precious treasures of the world culture"[2,72-p.].

The "Edige" epos is a posthumous and the ancestors heritage from the Golden Horde era. It epitomes the history, spiritual unity, its integrity, **the lamentation of its head**, the voice of the soul, the mystery of faith. Historical and heroic "Edige" epic is a true proof of our tie kinship. The "Edige" Epic is a precious heritage that calls all Turkic people for unity and harmony.

The main character of the epic Edige is well-known in the west and east part of the world. Edige's name has been remembered as an example of a wisdom and charity, and among Turkic people his name eventually started to be associated with the Holy person. The hero was studied by Ibn Arabshah, Ali Zhez, al-Aini, R. Klaviho, K.Zhalaiyr, N.M. Karamzin, Sh.Ualikhanov, V.M. Zhirmunski, V.Bartold. The most important work of Edige was about saving the Golden Horde from the wrath of Temur in the Middle Ages. If it wasn't for him Turkish people would possibly disappear from the face of the earth. According to the historians of that time, after the reign of Edige, against Temir were 200,000 soldiers in a horse in the Horde [3,165-p.].

It is a known historical fact that while Edige was ruling he established Nogay Horde.

Now the Turkic people pay special attention to studying the Edige's biography. In Aktobe city, several work are being carried over related to Er Edige. In 2018 and 2019 two Er Edige themed International Conference were held at the Baishev University that had participants from the Republic of Azerbaijan, Karashai-Cherkessia, Tatarstan, Bashkortostan, Karakalpakstan, Uzbekistan, and Saratov (Russia). Last year because of our university's initiative one of Aktobe city's streets was given his name. After receiving a local government approval, the project with building his monument was initiated - the monument is currently located in a large park. The museum devoted to Edige will be built here as well.

Edige's biography is directly related to Aktobe city. Academician V.M. Zhirmunskiy concluded that Edige died in the war with Tokhtamys' son Kadirberdi. To prove this, he refers to Al-Aini's (Elinei) data the Arab historian [4,372-373-p.].

In 822 year /1419 / Toktamys Khan's (King's) smaller son Kadirberdi with Great Prince Vitovt of Lithuania invaded the Golden Horde. When Kadirberdi was three years old he was in captivity of Edige. But Edige showed a mercy the boy and freed from killing

The famous historian of the Middle Ages Kadyrgali Zhalayr wrote: "After eleven years, Kadyrberdi Khan with the Crimean army passed through the Volga River, fought with Edige. ... Edige was wounded. Kadyberdi Khan also received injuries. Two armies fought with one another. Hassan Ichkiliuly was holding the Edige's horse. And he informed to Kadyrberdi that "Edige khan is lying here". He came and killed him. Kadyberdi khan died a few days after the injury " [5,115-p.]. The well-known historian said: "At that time, Kadyrberdy khan fought with Edige. The Elek river flows through the Ural. From Elek flows three Borte. In the middle of the three Borte Kadyberdi khan and Edige had a great war." And he wrote where Edige died and who murdered him. He died at 63 years old [5,118-p.].

From the Hijra calendar Edige lived in 1357 / 58-1419 / 20 years. This year is over 600 years old since he died. The Middle Borte over the Elek is the territory

of the Martuk district of Aktobe region. In 2016 the memorial was marked by the decision of the akim of Martuk district. The old map of the Russian Empire has the name "Edige" /Idega/. It is located on the border with the neighboring Atyrau region. Also on the territory of Baiganin district of the Aktobe region, there is a hill named "**Edgyn Zhaly**". By folk history, Edige were buried here.

Thirdly, in the secret map, called "Orenburg country Atlas" which was marked by Russian tsarist in 1869 has "Edige's grave".

Fourthly, in 1904 "Edige's grave" was marked on "The map Ural region" drawn by Russian historian-cartographers.

Fifthly, in 1983, the "Map 200K-m40-26. The topocarta Genshtaba" took pictures by Soviet scientists from the space was shown "Edige's grave".

Sixth, according to the archeologist Rakhim Beknazarov, "Edige's grave" is dated 14th-16th century (there is a video recording available), and it does fit to his timeframe.

Seventh, there are no such historical facts that there are "Edige's grave" in addition to the Aktobe region.

Eighth, Mashkhur Zhusip Kopeyev who had a great knowledge on old Kazakh history stated that Edige's bone is not in Ulytau [6, 136-p.].

Ninth, Sh. Valikhanov concluded in his article about Edige's grave in Ulytau, the name of the grave can be given as a monument to famous people: "These are the grave or monuments of these people, which can not be determined by digging the corpses."

Lastly, Not far from Edige's grave there is Kopa village the elderly residents Ugylman, Saginbai and others said that this is Edige's grave. /there is a video recording available/. According to 100 years old resident Ugylman Koshumov, aid Er Edige's grave was seen until 1943.

April 26, 2018 Our university hosted an international conference in Aktobe and conducted a number of studies at the Edige's graveyard, a scientific expedition consisted of 10 people headed by Professor N.Suunova from Russia, and Professor K.Allambergenov from Uzbekistan. They talked with local residents and members of district akimat. They confirmed that Edige's grave in the "Edige's hill". (video record available).

January 19, 2019 the scientist Saiylov Galib Amir Oglu from Azerbaijani, the scientist Galiullin Radik Ramilevich from Tatarstan, the scientist Amirlan Seydin Elsuyeruly decided Edige's grave in the "Edige's hill".

The above-mentioned words complete the historical and heroic "Edige" epic, in the version of famous Kiyas poem where his son Nuraddin was looking for his father Edige and he met Aksak Temir. Aksak Temir asked: "Where are you from?" Nuraddin asked: "*Жерім жырақ үш айшылық шөл майдан, Шыққан жерім – Қарғалы, Елек, Кеңсайдан*" [7,289-p.]. These rivers cross the city of Aktobe.

In other words, the Edige died in the Aktobe region, on the upper part of the Middle Borte (K.Zhalaiyr), the grave was marked in three maps of each era

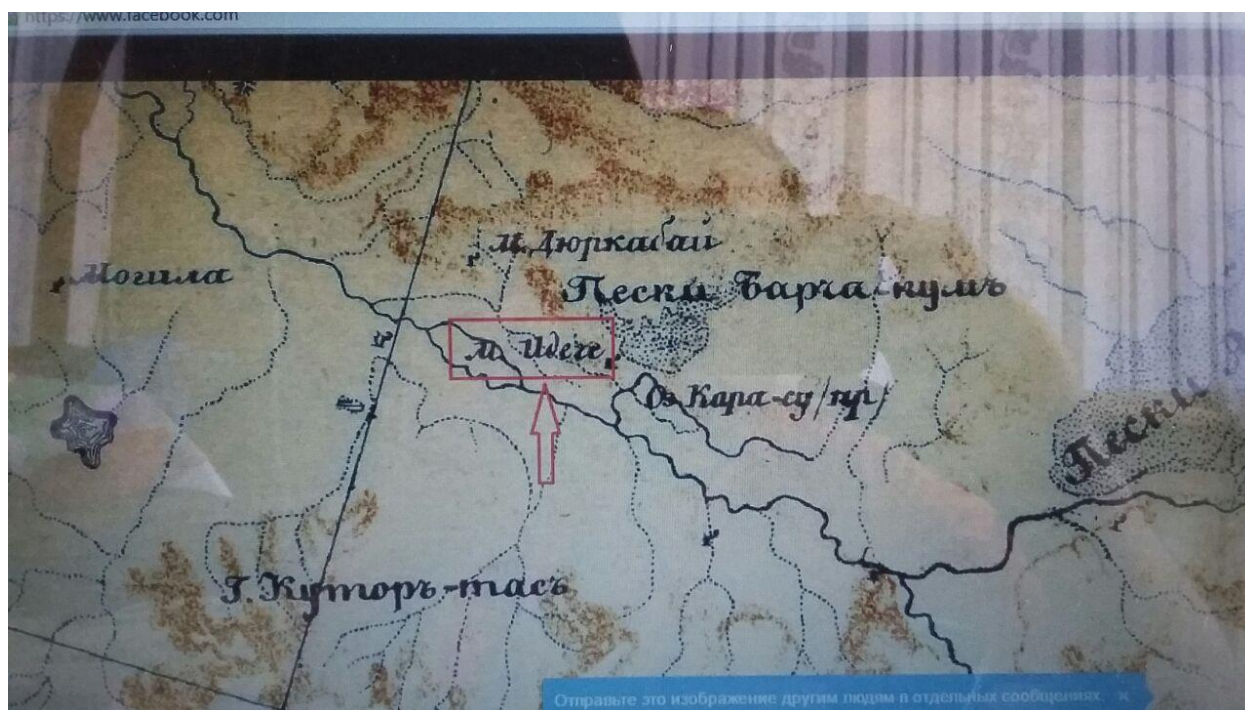
(1869, 1904, 1983), which corresponds Edige's grave is from the 14-16th century (archeology professor's testimony), the real evidence is given to say, "We have the Edige's grave and he died here, in Aktobe". There is no such historical fact in the hands of others. This year we put the granite tombstone to Edige's grave.

During the Soviet era, the epic was removed from the university's high school program. It was pushed into the musical instrument by the jokes. By the Soviet government's ideologies Edige's epic and characters Edige were bad. After such situations, Er Edige was unable to determine where he was buried. Our university scientists have made it the first in Kazakhstan. This is a great deal. The existence of the magnificent complex, the magnificent mazar, which is located in Aktobe with the Edigen Monument and Museum, will attract the attention of today's intellectuals from the Turkic people. Until now, where his bone was unknown, the people did not know where to go and visit the grave. Now, we can be sure Turkic people wants to visit the grave. That is why, in the nearest future our university scientists will solve this problem and organize to build an architectural monument.

Thank you for listening!

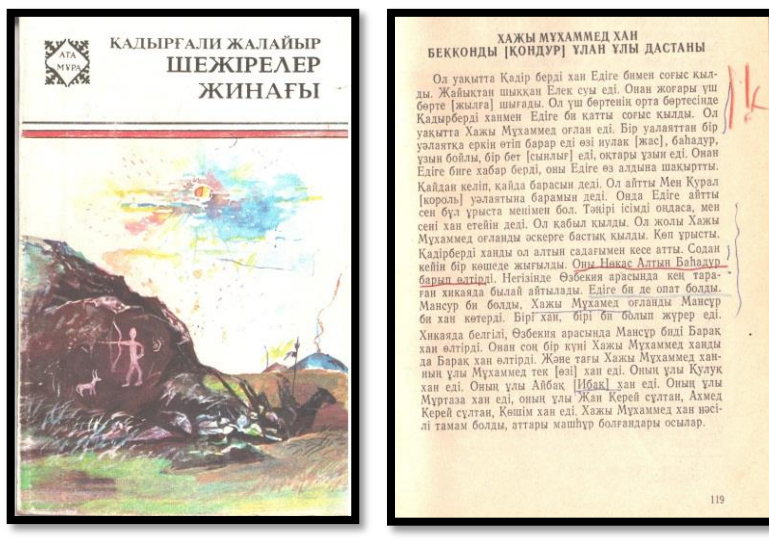
References:

1. Ualikhanov Shokan. Five volumes Works. Volume 5. - Almaty, 1985 year - 528 pages.
2. Edige. Miscellany. - Moscow, 2016 year. - 512 pages.
3. Claviho G. History of Great Tamerlan // The Lord of the Eurasia Tamerlan. - Almaty: LLP Publishing house "Kochevniki", 2003 year, p. 360.
4. Zhirmunskii V.M. Turkic heroic epos. - Leningrad: Science 1974 year.
5. Kadyrgali Jalaiyr. Collection of Chronicles. - Almaty: Kazakhstan, 1997 year.
6. Edigey Batyr. Miscellany. - Almaty, 1999 year.
7. Kiyas version of the "Edige" epic // Edige. - Nokos, 1990 year.

Additional data

EDIGE AND AKTOBE

**The evidence for the death of Edige
K.Zhairyr's book page.**

The place of Edige's death on the map. (Zhalaiyr's version) / Green circle /.

The part of the Middle Borte (river) over the Elek is the place where Edige died. May 27, 2015

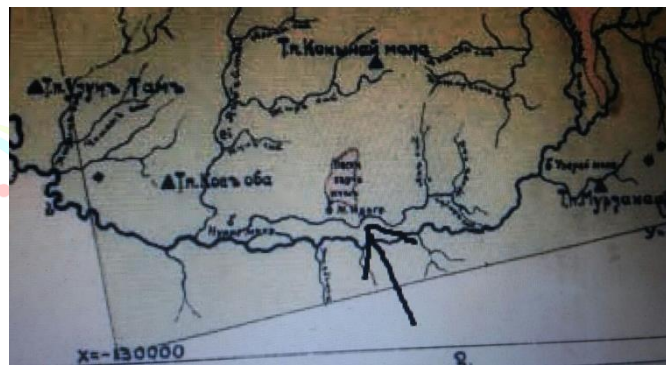

The Martuk akim's offices put the tombstone to the place where Edige died. 25/10/2016

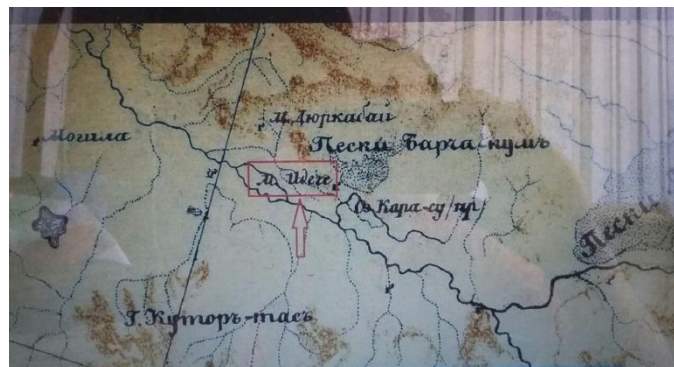

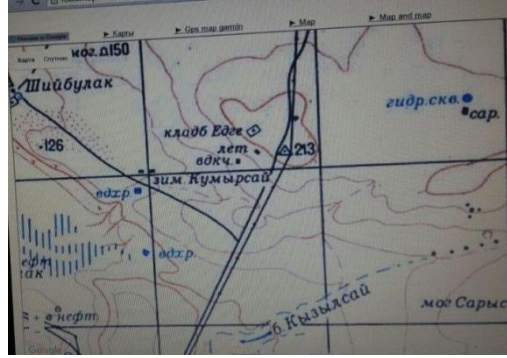
The Hills "Edge" between the Sagyz and Nogay rivers / Old Russian map /.

Edge's grave. In Russia map 1904 year.

Edge's grave. In Russian's military map, 1869 year.

Russian's military map the photo was taken from space.

The grave stone

Кора village, 7.03.2017
93-year-old Ygyulman and 87-year-old Sagynbai elders are reporting about Er Edige's grave.

OVER KANSERİ TARAMASINDA YENİ UFUKLAR

Ezgi OKTAY

Hüseyin DURUKAN

ÖZET

Over kanseri tüm dünyada jinekolojik kanserlerden ölümün en sık sebebidir. Hastalığın belirtileri nonspesifiktir, geç ortaya çıkar ve geniş bir ayırıcı tanı spektrumu vardır. Buna ek olarak overlerin anatomik lokalizasyonunun dış ortama kapalı ve biyopsi yapmak için kolayca ulaşılabilir olmaması nedeniyle over kanseri tanısı hastalık ileri evrelere ulaştığında konulabilmektedir. Bu durum hastalığın morbidite ve mortalitesinde ciddi artışa sebep olmaktadır. Erken tanı açısından klinik şüphe oluşturacak; kesin tanının konulup tedavi edilebilerek kanser gelişiminin önlenilebileceği bir öncül lezyonunu yoktur. Yılda bir kez yapılan pelvik muayene, ultrasonografi ve serumda bakılan tümör belirteçleri ile taranması önerilmekteyse de son yıllara kadar genel kabul gören etkin bir tarama yöntemi geliştirilememiştir. Mevcut yöntemlerin tarama amaçlı kullanılması halinde mortaliteyi azaltmadığı bilakis yanlış pozitif sonuçlara bağlı komplikasyon sıklığını arttırdığı anlaşılmıştır.

Yakın zamanlarda bilimsel çalışmalar bazı biyolojik belirteçlerin özgüllükleri, prognostik güçleri, maliyet-etkinlik oranları üzerinde yoğunlaşmıştır.

Bu derlemede amacımız over kanserlerinin erken tanı ve tarama yöntemleri hakkında son gelişmelerle ilgili yeniliklerin paylaşılması ve bilgilerin güncellenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Over kanseri, tarama, biyokimyasal belirteçler.

NEW HORIZONS IN OVARIAN CANCER SCREENING

ABSTRACT

Ovarian cancer is the most common cause of cancer death from gynecological tumors worldwide. Early ovarian cancer causes minimal, nonspecific or no symptoms that can be caused by a *wide variety* of conditions. Because of the association of the symptoms with later-stage disease; when the diagnosis is made, the morbidity and mortality rates are also higher and overall life expectancy after diagnosis is short. The ovaries are anatomically difficult to localize and the cancer can only be diagnosed by histopathological examination. Due to there is no specific lesion with a specific symptom or clinical suspicion to help to make definitive diagnosis or to provide a treatment to prevent the developing of the cancer; there has not been an accepted screening method until recent years.

Current approaches to ovarian cancer suspicion are followed by serum markers with low specificity and ultrasonographic examination and It has been shown that the existing markers do not decrease the mortality if used for screening purposes but increase the frequency of complications due to false positive results. In recent years, research has focused on the cost-effectiveness, specificity and prognostic power of some biomarkers in scientific studies.

In this review, we aimed to present innovations and recent developments in ovarian cancer screening and early diagnosis

Key Words: Ovarian cancer, screening, biomarkers.

İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN MOBİL ÖĞRENMEYE YÖNELİK TUTUMLARI

M. Ali KİRMAN

Sinan SCHREGLMANN

ÖZET

Duyuşsal ve bilişsel öğrenme alanlarının yoğunlukta olduğu din eğitiminde bilginin sadece hatırlanacağı ve kısa süre sonra unutulacağı ezberleme işlemleri yerine, farklı teknolojik imkânların sınıf içerisinde kullanılması, öğrenci tarafından anlamlandırılan ve kalıcı hale getirilen öğrenmelerin gerçekleşmesini sağlayabilir. Mobil ortamlar gibi bilgisayar teknolojilerinin yoğun olarak kullanıldığı öğrenme ortamlarında, bireyler çoğu bilgi ve beceriyi daha kolay bir şekilde anlamlandırmaktadır. Böylece öğrencilerin çoğu zaman ellerinde bulunan tablet, telefon gibi elektronik cihazlar, uygun e-materyaller sayesinde mobil ortam desteğiyle eğitim ve öğretimin bir parçası olarak kabul edilebilir.

Akla ve duygulara hitap etmesi bakımında öğretilmesi zaman zaman zor olarak kabul edilen Din Eğitimi; mobil teknolojiler gibi ileri teknolojik araç gereçlerin kullanıldığı materyaller desteğiyle öğretildiğinde, özellikle yükseköğretim düzeyinde, ilahiyat fakültesi öğrencilerinin derslerini daha kolay öğreneceğini düşündürmektedir. Bu bağlamda “İlahiyat fakültesi öğrencilerinin mobil öğrenmeye yönelik tutumları nasıldır?” sorusu önem kazanmaktadır.

Bu araştırmada ilahiyat fakültesinde okuyan öğrencilerin mobil öğrenme teknolojilerine yönelik tutumlarını incelemek amaçlanmıştır. Bu temel amaç doğrultusunda 2018-2019 Bahar döneminde Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde 1. ve 2. Sınıfta okuyan öğrencilerden mobil öğrenmeye yönelik tutumlarını nicel olarak incelemek amacıyla Demir ve Akpınar tarafından 2016 yılında geliştirilen “Mobil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılacaktır. Bu ölçek 4 alt kategori halinde toplam 45 sorudan oluşmuştur. Cevaplar beşli Likert tipte derecelendirilmiştir. Ölçek geliştirilirken faktör analizi sonucunda ölçeğin “memnuniyet, öğrenmeye etki, motivasyon, kullanışlılık” olacak şekilde 4 ayrı faktörü olduğu ortaya çıkmıştır. Yapılan güvenilirlik hesaplamasına göre ölçeğin toplam Cronbach Alpha katsayısı yüksek ve ölçeğin güvenilir olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Bu araştırmada ölçek ile bilgiler toplanırken gönüllülük esasını dikkate alınacak ve veriler bilgisayar ortamına aktararak SPSS 20,0 veri analizi programını ile incelenecektir. Veriler sunulurken frekans, yüzde, standart sapma gibi değerler sunulacaktır.

Bu araştırma, sadece ilahiyat fakültesinde okutulan dersler için değil aynı zamanda diğer fakültelerde okutulan derslerde de mobil öğrenme teknolojilerinin kullanımı konusuna dikkat çekmesi açısından önemlidir. Bu sebeple bu araştırma yükseköğretim kurulunda ilahiyat fakültesi lisans programının geliştirilmesinden sorumlu tutulan uzmanlara, ilahiyat fakültesinde eğitim ve öğretimden sorumlu akademisyenlere, din eğitimi ile ilgili eğitim programları geliştiren uzmanlara ve e-materyal-yazılım geliştiren ticari şirketlere rehber olacağı düşünölmektedir.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, Mobil Öğrenme, Teknoloji.

ROMANOV KUZULARINA AİT BİREYSEL BÜYÜME EĞRİLERİNİN MODELLENMESİ

Yalçın TAHTALI

Mustafa ŞAHİN

Lütfi BAYYURT

ÖZET

Bu çalışmada, Romanov kuzularının canlı ağırlık artışlarına ait veriler ile bireysel büyüme eğrilerinin farklı eşitlikler kullanılarak modellenmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla Rusya'nın Nikopol eyaletinden Niksar Gürçeşme köyüne getirilen Romanov koyun ırkı kuzularının canlı ağırlıkları doğumdan 180. günlük yaşa kadar kayıt altına alınmıştır. Çalışmada kubik parçalı regresyon, Lojistik model, Gompertz model ve Richard model model kullanılmıştır. Çalışmada toplam 278 (178 dişi, 100 erkek) kuzuya ait bireysel büyüme eğrisi modellenmiştir. Kullanılan modeller içinde en iyi modelin seçimi için düzeltilmiş belirtme katsayısı (R^2), hata kareler ortalaması (HKO), akaike information criteria (AIC) değeri ve Durbin-Watson değerlerinden yararlanılmıştır. Ayrıca bu modellere ait parametreler ve standart hataları da dikkate alınmıştır. Elde edilen araştırma sonuçlarına göre erkek ve dişilerde sırasıyla hata kareler ortalaması 0.295;0.995 ve 0.995;2.659, R^2 değerleri 0.971; 0,997 ve 0.969;0.993, AIC değerleri 0.094;-37.12 ve -0.196;-122.12, DW değerleri ise 1.86;2.44 ve 1.02;2.79 aralığında değişim göstermiştir. Araştırma sonucunda hata kareler ortalaması, düzeltilmiş belirtme katsayısı, AIC değeri ve Durbin-Watson değerleri dikkate alındığında, dişilerde (0.295 ± 1.195 , 0.997 ± 0.002 , -37.12 ± 0.001 , 2.23 ± 0.49) ve erkeklerde (0.995 ± 1.021 , 0.993 ± 0.001 , -122.12 ± 0.05 , 2.31 ± 0.19) kubik parçalı regresyon en iyi model olarak tespit edilmiştir. En uyumsuz modelin ise dişilerde (0.95 ± 5.143 , 0.971 ± 0.002 , 0.094 ± 0.31 , 2.41 ± 0.01) ve erkeklerde (1.85 ± 2.569 , 0.969 ± 0.011 , -0.196 ± 0.04 , 2.79 ± 0.05) Richard modeli olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Romanov, Kuzular, Modelleme, Eğri.

Key words: Romanov, Lambs, Modelling, Curve

EJDER MEYVESİ OLARAK BİLİLEN PİTAYA (HYLOCEREUS SPP.) BİTKİSİNİN BOTANİK ÖZELLİKLERİ VE KULLANIM ALANI

Mehmet YILDIZ

Semih Metin SEZEN

Servet TEKİN

ÖZET

Ülkemiz yarı tropik iklim kuşağında olması, yetiştirilme imkânına sahip bazı tropik bitkilerin yetiştirilmesi amacıyla, son yıllarda alternatif meyveler ile ilgili taleplerin artışına bağlı olarak, ülkemizde farklı tropik meyveler ile ilgili yapılan çalışmaları beraberinde getirmiştir. Ülkemizde farklı tropik meyve çeşitlerinin üretimi yapılmasına rağmen yaygın tüketim alanı bulunmayan bu tür meyveler çok fazla tanınmamaktadır. Yeni tropik bitki olarak bilinen pitaya meyvesinin iç piyasada katma değerinin yüksek olduğu bilinmektedir. Ülkemiz yarı tropik iklim kuşağında olması ve bu iklim kuşağında yetişen meyve türlerinin birkaç tanesi dışında isimleri bile bilinmemektedir. Bu tür bitkilerin büyük çoğunluğunun ülkemize sınırlı miktarda ithalat yoluyla gerçekleşmektedir. Bu nedenle ülkemizde Akdeniz Bölgesi İklim kuşağında yetiştirme imkanı olan buna benzer tropik, yarı tropik meyve türlerinin üretim meteryali ile uygun ekolojik adaptasyon çalışmalarının yapılması, ülke ekonomisine katkı, özellikle küçük ölçekli üreticiler için gelir sağlama, su tasarrufu ve bitki besin ihtiyacı gibi bilimsel çalışmaların yapılması açısından önem teşkil etmektedir. Bu çalışmada Pitaya bitkisinin ekolojisi, botanik özellikleri, yetiştirme koşulları, toprak ve su kullanımının yanında meyve özellikleri ve kullanım alanı ile ilgili genel bilgiler verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pitaya, su tasarrufu, yeni bitkiler, alternatif bitkiler.

BOTANICAL CHARACTERISTICS OF PITAYA (HYLOCEREUS SPP.) PLANT, ALSO KNOWN AS DRAGON FRUIT, AND USAGE AREA OF THIS PLANT

ABSTRACT

As our country is located at the semi-tropic climatic zone, certain studies have been started in connection with different tropical fruits based on the increase in demand for alternative fruits. Although different tropical fruits are produced in Turkey, such fruits, which are not consumed very common, are not known very well. It is known that the added value of pitaya, which is known as a new tropical plant, is very high in our country. Despite the fact that our country is located at the semi-tropic climate zone, the names of only a few fruits produced at this climate zone are known. Such plants are mostly brought to our country through importation. For this reason, production of such kinds of tropical and semi-tropical fruit species, which are possible to be grown at the Mediterranean Region climate zone through ecological adaptation studies with proper production material, will contribute to the economy of the country, generate revenues especially for small farmers and also in terms of performance of scientific studies on water saving and plant nutrient requirements. This study provides general information about ecology and botanic characteristics of Pitaya, its growing conditions, soil and water usage conditions as well as fruit features and usage area.

Key Words: Pitaya, water saving, new plants, alternative plants.

ESHAB-I KEHF VE TAŞKUYU MAĞARALARI (TARSUS-MERSİN) OLUŞUM, GELİŞİMİ VE TURİZM POTANSİYELİ

Ergin CANPOLAT

Derya KUDUZ

ÖZET

Mağaralar, genelde karstik olaylar ve tektonizmanın da yardımı ile oluşan, çoğunlukla kireçtaşı (kalker), alçıtaşı (jips), kaya tuzu, dolomit gibi kimyasal tortul kayalarda görülen, değişik büyüklüklerdeki, insanın girebildiği her türlü yeraltı boşluklarıdır. Kireçtaşları, mağaraların oluşum ve gelişimine en uygun kayaç yapısını sunmaktadır. Çalışma sahasını oluşturan Eshab-ı Kehf ve Taşkuyu mağaraları, Mersin İlinin Tarsus İlçesinde bulunmaktadır. Tarsus şehir merkezinin 12 km. kuzeyindeki Dedeler Köyü'nde, Encülüs Dağı eteklerinde Eshab-ı Kehf Mağarası yer alırken, onun güneybatısında 1,2 km uzaklıkta Taşkuyu Köyü yakınlarındaki Taşkuyu Mağarası yer almaktadır. Bu mağaralar, Miyosen kireçtaşları içerisinde oluşmuşlardır. Mağara oluşum sürecinde kireçtaşlarının çözünmesi ve birikmesi olayı sonucunda sarkıt, dikit, sütun, traverten gibi birikim şekilleri ile aşınım şekli olan galeriler meydana gelmiştir.

Eshab-ı Kehf ve Taşkuyu mağaralarının turizm potansiyelini, jeomorfolojilerini ve diğer coğrafi özelliklerini dikkate alarak açıklamak çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

Yapılan bu çalışmada mağaraların giriş kısımlarından itibaren derinlik ve genişlik ölçümleri yapılmıştır. Eshab-ı Kehf Mağarası'nın girişi deniz seviyesinden 327 metre yüksektedir. Mağara büyük bir galeriden oluşmaktadır. Bu galerinin ortalama genişliği 12-14 metredir. Yüksekliği ise genellikle kenar kısımlar 3 metre civarı, tam orta kısımda ise en fazla 8,67 metredir. Taşkuyu Mağarası girişi deniz seviyesinin 217 metre üstündedir. Mağaranın derinliği 39-40 metre dolayında iken uzunluğu 400 metre civarındadır. Taşkuyu mağarası giriş kısmında yatay ilerlerken daha sonra kademeli olarak derinleşmektedir. Koridor niteliğinde olan mağara içerisinde ilerledikçe galerilere rastlanmaktadır. Mağara içerisinde küçük göllenmeler görülürken, tavan kısımlarından sular damlalar şeklinde akmakta, buna bağlı olarak damlataşı oluşumları devam etmektedir.

Bu ölçümler dikkate alınarak, mağaraların krokileri çıkarılmıştır. Sarkıt, dikit, sütun ve traverten yoğunlukları tespit edilmiştir. Mağaraların içerisinde turizm amacıyla yapılan ışıklandırma ve yürüme parkurları değerlendirilmiştir. Gelen ziyaretçi grupları ile yapılan

mülakatlar sonucu mağarayı ziyaret eden grupların geldiği yerler genel hatlarıyla saptanmaya çalışılmıştır.

Çalışmalar sonucunda Eshab-I Kehf ve Taşkuyu mağaralarının özellikle yerli ve yakın çevrede ikamet eden günöbirlikçiler tarafından yoğun bir şekilde ziyaret edildiği anlaşılmıştır. Eshab-Kehf mağarasının inanç turizminden kaynaklı olarak ziyaret potansiyelinin yüksek olduğu elde edilen bulgulardandır. Mağaranın yanındaki tarihi cami de turizm potansiyelini arttırmaktadır. Taşkuyu Mağarası ise içerisindeki ilginç karstik şekillerden ve insanları yeraltı ile ilgili meraklarından dolayı ziyaret edilmektedir. Nitekim Taşkuyu Mağarası, Eshab-ı Kehf mağarasına nazaran karstik birikim şekilleri yönünden oldukça zengindir. Taşkuyu mağarası içerisinde yürüme parkurları, basamaklar, ışıklandırma çalışmaları yapılmış olmasına rağmen turizm potansiyelinin henüz istenen düzeyde olmadığı bunun tanıtım eksikliğinden kaynaklandığı elde edilen sonuçlardır.

Anahtar Kelimeler: Eshab-ı Kehf, Mağara, Tarsus, Karstik Mağara, Taşkuyu Mağarası.

ESHAB-I KEHF AND TAŞKUYU CAVES (TARSUS-MERSİN) FORMATION, DEVELOPMENT AND TOURISM POTENTIAL

ABSTRACT

The caves are generally all kinds of underground cavities which are formed by the chemical sedimentary rocks such as limestone (limestone), gypsum, salt rock, dolomite which are formed with the help of karst events and tectonism. Limestones offer the most suitable rock structure for the formation and development of caves. Eshab-1 Kehf and Taşkuyu caves, which constitute our study area, are located in Tarsus District of Mersin Province. 12 km from Tarsus city center. In the north of Dedeler Village, at the foot of Encülüs Mountain, the Eshab-1 Kehf Cave is located, while at the southwest of the Taşkuyu Village, 1.2 km from the Taşkuyu Village. These caves are formed within the Miocene limestones. As a result of the formation and deposition of the limestones during the cave formation process, galleries with erosion shape have occurred as stalactites, stalagmites, pillars and travertine forms.

The main purpose of this study is to explain the tourism potential of the caves of Eshab-1 Kehf and Taşkuyu by taking into consideration their geomorphologies and other geographical features.

In this study, depth and width measurements were made from the entrance of the caves. The entrance of the Eshab-1 Kehf Cave is 327 meters above sea level. The cave consists of a large gallery. The average width of this gallery is 12-14 meters. The height is generally about 3 meters and the middle part is 8,67 meters. The entrance of the Taşkuyu Cave is 217 meters above sea level. While the depth of the cave is around 39-40 meters, its length is around 400 meters. The Taşkuyu cave is horizontally progressing at the entrance and then gradually deepening. As the corridor progresses inside the cave, galleries are found. While small lakes are seen in the cave, water flows from the ceiling parts in the form of drops, and therefore dripstones are continuing.

Taking these measurements into account, the sketches of the caves were removed. Stalactites, stalagmites, milk and travertine densities were determined. Lighting and walking trails in the caves for tourism purposes were evaluated. As a result of the interviews with the visitor groups, the locations of the groups visiting the cave were tried to be determined in general terms.

As a result of the studies, it was understood that the caves of Eshab-I Kehf and Taşkuyu were visited intensively by the locals who resided especially in the local and nearby environment. Eshab-Kehf cave is a result of high tourism potential due to faith tourism. The historical mosque next to the cave also increases the tourism potential. Taşkuyu Cave is visited because of interesting karstic shapes and people's curiosity about underground. As a matter of fact, the Taşkuyu Cave is very rich in terms of karstic accumulation patterns compared to the Eshab-ı Kehf cave. Although there are walking trails, steps and lighting works within the Taşkuyu cave, it is the result that the tourism potential is not yet at the desired level and this is due to the lack of publicity.

Key Words: Eshab-i Kehf, Cave, Tarsus, Karst Cave, Taskuyu Cave.

AMANOS DAĞLARI ÇEVRESİ SICAK VE SOĞUK SU KAYNAKLARININ DAĞILIŞI VE KULLANIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Ergin CANPOLAT

Furkan AKSOY

ÖZET

Anadolu Yarımadasının güneyinde yer alan çalışma sahası, Ölü Deniz Fay Zonu, Doğu Anadolu Fay Zonu ve Kıbrıs-Antakya transform faylarının birbiriyle bağlantı kurduğu (Triple Junction) tektonik bakımdan hareketli bir bölgede yer almaktadır. Kırık hatlarının oldukça fazla olduğu bu bölgede, geçmiş dönemlerde çok sayıda volkanik faaliyet vuku bulmuştur. Özellikle Kuvaterner volkanizması hem Amanosların dağlarının doğusunda Kırıkhan-İslahiye arasındaki sahada, hem de Amanos Dağlarının batısında Erzin-Ceyhan arasındaki bölgede etkili olmuştur. Bu volkanik çıkışların haricinde bölgede sık sık meydana gelen depremler tektonik hareketlerin aktif bir şekilde devam ettiğine işaret etmektedir.

Sahanın, tektonik, litolojik, jeomorfolojik ve klimatolojik özelliklerine bağlı olarak çok sayıda sıcak ve soğuk su kaynağı vardır. Yine çalışma sahasındaki litolojik birim çeşitliliğinin bir sonucu olarak; suların çoğu bol mineralli sular kategorisindedir. Çalışma bölgesindeki su kaynaklarının varlığı ve bunların mevcut aktif faylar ile olan ilişkisinin ortaya konması sıcak ve soğuk su kaynaklarının lokasyonlarının haritalanması temel hedeftir. Bunun haricinde kimyasal analizi yapılmış su kaynaklarının turizm potansiyelini belirlemek, üzerindeki tesis durumlarına ilişkin bilgilere ulaşarak suların kullanımına yönelik öneriler getirmek çalışmanın diğer hedefleridir.

Çalışmanın konusuyla ilgili yazılmış yayınlar irdelenerek su kaynakları noktasal olarak haritalanmıştır. Yapılan arazi gözlemlerinde sıcak ve soğuk su kaynaklarının kullanım potansiyelleri ile mevcut kullanım durumları incelenmiş, böylelikle kullanım düzeyleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Yapılan çalışma ve değerlendirmeler sonucunda; 40 üzerinde sıcak ve soğuk su kaynağının genellikle faylarla ilişkili olduğu anlaşılmıştır. Amik ovası doğu ve batı kenar kesimlerinde sıcak su kaynaklarında görülen sayısal fazlalık Karasu Fay Zonu ile Ölüdeniz Fay Zonuna paralellik göstermektedir. Yine Amanos Dağlarının batısında yer alan Erzin sıcak su kaynakları ile Haruniye Kaplıcaları gibi yüksek debili sıcak su kaynakları Ceyhan Fayı ile ilişkilendirilmiştir.

Yapılan çalışmada sonucunda sıcak ve mineralli su kaynaklarından daha çok termal turizm alanında yararlanılmakta olduğu saptanmıştır. Fakat buna rağmen bu sektör için nitelikli tesis sayısının az olduğu gözlenmiştir. Jeotermal su kaynaklarının konut ısıtılmasında, örtülü tarım alanlarının ısıtılmasında, sanayide kullanımının az olduğu sonucuna varılmıştır. Amanos Dağlarının çevresindeki sahada çıkan mineralli sıcak ve soğuk su kaynaklarının değerlendirilmesi için planlamalar yapılarak yatırıma dönüştürülmesi sağlanmalıdır. Çalışma sahasında Erzin, Antakya, Haruniye, Hamamat mineralli sıcak su kaynaklarına olan turist ilgisi göz önünde bulundurulduğunda bölgenin bu potansiyelinin değerlendirmesi sosyo-ekonomik kalkınma için önemli bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sıcak Su Kaynakları, Jeotermal, Mineralli Su, Amanos Dağları, Hatay.

DISTRIBUTION OF HOT AND COLD WATER RESOURCES IN AMANOS MOUNTAINS AND ASSESMENT THEIR USAGE

ABSTRACT

The study area in the south of the Anatolian Peninsula is located in a tectonically mobile area where the Dead Sea Fault Zone, the Eastern Anatolian Fault Zone and the Cyprus-Antakya transform faults are connected (Triple Junction). In this region, where there are faults, a number of volcanic activities have taken place in the past. In particular, the Quaternary volcanism has been effective both in the area between Kırıkhan-Islahiye in the east of the Amanos mountains and in the region between Erzin-Ceyhan in the west of the Amanos Mountains. Apart from these volcanic outcrops, earthquakes frequently occurring in the region indicate that tectonic movements are actively continuing.

Depending on the tectonic, lithological, geomorphological and climatological characteristics of the area, there are many hot and cold water sources. Again as a result of the variety of lithological units in the study; Most of the waters are in mineral waters category. The existence of water resources in the study area and their relation with the existing active faults is the main objective of mapping the locations of hot and cold water resources. In addition, it is the other objectives of the study to determine the tourism potential of the water resources which have been analyzed, to reach the information about the plant conditions on it and to bring suggestions for the use of water.

The publications on the subject of the study were examined and water sources were mapped. In the field observations, the usage potentials of the hot and cold water resources and their usage usage have been investigated. As a result of the studies and evaluations; Over 40 hot and cold water sources were generally associated with faults. Numerical redundancies seen in the hot water sources in the eastern and western margins of the Amik Plain are in parallel with the Karasu Fault Zone and the Ölüdeniz Fault Zone. Erzin hot water resources to the west of Amanos Mountains and high flow hot springs such as Haruniye Hot Springs have been associated with Ceyhan Fault.

As a result of the study, it was determined that thermal tourism was more utilized than hot and mineral water sources. However, it is observed that the number of qualified facilities for this sector is low. It is concluded that geothermal water resources are less in industrial use

in heating the covered agricultural areas. It should be ensured that plans for the evaluation of the hot and cold water resources in the area around the Amanos Mountains are converted into investments. Considering the interest of tourists in Erzin, Antakya, Haruniye and Hamamat hot springs in the study area, the evaluation of this potential of the region was considered important for socio-economic development.

Key Words: Hot water Sources, Geothermal, Mineral Water, Amanos Mountain, Hatay.

SU KALİTESİNİN KONTROLÜNÜ SAĞLAYAN GÖMÜLÜ OTOMASYON SİSTEMLERİNİN İNCELENMESİ VE MERSİN İLİ'NE UYGULANABİLİRLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI

Halil KUMBUR

Volkan YAMAÇLI

Ceyhun AKARSU

ÖZET

Günümüz teknolojilerinde gerçekleşen gelişmeler ile birlikte, proses kontrolü birçok küçük ve büyük çaplı sistemde yaygın olarak kullanılmaktadır. SCADA olarak bilinen bu sistemler sayesinde geniş olarak coğrafi bölgelere yayılmış olan su üretim ve dağıtım donanımları izlenebilmekte ve kolaylıkla kontrol edilebilmektedir. Bu sistemler çoğunlukla su ve doğalgaz dağıtım şebekeleri, elektrik üretim sistemleri, içme ve atık su sistemleri gibi yüksek doğruluk ve kontrol edilebilirlik gereken sistemlerde kullanılmaktadır. Avantajlarının yanı sıra kamu ve özel kurum, kuruluşlar ile büyük çaplı işletmeler tarafından kullanılan sistemlerinin hem yüksek maliyet hem de genellikle yerel ağ (LAN) üzerinden çalışması nedeniyle düşük maliyetli, kararlı ve uzak sunucu tabanlı çalışabilen merkezi sistemlerin geliştirilmesi konusunda çalışmalar devam etmektedir. Bu çalışmada, gerek içme gerek arıtma ve proses suyu ile ilgili hizmet veren kamu ve özel kuruluşların depolama yapılarındaki su kalitesini belirleyen parametrelerin ilgili yönetmelikler kapsamında ölçümünü yapabilen, en düşük maliyetli ve en yüksek doğrulukta çalışan, en kısa sürede sonuç verebilen, kullanıcıya aktarılmasını, incelenmesini, değerlendirilmesini ve kontrolünü sağlayan, tek bir merkezden yönetilebilen gömülü sistem otomasyonunun oluşturulmasının Mersin İli kapsamında fizibilitesi çalışılmıştır.

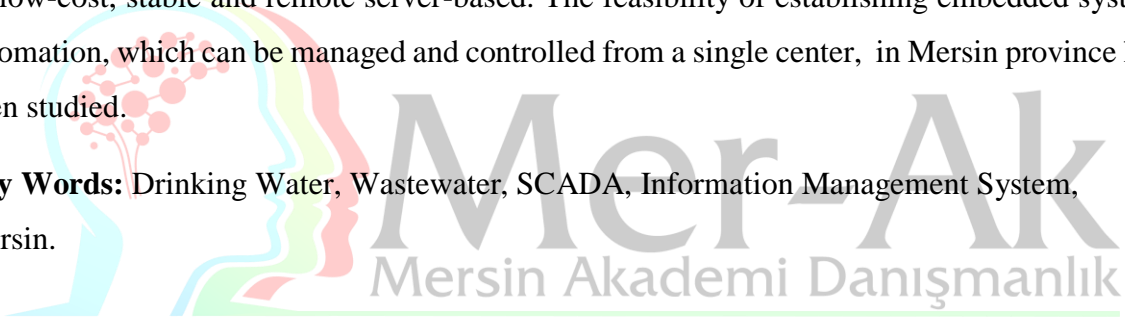
Anahtar Kelimeler: İçme Suyu, Atıksu, SCADA, Bilgi Yönetim Sistemi, Mersin.

REAL TIME MONITORING AND ASSESSMENT OF POTABLE WATER QUALITY AND APPLICABILITY IN MERSIN PROVINCE

ABSTRACT

Along with the developments in today's technologies, process control is widely used in many small and large diameter systems. Thanks to these systems known as SCADA, water supply and distribution equipment which is widely distributed in geographical regions can be monitored and easily controlled. These systems are mainly used in systems requiring high accuracy and controllability such as water and natural gas distribution networks, power generation systems, drinking and waste water systems. Due to the high cost of the systems used by private institutions, organizations and large-scale enterprises as well as the operation over the local network (LAN), efforts are underway to develop centralized systems that can operate on low-cost, stable and remote server-based. The feasibility of establishing embedded system automation, which can be managed and controlled from a single center, in Mersin province has been studied.

Key Words: Drinking Water, Wastewater, SCADA, Information Management System, Mersin.

TÜRKİYE'DE İNGİLİZCENİN ÖĞRETİMİNDE 1859 TARİHLİ KONUŞMA KİTABI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Namık Kemal ŞAHBAZ

ÖZET

İngilizce, hem Osmanlı hem Cumhuriyet dönemi Türkiye'sinde gerek eğitim kurumlarında gerek toplum bazında en fazla tercih edilen diller arasındadır. İngilizcenin Osmanlı'dan günümüze bir yabancı dil olarak öğretimini tarihsel bir gelişim süreci vardır. Bu gelişim sürecinde harf devrimi öncesi bu alanda yazılan kitaplar, kitaplarda izlenen yöntem ve teknikler üzerine çalışmalar yok denecek kadar azdır. Bu eksikliğe bağlı olarak, doküman inceleme yönteminin kullanıldığı bu çalışmada, 1859 yılında Londra'da Mahmut Efendi tarafından yayımlanan *Türkçenin ve İngilizcenin Mükâleme Kitabı* (Dialogues in English and Turkish) incelenmiştir. 149 sayfa olan eserin, İngilizcenin ana dili Türkçe olanlara ikinci bir olarak öğretiminde tek bir beceriyi esas alarak kurgulanması bir ilktir. Salt konuşma becerisini geliştirmeye yönelik hazırlanan eser, iki ana bölümden oluşmaktadır. Bu iki ana bölümde (easy dialogues/familiar dialogues) toplam 97 adet karşılıklı konuşma metinleri yer alır. Bu metinler, her hangi bir belirli hedef kitle gözetmeksizin İngilizce öğrenmek isteyen bütün bireylere için hazırlanmıştır. Diyaloglar, İngilizceyi günlük yaşamda iletişim aracı olarak kullanacaklara yetecek düzeydedir. Eser çağının ilerisinde, bir sayfada iki sütun üzerine basılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe eğitimi, İngilizcenin ikinci dil olarak öğretimi, Türkçenin ve İngilizcenin Mükâleme Kitabı.

A STUDY ON THE ENGLISH SPEAKING BOOK PUBLISHED IN 1859

ABSTRACT

English, both in educational institutions need both the Ottoman and Republican era society in Turkey are among some of the most preferred language. The teaching of English as a foreign language from the Ottoman to the present has a historical development process. In this process of development, books written in this field before the letter revolution and the methods and techniques followed in the books are almost negligible. In this study, which was used in document analysis method, Dialogues in English and Turkish published by Mahmut Efendi in London in 1859 was examined. 149 pages of the work of English as a second language for the mother of Turkish language teaching based on a single skill is a first. The work which is prepared to improve the speaking skills consists of two main parts. In these two main sections (easy dialogues / familiar dialogues) there are a total of 97 conversations. These texts are intended for all individuals who want to learn English without considering any specific audience. Dialogues are sufficient to use English as a means of communication in everyday life. The book was printed on two columns on a page ahead of its age.

Key Words: Turkish education, teaching English as a second language, Dialogues in English and Turkish.

YOĞUN BAKIM HASTALARINDA PNÖMONİ KLİNİK AKTİVİTE İNDEKSLERİ İLE KAN ENFEKSİYON PARAMETRELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Mevlüt Hakan GÖKTEPE

ÖZET

Araştırmamızda; dahiliye yoğun bakım ünitesinde pnömoni tanısı ile yatmakta olan 24 hastanın CURB 65 ve PSİ (pnömoni severity index) değerleri hesaplandı. Hastaların yaş, cinsiyet, lökosit, prokalsitonin, crp , IG (immatur granulosit sayısı) değerleri eş zamanlı not edildi. Hastaların onüçü erkek, onbiri kadındı. Yaş ortalaması 69, CURB 65 için ortalama değer 3,6, PAİ için ortalama değer: 190, crp:155, lökosit median değeri 21900, IG sayı ortalaması 1,21, yüzde ortalaması 3,62, prokalsitonin ortalaması 34 olarak bulundu. Pnömoni klinik şiddet indeksleri kan enfeksiyon parametreleri arasında zayıf ilişki vardı, istatistiki olarak anlamlı değildi. Lökosit sayısı ile IG değeri arasında istatistiki olarak anlamlı korelasyon vardı. PAİ ve CURBB65 arasında istatistiki olarak anlamlı olan kuvvetli ilişki vardı.

Pnömonili hastada ağır komorbiditeler varlığında klinik seyrin ve mortalite riskinin değerlendirilmesinde hastanın lökosit, crp, prokalsitonin gibi enfeksiyon parametrelerinden çok hastalık aktivite indekslerinin önemli olduğu kanısına vardık. Bu konuda daha az komorbiditesi olan veya hiç olmayan pnömonili hastalarda klinik aktivite indeksleri ile enfeksiyon parametrelerinin ilişkisinin değerlendirilmesi faydalı olabilir.

Konuyla ilgili hastanın yoğun bakım süreci boyunca kliniğinin iyileştiği veya kötüleştiği dönemlerde klinik aktivite indeksleri ile enfeksiyon parametrelerindeki değişikliklerin gözlenmesiyle ilgili daha fazla hasta grupları ile yapılacak çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Pnömoni, CURP 65, PSI, Enfeksiyon parametreleri.

COMPARISON OF PNEUMONIA CLINICAL ACTIVITY INDEXES AND BLOOD INFECTION PARAMETERS IN INTENSIVE CARE PATIENTS

ABSTRACT

Our research; CURB 65 and PSI (pneumonia severity index) values of 24 patients who were diagnosed with pneumonia in internal medicine intensive care unit were calculated. Age, sex, leukocyte, procalcitonin, crp, IG (immatur granulocyte count) values of the patients were recorded simultaneously. Six patients were male and eight were female. The mean age was 69, the mean value was 3,6 for the CURB 65, the mean value for the PAI was 190; other mean values for crp, procalcitonin, leukocyte ig count and percentil were 155; 34; 21900; 1,21; 3,62 respectively. There was no statistically significant relationship between pneumonia clinical activity indexes and blood infection parameters. There were statistically significant correlation between the count of leukocytes and IG; strong correlation between PSI and CURB 65.

In the evaluation of the clinical course and mortality risk in the presence of severe comorbidities in patients with pneumonia, we concluded that the disease activity indexes are more important than the infectious parameters of the patient, such as leukocyte, crp and procalcitonin. In patients with pneumonia with less comorbidity or not at all, it may be useful to evaluate the relationship between clinical activity indexes and infection parameters.

There is a need for studies to be done with more patient groups regarding the observation of changes in clinical activity indexes and infection parameters in the period during which the patient's clinical condition improves or deteriorates during the intensive care period.

Key Words: Pneumonia, CURP 65, PSI, Infection parameters.

154/31,5 kV' luk MERSİN TRAFİ MERKEZİNDE KISA DEVRE AKIMLARININ ANALİZİ VE SİMÜLASYONU

Mehmet ZİLE

ÖZET

Bu çalışmada; 154/31,5 kV'luk Mersin Trafo Merkezinde olması muhtemel üç faz, üç faz-toprak, iki faz, iki faz-toprak ve faz-toprak kısa devre akımlarının gerçek parametrelerle Matlab Simulink programı kullanılarak modellenmesi yapılmıştır. Kısa devrede geçen büyüklükler tarif edilmiştir. Simetrik bileşenler metoduyla kısa devre arızalarının bileşenleri gösterilmiştir. Simetrik ve asimetrik kısa devre arızaları tanımlanmıştır. Matlab Simulink programında tasarlanan 154/31,5 kV'luk Mersin Trafo Merkezi modeliyle kısa devre akımları incelenmiş ve simülasyon sonuçları ayrıntılı olarak verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mersin Transformator Merkezi, Kısa Devre Akımları, Kısa Devre Arızaları.

ANALYSIS AND SIMULATION OF SHORT CIRCUIT CURRENTS IN 154/31,5 KV MERSİN TRANSFORMER CENTER

ABSTRACT

In this study, the three phase, three phase-earth, two-phase, two-phase-earth and phase-to-earth short-circuit currents of the 154/31,5 kV Mersin Transformer Center have been modeled using the Matlab Simulink program with actual parameters. The short circuits have been described. The components of short circuit faults have been shown with the symmetrical components method. Symmetric and asymmetric short circuit faults have been defined. In the Matlab Simulink program, the short circuit currents of the 154/31,5 kV Mersin Transformer Substation have been examined and the simulation results have been given in detail.

Key Words: Mersin Transformer Center, Short Circuit Currents, Short Circuit Faults.

NOTLAR:

.....
.....
.....
.....
.....

NOTLAR:

.....
.....
.....
.....
.....

NOTLAR:

.....
.....
.....
.....
.....

